

KALLELSE

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde

Dag	Måndagen den 22 februari 2016
Tid	Kl. 15.00
Plats	Nacka stadshus, sammanträdesrummet Orminge
Ordförande	Mats Gerdau
Nämndsekreterare	Görel Petersson
Gruppmöte	Kl. 14.00 Orminge M, L, C, KD
Gruppmöte	Kl. 14.00 Eknäs S, MP, V
Gruppmöte	Kl. 14.00 Hasseludden NL

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut, anmälan	
	Förslag till kommunfullmäktige	
4.	Upplåtelse av tomrätt inom detaljplan 480 för Ältadalens verksamhetsområde, fastigheten Älta 10:52 KFKS 2016/35-256, KSSU § 14	
5.	Miljöprogram 2016-2030 KFKS 2015/864-439, KSAU § 6	
6.	Kundval arbetsmarknadsinsatser – utvecklat innehåll och nya checknivåer KFKS 2016/24-619, KSAU § 7	
7.	Informationsmöten med frågor som rör medborgare <i>Motion den 27 oktober 2014 av Christina Ståldal m.fl (NL)</i> KFKS 2014/913-300, MSN § 236, KSSU § 16	

Nr	Ärende	Noteringar
8.	Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler <i>Motion den 24 november 2014 av Lena Rönnestam och Gunnar Nyman Gräff (S)</i> KFKS 2014/1004-799, KSAU § 14	
9.	Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt detaljplan <i>Motion den 23 mars 2015 av Christina Ståldal m fl (NL)</i> KFKS 2015/229-210, MSN § 237, KSSU § 17	
10.	Snabbcykelbanor på vägbanor <i>Motion den 27 april 2015 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)</i> KFKS 2015/346-312, KSAU § 15	
11.	Kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar <i>Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)</i> KFKS 2015/612-800, KSAU § 16	
12.	Förebyggande av näthat bland unga <i>Motion den 21 september 2015 av B Ståldal med flera (NL)</i> KFKS 2015/609-629, KSAU § 17	
13.	Extra stöd på sommaren till äldre med boendestöd <i>Motion den 19 oktober 2015 av Lisskulla Zayane (MP)</i> KFKS 2015/685-739, KSAU § 18	
	Egna beslutsärenden	
14.	Svar på bud Östlig förbindelse <i>Information</i> KFKS 2015/633-519	
15.	Projektavslut Hedvigslunds trafikplats, stadsbyggnadsprojekt 9622 KFKS 2006/611-251 m fl, KSSU § 5	
16.	Ändring av överenskommelse om fastighetsreglering med Gammeluddshemmet AB avseende fastigheten Lännersta 11:162 KFKS 2009/268-251, KSSU § 87	
17.	Stadsbyggnadsprojekt 9221, flerbostadshus på fastigheten Sicklaön 202:9 i Ektorp - godkännande av ägarbyte i part i exploateringsavtalet och överlåtelse av avtalet till annan part KFKS 2015/601-050, KSSU § 11	

Nr	Ärende	Noteringar
18.	Reningsbassäng för dagvatten i Kyrkviken KFKS 2012/640-214, KSSU § 12	
19.	Ekonomiskt stöd till projektet <i>Handelsplatsutveckling – Stockholm Fashion District</i> KFKS 2016/57-141, KSAU § 8	
20.	Nacka Tillväxtforum – samarbete med Connect KFKS 2016/52-141, KSAU § 9	
21.	Införande av e-arkiv KFKS 2016/56-004, KSAU § 3	
22.	Medborgarundersökningen 2015 <i>Informationsärende</i> KFKS 2016/58-013, KSAU § 4	
23.	Förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering Stockholms stad <i>Yttrande till Stockholms stad</i> KFKS 2015/841-315, KSSU § 15	
24.	Gestaltad livsmiljö, SOU 2015:88 - en ny politik för arkitektur, form och design <i>Yttrande till Regeringen</i> KFKS 2015/806-870, MSN § 5, KSSU § 13	
25.	Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning <i>Yttrande till Regeringen</i> KFKS 2015/884-631, KSAU § 10, AFN § 10	
26.	Ny Museipolitik (SOU 2015:89) <i>Yttrande till Regeringen</i> KFKS 2015/807-875, KSAU § 11, KUN 160216	
27.	Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa områden <i>Yttrande till Regeringen</i> KFKS 2015/833-860, KSAU § 12, KUN 160216	
28.	SOU 2015:85 - Bostäder att bo kvar i <i>Yttrande till Regeringen</i> KFKS 2016/95-730, KSAU § 26, ÄLN 160217	
29.	Regionbildning i Stockholms län <i>Yttrande till Stockholms läns landsting</i> KFKS 2015/711-009, KSAU § 13	

Nr	Ärende	Noteringar
30.	Yttrande Väg 260 Ältastråket <i>Yttrande till Trafikverket</i> Direkt till KS, omedelbar justering KFKS 2015/552-513	
31.	Personalläget i stadshuset <i>Muntlig information</i>	
32.	Revisorernas rätt att ta del av inkommen handling i dess helhet	
33.	Val av ersättare för att representera Nacka kommun i Regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter Bordlagt KS 11/1-16 § 21	
34.	Upphandling av tolkförmedlingstjänster <i>Tilldelningsbeslut</i> KFKS 2015/597-055, KSAU § 19 Omedelbar justering	
35.	Övriga frågor	

NACKA
KOMMUN

2 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 14

Dnr KFKS 2016/35-256

Upplåtelse av tomträtt inom detaljplan 480 för Ältadalens verksamhetsområde

Fastigheten Älta 10:52

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige ingår föreslaget tomträttsavtal som innebär att fastigheten Älta 10:52 upplåts med tomträtt till Andelen PO AB med en årlig avgåld på 253 000 kr under den första tioårsperioden. Tillträdesdag är den 1 april 2016.

Ärendet

Fastigheten Älta 10:52 ingår i Ältadalens verksamhetsområde, inom detaljplan 480.

Tomträttshavaren ska bedriva bygg- och måleriverksamhet. Tillträdesdagen är den 1 april 2016. Årlig avgåld uppgår till 253 000 kr per år under den första tioårsperioden.

Förevarande ärende om tomträtt var uppe i kommunstyrelsen den 26 oktober 2015, § 263, men på grund av en felaktig beslutformulering fattade kommunfullmäktige därefter aldrig beslut om tomträttsupplåtelsen.

Handlingar i ärendet

Enheten för fastighetsutvecklings tjänsteskrivelse den 20 januari 2016

Bilaga 1. Tomträttsavtal

Bilaga 2. Detaljplanekarta

Yrkanden

Helena Westerling (S) yrkade bifall till enheten för fastighetsutvecklings förslag.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Helena Westerlings yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Protokollsanteckningar

Helena Westerling lät anteckna följande för Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

”Från Socialdemokraterna ser vi naturligtvis positivt på att marken i detta ärende upplåts med tomrättsavtal och inte erbjuds till försäljning. Vi ser fram emot att det även i den fortsatta utvecklingen av området företrädesvis är upplåtelse med tomrättsavtal som ska gälla.”

Rolf Wasteson lät anteckna följande.

”Det är bra att denna fastighet upplåts med tomrätt. Tyvärr är det dock inte en konsekvent linje att göra så, många fastigheter i Nackas industriområden sälj istället. Genom att sälja fastigheter så tappar kommunen rådigheten över marken, något som kan vara av vikt på lång sikt. Vilka behov finns om 50-100 år, det vet vi inte idag. Vad vi vet att om motsvarande utförsäljningspolitik funnits i Nacka tidigare så hade Bergs oljehamn varit i privat ägo och kommunen hade inte haft möjlighet att planera området för bostadsbyggande. Vänsterpartiet är alltså emot att kommunen säljer mark, det gäller särskilt inom verksamhetsområden.”

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Upplåtelse av tomträtt inom detaljplan 480 för Ältadalens verksamhetsområde

Fastigheten Älta 10:52

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige ingår föreslaget tomträttsavtal som innebär att fastigheten Älta 10:52 upplåts med tomträtt till Andelen PO AB med en årlig avgäld på 253 000 kr under den första tioårsperioden. Tillträdesdag är den 1 april 2016.

Sammanfattning

Fastigheten Älta 10:52 ingår i Ältadalens verksamhetsområde, inom detaljplan 480. Tomträttshavaren ska bedriva bygg- och måleriverksamhet. Tillträdesdagen är den 1 april 2016. Årlig avgäld uppgår till 253 000 kr per år under den första tioårsperioden.

Förevarande ärende om tomträtt var uppe i kommunstyrelsen den 26 oktober 2015, § 263, men på grund av en felaktig beslutformulering fattade kommunfullmäktige därefter aldrig beslut om tomträttsupplåtelsen.

Ärendet

Ältadalens verksamhetsområde är cirka 10 hektar stort med ett strategiskt läge intill Tyresövägen. För området gäller detaljplan 480 som vann laga kraft den 12 januari 2010. Cirka sju hektar av verksamhetsområdet medger bebyggelse för småindustri, kontor och handel. Tillfart till området ska ske via Tyresövägens nya trafikplats Skrubba-Lindalen.

Ältadalens verksamhetsområde består av totalt 23 tomter. Tio av dessa tomter är sålda, åtta tomter är upplåtna med tomträtt och två tomter är upplåtna med arrende. Resterande tre tomter är bokade och i process att försäljs alternativt upplåtas med tomträtt, varav denna

upplåtelse är en av de tre återstående fastigheterna. I samband med utbygganden av de allmänna anläggningarna har kommunen iordningställt kvartersmarken till en grovplanerad yta innan försäljning alternativt upplåtelsen sker. Kommunen kommer även att betala fastighetsbildningskostnaderna för att bilda fastigheterna.

Anläggningsavgift för vatten och avlopp betalas av köparen enligt för varje tidpunkt gällande va-taxa. Tomträtsavgälden, inklusive gatukostnader, är satt utifrån ett markvärde om 1 600 kr per kvm tomtarea.

Tomträtsavaren ska bedriva bygg- och måleriverksamhet och den årlig avgäld uppgår till 253 000 kr per år under den första tioårsperioden.

Angivet tillträdesdatum i bifogat tomträtsavtal är inte korrekt. Tillträdesdatum enligt överenskommelse är 1 april 2016. Framflyttning av tillträdesdatum beror på sent inkomna handlingar.

Förevarande ärende om tomträtt var uppe i kommunstyrelsen den 26 oktober 2015, § 263, men på grund av en felaktig beslutformulering fattade kommunfullmäktige därefter aldrig beslut om tomträtsupplåtelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Tomträtsupplåtelsen innebär att kommunen behåller rådigheten över marken på lång sikt och erhåller årligen en intäkt från tomträtsavaren. Intäkten motsvarar en avgäldssprocentsränta på marknadsvärdet för industritomtmarken. Tomträtsavgälden omregleras vart tionde år och ny tomträtsavgäld följer marknadsvärdet på marken vid omregleringstidpunkten.

Konsekvenser för barn

Tomträtsupplåtelsen bedöms inte innebära några särskilda konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1. Tomträtsavtal
Bilaga 2. Detaljplanekarta

Anna Ahrling
Gruppchef mark
Enheten för fastighetsutveckling

Claes Hielte
Markingenjör
Enheten för fastighetsutveckling

Mellan Nacka kommun genom dess kommunstyrelse nedan kallad kommunen, Andelen PO AB, 556893-3542, Stallarholmsvägen 27, 124 59 Bandhagen, nedan kallad tomträttshavaren har följande träffats:

TOMTRÄTTSAVTAL

§ 1 FASTIGHET

Kommunen upplåter från och med den 30 oktober 2015 till tomträttshavaren med tomträtt fastigheten Älta 10:52 i Nacka kommun om ca 3 671 kvm i det skick fastigheten har dagen för tomträttshavarens undertecknande av detta avtal. Tomträttshavaren, som besiktigt fastigheten avstår med bindande verkan från alla anspråk på grund av fel eller brister i fastigheten.

I upplåtelsen ingår grovplanering av fastigheten upp till ca 30 cm under färdig mark. Vid omreglering av tomträttsavgälden ska fastigheten värderas utifrån detta skick.

§ 2 AVGÄLD

Årliga tomträttsavgälden utgör, om ej annat överenskommes eller av domstol bestämmes, **TVÅHUNDRAFEMTIOTRETUSENTVÅHUNDRANITTIONIO** (253 000) kronor. Avgälden betalas kvartalsvis i förskott senast sista vardagen före varje kvartals början.

§ 3 ÄNDAMÅL

Fastigheten får enbart nyttjas för småindustri och kontor i enlighet med gällande detaljplan och beviljat bygglov.

§ 4 BYGGNADSSKYLDIGHETER

Det åligger tomträttshavaren att vid vite om 780 000 kronor senast tre år efter upplåtelseidpunkten enligt § 1 färdigställt bebyggelse om minst 1100 kvm BTA inom fastigheten enligt detaljplan och lämnat bygglov. Tomt och bebyggelse skall utformas enligt bilaga 2.

Tidsförlängning kan medges av kommunen om särskilda skäl därtill föreligger.

Som säkerhet för detta vitesbelopp skall kommunen erhålla ett pantbrev med bästa rätt i tomträdden på 780 000 kronor. Kommunen skall, efter anfordran från tomträttshavaren, återlämna pantbrevet till tomträttshavaren. Detta kan ske tidigast inom en månad efter att byggnadsskyldigheten har uppfyllts.

§ 5**BYGGLOV OCH FASTIGHETENS SKICK**

Ritningar jämte tillhörande beskrivningar till varje byggnadsåtgärd, för vars utförande byggnadslov erfordras, skall underställas kommunen, i egenskap av upplåtare, för godkännande innan bygglov söks.

Byggnader och övriga på fastigheten uppförda anläggningar skall av tomträttshavaren väl underhållas. Om byggnader eller anläggningar förstörs eller skadas av eld eller på annat sätt, skall de inom av kommunen bestämd skälig tid ha återuppbyggs eller reparerats. Detta under förutsättning att annan överenskommelse icke har träffats mellan kommunen och tomträttshavaren. Byggnad eller anläggning får icke utan kommunens medgivande rivas.

Även obebyggd del av fastigheten skall hållas i vårdat skick

§ 6**UPPLÅTELSER**

Tomträttshavaren får utan kommunens medgivande upplåta panträtt och nyttjanderätt i tomtädden. Servitut eller annan särskild rättighet får däremot inte upplåtas utan sådant medgivande.

§ 7**ÄNDRING AV AVGÄLD**

För avgäldsreglering gäller de i lagen angivna minimiperioderna om tio år, varvid den första perioden räknas från den 1 oktober 2015.

§ 8**UPPSÄGNING AV AVTALET**

Enligt lag äger endast kommunen uppsäga tomträttsavtalet inom vissa perioder. Den första perioden omfattar sextio (60) år räknat från den 1 oktober 2015. De därför följande perioderna skall omfatta fyrtio (40) år.

§ 9**LÖSEN AV BYGGNAD M.M.**

Om tomträdden på grund av uppsägning enligt § 8 upphör, är kommunen skyldig att lösa byggnader och annan egendom som utgör tillbehör till tomträdden. Löseskillingen skall utgå i pengar och motsvara byggnadernas och övriga anläggningars marknadsvärde vid lösentillsfället.

Detta värde skall beräknas på sådant sätt att från fastighetens totala marknadsvärde avdrages markens marknadsvärde varvid restbeloppet skall utgöra byggnadsvärldet. Det totala marknadsvärldet och markvärdet skall bedömas av utomstående värderingsman.

I övrigt gäller beträffande lösen vad som stadgas i lag.

§ 10**KOSTNADER, FÖRPLIKTELSER M. M.**

Det åligger tomträttshavaren att svara för och fullgöra alla kostnader och förpliktelser som kan komma att belasta fastigheten och tomträdden under upplåtelsetiden.

§ 11 GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR

Tomrättshavaren är skyldig att, på egen bekostnad, delta vid inrättande av eventuella gemensamhetsanläggningar för till exempel kvartersgator med belysning och va-serviser, som krävs för detaljplaneområdets utbyggnad.

§ 12 ANSLUTNINGSAVGIFTER

Kommunen svarar för gatukostnader vid upplåtelsetillsfället. Tomrättshavaren svarar för anläggningsavgift för anvisad förbindelsepunkt för vatten, spillvatten och dagvatten enligt för varje tidpunkt gällande va-taxa samt för kostnader för anslutning av el, fjärrvärme, tele m.m.

§ 13 MILJÖSTÖRANDE NYTTJANDE

Tomrättshavaren ansvarar för att nyttjandet av Fastigheten ej är miljöstörande. Tomrättshavaren svarar för de kostnader som kan påfordras enligt gällande hälso- och miljöskyddslagstiftning eller dylikt. Om sådana åtgärder ej vidtas äger Kommunen rätt att utföra dessa på Tomrättshavarens bekostnad.

§ 14 INSKRIVNING, ÖVERLÄTELSE

Kommunen skall för tomrättshavarens räkning på sätt som anges i jordabalken söka inskrivning av tomrätten och ta ut ett pantbrev på 780 000 kr enligt § 4. Samtliga kostnader för inskrivningen och uttagande av pantbrev erlägges av tomrättshavaren.

Vid överlätelse av tomrätten åligger det tomrättshavaren att omedelbart meddela kommunen om överlätelsen.

§ 15 LEDNINGAR M. M.

Tomrättshavaren medger att kommunen eller annan som har kommunens tillstånd, får framdra och bibehålla vatten- och avlopps-, el- och teleledningar i eller över fastigheten med erforderliga stolpar och andra anordningar som hör till ledningarna. Detta gäller även infästningsanordningar på byggnad där någon olägenhet för tomrättshavaren ej uppstår.

Kommunen eller annan som har kommunens tillstånd medges vidare rätt att anlägga och för all framtid bibehålla tunnlar för kommunikationsändamål samt vatten och avlopp i fastigheten. Kommunen skall äga tillträde till fastigheten för skötsel och underhåll av ifrågavarande anläggningar. Tomrättshavaren är skyldig att utan ersättning tåla det intrång och nyttjande som ovan nämns enligt denna paragraf. Dock är tomrättshavaren berättigad till ersättning för skada på byggnad eller annan anläggning på fastigheten.

§ 16 SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

Tomrättshavaren skall vid projektering och uppförande av byggnader och anläggningar inom fastigheten följa riktlinjer för etablering enligt bifogad bilaga 3.

§ 17 KONTROLL

För kontroll av detta avtals tillämpning är tomträttshavaren pliktig att lämna kommunen erforderliga upplysningar och tillfälle till besiktning.

§ 18 ÖVRIGT

I övrigt gäller vad i jordabalken eller eljest i lag stadgas om tomrätt.

.....

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den

Nacka den

För NACKA KOMMUN

För Andelen PO AB

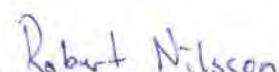
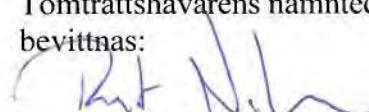
Mats Gerdau

Kommunstyrelsens ordförande

.....
Anna Ahrling
Markchef

Kommunens namnteckningar bevitnas:

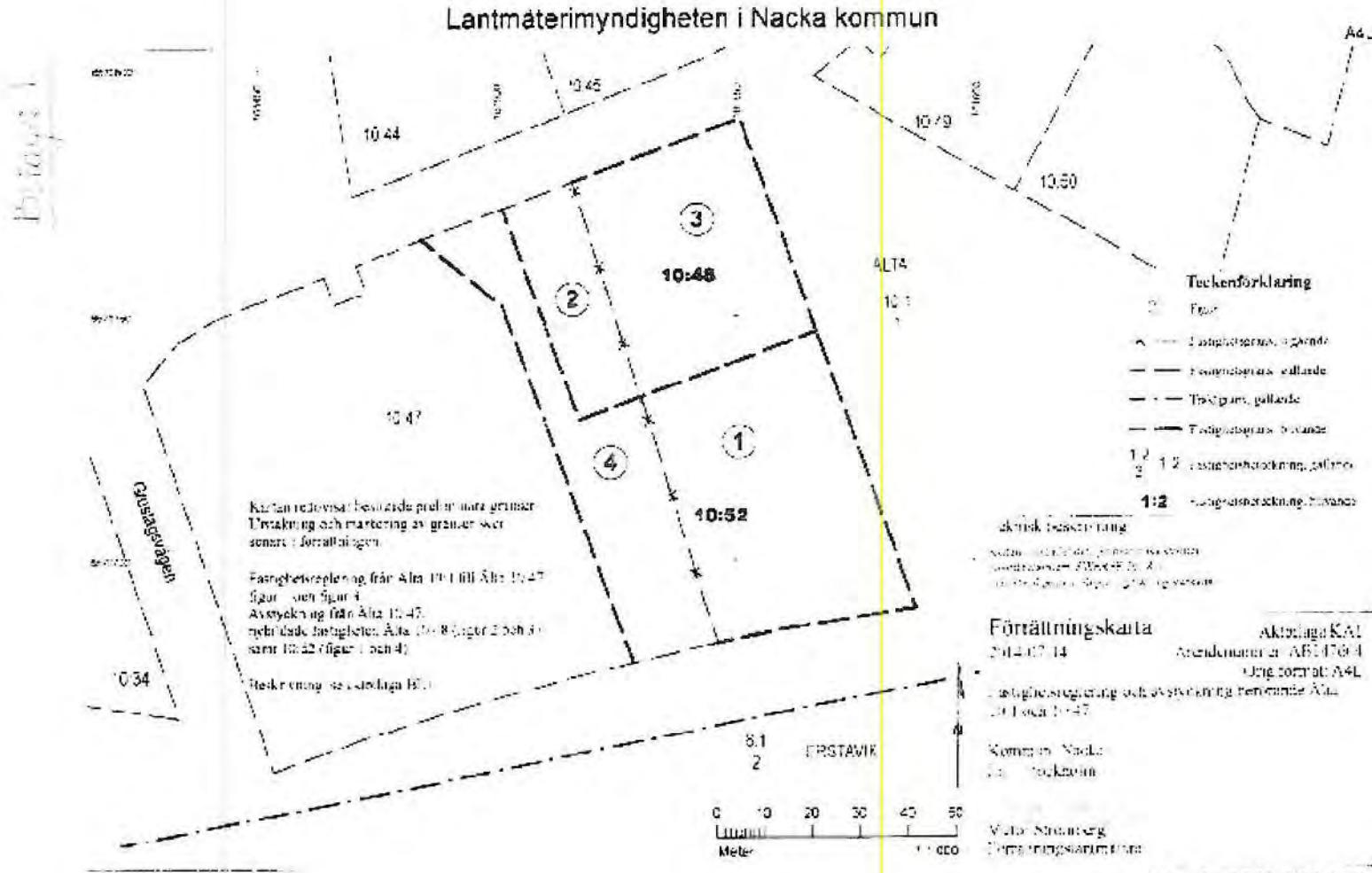
.....
Tomträttshavarens namnteckning/ar
bevitnas:

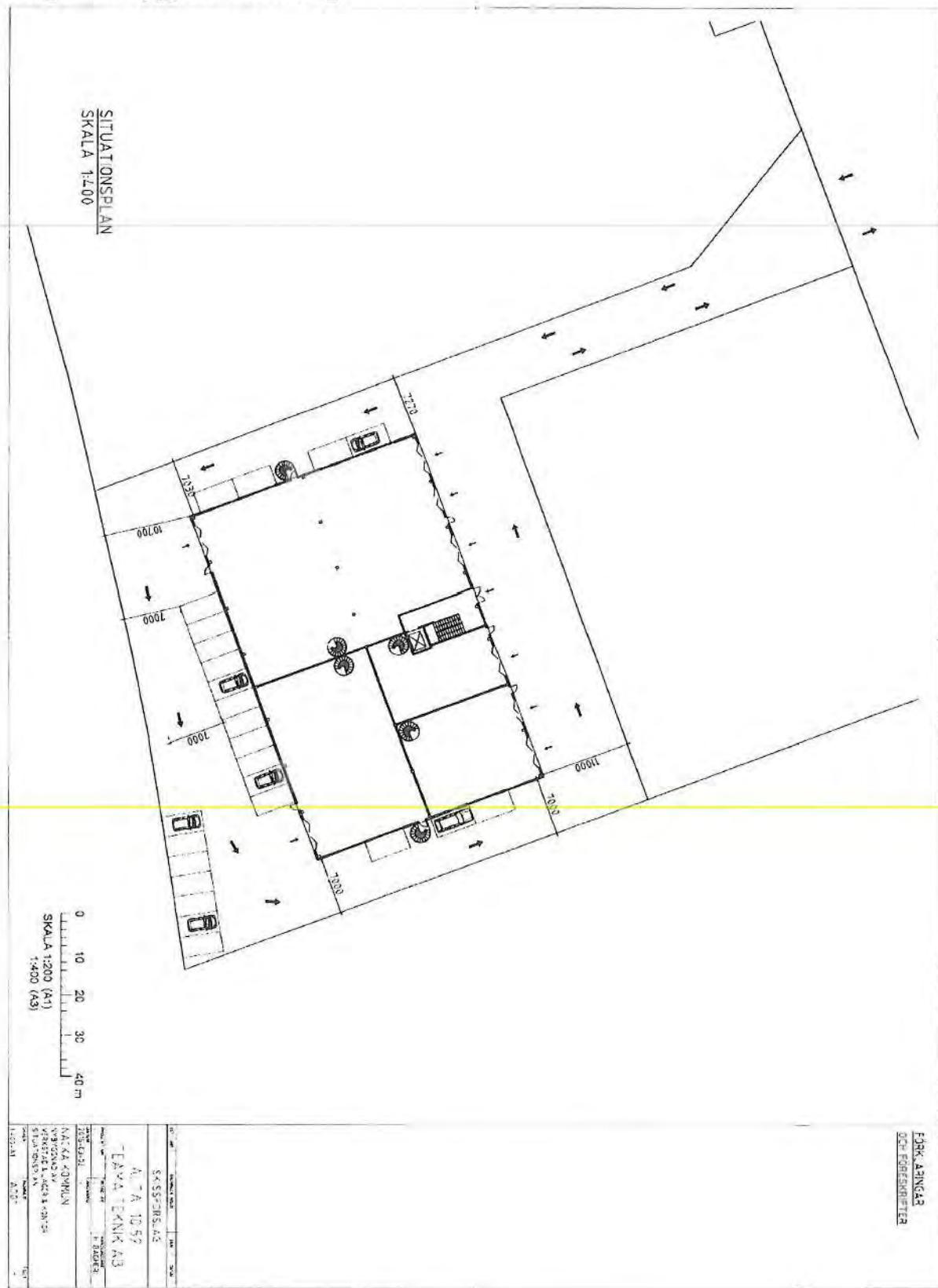
BILAGOR

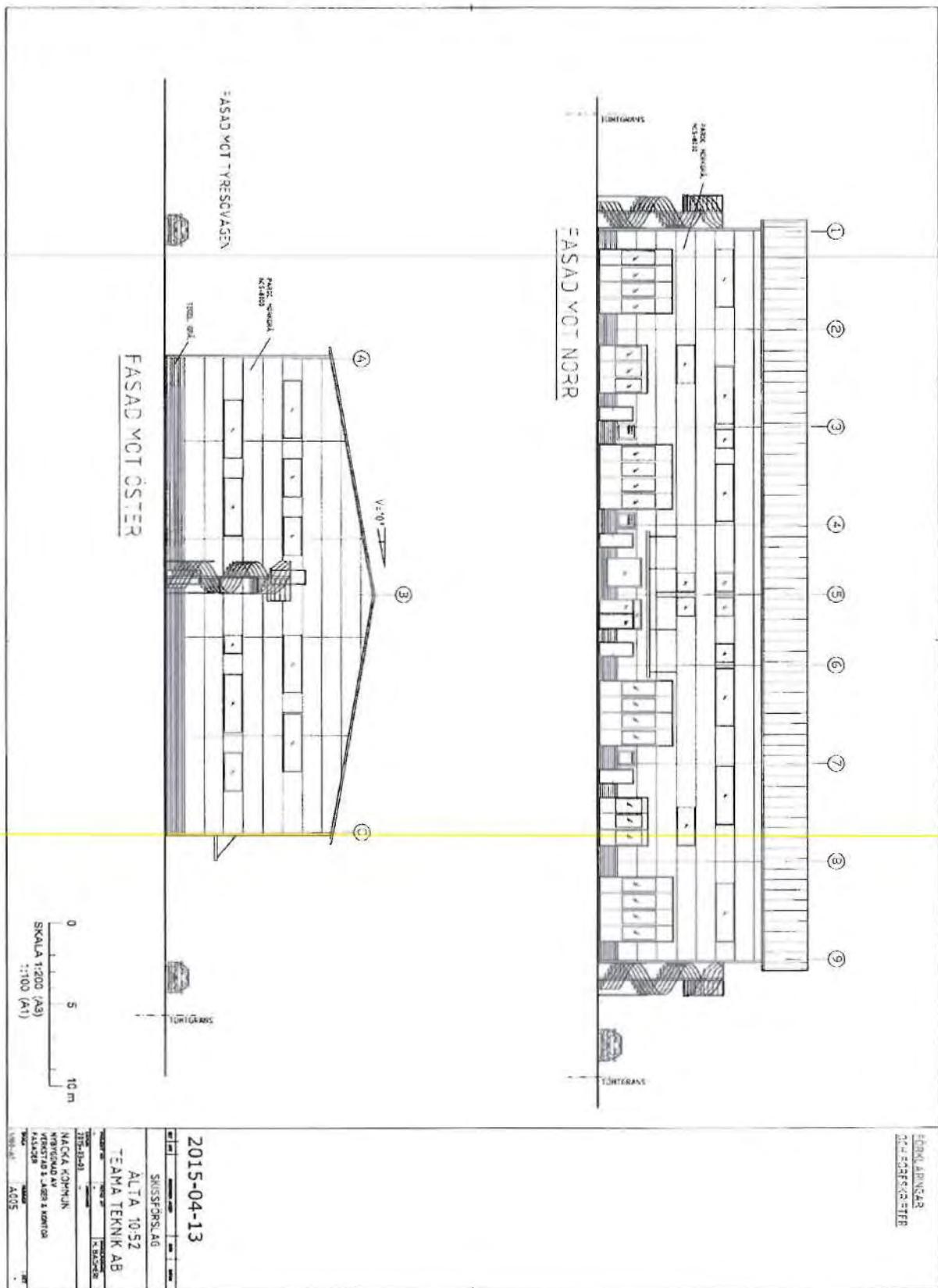
1. Karta
 2. Tomt- och bebyggelseutformning
 3. Riktlinjer för etablering
-
-

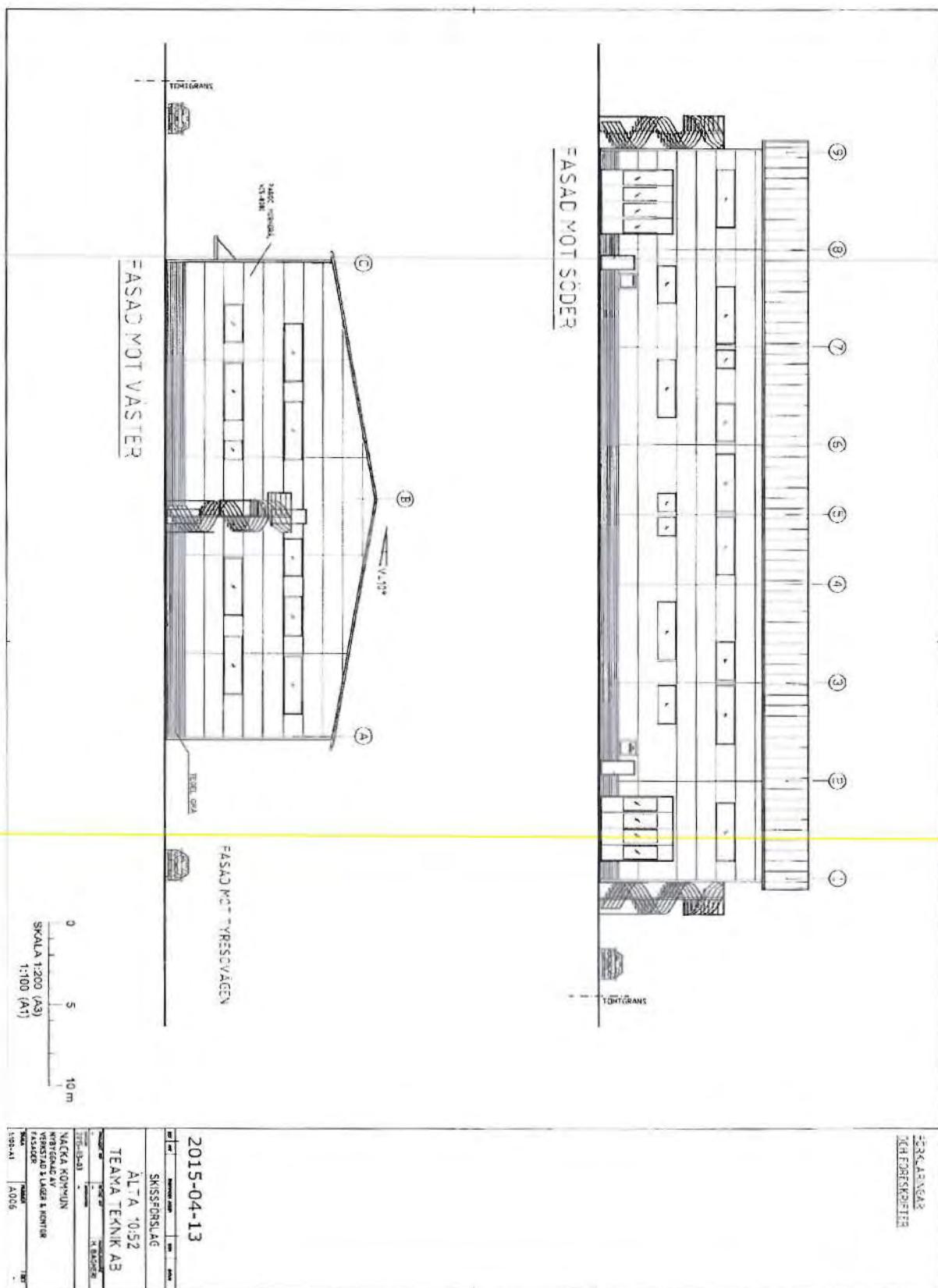
Bilaga 1. Karta

Bilaga 2. Bebyggelse utformning:

Bilaga 3. Riktlinjer för utformning:

2010-09-06

1 (3)

Riktlinjer för etablering i Ältabergs verksamhetsområde

Inledning

Nacka kommuns intention för Ältabergs verksamhetsområde är att små och medelstora företag från skilda branscher skall få största möjliga utbyte av en etablering i området. Läget är strategiskt vid Tyresövägen med omedelbar närhet till en utbyggd infrastruktur med den nya trafikplatsen.

Området är också en ny entré till östra delarna av Älta med ny planerad bostadsbebyggelse i Ältadalen och till Storkällans kyrkogård. Särskilt utformning och bebyggelse utmed Grustagsvägen, som är entrégata till området och till övriga Älta, är viktig för det samlade intrycket.

Nacka kommunen har höga ambitioner vad gäller områdets utformning. Kommunen har tagit fram dessa riktlinjer för etablering för att skapa ett sammanhållet område med en tydlig identitet.

Dessa riktlinjer är upprättade av Nacka kommuns ledningsgrupp för utvecklingen av Ältabergs verksamhetsområde.

Gestaltning

- Byggnadens exteriörer ska ha arkitektoniska och estetiska kvaliteter som är lämpliga för den etablerande verksamheten samt ge en god helhetsverkan. Samråd om byggnadens utformning mm skall ske med Bygglovenheten, Nacka kommun.
- I samband med markförhandling ska intressent redovisa en skiss på planerade byggnader och en situationsplan för aktuell tomt. Skissen lämnas till Fastighetskontoret som samråder med Bygglovenheten. Skissen kommer efter godkännande läggas som bilaga till upplåtelseavtal.
- Grustagsvägen är entrégata till området och östra Älta och utformning av byggnader och tomtmark mot gatan är därför särskilt viktig. För dessa fastigheter ska samordning ske så att till exempel inhägnader och byggnader bildar en harmonisk helhet.

Postadress
Nacka kommun
131 81 Nacka

Besöksadress
Granitvägen 15

Telefon
Växel 08-718 80 00
Direkt
Mobil
Fax

E-post
www.nacka.se
Organisationsnummer
212000-0167

Nacka kommun

2 (3)

- Motsvarande gäller för utformning av de byggnader som vänder sig mot Tyresövägen.
- Genom val av likartade belysningsarmaturer och typ av ljuskälla inom tomtmark och allmän mark ska en sammanhållande karaktär skapas i området.

Färgsättning/material

- Färgskala för byggnader och anläggningar ska vara i falurött, ockragult, brun umbra, olivgrön, eller svart (se bild)
- Lättare, ljusare kulörer som vitt och grått kan också användas
- Till fasader och anläggningsdelar nyttjas material som ger karaktär och färg såsom tegel, trä, betong, sten, corténstål och rostfri plåt

Inhägnad

- Stängsel ska vara genomsiktliga för att få en öppen och genomblickbar stadsbild. Om verksamheten behöver avskärmas för insyn kan plank uppföras efter särskild prövning.
- Inhägnaden kan gärna kombineras med plantering.
- Plank och exponerade fasader ska vara klotterskyddade, t ex med ribbor, spaljéer eller en skyddande behandling så att klotter kan tas bort. Nacka kommun har som mål att anmält klotter ska saneras inom 24 timmar.
- Inhägnad ska utformas så att sikten vid in- och utfarter blir 40 m i vardera trafikriktningen, mätt tre meter in från närmaste vägbanekant.

Marken inom fastigheten

Gröna ytor inom fastigheten ska sparas eller nyanläggas. Gröna ytor bidrar till ett jämnare och behagligare klimat genom att träd och vegetation sänker stoftnivån i luften, minskar temperatursvängningar och binder damm. Området blir behagligt att vistas i och får en fin inramning. Omfattning av gröna ytor, som t ex gräsytor, planteringar, träd, gröna tak o dyl, ska redovisas i situationsplan enligt punkt 2 under Gestaltning ovan.

Miljö och dagvatten

Dagvatten från taktytor ska där så är möjligt infiltreras i stenkista, alternativt fördröjas inom fastighet innan dagvatten leds vidare till kommunens dagvattennät.

Gröna tak – tak med vegetation av sedum (fetbladsväxter) eller gräs – tar upp en del av nederbörden och avrinningen till dagvattensystemet fördröjs. Gröna tak ger fler miljövinster t.ex. ett stabilare inomhusklimat, som ger energibesparing både sommar och vinter, bullerdämpning, mm.

Nacka kommun

3 (3)

Dagvatten från hårdgjorda ytor inom fastighet, t.ex. parkering motsvarande 20 platser eller annan transportintensiv verksamhet, ska via tät ledningar ledas via oljeavskiljare inom fastigheten innan påkoppling sker till kommunens dagvattennät eller leds till infiltration/fördräjning. Miljöenhetens rekommendationer vid prövning av verksamhet ska följas.

Energi

Byggnader skall projekteras för att låg energiförbrukning. U-värden för uppvärmda byggnader skall vara

- U_{tak} = högst $0,13 \text{ W/m}^2\text{K}$
- $U_{vägg}$ = högst $0,18 \text{ W/m}^2\text{K}$
- U_{golv} = högst $0,15 \text{ W/m}^2\text{K}$
- $U_{fönster}$ = högst $1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$

Luftläckaget via klimatskalet skall vara $< 0,4 \text{ l/s, m}^2$ omslutande area vilket ska säkras i byggprocessen (kontrollplanen) via provtryckning (enligt SS 02 15 51). Detta krav omfattar inte portar.

Ventilationssystem skall förses med värmeåtervinning.

Byggnader skall förses med utvändig solavskärmning, nattkyla eller andra åtgärder för att minimera behovet av klimatkyla.

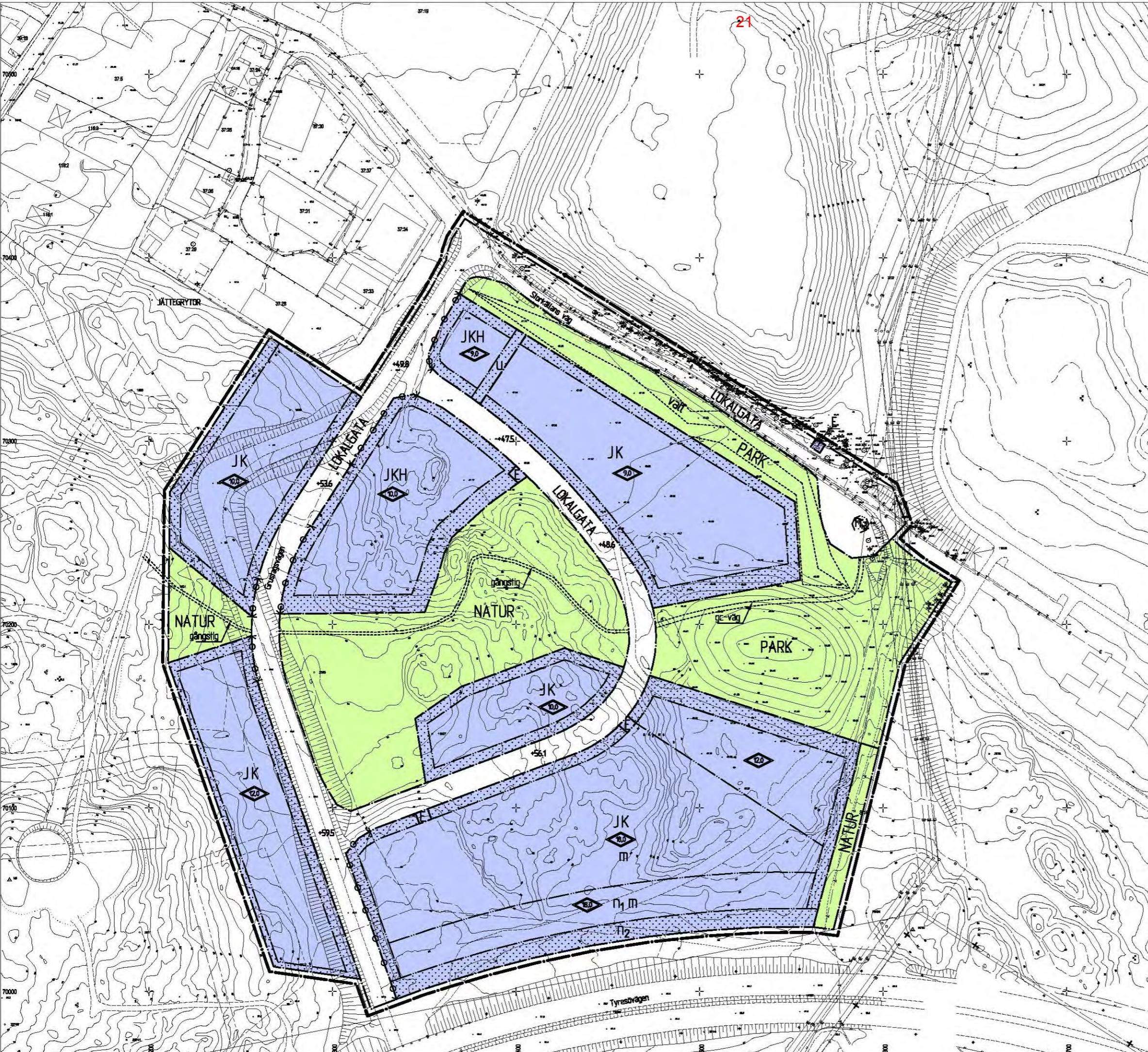
Utomhusbelysning ska vara av lågenergityp. Belysningskonsultation erbjuds och samordnas inom verksamhetsområdet. Genom att planera för lågenergibelysning inomhus och utomhus kan områdets energiförbrukning och därmed kostnader sänkas.

Alla tak ska projekteras och utföras för att klara laster för eventuell senare installation av solpaneler eller solfångare.

Skyltar

Skyltar ska placeras och utformas med hänsyn till sin omgivning och på ett sätt som berikar miljön. Det är viktigt att verksamheterna i området syns och att besökare och leverantörer hittar dit. Skyltar i området ska utformas på ett medvetet sätt och samordnas inom området i samband med bygglovprövningen.

Nacka kommun har riktlinjer för skyltar, se
http://www.nacka.se/web/bo_bygga/bygglov/riktlinjer/Sidor/skyltar.aspx

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar:
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Linje ristad 3 meter utanför planområdets gräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- LOKALGATA Lokaltrafik
- NATUR Naturområde
- PARK Parkområde

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- K Småindustri, kontor
- JK Småindustri, kontor och handel
- E Tekniska anläggningar

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

- Pöreskriven höjd över nollplanet
- ge-väg Gång- och cykelväg
- gångstig Gångstig
- träd Träd får inte fällas

BEGÄNSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas, stödmurar och plank får uppföras

MARKENS ANORDNANDE

- n1 Upplägg får inte anordnas
- n2 Plantering ska finnas
- vall Skyddsvall ska uppföras

- K-e-o Utfart får inte anordnas

UTFORMNING, UTPÖRANDE

- Högska totalhöjd i meter. Utöver angiven högsta höjd får skorstenar, ventilaionsluvlar och dylikt uppföras

Inom planområdet får inte uppsättas reklamskyltar som kan medföra störningar för trafiken t ex genom att vara förändrande, blixande eller ha dominerande utformning.

Dagvatten ska omhändertas lokalt då förutsättning finns för en sådan lösning inom området.

STÖRNINGSSKYDD

- m Ekvivalentnivå för buller inomhus får inte överstiga 40 dB(A)

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandeid

Genomförandeidens slutar 10 år efter det att planen vunnit laga kraft.

ILLUSTRATIONER

- Illustrationstext

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att skapa ett verksamhetsområde för i huvudsak småindustri och kontor samt en mindre del för handel t ex blomsterbutik, kiosk och lunchrestaurang. Storkällans väg kommer att utformas som en värdig infart till Storkällans kyrkogård. Det goda kommunikationsläget med kopplingen till Tyrestavägen utnyttjas väl via en ny trafikplats i Skrubba-Lindalen.

Byggnadens exteriörer ska ha arkitektoniska och estetiska kvaliteter som är lämpliga för byggnaderna som sådana och ger en god helhetsverkan.

Skala 1:1000
0 10 20 30 40 50
100m

Detaljplan ftr del av Älta 10:1 m.fl.
Ältadalens verksamhetsområde

Nacka kommun

Planenhet mars 2009

Till planen hör:
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning
Miljöredovisning

Andreas Totschnig
Planchef
Kristina Källqvist
Planarkitekt

KFKS 2007/97 214
Projektnr 9624

Tillstyrkt av MSN 2009-09-23 § 262
Anlagen av KF 2009-12-14 § 273
Laga kraft 2010-01-12

DP 480

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för del av Älta 10:1 m.fl.

Ältadalens verksamhetsområde, Nacka kommun

Upprättad på planenheten i mars 2009

HANDLINGAR

Detaljplaneförslaget omfattar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Miljöredovisning
- Fastighetsförteckning
- Illustrationsmaterial
- Utlåtande

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att skapa ett verksamhetsområde för i huvudsak småindustri och kontor samt en mindre del för handel t ex blomsterbutik, kiosk och lunchrestaurang. Storkällans väg kommer att utformas som en värdig infart till Storkällans kyrkogård. Det goda kommunikationsläget med kopplingen till Tyresövägen utnyttjas väl via en ny trafikplats i Skrubba-Lindalen.

Byggnadernas exteriörer ska ha arkitektoniska och estetiska kvaliteter som är lämpliga för byggnaderna som sådana och ger en god helhetsverkan.

MILJÖBEDÖMNING

Från den 21 juli 2004 gäller nya bestämmelser om krav på miljöbedömningar i plan- och bygglagen och i miljöbalken med anledning av detaljplaner och program (EG-direktiv 2001/42 EG). Mot denna bakgrund har en behovsbedömning utförts för att avgöra om planläggningen innehåller en betydande miljöpåverkan. Planarbetet bedöms enligt dessa kriterier inte innehålla en betydande miljöpåverkan.

PLANDATA

Läge

Området är beläget i sydöstra delen av Älta invid Storkällans väg, Grustagsvägen och Tyresövägen.

Areal

Planområdet omfattar ca 10 ha.

Markägoförhållanden

Större delen av området omfattas av fastigheten Älta 10:1 som ägs av Nacka kommun. En mindre del som avses för bl a bussvändplan utgör Älta s:10 samt Älta 38:1 som ägs av Nacka församling.

Ett område om ca 1 ha i områdets södra del vid Grustagsvägen/Tyresövägen arrenderas ut säsongsvis av fastighetskontoret till företaget Lasertagsweden som anordnar laserspel utomhus.

INTRESSEN ENLIGT KAP. 12 PBL

Riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken

Inga riksintressen ligger inom eller i direkt anslutning till planområdet.

Miljökvalitetsnorm enligt 5 kap Miljöbalken

Planförslaget innebär inte att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids.

Mellankommunala intressen

Planförslaget i sig bedöms inte vara av mellankommunalt intresse. Dock är trafikplatsen i Skrubba en del i det sk LÄSK-projektet (Lindalen-Älta-Skrubba) som sker i samverkan med Stockholm stad, Tyresö kommun, Nacka kommun och Vägverket.

Hälsa och Säkerhet

Planförslaget bedöms inte medföra någon försämring vad avser hälsa och säkerhet inom eller i anslutning till området.

GÄLLANDE PLANER OCH TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktlig planering

Enligt Nacka översiktsplan 2002 är markanvändningen för området verksamheter. Planförslaget överensstämmer med intentionerna i översiktsplanen.

Planområdet ingår i det område som omfattas av LÄSK-samarbetet (Lindalen-Älta-Skrubba). LÄSK-samarbetet har resulterat i att Vägverket tillsammans kommunerna planerar för en ny trafikplats vid Skrubba-Lindalen. Trafikplatsen beräknas stå färdig 2012. Med den nya trafikplatsen kommer det framtida verksamhetsområdet få en mycket god koppling till Tyresövägen via Grustagsvägen. Intäkter från markförsäljning eller tomträttsupplåtelser inom verksamhetsområdet kommer delvis att finansiera trafikplatsen.

I norra delen av den tidigare grustäkten planeras för ny bostadsbebyggelse. Ett särskilt detaljplaneprogram kommer att tas fram för den delen.

Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden

Det befintliga verksamhetsområdet och Grustagsvägen omfattas av stadsplan 226 och detaljplan 15. Huvuddelen av planområdet omfattas inte av någon detaljplan.

Program för planområdet

Ett särskilt program för området har bedömts som onödigt då planförslaget överensstämmer med intentionerna i översiktsplanen.

Kommunala beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrkte startpromemoria för Ältadalens verksamhetsområde den 14 februari 2007, § 67. Kommunstyrelsen godkände startpromemoria den 26 mars 2007, § 77.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Historik och områdets nuvarande användning

Under 1920-talet började Ältaborna att hämta sand och grus för husgrunder och vägar från denna sydliga utlöpare av Brunkebergsåsen. Snart blev dock grustäktsverksamheten kommersiell med maskinell utrustning för sortering och lastning. Grustaget vidgades också in på Erstaviks område. Eftersom grusfyndigheten hade en mäktighet av ofta mer än tio meter, blev det med tiden ett fullt sargat landskap efter avslutad täkt. Ingen lagstiftning reglerade täktverksamhet eller återställande vilket medförde branta raskanter och djupa raviner. Först på 1960-talet kunde man med visst stöd av naturvårdslagen mildra ingreppen i naturen så att sländer formades med rimliga lutningar och plantering av tall gjordes i sländer och på grustäktsbotten.

Under en relativt lång period fanns även betongstation och stenkrossanläggning i grustaget.

(Källa: "Älta i förvandling" av Lars Ahlman, Nackaboken 1986)

Förutom en mindre del av området som arrenderas säsongsvis för utomhus laserspelsaktiviteter används delar av området utan tillstånd till motocrosskörning.

1996 beslutade kommunstyrelsen att utöva sin förköpsrätt avseende NCC Ballasts (idag NCC Road) förvärv av fastigheterna Älta 6:181 med flera. NCC överklagade till regeringen som dock gav kommunen rätt att förköpa fastigheterna.

1999 ställde sig områdesnämnden Älta positiv till tippning av lämpliga massor i det gamla grustaget. Samma år beslutade områdesnämnden att föra en dialog om markanvändningar med Ältaborna, vilket resulterade i en rapport ”Ältabornas syn på Ältadalen”. Dialogserien pågick mellan december 1999 och mars 2000. I december 2000 yttrade sig områdesnämnden om rapporten och förordade resultatet från seminarium nummer 2 i dialogserien. Förslaget går ut på att koncentrera verksamheter söder om Storkällans väg (bortsett från att man ville ha bostäder i stället för de befintliga verksamheterna söder om vägen). Norr om vägen ville man ha en försiktig nyetablering av bostäder i kombination med ett större friområde reserverat för olika typer av friluftsaktiviteter.

2000 tecknades ett avtal mellan Nacka kommun och NCC Ballast (idag NCC Roads) som ger NCC Ballast rätt att tippa 750 000 m³ massor norr om Storkällans väg samt 150 000 m³ massor söder om Storkällans väg innehållande grovplanering och packning. Tippningen söder om Storkällans väg är avslutad, förutom en vall som ska avskärma verksamhetsområdet från Storkällans väg.

2001 beslutade kommunstyrelsen att uppdra åt Miljö & Stadsbyggnad att utarbeta ett förslag till utvecklingsplan för Ältadalen. Utvecklingsplanen var avsett som ett program inför kommande detaljplanearbete. I november 2001 tillstyrkte områdesnämnden i Älta att utvecklingsplanen skulle gå ut på remiss. Efter detta har inga beslut fattats om utvecklingsplanen. Till utvecklingsplanen skulle fogas en tipplan.

Samma år gjorde NCC Ballast en anmälan till Nacka kommun avseende deponering av schaktmassor. Ett förslag till tipplan togs fram i november 2001 för att styra deponiverksamheten samt återställande av området.

För att komma vidare med planeringen av Ältadalen togs en startpromemoria fram för program för området mellan Tyresövägen i söder och Erstaviksvägen i norr. Syftet var att utreda möjligheten att bygga bostäder norr om Storkällans väg inom området som är markerade som grönområden i utvecklingsplanen. Söder om Storkällans väg skulle intentionerna i översiktsplanen fullföljas, d.v.s. att området utvecklas till ett verksamhetsområde.

Den 15 juni 2005 beslutade områdesnämnden i Älta att tillstyrka startpromemorian avseende program för Ältadalen och överlämnade den till kommunstyrelsen för beslut. På grund av oklarheter med tippavtalet har dock startpromemorian återremitterats av kommunstyrelsen den 31 oktober 2005, § 216.

Eftersom aktuellt verksamhetsområde följer intentionerna i översiktsplanen har området brutits ur från tänkt programområde i Ältadalen och detaljplanearbete har påbörjats genom startpromemoria godkänd av kommunstyrelsen den 26 mars 2007.

För den norra delen av Ältadalen godkände kommunstyrelsen den 4 juni 2007 ett markanvisningsavtal med NCC angående fullföljande av tippavtalet, planläggning och exploatering. Till avtalet är även en uppdaterad startpromemoria bifogad. Kommunstyrelsens beslut är överklagat till kammarrätten och har därför ännu inte vunnit laga kraft. Den 9 februari 2009 beslutade kommunstyrelsen att ge planenheten i uppdrag att starta planarbete för norra delen av Ältadalen enligt startpromemorian.

Mark och vegetation

Ältadalen utgjorde tidigare en del av den rullstensås som sträcker sig i ett nordsydligt stråk från Kolarängen i norra Älta till Västerhaninge. Området har under en längre tid varit en stor grustäkt men täktverksamheten upphörde i mitten av 1970-talet. Sländerna till gropen planterades med tall. I övrigt gjordes inga egentliga efterbehandlingsarbeten.

Området öster om Grustagsvägen består i princip av två nivåer med ca 10 meters nivåskillnad. Den högst belägna delen är en del av den gamla rullstensåsen, som av någon anledning lämnats utanför täktområdet. Vegetationen inom denna del är därmad äldre och domineras av tallskog. Skogen är jämngammal. Den knappa undervegetation som finns utgörs av ris.

Mellan den högsta och lägsta nivån domineras området av mjukt slipade berghällar. Dessa har skrapats fram i samband med täktverksamheten. Hällarna bär tydliga spår av inlandsisen med räfflor och blankslipade partier. Här ses också spår av motocrossåkningen som pågår i området. I svackorna mellan hällarna finns grovt grus. Vegetationen i denna del domineras av unga tallar och slyvegetation. Det är svårt att bedöma hur vegetationen kommer att utvecklas. Tallarna och den övriga unga vegetationen kommer sannolikt att få svårt att klara sig och utvecklas på grund av bristen på fukthållande jordlager.

Lägsta nivån består av utfyllnadsmaterial. Nordvästra delen är fyld med fasta massor medan nordöstra delen norr om en konstgjord kulle samt själva kullen består av lösa massor. På kullen växer i dagsläget gräs, men även här kommer sannolikt slyvegetation snart att etableras om inga åtgärder görs.

Området väster om Grustagsvägen består av hällmarkstallskog. Skogen utgör en del av ett större sammanhängande grönområde.

Ältadalen tillhör Albysjöns avrinningsområde. Grundvattenavrinningen sker via Fnyskdiket i Tyresö kommun. Det förekommer i dagsläget ingen avrinning av ytvattnet från grusgropen. Älta grusgrop med omgivande område kan därför betecknas som ett eget ”avrinningsområde” där avrinningen sker i form av ett grundvattenflöde.

Den nederbörd som inte avdunstar eller tas upp av växtlighet kommer att infiltrera och bilda grundvatten. Den storskaliga grundvattenströmmen sker från grundvattendelarna in mot grusgropen och vidare mot öster, där den når utströmningsområdet. Grundvattennivån ligger över (gäller delvis i norra Ältadalen) eller strax under grustagsbotten.

NCC Roads AB har genomfört ett kontrollprogram för att säkerställa att inte förurenade massor används som fyllnadsmaterial.

Området ligger inom normalriskområde för radon.

Befintlig bebyggelse

Planområdet är obebyggt.

Kulturmiljö och landskapsbild

Landskapsbild

Täktområdet har först grävts ur och sedan delvis fyllts igen och ger därmed ett sargat intryck. Hällarna som grävts fram ur åsen ger dock området en unik karaktär som påminner om ytterskärgårdslandskapet. Vegetationen skiljer sig dock genom sin buskighet. Tallplantorna och slyvegetationen är i vissa delar mycket tät.

Generellt domineras intrycket av naturen av tallar i olika åldrar. Även entrén till Storkällans kapell är gestaltad med tallar som dominanterande trädslag.

Området är tydligt exponerat från Storkällans väg. Härifrån ser man både den nuförtiden delen och hällmarkerna. Den lilla resten av rullstensåsen med tallarna på toppen är värdefull för landskapet i och med att den avskärmar grustäkten. Skogspartiet utgör en värdefull kontrast mot den i övrigt trasiga och kala grusgropen. Från Grustagssvägen är täktområdet till största delen dolt bakom höjderna och den skärmende vegetationen.

På grund av en omfördelning av tippmassor i norra delen av Ältadalen planeras för två stora kullar norr om Storkällans väg. Dessa kommer att användas för friluftsaktiviteter och som utsiktsplatser. Kullarna kommer att synas tydligt från planområdet och vice versa.

Kulturhistoriskt intressant bebyggelse

Omgivet av vacker tallskog och med Erstaviksområdets strövmarker in på knutarna ligger Storkällans Kapellkrematorium och kyrkogård invigt 1970. Arkitekten bakom

detta säregna byggnadsverk i tegel och cortenstål är Walter Huebner, som uttryckt sina tankar bakom utformningen som följer:

”En vänlig höstdag....strövade jag för första gången genom skogen där den nya kyrkogården skulle ligga. Ljuset trängde uppifrån ned mellan tallkronorna och jag upplevde rum – rum mellan rävuxna roströda furustammar, rum med överväldigande lugn resning. Mot den långsträckta mossen glesnade tallskogen och lövträden tog vid – ut över ett område dit man ej nådde. Just vid gränsen, vid övergången – speglande en ofattbar verklighet – låg källan som gett kapellet dess namn. Denna höstdags upplevelser kom att betyda mycket för den gestalt, som slutligen valdes för Storkällans Kapellkrematorium.”

Byggnaden med sina två kapell utmärks av en stram och samtidigt vilsam arkitektur som smälter väl samman med omgivande natur. Utformingen av själva begravningsplatsen uppdrogs åt trädgårdsarkitekten Gunnar Martinsson vilken liksom arkitekten Huebner löst sin uppgift med målsättningen att framhäva de skönhetsvärden som platsen har. Till det stillsamma helhetsintrycket bidrar också den vackra minneslunden.

Service

Ett mindre utbud av service finns i Älta centrum. Närmaste större centrum i Nacka finns i Sickla Köpkvarter. Inom Tyresö kommun finns Tyresö centrum.

Närmaste återvinningsstation finns i östra Stensö, men ytterligare en planeras vid ny bebyggelse i södra Hedvigslund.

Rekreation och upplevelsevärden

På grund av det isolerade läget bedöms inte den lilla resten av grusåsen med tallskogen ha något stort rekreativvärde i dagsläget. Däremot är området intressant ur geologisk synvinkel och kan säkerligen användas i undervisningen i både grundskola och högre skolor. I närområdet finns också andra geologiska intressanta objekt såsom jättegrytor.

Området används i övrigt främst av motocrossåkare. Både hällarna och grusområdena bär mycket tydliga spår av denna verksamhet.

Utanför planområdet angränsar Erstavik med stora skogsområden.

Strax öster om planområdet ligger Storkällans kyrkogård med kapell, krematorium och begravningsplats.

Trafiken på Tyresövägen utgör en bullerstörning i området.

Gator och trafik

I norra delen av området ligger Storkällans väg som leder till Storkällans kyrkogård. Grustagsvägen går i nord-sydlig riktning i västra delen av området. Ingen kollektivtrafik trafikerar området. Närmaste bussförbindelse finns för linje 801 och 811 ca 300 m nordväst om planområdet med närmaste busshållsplats på

Lovisedalsvägen, utanför Sigfridborgsskolan. Bussförbindelse finns även för linjerna 816 och 821, med närmaste busshållsplats på Töresjövägen, ca 500 m söder om planområdet.

Teknisk försörjning

Fjärrvärmeläningar ligger i Grustagsvägen.

I bergrum väster om Grustagsvägen är renvattenmagasin placerat. Försiktighet vid sprängning kan därför komma att krävas.

I Storkällans väg ligger vattenledning (150 mm) samt spillvattenledning (600 mm).

Nacka Energi har jordkablar norr om Storkällans väg. Både Nacka Energi samt Vattenfall har högspänningsslutledningar i områdets östra del på 20 kV respektive 70 kV.

PLANFÖRSLAGET

Allmänt

Bestämmelser och byggrätter hålls så generella som möjligt eftersom detaljplanen ska vara flexibel för att passa olika verksamhetsutövare. Tanken är att i huvudsak mindre företag ska rymmas inom området med varierande tomtstorlekar. Byggnader får en lägre totalhöjd mot Storkällans väg och gradvis högre mot Tyresövägen. Längs Storkällans väg anläggs en skulptural skyddsvall mot verksamhetsområdet. Omsorg i gestaltning av allmän platsmark liksom tillkommande bebyggelse och markplanering ska eftersträvas.

Det goda kommunikationsläget med kopplingen till Tyresövägen utnyttjas väl via en ny trafikplats i Skrubba-Lindalen vid Ältabergsvägen / Töresjövägen.

Hällmarksområdet och den resterande delen av rullstensåsen är planerad för naturområde, förutom vissa delar kvartersmark.

Mark och vegetation

Den gamla resten av rullstensåsen och delar av hällmarkspartierna ingår i naturområdet. Naturmarken tar upp höjdskillnader inom området och är av värde för landskapsbilden. Skogen utgör en grön skärm som syns tydligt från Storkällans väg och från Grustagsvägen.

På södra sidan om Storkällans väg ska en vall byggas upp mot verksamhetsområdet. Syftet med vallen är att avskärma industriområdet från vägen för att ge en värdig entré till kyrkogården.

Söder om den uppbyggda kullen i östra delen av området är ett lågparti. Detta område kommer behövas fyllas upp för att anpassa till angöring till lokalgatan.

Väster om Grustagsvägen är två områden längs vägen som exploateras för verksamheter. Den sluttande terrängen kommer ge en bergsskärning på som mest ca 6-8 m på vissa mindre partier. I mitten av området föreslås två områden exploateras för verksamheter. Den sluttande terrängen kommer att ge en bergsskärning på som mest ca 4 m på vissa mindre partier. Ett skyddsstängsel föreslås utmed dessa bergsskärningspartier.

En geoteknisk undersökning har gjorts av SWECO 2009 för områdets nordöstra del där lösa massor använts vid utfyllnad. Undersökningen visar att fyllningen i den norra lågdelen av undersökningsområdet har varierande mäktighet överlagrande naturlig friktionsjord. Lösa jordar har påträffats under fyllningen, vilka har bedömts inte innehålla organiskt material. Att jordar med organiskt innehåll finns i området kan dock inte uteslutas. Vid byggnation av detta område bör lösa massor i form av lera, eventuellt organiskt material och fyllning schaktas bort ifall byggnaderna är sättningskänsliga. Friktionsmaterialet i fyllningen kan återanvändas förutsatt att oönskade massor sorteras bort med exempelvis en harpa.

Den östra delen, kullen, utgörs av naturlig friktionsjord överlagrad av fyllning. Fyllningen består av grov fyllning med diverse byggnadsrester såsom armeringsjärn och betong. Fyllningen utgörs huvudsakligen av sandig, lerigt grus samt grusig, sandig lera. Kullen föreslås i plankartan som parkmark som planteras och avses inte att bebyggas.

Utanför planområdet, norr om Storkällans väg och den planerade gång- och cykelvägen, planeras för två kullar med anledning av den tippverksamhet som pågår i Ältadalen. Kullarna kommer att ingå i ett planerat grönområde för Ältadalen och planeras med varierande växtlighet.

Tillkommande bebyggelse

Med hänsyn till Storkällans väg föreslås en lägre bebyggelse i ca två våningar i norra delen av området med en högsta tillåtna byggnadshöjd om 9 m. Områdena väster om Grustagsvägen ges en högsta tillåtna totalhöjd om 12 m respektive 10 m.

Vid etablering väster om Grustagsvägen ska försiktighet vid sprängning iakttas på grund av närheten till vattenmagasin i berget.

Södra delen av området mot Tyresövägen tål en högre exploatering med ca 5 våningar och en högsta tillåtna byggnadshöjd om 18 m. Bebyggelsen ska helst utgöra en skärm för att minska bullerstörningen från Tyresövägen.

Utformningen ska göras med arkitektoniska kvalitéer oavsett vilket material som väljs. Högre krav ställs på genomarbetad gestaltning av byggnader med hänsyn till

att området är exponerat mot Tyresövägen. Särskild vikt kommer att läggas på att kraven i 3 kap 1 § Plan- och bygglagen uppfylls.

Eventuella plank och stängsel ska utföras på ett sådant sätt att risken för klotter minimeras.

Tillgänglighet

Erforderliga krav på tillgänglighet för arbetsplatser ska uppfyllas. Denna fråga ska bevakas under bygglovskedet.

Gång- och cykelvägar anordnas för bättre tillgänglighet både på befintliga och nya vägar.

Kulturmiljö och landskapsbild

Landskapsbild

Planbestämmelserna ger relativt stor frihet åt verksamhetsutövarna att påverka utformningen av området, men inom bestämda ramar. Förslaget innebär att området ges en helt ny identitet. Planarbetet har syftat till att utforma ett modernt verksamhetsområde som klarar av att kombinera verksamhetsutövarnas behov med en väl gestaltad och trivsam miljö. Planteringarna utmed Grustagsvägen och den nya lokalgatan ger en motvikt åt de hårdgjorda ytorna inom området. De bevarade hällarna och tallskogen i områdets bidrar också till att göra området trevligt att vistas i.

Syftet med vallen och utformningen av miljön runt Storkällans väg är att vägen skall upplevas som en värdig entré till kyrkogården. Vallen och den konstgjorda kullen skymmer byggnader och anläggningar inom industriområdet.

Verksamhetsområdet kommer sannolikt att ligga bostadsnära i och med planerna på nya bostäder i norra delen av grusgropen. Människor kommer att röra sig inom området både dagtid och kvällstid. Krav ställs därför på att området känns tryggt och säkert både för verksamhetsutövarna och trafikanter som rör sig inom området.

En gångväg leder gångtrafikanter från norr mot verksamhetsområdet. En gångstig med trappor i de brantaste partierna anläggs över hällmarken via tallskogen mot sydväst.

Kulturmiljö

Storkällans kapell har en säregen arkitektur och hänsyn till denna ska tas vid utformningen av Storkällans väg. Formspråk och detaljer från kapellet och kyrkogården kan med fördel användas som inspiration vid utformningen av skyddsvall och vändplan. Vallen skall i övrigt ges en stram utformning med gräsbeväxta slänger med lutning på 1:3. Vid utformningen av vallen ska skötselaspekterna beaktas.

Säkerhet

Branta bergsskärningar kommer att bildas i gränsen mellan naturmark och industrimark i vissa delar. Dessa måste uppmärksamas i samband med projekteringen och stängslas. I möjligaste mån skall lutningar ras upp i mindre terrasser inom tomtmarken.

Service

I huvudsak är området avsett för kontor och småindustri. Två mindre områden om sammanlagt drygt 10 000 kvm avses även för handel t.ex. blomsterbutik, kiosk och lunchrestaurang.

Friytor

Större delen av området kommer att bli kvartersmark. Park- och naturmarken kommer dock även fortsättningsvis att vara allmäntillgänglig. Vägar och gång- och cykelvägar anordnas inom planområdet. En gångstig inom naturområdet, väster om Grustagsvägen, ska sammanbindas med befintligt system av gångstigar som leder fram till bl a Ältaberget. Gångstigen är tänkt att fortsätta österut genom planområdet och ansluta till vändplanen vid Storkällans väg.

Gator och trafik

Området kommer att försörjas från Grustagsvägen via ny den nya trafikplatsen Skrubba-Lindalen som beräknas vara klar tidigast 2:a kv 2012. Utbyggnaden av trafikplatsen innefattar även en höjning av vägporten till fullhöjd för transporter. Exploateringen av området ska inte öka trafikbelastningen på Evalundsvägen.

Grustagsvägen får en ny uträtad sträckning vilken är mer ändamålsenlig både trafikmässigt och avseende markutnyttjande. Trädplantering föreslås utmed gatans västra sida samt de sträckor på östra sidan som angränsar till tomtmark. För att trygga möjligheterna för fotgängare och cyklister att säkert ta sig fram samt försäkra sig om goda kommunikationer i ett övergripande gång- och cykelvägnät inom och över kommungränsen ska gång- och cykelväg byggas ut längs Grustagsvägens östra sida.

Inom området föreslås en lokalgata med gångbana och trädplantering på östra sidan. Från denna gata kan angöringsgator anordnas som gemensamhetsanläggningar om framtida tomtindelning kräver det. Parkering ska ske på kvartersmark men möjlighet ska även finnas till kantstensparkering på allmän platsmark längs östra sidan av gatan. Det är viktigt att goda siktförhållanden eftersträvas vid utfarter. Vid bygglovprövning för småindustri ska P-normen ligga i intervallet 12 -15 p-platser/1000 m² BTA, beroende på typ av verksamhet. Vid bygglovprövning för kontor ska normen ligga i intervallet 20-25 p-platser/1000 m² BTA.

I samband med planarbetet ska en värdig infart till Storkällans kyrkogård skapas. Gång- och cykelväg anläggs med kompletterande trädplantering och en skulptural skyddsvall mot verksamhetsområdet. Ingen kollektivtrafik trafikerar området men enligt önskemål från kyrkogårdsförvaltningen ska en vändplats (med vändmöjlighet för buss) anläggas vid entrén till Storkällans kyrkogård för eventuellt framtida kollektivtrafik eller transporter i kyrkans regi. Vändplanen ska utformas på ett estetiskt tilltalande sätt med ett antal befintliga träd sparade i mitten.

Vägnätets standard ska uppfylla kraven så att utryckningsfordons framkomlighet och uppställningsplatser tillgodoses (vägbredd, bärighet mm). Standard enligt gällande normer i Plan- och bygglagen 3 kap. 15 § samt i BBR 5:94.

Teknisk försörjning

Planområdet ska anslutas till det kommunala VA-nätet. Vatten och avlopp ansluts med självfall till ledningar i Storkällans väg.

Tryckstegring för vatten kan erfordras inom respektive fastighet.

I och med Grustagsvägens uträtade sträckning måste fjärrvärmeläningar i vägen läggas om i denna del. Möjligheten att använda sig av uppvärmning genom fjärrvärme i området bör förordas.

Dagvatten ska omhändertas lokalt då förutsättning finns för en sådan lösning inom området. Beroende på storlek och användning av hårdgjorda ytor, ska avrinning ske via oljeavskiljare. För gator i området samlas dagvatten upp i längsgående täckta diken och förs till ett fördröjningsmagasin vid korsningen Grustagsvägen/Storkällans väg. Vissa dagvattenledningar kan behöva byggas ut för att omhänderta dagvatten från fastigheter som saknar möjlighet till LOD.

Inom området föreslås tre nya platser för transformatorstationer. Eftersom det är okänt vilken typ av verksamhet som etableras är det en fördel att alternativ finns för att slippa långa kabeldragningar eller att verksamhet med hög belastning kommer för långt från transformator.

Som närmast kan bebyggelse placeras ca 30 m från centrum av 70 kV kraftledning. Inom planområdet ligger bebyggelsen som närmast ca 40 m från kraftledningen och klarar därmed avståndskravet.

En värdesberäkning av magnetiska kraftfälten är utförd och området ligger under riktvärdet på 0,3 mikrotesla och därmed klarar området att uppfylla rådande normer för försiktighetsprinciperna.

Brandvattenförsörjningen till och i området ska följa de riktlinjer som anges i vatten- och avloppsföreningens publikation VAV P83.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Huvudmannaskap, ansvarsfördelning

Kommunen är huvudman för allmän platsmark och allmänna va-nätet.

Nacka Energi AB är huvudman för det allmänna el-nätet och Vattenfall är huvudman för fjärrvärmennätet.

Mark- och fastighetsfrågor

Planen kommer att leda till fastighetsbildningsåtgärder. Kommunalägd mark som ligger inom områden för småindustri, kontor och handel kommer avstyckas i lämpliga fastigheter vartefter efterfrågan uppstår. Från lokalgatan inom området kan mindre gator anläggas som förvaltas som samfälligheter för att åstadkomma lämpliga tomtstorlekar och anpassning till terrängen.

Samfälligheten Älta s:10 som bildats 1906 för ändamål väg har ca 125 st delägare varav största delen ägs av Nacka kommun. Denna är utlagd som allmän platsmark. Frågan om inlösen av samfälligheten Älta s:10 prövas i lantmäteriförätning.

Del av Älta 38:1 som ägs av Nacka församling kommer att fastighetsregleras och övergå till allmän platsmark som lokalgata och park.

Genomförandetid

Genomförandetiden ska vara 10 år från den dag planen vinner laga kraft.

Tidsplan

Udställning planeras till 2:a kv 2009. Planen beräknas bli antagen 4:e kv 2009. Om planen inte överklagas vinner den normalt laga kraft ca en månad efter att den antagits.

Utredningar

- Dagvattenutredning ”Hydrogeologiska förhållanden i Ältadalen med omgivningar, Nacka kommun” Sveriges Geologiska Undersökning gm Torbjörn Fagerlind juni 2000.
- ”Trafikbulla- och riskutredning för transport av farligt gods” GF Konsult AB 2008-03-10
- Förprojektering för gator, VA, landskap och belysning inom Ältadalens verksamhetsområde, Älta, Nacka kommun, SWECO mars 2009.
- Dagvattenutredning för Ältadalens verksamhetsområde, Älta, Nacka kommun, SWECO mars 2009.
- Geoteknisk undersökning inom Ältadalens verksamhetsområde, Älta, Nacka kommun, SWECO mars 2009.

- Inmätning och terrängmodell inom Ältadalens verksamhetsområde, Älta, Nacka kommun, SWECO mars 2009.

Planenheten

Andreas Totschnig
Planchef

Kristina Källqvist
Planarkitekt

Antagen av kommunfullmäktige
2009-12-14 § 223

Viveca Bremmer
planassistent

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Detaljplan för del av Älta 10:1 m.fl.

Ältadalens verksamhetsområde, Nacka kommun

Upprättad på exploateringsenheten i mars 2009

ALLMÄNT

Genomförandebeskrivningen redovisar de organisatoriska, fastighetsrättsliga och tekniska åtgärder samt de ekonomiska förutsättningar som behövs för ett ändamålsenligt och i övrigt samordnat plangenomförande.

Genomförandebeskrivningen har inte någon självständig rättsverkan utan skall fungera som vägledning till de olika genomförandeåtgärderna. Avgöranden i frågor som rör fastighetsbildning, VA-anläggningar, vägar m.m. regleras således genom respektive speciallag.

DETALJPLANEN

Planens syfte är att skapa ett verksamhetsområde för i huvudsak småindustri och kontor samt en mindre del för handel t ex blomsterbutik, kiosk och lunchrestaurang. Storkällans väg kommer att utformas som en värdig infart till Storkällans kyrkogård. Det goda kommunikationsläget med kopplingen till Tyresövägen utnyttjas väl via en ny trafikplats i Skrubba-Lindalen. Byggnadernas exteriörer ska ha arkitektoniska och estetiska kvaliteter som är lämpliga för byggnaderna som sådana och ger en god helhetsverkan.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Utställning	2:a kvartalet 2009
Kommunfullmäktiges antagande	4:e kvartalet 2009
Allmänna anläggningar färdiga	2:a kvartalet 2011

Utbyggnad enligt planförslaget kan påbörjas när detaljplanen vunnit laga kraft. Byggstart för kommunens allmänna anläggningar beräknas ske våren 2010 under förutsättning att detaljplanen inte överklagas. Utbyggnad av kvartersmarken inom verksamhetsområdet kan ske när de flesta allmänna anläggningar är färdigutbyggda.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från den tidpunkt detaljplanen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nacka kommun ska genom Tekniska nämnden vara huvudman för allmän platsmark, det vill säga samtidig gatu-, natur- och parkmark inom planområdet.

Huvudman för kvartersmarken inom planområdet blir de fastighetsägare som köper mark eller ingår tomträttsavtal med Nacka kommun för att etablera verksamheter i Ältadalens verksamhetsområde.

Mindre angöringsgator som kommer att anläggas inom kvartersmark, när den kommunalägda marken säljs, alternativt upplåts med tomträtt, och avstyckas i lämpliga fastigheter till verksamhetsutövare, ska utföras och underhållas av respektive fastighetsägare/tomträttsinnehavare. Om en mindre angöringsgata ska nyttjas av flera fastighetsägare/tomträttsinnehavare utförs och underhålls den lämpligen via en gemensamhetsanläggning för de berörda parterna alternativt regleras via servitut.

Tekniska nämnden är huvudman för det allmänna VA-nätet. Nacka Energi AB är huvudman för det allmänna el-nätet. Vattenfall är huvudman för fjärrvärmennätet.

Nacka kommun ansvarar för och bekostar planläggningen av Ältadalens verksamhetsområde och bygger ut allmänna anläggningar för området. Kommunal mark inom planområdet kommer att säljas alternativt upplåtas med tomträtt till företag som i området ska etablera verksamheter inom småindustri och kontor samt en mindre del inom handel. Innan försäljning alternativt tomträttsupplåtelse sker avses tomterna att grovplaneras av kommunen för att utnyttja massbalans i området och för att förenkla etablering av företag. Köpeavtal alternativt tomträttsavtal ska därefter upprättas mellan kommunen och verksamhetsutövare. Avtalet ska reglera frågor om fastighetens skick, tillträdesdag och köpeskilling/tomträttsavgåld, anläggningsavgifter såsom VA-anslutningsavgift och gatukostnad, fastighets-bildning, servitut och nyttjanderättigheter, gemensamhetsanläggningar, särskilda bestämmelser om t ex byggnadernas utformning, skydd av mark, vegetation m m.

Kommunen och kommande fastighetsägare/tomträttsinnehavare svarar för drift och underhåll av sina respektive anläggningar.

Genomförandeorganisation

Mark- och avtalsfrågor

Markfrågor, bla markförsäljning eller upplåtelse av tomträtt på kommunal mark, handläggs inom kommunen av Fastighetskontoret medan exploaterings-, avtals- och övriga genomförande frågor handläggs av exploateringsenheten, Nacka kommun.

Fastighetsbildning m.m.

Fastighetsbildningsfrågor, inrättande av gemensamhetsanläggningar och andra fastighetsrättsliga frågor handläggs av lantmäterimyndigheten i Nacka kommun.

Bygglov och bygganmälan

Ansökan om bygglov inlämnas till Miljö & Stadsbyggnadsnämnden. Även bygganmälan lämnas till samma nämnd innan byggstart och efter godkänt bygglov. Samråd i bygglovfrågor sker med bygglovenheten. Nybyggnadskarta beställs hos lantmäterienheten, Nacka kommun.

El/energi

Nacka Energi AB svarar för utbyggnad, drift och underhåll av elektriska ledningar i området.

Fjärrvärme

Vattenfall svarar för utbyggnad, drift och underhåll av fjärrvärmceledningar.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Större delen av detaljplanen omfattar del av fastigheten Älta 10:1 som ägs av Nacka kommun. En mindre del av planområdet, för bl a bussvändplats vid Storkällans kyrkogård, utgörs av fastigheten Älta 38:1 som ägs av Nacka församling samt av samfälligheten Älta s:10 med 125 delägare, med Nacka kommun som största delägare. Ett område om ca 1 ha i södra delen av planområdet arrenderas ut säsongsvis av kommunen till företaget Lasertagsweden.

Detaljplanen kommer att medföra flera fastighetsbildningsåtgärder. Den kommunalägda marken inom planområdet för småindustri, kontor och viss handel kommer att säljas, alternativt upplåtas med tomrätt, och avstyckas i lämpliga fastigheter vartefter behov och efterfrågan uppstår från företag som vill etablera sig i området. De flesta fastighetsbildningsåtgärderna regleras i kommande köpeavtal alternativt tomrättsavtal.

Inom kvartersmarken kan det bli aktuellt med gemensamhetsanläggningar som ska vara gemensamma för flera fastigheter. Dessa gemensamhetsanläggningar utgörs av ytor och/eller anordningar för bl a kommunikation, dagvatten- och VA-ledningar. Bildande av gemensamhetsanläggningar sker enligt anläggningsslagen. Förvaltning av gemensamhetsanläggningarna sker lämpligen av en eller flera samfällighetsföreningar. Mindre gemensamhetsanläggningar förvaltas med sk delägarförvaltning.

Detaljplanen medför att ett mindre markområde av fastigheten Älta 38:1 överförs till allmän platsmark för att bl a skapa utrymme för en allmäntillgänglig bussvändplats vid Storkällans kyrkogård. Större delen av fastigheten Älta s:10 överförs också till allmän platsmark, natur och park.

Samfälligheten Älta s:10 som bildades 1906 för ändamål väg har ca 125 delägare varav största delen ägs av Nacka kommun. Frågan om inlösen av samfälligheten Älta s:10 ska prövas i en lantmäteriförrättnings.

TEKNISKA FRÅGOR

Trafikanläggningar

Huvudinfart till området blir från Tyresövägen via en ny trafikplats Skrubba-Lindalen, Ältabergsvägen och till Grustagsvägen i planområdet. En ny allmän lokalgata ska byggas ut som betjänar större delen av Ältadalens verksamhetsområde. I planområdet kommer mindre angöringsgator att byggas ut inom kvartersmarken. Antalet angöringsgator beror på hur många verksamheter som kommer att etablera sig i området samt storleken och belägenhet på de nya fastigheterna.

Arbetet med den nya trafikplatsen Skrubba-Lindalen sker i samverkan mellan Nacka kommun, Tyresö kommun, Stockholms stad och Vägverket. En arbetsplan för trafikplatsen påbörjades under 3:e kvartalet 2008 och beräknas vara klar under 4:e kvartalet 2009. Trafikplatsen kommer tidigast vara klar under 2:a kvartalet 2012.

I arbetet med den nya trafikplatsen kommer den befintliga vägporten höjas och få fullhöjd 4,7 meter. Genom att vägporten får full höjd kan även högre lastbilstrafik, förutom annan trafik, ledas in till verksamhetsområdet via Ältabergsvägen. Exploatering av verksamhetsområdet ska inte belasta vägarna i bostadsområdena i Älta.

Grustagsvägen har idag en tvär kurva ca 200 meter före Storkällans väg. Denna del av Grustagsvägen ska rätas ut för att förbättra vägens geometri och bli mer ändamålsenlig ur både vägsäkerhetspunkt och med avseende på markutnyttjandet för verksamhetsområdet. Trädplantering föreslås utmed gatans västra sida samt de sträckor på östra sidan som angränsar till tomtmark. Den mark som frigörs väster om Grustagsvägen planläggs för småindustri och kontor. I samband med omläggning av vägen måste även befintliga fjärrvärmeläningar i vägen läggas om för att frigöra marken. Vissa sträckor av Grustagsvägen får utfartsförbud för att minska antalet utfarter.

Den allmänna lokalgatan ska byggas med en gångbana på östra sidan, på samma sida som de flesta verksamheterna etablerar sig. Trädplantering kommer att ske på samma sida om vägen. Viss besöksparkering ska kunna ske längs gatan. Från den allmänna lokalgatan kommer mindre angöringsgator att anordnas som enskilda gator eller gemensamhetsanläggningar efter behov hos framtida verksamheter.

Storkällans väg ska delvis byggas om för att skapa en värdig infart till Storkällans kyrkogård. En gång- och cykelbana anläggs norr om Storkällans väg. På södra sidan om vägen anläggs en skyddsvall för att avskärma vägen mot verksamhetsområdet. På vägen närmast Storkällans kyrkogård ska en vändplats anläggas på önskemål från kyrkogårdsförvaltningen, även med vändmöjlighet för buss för eventuellt kommande kollektivtrafik till området.

Vägnätets standard ska uppfylla kraven så att utryckningsfordons framkomlighet och uppställningsplatser tillgodoses (vägbredd, bärighet m m). Standard enligt gällande normer i plan-och bygglagen 3 kap. 15 § samt i BBR 5:94.

Gång- och cykelvägar

Inom planområdet kommer det allmänna gång- och cykelnätet i Älta att byggas ut. På östra sidan om Grustagsvägen ska en ny gång- och cykelväg anläggas. Den sträckningen kopplas samman med en ny gång- och cykelväg som anläggas längs norra sidan av Storkällans väg. Längs ny gång- och cykelväg vid Storkällans väg ska befintliga träd nyttjas så långs som möjligt tillsammans med viss nyplantering. På östra sidan av den nya lokalgatan ska en ny gångbana anläggas. En gång- och cykel väg ska också byggas mellan den nya lokalgatan och bussväntslingan vid Storkällans väg.

Park- och naturmark

Naturmarken skall iordningställas genom slyrjning inom naturmarksdelen. Den uppbyggda kullen skall planteras med naturlika planteringar.

En gångstig skall byggas ut inom naturmarksområdet, mellan den nya lokalgatan och Grustagsvägen. Stigen kan behöva kompletteras med trappor i de brantaste partierna.

På södra sidan om Storkällans väg ska en skyddsvall byggas upp mot verksamhetsområdet. Syftet med vallen är att avskärma industriområdet. Vid utformning av skyddsvallen ska hänsyn tas till den säregna arkitekturen hos Storkällans kapell. Vallen ska i övrigt ges en stram utformning med gräsbeväxta sländer och viss plantering. Vid utformningen ska skötselaspekterna beaktas. Vid genomförande av skyddsvallen ska överenskommelse om tippning av massor ske med NCC Roads med anledning av ett gällande tippavtal.

Väster om Grustagsvägen skapas ett mindre naturområde inom planen för att öppna upp kvartersmarken mot det naturområde som ligger i anslutning till verksamhetsområdet. En gångstig inom naturområdet ska sammanbindas med befintligt system av gångstigar som leder fram till bl a Ältaberget. Även här kan det bli aktuellt med en trappa för att ta upp höjdskillnaderna. Gångstigen är tänkt att fortsätta västerut genom planområdet och ansluta till vändplanen vid Storkällans väg.

Utanför planområdet, norr om Storkällans väg och den planerade gång- och cykelvägen, planeras för två kullar med anledning av den tippverksamhet som pågår i Ältadalen. Kullarna kommer att ingå i ett planerat grönområde för Ältadalen och planteras med varierande växtlighet.

Parkering

Parkering i området ska framför allt lösas inom kvartersmark för verksamheterna. Viss parkering kommer att kunna ske längs med ena sidan om den nya lokalgatan. Vid bygglovprövning för småindustri ska en parkeringsnorm om 12-15 p-platser/1000 kvm BTA, beroende på typ av verksamhet, efterlevas. Vid

bygglovprövning för kontor gäller en parkeringsnorm på 20-25 p-platser/1000 kvm BTA, beroende på typ av kontorsverksamhet.

Vatten och avlopp

Kommunala vatten- och avloppsledningar ska byggas ut i planområdet. Vatten- och avloppsledningarna ansluts med självfall till befintligt VA-system i Storkällans väg. Samliga fastigheter inom planområdet ska anslutas till det kommunala ledningssystemet. Fastigheterna kan anslutas till det allmänna VA-nätet efter det att förbindelsepunkt är upprättad. Tryckstegring för vatten kan erfordras inom respektive fastighet.

Ett u-område föreslås mellan Storkällans väg och den nya lokalgatan, i norra delen av planområdet.

Dagvatten

Dagvattnet inom området ska omhändertas lokalt då förutsättning finns för en sådan lösning inom området. Beroende på storlek och användning av de hårdgjorda ytorna inom respektive fastighet ska avrinningen ske via oljeavskiljare. För gator i området samlas dagvatten upp i längsgående täckta diken och förs till ett fördröjningsmagasin vid korsningen Grustagsvägen/Storkällans väg. Vissa dagvattenledningar kan behöva byggas ut för att omhänderta dagvatten från fastigheter som saknar möjlighet till LOD.

Uppvärmning

Fjärrvärmceledningar finns i Grustagsvägen direkt i anslutning till verksamhetsområdet. Uppvärmning genom fjärrvärme i området bör förordas.

Avfallshantering

Hushållssopor omhändertas enskilt för varje fastighet med hämtning vid gräns till allmän gata enligt den praxis som kommunen tillämpar. Förutsättningar för källsortering skall finnas i området.

Kraftledning

I områdets östra del finns högspänningsledningar om 20 kV respektive 70 kV placerade inom allmän platsmark. Ett säkerhetsområde om 30 meter från centrum av 70 kV kraftledningen är utlagt inom planområdet på grund av dessa.

Teknisk försörjning

Tre nya platser för transformatorstationer föreslås inom planområdet för att skapa flexibilitet och kapacitet för området och minska kabeldragningar för kommande verksamheter.

EKONOMISKA FRÅGOR

Allmänt

Kommunen ansvarar för och bekostar utbyggnad av allmänna anläggningar inom planområdet. Kommunen erhåller intäkter genom försäljning eller upplåtelse med tomträtt av den kommunala marken avsedd för småindustri och kontor och viss handel. Markförsäljningsintäkterna alternativt de årliga tomträttsavgälderna ska finansiera kommunens utbyggnad av de allmänna anläggningarna samt bidra till finansiering av utbyggnad av den nya trafikplatsen Skrubba-Lindalen vid Tyresövägen.

Anslutningsavgifter för VA, el, tele m m debiteras enligt vid varje tidpunkt gällande taxa.

Gator, park m m

Gatukostnadsersättning för kommande fastigheter inom verksamhetsområdet kommer att ingå i köpeskillingen alternativt i den årliga tomträttsavgälden vid försäljning eller tomträttsupplåtelse av den kommunala marken.

Utbyggnad av en bussvändplats vid Storkällans kyrkogård kan komma att medföra gatukostnader för ägaren till fastigheten Älta 38:1, Nacka församling. Kostnad och ansvar för utbyggnaden ska regleras genom avtal med fastighetsägaren till Älta 38:1.

Vatten och avlopp

Samliga fastigheter inom planområdet ska anslutas till det kommunala VA-nätet som byggs ut i planområdet. Fastigheterna kan anslutas till det allmänna VA-nätet efter det att förbindelsepunkt är upprättad. Kostnaden för kommunalt vatten och avlopp tas ut av fastighetsägare alternativt tomträttsinnehavare enligt gällande VA-taxa. Debitering sker när anslutningspunkt finns upprättad i gatan.

Bygglov

Kommunen tar ut avgifter för bygglov och bygganmälan samt planavgift enligt gällande taxa.

Marklösen

Markinlösen kommer att ske av del av fastigheten Älta 38:1 samt Älta s:10 till förmån för kommunal gatu-, park- och naturmark. Ersättning för nödvändiga marköverföringar bestäms i första hand genom förhandling mellan berörda parter.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildningskostnader erläggs av de företag som köper mark eller erhåller en tomträttsupplåtelse inom planområdet av Nacka kommun.

Expoateringsenheten

Pia Ström Sjöberg
Expoateringschef

Christer Hallberg
Expoateringsingenjör, konsult

Antagen av kommunfullmäktige
2009-12-14 § 223

Viveca Bremmer
Planassistent

MILJÖREDOVISNING

Detaljplan för Älta 10:1 m.fl. Ältadalens verksamhetsområde, Nacka kommun

Upprättad på planenheten i mars 2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING

BAKGRUND

KONSEKVENSER PÅ MILJÖN OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

Landskapsbild och kulturmiljö

Natur

Dagvatten

KONSEKVENSER PÅ HÄLSAN OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

Buller

Luft

Trygghet och säkerhet

Rekreation

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

SAMMANFATTNING

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö-, hälso- och naturresursfrågorna av ett **utbyggnadsförslag**.

Förslaget innebär att området ges en helt ny identitet. Utformningen av vägarna kommer att få en omsorgsfull gestaltning med gång- och cykelbanor samt trädplanteringar. Planbestämmelserna ger relativt stor frihet åt verksamhetsutövarna att påverka gestaltningen inom kvartersmark.

Vallens utformning kommer att få stor betydelse för hur entrén till Storkällans kapell kommer att upplevas.

Hällmarkstallskogen väster om Grustagsvägen kommer att försvinna.

Med tanke på områdets karaktär som verksamhetsområde och områdets direkta infiltration av ytvatten till underliggande grundvatten, ska dagvattnet från området innan vidare transport passera sandfång och oljeavskiljare. LOD bör därför tillämpas i möjligaste mån.

För att klara riktvärdet för buller på 40 dB(A), för ekvivalent ljudnivå inomhus, är avståndet mellan vägkant och närmaste fasad 35 m för femvåningshus.

Samtliga nu gällande miljökvalitetsnormer för luft bedöms att klaras inom planområdet.

Området kommer att vara befolkat under stora delar av dygnet. Frånvaron av bostäder innebär dock att området kommer att sakna ”ett vakande öga” nattetid, vilket kan skapa viss otrygghet. Branta bergsskärningar kommer att vara inslag i miljön. Gång- och cykelbanor/vägar planeras för ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Gående och cyklister ges möjlighet att röra sig tryggt och säkert genom området. Gångvägen från Grustagsvägen kommer att leda gående vidare in i naturområdet dels i väster och dels i öster för att sedan komma ut på vändplanen vid Storkällans väg.

Området bedöms som ianspråktaget då grustäkt samt tippning skett inom större delen av området. Området kan anslutas till fjärrvärmennätet.

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

BAKGRUND

Från den 21 juli 2004 gäller nya bestämmelser i plan- och bygglagen (PBL) och i miljöbalken (MB) med anledning av EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG). Då infördes nya krav på miljöbedömningar för översikts- och detaljplaner. Kriterier för att bedöma om en plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan anges i EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG) bilaga II samt i PBL 5 kap.18 §.

En behovsbedömning av detaljplanen har utförts för att avgöra om genomförandet av planen kan anses utgöra en betydande miljöpåverkan. Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innehåller en betydande miljöpåverkan.

Enligt beslut som Nacka kommunfullmäktige fattat 1990 ska miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) tas fram vid planläggning. MKB ska belysa planens konsekvenser på miljön. För att undvika otydigheter om dokumentens formella status, är det olämpligt att använda begreppet miljökonsekvensbeskrivning i de fall bedömningen har gjorts att detaljplanen inte har en betydande miljöpåverkan. För att följa fullmäktiges beslut och belysa planläggningens konsekvenser på miljön så kommer denna redovisning i framtiden kallas *miljöredovisning*.

Vi har valt att i miljöredovisningen tydligt lyfta fram det begränsade antalet miljökonsekvenser vilka är relevanta i detta fall.

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö-, hälso- och naturresursfrågorna av ett **utbyggnadsförslag** samt att åstadkomma ett bättre beslutsunderlag.

Planering och byggande i Sverige skall ske utifrån ett hållbart perspektiv och planprojekt skall prövas mot uppställda miljömål, miljökvalitetsnormer och riktvärden; kommunala, regionala och nationella. De kommunala underlagen utgörs av Översiktsplanen (ÖP) från 2002 samt kommunens övergripande mål som är relevanta i sammanhanget vilka är – ”God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling” samt ”Trygg och säker”.

KONSEKVENSER PÅ MILJÖN OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

LANDSKAPSBILD OCH KULTURMILJÖ

Kommunala mål – Översiktsplanen 2002

- Planeringen ska främja att landskapets struktur bevaras och att kulturmiljöerna skyddas. Förändringar av den fysiska miljön ska förstärka dess identitet och särprägel. Landskapsbilden ska alltid beaktas vid förändringar och ingå som en bedömningsgrund i miljökonsekvensanalyserna.
- Samhällsplaneringen ska präglas av en helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas. Planeringen ska främja att landskapets struktur bevaras och att kulturmiljöerna skyddas.
- Kommunens skiftande kulturmiljöer skall tydliggöras och förstärkas genom en god anpassning av den nya bebyggelsen.
- Nacka ska ytterligare utvecklas som en bra kommun att bo i. Den gröna karaktären ska bibehållas liksom variationen och de olika områdenas särart. Nya bostäder skall i första hand byggas i tidigare industriområden.

Nuläge

Täktområdet har först grävts ur och sedan delvis fyllts igen och ger därmed ett sargat intryck. Hällarna som frilagts ger dock området en unik karaktär som delvis påminner om ytterskärgårdslandskapet. Tallplantor står tätt liksom slyvegetationen.

Området är tydligt exponerat från Storkällans väg. Härifrån ser man både den nu igenfyllda delen och hällmarkerna. Den lilla resten av rullstensåsen med tallar på toppen är värdefull för landskapsbilden i och med att den avskärmar grustäkten från Grustagsvägen. Skogspartiet utgör en värdefull kontrast mot den trasiga och kala grusgropen.

På grund av omfördelning av tippmassor i norra delen av Ältadalen planeras för två stora kullar norr om Storkällans väg. De kommer att kunna användas för t.ex. fritidsaktiviteter och som utsiktsplatser. Kullarna kommer att synas tydligt från planområdet.

Utbyggnadsförslaget

Förslaget innebär att området ges en helt ny identitet. Grustagsvägen, som idag upplevs som en gata mitt i skogen kommer efter utbyggnaden att upplevas som en del av verksamhetsområdet. Naturmarken i väster kommer helt att ersättas av verksamhetslokaler. Vägen får en mer ordnad karaktär med gång- och cykelbana samt planteringar. Utmed vägens östra sida kommer fortfarande upplevelsen av naturmark att dominera.

Storkällans väg kommer att skärmas av från verksamhetsområdet med en vall. Delar av verksamheterna blir ändå synliga från vägen eftersom de kommer att sticka upp ovanför vallen. Höjden och utformningen av vallen kommer att avgöra om Storkällans väg kommer att upplevas som en del av Verksamhetsområdet eller en som en värdig entré till Storkällans kapell.

Planbestämmelserna ger relativt stor frihet åt verksamhetsutövarna att påverka utformningen av de tillkommande husen. Det är därför svårt att avgöra hur det slutliga resultatet av utbyggnaden kommer att gestalta sig.

Slutsatser: Förslaget innebär att området ges en helt ny identitet. Utformningen av vägarna kommer att få en omsorgsfull gestaltning med gång- och cykelbanor samt trädplanteringar. Planbestämmelserna ger relativt stor frihet åt verksamhetsutövarna att påverka gestaltningen inom kvartersmark. Vallens utformning kommer att få stor betydelse för hur entrén till Storkällans kapell kommer att upplevas.

NATUR

Kommunala mål – Översiktsplanen 2002

- God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling.
- Nackas karaktär av grön kommun bibehålls.

Nuläge

Naturmarken i planområdet är i stora delar påverkat av tidigare verksamheter. Täktverksamheten har inneburit att all ursprunglig vegetation samt stora delar av gruslagren har tagits bort. På höjden där man lämnat delar av grusåsen finns tydliga spår av motorcrossåkningen som pågått under lång tid. Stora gator har körts upp i skogsmarken och undervegetationen har i princip utplånats. Väster om Grustagsvägen finns hällmarkstallskog som är relativt orörd. Spår av motorcrossåkning finns dock även här.

Generellt domineras vegetationen av tallar i olika åldrar. Även entrén till Storkällans kapell är gestaltad med tallar som dominande trädslag.

Utbyggnadsförslaget

Naturmarken väster om Grustagsvägen kommer att försvinna eftersom området föreslås exploateras som industriområde.

Tallarna inom naturområdet, öster om Grustagsvägen, skyddas genom att omfattas av planbestämmelsen NATUR.

Slutsatser: Hällmarkstallskogen väster om Grustagsvägen kommer att försvinna. De fullvuxna tallarna inom naturområdet, öster om Grustagsvägen, skyddas genom att omfattas av planbestämmelsen NATUR.

DAGVATTEN

Kommunala mål - Översiktsplanen 2002

- Tillförsel av vattenburet fosfor, kväve och föroreningar till vattenområden ska minskas genom tillkomsten av anordningar för lokalt omhändertagande av dagvattnet.
- Inom bebyggelseområdena ska hårdgjorda ytor minimeras och planterade ytor maximeras.
- Vid om- och nybyggnad av hus ska material väljas som inte tillför dagvattnet ytterligare föroreningar.
- Dagvatten från hårt trafikerade vägar omhändertas och renas innan det förs vidare.

Utbyggnadsförslaget

Ältadalen tillhör Albysjöns avrinningsområde. Grundvattenavrinningen sker via Fnyskdiket i Tyresö kommun. Det förekommer i dagsläget ingen avrinning av ytvattnet från grusgropen. Älta grusgrop med omgivande område kan därför

betecknas som ett eget ”avrinningsområde” där avrinningen sker i form av ett grundvattenflöde.

Den nederbörd som inte avdunstar eller tas upp av växtlighet kommer att infiltrera och bilda grundvatten. Den storskaliga grundvattenströmmen sker från grundvattendelarna in mot grusgropen och vidare mot öster, där den når utströmningsområdet. Grundvattennivån ligger över (gäller delvis i norra Ältadalen) eller strax under grustagsbotten.

För att minska föroreningshalten i dagvatten som rinner ut i sjöar och kustvatten ställs krav på oljeavskiljare och/eller fördöjningsmagasin vid platser med tät vägtrafik. Det gäller t.ex. vid stora parkeringsplatser och industriområden.

Dagvattnet från området ska därför innan vidare transport passera sandfång och oljeavskiljare.

Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) bör i möjligaste mån användas. Metoden går ut på att ta hand om dagvatten där det faller, så att man ger regn- och smältvatten ökade möjligheter att infiltrera, avdunsta och renas lokalt, direkt i det område det faller. Öppna, ytliga system eftersträvas i stället för slutna ledningar. Lämpligen bör genomsläppliga ytmaterial som t ex naturmark, grus, armerat gräs och plattor med öppna fogar användas för att LOD ska fungera väl.

Slutsatser: Med tanke på områdets karaktär som verksamhetsområde och områdets direkta infiltration av ytvatten till underliggande grundvatten, ska dagvattnet från området innan vidare transport passera sandfång och oljeavskiljare. LOD bör därefter tillämpas i möjligaste mån.

KONSEKVENSER PÅ HÄLSAN OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

BULLER

Riktvärden för buller från vägtrafik

Riktvärden för trafikbuller som normalt inte bör överskridas vid nybyggnad av arbetslokaler.

Områdestyp	Ekvivalent ljudnivå i dBA	
	Utomhus	Inomhus
Arbetslokaler för tyst verksamhet		¹⁾ 40
Parker och andra rekreationsytor i tätorter	45 – 50 ²⁾ eller 20 dBA under nivån för omgivande gator vilket dera som ger den högsta nivån	-
Friluftsområden	²⁾ 40	-

1) Avser dagtid kl. 06-18.

2) Avser dag- och kvällstid kl. 06.00 - 22.00

Källa: *Riktvärden för trafikbuller i andra miljöer än för boende, vård och undervisning* (Naturvårdsverket 2003)

Fakta buller

Buller är det ljud som uppfattas som störande. Vad som uppfattas som buller varierar från person till person.

Buller kan orsaka bland annat stressreaktioner, trötthet, irritation, blodtrycksförändringar, sömnstörningar och hörselskador. Särskilt störande är sådant ljud som man inte kan påverka, t ex trafik.

Nuläge

Idag trafikeras Tyresövägen (väg 229) av ca 19 000 fordon/årsdygn och andelen tung trafik är ca 10 %. Skyldad hastighet förbi planområdet är 90 km/h.

Utbyggnadsförslaget

En uppskattning av framtida trafik på Tyresövägen har gjorts av Nacka kommun. Med en tillväxt av 2 % per år beräknas trafiken på Tyresövägen år 2025 ha ökat till 27 000 fordon/dygn.

Vad gäller verksamheter (arbetslokaler) finns alltså bara ett riktvärde, riktvärdet för ekvivalent ljudnivå inomhus, 40 dBA. Normala treglasfönster dämpar vägbuller 30 dBA. Detta innebär då att ekvivalenta ljudnivån utomhus högst får vara 70 dBA om riktvärdet ska klaras med normala treglasfönster.

I separat trafikbulla- och riskutredning redovisas skyddsavstånd (avstånd som krävs mellan väg och närmaste fasad) för respektive våning för att klara riktvärdet med normala treglasfönster. Räknat på nulägets trafiksiffror om ca 19 000 fordon/årsdygn krävs för t ex envåningshus ett avstånd mellan vägkant och närmaste fasad på 10-16 m och ca 28 m för femvåningshus. Vid placering av husen på större avstånd än skyddsavståndsgränsen klaras alltså riktvärdet utan särskilda bullerskyddsåtgärder. Att skyddsavståndet varierar (gäller särskilt våning 1) beror på att höjdförhållandet inom området varierar.

Grundkartan har legat till grund för beräkningarna. Vid genomförande av planen planeras marknivåerna i södra delen av området till mellan +57 m och +59 m. Om 4-5 våningshus planeras närmast Tyresövägen krävs skyddsavstånd enligt trafikbulla- och riskutredningen oberoende om marknivån bestäms till +57 m eller +59 m eller följer grundkartan. Om lägre byggnader planeras närmast Tyresövägen kan skyddsavståndet dock komma att förändras något beroende på hur markhöjden bestäms. (Om så är fallet bör nya bullerberäkningar göras vid detaljprojektering).

Möjliga åtgärder

Med en trafikökning från 19 000 fordon/dygn till 27 000 fordon/dygn kommer ekvivalenta ljudnivån (utomhus och inomhus) att öka med 1,5 dBA. För att klara riktvärdet år 2025 krävs antingen att avståndet mellan vägkant och närmaste fasad ökas ytterligare 5 m d v s till 33 m för femvåningshus alternativt att fasad förses med fönster med något bättre ljudisolering.

Slutsatser: För att klara riktvärdet krävs antingen att avståndet mellan vägkant och närmaste fasad ökas ytterligare 5 m dvs. till 33 m för femvåningshus alternativt att fasad förses med fönster med något bättre ljudisolering.

LUFT

Kommunala mål - Översiktsplanen 2002

Tillförsel av koldioxid, kvävedioxid och andra skadliga ämnen ska minskas med stöd av fysisk planering genom minskade utsläpp från trafiken och uppvärmningen. Detta sker genom:

- Kollektivtrafik gynnas vid planeringen.
- Väl utbyggt nät för gång- och cykeltrafik.
- Vägutbyggnader som minskar risker för köbildning.
- Utformning av bebyggelse så att en god genomluftning uppstår i gaturummet.
- Vid planering gynna energisystem som inte utnyttjar fossila bränslen.

Fakta luft

Halten av luftföroreningar i utomhusluften beror huvudsakligen på:

- förbränningsrelaterade föroreningar,
- slitage från vägbana och bromsar,
- utsläppens omfattning i tid och rum,
- utspädningsförhållanden.
- områdets topografi.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormerna (MKN) är bindande nationella föreskrifter. De är till för att skydda hälsan och miljön. En MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas för utan olägenheter av betydelse. Vid planering och planläggning ska hänsyn tas till dessa. En plan får inte medverka till att en MKN överskrids. De mest betydelsefulla MKN för denna plan är bensen, kvävedioxid och partiklar (PM10).

Utbyggnadsförslaget

Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund har utfört prognoser över luftkvaliteten för Nacka. Av prognoserna framgår att samtliga MKN för luft kommer att klaras inom planområdet.

Slutsats: Samtliga nu gällande miljökvalitetsnormer för luft bedöms att klaras inom planområdet.

TRYGGHET OCH SÄKERHET

Kommunala mål – Översiktsplanen 2002

- Vid nybebyggelse, upprustning eller förnyelse av bebyggelse ska den fysiska miljön utformas på ett sådant sätt att brott förhindras och att tryggheten och säkerheten ökar.

Nuläge

Från Grustagsvägen är täktområdet till största delen dolt bakom höjderna och den skärmande vegetationen. Detta innebär att området kan upplevas som otryggt. Säkerhetsrisker finns i form av t.ex. utfyllnadsmassor och sländer. Allmänheten har dock inte några direkta skäl att vistas inom området. Olovlig motorcrossåkning bidrar till känslan av otrygghet.

Utbyggnadsförslaget

Förslaget innebär att området ges en helt ny identitet som innebär ökad trygghet. Verksamhetslokalerna och idrottsområdet kommer att locka hit mäniskor både dagtid och kvällstid. Området kommer därmed komma att vara befolkat under stora delar av dygnet. Frånvaron av bostäder innebär dock att området kommer att sakna ”ett vakande öga” nattetid, vilket kan skapa viss otrygghet.

Branta bergsskärningar kommer att vara inslag i miljön, varför skyddsstaket behöver sättas upp i utsatta lägen.

Gång- och cykelbanor/vägar planeras för ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Slutsats: Området kommer att vara befolkat under stora delar av dygnet. Frånvaron av bostäder innebär dock att området kommer att sakna ”ett vakande öga” nattetid, vilket kan skapa viss otrygghet. Branta bergsskärningar kommer att vara inslag i miljön. Gång- och cykelbanor/vägar planeras för ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

REKREATION

Politiska mål – Översiktsplanen 2002

- Möjligheter till lek, motion och rörligt friluftsliv ska bevakas i planeringen för att öka välbefinnandet och stimulera till fysisk aktivitet.

Nuläge

Området används idag för ”icke organiserad” motorcrossåkning. En gångstig leder in i naturområdet från Grustagsvägen västerut.

Utbyggnadsförslaget

Hällmarksområdet samt resterande delar av grusåsen avses användas för naturändamål.

Gångvägen som leder från Grustagsvägen in i naturområdet föreslås vara kvar och skall förbättras. Gångvägen avser att fortsätta genom naturmarken, öster om Grustagsvägen och fortsätta öster ut samt ansluta vid vändplanen vid Storkällans väg.

Gång- och cykelbanor anordnas utmed vägarna Grustagsvägen och Storkällans väg. Gångbana anordnas utmed gatan inom det nya verksamhetsområdet.

Slutsatser: Gående och cyklister ges möjlighet att röra sig tryggt och säkert genom området. Gångvägen från Grustagsvägen kommer att leda gående vidare in i naturområdet i både väster och öster.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Fakta - hushållning med naturresurser

Enligt miljöbalkens hushållningsprincip skall alla som driver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand ska förnyelsebara energikällor användas.

Utbyggnadsförslaget

I och med Grustagsvägens uträtade sträckning måste fjärrvärmerören i vägen läggas om i denna del. Möjligheten att använda sig av uppvärmning genom fjärrvärme i området finns därmed. I de fall fjärrvärme inte kan bli aktuellt, är det önskvärt att delar av den planerade bebyggelsen uppfyller kraven på s.k. passivhus, dvs. har värmeväxlare i kombination med extra välisolerade konstruktioner, i enlighet med gällande branschstandard.

Området bedöms som ianspråktaget då grustäkt samt tippning skett inom större delen av området.

Det är önskvärt att främja fastighetsnära insamling av avfall, så att de vanligast förekommande sopfraktionerna kan återvinnas – exempelvis genom källsorteringsutrymmen i varje större byggnad.

Slutsats: Området bedöms som ianspråktaget då grustäkt samt tippling skett inom större delen av området. Området kan anslutas till fjärrvärmensätet .

Källor:

- Dagvattenutredning ”Hydrogeologiska förhållanden i Ältadalen med omgivningar, Nacka kommun” Sveriges Geologiska Undersökning gm Torbjörn Fagerlind juni 2000.
- ”Trafikbullen- och riskutredning för transport av farligt gods” GF Konsult AB 2008-03-10

NACKA KOMMUN

Planenheten

Andreas Totschnig
Planchef

Kristina Källqvist
Planarkitekt

Antagen av kommunfullmäktige
2009-12-14 § 223

Viveca Bremmer
Planassistent

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 6

Dnr KFKS 2015/864-439

Miljöprogram 2016-2030

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fattat följande beslut.

1. Kommunfullmäktige antar föreslaget miljöprogram 2016-2030.
2. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att utifrån genomförda uppföljningar revidera indikatorerna i miljöprogrammet.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att uppdra till stadsledningskontoret att utreda

- indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil
- indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning, i kommunens verksamheter.

Uppdraget ska redovisas senast 2017.

Ärende

För att styra miljöarbetet i riktning mot Nackas lokala miljömål har ett förslag till miljöprogram arbetats fram under 2015. Miljöarbetet styrs och hålls levande genom årliga uppföljningar av miljöprogrammet till kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning och eventuella revideringar kan ske utifrån uppföljningarna.

Miljömålskommittén har ansvarat för framtagandet av förslaget till miljöprogram. Miljöprogrammet innehåller indikatorer och tidsatta målnivåer och basår. Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram förslag på åtgärder och aktiviteter som leder till miljömålsuppfyllelse inom respektive nämnds ansvarsområde.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 25 januari 2016

Nackas miljöprogram 2016-2030

Protokoll miljömålskommittén

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i miljömålskommittén den 11 januari 2016 § 1

Miljömålskommittén föreslog att kommunstyrelsen skulle föreslå kommunfullmäktige att anta Nackas miljöprogram 2016-2030 i enlighet med stadsledningskontorets förslag, men med följande justeringar:

Övergripande

- Det bör ytterligare tydliggöras, tex med markeringar vilka indikatorer som är kopplade till nationella miljömål och vilka som är kopplade till regionala mål.
- Indikatorerna ska numreras under respektive lokalt miljömål. (lättare att orientera sig då)

De enskilda indikatorerna

Frisk luft

- Utreda förutsättningarna för att ta fram en indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.
- 4:e indikatorn kan behöva justeras efter att resultatet från resvaneundersökningen presenteras under 2016.
- 5:e indikatorn justeras så att målnivån 2030 sätts till 15 passager per invånare

Giftfri miljö

- 3:e indikatorn kompletteras med en specifikation av vad som avses med riskklass 1 och 2
- 4:e indikatorn ska kompletteras med ett delmål för år 2020
- Utreda förutsättningarna för en kompletterande indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning osv, i kommunens verksamheter, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.

Rent vatten

- 3:e och 4:e indikatorn, lägg till en not om vilka vattenförekomster och sjöar som avses.

God bebyggd miljö

- 1:a indikatorn kompletteras med texten ...där kommunen är byggherre...
- 2:a indikatorn kompletteras med målet att det ska vara uppfyllt 2018
- 5:e indikatorn justeras i texten medtill ett grönområde/PARK....

Att delmålet för transporter på Begränsad klimatpåverkan ändras från 45% till 80% (0,21 ton/person) till 2030

Att lägga till indikatorn Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck under målet Frisk luft

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Cathrin Bergenstråhle (M), Jan-Eric Jansson (KD), Gunilla Grudevall Sten (L), Khashayar Farmanbar (S) och Sidney Holm (MP), bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Hans Peters yrkande.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp.

”Klimatutmaningar är vår tids ödesfråga. Arbetet med klimatsmarta lösningar är också en viktig hörnsten i ökad tillväxt och framgång för oss som nation och kommun. Denna rapport är väldigt allmänt hållit. Det finns inget att opponera mot och därför väljer vi symboliskt att yrka bifall till den. Rapporten innehåller en del mätmetoder, men inga planer på hur vi ska nå högre miljöresultat. Att rapporten jämfört med den ursprungliga versionen nu friserats så att de bristande punkterna, som tidigare rödmarkerades, nu är borttagna är säkert bekvämt för den moderatledda majoriteten, men riskerar effektivt att göra rapporten till en dammsamlande byråålade produkt.”

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets arbetsutskottgrupp.

”Miljöpartiet har aktivt deltagit i arbetet med att ta fram Nackas miljöprogram 2016-2030. Programmet är ett viktigt verktyg i arbetet för att nå upp till Nackas sex lokala miljömål. Dokumentet kunde självklart ha varit lite vassare men eftersom det handlar om ett dynamiskt arbete är det en tillräckligt bra grund att bygga vidare på.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Miljöprogram 2016-2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fattat följande beslut.

1. Kommunfullmäktige antar föreslaget miljöprogram 2016-2030.
2. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att utifrån genomförda uppföljningar revidera indikatorerna i miljöprogrammet.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att uppdra till stadsledningskontoret att utreda

- indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil
- indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning, i kommunens verksamheter.

Uppdraget ska redovisas senast 2017.

Sammanfattning

För att styra miljöarbetet i riktning mot Nackas lokala miljömål har ett förslag till miljöprogram arbetats fram under 2015 (se bilaga 1). Miljöarbetet styrs och hålls levande genom årliga uppföljningar av miljöprogrammet till kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning och eventuella revideringar kan ske utifrån uppföljningarna.

Miljömålskommittén har ansvarat för framtagandet av förslaget till miljöprogram.

Miljöprogrammet innehåller indikatorer och tidsatta målnivåer och basår. Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram förslag på åtgärder och aktiviteter som leder till miljömålsuppfyllelse inom respektive nämndas ansvarsområde.

Ärendet

Nacka kommun antog i juni 2014 sex stycken lokala miljömål¹ med tillhörande precisering och etappmål som sträcker sig till år 2030. Miljömålen ska leda Nacka kommun till en miljömässig hållbarhet. De lokala miljömålen omfattar inte enbart kommunen som organisation utan även kommunen som geografiskt område och alla som bor och arbetar i Nacka.

Miljömålskommittén inrättades den 1 januari 2015. Kommittén har till uppgift att samordna, utveckla, följa upp och synliggöra kommunens arbete inom en del av kommunstyrelsens ansvarsområde. Våren 2015 redovisades en analys av miljösituationen i Nacka till kommunstyrelsen.²

För att styra miljöarbetet i riktning mot miljömålen har ett förslag till miljöprogram arbetats fram under 2015 (se bilaga 1). Miljömålskommittén har ansvarat för framtagandet av miljöprogrammet.

Förslaget till miljöprogram innehåller indikatorer och tidsatta målnivåer och basår³. Syftet med indikatorerna är att styra och följa upp om miljöarbetet leder i rätt riktning mot Nackas lokala miljömål till år 2030. Målnivåerna och årtal som finns kopplat till varje indikator syftar till att visa ambitionen, det vill säga vilket miljötillstånd vill vi ha och när ska det vara uppfyllt. Miljöarbetet styrs och hålls levande genom årliga uppföljningar av miljöprogrammet till kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning och eventuella revideringar kan ske utifrån uppföljningarna.

För att nå ett miljömål behövs flera olika åtgärder och aktiviteter. Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram förslag på åtgärder och aktiviteter som leder till miljömålsuppfyllelse inom respektive nämndens ansvarsområde. På så vis ökar egenansvaret och engagemanget i miljöarbetet för respektive verksamhet. Nämnderna tar fram förslag på miljöförbättrande åtgärder i samband med den årliga mål- och budgetprocessen.

Revideringar från tidigare beslut

I beslutet där miljömålen antogs i juni 2014¹⁾ beslutades även att målen kunde revideras och kompletteras. Med utgångspunkt från detta har stadsledningskontoret gjort justeringar, kompletterat med nya indikatorer och i några fall tagit bort indikatorer. Syftet har varit att i än högre grad uppfylla intentionen i de strategiska målen. De mest betydande revideringarna är följande:

1. Miljömålet ”*Levande sjöar, vattendrag och hav i balans*” har bytt namn till ”*Rent vatten*” för att förenkla. I sak har inget ändrats.

¹ KF beslut Dnr KFK 2014/351-011 Nackas lokala miljömål

² Dnr KFKS 2015/325-409

³ Några basårsvärden saknas, då det ännu inte finns tillgänglig statistik. Dessa värden kommer att finnas tillgängliga under 2016 och kompletteras då till miljöprogrammet.

2. Etappmål *Utsläpp av växthusgaser från transporter* är ändrat från -45% till -80% samt basåret är ändrat från 2011 till 2010 för att stämma överens med det nationella målet om fossilberoende fordonsflotta till 2030. (Det nationella målet har definierats som att användningen av fossila bränslen ska minska med 80% jämfört med 2010.)
3. Etappmål *Kommunens transporter ska vara helt fossilfria senast under år 2030* har tagits bort då det kan anses ingå i målet om minskade utsläpp från vägtrafiken.
4. Etappmål *Kommunens egen energianvändning ska vara klimatneutral senast år 2030* har tagits bort då det kan anses ingå i målet om minskad energianvändning i kommunens egna byggnader.
5. Etappmål *Årsmedelvärde för partiklar (PM2,5) vid boendemiljöer ska underskrida 10 mikrogram per kubikmeter luft senast år 2020.* har tagits bort då det redan är uppfyllt.
6. Etappmålen under frisk luft som gäller halter av partiklar, kvävedioxid och bensen har förändrats så att de gäller vid förskolor och skolor istället för som tidigare vid boendemiljöer. Detta beror på att barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.
7. Etappmål *Minst 50 procent av matarfallen från hushåll, restauranger, storkök och butiker samlas in och sorteras ut för biologisk behandling (inklusive hemkompostering) senast år 2018* har tagits bort då målet ingår i och följs upp genom Nackas avfallsplan.
8. Etappmål *Årsmedelvärde för radonhalten i bostäder ska underskrida 200 Bequerel per kubikmeter luft, senast år 2025* har tagits bort då det redan är uppfyllt och kan fortsätta följas genom den tillsyn som kommunen bedriver.

Hantering av ärendet

Förslaget till miljöprogram har arbetats fram tillsammans med ledamöterna i miljömålskommittén. Berörda enheter har haft möjlighet att diskutera och lämna synpunkter på miljöprogrammet fortlöpande.

Inför miljömålskommittén presenterades och diskuterades ett utkast till miljöprogram i juni. När processen med kommunens nya övergripande mål tog fart och processen ledde till en ny målstruktur för Nacka, fick det ursprungliga förslaget på miljöprogrammet arbetas om för att anpassas till den nya målstrukturen. Nuvarande struktur på miljöprogrammet med indikatorer diskuterades fram av stadsdirektörens ledningsgrupp i en workshop i september 2015. Utefter resultatet från denna workshop arbetades ett nytt förslag till miljöprogram fram som presenterades och diskuterades i en workshop med miljömålskommittén i oktober. Efter kompletteringar diskuterades förslaget i en workshop tillsammans med kommunstyrelsen, miljömålskommittén och stadsdirektörens ledningsgrupp i november 2015. Efter dessa sammantagna återkopplingar reviderades miljöprogrammet ytterligare. Den 11 januari 2016 behandlade miljömålskommittén miljöprogrammet och beslutade att föreslå ett antagande av programmet med ett antal justeringar (se bilaga 2).

Därefter har stadsledningskontoret reviderat det föreslagna miljöprogrammet enligt miljömålskommitténs justeringar men med följande undantag:

Att inte lägga tillbaka indikatorn *Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck*. Motiveringen till att inte lägga till en indikator för dubbdäcksanvändning i miljöprogrammet är att den bedöms vara överflödig. Effekten som miljömålskommittén vill uppnå med dubbdäcksindikatorn är att partikelhalten ska minska i luft. Det finns redan en indikatorer i miljöprogrammet som följer partikelhalten, och så länge den rör sig åt rätt håll behövs inga ytterligare indikatorer. Förslaget är därför att dubbdäcksindikatorn inte läggs in i miljöprogrammet.

I miljömålskommitténs beslut finns förslag på ändringar i miljöprogrammet som först behöver utredas. Detta gäller för:

Frisk luft

- Utreda förutsättningarna för att ta fram en indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.
- Indikatorn för *Andel av alla resor som sker i högtrafik med cykel* kan behöva justeras efter att resultatet från (den regionala) resvaneundersökningen presenteras under 2016.

Giftfri miljö

- Utreda förutsättningarna för en kompletterande indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning, i kommunens verksamheter, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram åtgärder kopplat till miljöprogrammet. De ekonomiska konsekvenserna är därför kopplade till vilka val av åtgärder som respektive nämnd kommer att föreslå i nämndernas mål och budgetprocess.

Konsekvenser för barn

Allt miljöarbete leder till minskad negativ påverkan på barn och bättre förutsättningar för deras framtid och är således positivt för barnen.

Bilagor

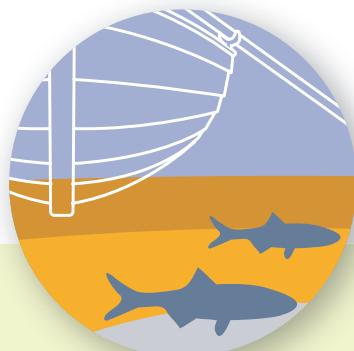
Bilaga 1. Nackas miljöprogram 2016-2030.

Bilaga 2. Protokoll miljömålskommittén.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Klara Palmberg Broryd
Strategi- och förnyelsedirektör
Stadsledningskontoret

NACKAS MILJÖPROGRAM 2016–2030

Det krävs samverkan och samspel för att vi ska kunna tänka nytt, långsiktigt och innovativt.

Begränsad klimatpåverkan 4

Frisk luft 6

Giftfri miljö 8

Rent vatten 10

God bebyggd miljö 12

Ett rikt växt- och djurliv 14

NACKAS MILJÖPROGRAM

2016–2030

NACKAS LOKALA MILJÖMÅL

Sverige har 16 nationella miljömål som ska genomsyra miljöarbetet i hela det svenska samhället. Inriktningen är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de flesta av de stora miljöproblemen är lösta. Av de 16 målen har Nacka kommun valt ut de sex områden som är mest angelägna att förbättra för att kunna skapa attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, vilket är ett av kommunens övergripande mål.

2014 antog kommunfullmäktige därför sex lokala miljömål för Nacka kommun, med tillhörande preciseringar och etappmål. Miljömålen spänner över alla typer av verksamheter i Nacka kommun. Det berör alla kommunala nämnder och enheter, medarbetare, fristående utförare, företagare, ideella krafter och alla Nackabor.

Alla behöver ställa sig frågan "Vilken roll kan jag/min verksamhet spela i detta arbete?".

HUR SKA VI STYRA MOT MÅLEN?

I miljöprogrammet har varje miljömål försetts med indikatorer och tidsatta målnivåer. Med hjälp av indikatorerna följer kommunstyrelsen upp hur arbetet mot att nå miljömålen fortlöper.

Resultaten av miljömålsarbetet följs upp årligen av kommunstyrelsen och redovisas i kommunens årsredovisning. Miljömålen och indikatorerna kommer att behöva utvärderas och vid behov revideras under dessa 15 år som programmet gäller.

VI TROR PÅ MÄNNISKORS VILJA OCH FÖRMÅGA

I Nacka kommun tror vi på människors vilja och förmåga att ta ansvar. För att nå våra högt uppsatta mål behövs många åtgärder på många olika områden och allas insatser är viktiga. Det finns många olika sätt att nå våra mål. Den som känner en verksamhet bäst är den som jobbar där. Den som känner sina vardagsrutiner bäst är individen. Därför är det verksamheterna, företagen och Nackaborna själva som är bäst lämpade att hitta lösningar på våra gemensamma utmaningar – men det krävs samverkan och samspel för att vi ska kunna tänka nytt, långsiktigt och innovativt.

TECKENFÖRKLARING

Vilka som har rådighet över att påverka målen.
Den som har mest rådighet visas överst.

Nacka kommun

Person

Företag

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Nacka ska bidra till att minska den globala klimatpåverkan genom att sänka sina direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser.

BAKGRUND Klimatförändringar orsakade av utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser är ett globalt miljöproblem. Utsläppen av växthusgaser till atmosfären måste minska till en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Energianvändning, vägtrafik och konsumtion är de största utsläppskällorna av växthusgaser. I Nacka minskar utsläppen från energisektorn medan utsläppen från vägtrafiken ökar. Hushållens privata konsumtion inom transport, boende och matproduktion står för den största andelen av Nackas totala klimatpåverkan. Den totala avfallsmängden i Nacka ökar vilket är kopplat till den ökade konsumtionen i samhället.

Det finns ingen statistik på privatkonsumtionen på kommunal nivå, men nationellt står matkonsumtion för störst andel, följt av transporter, bostad och sedan övrigt. Att nå målet samtidigt som Nacka växer är en stor utmaning.

Nacka ska minska utsläpp av växthusgaser från

STRATEGISKT MÅL Nacka bidrar till minskad klimatpåverkan genom att stärka sitt arbete inom områdena 1) transporter och resor, 2) energieffektivisering och 3) konsumtion.

INDIKATORER

1.1 Utsläpp av växthusgaser per person (ton/person).

MÅLNIVÅ 2020 **-15%** (2,2 ton/person) 2030 **-30%** (1,8 ton/person)
BASÅR 2011 (2,6 ton/person).

1.2 Utsläpp av växthusgaser per person från vägtrafik (ton/person).¹

MÅLNIVÅ 2020 **-25%** (0,79 ton/person), 2025 **-50%** (0,53 ton/person),
2030 **80%** (0,21 ton/person).
BASÅR 2010 (1,05 ton/person).

1.3 Utsläpp av växthusgaser per person från energianvändning i bebyggelse (ton/person).

MÅLNIVÅ 2020 **-15%** (0,9 ton/person), 2030 **-30%** (0,75 ton/person).
BASÅR 2011 (1,07 ton/person).

1.4 Klimatpåverkan från konsumtion (mäts som trend).

MÅLNIVÅ ej satt. **BASÅR** 2016 via vaneundersökning.

1.5 Mängd insamlat avfall från hushåll (kg/person).

MÅLNIVÅ 2030 **-30%** (279 kg/person). **BASÅR** 2014 (398 kg/person).

1.6 Energianvändning i kommunens egna byggnader (MWh/kvm).

MÅLNIVÅ 2020 **-20%** (120 kWh/kvm). **BASÅR** 2014 (150 kWh/kvm).

¹⁾ LCA-utsläpp från förnybara bränslen ingår ej.

FRISK LUFT

Luftens ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

BAKGRUND Mycket små partiklar som PM10 bildas från trafikens vägslitage och användning av dubbdäck. De små partiklarna är mycket lätta och sprids därför i utomhusluften. Forskning och studier visar på att inandning av dessa små partiklar är en bidragande orsak till vissa sjukdomar. Vid hårt trafikerade platser är halterna för höga i Nacka.

Kvävedioxid är en gas som bildas vid förbränning från motorer. I tätorter brukar trafiken vara den största utsläpps-källan. Utsläpp av kväveoxider bidrar till övergödning och försurning av naturen men kan även ge negativa hälsoeffekter. Halterna av kvävedioxid i luft har visat en tydlig nedåtgående trend, men har nu börjat plana ut på grund av en större andel dieselfordon.

Halter av partiklar, kvävedioxid

STRATEGISKA MÅL Lägre halter av partiklar i luften. Lägre halter av kvävedioxid i luften. Minskade utsläpp av flyktiga organiska kolväten.

INDIKATORER

1.1 Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt mål för partiklar (dygnsmedelvärde PM 10 <30 µg/m³ luft, %).

MÅLNIVÅ 2020 90%, 2025 100%. **BASÅR** 2015 (Siffror kommer under 2016).

1.2 Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt miljömål för kvävedioxid (årsmedelvärde <20 µg/m³ luft, %).

MÅLNIVÅ 2020 90%, 2025 100%. **BASÅR** 2015 (Siffror kommer under 2016).

1.3 Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt miljömål för bensen (årsmedelvärde ≤1 µg/m³ luft, %).

MÅLNIVÅ 2020 100%, 2025 100%. **BASÅR** 2015 100%.

1.4 Andelen av alla resor i högtrafik som sker med cykel (%).

MÅLNIVÅ 2020 10%. **BASÅR** 2015.

1.5 Antal cyklande vid vissa mätpunkter² i förhållande till total befolkning (passager/invånare).

MÅLNIVÅ 2030 15 passager/invånare.

BASÅR 2015 (750 419 passager/96 000 invånare=7,8 passager/invånare).

1.6 Antal påstigande i kollektivtrafiken i förhållande till total befolkning (påstigande/invånare).

MÅLNIVÅ sätts när siffror för basår kommer. **BASÅR** 2016.

²⁾ Mätpunkter vid Skurubron och Sicklavägen.

Och bensen ska minska i luften.

GIFTFRI MILJÖ

Nacka ska vara så giftfritt att inte människor eller miljö påverkas negativt.

BAKGRUND Kemikalieproduktionen i världen har ökat i snabb takt och kemikalier finns idag i de flesta varor. Många kemikalier har bra och värdefulla egenskaper, men många har också negativa effekter på hälsa och miljö. I många fall är kunskapen om kemikaliers hälsoeffekter inte undersökta. Nya kemikalier framställs fortare än lagstiftningen hinner fasa ut farliga ämnen.

Farliga kemiska ämnen kan läcka från varor och material och påverkar växter, djur och mänsklig hälsa. Barn är mycket känsligare än vuxna, eftersom de fortfarande växer och utvecklas.

Förurenade områden är en yta av mark- eller vattenområden som innehåller hälso- och miljöfarliga ämnen. Förurenningarna kommer från utsläpp från till exempel gamla industrier, soptippar eller oljedepåer. I Nacka finns ett stort antal områden med förurenad mark. En del är sanerade, men andra är dåligt undersökta och utgör en risk för omgivningen.

SÄRSKILT FARLIGA ÄMNNEN är ämnen som har egenskaper som kan medföra allvarliga och bestående effekter på mänsklig hälsa och i miljön. De kan till exempel vara cancerframkallande, ge fel på arvsanlag, hormonsystem eller ge svårigheter att få barn. De stannar kvar länge i våra kroppar och i vår omgivning och vissa av dem kan också vara direkt giftiga. Särskilt farliga ämnen omfattas av särskilda regler inom EU men är tillåtna att säljs och ingå i vanliga konsumtionsprodukter, till exempel i plast.

FARLIGT AVFALL innehåller ämnen som är skadligt för miljön och mänsklig hälsa. Farligt avfall ska samlas in och tas om hand på rätt sätt för att förhindra att det sprids till luft, vatten och mark. Vanliga upphovskällor till farligt avfall i hushållen är färg- och oljerester, rengöringsmedel, trasiga elprodukter och uttjänta batterier. Det är viktigt att det farliga avfallet inte kastas tillsammans med övrigt hushållsavfall, utan lämnas in separat på angivna uppsamlingsplatser i kommunen.

Nacka ska rensa bort farliga ämnen från miljöer där

STRATEGISKA MÅL Minskade gifter i barns vardag. Inga skadliga utsläpp från förurenade områden.

INDIKATORER

1.1 Andel punkter på checklistan³ för giftfri förskola som förskolorna i snitt klarat av (%).
MÅLNIVÅ 2018 **75%**, 2020 **100%**.

1.2 Skolor, förskolor, lekplatser och idrottsanläggningar som är inventerade och åtgärdade avseende särskilt farliga ämnen (%).
MÅLNIVÅ 2020 **10%**, 2025 **50%**, 2030 **100%**.

1.3 Förorenade markområden⁴ som är sanerade (%).
MÅLNIVÅ 2025 **50%**, 2030 **100%**.

1.4 Mängd farligt avfall som slängs i vanliga soppåsen (g/hushåll och vecka).
MÅLNIVÅ 2020 **50g/hushåll och vecka**, 2030 **0 g/hushåll och vecka**.
BASÅR 2014 **100 g/hushåll och vecka**.

1.5 Andel ekologisk mat i kommunens verksamheter (%).
MÅLNIVÅ 2020 **50%**, 2030 **75%**. **BASÅR** 2014 **30%**.

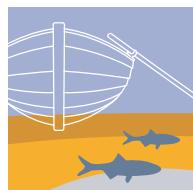

1.6 Andel miljömärkta varor som köps in av kommunen (%).
MÅLNIVÅ 2020 **40%**, 2030 **60%**. **BASÅR** 2014 **21%**.

³⁾ Checklistan hittar du på www.nacka.se

⁴⁾ Gäller förorenade områden med riskklass 1 och 2 enligt Naturvårdsverkets riskklassning av förorenade områden. Klass 1: "Mycket stor risk för människors hälsa och miljön". Klass 2: "Stor risk för människors hälsa och miljön".

RENT VATTEN

Sjöar och vattendrags biologiska och ekologiska värden ska bevaras. Kust och farvatten i Nacka ska ha goda förutsättningar för rik biologisk mångfald och ha god tillgänglighet för rekreation.

BAKGRUND Kust, sjöar och vattendrag utsätts för miljöpåverkan från många håll bland annat från jordbruk, nedfall från luft, sjöfart och industrier.

Ekosystemen i Nackas sjöar och längs kusten är kraftigt påverkade av övergödande ämnen. Dåliga syreförhållanden och omfattande algbloomingar är några av tecknen på det. Vattenmiljöerna är även påverkade av miljögifter från giftiga båtbottenfärger, oljeutsläpp och gamla industriutsläpp.

Utsläppen av miljöpåverkande ämnen kan begränsas med lagstiftning och planering, men inte i tillräcklig omfattning. Det behövs även fortsatt arbete på lokal nivå i enlighet med vattendirektivet och att samverka med andra kommuner i regionen kring gemensamma åtgärder.

VATTENFÖREKOMSTER är kustvatten eller sjöar som omfattas av ett EU-direktiv:

VATTENDIREKTIVET Alla vattenförekomster ska uppnå **god ekologisk status** och **god kemisk status**, vilket innebär att de ska ha en frisk miljö för växter och djur, och vara fria från tungmetaller och andra miljögifter. I Nacka klassas alla våra kustvatten och från och med 2016 även nio insjöar som vattenförekomster. Bedömningen av god ekologisk och kemisk status görs vart 6:e år av Vattenmyndigheten.

ENSKILDA AVLOPP är avloppsanläggningar som inte är anslutna till kommunala avlopsledningsnät. Enskilt avlopp har antingen en egen reningskonstruktion eller töms av slamtömningsbil. Bristfälliga enskilda avlopp orsakar att orenat avloppsvatten läcker ut i miljön. Vattendrag, sjöar och hav övergöds och dricksvatten kan förorenas.

GIFTIGA BÅTBOTTENFÄRGER målas på båtars skrov för att förhindra att havstulpaner och alger börjar växa på båten, men giftet från färgen läcker också ut till vattnet. Istället för att måla kan man till exempel tvätta båten när larverna satt sig, eller använda en ultraljudssändare.

Vattenkvaliteten i Nackas sjöar och kustvatten ska vara fortsatt

STRATEGISKA MÅL Livskraftiga ekosystem i sjöar, våtmarker, vattendrag och längs kust. Skydd av marina områden. Minskad påverkan från båtlivet. Minskade fosfor- och kväveutsläpp till vatten.

INDIKATORER

1.1 Andel båtvattenprover som inte har någon anmärkning (%).

MÅLNIVÅ 2020 100%. BASÅR 2014 83%.

1.2 Andel vattenförekomster⁵ som uppnår god ekologisk status (%).

MÅLNIVÅ 2027 100%. Delmål 2021 60%. BASÅR 2015 (siffra kommer).

1.3 Andel vattenförekomster⁶ som uppnår god kemisk status (%).

MÅLNIVÅ 2027 100%. DELMÅL 2021 60%. BASÅR 2015 (siffra kommer).

1.4 Andel sjöar⁷ med god status vad gäller övergödning⁸ (%).

MÅLNIVÅ 2020 75%, 2025 85%, 2030 100%. BASÅR 2015 65%.

1.5 Antal enskilda avlopp i kommunen (st).

MÅLNIVÅ 2020 1 500 st, 2025 900 st, 2030 350 st enskilda avlopp.

BASÅR 2015 cirka 2 000 st.

1.6 Andel båtar som inte använder giftiga båtbottenfärgar⁹ (%).

MÅLNIVÅ 2020 25%, 2025 50%, 2030 75%. BASÅR 2016.

⁵) Vattenförekomster är idag: Strömmen, Lilla Värtan, Askrikefjärden, Skurusundet, Baggensfjärden, Ingårö fjärden, Neglingemaren, Vårgärdssjön och Erstaviken.

⁶) Vattenförekomster är idag: Strömmen, Lilla Värtan, Askrikefjärden, Skurusundet, Baggensfjärden, Ingårö fjärden, Neglingemaren, Vårgärdssjön och Erstaviken.

⁷) Gäller följande sjöar: Abborrträsk, Bagarsjön, Bastusjön, Dammsjön, Dammtorpssjön, Glasbruks-sjön, Insjön, Järlasjön, Karbosjön, Kocktorpssjön, Koviksträsk, Kvarnsjön, Källtorpssjön, Lundsjön, Långsjön, Myrsjön, Rudträsk, Sandasjön, Sicklasjön, Strålsjön, Sågsjön, Söderbysjön, Tollareträsk, Trehöringen, Ulvsjön, Vittjärn och Ältasjön.

⁸) Mäter totalhalt fosfor. Fosforprover tas varje år i Nacka och gör att indikatorn kan följas med tätare intervall än punkt 2 och 3. För vattenförekomster gäller "god status", för övriga sjöar gäller Naturvårdsverkets klassning måttligt eller låga halter.

⁹) Indikatorn avser båtklubbar som arrenderar mark av kommunen (vilket gäller majoriteten av båtklubbarna).

god och förbättras där det behövs.

GOD BEBYGGD MILJÖ

Den bebyggda miljön i Nacka ska bidra till en god livsmiljö där resurser nyttjas på ett hållbart sätt. Det ska vara nära till naturen och människors hälsa ska stå i fokus. Nackas sårbarhet inför effekterna av klimatförändringar ska minska.

BAKGRUND Boende och livsstilar påverkar miljö och hälsa på många sätt exempelvis materialval i bostäder, närbetet till grönska samt resor till arbete och fritidsaktiviteter. Det finns idag brister i infrastruktur, byggnader och styrning.

Inomhusmiljön i Nacka har i stort förbättrats. Kommunen har sedan länge arbetat med att framförallt kartlägga radonvärden och ge vägledning åt fastighetsägare för att åtgärda radonproblem. Många människor i Nacka är fortfarande störda av buller, framförallt från trafiken.

En förtäring av kommunen med ökade möjligheter att åka kollektivt ger klimatinvinster. Samtidigt är det en utmaning att förtäta och öka befolkningsmängden parallellt med att minska störningar från buller och ge god tillgänglighet till rekreativa grönytor.

MILJÖBYGGNAD är en certifiering av byggnader som finns i tre nivåer; brons, silver och guld. För att få en certifiering i Miljöbyggnad måste flera kriterier uppfyllas inom bland annat energianvändning, ventilation, fuktsäkerhet och vilka kemikalier som får ingå i byggmaterialen.

KLIMATANPÄSSNING I takt med att medeltemperaturen på jorden höjs förändras vårt klimat. Det innebär bland annat höjda havsnivåer, mer nederbörd, kraftigare stormar och fler värmeböljor. För att anpassa oss till dessa förändringar behöver vi bygga våra samhällen smart så att vi minimerar de skador och problem som kan uppstå på grund av klimatförändringarna.

Nacka ska bygga ett hållbart samhälle

STRATEGISKA MÅL Miljöanpassad bebyggelsestruktur. God inomhusmiljö. God ljudmiljö. Tillgång och tillgänglighet till parker och natur ska vara god i alla kommundelar, nära bostäder och förskolor.

INDIKATORER

- 1.1 **A)** Andelen kommunal nybyggnation som är klassad som Miljöbyggnad eller motsvarande certifiering där kommunen är byggherre (%).
MÅLNIVÅ 2020 **50%**, 2025 **100%**. **BASÅR** 2015 **0%**.
- 1.1.2 **B)** Antal miljöcertifierade¹⁰ byggnader i Nacka kommun (st).
MÅLNIVÅ 2025 **200 st**, 2030 **400 st**. **BASÅR** 2015 **63 st¹¹**
- 1.2 Framtagen strategi för klimatanpassning av Nacka kommun senast år 2018 (ja/nej).
- 1.3 Andel beslutade detaljplaner som arbetar utifrån "Riktlinjer för hållbart byggande"¹² (%).
MÅLNIVÅ 2020 **100%**. **BASÅR** 2015.
- 1.4 Andel invånare som har högst 1 kilometers gångavstånd till större friluftsområde¹³ (%).
MÅLNIVÅ sätts när siffror för basår tagits fram. **BASÅR** 2015.
- 1.5 Andel invånare som har högst 300 meters gångavstånd till ett grönområde¹⁴ eller park (%).
MÅLNIVÅ sätts när siffror för basår har tagits fram. **BASÅR** 2016.
- 1.6 Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus¹⁵ (%).
MÅLNIVÅ 2030 **75%**. **BASÅR** 2016.
- 7. Andel förskolor och skolor där radonhalten är under gränsvärdet¹⁶.
MÅLNIVÅ 2020 **100%**. **BASÅR** 2015.

¹⁰) Miljöbyggnad, Svanen, Breeam eller Leed

¹¹) Varav Miljöbyggnad 62 st, Svanen 1 st, Breeam uppgift saknas, Leed uppgift saknas.

¹²) Nacka kommunens riktlinjer för hållbart byggande hittar du här: www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/Documents/ovriga_regelverk/riktlinjer_hallbart_byggande.pdf

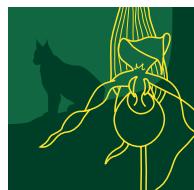
¹³) Friluftsområde enligt kommunens definition "strövområde" i Grönstrukturprogrammet.

¹⁴) Ett grönområde ska uppfylla kommunens definition för attraktiv park och nära naturområde.

¹⁵) Innebär högst 30 dBA ekivalent ljudnivå, och 45 dBA maximal ljudnivå.

¹⁶) Årsmedevärde under 200 Bequerel per kubikmeter luft.

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Nacka ska ha ett attraktivt och varierat landskap med en bevarad mångfald av djur och växter.

BAKGRUND En långsam men kontinuerlig förlust av biologisk mångfald pågår i länet och även i Nacka. Det beror bland annat på den fragmentering av grönstrukturen som pågår till följd av en hög exploateringstakt. Att lyckas behålla en biologisk mångfald är avgörande för att ekosystem ska fungera och göra nytta som att rena vatten och luft, pollinera våra grödor med mera. En hög artrikedom ger fler ekosystemtjänster samt bidrar till en bättre naturupplevelse. Fler åtgärder krävs inom skydd, skötsel och fysisk planering för att bygga in och inte bort biologisk mångfald.

Nacka kommun har en jämförelsevis stor andel skyddad naturmark och många ekar, som är mycket viktiga för den biologiska mångfalden. Andra typer av biotoper som är särskilt gynnsam för biologisk mångfald finns det få av till exempel våtmarker och hävdade marker.

EN INDIKATORART är en djurart eller en växtart som trivs i vissa speciella miljöer. Om en sådan art lever i ett område så kan man anta att många andra arter som trivs i samma typ av miljö också finns där. På så vis kan man genom att följa hur indikatorarterna trivs få en uppfattning om hur även andra arter trivs där. Ett exempel är igelkotten, som trivs i miljöer där det finns goda förutsättningar för många andra arter att trivas också.

EKOYSTEMTJÄNSTER är naturens "gratistjänster" som direkt eller indirekt bidrar till människors välbefinnande. Exempel på ekosystemtjänster är pollinering av växter, rening av vatten och luft och fisk som ger föda. Ekosystemtjänsterna kan också bidra till att hantera sårbarheter som att mildra effekterna av ett förändrat klimat.

HÄVDADE MARKER är ängar och hagar som man sköter om för att de inte ska växa igen med sly, buskar och skog. Det gör man till exempel genom att man låter djur beta eller slättar marken med lie eller maskin. Många arter är beroende av det öppna ängslandskapet för att överleva.

Nacka ska ha ett attraktivt och varierat landskap med en

STRATEGISKT MÅL Varierat landskap med en hög grad av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter.

INDIKATORER

1.1 Andel yta av kommunytan som är naturmark med höga naturvärden¹⁷ (%).
MÅLNIVÅ 2030 10%. BASÅR 2010 6%.

1.2 Andel skyddad naturyta av kommunytan (%).
MÅLNIVÅ 2030 25%. BASÅR 2015 20%.

1.3 Utveckling för Nackas lokala indikatorarter (%).
MÅLNIVÅ utvecklingen ska vara positiv för minst 25% av indikatorarterna och oförändrat för övriga. **BASÅR 2016.**

¹⁷⁾ "Höga naturvärden" är en definition enligt Naturvårdsverkets tregradiga klassning.

ÖPPENHET OCH MÅNGFALD
Vi har förtroende och respekt för
människors kunskap
och egna förmåga – samt för deras
vilja att ta ansvar

11 januari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljömålskommittén

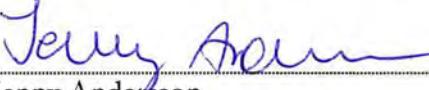
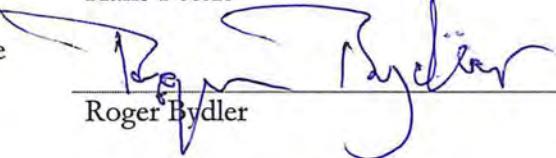
Plats och tid Nacka stadshus 16.30 – 18:00

BESLUTANDE

Hans Peters (C), Ordf
Peter Zethraeus (M), 1:e vice Ordf
Roger Bydler (MP), 2:e vice Ordf
Anna Kjellin Flory (M)
Anders Tiger (KD)
Bjarne Hansson (L)
Carl-Magnus Grenninger (S)

Övriga deltagare Klara Palmberg-Broryd, Jenny Andersson, Sabina Nilsson och Carina Andrésen.

Utses att justera Namn Roger Bydler
Justeringsdatum 13 januari 2016 Paragrafer 1

Underskrifter Sekreterare
Jenny Andersson
Ordförande
Hans Peters
Justerande
Roger Bydler

11 januari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljömålskommittén

BEVIS OM ANSLAGSDAG

Miljömålskommitténs protokoll är justerat
Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Sammanträdesdatum 11 januari 2016

Anslaget sätts upp 14 januari 2016

Anslaget tas ned 5 februari 2016

Förvaringsplats för protokollet Nacka stadshus

Underskrift

.....
Jenny Andersson

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ I Miljöprogram

Beslut

Miljömålskommittén föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Nackas miljöprogram 2016-2030 i enlighet med stadsledningskontorets förslag, men med följande justeringar:

Övergripande

- Det bör ytterligare tydliggöras, tex med markeringar vilka indikatorer som är kopplade till nationella miljömål och vilka som är kopplade till regionala mål.
- Indikatorerna ska numreras under respektive lokalt miljömål. (lättare att orientera sig då)

De enskilda indikatorerna

Frisk luft

- Utreda förutsättningarna för att ta fram en indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.
- 4:e indikatorn kan behöva justeras efter att resultatet från resvaneundersökningen presenteras under 2016.
- 5:e indikatorn justeras så att målnivån 2030 sätts till 15 passager per invånare

Giftfri miljö

- 3:e indikatorn kompletteras med en specifikation av vad som avses med riskklass 1 och 2
- 4:e indikatorn ska kompletteras med ett delmål för år 2020
- Utreda förutsättningarna för en kompletterande indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning osv, i kommunens verksamheter, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.

Rent vatten

- 3:e och 4:e indikatorn, lägg till en not om vilka vattenförekomster och sjöar som avses.

God bebyggd miljö

- 1:a indikatorn kompletteras med texten ...där kommunen är byggherre...
- 2:a indikatorn kompletteras med målet att det ska vara uppfyllt 2018
- 5:e indikatorn justeras i texten medtill ett grönområde/PARK....

Att delmålet för transporter på Begränsad klimatpåverkan ändras från 45% till 80% (0,21 ton/person) till 2030

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

11 januari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Miljömålskommittén

Att lägga till indikatorn Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck under målet Frisk luft

Ärendet

Nacka kommun antog i juni 2014 sex stycken lokala miljömål med tillhörande precisering och etappmål. Miljömålen spänner över alla typer av verksamheter i kommunen. För att styra miljöarbetet i riktning mot miljömålen har ett miljöprogram arbetats fram under 2015. I miljöprogrammet har varje miljömål försetts med indikatorer och tidsatta målnivåer. Syftet är att på så vis följa upp hur miljöarbetet fortskridet. Resultatet följs upp årligen i samband med kommunens årsredovisning och redovisas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade tillsammans med Peter Zethraeus (M), Anna Kjellin Flory (M), Bjarne Hansson (L) och Anders Tiger (KD) att Miljömålskommittén föreslås besluta:

Att tillstyrka föreliggande förslag till miljöprogram med följande justeringar;

Övergripande

- Det bör ytterligare tydliggöras, tex med markeringar vilka indikatorer som är kopplade till nationella miljömål och vilka som är kopplade till regionala mål.
- Indikatorerna ska numreras under respektive lokalt miljömål. (lättare att orientera sig då)

De enskilda indikatorerna
Frisk luft

- Utreda förutsättningarna för att ta fram en indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.
- 4:e indikatorn kan behöva justeras efter att resultatet från resvaneundersökningen presenteras under 2016.
- 5:e indikatorn justeras så att målnivåen 2030 sätts till 15 passager per invånare

Giftfri miljö

- 3:e indikatorn kompletteras med en specifikation av vad som avses med riskklass 1 och 2
- 4:e indikatorn ska kompletteras med ett delmål för år 2020
- Utreda förutsättningarna för en kompletterande indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning osv, i kommunens verksamheter, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.

Rent vatten

- 3:e och 4:e indikatorn, lägg till en not om vilka vattenförekomster och sjöar som avses.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

God bebyggd miljö

- 1:a indikatorn kompletteras med texten ...där kommunen är byggherre...
- 2:a indikatorn kompletteras med målet att det ska vara uppfyllt 2018
- 5:e indikatorn justeras i texten medtill ett grönområde/PARK....

Roger Bydler (MP) yrkade att följande ändringar görs i miljöprogrammet:

Att delmålet för transporter på Begränsad klimatpåverkan ändras från 45% till 80% (0,21 ton/person) till 2030

Att lägga till indikatorn ”Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck” under målet Frisk luft

Att lägga till indikatorn att kommunens transporter är fossilfria år 2030

Att Hans Peters (C) yrkade bifall till delmålet för transporter på Begränsad klimatpåverkan ändras från 45% till 80% (0,21 ton/person) till 2030 och att lägga till indikatorn ”Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck” under målet Frisk luft.

Carl-Magnus Grenninger (S) yrkade att rapporten "Analys av miljösituationen i Nacka" ska göras till en del av miljöprogrammet.

Beslutsgång

Miljömålskommittén beslutade i enlighet med Hans Peters yrkande samt med Roger Bydler (MP) yrkande om att delmålet för transporter på Begränsad klimatpåverkan ändras från 45% till 80% (0,21 ton/person) till 2030 och att indikatorn ”Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck” under målet Frisk luft läggs till.

Kommittén avslog Roger Bydler (MP) yrkande om indikatorn för kommunens transporter samt Carl-Magnus Grenninger (S) yrkande om rapporten.

Protokollsanteckning

Ordföranden Hans Peters (C) tillsammans med Peter Zethraeus (M), Anna Kjellin Flory (M), Bjarne Hansson (L) och Anders Tiger (KD) lät anteckna följande till protokollet.

”Det är nu mycket tillfredsställande att Nacka kommun kan ta nästa steg i miljöarbetet. 2016 är första året då de nya indikatorerna ska följas upp och sedan utvärderas. Det sker i samband med bokslutet för 2016. Det kan därefter bli aktuellt med uppdatering och justeringar i indikatorerna utifrån nya mätresultat, nya bakgrundsfakta, ny forskning och andra händelser som påverkar miljön i Nacka. Det kan också bli aktuellt med nya indikatorer men det kan även resultera i borttagande.”

Roger Bydler (MP) lät anteckna följande till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

”Den process som började i Miljö- och stadsbyggnadsnämnden med att ta fram lokala miljömål för Nacka har lett till att miljö- och klimatfrågorna har lyfts till att behandlas som ett kommungemensamt utvecklingsområde. I början av 2015 bildades Miljömålskommittén som ett beredande organ till Kommunstyrelsen och därmed fick miljö- och klimatfrågorna en samlad hemvist för beredning och uppföljning. Erfarenheterna från året som gått är också att den kompetens och det engagemang som finns hos de tjänstemän som är involverade på ett positivt sätt har bidragit till att ett samlat förslag nu finns till miljömål.

Verkställandet av de åtgärder som krävs för att uppfylla beslutade mål ligger naturligt hos de olika nämnderna. Samtidigt finns det miljömål som kräver åtgärder inom flera nämndområden och i dessa fall skapar den nuvarande organisationen förutsättningar för att även dessa frågor drivs.

De nu föreslagna miljömålen är förstas baserade på de kunskapsunderlag som finns idag och i vissa fall även resultatet av kompromisser. I takt med att erfarenheter genom uppföljning av målen och ny kunskap erhålls kommer revideringar att behöva göras. När nu miljömålen beslutas har ett viktigt steg tagits för en utveckling till ett hållbart Nacka.

Dokumentets sex områden

Begränsad klimatpåverkan

Indikator 1, ”Utsläpp av växthusgaser per person från transporter”. Transportsektorn står nationellt för i storleksordningen en tredjedel av utsläppen av växthusgaser. Räknas utrikes flyg och sjöfart in är det c:a 40 %. Riksdagens alla partier utom SD har beslutat att inriktningen är en fossilbränslefri fordonsflotta 2030 – gäller vägfordon. Med den definition som Trafikverket har föreslagit och som även förs fram i SOU 2013:84, Fossilfrihet på väg, är definitionen för detta en minskning till 2030 med 80% av fordonsflottans utsläpp av växthusgaser. Nacka kommunens klimatmål bör harmoniera med beslut tagna på nationell nivå. Innebär att målnivån 2030 ska vara -80% (0.21 ton/person). Att i Nackas fall ange utsläppen per person är rimligt med tanke på den stora befolkningsökning som kommer att ske fram till 2030. Under perioden kommer tunnelbana att finnas utbyggd till Nacka, vilket ger förutsättningar för ett ökat kollektivt resande. För att uppfylla målnivån 2030 krävs att även nationella styrmedel och åtgärder sätts in och får effekt. I uppföljningsarbetet får därför avgöras i vilken utsträckning de bidrar och hur de ska kunna utnyttjas i arbetet för att nå önskad måluppfyllelse.

Indikator 3, Klimatpåverkan genom konsumtion”. Konsumtion står för en betydande del av utsläppen och för att påverka våra konsumtionsmönster är det i första hand våra värderingar och beteenden som behöver ändras. Under 2016 planeras en enkät gå ut till kommunmedborgarna med syfte att få veta hur konsumtionsmönster och synen på konsumtion kopplad till miljö och klimat är bland Nackaborna. Med resultatet från denna enkät tas sedan fram en målnivå för indikatorn.

I det dokument som tidigare har varit uppe till beslut i KF finns etappmål (indikator), ”Kommunens transporter ska vara helt fossilfria senast under 2030”.

I en tidigare version hade detta gjorts om till två indikatorer om kommunens tjänsteresor och kommunanställdas pendlingsresor. Nu finns ingen indikator med som tar upp

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

kommunens resor. Inte minst med koppling till indikator 1 hade det varit lämpligt att kommunen har mål för sin egen strävan att minska utsläppen av växthusgaser. Förhoppningen är därför att detta mål förs in igen, vilket jag även yrkade om.

Frisk luft

De strategiska målen är dels lägre partiklar i luften, dels lägre halter av kvävedioxid. Noterbart är att de nationella målen för skolor och förskolor ska klaras först om tio år. I det dokument som låg till underlag för KF:s tidigare behandling var inriktningen att det nationella målet för kvävedioxid skulle klaras 2020, nu framflyttat till 2025. Vi vet idag att c:a 1200 människor dör i förtid varje i Sverige p.g.a. av fordons utsläpp av kvävedioxider som ökat kraftigt genom övergången till diesel. Dessutom orsakar dessa utsläpp en mängd luftrörssjukdomar, t.ex. astma. Målen innebär att de som idag går i förskolor inte kommer att få en miljö som är acceptabel enligt de nationella normerna förrän en bra bit upp i skolåldern.

”Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck”, fanns med som en indikator i tidigare dokument, men hade tagits bort i det dokument som förelas Miljömålskommittén. Eftersom dubbdäck orsakar att partiklar både från däck och vägbanor sprids, är det ett viktigt område att följa och agera inom för att minska dubbdäcks-användningen. Inte minst för att medvetandegöra fordonsägare och skapa opinion är det en indikator som bör vara kvar.

Indikatorerna ”Andelen resor i högtrafik som sker med cykel”, ”Andel cyklande vid vissa mätpunkter i förhållande till total befolkning” och ”Andel påstigande i kollektivtrafiken i förhållande till total befolkning” påverkar luftkvaliteten om de leder till minskat bilåkande. De är minst lika viktiga indikatorer för att uppnå målen för indikatorn Begränsad klimatpåverkan. I SOU, Fossilfrihet på väg, anges att kollektivtrafiken behöver öka med minst 100% och cykel med över 200% för att målet en fossilbränslefri fordonsflotta ska nås.

Giftfri miljö

Indikator 1, ”Antal punkter på checklisten för giftfria förskola som förskolorna klarar av i snitt” har av alla i Miljömålskommittén setts som ett högt prioriterat område där åtgärder krävs så snart det bara går. Den undersökning som kommunen låtit göra via ett examensarbete, visade att på i stort sett alla förskolor förekommer leksaker, möbler, golvbeläggningar etc där giftiga ämnen ingår. Medvetenheten bland personalen var dessutom mycket låg om förekomsten av giftiga ämnen i den miljö de arbetar.

Indikator 2, ”Skolor, förskolor och idrottsanläggningar som är inventerade och åtgärdade avseende särskilt farliga ämnen (%).” Först 2030 ska enligt nu liggande målnivå alla skolor, förskolor och idrottsanläggningar vara åtgärdade. Med koppling till indikator 1 och allmänt med tanke på att ju yngre barn är desto mer utsatta är de för giftiga ämnen, bör här en prioritering göras av förskolor.

Rent vatten

För indikatorerna 2 och 3 saknas basvärden, varför det inte kan bedömas hur realistiska angivna målnivåer är. Vattenförekomster omfattar såväl sjöar som våra kustvatten. För att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

nå 100% god ekologisk status och kemisk status för våra kustvatten måste vi få våra grannkommuner och de som släpper ut ämnen runt Mälaren att sluta med det. Innebär alltså att ett nära samarbete krävs med berörda kommuner för att uppnå målnivåerna.

Indikator 4, ”Andel sjöar med god status vad gäller övergödning (%)" . Vissa av våra insjöar är strakt förurenade, exempel är Långsjön. Här krävs sannolikt stora insatser för att klara satta mål.

Indikator 6, ”Andel båtar som inte använder giftiga båtbottenfärger (%)" . Här saknas uppgift för basår, varför utmaningen i den angivna målnivåerna inte kan bedömas. Dock syns målnivåerna åtminstone 2020 och 2025 låga och ambitionen bör vara att giftiga båtbottenfärger helt ska försvinna till 2030.

God bebyggd miljö

Här krävs insatser för att ta fram och utforma indikatorer som ger vägledning och möjliggör uppföljning så att den stadsbildning som är under planering och skapande blir miljö- och klimatmässigt hållbar. En tät, funktionsblandad och samtidigt mötes- och rekreativt vänlig stadsstruktur är en förutsättning för en hållbar Nacka stad. Och då även med beaktande av social och ekologisk hållbarhet. Förutom att indikatorer behövs som har mer direkt med miljö och klimat att göra, behöver även former och styrmedel utvecklas för hur hållbar stadsbildning totalt sett ska säkras i den starka utbyggnads-process kommunen befinner sig i.

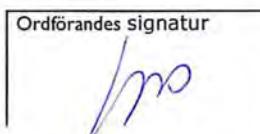
Indikator 2, ”Framtagen strategi för klimatanpassning av Nacka kommun". En sådan strategi är angelägen att ta fram för kommunen. Den kommer då inte att endast beröra området God bebyggd miljö, utan även andra områden. Nacka omges till stora delar av hav, vilket gör att den pågående havsytehöjningen kommer att påverka strandområden, t.ex. med erosion. Efter omkring 2050 förutses havsytehöjningen komma att överstiga landhöjningen. Det kan även komma att leda till att dricksvattenförsörjningen måste säkras i en situation då havsvatten tränger in i Mälaren.

Ett rikt växt- och djurliv

Som konstateras i ”Bakgrund” sker en kontinuerlig förlust av biologisk mångfald i kommunen och det behövs åtgärder för att skydda både fauna och flora. Indikator 3, ”Utveckling för Nackas lokala indikatorarter". Har nu getts en målnivå av ”minst 25%" av indikatorarterna ska vara positiv och oförändrade för övriga. Tidigare var målnivån satt till att ”minst 75%" skulle vara positiv. Detta är ett område att speciellt följa upp.”

Carl-Magnus Grenninger (S) lät anteckna följande till protokollet.

”Nacka kommuns Miljömålskommitté (MMK) har funnits i ett års tid, dvs. under 2015. Min uppfattning är att alla ledamöterna i kommittén - oavsett politisk hemvisst - har ungefär samma uppfattning om vilka miljöproblem som finns i kommunen. Grunden för vår gemensamma kunskap om och syn på miljön i Nacka är en alldelvis utmärkt rapport gjord av miljöenheten i Stadshuset daterad den 15 april 2015, med rubriken ”Analys av miljösituationen i Nacka”.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Rapporten inleds med en sammanfattande bedömning av läget för fem av de sex strategiska mål fullmäktige i juni 2014 beslutade att kommunen ska jobba utifrån: Frisk luft, Giftfri miljö, Rent vatten, God bebyggd miljö samt Ett rikt växt- och djurliv. Bedömningen av dessa olika strategiska mål görs med en skala bestående av Godtagbart läge (grönt ljus), O tillfredsställande läge (gult ljus) och Dåligt läge (rött ljus).

I den upprättade tabellen finns ett (!) grönt ljus, nio gula ljus samt sex röda ljus. Mats Gerdau uttryckte sig om denna tabell vid ett möte mellan KS och MMK att den inte såg bra ut, så han ville inte ha med den i miljöprogrammet!

Arbetet i MMK präglades till en början av öppenhet och diskussioner om olika idéer och tillvägagångssätt för att uppnå de fastställda målen. Dock har inga protokoll värdar namnet förts. I de minnesanteckningar vi ledamöter fätt har inte ens nämnts de olika förslag som kommit upp under sammanträdena.

De sista sammanträdena hade miljöprogrammet snävats in till att enbart röra sig om procentsatser - så kallade indikatorer - för uppfyllandet av de olika delmålen. I stort sett rent tekniska uppgifter, som ledamöterna skulle ta ställning till. Av bakgrundsanalysen i rapporten från 2015 finns inget kvar.

Ingen vägledning ges om hur det ska gå till att uppnå de olika indikatorerna. Inga förslag på konkreta åtgärder. Ingen bakgrund till varför indikatorerna finns och hur de är uppbyggda. Slutresultatet av ett års arbete innebär att Kommunfullmäktige ska ta ställning till ett antal tekniska indikatorer.

Detta trots att MMK jobbat med frågan i ett år och nu måste betraktas som insatta i frågan. Det är ju därför MMK bildades. Den politiska majoritetens tanke är att de olika kommunala nämnderna ska komma fram till egna lösningar på de olika frågorna.

I förordet till programmet står dessutom bland annat: "I Nacka kommun tror vi på människors vilja och förmåga att ta ansvar." "Den som känner en verksamhet bäst är den som jobbar där. Den som känner sina vardagsrutiner bäst är individen". Visst, självfallet.

Men hur ska vi förändra beteenden i en av de absolut viktigaste politiska frågorna utan en antydan om hur problemen ser ut och hur det ska gå till att lösa dem. De borgerliga partierna verkar lyckas med konststycket att avpolitisera miljöfrågorna, en av de absolut viktigaste politiska frågorna idag, genom att göra dem till ett problem med att uppfylla indikatorer.

Vi socialdemokrater stödjer programmet, men anser att det fattas en hel del i ett dokument som kan kallas för Miljöprogram. Därför har jag föreslagit att Miljömålskommittén ska foga rapporten "Analys av miljösituationen i Nacka" till miljöprogrammet. MMK avslog detta förslag."

Bjarne Hansson (L) lät anteckna följande till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

"Liberalerna ser med tillfredsställelse på att kommittén nått fram miljöindikatorer som skall vägleda det kommande miljövårdsarbetet inom kommunen.

Inom Liberalerna anser att detta dokument hade vunnit på att man lyft fram Västra Sicklaön, som vår stora miljöutmaning. Detta skulle kunna ha betydelse för hela kommunen. I Hammarby sjöstad och Djurgårdsstaden varit lok för framgångsrikt miljöarbete i hela Stockholm.

I denna del planeras för 13.500 lägenheter och 10.000 verksamhetsplatser. Det innebär att ungefär 75 % av Nackas planerade bebyggelse kommer att hamna i Västra Sicklaön. Samtidigt kommer vi till denna del att få T-bana.

Det finns stor enighet kring att vi skall bygga en attraktiv stad där torg gång- och cykelvägar binder samman våra förortsstäder. Bebyggelsen skall vara varierad och spännande. Större verksamhet i staden ger utrymme för fler caféer och restauranger. Nu skall vi få parker och torg.

Det är bra med visioner, men snart möter vi också verkligheten och konkurrerande mål ställs emot varandra. Vi som har Planiavägens förlängning till Värmdövägen och dagvattenproblematiken i Kyrkviken i färskt minne är fullt medvetna om detta.

Vind- och solstudier kan ge otillfredsställande resultat. Påverkar det hur tätt vi kan bygga? Fortsätter vi planeringen med parker eller idrottsplatser på platser där vindstudier visar på problem?

Dagvattenfrågan är ett besvärligt kapitel för Västra Sicklaön. Det kan komma till övervägande om att avstå från dagvattendammar till fördel för byggrätt. Hur gör vi?

Med 30.000 fler människor på Västra Sicklaön behöver vi fler idrottsplatser. Det innebär att tillgång till plan mark, konkurrerar med platser där vi också gärna vill ha bostäder.

Värmdövägen Saltsjöbanan är idag en barriär mellan Södra och norra Sicklaön. I Nacka måste det finna möjlighet för människor att ta sig enkelt till parker eller köpcentra. Hur mycket är vi beredda att satsa för att lösa detta problem?

Parker som genomkorsas av en genomfartsled är inte helt optimalt. Vilken avvägning gör vi mellan behovet av grönområden och behovet av en trafikled?

Ett så stort projekt som Nacka stad rymmer en hel del riskmoment:

Vi snabbar upp detaljplaneprocessen. Det finns riskmoment vad gäller ekonomin. Kommer vi att få betalt för T-banesatsningen? Kommer vi att uppfylla uppställda bostadsmål? Hur ställer vi oss när entreprenörerna kräver högre grad av exploatering? Vi talar om grönytfaktor, mötesplatser och levande stadsmiljö, men allvarligt talat så domineras idag ofta T-banesatsningen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

11 januari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljömålskommittén

Vi från Liberalerna vill lyfta fram behovet av att Nackas miljöprogram ska stärka miljöns roll vad gäller Nacka stad. Det är viktigt för våra aspirationer på att bygga en stad med bred tillgång till kultur, parker, levande sjöar och spännande arkitektur. Denna målsättning borde vara synlig i Nacka miljöprogram.

Liberalerna vill att Nacka stad blir en särskild punkt i Nackas Miljöprogram.

- Här bygger vi en miljö- och hållbar stad.
- Nacka stad skall vara förebild för kommande bebyggelse i Nacka
- Stadsparkar, gång- och cykelvägar och rent vatten skall prioriteras i Nacka stad
- Barriärer skall bort”

Handlingar i ärendet

Miljöprogram.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 7

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KFKS 2016/24-619

Kundval arbetsmarknadsinsatser – utvecklat innehåll och nya checknivåer

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Ärende

Nuvarande kundval för arbetsmarknadsinsatser innehåller en ersättningsmodell där jobb- och utbildningsexperterna ersätts¹ med 3 668 per månad för insatser för individen i upp till 12 månader. Om insatsen leder till egen försörjning i form av en anställning, studiemedelsberättigade studier eller ett eget företag, så ersätts jobb- och utbildningsexperterna med en bonus som uppgår till 18 000 kronor.

Kunderna har olika behov av insatser för att få stöd till egen försörjning och insatser, enskilt eller i kombination, varierar i kostnad. Det finns därför behov av att utveckla nuvarande ersättningsmodell så att det bättre motsvarar kostnaderna för olika insatser till individerna.

Kommunfullmäktige föreslås besluta om ett mer flexibelt och differentierat ersättningssystem för att möta individernas behov, med möjlighet för leverantörerna att bättre kombinera de olika ersättningarna mer precist kopplade till individens behov. Differentieringen innebär att dagens månadscheck, Jobbpeng grund, kompletteras med två tillkommande månadscheckar – Jobbpeng förstärk och Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion.

Till dessa månadscheckar föreslås tre nya engångscheckar med beloppen 5 000, 10 000 och 15 000 kronor som ska användas vid specialutbildningar såsom B-kötkort, slyrjningsutbildning med mera.

Förslagets ökade kostnader finansieras av intäkter från Migrationsverket och rymts inom ramen för beslutad budgetram.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 1 februari 2016
Protokollsutdrag arbets- och företagsnämnden § 88
Arbets- och företagsnämndens tjänsteskrivelse den 30 november 2015

¹ 2016 års checkbelopp

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

 SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i arbets- och företagsnämnden den 16 december 2016 § 88

1. Arbets- och företagsnämnden föreslog kommunfullmäktige att fastställa checkbelopp för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt följande och med giltighet från och med 1 april 2016:

Kronor, per månad	Belopp
Jobbpeng grund	3 668
Jobbpeng förstärkt	4 834
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 293
Kronor, engångsersättning	
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

2. Arbets- och företagsnämnden fastställde specifika auktorisationsvillkor för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen med ändringen att målgrupper "Bristande yrkeskunskap" ersätts med "Arbetslöshet".
3. Arbets- och företagsnämnden gav direktören för arbete och fritid uppdrag att utreda möjligheter till samfinansiering med arbetsförmedlingen samt att i samband med tertialbokslut 2 och 3 i särskilt ärende presentera utvärdering av förändringen.

Yrkanden

Gunilla Grudevall Sten (L) yrkade att arbetsutskottet skulle överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

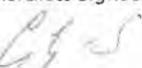
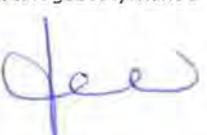
Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Gunilla Grudevall Stens yrkande.

Protokollsanteckningar

Maria Raner (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas arbetsutskottgrupp.

”Socialdemokraterna har varit kritiska till den ineffektiva jobbexpertmodellen, då kommunen inte på ett adekvat sätt kunnat följa upp effekt och resultat av de investerade skattekronorna i detta system. Det förslag som nu kommer adresserar en del av vår kritik då det innebär en förstärkning av insatser för målgrupper längre ifrån arbetsmarknaden. Detta hoppas vi kan leda till bättre resultat och uppföljning. Det är dock fortsättningsvis av

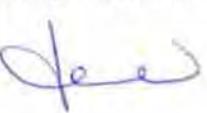
Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

yttersta vikt att Nacka samarbetar väl med externa aktörer, både andra myndigheter och utförare. Kommunikation och uppföljning behöver bli bättre för att majoriteten i Nacka inte ska riskera att slösa med skattebetalarnas pengar på ineffektiva jobbåtgärder.

Vi undrar även om det är skillnad i slutsumman i budgeten för kundval arbetsmarknadsinsatser och varför ambitionsnivån i så fall dras ner från kommunens håll. I AFN i december 2015 beräknas budgeten för kundval öka med 14,4 mnkr medan i KS i januari 2016 beräknas budgeten endast öka med 12,6 mnkr. Vi ställer oss frågande till denna ändring och önskar en förklaring till varför det nu satsas 1,8 mnkr mindre på arbetsmarknadsåtgärder. I så fall behövs ett avtal eller åtminstone en avsiktsförklaring att exempelvis Arbetsförmedlingen medfinansierar innan vi drar ner ambitionsnivån från kommunen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Kundval arbetsmarknadsinsatser – utvecklat innehåll och nya checknivåer

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt följande och med giltighet från och med 1 april 2016:

Kronor, per månad	Belopp
Jobbpeng grund	3 668
Jobbpeng förstärkt	4 834
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 293
Kronor, engångersättning	
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

Sammanfattning

Nuvarande kundval för arbetsmarknadsinsatser innehåller en ersättningsmodell där jobb- och utbildningsexperterna ersätts¹ med 3 668 per månad för insatser för individen i upp till 12 månader. Om insatsen leder till egen försörjning i form av en anställning, studiemedelsberättigade studier eller ett eget företag, så ersätts jobb- och utbildningsexperterna med en bonus som uppgår till 18 000 kronor.

Kunderna har olika behov av insatser för att få stöd till egen försörjning och insatser, enskilt eller i kombination, varierar i kostnad. Det finns därför behov av att utveckla nuvarande ersättningsmodell så att det bättre motsvarar kostnaderna för olika insatser till individerna.

¹ 2016 års checkbelopp

Kommunfullmäktige föreslås besluta om ett mer flexibelt och differentierat ersättningssystem för att möta individernas behov, med möjlighet för leverantörerna att bättre kombinera de olika ersättningarna mer precist kopplade till individens behov. Differentieringen innebär att dagens månadscheck, Jobbpeng grund, kompletteras med två tillkommande månadscheckar – Jobbpeng förstärk och Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion. Till dessa månadscheckar föreslås tre nya engångscheckar med beloppen 5 000, 10 000 och 15 000 kronor som ska användas vid specialutbildningar såsom B-körkort, slyröjningsutbildning med mera. Förslagets ökade kostnader finansieras av intäkter från Migrationsverket och rymts inom ramen för beslutad budgetram.

Ärendet

Behov av utveckling av befintlig kundvalsmodell

Nuvarande kundval för arbetsmarknadsinsatser innehåller en ersättningsmodell där jobb- och utbildningsexperterna ersätts² med 3 668 per månad för insatser för individen i upp till 12 månader. Om insatsen leder till egen försörjning i form av en anställning, studiemedelsberättigade studier eller ett eget företag, så ersätts jobb- och utbildningsexperterna med en bonus som uppgår till 18 000 kronor.

Arbets- och företagsnämndens målgrupper för kundvalet är huvudsakligen följande:

- Ungdomar 16-24 år, syssolösa och i behov av att komma i studier eller arbete
- Nyanländ invandrare under etableringsfas
- Personer med ekonomiskt bistånd och som uppbär detta främst på grund av en eller flera av följande orsaker;
 - Ohälsa
 - Bristande yrkeskunskap
 - Bristande utbildningsnivå
 - Brist i svenska språket
 - Funktionsnedsättning

Dessa målgrupper har olika behov av insatser för att få stöd till egen försörjning och insatser, enskilt eller i kombination, varierar i kostnad. Den senare tiden har det resultaten, andelen som får egen försörjning efter insats, försämrats jämfört med tidigare. En trolig orsak är att nuvarande relativt statiska ersättningsmodell försvårar olika insatser utifrån kundens behov. Detta har även framgått i kommunikation med jobb- och utbildningsexperterna. Det finns därför behov av att utveckla nuvarande ersättningssmodell så att det bättre motsvarar kostnaderna för olika insatser till individerna. Till nämndens sammanträde i september 2016 kommer det att redovisas en utvärdering av ersättningsmodellernas påverkan på resultatet, i förhållande till föregående. Utvärderingen bör därefter ske årsvis.

² 2016 års checkbelopp

Individer med olika behov av fördjupade insatser

Individer med ohälsa och komplex behovsbild

Individer har olika behov vilket föranleder en mer behovsanpassad ersättningsmodell. I det fall ohälsa är en bidragande orsak till utanförskap, kan fördjupade insatser och samverkan med till exempel hälso- och sjukvård och anhöriga behövas, dessa insatser behöver finansieras.

Nyanlända invandrare med behov av språk- och arbetsintroduktion

Nacka kommun har ett åtagande att ta emot 139 nyanlända invandrare med uppehållstillstånd år 2015. Motsvarande åtagande för år 2016 innehåller 366 personer. Ny lagstiftning från första mars kan dessutom innehålla större antal.

En effektiv etablering av kommunens nya medborgare bygger på tidiga åtgärder som är väl anpassade för individen. Misslyckanden i detta avseende innebär betydande kostnader i framtiden för såväl den enskilde, kommunen och som för samhället som helhet.

Bra inlärning av svenska språket är en av de främsta orsakerna för nyanlända invandrare att lyckas med en snabb etablering via jobb, studier eller eget företagande. En stor andel av invandrarna når av olika skäl inte särskilt långt i sina svenskstudier. Därmed kommer de inte vidare i sin utveckling på grund av olika mer eller mindre formellt uttalade språkkrav. Det kan handla om såväl praktikplatser som validering av tidigare yrkesfarenhet samt kommunal vuxenutbildning. Det finns även logistiska svårigheter kring att bedriva studier i svenska för invandrare parallellt med andra insatser. Av de nyanlända inom etableringsuppdraget saknar över hälften gymnasieutbildning, men endast fem procent av etableringsdeltagarna hade vuxenutbildning som en insats i sina etableringsplaner. Dessa individer kan vara i behov av fördjupade insatser i svenska språket och att erhålla praktikplatser med mera.

Förslag till utvecklad ersättningsmodell

Stadsledningskontoret föreslår ett mer flexibelt och differentierat ersättningssystem för att möta individernas behov, med möjlighet för leverantörerna att bättre kombinera de olika ersättningarna mer precis kopplade till individens behov.

Differentieringen innebär att dagens månadscheck, Jobbpeng grund, kompletteras med två tillkommande månadscheckar – Jobbpeng förstärk och Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion.

Till dessa månadscheckar föreslås tre nya engångscheckar med beloppen 5 000, 10 000 och 15 000 kronor som ska användas vid specialutbildningar såsom B-körkort, slyröningsutbildning med mera.

Checkarnas ersättningsnivå framgår av figur 1 nedan. Jobbpeng grund och Jobbpeng bonus är befintliga checkar och övriga är förslag till tillkommande.

Figur 1) Förslag checkbelopp arbetsmarknadsinsatser

Kronor, per månad	Belopp
Jobbpeng grund	3 668
Jobbpeng förstärkt	4 834
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 293
Kronor, engångsersättning	
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

Jobbpeng förstärkt

Denna check ska användas i insatser där kunden har mer komplext insatsbehov. I grunden innebär insatsen inte förändrat arbetssätt från jobb- och utbildningsexperterna. Däremot ställs det krav på jobb- och utbildningsexpertens förmåga att kombinera olika insatser. Om kunden får arbete ska jobb- och utbildningsexperterna kunna fungera som ett fortsatt stöd, tillsammans med arbetsgivare på arbetsplatsen. Sammantaget innebär denna insats ett större engagemang samt insats från jobb- och utbildningsexperterna så att det föranleder en högre ersättningsnivå. Uppskattningsvis rör det sig om 15 till 20 procent av kunderna som kan tänkas vara föremål för denna check.

Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion

Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion är förslag till en insatsform som är specialutformad för målgruppen nyanlända invandrare med uppehållstillstånd och som fått en etableringsplan upprättad. Den är även avsedd för kunder där genomförd etableringsperiod inte har resulterat till egen försörjning samt att det kvarstår behov av ökade kunskaper i svenska språket och eller behov av stöd med en yrkesintroduktion.

Insatsformen innehåller stora likheter med dagens lärlingssystem och tanken är att kunden ska kombinera olika teoretiska studier med arbetsförlagd språkinlärning. En primär utgångspunkt är att insatsen ska leda till väsentligt bättre kunskaper i svenska språket. Detta ska åstadkommas genom en kombination av teoretisk språkinlärning i skolbänken med praktisk språkinlärning på en arbetsplats. Moroten kan vara att det finns ett presumtivt jobb vid genomförda kunskapstester.

Startskottet för insatsen är när det finns en upprättad genomförandeplan där kunden, jobb- och utbildningsexperterna, arbetsgivaren och kommunens handläggare har undertecknat en 4-partsöverenskommelse. Genomförandeplanen ska innehålla alla nödvändiga delinsatser som krävs för att personen ska bli självförsörjande, såsom studier i samhällsorientering, svenska för invandrare och grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. I vissa genomförandeplaner kan finnas behov av specialutbildningar som inte erbjuds i kommunens kundvalssystem. Det är då det är möjligt att bevilja en så kallad engångscheck.

Dessa ska endast beviljas i situationer där checken har en avgörande betydelse för möjligheten för kunden att få ett jobb.

Insatsens längd fastställs i genomförandeplan och är inte tidsbegränsad men ska generellt inte överstiga två år. Den arbetsförlagda insatstiden ska minst uppgå till 50 procent av den totala insatstiden.

Kravet på jobb- och utbildningsexperterna är att de ska ha ett väl inarbetat samarbete med minst en större arbetsgivare. Jobb- och utbildningsexperterna ska även ha upparbetat samarbete med hyresvärdar för att stödja individen till ett mer permanent boende.

Ytterligare krav som ställs på jobb- och utbildningsexperterna är dess förmåga att leverera och eller hålla ihop kombinationer av insatser så att kunden får en väl avvägd insats. Jobb- och utbildningsexperterna ska även vara auktoriserad anordnare inom kundvalet svenska för invandrare.

I checkens ersättning ingår att jobb- och utbildningsexperterna bedriver utbildning i svenska för invandrare, kurserna A till D. Omfattning, kursnivå och planerat resultat i svenska för invandrare fastställs i genomförandeplan.

Kommunen kommer att eftersträva att det finns jobb- och utbildningsexperter som nischar sig mot olika branscher för att möta kundernas olika bakgrunder och efterfrågan.

Ekonomiska konsekvenser

Avsikten med förändringarna är främst att möte en ökande målgrupp i form av nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd. Kommunen har ett ansvar att tillhandahålla undervisning i svenska språket och samhällsorientering för denna målgrupp.

Grundtanken med förlaget är att tidiga insatser ska minska framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser med mera. Den genomsnittliga etableringstiden är för närvarande sju till åtta år i Sverige. Förhoppningen med förlaget är att denna tid ska minskas väsentligt.

Kundvalet prognostiseras få ökade kostnader om 12,6 miljoner kronor. 7,5 miljoner av dessa beräknas tillkomma till följd av ökad volym av antal kunder och resterande del, 5,1 miljoner kronor, tillkommer till följd av förändrade ersättningsnivåer.

De ökade kostnaderna finansieras genom intäkter från Migrationsverket och rymts inom arbets- och företagsnämndens beslutade budgetram för år 2016. Vid förändrad volym av antal kunder så förändras även kostnaderna till 97 procent. D.v.s. kostnaderna är 97 procent volymrörliga.

Konsekvenser för barn

Förslaget om utvecklat kundval för arbetsmarknadsinsatser syftar ytterst till att stödja och hjälpa personer till egen försörjning. Många av dessa personer är föräldrar till barn. Om kundvalet bidrar till att fler föräldrar blir självförsörjande så får deras barn en lättare uppväxt.

Bilagor

1. Protokollsutdrag arbets- och företagsnämnden
2. Tjänsteskrivelse arbets- och företagsnämnden

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Malin Westerback
Arbetsmarknadsdirektör

Utveckling av kundvalet inom arbetsmarknadsinsatser - Jobbpeng

Beslut

- Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa checkbelopp för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt följande och med giltighet från och med 1 april 2016:

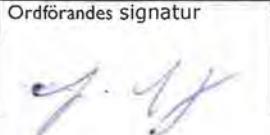
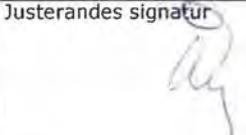
Kronor, per månad	Belopp
Jobbpeng grund	3 668
Jobbpeng förstärkt	4 834
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 293
Kronor, engångersättning	
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

- Arbets- och företagsnämnden fastställer specifika auktorisationsvillkor för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen med ändringen att målgrupper "Bristande yrkeskunskap" ersätts med "Arbetslöshet".
- Arbets- och företagsnämnden ger direktören för arbete och fritid uppdrag att utreda möjligheter till samfinansiering med arbetsförmedlingen samt att i samband med tertialbokslut 2 och 3 i särskilt ärende presentera utvärdering av förändringen.

Ärendet

Nuvarande kundval för arbetsmarknadsinsatser innehåller en ersättningsmodell där jobb- och utbildningsexperterna ersätts med 3 668 per månad för insatser för individen i upp till 12 månader. Om insatsen leder till egen försörjning i form av en anställning, studiemedelsberättigade studier eller ett eget företag, så ersätts jobb- och utbildningsexperterna med en bonus som uppgår till 18 000 kronor.

Kunderna har olika behov av insatser för att få stöd till egen försörjning och insatser, enskilt eller i kombination, varierar i kostnad. Det finns därför behov av att utveckla nuvarande ersättningsmodell så att det bättre motsvarar kostnaderna för olika insatser till individerna.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 88 forts

Arbets- och företagsnämnden föreslås ett mer flexibelt och differentierat ersättningssystem för att möta individernas behov, med möjlighet för leverantörerna att bättre kombinera de olika ersättningarna mer precis kopplade till individens behov.

Differentieringen innebär att dagens månadscheck, Jobbpeng grund, kompletteras med två tillkommande månadscheckar – Jobbpeng förstärk och Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion.

Till dessa månadscheckar föreslås tre nya engångscheckar med beloppen 5 000, 10 000 och 15 000 kronor som ska användas vid specialutbildningar såsom B-körkort, slyrörningsutbildning med mera.

Handlingar i ärendet

Arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 30 november 2015

Bilaga 1. Specifika auktorisationsvillkor kundvalet Arbetsmarknadsinsatser

Yrkanden

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade att sammanträdet skulle ajourneras för 10 minuter.

Ylva Sandström (M) yrkade i första hand bifall till förslag till beslut.

I andra hand yrkade Ylva Sandström (M) att nämnden ger direktören för arbete och fritid uppdrag att utreda möjligheter till samfinansiering med arbetsförmedlingen samt att i samband med tertialbokslut 2 och 3 i särskilt ärende presentera utvärdering av förändringen.

Vidare yrkade Ylva Sandström (M) att nämnden antar auktorisationsvillkor med justeringen att målgrupper "Bristande yrkeskunskap" ersätts med "Arbetslöshet".

Beslutsgång

Sammanträdet ajournerades och återupptogs efter 10 minuter.

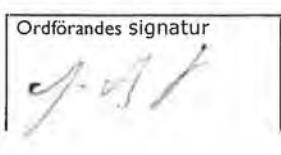
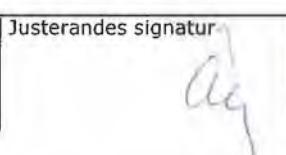
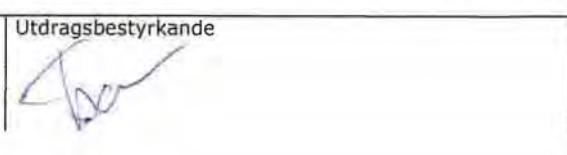
Arbets- och företagsnämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut och Ylva Sandströms samtliga yrkanden.

Protokollsanteckningar

Louise Ollivier (MP) lät anteckna följande till protokollet.

"Miljöpartiet vill att jobbpengsystemet ses över – med tydlig utvärdering och därefter utveckling. I samband med denna punkt på dagordningen fördes en anmärkningsvärd dialog inom nämnden där ett flertal partier uttryckte att nyanlända, som under lång tid väntat på besked om att få stanna i Sverige och få placering i kommun, skulle få vänta ytterligare lång tid för att komma ut på arbetsmarknaden.

Miljöpartiet ser det som oerhört viktigt att som kommun snabbt kunna stödja nyanlända invandrare, som under lång tid väntat på besked om att få stanna i landet, att få en fot in i

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

16 december 2015

 SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Arbets- och företagsnämnden

arbetslivet och det svenska samhället. Vi ser det som oerhört positivt att kommunen stödjer individens drivkrafter att själv kunna försörja sig och bli en aktiv medborgare med brett nätverk lokalt likväl som internationellt. Vi ser positivt på den nya satsning som sker inom jobbpengsystemet med en tydlig koppling mellan svenska studier och introduktion på företag. Forskning och erfarenheter visar att en snabb kontakt mellan företag/organisationer och nyanlända invandrare skapar de bästa förutsättningar för att snabbt kunna skapa ett gott liv i Sverige med lokala nätverk. Det gäller den enskilda personen likväl som omgivning såsom familj, vänner och självfallet samhället i stort. Det finns ett stort engagemang i att välkomna nya svenskar in i nackasamhället och kommunen tar i och med denna satsning ett steg vidare i att stötta detta engagemang hos företag, organisationer och enskilda nackabor.”

Joakim Olofsson (L) lät anteckna följande till protokollet.

”Liberalerna röstade för förstärkt jobbpeng, men det måste säkerställas att det verkligen handlar om arbetsplats-praktik och inte ett annat sätt att studera svenska, som i så fall blir väldigt dyrt.

”Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion” bör ges till nyanlända som har en realistisk möjlighet att få arbete med denna insats, svensk-undervisning måste förstärkas på andra och billigare sätt. Det är viktigt att denna extra insats ges rätt i tiden, när de nyanlända har tillräckliga språkkunskaper för att kunna komma ut på arbetsmarknaden.

Samordning av insatser med Arbetsförmedlingen är viktigt och Nacka kommun bör ej betala för insatser som åligger Arbetsförmedlingen. Det är dock mycket positivt att AF enheten tar ett stort ansvar för individer som står utanför utbildningsväsendet och arbetsmarknaden.

Med tanke på de förväntade större volymerna i kundvalssystemet under kommande år, bör AF enheten analysera ifall priserna till utbildnings- och arbetsmarknadsleverantörer kan sänkas, med bibehållen kvalitet. Inom en del service-områden kan det vara möjligt att uppnå skalfördelar. Men bara ifall kvaliteten kan fortsätta att vara god eller höjas, inom t ex SFI.”

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Arbets- och företagsnämnden

Kundval arbetsmarknadsinsatser – utvecklat innehåll och nya checknivåer

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa checkbelopp för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt följande och med giltighet från och med 1 april 2016:

Kronor, per månad	Belopp
Jobbpeng grund	3 668
Jobbpeng förstärkt	4 834
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 293
Kronor, engångersättning	
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

2. Arbets- och företagsnämnden fastställer specifika auktorisationsvillkor för kundvalet arbetsmarknadsinsatser enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

Nuvarande kundval för arbetsmarknadsinsatser innehåller en ersättningssmodell där jobb- och utbildningsexperterna ersätts¹ med 3 668 per månad för insatser för individen i upp till 12 månader. Om insatsen leder till egen försörjning i form av en anställning, studiemedelsberättigade studier eller ett eget företag, så ersätts jobb- och utbildningsexperterna med en bonus som uppgår till 18 000 kronor.

Kunderna har olika behov av insatser för att få stöd till egen försörjning och insatser, enskilt eller i kombination, varierar i kostnad. Det finns därför behov av att utveckla nuvarande ersättningssmodell så att det bättre motsvarar kostnaderna för olika insatser till individerna.

Arbets- och företagsnämnden föreslås ett mer flexibelt och differentierat ersättningssystem för att möta individernas behov, med möjlighet för leverantörerna att bättre kombinera de olika ersättningarna mer precis kopplade till individens behov.

Differentieringen innebär att dagens månadscheck, Jobbpeng grund, kompletteras med två tillkommande månadscheckar – Jobbpeng förstärk och Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion.

Till dessa månadscheckar föreslås tre nya engångscheckar med beloppen 5 000, 10 000 och 15 000 kronor som ska användas vid specialutbildningar såsom B-körkort, slyrörningsutbildning med mera.

Ärendet

Behov av utveckling av befintlig kundvalsmodell

Nuvarande kundval för arbetsmarknadsinsatser innehåller en ersättningssmodell där jobb- och utbildningsexperterna ersätts² med 3 668 per månad för insatser för individen i upp till 12 månader. Om insatsen leder till egen försörjning i form av en anställning, studiemedelsberättigade studier eller ett eget företag, så ersätts jobb- och utbildningsexperterna med en bonus som uppgår till 18 000 kronor.

Arbets- och företagsnämndens målgrupper för kundvalet är huvudsakligen följande:

- Ungdomar 16-24 år, syssolösa och i behov av att komma i studier eller arbete
- Nyanländ invandrare under etableringsfas
- Personer med ekonomiskt bistånd och som uppbär detta främst på grund av en eller flera av följande orsaker;
 - Ohälsa
 - Bristande yrkeskunskap
 - Bristande utbildningsnivå
 - Brist i svenska språket
 - Funktionsnedsättning

¹ 2016 års checkbelopp

² 2016 års checkbelopp

Dessa målgrupper har olika behov av insatser för att få stöd till egen försörjning och insatser, enskilt eller i kombination, varierar i kostnad. Den senare tiden har det resultaten, andelen som får egen försörjning efter insats, försämrats jämfört med tidigare. En trolig orsak är att nuvarande relativt statiska ersättningsmodell försvårar olika insatser utifrån kundens behov. Detta har även framgått i kommunikation med jobb- och utbildningsexperterna. Det finns därför behov av att utveckla nuvarande ersättningsmodell så att det bättre motsvarar kostnaderna för olika insatser till individerna. Till nämndens sammanträde i september 2016 kommer det att redovisas en utvärdering av ersättningsmodellernas påverkan på resultatet, i förhållande till föregående. Utvärderingen bör därefter ske årsvis.

Individer med olika behov av fördjupade insatser

Individer med ohälsa och komplex behovsbild

Individer har olika behov vilket föranleder en mer behovsanpassad ersättningsmodell. I det fall ohälsa är en bidragande orsak till utanförskap, kan fördjupade insatser och samverkan med till exempel hälso- och sjukvård och anhöriga behövas, dessa insatser behöver finansieras.

Nyanlända invandrare med behov av språk- och arbetsintroduktion

Nacka kommun har ett åtagande att ta emot 139 nyanlända invandrare med uppehållstillstånd år 2015. Motsvarande åtagande för år 2016 innehåller 366 personer. Ny lagstiftning från första mars kan dessutom innebära större antal.

En effektiv etablering av kommunens nya medborgare bygger på tidiga åtgärder som är väl anpassade för individen. Misslyckanden i detta avseende innebär betydande kostnader i framtiden för såväl den enskilde, kommunen och som för samhället som helhet.

Bra inlärning av svenska språket är en av de främsta orsakerna för nyanlända invandrare att lyckas med en snabb etablering via jobb, studier eller eget företagande. En stor andel av invandrarna når av olika skäl inte särskilt långt i sina svenskstudier. Därmed kommer de inte vidare i sin utveckling på grund av olika mer eller mindre formellt uttalade språkkrav. Det kan handla om såväl praktikplatser som validering av tidigare yrkesfarenhet samt kommunal vuxenutbildning. Det finns även logistiska svårigheter kring att bedriva studier i svenska för invandrare parallellt med andra insatser. Av de nyanlända inom etableringsuppdraget saknar över hälften gymnasieutbildning, men endast fem procent av etableringsdeltagarna hade vuxenutbildning som en insats i sina etableringsplaner.

Dessa individer kan vara i behov av fördjupade insatser i svenska språket och att erhålla praktikplatser med mera.

Förslag till utvecklad ersättningsmodell

Arbets- och företagsnämnden föreslår ett mer flexibelt och differentierat ersättningssystem för att möta individernas behov, med möjlighet för leverantörerna att bättre kombinera de olika ersättningarna mer precis kopplade till individens behov.

Differentieringen innebär att dagens månadscheck, Jobbpeng grund, kompletteras med två tillkommande månadscheckar – Jobbpeng förstärk och Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion.

Till dessa månadscheckar föreslås tre nya engångscheckar med beloppen 5 000, 10 000 och 15 000 kronor som ska användas vid specialutbildningar såsom B-körkort, slyrörningsutbildning med mera.

Checkarnas ersättningsnivå framgår av figur 1 nedan. Jobbpeng grund och Jobbpeng bonus är befintliga checkar och övriga är förslag till tillkommande.

Figur 1) Förslag checkbelopp arbetsmarknadsinsatser

Kronor, per månad	Belopp
Jobbpeng grund	3 668
Jobbpeng förstärkt	4 834
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 293
Kronor, engångersättning	
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

Jobbpeng förstärk

Denna check ska användas i insatser där kunden har mer komplext insatsbehov. I grunden innebär insatsen inte förändrat arbetssätt från jobb- och utbildningsexperterna. Däremot ställs det krav på jobb- och utbildningsexpertens förmåga att kombinera olika insatser. Om kunden får arbete ska jobb- och utbildningsexperterna kunna fungera som ett fortsatt stöd, tillsammans med arbetsgivare på arbetsplatsen. Sammantaget innebär denna insats ett större engagemang samt insats från jobb- och utbildningsexperterna så att det föranleder en högre ersättningsnivå. Uppskattningsvis rör det sig om 15 till 20 procent av kunderna som kan tänkas vara föremål för denna check.

Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion

Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion är förslag till en insatsform som är specialutformad för målgruppen nyanlända invandrare med uppehållstillstånd och som fått en etableringsplan upprättad. Den är även avsedd för kunder där genomförd etableringsperiod inte har resulterat till egen försörjning samt att det kvarstår behov av ökade kunskaper i svenska språket och/eller behov av stöd med en yrkesintroduktion.

Insatsformen innehåller stora likheter med dagens lärlingssystem och tanken är att kunden ska kombinera olika teoretiska studier med arbetsförlagd språkintroduktion. En primär utgångspunkt är att insatsen ska leda till väsentligt bättre kunskaper i svenska språket. Detta ska åstadkommas genom en kombination av teoretisk språkinlärning i skolbänken med praktisk språkinlärning på en arbetsplats. Moroten kan vara att det finns ett presumtivt jobb vid genomförda kunskapstester.

Startskottet för insatsen är när det finns en upprättad genomförandeplan där kunden, jobb- och utbildningsexperterna, arbetsgivaren och kommunens handläggare har undertecknat en 4-partsöverenskommelse. Genomförandeplanen ska innehålla alla nödvändiga delinsatser som krävs för att personen ska bli självförsörjande, såsom studier i samhällsorientering, svenska för invandrare och grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. I vissa genomförandeplaner kan finnas behov av specialutbildningar som inte erbjuds i kommunens kundvalssystem. Det är då det är möjligt att bevilja en så kallad engångscheck. Dessa ska endast beviljas i situationer där checken har en avgörande betydelse för möjligheten för kunden att få ett jobb.

Insatsens längd fastställs i genomförandeplan och är inte tidsbegränsad men ska generellt inte överstiga två år. Den arbetsförlagda insatstiden ska minst uppgå till 50 procent av den totala insatstiden.

Kravet på jobb- och utbildningsexperterna är att de ska ha ett väl inarbetat samarbete med minst en större arbetsgivare. Jobb- och utbildningsexperterna ska även ha upparbetat samarbete med hyresvärdar för att stödja individen till ett mer permanent boende. Ytterligare krav som ställs på jobb- och utbildningsexperterna är dess förmåga att leverera och eller hålla ihop kombinationer av insatser så att kunden får en väl avvägd insats. Jobb- och utbildningsexperterna ska även vara auktorisera inom kundvalet svenska för invandrare.

I checkens ersättning ingår att jobb- och utbildningsexperterna bedriver utbildning i svenska för invandrare, kurserna A till D. Omfattning, kursnivå och planerat resultat i svenska för invandrare fastställs i genomförandeplan.

Kommunen kommer att eftersträva att det finns jobb- och utbildningsexperter som nischar sig mot olika branscher för att möta kundernas olika bakgrunder och efterfrågan.

Auktorisationskrav

Kundvalet specifika auktorisationsvillkor har uppdaterats på två områden. Målgrupperna för insatserna har kompletterats med nyanlända flyktingar under etablerings. Avsnittet om underleverantör har utvecklats så att det i vissa delar i kundvalsmodellen är ett krav att underleverantör ska användas för att insatsens värdekedja ska upprätthållas i form av språk- och arbetsträning hos en presumtiv arbetsgivare.

Se vidare bilaga 1, specifika auktorisationsvillkor. Justerade delar i förhållande till föregående beslutade version är markerat med röd text.

Ekonomiska konsekvenser

Avsikten med förändringarna är främst att möte en ökande målgrupp i form av nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd men även utveckla insatsverktygen för målgruppen med komplexa insatsbehov.

I år beräknas kundvalet kosta 14,5 miljoner kronor och med genomsnittligt cirka 350 kunder aktuella i en insats. För år 2016 föreslås att budgeten för detta kundval ska uppgå till 28,9 miljoner kronor, en förändring med 14,4 miljoner kronor. 8,5 miljoner av dessa beräknas tillkomma till följd av ökad volym av antal kunder och resterande del, 5,9 miljoner kronor, tillkommer till följd av förändrade ersättningsnivåer. Så den direkta ekonomiska konsekvensen av detta förslag är 5,9 miljoner kronor årligen, i 2016 års priser och volym. Alternativkostnaden har undertecknad antagit är högre genom framtida kostnader i form av ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser med mera. Till detta tillkommer naturligtvis andra alternativkostnader och mänskligt lidande.

Konsekvenser för barn

Förslaget om utvecklat kundval för arbetsmarknadsinsatser syftar ytterst till att stödja och hjälpa personer till egen försörjning. Många av dessa personer är föräldrar till barn. Om kundvalet bidrar till att fler föräldrar blir självförsörjande så får deras barn en lättare uppväxt.

Bilagor

1. Specifika auktorisationsvillkor kundvalet Arbetsmarknadsinsatser

Malin Westerback
Direktör för arbete och fritid

Jonas Bisander
Controller

§ 16

Dnr KFKS 2014/913-300

Informationsmöten med frågor som rör medborgare

Motion den 27 oktober 2014 av Christina Ståldal, Bosse Ståldal, Efson Goitom, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Johan Kjellman (NL)

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med följande motivering.

- Förslagen riskerar att begränsa valmöjligheter och försvåra lämpliga lösningar för det enskilda projektet.
- Förslagen riskerar att förlänga processen från planstart till antagande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige noterar att arbetet med informationstillfället i planprocessen redan uppfyller många av intentioner bakom förslagen i motionen.

Ärendet

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att (1) informationsmöten som till exempel rör planfrågor alltid i första hand ska äga rum i en lokal föreningslokal eller liknande i berörd kommundel, att (2) informationsmöten och svarsperioder för lokala remisser inte ska äga rum under perioder på sommaren och vid jultid då många berörda inte har möjlighet att delta och att (3) informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta.

Informationsmöten ska i första hand hållas lokalt, att svarsperioder i första hand ska undvikas under sommar- och jultid och att informationsmöten ska annonseras tydligt i lokalsamhället. Stadsutvecklingsutskottet anser dock att rutinerna i planenhetens dagliga arbete redan stämmer överens önskemålen i motionen och att inget politiskt beslut kring dessa rutiner behövs. Ett politiskt beslut i frågan riskerar att begränsa valmöjligheter, försvåra lämpliga lösningar för det enskilda projektet och riskerar dessutom att förlänga processen från planstart till antagande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Handlingar i ärendet

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 9 december 2015 § 236

Planenhetens tjänsteskrivelse den 20 november 2015

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 9 december 2015 § 236

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslog att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med följande motivering.

- Förslagen riskerar att begränsa valmöjligheter och försvåra lämpliga lösningar för det enskilda projektet.
- Förslagen riskerar att förlänga processen från planstart till antagande.

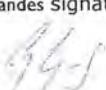
Vidare föreslog miljö- och stadsbyggnadsnämnden att kommunfullmäktige noterar att arbetet med informationstillfället i planprocessen redan uppfyller många av intentioner bakom förslagen i motionen.

Yrkanden

Cathrin Bergensträhle (M) yrkade, med instämmande av Gunilla Grudevall-Steen (L), bifall till miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Cathrin Bergensträhles yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 236

MSN 2014/148-219

Informationsmöten med frågor som rör medborgare

Motion den 27 oktober 2014 av Christina Ståldal, Bosse Ståldal, Efson Goitom, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Johan Kjellman (NL)

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med följande motivering.

- Förslagen riskerar att begränsa valmöjligheter och försvara lämpliga lösningar för det enskilda projektet.
- Förslagen riskerar att förlänga processen från planstart till antagande.

Vidare förslår Miljö- och stadsbyggnadsnämnden att kommunfullmäktige noterar att arbetet med informationstillfället i planprocessen redan uppfyller många av intentioner bakom förslagen i motionen.

Ärendet

Motionen föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att (1) informationsmöten som till exempel rör planfrågor alltid i första hand ska äga rum i en lokal föreningslokal eller liknande i berörd kommundel, att (2) informationsmöten och svarsperioder för lokala remisser inte ska äga rum under perioder på sommaren och vid jultid då många berörda inte har möjlighet att delta och att (3) informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta.

Planenheten häller med om att informationsmöten i första hand ska hållas lokalt, att svarsperioder i första hand ska undvikas under sommar- och jultid och att informationsmöten ska annonseras tydligt i lokalsamhället. Planenheten anser dock att rutinerna i planenhetens dagliga arbete redan stämmer överens önskemålen i motionen och att inget politiskt beslut kring dessa rutiner behövs. Ett politiskt beslut i frågan riskerar att begränsa valmöjligheter, försvara lämpliga lösningar för det enskilda projektet och riskerar dessutom att förlänga processen från planstart till antagande.

Förslagen i motionen

Christina Ståldal med flera (NL) lämnade den 27 oktober 2014 i kommunfullmäktige in en motion som sedan remitterades till kommunstyrelsen, var på kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnade motionen, KFKS 2014/913-300, till miljö- och stadsbyggnadsnämnden för utredning och förslag till beslut. Motionen föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att (1) informationsmöten som till exempel rör planfrågor alltid i första hand ska äga rum i en lokal föreningslokal eller liknande i berörd kommundel, att (2) informationsmöten och svarsperioder för lokala remisser inte ska äga rum under perioder på sommaren och vid jultid då många berörda inte har möjlighet att delta och att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

(3) informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta.

Planenhetens utredning och bedömning

I arbetet med att ta fram en detaljplan eller ett detaljplaneprogram har flera aspekter betydelse för var det är lämpligt att hålla informationstillfället. Till exempel påverkas bedömningen av planens omfattning och karaktär, sakagarkretsens storlek, lokaler tekniska utrustning, tilltänkt mötesform och vilka aktörer som är inblandade i planframtagandet. Planenheten håller med om att informationstillfället i första hand ska hållas lokalt men anser att arbetet fungerar så redan idag. Exempelvis finns en god dialog med kommunens olika bibliotek och planenheten nyttjar ofta bibliotekens lokaler om de anses ligga närmare till för berörda än stadshuset. Bibliotekspersonal bistår ofta med teknisk utrustning, justerar öppettider och affischerar inför informationstillfället. Planenheten använder även skollokaler och, i de fall det finns en byggherre/exploatör inblandad, lokaler på dennes fastighet. Exempel på nyliga informationstillfället som hållits på andra platser än i stadshuset är programarbeten för Saltsjöbadens centrum, Älta centrum, Orminge centrum, Henriksdal och Fisksätra, detaljplaner för Nacka strand, Ektorp centrum, Dalkarlsvägen-Gustavsviksvägen, samlingsprojekt för återvinningsstationer och Fisksätra station.

Informationstillfället i stadshuset kan vara lämpligt om dialogen med medborgare ska ske vid upprepade tillfällen. Det kan innebära extra kostnader att vid upprepade tillfällen boka transport för teknisk utrustning och material, bekosta restid för tjänstemän och administrera så att andra lokaler läses och larmas. Exempel på nyliga informationstillfället som av olika anledningar medvetet förlagts till stadshuset är tidiga dialoger för förnyelseplaneringen i Sydöstra Boo, detaljplanen för Igelboda och för mobilmasten på Älgö. Planenheten anser att frågan bör avgöras vid varje enskilt tillfälle utifrån de förutsättningar som gäller för varje specifik plan. Ett politiskt beslut kring detta riskerar att begränsa valmöjligheterna för planhandläggare i frågan och omöjliggöra lämpliga lösningar för det enskilda projektet.

Planenheten instämmer i att svarsperioder och informationsmöten bör undvikas under sommar och jultid. Enligt plan- och bygglagen ska kommunen samråda under minst tre veckor och granskningstiden ska vara minst två veckor. Om tidplanen i ett planprojekt sammanfaller med en sommarperiod förlänger därför planenheten samrådsperioden, bland annat för att sakagarkretsen ska hinna ta del av förslaget och hinna lämna synpunkter. Nyliga exempel på detta är detaljplanerna för Dalvägen-Gustavsviksvägen (samrådstid 10 veckor med samrådsmöte i början av perioden) och Sydvästra Lännersta (granskningstid 11 veckor). I och med de utmaningar som Nacka kommun står inför vad gäller framtagande av detaljplaneprogram och detaljplaner för nya bostäder, verksamheter och andra funktioner bedömer planenheten att ett beslut som begränsar när svarsperioder får hållas kan få tidsmässiga konsekvenser och förlänga processen från planstart till antagande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Planenheten instämmer även i att informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta. Inför platsinventeringar, tidiga dialoger, samråds- och granskningsperioder upprättar planenheten ofta affischer, vykort eller annat informationsmaterial utöver de kallelser, underrättelser och kungörelser på anslagstavlor och i ortstidning som plan- och bygglagen anger ska upprättas. Affischer, som är den vanligaste formen av extramaterial och som upprättas i de flesta av planenhetens större projekt, sätts upp i de lokala centrumens bibliotek och alltid i biblioteket i Nacka Forum. De sitter sedan uppe under hela svarsperioden.

Planenheten anser att rutinerna i planenhetens dagliga arbete redan stämmer överens med Nackalistans motion och att inget politiskt beslut kring dessa rutiner behövs.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2015-11-20

Bilaga Motion ”Lokalt viktiga, kommunalt arrangerade möten och informationstillfällen ska äga rum lokalt”

Yrkanden

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade med instämmende av Majvie Swärd (S) bifall till förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Informationsmöten med frågor som rör medborgare

Motion den 27 oktober 2014 av Christina Ståldal, Bosse Ståldal, Efson Goitom, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Johan Kjellman (NL)

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen eftersom de dels riskerar att begränsa valmöjligheter och försvåra lämpliga lösningar för det enskilda projektet och dels eftersom förslagen i motionen riskerar att förlänga processen från planstart till antagande.
Kommunfullmäktige noterar även att arbetet med informationstillfällen i planprocessen redan uppfyller många av intentioner bakom förslagen i motionen.

Sammanfattning

Motionen föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att (1) informationsmöten som till exempel rör planfrågor alltid i första hand ska äga rum i en lokal föreningslokal eller liknande i berörd kommundel, att (2) informationsmöten och svarsperioder för lokala remisser inte ska äga rum under perioder på sommaren och vid jultid då många berörda inte har möjlighet att delta och att (3) informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta.

Planenheten håller med om att informationsmöten i första hand ska hållas lokalt, att svarsperioder i första hand ska undvikas under sommar- och jultid och att informationsmöten ska annonseras tydligt i lokalsamhället. Planenheten anser dock att rutinerna i planenhetens dagliga arbete redan stämmer överens önskemålen i motionen och att inget politiskt beslut kring dessa rutiner behövs. Ett politiskt beslut i frågan riskerar att begränsa valmöjligheter, försvåra lämpliga lösningar för det enskilda projektet och riskerar dessutom att förlänga processen från planstart till antagande.

Förslagen i motionen

Christina Ståldal med flera (NL) lämnade den 27 oktober 2014 i kommunfullmäktige in en motion som sedan remitterades till kommunstyrelsen, var på kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnade motionen, KFKS 2014/913-300, till miljö- och stadsbyggnadsnämnden för utredning och förslag till beslut. Motionen föreslår att

komunfullmäktige ska besluta att (1) informationsmöten som till exempel rör planfrågor alltid i första hand ska äga rum i en lokal föreningslokal eller liknande i berörd kommundel, att (2) informationsmöten och svarsperioder för lokala remisser inte ska äga rum under perioder på sommaren och vid jultid då många berörda inte har möjlighet att delta och att (3) informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta.

Planenhetens utredning och bedömning

I arbetet med att ta fram en detaljplan eller ett detaljplaneprogram har flera aspekter betydelse för var det är lämpligt att hålla informationstillfället. Till exempel påverkas bedömningen av planens omfattning och karaktär, sakagarkretsens storlek, lokalers tekniska utrustning, tilltänkt mötesform och vilka aktörer som är inblandade i planframtagandet.

Planenheten håller med om att informationstillfället i första hand ska hållas lokalt men anser att arbetet fungerar så redan idag. Exempelvis finns en god dialog med kommunens olika bibliotek och planenheten nyttjar ofta bibliotekens lokaler om de anses ligga närmare till för berörda än stadshuset. Bibliotekspersonal bistår ofta med teknisk utrustning, justerar öppettider och affischerar inför informationstillfället. Planenheten använder även skollokaler och, i de fall det finns en byggherre/exploatör inblandad, lokaler på dennes fastighet. Exempel på nyliga informationstillfälleten som hållits på andra platser än i stadshuset är programarbeten för Saltsjöbadens centrum, Älta centrum, Orminge centrum, Henriksdal och Fisksätra, detaljplaner för Nacka strand, Ektorp centrum, Dalkarlvägen-Gustavsviksvägen, samlingsprojekt för återvinningsstationer och Fisksätra station.

Informationstillfälleten i stadshuset kan vara lämpligt om dialogen med medborgare ska ske vid upprepade tillfällen. Det kan innebära extra kostnader att vid upprepade tillfällen boka transport för teknisk utrustning och material, bekosta restid för tjänstemän och administrera så att andra lokaler läses och larmas. Exempel på nyliga informationstillfälleten som av olika anledningar medvetet förlagts till stadshuset är tidiga dialoger för förnyelseplaneringen i Sydöstra Boo, detaljplanen för Igelboda och för mobilmasten på Älgö. Planenheten anser att frågan bör avgöras vid varje enskilt tillfälle utifrån de förutsättningar som gäller för varje specifik plan. Ett politiskt beslut kring detta riskerar att begränsa valmöjligheterna för planhandläggare i frågan och omöjliggöra lämpliga lösningar för det enskilda projektet.

Planenheten instämmer i att svarsperioder och informationsmöten bör undvikas under sommar och jultid. Enligt plan- och bygglagen ska kommunen samråda under minst tre veckor och granskningstiden ska vara minst två veckor. Om tidplanen i ett planprojekt sammanfaller med en sommarperiod förlänger därför planenheten samrådsperioden, bland annat för att sakagarkretsen ska hinna ta del av förslaget och hinna lämna synpunkter. Nyliga exempel på detta är detaljplanerna för Dalvägen-Gustavsviksvägen (samrådstid 10 veckor med samrådsmöte i början av perioden) och Sydvästra Lännersta (granskningstid 11 veckor). I och med de utmaningar som Nacka kommun står inför vad gäller framtagande av detaljplaneprogram och detaljplaner för nya bostäder, verksamheter och andra funktioner

bedömer planenheten att ett beslut som begränsar när svarsperioder får hållas kan få tidsmässiga konsekvenser och förlänga processen från planstart till antagande.

Planenheten instämmer även i att informationsmöten ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta. Inför platsinventeringar, tidiga dialoger, samråds- och granskningsperioder upprättar planenheten ofta affischer, vykort eller annat informationsmaterial utöver de kallelser, underrättelser och kungörelser på anslagstavlor och i ortstidning som plan- och bygglagen anger ska upprättas. Affischer, som är den vanligaste formen av extramaterial och som upprättas i de flesta av planenhetens större projekt, sätts upp i de lokala centrumens bibliotek och alltid i biblioteket i Nacka Forum. De sitter sedan uppe under hela svarsperioden.

Planenheten anser att rutinerna i planenhetens dagliga arbete redan stämmer överens med Nackalistans motion och att inget politiskt beslut kring dessa rutiner behövs.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Nina Åman
Planchef

Thomas Magnusson
Planarkitekt

Bilagor

Motion ”Lokalt viktiga, kommunalt arrangerade möten och informationstillfällen ska äga rum lokalt”

Motion angående**Lokalt viktiga, kommunalt arrangerade möten och informationstillfällen ska äga rum lokalt**

När information om en plan, en exploatering eller annan angelägen lokal fråga borde i första hand äga rum lokalt, inte i det centralt belägna stadshuset. Då kan fler intresserade invånare ha möjlighet att gå på detta. Resvägar minskar för många invånare. Ett ökat intresse för lokala beslut, fler kan tycka till och en förbättrad demokrati kan bli resultatet. Det är viktigt inte minst i dessa tider då mycket nytt händer. Att få med invånarna i planeringen så att de kan bidra med sina kunskaper och klokhet innan besluten fattas.

Det hänger på att tjänstemännen och ev politiker kommer ut i Nackas olika kommundelar, inte motsatsen, att invånarna kommer på möten och till tjänstemännen centralt. Förutom att det är en demokratifråga, är det också en miljöfråga. I de flesta kommundelar finns möteslokaler av olika slag som finns att boka. Då gynnar man lokala aktörer samtidigt så har man bättre möjligheter att nå fler invånare.

En ytterligare viktig förutsättning är att möten enligt exempel ovan, också annonseras och marknadsförs tydligt i media och i andra kanaler, på tider och perioder när inte de flesta har semester.

Nackalistan föreslår kommunfullmäktige besluta

Att rutinen ska vara att informationsmöten m.m. som rör t ex planfrågor av olika slag alltid i första hand ska äga rum i en lokal föreningslokal eller liknande i berörd kommundel

Att informationsmöten och svarsperioder för lokala remisser inte ska äga rum under perioder på sommaren och vid jultid då många har semester och inte kan vara med

Att informationsmöten m.m. ska annonseras och marknadsföras på ett tydligt sätt i lokalsamhället så att alla berörda och intresserade har möjlighet att närvara och delta

Nackalistan 141001

Christina Ståldal Bosse Ståldal Efson Goitom Mikael Carlsson

Shahin Malak Johan Kjellman

§ 14

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KFKS 2014/1004-799

Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Gunnar Nyman Gräff (S)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen.
2. Kommunfullmäktige noterar att socialnämnden har inlett en dialog med de anordnare som utför dagliga verksamheter i kommunen om den föreslagna typen av verksamhet.

Förslagen i motionen anses genom ovanstående bifallna och motionen färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna yrkar att det vid den framtida kretsloppsanläggningen i Kil samt vid den utbyggda ÅVC Östervik införs arbetsplatser inom den dagliga verksamheten.

Förslaget är behandlat i tre nämnder; arbets- och företagsnämnden, natur- och trafiknämnden och socialnämnden. Alla tre nämnder har ställt sig positiva till förslaget. Kundvalssystemet medför att enskilda anordnare har stora möjligheter att fritt utforma specifika verksamheter och insatser som kan erbjudas kunder. Utifrån motionens förslag arbetar nu kommunen med att hitta lösningar, daglig verksamhet inom välfärd samhällsservice har tillfrågats om möjligheten att bedriva en verksamhet i samarbete med återvinningscentraler.

Handlingar i ärendet

Förnyelseenhetens tjänsteskrivelse den 21 januari 2016

Beslut socialnämnden den 15 december 2015 § 186

Beslut natur- och trafiknämnden den 14 april 2015, § 106

Beslut arbets- och företagsnämnden 26 mars 2015 § 22

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott**Ärendets tidigare behandling****Beslut i socialnämnden den 15 december 2015 § 186**

Socialnämnden föreslog kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen.

Kommunfullmäktige noterar att socialnämnden har inlett en dialog med de anordnare som utför dagliga verksamheter i kommunen om den föreslagna typen av verksamhet.

Förslagen i motionen anses genom ovanstående bifallna.

Beslut i natur- och trafiknämnden den 14 april 2015 § 106

Natur- och trafiknämnden ställde sig positiv till motionen och föreslog kommunfullmäktige bifalla motionen på så sätt att tillsätta nödvändiga resurser till arbets- och företagsnämnden och samverka med politiker i Värmdö kommun för en samsyn kring återbruk och social verksamhet vid planerad kretsloppscentral i Kil.

Beslut i arbets- och företagsnämnden den 26 mars 2015 § 22

Arbets- och företagsnämnden föreslog att kommunfullmäktige noterar att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen. Kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad.

Arbets- och företagsnämnden noterade att frågan om verksamhet vid återvinningscentraler specifikt för målgruppen för daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade ligger inom socialnämndens ansvarsområde och bör beredas av denna nämnd.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med förnyelseenhetens förslag.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman Gräff (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen.
2. Kommunfullmäktige noterar att socialnämnden har inlett en dialog med de anordnare som utför dagliga verksamheter i kommunen om den föreslagna typen av verksamhet.

Förslagen i motionen anses genom ovanstående bifallna och motionen färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna yrkar att det vid den framtida kretsloppsanläggningen i Kil samt vid den utbyggda ÅVC Östervik införs arbetsplatser inom den dagliga verksamheten.

Förslaget är behandlat i tre nämnder; arbets- och företagsnämnden, natur- och trafiknämnden och socialnämnden. Alla tre nämnder har ställt sig positiva till förslaget. Kundvalssystemet medför att enskilda anordnare har stora möjligheter att fritt utforma specifika verksamheter och insatser som kan erbjudas kunder. Utifrån motionens förslag arbetar nu kommunen med att hitta lösningar, daglig verksamhet inom välfärd samhällsservice har tillfrågats om möjligheten att bedriva en verksamhet i samarbete med återvinningscentraler.

Förslagen i motionen

Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman Gräff (S) har föreslagit att i samband med framtida kretsloppsanläggning i Kil skapa arbetsplatser inom den dagliga verksamheten. Syftet är att

öka återvinnningen och att stimulerande och spännande arbetsplatser skapas inom daglig verksamhet.

Motionärerna yrkar att det vid den framtida kretsloppsanläggningen i Kil samt vid den utbyggda ÅVC Östervik införs arbetsplatser inom den dagliga verksamheten.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterade motionen till arbets- och företagsnämnden samt till natur- och trafiknämnden. Arbets- och företagsnämnden konstaterar i sitt beslut att ansvarig nämnd är socialnämnden. Socialnämnden har därför också fått tillfälle att behandla motionen.

Underlag från verksamheterna

Natur- och trafiknämnden behandlade ärendet den 14 april 2015, § 106. Nämnden är positiva till motionen och föreslår kommunfullmäktige bifalla motionen på så sätt att tillsätta nödvändiga resurser till arbets- och företagsnämnden och samverka med politiker i Värmdö kommun för en samsyn kring återbruk och social verksamhet vid planerad kretsloppscentral i Kil.

Planen är att återbruksbyggnaden vid Österviks ÅVC ska bemannas av en handledande person, anställd hos en upphandlad organisation, som till sin hjälp har flera personer tillsatta av Arbetscentrum. VA- och avfallsenhetens vilja och ambition är att på kretsloppscentralen i Kil ha en liknande bemanning av mottagningen av återbruk men att på den platsen även ha flera byggnader och verkstäder för demontering, reparation, redesign, försäljning och restaurang/caféverksamhet. Då finns ännu större möjligheter att skapa arbetstillfällen för människor med särskilda behov. I det kommunöverskridande samarbetsprojektet kretsloppscentralen i Kil ingår att hitta gemensamma mål med Värmdö kommun för återbruk, återvinning etc, och det behöver kompletteras med ett samarbete inom den sociala verksamheten med exempelvis arbetsmarknadspolitiska strategier och mål. För att lyckas förutsätter det en samsyn mellan Nacka och Värmdö kommun, både på politiker och tjänstemannanivå kring hur kretsloppscentralen ska utformas och vinsterna med att planera för en anläggning där inte bara återbruk och återvinning står i fokus utan även social hållbarhet.

Vid arbets- och företagsnämndens behandling av ärendet, 26 mars 2015 § 22, konstateras att daglig verksamhet inom lagen om stöd och service till funktionshindrade ligger inom socialnämndens ansvarsområde. Nämnden noterar, utifrån sitt verksamhetsområde med arbetsmarknadsinsatser, att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen.

Socialnämnden, som behandlade motionen 15 december 2015 § 186, är positiva till förslaget. Nämnden konstaterar precis som arbets- och företagsnämnden att enskilda

anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen. Kundvalssystemet medför att enskilda anordnare har stora möjligheter att fritt utforma specifika verksamheter och insatser som kan erbjudas kunder. Utifrån denna motion har daglig verksamhet inom välfärd samhällsservice tillfrågats om möjligheten att bedriva en verksamhet i samarbete med återvinningscentraler. De är positiva till förslaget. En dialog har inletts mellan verksamheten och sociala kvalitetsenheten.

Stadsledningskontorets bedömning

De tre nämnderna som behandlat motionen, arbets- och företagsnämnden, natur- och trafiknämnden och socialnämnden, har alla ställt sig positiva till förslaget i motionen. Kundvalssystemet medför att enskilda anordnare har stora möjligheter att fritt utforma specifika verksamheter och insatser som kan erbjudas kunder. Stadsledningskontoret har ingen anledning att göra någon annan bedömning än de tre nämnderna redan gjort och ser det positivt att en dialog om bemanning av verksamheten är igång.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Avfallsverket finansierar via avfallstaxan den kapacitetutökning av ÅVC:er som ligger till grund för återbruksverksamheten, inklusive ökade drift- och underhållskostnader. Detta inkluderar inte själva bemanningen av återbruksverksamheten. Upphandlingen av en organisation som ansvarar för återbruksdelen görs i formen av en tjänstekoncession. Det innebär ett utbyte av tjänster och ska inte belasta ekonomin för avfallsverket. Hur kostnaderna för projektet i Kils kretsloppscentral ska regleras mellan kommunerna är ännu inte fastställt.

Om förslaget ingår i det ordinarie kundvalet kommer det inte att innebära några ekonomiska konsekvenser. Om kostnaderna för att genomföra förslaget överstiger ersättningen för daglig verksamhet i kundvalet får ersättningsnivån övervägas utifrån tänkt nytta för kunden.

Konsekvenser för barn

Insatser som innebär att enskilda etableras i samhället och på arbetsmarknaden innebär positiva effekter för hela familjer. Föräldrar som genom daglig verksamhet får ett utökat socialt sammanhang, nätverk och sysselsättning är verksamt både för psykisk och fysisk hälsa och i förlängningen även för deras barn.

Nacka kommun kan via återbruksverksamheten visa de barn som växer upp i Nacka att det går att förena miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet.

Bilaga

Motion

Beslut arbets- och företagsnämnden 26 mars 2015 § 22.

Beslut natur- och trafiknämnden den 14 april 2015, § 106.

Beslut socialnämnden den 15 december 2015 § 186.

Lena Dahlstedt

Stadsdirektör

Kersti Hedqvist

Enhetschef förnyelseenheten

§ 22

Dnr AFN 2015/15-012

Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Motion den 24 november 2015 av Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman- Gräff (S).

Beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunfullmäktige noterar att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen. Kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad.

Arbets- och företagsnämnden noterar att frågan om verksamhet vid återvinningscentraler specifikt för målgruppen för daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade ligger inom socialnämndens ansvarsområde och bör beredas av denna nämnd.

Ärendet

Lena Rönnerstam (S) och Gunnel Nyman Gräff (S) har föreslagit att i Nacka införa återbruk vid den framtida kretsloppsanläggningen inom Kil Företagsområde som Nacka driver tillsammans med Värmdö kommun samt vid Österviks återvinningscentral om nu är under utbyggnad. Motionärerna menar att där kommer det finnas utrymme för en social verksamhet för att öka på återvinningen, skapa en stimulerande och spänande arbetsplats inom daglig verksamhet och bidra till ett mer ekologiskt tänkande.

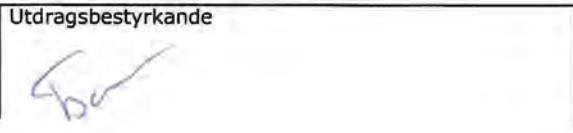
Nacka kommuns kundvalssystem medför att enskilda anordnare har stora möjligheter att fritt utforma sin specifika verksamhet och vilka insatser som kan erbjudas kunderna. Det är mycket möjligt att ett samarbete med återvinningscentraler kan utgöra en intressant inriktning för enskilda anordnare inom kundvalet. Kommunens funktion i sammanhanget är att auktorisera anordnare utifrån om auktorisationsvillkoren godkänns. Eventuella samarbetspartners råder den enskilda anordnaren själv över så länge auktorisationsvillkoren är uppfyllda. Verksamhet för dem som har rätt till daglig verksamhet enligt lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade ligger inom socialnämndens ansvar, varför beredningen för arbets- och företagsnämnden avser frågan generellt om arbetsmarknadsinsatser vid återvinningscentraler.

Handlingar i ärendet

Arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 6 mars 2015

Bilaga: Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott

Bilaga: Motion social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler 24 november 2014

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

NACKA
KOMMUN

125

12 (18)

26 mars 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

§ 22 forts

Yrkanden

Ylva Sandström (M) yrkade en ändring att i förslaget till beslut, i första stycket, i andra meningens stryks bort ”Arbets- och företagsnämnden föreslår därmed”

Vidare yrkade Ylva Sandström (M) ett tillägg till andra stycket i förslaget till beslut ”... och bör beredas av denna nämnd”.

Beslutsgång

Arbets- och företagsnämnden beslutade i enlighet med Ylva Sandströms (M) yrkanden.

Protokollsanteckningar

Maria Lähetkangas (S) och Åsa Norrman-Grenninger (S) lät anteckna följande till protokollet.

”Socialdemokraterna tar tillbaka bifallsyrkandet i nämnden på grund av kommunjuridiska skäl men vi hänvisar samtidigt till lagt politikerinitiativ som kommer att tas på nästa sammanträde. Socialdemokraterna kommer fortsätta driva möjligheten till arbetstillfällen riktade till individer långt från arbetsmarknaden.”

Ylva Sandström (M) lät anteckna följande till protokollet.

”Vi ställer oss positiva till återbruk vid återvinningscentralerna och tycker att detta vore ett välkommet tillskott i Nacka. Om det kan drivas som Daglig verksamhet måste dock Social- och äldrenämnden ta ställning till. När det gäller arbetsmarknadsinsatser, kan återbruk vara en möjlig del i Jobbexperternas utbud, och vi ser positivt på att auktorisera en anordnare som har detta som del i sitt utbud, under förutsättning att övriga villkor uppfylls och att det på sikt leder till egen försörjning.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2015-04-14

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 106

NTN 2015/191
KFKS 2014/1004-799

Motion om Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman Gräff (S)

Beslut

Natur- och trafiknämnden ställer sig positiv till motionen och föreslår kommunfullmäktige bifalla motionen på så sätt att tillsätta nödvändiga resurser till arbets- och företagsnämnden och samverka med politiker i Värmdö kommun för en samsyn kring återbruk och social verksamhet vid planerad kretsloppscentral i Kil.

Ärendet

Socialdemokraterna yrkar i motionen att det vid den framtida kretsloppsanläggningen i Kil samt vid den utbyggda ÅVCn i Östervik införs arbetsplatser inom den dagliga verksamheten. VA- och avfallsenheten arbetar redan för att så ska bli fallet, i dialog med Arbetscentrum/Välfärd samhällsservice. För att nå målet kan extra resurser behöva avsättas till arbets- och företagsnämnden. I det kommunöverskridande samarbetsprojektet KLC i Kil ingår att hitta gemensamma mål med Värmdö kommun för återbruk, återvinnning etc. Det behöver kompletteras med ett samarbete inom den sociala verksamheten med exempelvis arbetsmarknadspolitiska strategier och mål.

Förslagen i motionen

Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman Gräff (S) föreslår i en motion daterad 24 november 2014 att i Nacka införa återbruk vid den framtida kretsloppsanläggningen inom Kil företagsområde som Nacka kommun driver tillsammans med Värmdö kommun samt vid Österviks återvinningscentral (ÅVC) som nu är under utbyggnad. Här kommer att finnas utrymme för en social verksamhet för att öka återvinnningen, skapa en stimulerande och spänande arbetsplats inom daglig verksamhet och bidra till ett mer ekologiskt tänkande.

Enhetens utredning och bedömning

VA- och avfallsenheten har i tidigt skede tagit kontakt med personaldirektören och ansvariga på Arbetscentrum/Välfärd samhällsservice för ett samarbete kring bemanning av den återbruksverksamhet som planeras på bland annat Österviks ÅVC och kretsloppscentralen (KLC) i Kil. Planen är att återbruksbyggnaden vid Österviks ÅVC ska bemannas av en handledande person, anställd hos en upphandlad¹ organisation, som till sin hjälp har flera personer tillsatta av Arbetscentrum. VA- och avfallsenhetens vilja och ambition är att på KLC i Kil ha en liknande bemanning av mottagningen av återbruk –

¹ Upphandling i formen av en tjänstekoncession

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2015-04-14

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Natur- och trafiknämnden

men att på den platsen även ha flera byggnader och verkstäder för demontering, reparation, re-design, försäljning och restaurang/caféverksamhet. Då finns ännu större möjligheter att skapa arbetstillfällen för mäniskor med särskilda behov. I det kommunöverskridande samarbetsprojektet KLC i Kil ingår att hitta gemensamma mål med Värmdö kommun för återbruk, återvinning etc, och det behöver kompletteras med ett samarbete inom den sociala verksamheten med exempelvis arbetsmarknadspolitiska strategier och mål. För att lyckas förutsätter det en samsyn mellan Nacka och Värmdö kommun, både på politiker- och tjänstemannanivå kring hur kretsloppscentralen ska utformas och vinsterna med att planera för en anläggning där inte bara återbruk och återvinning står i fokus utan även social hållbarhet.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Om återbruksverksamheten skulle medföra en ökad kostnad för Välfärd samhällsservice kan mer resurser behöva tillsättas till arbets- och företagsnämnden för att möjliggöra planerna. Avfallsverket finansierar via avfallstaxan den kapacitetutökning av ÅVC:er som ligger till grund för återbruksverksamheten, inklusive ökade drift- och underhållskostnader. Detta inkluderar inte själva bemanningen av återbruksverksamheten. Upphandlingen av en organisation som ansvarar för återbruksdelen görs i formen av en tjänstekoncession. Det innebär ett utbyte av tjänster och ska inte belasta ekonomin för avfallsverket. Hur kostnaderna för projektet i Kils kretsloppscentral ska regleras mellan kommunerna är ännu inte fastställt.

Konsekvenser för barn

Dagens samhälle ställer större krav på utbildning och social förmåga än tidigare. Idag är det svårt att få ett vanligt arbete utan universitetsutbildning, social kompetens och en stark drivkraft. Att redan som barn kunna känna att det finns en plats för alla i samhället ger en större trygghet. Nacka kommun kan via återbruksverksamheten visa de barn som växer upp i Nacka att det går att förena miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2015-02-27

Bilaga 1 Motion om Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler 2014-121-24 Lena Rönnestam och Gunnar Nyman Gräff (S)

Bilaga 2 Protokollsutdrag KSAU § 26 2014

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

§ 186

SOCN 2015/621

Social verksamhet på Nackas återvinningscentraler

Motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Gunnar Nyman Gräff (S)

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar att enskilda anordnare inom kommunens kundval har möjlighet att i samarbete med återvinningscentraler erbjuda insatser i enlighet med motionen.
2. Kommunfullmäktige noterar att socialnämnden har inlett en dialog med de anordnare som utför dagliga verksamheter i kommunen om den föreslagna typen av verksamhet.
3. Förslagen i motionen anses genom ovanstående bifallna.

Ärendet

Socialdemokraterna Lena Rönnerstam och Gunnar Nyman Gräff har i en motion föreslagit att i Nacka införa återbruk vid den framtida kretsloppsanläggningen inom Kil företagsområde och vid Österviks återvinningscentral. Motionärerna menar att det kommer att finnas utrymme för en social verksamhet för att öka på återvinningen, skapa en stimulerande arbetsplats och bidra till ett ekologiskt tänkande.

I Nacka kommuns kundvalssystem har enskilda anordnare stora möjligheter att fritt utforma specifika verksamheter och insatser som kan erbjudas kunder. Kommunens funktion är att auktorisera anordnare utifrån om auktorisationsvillkoren uppfylls. Den enskilde anordnaren kan även ha samarbetspartners så länge auktorisationsvillkoren är uppfyllda.

Daglig verksamhet är en insats som ges till enskilda enligt lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade (LSS). Dessa verksamheter ligger inom socialnämndens område. Socialnämnden har genom sociala kvalitetsenheten har inlett en dialog med Nacka kommuns dagliga verksamheter kring förslaget.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret, 2015-11-27
2. Motion social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler 24 november 2014

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Yrkanden

Andreas Falk (S) yrkade bifall till motionen.

Beslutsgång

Socialnämnden beslutade i enlighet med Andreas Falks (S) yrkande och stadsledningskontorets förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Motion till kommunfullmäktige

Socialdemokraterna i Nacka vill införa återbruk vid den framtida kretsloppsanläggningen inom Kil Företagsområde som Nacka kommun driver tillsammans med Värmdö Kommun samt vid Österviks ÅVC som nu är under utbyggnad. Dessa två återvinningscentraler är de större av de projekt som ingår i Nackas utökad kapacitet av återvinning. Samt ligger de på geografiskt olika områden inom kommunen.

Här kommer att finnas utrymme för en social verksamhet för att öka på återvinningen, skapa en stimulerande och spänande arbetsplats inom daglig verksamhet och bidra till ett mera ekologiskt tänkande.

Socialdemokraterna yrkar

att det vid den framtida kretsloppsanläggningen i Kil samt vid den utbyggda ÅVC i Östervik införs arbetsplatser inom den dagliga verksamheten

Nacka den 24 november 2014

Lena Rönnerstam (S) Gunnar Nyman Gräff (S)

§ 17

Dnr KFKS 2015/229-210

Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt detaljplan

Motion den 23 mars 2015 av Christina Ståldal med flera (NL)

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

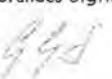
Underlaget för miljö- och stadsbyggnadsnämndens beredning av förslagen i motionen visar att nämnden i sitt arbete med att pröva bygglov utifrån antagna detaljplaner uppfyller intentionerna bakom motionen om att fattade beslut ska följas. Förslagen i motionen är med denna notering färdigbehandlade.

Ärendet

Motionärerna tar i motionen upp förslag som avser att bevara skärgårdskaraktären när en av kommunfullmäktige antagen detaljplan ska genomföras. Förslagen tar upp frågor om att fattade beslut ska gälla, avvikelser från beslutade detaljplaner ska kommuniceras med berörda invånare och att nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till natur och skövling av träd och växtlighet ska minimera liksom sprängningar av berg. Motionärerna menar att bestämmelser lättvindigt har ändrats för att en byggmästare som vill bygga annat än enligt detaljplanen.

Som motionen får förstås handlar förslagen om genomförandet av detaljplanen för Solviksområdet, som ligger väster om Kummelnäsvägen. Det inte är ett bevarandeområde som inte tillåter avstyckningar, vilket motionärerna anfört att det skulle vara. Syftet med den här detaljplanen är både att bevara stora tomter och att pröva avstyckningar av småhusfastigheter. Detta framgick under hela planprocessen och det gjordes inte någon ändring sent i skede innan detaljplanen antogs. Detaljplanen möjliggör styckning av 22 fastigheter för småhusändamål. Byggloven för de byggnationer som nu har gjorts har prövats mot gällande detaljplan, och då har det varit möjligt med till exempel tvåbostadshus på de tomter som får styckas eftersom planen inte innehåller någon bestämmelse som begränsar antalet lägenheter.

De mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiksplanen och de antagna programmen ger tillräckligt stöd för att vära och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process. Det viktiga i

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

denna sammanhang är att dessa styrdokument och arbetsprocesser genomsyrar arbetet med, och följs upp i, detaljplaner och bygg- och marklovhantering.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 25 januari 2016
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 9 december 2015 § 237
Planenhetens tjänsteskrivelse den 20 november 2015
Motion

Ärendets tidigare behandling

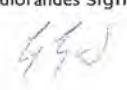
Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 9 december 2015 § 237
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslog att kommunfullmäktige noterar att antagna styrdokument och befintliga arbetsprocesser ger tillräckligt stöd för att uppfylla intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Yrkanden

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade bifall till miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.

Beslutsåtgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Cathrin Bergenstråhles yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt detaljplan

Motion den 23 mars 2015 av Christina Ståldal med flera (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Underlaget för miljö- och stadsbyggnadsnämndens beredning av förslagen i motionen visar att nämnden i sitt arbete med att pröva bygglov utifrån antagna detaljplaner uppfyller intentionerna bakom motionen om att fattade beslut ska följas. Förslagen i motionen är med denna notering färdigbehandlade.

Sammanfattning

Motionärerna tar i motionen upp förslag som avser att bevara skärgårdskaraktären när en av kommunfullmäktige antagen detaljplan ska genomföras. Förslagen tar upp frågor om att fattade beslut ska gälla, avvikeler från beslutade detaljplaner ska kommuniceras med berörda invånare och att nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till natur och skövling av träd och växtlighet ska minimera liksom sprängningar av berg. Motionärerna menar att bestämmelser lättvindigt har ändrats för att en byggmästare som vill bygga annat än enligt detaljplanen.

Som motionen får förstås handlar förslagen om genomförandet av detaljplanen för Solviksområdet, som ligger väster om Kummelnäsvägen. Det inte är ett bevarandeområde som inte tillåter avstyckningar, vilket motionärerna anfört att det skulle vara. Syftet med den här detaljplanen är både att bevara stora tomter och att pröva avstyckningar av småhusfastigheter. Detta framgick under hela planprocessen och det gjordes inte någon ändring sent i skede innan detaljplanen antogs. Detaljplanen möjliggör styckning av 22 fastigheter för småhusändamål. Byggloven för de byggnationer som nu har gjorts har prövats mot gällande detaljplan, och då har det varit möjligt med till exempel tvåbostadshus på de tomter som får styckas eftersom planen inte innehåller någon bestämmelse som begränsar antalet lägenheter.

De mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiktsplanen och de antagna programmen ger tillräckligt stöd för att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process. Det viktiga i detta sammanhang är att dessa styrdokument och arbetsprocesser genomsyrar arbetet med, och följs upp i, detaljplaner och bygg- och marklovhantering.

Förslagen i motionen

Förslagen i motionen bottnar, som motionen får förstås, i en av kommunfullmäktige antagen detaljplan inom Kummenäsområdet, Solviksområdet.

Motionärerna anför i motionen att det vill följande.

- Den kvarvarande skärgårdskaraktären i Nacka, speciellt i de östra delarna, ska bevaras både vad arkitektur, natur och karaktär
- Planprocesser med berörda invånare ska gälla och gå till på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut också gäller med tanke på medborgarnas förtroende och inflytande
- Om avvikeler från planen ändå anses behövas ska denna avvikelse också kommuniceras med berörda invånare för synpunkter
- Även nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till natur och skövling av träd och växtlighet ska minimera liksom sprängningar av berg.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens utredning och bedömning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden behandlade förslagen i motionen vid sitt sammanträde den 9 december 2015, § 237. Nämnden förslog därvid kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

”Kommunfullmäktige noterar att antagna styrdokument och befintliga arbetsprocesser ger tillräckligt stöd för att uppfylla intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.”

Som underlag för beslutet låg följande utredning från planenheten.

”Planenheten anser att det är viktigt att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären, med dess arkitektur- och naturvärden, i Nacka där sådana miljöer finns. Det är viktigt att då utgå från de specifika värden som finns på varje plats. Planenheten anser att de riktlinjer som finns i kommunens översiktsplan samt i kommunens kustprogram, grönstrukturprogram och kulturmiljöprogram vad gäller dessa områden ger ett fullgott stöd för hänsynstagande, bevarandet och utvecklingen av skärgårdskaraktären och andra karaktärsdrag vid planläggning och lovhantering. Det är brukligt inom kommunen att värdefull bebyggelse och vegetation inom särskilt utpekade områden skyddas i detaljplaner. Natur- och kulturmiljöinventeringar som genomförs under planprocessen kan exempelvis ligga till grund för planbestämmelser om skydd och utökad lovplikt. Däremot finns åtgärder som kan förändra ett områdets karaktär som inte kan eller bör

regleras i detaljplan, och som således ligger utanför kommunens handlingsutrymme i detaljplaneprocessen. En detaljplan får enligt plan- och bygglagen (PBL) heller inte göras mer detaljerad än vad som krävs för att uppnå syftet med den. Planenheten anser att det går att utveckla och förtäta ett område och samtidigt behålla dess karaktär. Vidare kommer större förändringar som kräver planläggning även fortsättningsvis att prövas inom ramen för den politiska processen.

Planenheten delar den i motionen uttryckta viljan att planprocesser ska gälla på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut gäller. Planenheten anser att kommunen idag har utvecklade arbetssätt för att fånga upp och ta vara på berörda invånares synpunkter och erfarenheter under planprocessen. Utöver den lagstadgade formen för samråd som alltid ska uppfyllas enligt PBL är det är viktigt att i varje enskilt fall bedöma hur detta ska ske då olika detaljplaner kan kräva olika tillvägagångssätt i frågan.

Grundprincipen i PBL är att bestämmelserna i en detaljplan ska följas, men Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan medge avvikelse från detaljplan. Avvikelsen måste dock vara förenlig med planens syfte, samt antingen vara liten eller gälla en åtgärd som är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar i dessa fall för att kända sakägare och andra berörda hörs och att den sökta åtgärden blir beskriven för dem på ett riktigt sätt. Detta uppfylls idag inom kommunen.

Det är brukligt inom kommunen att värdefull vegetation skyddas genom bestämmelser i detaljplaner inom särskilt utpekade områden. Detta utgör dock inte hinder att ta ner träd där det krävs för att bygga nytt, och det blir ibland stora ingrepp när tidigare obebyggda tomter bebyggs. Det är inte möjligt för kommunen att ställa krav på att all nybyggnation helt anpassas till naturen. Med dialog och rådgivning försöker kommunen förmå byggherrar att ta så stor hänsyn som möjligt, även utöver det som planen reglerar. Planenheten vill framhålla att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden agerar vid otillåten trädfällning.

Planenheten gör tolkningen att motionen syftar på Solviksområdet, Område F, som ligger väster om Kummelnäsvägen. Planenheten vill framhålla att det inte är ett bevarandeområde som vissa andra områden i Kummelnäs, som behåller enskilt huvudmannaskap på vägar och inte tillåter avstyckningar. Syftet med detaljplanen var både ett bevarande av stora tomter och att pröva avstyckningar av småhusfastigheter, vilket också framgick under hela planprocessen. Det gjordes inte någon ändring sent i skede av planprocessen. Detaljplanen möjliggjorde styckning av 22 fastigheter för småhusändamål. Längs Kummelnäsvägen fanns två bebyggda tomter där planen medger bildande av tre småhusfastigheter, där sedan tre stycken 'tvåbostadshus' uppförts. De kan uppfattas som radhus men kan inte benämns så eftersom det inte går att dela tomt. Det finns också en tomt inne i villaområdet där man byggt ett tvåbostadshus med två ingångar. Byggloven har prövats mot gällande detaljplan, och då har det varit möjligt med tvåbostadshus på de tomter som får styckas. Det beror på att planen inte innehåller en bestämmelse som begränsar antalet lägenheter. Planenheten anser sammantaget att de mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiksplanen och de antagna programmen ger tillräckligt stöd för att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process. Det viktiga i detta sammanhang är att dessa styrdokument och arbetsprocesser genomsyrar arbetet med, och följs upp i, detaljplaner och bygg- och marklovhantering."

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret noterar att det av underlaget för miljö- och stadsbyggnadsnämndens framgår att nämnden i sin bygglovsgivning utgår från antagna detaljplaner och de syften som planerna ska uppnå. Förslagen i motionen synes vila på en uppfattning att nämnden frångår detaljplaner på byggherrars önskemål och inte heller kommunicerar bygglovsansökningar som innebär att det byggs annat eller på annat sätt än detaljplanen medger, med kringboende sakägare. Stadsledningskontoret bedömer att miljö- och stadsbyggnadsnämnden har redovisat arbetssätt som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslagen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslagen har inga direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut den 9 december 2015, § 237

Motion den 23 mars 2015

Lena Dahlstedt

Stadsdirektör

Stadsledningskontoret

Gunilla Glantz

Stadsbyggnadsdirektör

§ 237

MSN 2015/107-214

Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt planförslag

Motion den 23 mars 2015 av Christina Ståldal, Mikael Carlsson,
Bosse Ståldal och Efson Goitom (NL)

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige noterar att antagna styrdokument och befintliga arbetsprocesser ger tillräckligt stöd för att uppfylla intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärendet

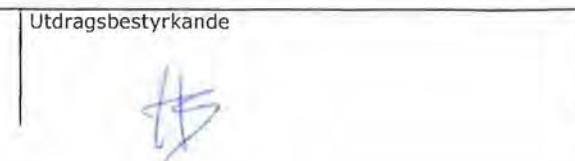
I motionen uttrycks en vilja att bevara den kvarvarande skärgårdskaraktären i Nacka, speciellt i de östra delarna. Planprocesser ska gälla och gå till på ett lyhört och demokratiskt sätt och om avvikeler från planen behöver göras ska dessa kommuniceras med berörda invånare. Nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till naturen på platsen. De mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiktsplanen och antagna övergripande program ger tillräckligt stöd för att värvna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process.

Förslagen i motionen

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat motionen ”Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt planförslag”, KFKS 2015/229-210, till miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Nackalistan vill att

- Den kvarvarande skärgårdskaraktären i Nacka, speciellt i de östra delarna, ska bevaras både vad gäller arkitektur, natur och karaktär
- Planprocesser med berörda invånare ska gälla och gå till på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut också gäller med tanke på medborgarnas förtroende och inflytande
- Om avvikeler från planen ändå anses behövas ska denna avvikelse också kommuniceras med berörda invånare för synpunkter
- Även nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till natur och skövling av träd och växtlighet ska minimera liksom sprängningar av berg

Bakgrunden till detta är enligt motionen att det är viktigt för invånaren/medborgaren att kunna ha förtroende för politiker och de planer som genomförs med hjälp av kommunens tjänstemän. Enligt motionen känner många av engagerade boende i närområdet till Kummelnäsvägen idag en stor besvikelse över vad som har hänt under de senaste åren i form av exploateringar med två radhusområden och har inte längre förtroende för

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

kommunens agerande, styrt av de ledande politikerna. Enligt motionen godkändes tidigare en detaljplan för Kummelnäs västra av kommunfullmäktige. De ändringar som enligt motionen senare gjordes och som enligt lag ska vara tungt motiverade kommunicerades inte med berörda och engagerade invånare.

Planenhetens utredning och bedömning

Planenheten anser att det är viktigt att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären, med dess arkitektur- och naturvärden, i Nacka där sådana miljöer finns. Det är viktigt att då utgå från de specifika värden som finns på varje plats. Planenheten anser att de riktlinjer som finns i kommunens översiktsplan samt i kommunens kustprogram, grönstrukturprogram och kulturmiljöprogram vad gäller dessa områden ger ett fullgott stöd för hänsynstagande, bevarandet och utvecklingen av skärgårdskaraktären och andra karaktärsdrag vid planläggning och lovhantering. Det är brukligt inom kommunen att värdefull bebyggelse och vegetation inom särskilt utpekade områden skyddas i detaljplaner. Natur- och kulturmiljöinventeringar som genomförs under planprocessen kan exempelvis ligga till grund för planbestämmelser om skydd och utökad lovplikt. Däremot finns åtgärder som kan förändra ett områdes karaktär som inte kan eller bör regleras i detaljplan, och som således ligger utanför kommunens handlingsutrymme i detaljplanprocessen. En detaljplan får enligt plan- och bygglagen(PBL) heller inte göras mer detaljerad än vad som krävs för att uppnå syftet med den. Planenheten anser att det går att utveckla och förtäta ett område och samtidigt behålla dess karaktär. Vidare kommer större förändringar som kräver planläggning även fortsättningsvis att prövas inom ramen för den politiska processen.

Planenheten delar den i motionen uttryckta viljan att planprocesser ska gälla på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut gäller. Planenheten anser att kommunen idag har utvecklade arbetssätt för att fånga upp och ta vara på berörda invånares synpunkter och erfarenheter under planprocessen. Utöver den lagstadgade formen för samråd som alltid ska uppfyllas enligt PBL är det är viktigt att i varje enskilt fall bedöma hur detta ska ske då olika detaljplaner kan kräva olika tillvägagångssätt i frågan.

Grundprincipen i PBL är att bestämmelserna i en detaljplan ska följas, men Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan medge avvikelse från detaljplan. Avvikelsen måste dock vara förenlig med planens syfte, samt antingen vara liten eller gälla en åtgärd som är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar i dessa fall för att kända sakägare och andra berörda hörs och att den sökta åtgärden blir beskriven för dem på ett riktigt sätt. Detta uppfylls idag inom kommunen.

Det är brukligt inom kommunen att värdefull vegetation skyddas genom bestämmelser i detaljplaner inom särskilt utpekade områden. Detta utgör dock inte hinder att ta ner träd där det krävs för att bygga nytt, och det blir ibland stora ingrepp när tidigare obebyggda tomter bebyggs. Det är inte möjligt för kommunen att ställa krav på att all nybyggnation helt anpassas till naturen. Med dialog och rådgivning försöker kommunen förmå byggherrar att ta så stor hänsyn som möjligt, även utöver det som planen reglerar.

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Planenheten vill framhålla att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden agerar vid otillåten trädfällning.

Planenheten gör tolkningen att motionen syftar på Solviksområdet, Område F, som ligger väster om Kummelnäsvägen. Planenheten vill framhålla att det inte är ett bevarandeområde som vissa andra områden i Kummelnäs, som behåller enskilt huvudmannaskap på vägar och inte tillåter avstyckningar. Syftet med detaljplanen var både ett bevarande av stora tomter och att pröva avstyckningar av småhusfastigheter, vilket också framgick under hela planprocessen. Det gjordes inte någon ändring sent i skede av planprocessen. Detaljplanen möjliggjorde styckning av 22 fastigheter för småhusändamål. Längs Kummelnäsvägen fanns två obebyggda tomter där planen medger bildande av tre småhusfastigheter, där sedan tre stycken "tvåbostadshus" uppförts. De kan uppfattas som radhus men kan inte benämndas så eftersom det inte går att dela tomt. Det finns också en tomt inne i villaområdet där man byggt ett tvåbostadshus med två ingångar. Byggloven har prövats mot gällande detaljplan, och då har det varit möjligt med tvåbostadshus på de tomter som får styckas. Det beror på att planen inte innehåller en bestämmelse som begränsar antalet lägenheter.

Planenheten anser sammantaget att de mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiksplanen och de antagna programmen ger tillräckligt stöd för att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process. Det viktiga i detta sammanhang är att dessa styrdokument och arbetsprocesser genomsyrar arbetet med, och följs upp i, detaljplaner och bygg- och marklovhantering.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

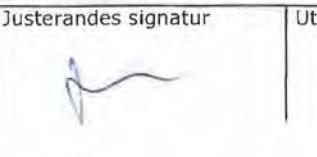
Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2015-11-23

Bilaga Motion "Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt planförslag"

Beslutsgång

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade med instämmande av Majvie Swärd (S) bifall till enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Protokollsanteckningar

Ann Lepp (NL) lät anteckna följande till protokollet:

”Nackalistan vill återigen poängtala vikten av dialog och tydlighet i kommunikationen mellan kommun och medborgare. Med väl genomtänkta och tydliga detaljplaner och gestaltningsprogram, så att sändare och mottagare menar och förstår samma sak. Det är väsentligt för att medborgare inte skall känna sig vilseledda. Formuleringar som t ex bevara områdets karaktär måste förklaras och exemplificeras för att bli verkningsfulla.”

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt planförslag

Motion den 23 mars 2015 av Christina Ståldal, Mikael Carlsson, Bosse Ståldal och Efson Goitom (NL).

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar att antagna styrdokument och befintliga arbetsprocesser ger tillräckligt stöd för att uppfylla intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen uttrycks en vilja att bevara den kvarvarande skärgårdskaraktären i Nacka, speciellt i de östra delarna. Planprocesser ska gälla och gå till på ett lyhört och demokratiskt sätt och om avvikelser från planen behöver göras ska dessa kommuniceras med berörda invånare. Nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till naturen på platsen.

De mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiktsplanen och antagna övergripande program ger tillräckligt stöd för att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process.

Förslagen i motionen

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat motionen ”Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt planförslag”, KFKS 2015/229-210, till miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Nackalistan vill att

- Den kvarvarande skärgårdskaraktären i Nacka, speciellt i de östra delarna, ska bevaras både vad gäller arkitektur, natur och karaktär

- Planprocesser med berörda invånare ska gälla och gå till på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut också gäller med tanke på medborgarnas förtroende och inflytande
- Om avvikeler från planen ändå anses behövas ska denna avvikelse också kommuniceras med berörda invånare för synpunkter
- Även nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till natur och skövling av träd och växtlighet ska minimera liksom sprängningar av berg

Bakgrunden till detta är enligt motionen att det är viktigt för invånaren/medborgaren att kunna ha förtroende för politiker och de planer som genomförs med hjälp av kommunens tjänstemän. Enligt motionen känner många av engagerade boende i närområdet till Kummelnäsvägen idag en stor besvikelse över vad som har hänt under de senaste åren i form av exploateringar med två radhusområden och har inte längre förtroende för kommunens agerande, styrt av de ledande politikerna. Enligt motionen godkändes tidigare en detaljplan för Kummelnäs västra av kommunfullmäktige. De ändringar som enligt motionen senare gjordes och som enligt lag ska vara tungt motiverade kommunicerades inte med berörda och engagerade invånare.

Planenhetens utredning och bedömning

Planenheten anser att det är viktigt att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären, med dess arkitektur- och naturvärden, i Nacka där sådana miljöer finns. Det är viktigt att då utgå från de specifika värden som finns på varje plats. Planenheten anser att de riktlinjer som finns i kommunens översiktsplan samt i kommunens kustprogram, grönstrukturprogram och kulturmiljöprogram vad gäller dessa områden ger ett fullgott stöd för hänsynstagande, bevarandet och utvecklingen av skärgårdskaraktären och andra karaktärsdrag vid planläggning och lovhantering. Det är brukligt inom kommunen att värdefull bebyggelse och vegetation inom särskilt utpekade områden skyddas i detaljplaner. Natur- och kulturmiljöinventeringar som genomförs under planprocessen kan exempelvis ligga till grund för planbestämmelser om skydd och utökad lovplikt. Däremot finns åtgärder som kan förändra ett områdes karaktär som inte kan eller bör regleras i detaljplan, och som således ligger utanför kommunens handlingsutrymme i detaljplaneprocessen. En detaljplan får enligt plan- och bygglagen(PBL) heller inte göras mer detaljerad än vad som krävs för att uppnå syftet med den. Planenheten anser att det går att utveckla och förtäta ett område och samtidigt behålla dess karaktär. Vidare kommer större förändringar som kräver planläggning även fortsättningsvis att prövas inom ramen för den politiska processen.

Planenheten delar den i motionen uttryckta viljan att planprocesser ska gälla på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut gäller. Planenheten anser att kommunen idag har utvecklade arbetssätt för att fånga upp och ta vara på berörda invånares synpunkter och erfarenheter under planprocessen. Utöver den lagstadgade formen för samråd som alltid ska uppfyllas enligt PBL är det är viktigt att i varje enskilt fall bedöma hur detta ska ske då olika detaljplaner kan kräva olika tillvägagångssätt i frågan.

Grundprincipen i PBL är att bestämmelserna i en detaljplan ska följas, men Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan medge avvikelse från detaljplan. Avvikelsen måste dock vara förenlig med planens syfte, samt antingen vara liten eller gälla en åtgärd som är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar i dessa fall för att kända sakägare och andra berörda hörs och att den sökta åtgärden blir beskriven för dem på ett riktigt sätt. Detta uppfylls idag inom kommunen.

Det är brukligt inom kommunen att värdefull vegetation skyddas genom bestämmelser i detaljplaner inom särskilt utpekade områden. Detta utgör dock inte hinder att ta ner träd där det krävs för att bygga nytt, och det blir ibland stora ingrepp när tidigare obebyggda tomter bebyggs. Det är inte möjligt för kommunen att ställa krav på att all nybyggnation helt anpassas till naturen. Med dialog och rådgivning försöker kommunen förmå bygg Herrar att ta så stor hänsyn som möjligt, även utöver det som planen reglerar. Planenheten vill framhålla att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden agerar vid otillåten trädfällning.

Planenheten gör tolkningen att motionen syftar på Solviksområdet, Område F, som ligger väster om Kummelnäsvägen. Planenheten vill framhålla att det inte är ett bevarandeområde som vissa andra områden i Kummelnäs, som behåller enskilt huvudmannaskap på vägar och inte tillåter avstyckningar. Syftet med detaljplanen var både ett bevarande av stora tomter och att pröva avstyckningar av småhusfastigheter, vilket också framgick under hela planprocessen. Det gjordes inte någon ändring sent i skede av planprocessen. Detaljplanen möjliggjorde styckning av 22 fastigheter för småhusändamål. Längs Kummelnäsvägen fanns två obebyggda tomter där planen medger bildande av tre småhusfastigheter, där sedan tre stycken "tvåbostadshus" uppförts. De kan uppfattas som radhus men kan inte benämndas så eftersom det inte går att dela tomt. Det finns också en tomt inne i villaområdet där man byggt ett tvåbostadshus med två ingångar. Byggloven har prövats mot gällande detaljplan, och då har det varit möjligt med tvåbostadshus på de tomter som får styckas. Det beror på att planen inte innehåller en bestämmelse som begränsar antalet lägenheter.

Planenheten anser sammantaget att de mål, riktlinjer och förhållningssätt som finns i översiktsparten och de antagna programmen ger tillräckligt stöd för att värna och ta hänsyn till skärgårdskaraktären och natur- och kulturvärden i Nacka. De etablerade arbetsformerna för planläggning och lovhantering ger också tillräckligt stöd för en demokratisk och lyhörd process. Det viktiga i detta sammanhang är att dessa styrdockument och arbetsprocesser genomsyrar arbetet med, och följs upp i, detaljplaner och bygg- och marklovhantering.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Planenheten

Nina Åman
Planchef

Roger Björk
Planarkitekt

Bilagor

Motion ”Kummelnäsområdet som bevarandeområde enligt planförslag”

Motion angående att

Kummelnäsområdet ska vara ett bevarandeområde enligt planförslag!

Visserligen lever vi i en tid av snabba förändringar och snabba exploateringar men fortfarande är det viktigt för invånaren/medborgaren att kunna ha förtroende för politiker och de planer som genomförs med hjälp av kommunens tjänstemän. Många av engagerade boende i närområdet till Kummelnäsvägen känner idag en stor besvikelse över vad som har hänt under de senaste åren i form av exploateringar med två radhusområden och har inte längre förtroende för kommunens agerande, styrt av de ledande politikerna.

En detaljplan för Kummelnäs västra godkändes tidigare av kommunfullmäktige. De ändringar som senare gjordes och som enligt lag ska vara tungt motiverade kommunicerades inte med berörda och engagerade invånare. Detaljplanen för västra Kummelnäs har ältats fram och tillbaka i över tio års tid, kostat en massa pengar för kommunen i form av utredningar, utställningar och otaliga möten mellan boende och tjänstemän. Nu har det synbarligen lättvindigt ändrats för att en entreprenör/byggmästare har andra och avvikande önskemål än det beslut som kommunfullmäktige fattade. De invånare som var engagerade i planprocessen är upprörda över att bestämmelser som gäller dem inte gäller för en byggmästare som vill bygga annat än enligt detaljplanen.

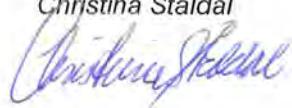
Det avsedda området klassades som ett "bevarandeområde", där stora tomter ska innehålla ett hus på varje fastighet. Ingenstans i planen fanns utrymme för parhus/radhus utan endast försiktiga ändringar i vägområdet. Träd skulle sparas och i möjligaste mån skulle husen anpassas till rådande stil i området för att behålla karaktären av ett område i närsärgård. Områdets karaktär skulle bevaras, men så har inte skett vid de två radhusområdena där naturen har skövlats hårt. Man kan fråga sig vilken dignitet en antagen detaljplan egentligen har. Om det är så att inga beslutade regler gäller så kan alla planförslag i Nacka tas bort och man kan konstatera att det snart inte finns någon skärgårdskaraktär kvar, inte heller den bebyggelsekaraktär som man säger sig värna.

Nackalistan vill att

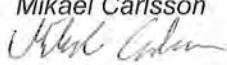
- Den kvarvarande skärgårdskaraktären i Nacka, speciellt i de östra delarna, ska bevaras både vad gäller arkitektur, natur och karaktär
- Planprocesser med berörda invånare ska gälla och gå till på ett lyhört och demokratiskt sätt där tagna beslut också gäller med tanke på medborgarnas förtroende och inflytande
- Om avvikelse från planen ändå anses behövas ska denna avvikelse också kommuniceras med berörda invånare för synpunkter
- Även nybebyggelse ska göras med största möjliga hänsyn till natur och skövling av träd och växtlighet ska minimera liksom sprängningar av berg

Nackalistan 150219

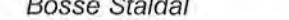
Christina Ståldal

Mikael Carlsson

Bosse Ståldal

Elison Goitom

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 15

Dnr KFKS 2015/346-312

Snabbcykelbanor på vägbanor

Motion den 27 april 2015 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen de explicita förslagen motion då de lagligen inte kan genomföras. Fullmäktige noterar därvid att det utifrån cykelstrategin pågår ett aktivt arbete för främja cyklandet både regionalt och lokalt.

Ärende

Motionärerna föreslår att kommunen ska tillåta cykling på körbanor. Eftersom det inte är lagligt möjligt föreslår stadsledningskontoret att förslagen ska avslås, men att fullmäktige ska notera att det pågår annat för att främja att folk cyklar.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 28 januari 2016

Natur- och trafiknämndens beslut den 17 november 2015, § 289

Kommunstyrelsens beslut den 19 maj 2014, § 108, med anledning av politikerinitiativ om snabbcykelbana

Motionen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i natur- och trafiknämnden den 17 november 2015 § 289

Natur- och trafiknämnden föreslog kommunstyrelsen att avslå förslaget om att försöka tillåta cykling i körbanor eller att måla snabbcykelbanor där cykelbanorna har undermålig standard med motiveringen att det enligt trafiklagstiftningen inte är tillåtet att cykla i vägbanan om det finns en intilliggande cykelbana (Trafikförordningen (1998:1276) 3kap § 6).

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut i kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 108

Kommunstyrelsen tillstyrkte att tekniska nämnden skulle utreda en bredare gång- och cykelbana sträckan Nacka Forum – Sickla i enlighet med strukturplanen och den föreslagna cykelplanen.

Kommunstyrelsen gav tekniska nämnden i uppdrag att pröva åtgärder för att förbättra framkomligheten för cyklister längs Värmdövägen i avvaktan på genomförande av cykelplanen.

Kommunstyrelsen bedömde i detta att tekniska nämnden genomfört kommunfullmäktiges uppdrag i beslutet om mål och budget 2014-2016 att pröva en enklare snabbcykelbana.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Protokollsanteckningar

Cathrin Bergenstråhle (M) lät för Moderaternas arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

”Det är positivt med motioner kring hur vi förbättrar möjligheten för cykelpendling. En förbättrad infrastruktur är ett måste för att cyklingen ska vara effektiv och säker. Det gynnar alla trafikanter, miljön och folkhälsan, och skapar tillväxt.

Att cykling på vägmark görs möjlig är en rimlig och pragmatisk väg framåt. Det är dock kontraproduktivt när man som här lyfter frågor som redan utretts, eller som utreds på annat håll. Det vore bättre om de tjänstemannaresurser som tas i anspråk kan användas till att arbeta med genomförandet av den antagna cykelstrategin.

Möjligheten att cykla på vägmark är föreslagen som lagändring i ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen i början av 2015. Stefan Löfven och regeringen har dock deklarerat att man kommer att bry sig om tillkännagivande efter eget tyckande och annars trotsa riksdagen. Det bästa vore därför om MP istället uppmanade sina partikamrater i regeringen att följa riksdagens tillkännagivande och därmed också ge Sveriges cyklister möjlighet att nyttja vägmarken för cykling även om det finns cykelbana, vilket skulle leda till effektivare och säkrare cykelpendling.”

Hans Peters (C) och Gunilla Grudevall Sten (L) instämde i Cathrin Bergenstråles protokollsanteckning.

Sidney Holm (MP) lät för Miljöpartiets arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

”Ett övergripande mål för Nacka kommun är att var femte resa ska göras med cykel år 2030. Dit är det en lång väg kvar och man kan undra om den styrande majoriteten i Nacka har ett eget lägre mål? En orsak till att cyklingen inte ökar mer än den gör är cykelbanornas

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

dåliga kvalité, gör man ingenting åt detta så kommer vi absolut inte att nå målet. Vi föreslår inte i vår motion att det alltid ska vara fritt fram att välja om man vill cykla på väg istället för cykelbana. Det handlar bara om de sträckor där cykelbanan inte når upp till lägsta standard för cykelbanor.

På Transportstyrelsens hemsida står det att läsa ”*Om det finns en cykelbana, ska du normalt använda den. Du får dock cykla på körbanan, även om det finns en cykelbana, när det är lämpligare med tanke på färdmålet. I så fall måste du vara extra försiktig.*” Självklart skall man normalt använda cykelbanan men, när den är så undermålig att det innebär en fara att cykla där, anser jag kommunen ska bestämma att man får cykla på vägen också. Detta behöver bara vara till dess att man byggt om cykelbanan så att den når upp till åtminstone minimistandard för cykelbanor. Fungerar inte detta av lagtekniska skäl får man kanske göra om vägen till cykelfartsområde på vissa sträckor, eller om inte det går, ta bort en undermålig cykelbana så cykling kan ske helt lagligt på väg. När det blir för trångt på en GC bana måste cyklisten enligt lagen anpassa farten till ”gångfart”. Det kan då inte anses som ”*lämpligt med tanke på färdmålet*” att cykla på cykelbanan om det rör sig om en längre pendlingsresa.

Tyvärr verkar den styrande Alliansen inte vara särskilt intresserad av att nå det övergripande målet om att var femte resa ska göras med cykel år 2030. Extra tydligt tycker jag det framgick på det senaste kommunfullmäktige när den man skickade upp att debattera en av våra cykelmotioner var fritidsnämndens ordförande. Man verkar helt enkelt se cykling först och främst som en fritidssysselsättning. Fritidsnämndens ordförande uttryckte dessutom att cykling var en bra motionsform men vårt förslag för att få fler att cykla var ett dåligt förslag.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Snabbcykelbanor på vägbanor

Motion den 27 april 2015 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen de explicita förslagen motion då de lagligen inte kan genomföras. Fullmäktige noterar därvid att det utifrån cykelstrategin pågår ett aktivt arbete för främja cyklandet både regionalt och lokalt.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att kommunen ska tillåta cykling på körbanor. Eftersom det inte är lagligt möjligt föreslår stadsledningskontoret att förslagen ska avslås, men att fullmäktige ska notera att det pågår annat för att främja att folk cyklar.

Förslagen i motionen

I motionen föreslår Sidney Holm (MP) och Lisskulla Zayane (MP) att kommunen för att underlätta för cyklister ska tillåta cykling på körbanor. Där cykelbanorna inte uppnår utformningsprinciperna enligt den regionala cykelplanen vill motionärerna att kommunen ska utfärda lokala föreskrifter för att tillåta cykling på körbanorna. Är detta inte lagtekniskt möjligt vill de att det istället målas snabbcykelbanor på alla vägbanor där cykelbanorna håller för låg standard.

Natur- och trafiknämndens utredning

Natur- och trafiknämnden behandlade förslagen i motionen vid sitt sammanträde den 17 november 2015, § 289. Nämnden föreslår att förslagen i motionen ska avslås då det enligt trafiklagstiftningen inte är tillåtet att cykla i vägbanan om det finns en intilliggande cykelbana.

Som underlag för nämndens beredning av förslagen förelåg följande.

"Idag är det enligt gällande trafiklagstiftning inte tillåtet att cykla i vägbanan om den finns en intilliggande cykelbana (Trafikförordningen (1998:1276) 3 kap § 6). Kommuner har ingen möjlighet att kringgå denna lag genom att anta lokala föreskrifter. Vilka trafikregler som kan meddelas genom lokala trafikföreskrifter regleras i 10 kap i trafikförordningen (1998:1278). Riksdagens trafikutskott har dock i Betänkande 2014/15:TU5 Cykelfrågor föreslagit att pröva möjligheten till regeländringar som ska göra det möjligt för cyklisterna att använda körbana även om cykelbana finns. Betänkande skickades vidare till Regeringen den 15 mars 2015.

Frågan om att måla snabbcykelbanor på alla vägbanor där cykelbanorna håller för låg standard har delvis behandlats tidigare ärende KFKS 2014/117-513 (se bilaga 2). Det finns flera skäl till varför denna typ av parallella system med cykelbana och cykelfält inte är att föredra. Tidigare bedömning grundar sig i att denna typ av trafiklösning saknar juridiskt stöd, säkerheten inte kan säkerställas samt att vägutrymme i många fall saknas. Sträckan som undersöktes tidigare var Värmdövägen mellan Nacka Forum och Sickla men samma argument mot denna typ av trafiklösning gäller oavsett var i kommunen det planeras.

Gång- och cykelbanan genom Nysätra tas upp som ett exempel på cykelbanor av låg standard. Ältavägen är statlig och sköts således av Trafikverket men inte heller Trafikverket kan förbigå trafiklagstiftningen genom lokala trafikföreskrifter. Trafikverket har emellertid avsatt medel för att upprusta Ältastråket för att kunna möta de utformningsprinciper som anges i den regionala cykelplanen."

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret noterar att förslagen i motionen inte är genomförbara utifrån gällande lagstiftning. Frågan om framkomlighet på cykel och är dock en angelägen fråga för kommunen och bevakas särskilt i Nackas stadsutveckling. Både framkomligheten för dem som cyklar till jobbet och att det ska vara enkelt att pendla lokalt inom kommunen ingår i kommunens planering. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige ska notera att förslagen inte är genomförbara men också framhålla vikten av kommunens fortsatta arbete för framkomlighet för dem som cyklar.

Bilagor

1. Natur- och trafiknämndens beslut den 17 november 2015, § 289
2. Kommunstyrelsens beslut den 19 maj 2014, § 108, med anledning av politikerinitiativ om snabbcykelbana
3. Motionen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Stadsledningskontoret

2015-11-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 289

KFKS 2015/346
NTN 2015/529

Snabbcykelbanor på vägbanor

Remiss av motion den 27 april 2015 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)
Bordlagd 2015-08-25

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå förslaget om att försöka tillåta cykling i körbanor eller att måla snabbcykelbanor där cykelbanorna har undermålig standard med motiveringen att det enligt trafiklagstiftningen inte är tillåtet att cykla i vägbanan om det finns en intilliggande cykelbana (Trafikförordningen (1998:1276) 3kap § 6).

Ärendet

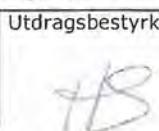
Sidney Holm (MP) och Lisskulla Zayane (MP) har lämnat in en motion som yrkar att kommunen underlättar för cyklister och tillåter cykling på körbanor. Trafikenheten rekommenderar att förslaget avslås med hänvisning till att det enligt trafiklagstiftningen inte är tillåtet att cykla i vägbanan om den finns en intilliggande cykelbana (Trafikförordningen (1998:1276) 3kap § 6).

Motionen

I motionen från Sidney Holm (MP) och Lisskulla Zayane (MP) yrkas att kommunen underlättar för cyklister och tillåter cykling på körbanor. Där cykelbanorna inte uppnår utformningsprinciperna enligt den regionala cykelplanen vill Miljöpartiet att kommunen ska utfärda lokala föreskrifter för att tillåta cykling på körbanorna. Är detta inte lagtekniskt möjligt vill Miljöpartiet att det istället målas snabbcykelbanor på alla vägbanor där cykelbanorna håller för låg standard.

Idag är det enligt gällande trafiklagstiftning inte tillåtet att cykla i vägbanan om den finns en intilliggande cykelbana (Trafikförordningen (1998:1276) 3kap § 6). Kommuner har ingen möjlighet att kringgå denna lag genom att anta lokala föreskrifter. Vilka trafikregler som kan meddelas genom lokala trafikföreskrifter regleras i 10 kap i trafikförordningen (1998:1278). Riksdagens trafikutskott har dock i Betänkande 2014/15:TU5 Cykelfrågor föreslagit att pröva möjligheten till regeländringar som ska göra det möjligt för cyklister att använda körbana även om cykelbana finns. Betänkande skickades vidare till Regeringen den 15 mars 2015.

Frågan om att måla snabbcykelbanor på alla vägbanor där cykelbanorna håller för låg standard har delvis behandlats tidigare ärende KFKS 2014/117-513 (se bilaga 2). Det finns flera skäl till varför denna typ av parallella system med cykelbana och cykelfält inte är att föredra. Tidigare bedömning grundar sig i att denna typ av trafiklösning saknar juridiskt stöd, säkerheten inte kan säkerställas samt att vägutrymme i många fall saknas. Sträckan

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2015-11-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

som undersöktes tidigare var Värmdövägen mellan Nacka Forum och Sickla men samma argument mot denna typ av trafiklösning gäller oavsett var i kommunen det planeras.

Gång- och cykelbanan genom Nysätra tas upp som ett exempel på cykelbanor av låg standard. Ältavägen är statlig och sköts således av Trafikverket men inte heller Trafikverket kan förbigå trafiklagstiftningen genom lokala trafikföreskrifter. Trafikverket har emellertid avsatt medel för att upprusta Ältastråket för att kunna möta de utformningsprinciper som anges i den regionala cykelplanen.

Konsekvenser för barn

Varje gång någon väljer cykeln istället för bil är det bra för miljön och en bra miljö medför positiva konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2015-06-11

Bilaga 1 KS §108 2014 Uppdrag att utreda snabbcykelbana mellan Nacka Forum och Sickla

Bilaga 2 Motion - Låt snabbcyklisterna cykla i vägbanan

Bilaga 3 Politikerinitiativ – Enklare snabbcykelbana mellan Nacka Forum och Sickla, Dnr KFKS 2014/117-513

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förlag till beslut.

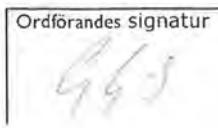
Protokollsanteckningar

Peter Zethraeus (M) lät anteckna följande till protokollet:

”Det är positivt med motioner kring hur vi förbättrar möjligheten för cykelpendling. En förbättrad infrastruktur är ett måste för att cyklingen ska vara effektiv och säker. Det gynnar alla trafikanter, miljön och folkhälsan, och skapar tillväxt.

Att cykling på vägmark görs möjlig är en rimlig och pragmatisk väg framåt. Det är dock kontraproduktivt när man som här lyfter frågor som redan utretts, eller som utreds på annat håll. Det vore bättre om de tjänstemannaresurser som tas i anspråk kan användas till att arbeta med genomförandet av den antagna cykelstrategin.

Möjligheten att cykla på vägmark är föreslagen som lagändring i ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen i början av 2015. Stefan Löfven och regeringen har dock deklarerat att man kommer att bry sig om tillkännagivande efter eget tyckande och annars trotsa riksdagen. Det bästa vore därför om MP istället uppmanade sina partikamrater i regeringen att följa riksdagens tillkännagivande och därmed också ge Sveriges cyklister möjlighet att nyttja vägmarken för cykling även om det finns cykelbana, vilket skulle leda till effektivare och säkrare cykelpendling.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 108

Dnr KFKS 2014/117-513

Enklare snabbcykelbana mellan Nacka Forum och Sickla
Beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker att tekniska nämnden utreder en bredare gång- och cykelbana sträckan Nacka Forum – Sickla i enlighet med strukturplanen och den föreslagna cykelplanen.

Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att pröva åtgärder för att förbättra framkomligheten för cyklister längs Värmdövägen i avvaktan på genomförande av cykelplanen.

Kommunstyrelsen bedömer i detta att tekniska nämnden genomfört kommunfullmäktiges uppdrag i beslutet om mål och budget 2014-2016 att pröva en enklare snabbcykelbana.

Ärende

Tekniska nämnden har utrett kommunfullmäktiges uppdrag i beslutet om mål och budget 2014-2016, om att pröva ett pilotprojekt med en enklare snabbcykelbana sträckan Nacka Forum – Sickla, mellan vägbanan och befintlig gång- och cykelväg. I beslut den 11 februari 2014 bedömer tekniska nämnden att pilotprojektet inte bör genomföras då 1) juridiskt stöd för trafiklösningen saknas, 2) säkerheten inte kan säkerställas och 3) vägutrymme saknas. Nämnden förespråkar istället en bredare gång- och cykelbana där man kan cykla fort med få stopp och få konflikt punkter med övriga trafikanter i enlighet med den lösning som anges i förslag till cykelplan som nu är på remiss.

Tekniska nämnden lyfter fram att det tilltänkta vägutrymmet är begränsat och att det skulle det krävas en omfattande ombyggnad för att kunna skapa snabbcykelbanorna. Nämnden bedömer vidare att den föreslaga snabbcykelbanan skulle medföra försämrad trafiksäkerhet och försämrad framkomlighet för kollektivtrafiken. Till detta kommer att utformningen av gaturummet regleras i trafikförordningen och att en kommun har begränsade möjligheter att hitta på egna trafiklösningar och trafikregler. Tekniska nämnden bedömer att trafikförordningen inte tillåter ett sådant uppmålat snabbcykelstråk som avses i fullmäktiges uppdrag. Denna bedömning ställer sig även tjänstemän från Sveriges kommuner och landsting och Transportstyrelsen samt anlitade trafikkonsulter bakom.

Stadsutvecklingsutskottet delar tekniska nämndens bedömning att det saknas förutsättningar för att genomföra det föreslagna snabbcykelstråket. Kommunstyrelsen tillstyrker att tekniska nämnden i stället utreder en bredare gång- och cykelbana, en stadscykelbana, i enlighet med strukturplanen och den lösning som anges i förslaget till cykelplan, där få konflikt punkter med övriga trafikanter uppstår. Kommunstyrelsen vill

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

också att tekniska nämnden ska pröva åtgärder för att förbättra framkomligheten för cyklister längs Värmdövägen i avvaktan på genomförande av cykelplanen.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsen den 7 april 2014 § 81

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott 25 februari 2014 § 45

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 13 februari 2014

Bilaga 1: Protokollsutdrag Teknisk nämnd 11 februari 2014 § 19

Bilaga 2: Sweco Infrastructure AB (2013). PM Cykelfält längs Värmdövägen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsen den 7 april 2014 § 81

Kommunstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet.

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 25 februari 2014 § 45

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen tillstyrker att tekniska nämnden utreder en bredare gång- och cykelbana sträckan Nacka Forum – Sickla i enlighet med strukturplanen och den föreslagna cykelplanen. Kommunstyrelsen bedömer i detta att tekniska nämnden genomfört kommunfullmäktiges uppdrag i beslutet om mål och budget 2014-2016 att pröva en enklare snabbcykelbana.

Beslut i tekniska nämnden 11 februari 2014 § 19

Tekniska nämnden bedömde att pilotprojektet med en enklare snabbcykelbana mellan Nacka Forum och Sickla inte bör genomföras då juridiskt stöd för trafiklösningen saknas, säkerheten inte kan säkerställas och vägutrymme saknas.

Beslutet ställdes till kommunstyrelsen för särskilt för ställningstagande till fortsatt hantering av frågan i relation till fullmäktiges beslut om att pröva pilotprojektet.

Tekniska nämnden förespråkade istället en bredare gång- och cykelbana där det kommer att kunna gå att cykla fort med få stopp och få konflikt punkter med övriga trafikanter i enlighet med förslaget i cykelplanen.

Yrkanden

Stefan Saläng (FP) yrkade, med instämmande av Mats Gerdau (M) och Khashayar Farmanbar (S), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag med tillägget att ge tekniska nämnden i uppdrag att pröva åtgärder för att förbättra framkomligheten för cyklister längs Värmdövägen i avvaktan på genomförande av cykelplanen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C) och Sidney Holm (MP) att ett försök som innebar att man skulle måla ett fält för cyklister i bilarnas körfält skulle genomföras, i syfte att öka utrymmet för cykelpendlare.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Stefan Salängs yrkande.

Kommunstyrelsen avslog Jan-Eric Janssons yrkande.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

”Nackalistan stöder Kristdemokraternas modifierade förslag till förbättrade cykelbanor.”

Peter Zethraeus (M) lät för Moderaternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

”Det är viktigt att det finns en säker och effektiv infrastruktur för cykelpendlning i Nacka. Det är bra för miljön, bra för folkhälsan och det lättar dessutom på det övriga trafiktrycket, både för bil och kollektivtrafik. Mängden pendlingscyklister ökar stadigt och inför den kommande Slussenombyggnaden finns skäl att förvänta sig ett ännu större tryck.

Kds förslag om en förenklad snabbcykelbana längs Värmdövägen i väntan på mer permanenta lösningar (Cykelplanen) är lovvärt. Jag tycker att det är ett bra förslag, men det verkar svårt att genomföra. Bättre då att satsa på den lösning som rymts i Cykelplanen.

Men det är bråttom. Det är viktigt att planen antas och att utbyggnaden av ett snabbcykelstråk längs Värmdövägen kommer igång så fort som möjligt.

Dagens cykelbana längs Värmdövägen är inte tillräckligt bra. Här rymts ett stort antal farliga punkter. Tilläggsyrkandet om löpande åtgärder för att förbättra dagens situation i väntan på den framtida lösningen är därför väldigt positiv.”

Jan-Eric Jansson (KD) lät för Kristdemokraternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

”En fråga som vi Kristdemokrater ofta ställer är: ”Vad kan göras åt det trafikproblem som orsakas av snabbcyklande pendlare utefter Värmdövägen?” Polisens officiella olycksstatistik visar att cyklister ofta är inblandade i olyckor. Dessutom finns ett stort mörkertal över incidenter och skador där cyklister är inblandade.

Vår fråga, som vi specificerat utifrån alliansens majoritetsöverenskommelse, lyder: ”Vad vi kan göra nu, på kort sikt.” Sweco svarar i sin utredning på en annan fråga, nämligen: ”Vilken trafikåtgärd är bäst för att skapa trygg och säker trafik för cyklister och andra trafikanter?” Swecos slutsats är att det bästa är en separat cykelbana. Den uppfattningen delar vi kristdemokrater helt. En bred bana är den bästa lösningen, en som följer

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Saltsjöbanans spår, så som beskrivs i Nackas cykelplan. Men den lösningen är inte möjlig att ta fram inom de närmsta 10 åren. Nacka bygger här stad och har till och med planer på att lyfta Saltsjöbanans spår. Bara att ta fram en detaljplan har hittills tagit 5 år. Här handlar det dessutom om flera detaljplaner.

Sweco säger att ”cykelfält är en bra lösning i tättbebyggda områden där det av ekonomiska eller utrymmesmässiga skäl inte går att anlägga säkra och väl utformade lösningar med cykelbana”. På Värmdövägen är situationen att snabbt cyklande pendlare färdas i körbanan, därför att cykelbanan är otillräcklig och inte medger cykelpendling på ett säkert sätt. Därmed faller också Swecos påstående att cykelfält inte används om det finns cykelbana. Redan i dag cyklar många i bilarnas körfält, och inte på cykelbanan, trots att det finns cykelbana.

”De juridiska aspekterna i trafikförordningen ger ingen entydig vägledning om hur en eventuell utformning med parallell infrastruktur, med både körfält och cykelbana, ska användas,” säger Sweco. Vår föreslagna lösning, cykelfält invid en cykelbana, som kanske inte finns någon annanstans, beror på att utefter Värmdövägen har vi speciella omständigheter. Vi förtätar och bygger stad, ändrar infrastrukturen med tunnelbana, buss, och spårväg. Denna utmaning vid omdaning, delar vi med till exempel Stockholm, vid ombyggnaden av Slussen. Under 10–15 års byggande måste Nacka lösa dagens problem på både ett trafiksäkert och ekonomiskt försvarbart sätt.

Att anlägga en cykelbana, som inom kort måste rivas upp när Saltsjöbanans spår eller Värmdövägen läggs om, är inte ekonomiskt försvarbart. Utifrån trafiksäkerhetsskäl är det heller inte försvarbart att underlåta att göra vad vi kan göra idag, bara för att vi har en lösning efter 2025. Ett cykelfält gör dagens trafik säkrare och underlättar alternativ pendling som vi så väl behöver få till av både miljö- och säkerhetsskäl.”

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

”Det är bara att beklaga att förutsättningarna för en ”snabbcykelbana” mellan Nacka Forum och Sickla inte bedöms vara bättre vilket pekar på vikten att på allvar ta med cykeln i planeringen av den nya staden i Nacka. Vi delar dock inte helt tjänstemännens bedömning av läget. Vi tror att en ”snabbcykelbana” mestadels skulle utnyttjas av de som redan idag cyklar på vägbanan och av de som gärna skulle vilja cykla lite fortare än vad säkerheten medger idag på den vanliga cykelbanan. Föräldrar som är ute och cyklar med små barn och andra som cyklar långsamt kommer med storsta sannolikhet även fortsättningsvis använda den vanliga cykelbanan. Vi tror att en oskyddad trafikant löper större risk att blir påkörd av en cyklist på den vanliga cykelbanan än att en cyklist blir påkörd av ett motorfordon på en ”snabbcykelbana”.

Det går också att med relativt enkla åtgärder förbättra framkomligheten och säkerheten på befintlig cykelbana även med bibehållen trafiklösning. En uträtnings av cykelbanan med borttagande av alla tvåra kurvor, hastighetssänkning för bilar vid på- och avfartsramperna, färgmarkering och bättre skylning samt en breddning av cykelbanan, särskilt vid busshållplatserna skulle leda till stora förbättringar. Omvandling av en del gatuutrymme kan

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

också bli nödvändig där tillräcklig bredd på cykelbanor inte kan uppnås på annat sätt, allt enligt kommunens prioritetsordning av olika trafikslag.

Även om det inte blir en ”snabbcykelbana” på den aktuella sträckan är det viktigt att kommunen omgående gör kraftfulla satsningar för att förbättra cykelinfrastrukturen i Nacka. Miljöpartiet vill att kommunens cykelplan ska vara fullt genomförd senast år 2018 istället för år 2030 som är den styrande Alliansens ambition. Allting är möjligt, det handlar om hur man prioriterar.”

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande.

”Miljövänlig arbetspendling är en förutsättning för tillväxt, jobb och en grön framtid i vår kommun. Därför vill vi gärna se en seriös satsning på cykelbanor. Samtidigt är säkerhetsaspekten väldigt viktigt, för cykelpendlarna likväl småbarnsföräldrar, pensionärer och andra fotgängare som kan känna sig otrygga när de går bredvid en cykelbana. Därför vill vi att nämnden handhar ärendet och överväger säkerhetsaspekter i samband med anläggande av snabbcykelbanor.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Låt snabbcyklisterna cykla i vägbanan där kommunens cykelbanor är undermåliga

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2015-04-27

Sidney Holm och Lisskulla Zayane

Miljöpartiet de gröna

I Nacka finns sammanhängande nät av vägar och gator för biltrafik. Det finns både motorvägar, motortrafikleder, riksvägar, länsvägar, landsvägar, lokalgator och privata vägar. Än så länge finns ingen motsvarande struktur för cykeltrafik. I Nacka är det bilen som är prioriterad, cykel- och gångtrafik får samsas på det utrymme som blir över. De flesta av kommunens cykelbanor lever heller inte upp till minimistandarden för cykelbanor enligt utformningsprinciperna i den [regionala cykelplanen](#). Smala gång- och cykelbanor är en trafikfara som både leder till ökad olycksrisk och konflikter mellan gående och cyklister, och även mellan cyklister med olika hastighet. I trafiken är det fler både cyklister och gående än bilister som dör eller blir allvarligt skadade varje år. Många av dem som vill cykla snabbt väljer därför istället bilarnas körfält som är säkrare och bättre dimensionerade för högre hastighet.

Så länge det saknas bra alternativ för snabb cykling måste det vara tillåtet att cykla även på vägbanan vilket det inte är idag. Cykelbanetvåget signalerar dessutom till bilister att de inte behöver visa hänsyn till cyklister, eftersom de inte har någon rätt att befinna sig på vägbanan. Miljöpartiet vill att kommunen utfärdar lokala föreskrifter som tillåter cyklister att cykla på vägbanan, även där det finns en cykelbana, om denna inte når upp till minimistandard enligt den [regionala cykelplanens](#) utformningsprinciper (självklart inte på motorväg). Om detta inte visar sig vara möjligt av lagtekniska skäl, vill vi att det mälas snabbcykelbanor på alla vägbanor där cykelbanorna håller för låg standard.

Ett exempel på en smal cykel/gångbana är den del av det regionala cykelstråket som går genom Nysätra i Sickla. Här är bredden bara 1,5 m trots att god standard enligt den [regionala cykelplanen](#) är 5,3 m och det minsta godkända breddmåttet är 4,3 m.

Resor med cykel ska år 2030 utgöra minst 20 procent av alla huvudresor i stockholmsregionen enligt [Regional cykelplan för Stockholms län](#). I stadsnära kommuner som Nacka bör andelen rimligtvis vara högre. För att nå upp till dessa mål är det viktigt att redan nu, på olika sätt underlätta för cyklister, då utbyggnadstakten av cykelbanenätet i Nacka är på tok för långsam. I Nacka borde vi börja se cykeln mer som ett fordon än trä

Miljöpartiet yrkar på att:

- ❖ kommunen underlättar för cyklister och tillåter cykling på körbanor i enlighet med förslaget ovan.

Sidney Holm

Lisskulla Zayane

§ 16

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KFKS 2015/612-800

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget att ta fram en särskild kommunal strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktspelsförbund) verksamhetsområde eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Ärende

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslaget har hanterats i både fritids- och i kulturnämnden och den samlade bedömningen är att det inte behövs en särskild strategi för att främja unga Nackaungdomars spelintresse och föreningsverksamhet inom Sveroks verksamhetsområde. Bedömningen är att den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller även verksamheter inom Sverok. Båda nämnderna har beslutat att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionärens förslag.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå förslaget eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 7 januari 2016

Protokollsutdrag fritidsnämnden den 9 december 2015 § 116

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 18 november 2015

Protokollsutdrag kulturnämnden den 8 december 2015 § 57

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 13 november 2015

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i fritidsnämnden den 9 december 2015 § 116

Fritidsnämnden föreslog kommunfullmäktige att avslå förslaget om att ta fram en särskild kommunal strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund) verksamhetsområde. Den antagna fritidsstrategin innehåller Sveroks verksamhetsområde.

Beslut i kulturnämnden den 8 december 2015 § 57

Kulturnämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att ta fram en kommunal strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund) verksamhetsområde eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S), bifall till förslagen i motionen.

Gunilla Grudevall Sten (L) yrkade bifall till kultur- och fritidenhetens förslag.

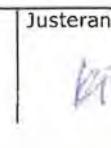
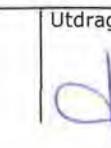
Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott i enlighet med Gunilla Grudevall Stens yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät för Miljöpartiets arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

"I behandlingen av motionen anses att det redan finns en tillräcklig strategi för föreningar inom Sveroks verksamhetsområde i form av den fritidsstrategi som kommunfullmäktige har fattat beslut om. Fritidsstrategin är dock ett väldigt luddigt dokument som uppenbart är skrivet utifrån utgångspunkten att den ska täcka in främst idrottsaktiviteter. Under rubriken "Delaktighet" kan man bland annat läsa att kommunen ska verka för ett brett deltagande men också underlätta för föreningar som vill samverka kring elitsatsningar och satsa på talangers möjligheter att utvecklas." (s. 3). Ingenstans nämns vikten av att ungdomar utvecklar föreningsvana, ingenstans nämns konkreta förslag som verkar för att främja intressen som ligger inom Sveroks verksamhetsområde.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Det är bra att det förekommit en dialog med Sverok och att de blivit inbjudna till kommunens Ungdomsmässa Nacktiv, men att hävda att det är en del av en strategi för att främja föreningsverksamheter inom Sveroks verksamhetsområde i Nacka är att ta i. Frågan är om kommunen är intresserad av att försöka bidra till en utveckling där fler barn och ungdomar startar föreningar inom Sveroks verksamhetsområde med alla de positiva effekter som det medför eller om kommunen är nöjd med de 13 små föreningar som redan finns?"

.....

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget att ta fram en särskild kommunal strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktpelsförbund) verksamhetsområde eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Sammanfattning

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslaget har hanterats i både fritids- och i kulturnämnden och den samlade bedömningen är att det inte behövs en särskild strategi för att främja unga Nackaungdomars spelintresse och föreningsverksamhet inom Sveroks verksamhetsområde. Bedömningen är att den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller även verksamheter inom Sverok. Båda nämnderna har beslutat att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionärens förslag.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå förslaget eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslagen i motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Nämndernas beredning och förslag

Fritidsnämnden och kulturnämnden utredde motionens förslag i november 2015. Båda nämnderna menar att den antagna fritidsstrategin innehåller Sveroks verksamhetsområde. Nämnderna menar att det i dagsläget inte behövs en särskild strategi för att främja

Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde. Förslaget från såväl KUN och FRN är att avslå motionens förslag.

Enhetens utredning och bedömning

I fritidsstrategin ingår att öka tillgängligheten genom att kommunen ska utveckla metoder för att nå grupper som tar del av fritidsutbudet i relativt mindre utsträckning. Enligt fritidsstrategin ska Nacka kommun även skapa förutsättningar för medborgare och en mångfald av aktörer att vara delaktiga i utvecklingen av idrotts- och fritidsutbudet. Nacka ska också kunna erbjuda möjligheter för alla att utveckla sina intressen.

Sverok är ett ungdomsförbund som samlar föreningar i olika genrer inom roll- och konfliktsspel. Kultur- och fritidsenheten är positiva till Sveroks verksamhet och har haft dialog med Sverok både angående vilka kriterier fritidsnämnden har för att bli en bidragsberättigad förening och vilka bidrag en bidragsberättigad förening kan ansöka om, och även angående möjligheterna för lokala föreningar, till exempel lajvföreningar, att söka kulturbidrag från kulturnämnden.

Sverok har också varit inbjudna till kommunens Ungdomsmässa Nacktiv som två år i rad har arrangerats i Nacka sportcenter under sportlovet.

Enhetens samlade bedömning är att det inte behövs en särskild strategi för att främja unga Nackaungdomars spelintresse och föreningsverksamhet inom Sveroks verksamhetsområde utan att detta rymts i kommunens fritidsstrategi.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innehåller inga kostnader för kommunen.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innehåller inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Motion om en kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar den 21 september 2015
2. Protokollsutdrag § 57 KUN 2015/52-860
3. Protokollsutdrag § 116 FRN 2015/142-810
4. Tjänsteskrivelse KUN 2015/52-860
5. Tjänsteskrivelse FRN 2015/142-810

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Föreningsstrateg
Kultur- och fritidsenheten

§ 116

 FRN 2015/142-810
 KFKS 2015/612-800

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Beslut

Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå förslaget om att ta fram en särskild kommunal strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund) verksamhetsområde. Den antagna fritidsstrategin innehållar Sveroks verksamhetsområde.

Ärendet

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nacka ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslaget bedöms inte föranleda någon åtgärd då det finns en antagen fritidsstrategi som innehållar Sveroks verksamhetsområde.

Kultur- och fritidsenheten anser att Nackaungdomars engagemang i Sverok är positivt. Det finns i dagsläget 13 lokala Nackaföreningar som är medlemmar i Sverok. Kultur- och fritidsenheten har också haft dialog med Sverok angående vilka kriterier som gäller för att registrera en förening i Nacka och vilka bidrag man har rätt till som bidragsberättigad förening i Nacka. Sverok har också varit inbjudna att delta i kommunens Ungdomsmässa Nacktiv i Nacka sportcenter som två år i rad har arrangerats under sportlovet. Mässan arrangeras av Kultur- och fritidsenheten i samarbete med Nackas föreningsliv. En del genererar inom Sverok, till exempel lajvföreningar, kan även ansöka om kulturbidrag från Kulturnämnden under förutsättning att föreningen har säte eller verksamhet i Nacka.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 18 november 2015

Bilaga Motion

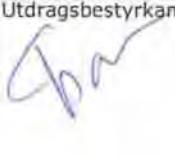
Beslutsgång

Fritidsnämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Protokollsanteckningar

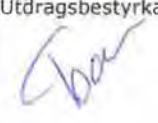
Pascal Fall (MP) lät anteckna följande till protokollet.

”En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar behövs i Nacka kommun.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 116 forts

Miljöpartiet som har lagt motionen tycker att fritidsnämndens stöd medel ska nå så många barn och ungdomar som möjligt genom en sådan strategi.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Fritidsnämnden

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå förslaget om att ta fram en särskild kommunal strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund) verksamhetsområde. Den antagna fritidsstrategin innehållar Sveroks verksamhetsområde.

Sammanfattning

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nacka ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslaget bedöms inte föranleda någon åtgärd då det finns en antagen fritidsstrategi som innehållar Sveroks verksamhetsområde.

Kultur- och fritidsenheten anser att Nackaungdomars engagemang i Sverok är positivt. Det finns i dagsläget 13 lokala Nackaföreningar som är medlemmar i Sverok. Kultur- och fritidsenheten har också haft dialog med Sverok angående vilka kriterier som gäller för att registrera en förening i Nacka och vilka bidrag man har rätt till som bidragsberättigad förening i Nacka. Sverok har också varit inbjudna att delta i kommunens Ungdomsmässa Nacktiv i Nacka sportcenter som två år i rad har arrangerats under sportlovet. Mässan arrangeras av Kultur- och fritidsenheten i samarbete med Nackas föreningsliv. En del genrer inom Sverok, till exempel lajvföreningar, kan även ansöka om kulturbidrag från Kulturnämnden under förutsättning att föreningen har säte eller verksamhet i Nacka.

Förslagen i motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Enhetens utredning och bedömning

Kultur- och fritidsenheten bedömer att den nyligen antagna fritidsstrategin även innehållar Sveroks verksamhetsområde och att det inte behövs en speciell strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

I fritidsstrategin ingår att öka tillgängligheten genom att kommunen ska utveckla metoder för att nå grupper som tar del av fritidsutbudet i relativt mindre utsträckning. Enligt fritidsstrategin ska Nacka kommun även skapa förutsättningar för medborgare och en mångfald av aktörer att vara delaktiga i utvecklingen av idrotts- och fritidsutbudet. Nacka ska också kunna erbjuda möjligheter för alla att utveckla sina intressen.

Sverok är ett studieförbund som samlar föreningar i olika genrer inom roll- och konfliktsspel. Kultur- och fritidsenheten är positiva till Sveroks verksamhet och har haft dialog med Sverok både angående vilka kriterier Nacka fritidsnämnden har för att bli en bidragsberättigad förening och vilka bidrag en bidragsberättigad förening kan ansöka om, och även angående möjligheterna för lokala föreningar att söka kulturbidrag.

Sverok har också varit inbjudna till kommunens Ungdomsmässa Nacktiv som två år i rad har arrangerats i Nacka sportcenter under sportlovet.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Fritidsnämndens förslag till beslut innebär inga kostnader för kommunen.

Konsekvenser för barn

Fritidsnämndens förslag till beslut får inga konsekvenser för barn. I arbetet med att ta fram den nya fritidsstrategin beaktades barns bästa och särskild hänsyn har tagits till barn och ungas kön, funktionsvariation, sexuell läggning, etniskt ursprung eller tro.

Bilagor

1. Motion

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Föreningsstrateg
Kultur- och fritidsenheten

8 december 2015

 SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kulturnämnden

§ 57

 KUN 2015/52-860
 KFKS 2015/612-800

Kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att ta fram en kommunal strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund) verksamhetsområde eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Ärendet

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nacka ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslaget bedöms inte föranleda någon åtgärd då det finns en antagen fritidsstrategi som innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Kultur- och fritidsenheten anser att Nackaungdomars engagemang i Sverok är positivt. Det finns i dagsläget 13 lokala Nackaföreningar som är medlemmar i Sverok. En del generer inom Sverok, till exempel lajvföreningar, kan ansöka om kulturbidrag från Kulturnämnden under förutsättning att föreningen uppfyller kriterierna för kulturbidrag i Nacka. Kultur- och fritidsenheten har också haft dialog med Sverok angående vilka kriterier som gäller för att registrera en förening i Nacka och vilka bidrag man har rätt till som bidragsberättigad förening i Nacka. Sverok har också varit inbjudna att delta i kommunens Ungdomsmässa Nacktiv i Nacka sportcenter som två år i rad har arrangerats under sportlovet. Mässan arrangeras av kultur- och fritidsenheten i samarbete med Nackas föreningsliv.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 13 november 2015

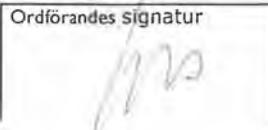
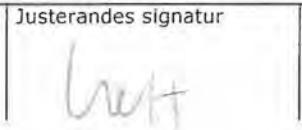
Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkade bifall till förslag till beslut.

Mathias Zachariassen (MP) yrkade bifall till motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Mathias Zachariassens (MP) bifallsyrkande beslutade nämnden i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kulturnämnden

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att ta fram en kommunal strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund) verksamhetsområde eftersom den av kommunfullmäktige antagna fritidsstrategin innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Sammanfattning

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nacka ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Förslaget bedöms inte föranleda någon åtgärd då det finns en antagen fritidsstrategi som innehåller föreningar inom Sveroks verksamhetsområde.

Kultur- och fritidsenheten anser att Nackaungdomars engagemang i Sverok är positivt. Det finns i dagsläget 13 lokala Nackaföreningar som är medlemmar i Sverok. En del genrer inom Sverok, till exempel lajvföreningar, kan ansöka om kulturbidrag från Kulturnämnden under förutsättning att föreningen uppfyller kriterierna för kulturbidrag i Nacka. Kultur- och fritidsenheten har också haft dialog med Sverok angående vilka kriterier som gäller för att registrera en förening i Nacka och vilka bidrag man har rätt till som bidragsberättigad förening i Nacka. Sverok har också varit inbjudna att delta i kommunens Ungdomsmässa Nacktiv i Nacka sportcenter som två år i rad har arrangerats under sportlovet. Mässan arrangeras av kultur- och fritidsenheten i samarbete med Nackas föreningsliv.

Förslaget i motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Enhetens utredning och bedömning

Kultur- och fritidsenheten bedömer att den nyligen, av kommunfullmäktige, antagna fritidsstrategin även innehåller Sveroks verksamhetsområde och att det inte behövs en speciell strategi för att främja Nackaungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Sverok är ett ungdomsförbund som samlar föreningar inom olika gener inom roll- och konfliksspel. En del föreningar inom Sverok, till exempel lajvföreningar, kan ansöka om kulturbidrag från Kulturnämnden under förutsättning att föreningen uppfyller kriterierna för kulturbidrag i Nacka. Kultur- och fritidsenheten är positiva till Sveroks verksamhet och har haft dialog med Sverok både angående möjligheterna för lokala föreningar att söka kulturbidrag men även angående vilka kriterier Nacka kommun/fritidsnämnden har för att bli en bidragsberättigad förening och vilka bidrag en bidragsberättigad förening kan ansöka om.

I fritidsstrategin ingår att öka tillgängligheten genom att kommunen ska utveckla metoder för att nå grupper som tar del av fritidsutbudet i relativt mindre utsträckning. Enligt fritidsstrategin ska Nacka kommun även skapa förutsättningar för medborgare och en mångfald av aktörer att vara delaktiga i utvecklingen av idrotts- och fritidsutbudet. Nacka ska också kunna erbjuda möjligheter för alla att utveckla sina intressen.

Ekonomiska konsekvenser

Kulturnämndens förslag till beslut innehåller inga kostnader för kommunen.

Konsekvenser för barn

I och med att Sveroks verksamhetsområde ingår i kommunens fritidsstrategi får kulturnämndens förslag på beslut inga negativa konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Motionen

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Föreningsstrateg
Kultur- och fritidsenheten

miljöpartiet de gröna

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2015-09-21

Magnus Söderström

Miljöpartiet de gröna

Det svenska civilsamhället bygger mycket på ett rikt och aktivt föreningsliv. Många ideella föreningar upplever dock att det är svårt att få människor att engagera sig i det ideella arbetet som är en förutsättning för att dessa föreningar ska kunna ha någon verksamhet. Mot bakgrund av detta är det enormt viktigt att främja ungdomars intresse för att själva starta och driva egna ideella föreningar utifrån deras egna intressen.

Sverok (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund www.sverok.se) är Sveriges största ungdomsförbund med 80000 medlemmar i 1200 föreningar. Sverok hjälper ungdomar att starta egna spelföreningar där de själva kan driva föreningsverksamhet utifrån sina gemensamma intressen: ofta rollspel, lajv, brädspel, e-sport eller LAN. Sverok hjälper ungdomar som annars kanske inte skulle kommit i kontakt med föreningslivet att få en möjlighet till både ett socialt nätverk och föreningslivserfarenhet. Sverok får statsbidrag och dessa går till största delen till lokala föreningars verksamhet.

I en undersökning som redovisas i fritidsnämnden ("Redovisning av undersökning av föreningar synpunkter på kommunens stöd" s. 8) framgår det att föreningar i kommunen själva anser att de har få ungdomar mellan 13-20 år som deltar i styrelsearbete eller arbeten i utskott, arbetsgrupper mm.

Andelen barn och ungdomar i Nacka som är medlemmar i Sverok har ökat från 440 medlemmar mellan 6-25 år 2013 till 459 stycken medlemmar mellan 6-25 år 2014. Andelen lokala föreningar vid utgången av 2014 var 9 stycken (Källa: Sverok).

För att fler ungdomar i Nacka ska få möjlighet att starta egna spelföreningar (eller bli medlemmar i andras spelföreningar) skulle dock en kommunal strategi tas fram där Nacka kommun mer aktivt informerar om Sveroks arbete och uppmärksammar de lokala spelföreningarnas verksamheter.

Miljöpartiet föreslår att:

- Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

.....
Magnus Söderström

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 17

Dnr KFKS 2015/609-629

Förebyggande av näthat bland unga

Motion den 21 september 2015 av Johan Kjellman, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Bosse Ståldal (NL)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det i Nacka kommun pågår ett förebyggande arbete kring näthat, samt att det är av särskild vikt att berörda nämnder bevakar frågan kontinuerligt.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärende

Datorer är ett viktigt verktyg i de studerandes skolarbete och fritid och tillgången till sociala medier via nätet för med sig ett högfrekvent användande. Motionärerna konstaterar att näthat är ett problem bland unga mäniskor, och det finns en risk att det inverkar negativt på skolarbetet och på de ungas psykiska hälsa.

Det pågår ett förebyggande arbete kring frågan om näthat inom utbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden, vilka är de nämnder som motionärerna framhåller. Exempel på insatser som görs är föräldraföreläsningar, utmärkelsen *Utmärkt förening* och bibliotekens samarbete med *No Hate Speech Movement*.

Att näthat förebyggs och att ungas psykiska hälsa förbättras är mycket viktiga frågor, och det är av särskild vikt att berörda nämnder bevakar detta kontinuerligt. Det finns exempel på samarbeten över nämdgränserna men arbetet kan vara i behov av ytterligare samverkan. Det finns ett behov av ökad kompetensutveckling.

Handlingar i ärendet

Förnyelseenhetens tjänsteskrivelse den 19 januari 2016
Motion

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med förnyelseenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Förebyggande av näthat bland unga

Motion den 21 september 2015 av Johan Kjellman, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Bosse Ståldal (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det i Nacka kommun pågår ett förebyggande arbete kring näthat, samt att det är av särskild vikt att berörda nämnder bevakar frågan kontinuerligt.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Datorer är ett viktigt verktyg i de studerandes skolarbete och fritid och tillgången till sociala medier via nätet för med sig ett högfrekvent användande. Motionärerna konstaterar att näthat är ett problem bland unga människor, och det finns en risk att det inverkar negativt på skolarbetet och på de ungas psykiska hälsa.

Det pågår ett förebyggande arbete kring frågan om näthat inom utbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden, vilka är de nämnder som motionärerna framhåller. Exempel på insatser som görs är föräldraföreläsningar, utmärkelsen *Utmärkt förening* och bibliotekens samarbete med *No Hate Speech Movement*.

Att näthat förebyggs och att ungas psykiska hälsa förbättras är mycket viktiga frågor, och det är av särskild vikt att berörda nämnder bevakar detta kontinuerligt. Det finns exempel på samarbeten över nämdgränserna men arbetet kan vara i behov av ytterligare samverkan. Det finns ett behov av ökad kompetensutveckling.

Förslagen i motionen

Motionärerna framhåller att det redan nu pågår ett arbete i skolor mot olika former av näthat. Syftet med motionen är att sätta fokus på att alla berörda nämnder är medvetna om problemet och samverkar så att arbetet mot näthat når ännu längre och minskar mängden av unga som drabbas.

Motionärerna föreslår

att utbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden tar initiativ till konkreta, förebyggande, verksamma metoder för att minska näthatet bland barn och ungdomar och förbättra den psykiska hälsan.

Att utbildningsnämnden tar initiativ till ett nämndöverskridande samarbete i frågan, främst i samverkan med socialnämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden.

Detta görs idag

Skola och förskola

Det förebyggande arbetet sker på skolorna bland lärare och rektorer. Fortlöpande temadagar för eleverna där *Schysst på nätet* är ett inslag är ett exempel på detta. Ett annat är ett arbete som ägt rum i år 8 med Ungdomsstyrelsens *Ett filter i huvet* som utgångspunkt, en slutrapport från tre av styrelsens uppdrag kring att förebygga ungas utsatthet på nätet. Föreläsare från Fryshuset har bjudits in och material från *No Hate Speech Movement* används. *No Hate* är en kampanj skapad av Europarådet men som i Sverige drivs av Statens medieråd på uppdrag av regeringen. Syftet med kampanjen är att höjda kunskapen, särskilt hos barn och ungdomar, om främligsfientlighet, sexism och liknande former av intolerans.

Kuratorer har tidigare deltagit vid föreläsningar i ämnet och haft i uppdrag att prata med elever om sociala medier. Inom barn- och elevhälsan lyfts det upp att det finns ett behov av en kompetensutveckling och ett gemensamt grepp för att lyfta frågan och hjälpa skolorna i sitt arbete.

Utbildningsnämnden har satt ett mål om att elever och barn ska vara trygga i verksamheterna, men hur det ska ske är just en fråga för verksamheterna. Målet följs upp av utbildningssentralen.

Omsorg

Socialtjänsten arrangerar föräldraföreläsningar kring temat och det beskrivs som att behovet är stort och att skolorna är aktiva. Information om föreläsningarna sprids via skolorna och det finns en prenumerationslista med möjlighet att få direktinformation till sin e-post. Dessa föreläsningar kompletteras med öppna föreläsningar. Det finns stöd till anhöriga med psykiskt sjuka som erbjudits och kommer att erbjudas föreläsningar om datorspel och internetberoende.

Inom Välfärd samhällsservice jobbar man med stöd och behandling, t ex utsatta ungdomar och deras familjer. De vänder sig själva till verksamheten när problem uppstår. De träffar

även barn och unga inom ramen för stöd till unga brottsutsatta då nähat eller mobbing anmäls. Det händer att de även träffar unga förövare. Behandlare och fältpersonal har gått kortare utbildningar inom ämnet för att kunna bemöta problematiken.

Fritid

Det görs förebyggande och uppmuntrande insatser. Bidragsberättigade föreningar kan få utmärkelsen *Utmärkt förening*, efter att ha genomgått ett en till två-årigt arbete kring olika teman såsom:

- Medvetet ledarskap, om allas lika värde, kränkningar, attityder och föreningens sociala ansvar
- Jämställdhet, flickors och pojkars lika möjligheter
- Ungas delaktighet och inflytande, ungt ledarskap, ungas representation

Föreningarna tar också fram handlingsplaner och/eller policydokument och implementeringsplaner kring områdena. *Utmärkt förening* är ett samarbete med SISI idrottsutbildarna.

De föreningar som inte genomgår ovanstående arbete bjuds under den årliga föreningsledarveckan in till föreläsningar och workshops kring nämnda teman. Till veckan 2016 kommer även kulturföreningar att bjudas in.

Vad gäller fritidsgårdarna har dessa haft projekt där fritidsledare utbildats i hur unga använder nätet och vad som händer där. En del gårdar har haft bestämda dagar och tider då ”nätvandring” pågått, då fritidsledare funnits tillgängliga på nätet. Polisen har besökt några fritidsgårdar för att göra unga uppmärksamma på att saker som händer och sägs på nätet är likställda med sådant som händer i det verkliga livet.

Kultur

Vad gäller musik- och kulturskoleverksamheten finns målområden som anordnare ska arbeta med för att hålla bra kvalitet. Ett målområde är normer och värden, som också finns inom utbildningssystemet. Respekt för varandra ingår i området, varför det är naturligt för många anordnare att ta uppförhållningssättet mot varandra på nätet.

Biblioteken jobbar med att vara uppmärksamma på vad barn och ungdomar gör på nätet. De har bland annat precis som skolor varit i kontakt med *No Hate Speech Movement*, Biblioteken funderar kring hur ett eventuellt samarbete skulle kunna se ut. Ett exempel kan vara workshops och föreläsningar. Något som kommer att göras i samband med Nackas nya webb är att No Hate-loggan och länken <http://nohate.se> kommer att finnas med på lämpliga platser riktade mot t ex gymnasiet.

Biblioteken har också för avsikt att bjuda in högstadieklasser till workshops om mäktlekar och dolda kränkningar utifrån en framtagen modell.

Inom all verksamhet som riktas mot barn och unga anses frågan om förebyggande mot näthat vara mycket viktig. Det pratas och informeras om detta i tonårsgrupper/tjejsnack. I t ex Studiefrämjandet musikskola ska mångfald främjas liksom allas lika värde och rätt till kunskap, kultur och utbildning. Frågan om näthat ska specifikt tas upp på kommande musiklärarmöte.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Kommunfullmäktige har antagit fyra övergripande mål som är avsedda att styra så att visionen uppnås och som följer den grundläggande värderingen. Målen är *Bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, stark och balanserad tillväxt och maximalt värde för skattepengarna*.

Det första målet innebär bland annat att alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och att alla verksamheter har hög kvalitet och bidrar till en god hälsa.

Det kan konstateras att förebyggande arbete kring näthat är en viktig och aktuell fråga. Det är ett problem bland unga mäniskor och det påverkar mångas vardag och psykiska hälsa.

Det finns inte några strategier framtagna men det pågår ett förebyggande arbete kring frågan om näthat inom utbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden, vilka är de nämnder som motionärerna framhåller. Att näthat förebyggs och att ungas psykiska hälsa förbättras är mycket viktiga frågor, och det är av särskild vikt att berörda nämnder bevakar detta kontinuerligt. Det finns exempel på samarbeten över nämndgränserna men arbetet kan vara i behov av ytterligare samverkan. Det finns ett behov av ökad kompetensutveckling.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Att det finns en medvetenhet och ett aktivt arbete kring förebyggande av näthat är av stor vikt för barn och ungdomar. Minskat näthat för med sig minskad psykisk ohälsa och inverkan på skolarbete.

Bilaga

Motion

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Förnyelseenheten

Anna Gidmark
Förnyelseenheten

Förslag förebyggande initiativ gällande näthat bland unga i Nacka

Man vet sedan länge att näthat i olika former är ett problem bland unga mäniskor. Skolungdomar kan ge många exempel på detta och det har nyligen uppmärksammats i lokal- och riksmedia.

Vi lever i en tid där IT -användning utgör en viktig del de studerandes skolarbete och fritid. Ansvariga för skolan och skolarbete poängterar ofta vikten och betydelsen av IT/datoranvändning i skolundervisningen. Användandet har en avgörande betydelse och kommer snarare att öka än att minska. Skolledning på olika nivåer, centralt och lokalt, har ansvar för genomförandet. Nackalistan anser att skolpersonal och ledning också har ett ansvar för konsekvenserna av elevers nätanvändande i övrigt, liksom föräldrar och nämnder och samhället i övrigt.

En undersökning av Skolverket visar att mer än hälften av alla lärare anser sig behöva mer kompetensutveckling i hur man hindrar kränkningar på nätet. Riksmedia har under senare tid kastat ljuset på problemet och visat på hur hårt det riskerar att drabba barn och ungdomar under lång tid, vilket ofta inverkar negativt på skolarbetet.

Tillgången till sociala medier via nätet för med sig ett högfrekvent användande. Negativa konsekvenser av detta kan bl a ta sig uttryck i olika former av näthat som i sin tur kan drabba den enskilde mycket hårt. Det kan också till viss del förklara en stigande procentandel av flickor som mår allt sämre under sin uppväxttid. I Nacka pågår redan nu ett arbete i skolor mot olika former av näthat. Med ytterligare fokus på verksamma metoder och erfarenheter så kan Nacka nå ännu längre och flera unga slippa att drabbas. Nackalistan vill med denna motion ytterligare sätta fokus på att alla berörda nämnder är medvetna om problemet och samverkar så att arbetet mot näthat når ännu längre och minskar mängden av unga som drabbas för en psykisk bättre ungdomshälsa.

Nackalistan föreslår:

att Utbildningsnämnden, Fritidsnämnden, Kulturnämnder och Socialnämnden tar initiativ till konkreta förebyggande, verksamma metoder för att minska näthatet bland barn och ungdomar och förbättra den psykiska hälsan

att Utbildningsnämnden tar initiativ till ett nämndöverskridande samarbete i frågan, främst i samverkan med Socialnämnden, Fritidsnämnden och Kulturnämnden

Nackalistan 150909

Johan Kjellman

Mikael Carlsson

Shahin Malak

Bosse Ståldal

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 18

Dnr KFKS 2015/685-739

Extra stöd på sommaren till äldre med boendestöd

Motion den 19 oktober 2015 av Lisskulla Zayane (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun redan beviljar promenadstöd för äldre vid behov. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärende

Miljöpartiet de gröna har genom Lisskulla Zayane i en motion till Nacka kommunfullmäktige den 19 oktober 2015 föreslagit att bevilja extra timmar för hemtjänst under sommarmånaderna så att äldre har möjlighet att komma ut minst en gång i veckan med van personal. Som bakgrund nämns rapporter från sommaren 2015 om att äldre som bor kvar hemma inte klarar av eller vågar ta sig ut ensamma. Förslaget i motionen motiveras med att utevistelse skulle öka livskvaliteten med bättre hälsa och välbefinnande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 10 november 2015 att motionen skulle gå på remiss till äldrenämnden för utredning och förslag till beslut senast den 9 februari 2016.

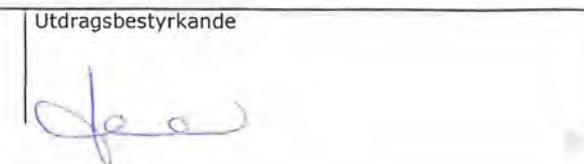
Sociala kvalitetsenheten ser att äldre som ansöker om promenadhjälp i mycket hög utsträckning idag beviljas bistånd. Resultaten av Socialstyrelsens brukarundersökningar och information från Nackas synpunktshantering visar i samma riktning. Motionens förslag med att bevilja fler timmar för promenadstöd under sommarmånaderna anses inte behövas. Däremot kan ett ökat samarbete med föreningar som organiserar promenadstöd med volontärer uppmuntras.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag äldrenämnden den 27 januari 2016 § 7

Sociala kvalitetsenhetens tjänsteskrivelse den 3 januari 2016

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i äldrenämnden den 27 januari 2016 § 7

Äldrenämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun redan beviljar promenadstöd för äldre vid behov. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Gunilla Grudevall Sten (L) yrkade bifall till äldrenämndens förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott i enlighet med Gunilla Grudevall Stens yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets arbetsutskottsgrupp.

”Miljöpartiet ser inte ledsagning som ersättning för promenad i sällskap med en känd boendestödjare.

Ledsagning är ett annat stöd som innebär hjälp att komma ut på fritidsaktiviteter och kulturella aktiviteter precis som det sägs i svaret.

Motionen vänder sig till dem som inte kan, orkar eller har andra orsaker till att de inte är aktiva utomhus på sommaren. Om det nu är så som svaret säger, att det enbart är en som önskar mer promenad sällskap så bör väl Nacka kommun kunna godkänna det.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

27 januari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

§ 7

ÄLN 2015/262-732

Extra stöd till äldre med boendestöd

Motion den 19 oktober av Lisskulla Zayane (MP)

Beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun redan beviljar promenadstöd för äldre vid behov. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärendet

Miljöpartiet de gröna har genom Lisskulla Zayane i en motion till Nacka kommunfullmäktige den 19 oktober 2015 föreslagit att bevilja extra timmar för hemtjänst under sommarmånaderna så att äldre har möjlighet att komma ut minst en gång i veckan med van personal. Som bakgrund nämns rapporter från sommaren 2015 om att äldre som bor kvar hemma inte klarar av eller vågar ta sig ut ensamma. Förslaget i motionen motiveras med att utevistelse skulle öka livskvaliteten med bättre hälsa och välbefinnande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 10 november 2015 att motionen skulle gå på remiss till äldrenämnden för utredning och förslag till beslut senast den 9 februari 2016.

Sociala kvalitetsenheten ser att äldre som ansöker om promenadshjälp i mycket hög utsträckning idag beviljas bistånd. Resultaten av Socialstyrelsens brukarundersökningar och information från Nackas synpunktshantering visar i samma riktning. Motionens förslag med att bevilja fler timmar för promenadstöd under sommarmånaderna anses inte behövas. Däremot kan ett ökat samarbete med föreningar som organiserar promenadstöd med volontärer uppmuntras.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2016-01-03
2. Motion
3. Protokollsutdrag § 177 kommunstyrelsens arbetsutskott, 2015-11-10

Yrkanden

Monica Brohede Tellström (L) yrkade bifall till sociala kvalitetsenhetens förslag.

Ninni Lindberg (MP) yrkade, med instämmande av Bengt Stenqvist (S), bifall till motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden ställde proposition på sitt yrkande mot Ninni Lindbergs (MP) och fann att hennes yrkande hade bifallits. Votering begärdes och verkställdes. Vid voteringen avgavs 7 röster för Monica Brohede Tellströms (L) yrkande och 3 röster för Ninni Lindbergs (MP) yrkande. Nämnden hade således bifallit Monica Brohede Tellströms (L) yrkande.

Vid voteringen avgavs röster enligt följande.

Ja = instämmer i Monica Brohede Tellströms yrkande

Nej = instämmer i Ninni Lindbergs yrkande

Gun Lingbert (M)	ja
Kjell Eurén (M)	ja
Bengt Stenqvist (S)	nej
Åsa Nyberg (SD)	ja
Catharina Eneroth-Björkman (M)	ja
Lena Gonäs (S)	nej
Maj-Lis Granskog (M)	ja
Birgitta Husén (KD)	ja
Ninni Lindberg (MP)	nej
Monica Brohede Tellström (L)	ja

Protokollsanteckningar

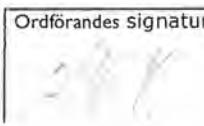
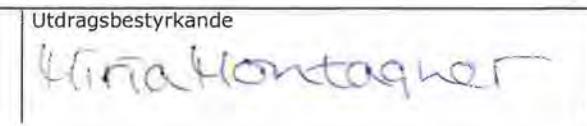
Ninni Lindberg (MP) lät anteckna följande.

Miljöpartiet ser inte ledsagning som ersättning för promenad i sällskap med en känd boendestödjare.

Ledsagning är ett annat stöd som innebär hjälp att komma ut på fritidsaktiviteter och kulturella aktiviteter precis som det sägs i svaret.

Motionen vänder sig till dem som inte kan, orkar eller har andra orsaker till att de inte är aktiva utomhus på sommaren. Om det nu är så som svaret säger, att det enbart är en som önskar mer promenad sällskap så bör väl Nacka kommun kunna godkänna det.

Miljöpartiet yrkar bifall till motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Äldrenämnden

Extra stöd till äldre med boendestöd

Motion den 19 oktober av Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun redan beviljar promenadstöd för äldre vid behov. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har genom Lisskulla Zayane i en motion till Nacka kommunfullmäktige den 19 oktober 2015 föreslagit att bevilja extra timmar för hemtjänst under sommarmånaderna så att äldre har möjlighet att komma ut minst en gång i veckan med van personal. Som bakgrund nämns rapporter från sommaren 2015 om att äldre som bor kvar hemma inte klarar av eller vågar ta sig ut ensamma. Förslaget i motionen motiveras med att utevistelse skulle öka livskvaliteten med bättre hälsa och välbefinnande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 10 november 2015 att motionen skulle gå på remiss till äldrenämnden för utredning och förslag till beslut senast den 9 februari 2016.

Sociala kvalitetsenheten ser att äldre som ansöker om promenadhjälp i mycket hög utsträckning idag beviljas bistånd. Resultaten av Socialstyrelsens brukarundersökningar och information från Nackas synpunktshantering visar i samma riktning. Motionens förslag med att bevilja fler timmar för promenadstöd under sommarmånaderna anses inte behövas. Däremot kan ett ökat samarbete med föreningar som organisera promenadstöd med volontärer uppmuntras.

Förslaget i motionen

I en motion från Lisskulla Zayane till kommunfullmäktige den 19 oktober 2015 föreslås att mer stöd i form av hemtjänst till äldre beviljas under sommarmånaderna så att det finns tid att gå ut några timmar i veckan med van personal som de äldre är trygga med.

Bakgrunden anges vara att det även sommaren 2015 kommit rapporter om hur äldre mäniskor inte kom ut på grund av att de inte klarade av eller vågade ta sig ut ensamma. Det utökade stödet till utevistelse skulle med all sannolikhet radikalt öka livskvaliteten för de äldre. Forskning visar att utevistelser har stor betydelse för hälsan och bidrar till ökat välbefinnande.

Enhetens utredning och bedömning

Enligt äldreenhets riktlinjer beviljas promenadhjälp vid behov. Ledsagning är ett annat stöd som innebär hjälp att komma ut på fritidsaktiviteter och kulturella aktiviteter. Uppfattningen på enheten är att ansökningar om bistånd för promenadhjälp och ledsagning oftast beviljas.

Antalet avslag på ansökningar om bistånd för promenadhjälp går inte att ta fram i dagsläget. Bland överklagningar på beslut från 2015 har en person överklagat avslag på promenadstöd. Det gällde en ansökan om bistånd till en timmes promenadhjälp varje dag. Personen hade redan beviljats bistånd för promenadstöd 2 timmar/vecka samt ledsagning 4 timmar/vecka. Kommunen ansåg att stödet kunde delas under flera dagar. Förvaltningsrätten ansåg att kommunens linje var tillräcklig för att säkra en skälig levnadsnivå för personen, så beslutet stod fast.

Inga klagomål från äldre med hemtjänst om bristande utevistelse har kommit till kommunens kännedom.

Ett annat sätt att få information om hur äldre uppfattar att Nacka kommun beviljar hemtjänst är Socialstyrelsens årliga brukarenkät hos personer över 65 år. Frågor som tas upp som är av betydelse för om utevistelser sker i tillräcklig skala presenteras nedan. De senaste presenterade resultaten är från 2014. I Nacka har 836 personer besvarat enkäten, vilket är 71 procent av de som använder hemtjänst som är över 65 år och har mer än två timmars hemtjänst i veckan. Resultaten visar att de äldre i Nacka som besvarat enkäten är mycket nöjda inom alla dessa områden. Svaren ligger alla bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige:

1. Frågan ”Tillräckligt med tid” anser 89 procent att de får, även om siffran har sjunkit något sedan året innan.
2. Frågan ”hänsyn till åsikter och önskemål” anser 93 procent att hemtjänstpersonalen tar.
3. Frågan ”möjlighet att påverka tider” anser 78 procent att de kan samt
4. Frågan ”möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål” anser 73 procent att de kan göra.

Brukarenkäter visar enbart på en del av verkligheten. Felkällor är många, som att man oftast svarar att man är nöjd, att de som behöver mest stöd inte besvarar enkäterna m.m. Men att de äldre i Nacka är mycket positiva jämfört med riket kan ändå visa på att hemtjänsten ses som ett bra stöd.

Uppgifterna avser personer som är 65 år och äldre och år 2014 om inget annat anges.	Tillräcklig med tid, hemtjänst			Hänsyn till åsikter och önskemål, hemtjänst			Möjlighet påverka tider, hemtjänst			Möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, hemtjänst		
Kommunnamn	Procent	Rank av	Jämf. föreg. år	Procent	Rank av	Jämf. föreg. år	Procent	Rank av	Jämf. föreg. år	Procent	Rank av	Jämf. föreg. år
Min - max (riket)	69 - 97			67 - 96	286	Jämf. föreg. år	37 - 83	285	Jämf. föreg. år	40 - 87	287	Jämf. föreg. år
Vägt medel (riket)	82	284		87			61			62		
Median (riket)	84			88			60			62		
Jämf. Föreg. år (riket)		→			↗			→		→		↗
Nacka	89	39	↓	93	12	→	78	4	↓	73	11	↗

I andra kommuner finns Väntjänst där ledsagning och promenad hjälp sker av volontärer. Några kommuner bistår genom föreningsbidrag för att organisera verksamheten. I Nacka finns Äldrekontakt, en volontärförening som har träffar och hjälper till med att skjutsa äldre till dessa träffar. Ett samarbete med en sådan förening skulle kunna ge både promenad hjälp och öka kontaktytor.

Enhetens bedömning är att äldre i Nacka kommun beviljas promenadstöd i tillräcklig utsträckning. Föreningsbidraget skulle kunna användas av föreningar för att organisera promenadsstöd med volontärer.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Motion
2. Protokollsutdrag § 177 kommunstyrelsens arbetsutskott den 10 november 2015

Eva Britt Lönnback Yilma
Tf. gruppchef
Sociala kvalitetsenheten

Lina Blombergsson
Enhetschef
Sociala kvalitetsenheten

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2015-10-19

Lisskulla Zayane

Miljöpartiet de gröna

Extra stöd till äldre behövande på sommaren

Även sommaren 2015 kom det rapporter om hur äldre män inte kom ut på grund av att de inte klarade av eller vågade ta sig ut ensamma. De som är kvar i sina hem och får hjälp av boendestöd skulle behöva mer stöd på somrarna så att de kan gå ut några timmar i veckan. De timmarna skulle med all sannolikhet öka livskvalitén hos dem radikalt. Forskning visar nämligen att utevistelse har stor betydelse för hälsan och bidrar till ökat välbefinnande.

Miljöpartiet föreslår att:

- Under sommarmånaderna bevilja extra timmar för de äldre med hemtjänst så att de har möjlighet att komma ut minst en gång i veckan med van personal som de är trygga med.

.....
Lisskulla Zayane

Kommunstyrelsen

Sverigeförhandlingens bud om Östlig förbindelse

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Kommunstyrelsen bemyndigar sitt stadsutvecklingsutskott att avge svar till Sverigeförhandlingen på budet om Östlig förbindelse.

Sammanfattning

Sverigeförhandlingen har föreslagit att det ska byggas en östlig förbindelse, som sluter trafikleden runt Stockholm. Som förutsättningar har Stockholmsförhandlingen angett att kommunen ska åta sig att säkerställa att det byggs 6 500 bostäder i kommunen fram till år 2035, utöver de 13 500 som kommunen redan åtagit sig i avtalet om tunnelbana till Nacka. I förslaget ingår också att kommunen ska medfinansiera utbyggnaden av förbindelsen och förskottera en del av kostnaderna. Nacka kommun ska senast den 8 mars 2016 meddela Sverigeförhandlingen om kommunen vill förhandla.

Ärendet

Sverigeförhandlingen har fått i uppdrag av regeringen att genomföra förhandlingar och ingå överenskommelser med kommuner, landsting och andra berörda aktörer inom Stockholms län, Västra Götalands län samt Skåne län om åtgärder som ska förbättra tillgängligheten och kapaciteten i transportsystemet och leda till ett ökat bostadsbyggande.

Lite förenklat kan man säga att Sverigeförhandlingen handlar dels om höghastighetsjärnväg Stockholm-Göteborg och Stockholm-Malmö, dels om särskilda storstadsåtgärder. Den som vill veta mer om helheten kan läsa på www.sverigeförhandlingen.se.

Nacka kommun har under hösten lämnat underlag i form av bland annat nyttekalkyler till Sverigeförhandlingen om det som kallas Östlig förbindelse (återstående delen i en sammanhållen trafikled runt Stockholm) och om fortsatt utbyggnad av tunnelbanan först till Ektorp och sedan till Orminge.

Sverigeförhandlingen har sagt nej till fortsatt utbyggnad av tunnelbanan men lämnat ett bud till bland andra Nacka kommun om att förhandla fram en lösning för att förverkliga Östlig förbindelse. Med Östlig förbindelse avses nu enligt det lagda budet en trafiktunnel för väg-, buss och spårtrafik mellan Sickla i söder till Värtan i norr.

Avsikten med förhandlingen beskrivs på följande sätt i budet. *"Syftet med förhandlingspersonens uppdrag är att dels möjliggöra ett snabbt genomförande av en ny Östlig förbindelse på ett sätt som maximerar deras samhällsekonomiska lönsambet, dels identifierar kostnadseffektiva åtgärder som leder till en förbättrad tillgänglighet och ett ökat bostadsbyggande i framförallt storstäderna med fokus på resurseffektivitet, hållbarhet och förtäring."*

Det är viktigt att dessa investeringar utformas på ett sätt som ger kostnadseffektiva trafiklösningar och möjliggör ett ökat bostadsbyggande, effektiv arbetspendling samt väl fungerande arbetsregioner. En förtätad region med ett ändamålsenligt trafiksystem bidrar till utvecklingen."

Om kommunen tackar ja till budet om att förhandla, kommer de förhandlingarna ske under 2016, med inriktningen att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till konkreta avtalsförslag före årsskiftet.

Ansvarsfördelning

Staten är huvudman för utbyggnaden av Östlig förbindelse. Landstinget ska enligt Sverigeförhandlingen åta sig att i kommande planering verka för att kollektivtrafikutbyggnaden bidrar till att sprida resenärsnyttor samt öka arbetsmarknads- och näringslivsnytta. Trafikverket och landstinget ska åta sig att verka för samverkan mellan berörda kommuner för att trygga markåtkomst för utbyggnaden.

Nacka kommuns åtagande är att säkerställa att det tillkommer 6 500 bostäder fram till och med år 2035, utöver de 13 500 bostäder som kommunen redan åtagit sig att se till att de kommer till, i avtalet om tunnelbana till Nacka.

Budets konkreta innehörd

Den konkreta innehördan av budet är att staten, genom Sverigeförhandlingen tillsammans med Trafikverket, vill förhandla med Nacka kommun om medfinansiering och förskottering av kostnader för att bygga Östlig förbindelse. Kravet på medfinansiering baserar sig på den nytt Östlig förbindelse beräknas ha för kommunen och förskottering kan ses som en sorts pant för att kommunen ska uppfylla sitt åtagande om 6 500 bostäder.

Beräknade kostnader för utbyggnaden

Investeringskostnaden för utbyggnaden av Östlig förbindelse är beräknad av Trafikverket till 17,6 miljarder kronor (85 % sannolikhet enligt succesiv kalkyl) samt därtill 1,3 kronor

(trolig kostnad utan successiv kalkyl) för förlängning av tvärspårvägen mellan Sickla och Frihamnen.

Investeringenkostnaden är beräknad i prisnivå 2015. Eventuella kostnadsökningar för utbyggnad åvilar Trafikverket/staten. Kostnadsökningar som föranleds av om kommunen har önskemål utöver grundutförandet, bekostas dock av kommunen.

Svar på budet senast den 8 mars 2016

Nacka kommun måste svara om den är villig att förhandla om budet senast den 8 mars 2016. Stadsledningskontorets förslag är därför att kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet och att den bemyndigar sitt stadsutvecklingsutskott att besluta om kommunen vill förhandla och avge kommunens svar.

Ekonomiska konsekvenser

Om Nacka kommun tackar ja till budet och ingår avtal om Östlig förbindelse kommer kommunen, som angetts ovan, dels att bidra med eventuell medfinansiering, dels förskottera en del av kostnaderna för Östlig förbindelse. Kommunen ska också säkerställa att det tillkommer ytterligare 6 500 bostäder fram till och med 2035. Kommunen kommer att kunna ta ut ett bidrag till medfinansieringen från bygg Herrar. Mer kan i dagsläget inte sägas om de ekonomiska konsekvenserna. De kommer utredas noga inför beslut om att ingå avtalet och framgå av de underlag som till dess tas fram.

Konsekvenser för barn

Bättre trafiklösningar och en förbättrad kollektivtrafik, som får fler att åka kollektivt bidrar till en bättre miljö, vilket i stort är positivt för barn. Bättre reseförutsättningar för barn och deras familjer är också positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

Bud
Avtalsutkast

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Eva Olin
Ekonomidirektör

SVERIGEFÖRHANDLINGEN

BUD – NACKA KOMMUN
RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE

BUD – NACKA KOMMUN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE

1. Bakgrund

Enligt kommittédirektiv (2014:106 och 2014:113) för Sverigeförhandlingen ska de av regeringen utsedda förhandlingspersonerna genomföra förhandlingar och ingå överenskommelser med berörda kommuner, landsting och andra berörda aktörer i Stockholms län, Västra Götalands län samt Skåne län kring åtgärder som förbättra tillgängligheten och kapaciteten i transportsystemet och leder till ett ökat bostadsbyggande i storstadsregionerna i dessa län. Storstädernas tillväxt förutsätter effektiva och hållbara trafiksystem, förtätning som ger attraktiva städer och dynamiska arbetsmarknadsregioner för människor och företag.

Syftet med förhandlingspersonens uppdrag är att dels möjliggöra ett snabbt genomförande av en ny Östlig förbindelse på ett sätt som maximerar deras samhällsekonomiska lönsamhet, dels identifierar kostnadseffektiva åtgärder som leder till en förbättrad tillgänglighet och ett ökat bostadsbyggande i framförallt storstäderna med fokus på resurseffektivitet, hållbarhet och förtätning.

Det är viktigt att dessa investeringar utformas på ett sätt som ger kostnadseffektiva trafiklösningar och möjliggör ett ökat bostadsbyggande, effektiv arbetspendling samt väl fungerande arbetsregioner. En förtätad region med ett ändamålsenligt trafiksystem bidrar till utvecklingen.

2. Utredningar/underlagsmaterial

Sverigeförhandlingen redovisar nedan sitt bud/förslag till innehåll i överenskommelsen baserat på det underlagsmaterial som tagits fram av Trafikverket, nyttöberäkningar från kommunerna, finansieringsstudie, analys av de kommersiella förutsättningarna, etc.

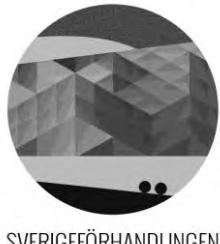
3. Bud/förslag till innehåll i överenskommelse

Mot bakgrund av att ett genomförande av utbyggnaden för en Östlig förbindelse kräver Riksdagens/regeringens godkännande, beslut i berörda kommuner/regioner samt finansieringsupplägg som möjliggör ett snabbt genomförande förlås följande punkter ingå i överenskommelsen.

3.1 Objektet Östlig förbindelse är en trafiktunnel för väg-, buss och spårtrafik mellan Sickla i söder till Värtan i norr.

- 3.2 Investeringskostnaden för utbyggnaden av Östlig förbindelse är beräknad av Trafikverket till 17 600 miljoner kronor (85 % sannolikhet enligt succesiv kalkyl) samt därtill 1 300 miljoner kronor (trolig kostnad utan successiv kalkyl) för förlängning av tvärspårvägen mellan Sickla och Frihamnen.
- 3.3 Nacka kommun har lämnat en nyttanalys som ligger till grund för Sverigeförhandlingens bedömning av de nyttor som uppstår i kommunen i samband med investeringen i en ny Östlig förbindelse.
- 3.4 Staten är huvudman för utbyggnaden och ska tillskjuta [Beloppet bestäms senare, underlaget är i nuläget ofullständigt] kronor i enlighet med Ramavtal 9 - Bilaga 1 (Investering-, förskottering- och finansieringsplan).
- 3.5 Nacka kommun ska bidra med [Beloppet bestäms senare, underlaget är i nuläget ofullständigt] kronor i medfinansiering för utbyggnaden av en Östlig förbindelse i Stockholm. Kostnad för grundutförande, utöver det som Nacka kommun bidrar med, tillskjuts av staten.
- 3.6 Nacka kommun åtar sig att göra inbetalning/förskottering av Projektmedel/medfinansiering för utbyggnaden enligt Ramavtalets Bilaga 1 (Investering- förskottering- och finansieringsplan).
- 3.7 Nacka kommun åtar sig att själv eller genom annan markägare/exploatör att utanför Projektmedel och på egen bekostnad (i förhållande till övriga Parter) till senast 2035 uppföra 6 500 bostäder inom [*influensområdet definieras i förhandling*], med en genomsnittlig takt av 361 bostäder per år. Antalet gäller färdigställda bostäder (vars detaljplaner antas från och med år xxxx).
- 3.8 Landstinget åtar sig att i kommande planering verka för att kollektivtrafiksutbyggnad bidrar till att sprida resenärsnyttor samt öka arbetsmarknads- och näringslivsnytta.
- 3.9 Trafikverket och Landstinget åtar sig att verka för samverkan mellan berörda kommuner för att trygga markåtkomst för utbyggnaden.
- 3.10 Trafikverket/staten bekostar fördyringar/tilläggslösningar för Objektet enligt vad som anges i Ramavtal 9, punkt 6.4.
- 3.11 Investeringskostnaden för objekt Östlig förbindelse är beräknad i prisnivå 2015. Eventuella kostnadsökningar för utbyggnad åvilar Trafikverket/staten. Kostnadsökningar som föranleds av kommunens önskemål utöver grundutförande bekostas dock av kommunen.

3.12 Trafikverket och Nacka kommun ska snarast träffa ett Genomförandeavtal med beaktande av bland annat det som sägs i Objektavtal, Ramavtal 9, Ramavtalets Bilaga 1 (Investering-, förskottering- och finansieringsplan) och i Ramavtalets Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan).

3.13 Nacka kommun förklarar sig beredd att underteckna Ramavtalet och Objektavtalet som träder i kraft efter Riksdagens/regeringens och övriga intressenters beslut.

4. Avtal/Överenskommelse/underlag/bilagor

4.1 Ramavtal 9 – Östlig förbindelse med Bilaga 1 - Investering-, förskottering- och finansieringsplan och Bilaga 2 - Specifikation inklusive tidplan.

4.2 Objektavtal för Östlig förbindelse.

4.3 Övrig information.

5. Förhandlingstidtabell

Den 8 februari genomförs förhandlingsstartmötena för storstadssatsningar.

Samma dag, det vill säga den 8 februari 2016, överlämnas Sverigeförhandlingens "Bud" förslag till avtal/överenskommelse till kommuner berörda av storstadssatsningar.

Svar/kommentar från kommuner/regioner emottages senast 8 mars 2016.

Frågor som Part vill diskutera/förhandla om skall vara Sverigeförhandlingens till handa senast 1 vecka före avsett förhandlingsmöte.

Förhandlingsmöten äger rum i Stockholm och kan ske kommun för kommun eller i grupper/konstellationer

Sverigeförhandlingen har ambitionen att bedriva förhandlingarna skyndsamt.

SVERIGEFÖRHANDLINGEN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE
OBJEKTAVTAL – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

OBJEKTAVTAL FÖR ÖSTLIG FÖRBINDELSEN

Innehållsförteckning

1. Parter
2. Inledning
3. Objektens omfattning
4. Parternas åtaganden
5. Betalning
6. Mark- och dataåtkomst
7. Organisation och arbetssätt
8. Uppföljning
9. Objektavtalets giltighet

1. Parter

1. Staten genom Sverigeförhandlingen
2. Stockholms läns landsting
3. Lidingö kommun
4. Nacka kommun
5. Stockholms stad
6. Värmdö kommun
7. Trafikverket

Staten, genom Sverigeförhandlingen, Stockholms läns landsting, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad, Värmdö kommun och Trafikverket benämns i den följande enskilt för "Part" och gemensamt för "Parterna". Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun benämns nedan enskilt nedan enskilt för "Kommun(en)", och gemensamt för "Kommunerna". Stockholms läns landsting benämns nedan enskilt för "Landstinget". "Staten, genom Sverigeförhandlingen" och Trafikverket, benämns nedan enskilt för "Staten".

2. Inledning

- 2.1 Parterna i detta Objektavtal har i Ramavtal 9 avseende Östlig förbindelse i Stockholm om finansiering och medfinansiering ("Ramavtalet") kommit överens om att reglera förutsättningarna för nybyggnation av en Östlig förbindelse i Stockholm.
- 2.2 Parterna i detta avtal ("Objektavtalet"), vilket biläggs Ramavtalet, avtalar här om finansierings- och medfinansieringsfrågor, ökat bostadsbyggande samt genomförandeansvar såvitt avser nybyggnation av Malmö Spårväg.
- 2.3 För det fall inte annat framgår av detta Objektavtal ska Ramavtalets villkor äga tillämpning även på Objektavtalet.

3. Objektens omfattning

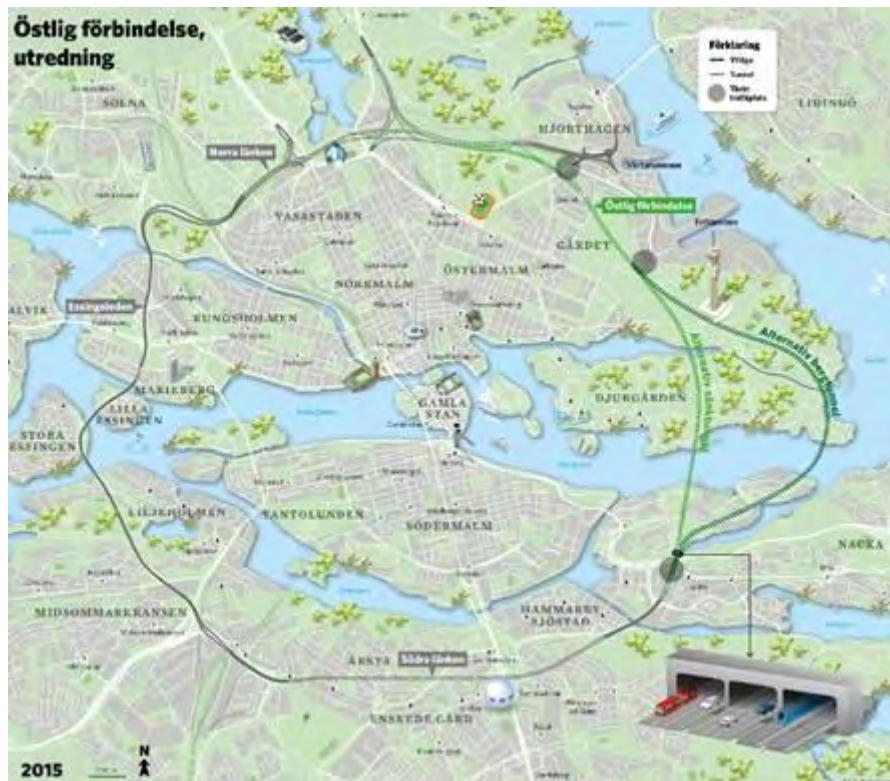
- 3.1 Objektavtalet omfattar finansiering och medfinansiering, betalning, ökat bostadsbyggande samt genomförandeformer/ansvar i samband med nybyggnation av Östlig förbindelsen i Stockholm.
- 3.2 Östlig förbindelse är en trafiktunnel för väg-, buss och spårtrafik under Saltsjön som binder samman söder och norr och sluter vägringen runt Stockholm och förlänger tvärspårvägen från

Sickla till Värtan. Den sträcker sig från Södra länken vid Sickla till Norra länken strax väster om trafikplats Värtan. Länken går i berget under Saltsjön utan intrång i Nationalstadsparken.

Vägen går från Södra länken österut under Kvarnholmen. Vid Kvarnholmens östra spets viker Östlig förbindelse av norrut för att passera under Saltsjön och Djurgården mot Loudden och vidare i nordvästlig sträckning under Gärdet, i västra kanten av bebyggelsen i Frihamnen och ansluter till de i Norra länken förberedda påslagen. Vid Sickla ansluts Östlig förbindelse mot Värmdöleden österut och västerut. Södergående ramper anläggs både mot Frihamnen och mot Lidingö/Hjorthagen.

Tvärspårvägen förlängs från Sickla till Värtan och anläggs i ett eget tunnelrör. Från befintlig tvärbanestation i Sickla går tvärbanan parallellt och ansluter till Frihamnen med en station. Anslutningen i Frihamnen möjliggör en fortsätt dragning av tvärbanan norrut till Rosten och/eller Odenplan. Inga stationer planeras mellan Sickla och Frihamnen vilket gör korta restider under saltsjön.

På sträckan planeras leden för tre körfält i vardera riktningen mellan trafikplatserna Värtan och Värmdöleden. Två körfält är genomgående, medan ett körfält tillkommer respektive avgår vid trafikplatserna.

Ett av körfälten reserveras för busstrafik i de fall kösituationer uppstår så att busstrafikens framkomlighet att prioriteras. Detta genom ett så kallat dynamiskt körfält. På ramper anläggs separata busskörfält.

För att klara växlingar mellan körfält och kapacitet på sträcken från Värtan mot Roslagsvägen planeras ett tunnelrör med ett körfält för att få en direktkoppling till Frescati. Vidare behöver en mindre del av Norra länken i västgående riktning få ett extra körfält. Detta är redan förberett.

3.3 Objektet planläggs i enlighet med Punkt 4.2 i Ramavtalet.

3.4 Nybyggnation av Östlig förbindelse i Stockholm ska bidra till bostäder enligt åtagande i punkt 4 nedan.

4. Parternas åtaganden

4.1 Parterna är överens om:

- att en ny Östlig förbindelse i Stockholm ska genomföras enligt åtagande i detta Objektavtal.
- att bostadsbyggandet ska genomföras enligt åtagande i detta Objektavtal.
- att finansiering och medfinansiering ska ske enligt åtagande i detta Objektavtal.
- att betalning ska ske enligt åtagande i detta Objektavtal.

4.2 Investeringskostnaden för utbyggnaden av Östlig förbindelse är beräknad av Trafikverket till ... miljoner kronor (nu finns 17 600 miljoner kronor med succesiv kalkyl samt därtill 1 300 miljoner kronor utan succesiv kalkyl för förlängning av tvärspårvägen)

4.3 Stockholms läns landsting ska bidra med xxxx miljoner kronor i medfinansiering.

4.4 Lidingö kommun ska bidra med xxxx miljoner kronor i medfinansiering.

4.5 Nacka kommun ska bidra med xxxx miljoner kronor i medfinansiering.

4.6 Stockholms stad ska bidra med xxxx miljoner kronor i medfinansiering.

4.7 Värmdö kommun ska bidra med xxxx miljoner kronor i medfinansiering.

- 4.8 Lidingö kommun åtar sig att själv eller genom annan markägare/exploatör att utanför Projektmedel och på egen bekostnad (i förhållande till övriga Parter) uppföra xxxx bostäder, med en genomsnittlig takt av xxxx bostäder per år. Antalet gäller färdigställda bostäder vars detaljplaner antas från och med.....
- 4.9 Nacka kommun åtar sig att själv eller genom annan markägare/exploatör att utanför Projektmedel och på egen bekostnad (i förhållande till övriga Parter) uppföra xxxx bostäder, med en genomsnittlig takt av xxxx bostäder per år. Antalet gäller färdigställda bostäder vars detaljplaner antas från och med.....
- 4.10 Stockholms stad åtar sig att själv eller genom annan markägare/exploatör att utanför Projektmedel och på egen bekostnad (i förhållande till övriga Parter) uppföra xxxx bostäder, med en genomsnittlig takt av xxxx bostäder per år. Antalet gäller färdigställda bostäder vars detaljplaner antas från och med.....
- 4.11 Värmdö kommun åtar sig att själv eller genom annan markägare/exploatör att utanför Projektmedel och på egen bekostnad (i förhållande till övriga Parter) uppföra xxxx bostäder, med en genomsnittlig takt av xxxx bostäder per år. Antalet gäller färdigställda bostäder vars detaljplaner antas från och med.....
- 4.12 Landstinget, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun bekostar fördyringar/tilläggslösningar för Objektet enligt vad som anges i Ramavtalet, punkt 6.4.
- 4.13 Landstinget åtar sig att i kommande planering verka för att kollektivtrafikutbyggnad bidrar till att sprida resenärsnyttan samt öka arbetsmarknads- och näringslivsnyttan.
- 4.14 Trafikverket och Landstinget åtar sig att verka för samverkan mellan berörda kommuner för att trygga markåtkomst för utbyggnaden.
- 4.15 Trafikverket, Landstinget, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun ska snarast träffa ett Genomförandeavtal med beaktande av bl.a. det som sägs i detta Objektavtal, Ramavtalet och Ramavtalets Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan).

5. Betalning

Landstinget, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun åtar sig att göra inbetalning/förskottering av Projektmedel/medfinansiering för utbyggnaden enligt Ramavtalets Bilaga 1 (Investering- förskottering- och finansieringsplan).

6. Mark- och dataåtkomst

- 6.1 Parterna (Landstinget, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun) ska komma överens om hur mark som part äger/förfogar över ska överlätas/upplåtas till Trafikverket med Projektmedel för genomförande av en ny Östlig förbindelse.
- 6.2 I den mån fastighet som ägs av Part behövs för en ny Östlig förbindelse ska värdering av sådan fastighet ske gemensamt mellan berörda parter utifrån förutsättningen att fastigheten ska användas för trafikändamål.
- 6.3 Erforderlig mark som ska användas för spårdrift eller arbets-/etableringsyta ska överlätas/upplåtas utan kostnad.
- 6.4 I de fall mark ägs av Kommunen och har upplåtits med tomträtt ska Kommunen medverka till att Trafikverket får utnyttja den rätt som Kommunen har enligt tomträtsavtalet i den mån det behövs för genomförande av projektet.
- 6.5 Parterna är överens om att för Projektets genomförande ska tillgång till geodata säkras och tillhandahållas av kommunen till självkostnadspris med sådana rättigheter att Projektet kan bedrivas skyndsamt.

7. Organisation och arbetssätt

- 7.1 Utbyggnaden av detta Objekt ska organiseras utifrån vad som framgår av Ramavtalet, punkt 9.
- 7.2 En Projektstyrelse ska utses, se Ramavtalet, punkter 9.2 samt 9.12.
- 7.3 Parterna ska fortlöpande informeras om hur Objektet framskridet.
- 7.4 För att Parternas åtagande enligt punkt 2 ska kunna genomföras är det nödvändigt att aktiv samverkan sker kopplat till de åtaganden som avtalats. Erfarenhets- och kompetensutbyte beträffande planarbete, genomförande frågor/-regler samt upphandlingar och avtal etc. är viktiga frågor att samverka inom för att nå framgång.

8. Uppföljning

Parterna är överens om att Staten ansvarar för uppföljning och årlig rapportering till regeringen av Objektavtalets genomförande. Det närmare innehållet i denna uppföljning/utvärdering framgår av Ramavtalet, punkt 9.10.

9. Objektavtalets giltighet

Bestämmelserna i Ramavtalet, punkt 14 äger motsvarande tillämpning på detta Objektavtal, varvid referens till Ramavtalet, när så erfordras, ska avse referens även till detta Objektavtal.

Detta Objektavtal är upprättat i.....exemplar varav Parterna tagit var sitt.

Ort och datum

Staten genom Sverigeförhandlingen

Stockholms läns landsting

Lidingö kommun

Nacka kommun

Stockholms stad

Värmdö kommun

Trafikverket

SVERIGEFÖRHANDLINGEN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

RAMAVTAL OM FINANSIERING OCH MEDFINANSIERING AVSEENDE ÖKAD TILLGÄNLIGHET I STORSTÄDERNA SAMT ÖKAT BOSTADSBYGGANDE –

RAMAVTAL 9 - ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

Innehållsförteckning

1. Parter
2. Inledning
3. Definitioner
4. Syftet med Ramavtalet mm
5. Parternas åtaganden
6. Finansiering och betalning
7. Tidplan
8. Projektgenomförande, drift och underhåll
9. Organisation och samverkan
10. Markåkomst
11. Särskilt om detaljplaner
12. Avtalstid och uppsägning
13. Ändring av avtalet
14. Avtalets giltighet
15. Ändrade förutsättningar

1. Parter

1. Staten genom Sverigeförhandlingen
2. Stockholms läns landsting
3. Lidingö kommun
4. Nacka kommun
5. Stockholms stad
6. Värmdö kommun
7. Trafikverket

Staten, genom Sverigeförhandlingen, Stockholms läns landsting, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad, Värmdö kommun och Trafikverket benämns i den följande enskilt för "Part" och gemensamt för "Parterna". Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun benämns nedan enskilt nedan enskilt för "Kommun(en)", och gemensamt för "Kommunerna". Stockholms läns landsting benämns nedan enskilt för "Landstinget". "Staten, genom Sverigeförhandlingen" och Trafikverket, benämns nedan enskilt för "Staten".

2. Inledning

- 2.1 Enligt kommittédirektiv (2014:106 och 2014:113) för Sverigeförhandlingen ska de av regeringen utsedda förhandlingspersonerna genomföra förhandlingar och ingå överenskommelser med berörda kommuner, landsting och andra berörda aktörer i Stockholms län, Västra Götalands län samt Skåne län kring åtgärder som förbättra tillgängligheten och kapaciteten i transportsystemet och leder till ett ökat bostadsbyggande i storstadsregionerna i dessa län. Storstädernas tillväxt förutsätter effektiva och hållbara trafiksystem, förtätning som ger attraktiva städer och dynamiska arbetsmarknadsregioner för människor och företag.
- 2.2 Det är viktigt att dessa investeringar utformas på ett sätt som ger kostnadseffektiva trafiklösningar och möjliggör ett ökat bostadsbyggande, effektiv arbetspendling samt väl fungerande arbetsregioner. En förtätad region med ett ändamålsenligt trafiksystem bidrar till utvecklingen.
- 2.3 Regeringen har i direktiven för de senaste omgångarna av åtgärdsplanering uppdragit åt berörda myndigheter att permanent pröva medfinansiering i planerings- eller genomförandeskedet.

Det förutsätter att berörda kommuner, regioner och andra aktörer samverkar för en effektiv utformning och maximal samhällsekonomisk lönsamhet av storstadssatsningen i syfte att hitta de bästa lösningarna för utformning och finansiering av stationer och omkringliggande infrastruktur. Samtliga Parter har inför ingående av detta Ramavtal inskickat nyuttoanalys som underlag för Parts deltagande i finansieringen.

2.4 Syftet med Sverigeförhandlingens uppdrag är dels att analysera behoven av åtgärder i storstadens transportinfrastruktur på ett sätt som maximerar deras samhällsekonomiska lönsamhet dels identifiera kostnadseffektiva åtgärder som leder till en förbättrad tillgänglighet och ett ökat bostadsbyggande i framförallt storstäderna med fokus på resurseffektivitet, hållbarhet och förtätning.

2.5 Sverigeförhandlingens arbetssätt är nyttobaserat och det är därför nödvändigt att, inför överenskommelse om olika Parters åtaganden och ingående av Ramavtal och Objektavtal samt andra relaterade avtal, beskriva i en nyuttoanalys nyttor som uppstår såväl lokalt som regionalt vid en investering i åtgärder för storstadens transportinfrastruktur, åtgärder för nya bostäder och ökad tillgänglighet. Detta är ett gemensamt projekt för Staten, alla berörda Kommuner, Landstinget med flera. Uppskattning och kvantifieringar av nyttor utgör dock inte avtalsinnehåll och om gjorda antaganden om nyttor inte infrias medför detta inte att ingångna avtal ska justeras.

3. Definitioner

3.1 I detta Ramavtal ska följande begrepp ha den innebörd som framgår nedan:

Ramavtalet:	avser detta Ramavtal inklusive bilagor
Objektavtal(en):	avser avtal, inklusive bilagor, avseende finansiering, medfinansiering och bostadsbyggande som har träffats mellan berörda Parter och som bilagts Ramavtalet i undertecknade versioner.
Huvudprojekt:	avser alla åtgärder i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö/Lund/Helsingborg med omnejd.
Projekt:	avser genomförandet av samtliga åtgärder som ingår i var och en av storstadsområdena och för vilka separata Ramavtal ska ingås mellan berörda Parter.
Objekt:	avser byggandet av delsträckor och åtagande om bostadsbyggande för berörda Parter för vilka Objektavtal ska ingås.

Projektmedel:

avser medel som Parterna förbundit sig att enligt detta Ramavtal inklusive bilagor tillskjuta för genomförande av åtgärderna. Projektmedel omfattar inte Kommunernas kostnader för bostadsbyggande eller vidtagande av övriga åtgärder som inte Staten ska svara för eller genomföra.

Genomförandeavtal:

avser avtal som ska ingås vid ett senare skede i Projekten mellan Trafikverket och berörda Parter enligt Objektavtalet som behandlar principerna för genomförandet av respektive Projekt. Trafikverket ansvarar för ingåendet av Genomförandeavtal med berörda Parter.

Styrelsen:

har den innehörd som framgår av punkt 9.

Projektstyrelse:

har den innehörd som framgår av punkt 9.

3.2 Till detta Ramavtal biläggs undertecknade Objektavtal för berörda Parter inom Östlig förbindelse i Stockholm.

3.3 Vid eventuella motstridigheter mellan Ramavtalet och Objektavtalet ska Ramavtalet äga företräde. Vid motstridighet mellan vad som anges i Ramavtalet och dess bilagor ska vad som anges i Ramavtalet äga företräde. Vid motstridighet mellan vad som anges i de olika bilagorna till Ramavtalet ska bilagenumreringen gälla såsom prioritetsordning.

3.4 Avtalsstruktur

4. Syftet med Ramavtalet/omfattning/ansvarsfördelning/genomförande

4.1 Syftet med detta Ramavtal är att reglera förutsättningarna för genomförandet av Projektet.

4.2 Vad som omfattas av Projektet respektive i Projektet ingående Objekt framgår av Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) till Ramavtalet samt även, på Objektnivå, av respektive Objektavtal. Bilaga 2 har framtagits gemensamt med Trafikverket och innehåller, förutom en beskrivning av Projektet och respektive Objekt, beskrivning av respektive Parts ansvar, tekniska gränssnitt, investeringskostnad och en övergripande tidplan för Projektet och respektive Objekt.

4.3 Kommunerna, i sin egenskap av medfinansiärer, och Staten, i sin egenskap av huvudman ansvarig för genomförande av Huvudprojektet och Projektet, äger rätt att efter ingående av Ramavtal och Objektavtal, och utan att villkoren i Ramavtalet eller Objektavtal ändras i övrigt, göra skälliga justeringar och anpassningar av Bilaga 2 såsom till exempel, men inte begränsat till, om det krävs för att uppnå övergripande systemkrav för Huvudprojektet eller Projektet respektive om det krävs för samordning mellan olika Ramavtal och/eller Objektavtal.

4.4 Respektive Objekt för utbyggnaden i enlighet med Projektet kommer att planläggas antingen med detaljplan enligt plan-och bygglagen (2001:900) eller järnvägsplan enligt lag (1995:1649) om byggande av järnväg eller med både detaljplan och järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg. Den slutliga linjedragningen av tunnelbanelinjer/spårtrafiken ska göras i samråd med berörda Parter inom ramen för planläggningen.

5. Parternas åtaganden

Parterna åtar sig följande:

5.1 Utbyggnaden av Projektet ska genomföras enligt åtagande i detta Ramavtal.

5.2 Vid sidan av Projektet och utanför Projektmedlen, men inom ramen för Ramavtalet, ingår det i Kommunernas respektive åtagande- och som en central förutsättning för Projektet att bygga bostäder enligt vad som närmare anges i respektive Objektavtal.

5.3 Finansiering och medfinansiering ska ske enligt åtagande i detta Ramavtal.

5.4 Parts uttömmande ansvar enligt detta Ramavtal, är begränsat till att tillskjuta Projektmedel enligt vad som anges i Ramavtalet och/eller ansvara för andra åtaganden som enligt Ramavtalet åvilar sådan Part.

5.5 Trafikverket och Landstinget åtar sig att i kommande planering verka för att kollektivtrafikutbyggnad bidrar till att sprida resenärsnyttan samt öka arbetsmarknads- och näringslivsnyttan.

5.6 Trafikverket och Landstinget åtar sig att verka för samverkan mellan berörda kommuner för att trygga markåtkomst för genomförandet av Projektet.

6. Finansiering och betalning

6.1 Genomförandet av utbyggnaden av Projektet ska ske med medel från följande:

- Trafikverket (Huvudman)
- Medfinansiering från Landstinget
- Medfinansiering från kommuner
- Förskott från kommuner

6.2 Den totala investeringskostnaden för Projektet uppgår till **xxxx kronor**.

6.3 När i detta Ramavtal hänvisas till kostnader och andra finansiella regleringar, är sådana kostnader och andra finansiella regleringar angivna i 2015 års prisnivå.

6.4 Trafikverket står för eventuella kostnadsökningar för de delar av Projektet som inte enligt Ramavtalet (eller i förekommande fall Objektavtal) åvilar Kommunerna i den mån detta medför att den totala investeringskostnaden överskrids. Detta gäller under förutsättning att kostnadsökningen inte föranlets av krav från Kommunerna på standardhöjning, tillägg och/eller andra förändringar/förbättringar (i den mån det medför kostnadsökningar) jämfört med vad som angivits i Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) och, på Objektnivå, i respektive Objektavtal. För det fall Kommun önskar införa förändringar i jämförelse med vad som angivits i Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) som hänvisas till ovan och, på Objektnivå, i respektive Objektavtal under förutsättning att Parterna enas om detta (varvid noteras att sådana av Kommun påkallade förändringar måste vara genomförbara med beaktande av den övergripande funktionen och tidplanen), ska respektive Kommun stå för de eventuella kostnadsökningar som förändringen medför.

6.5 Trafikverket ska finansiera Projektet med **totalt xxxxxxxxx kronor**.

6.6 Finansiering och Medfinansieringen beräknas uppgå till **totalt xxxxxxxxx kronor** och fördelas enligt följande:

Part	Belopp
Staten (Huvudman)	
Stockholms Läns Landsting	
Lidingö kommun	
Nacka kommun	
Stockholms stad	
Värmdö kommun	

Summa

- 6.7 Villkor för Parts tillskjutande av Projektmedel för utbyggnaden av Projektet, förskottering m.m. regleras i Objektavtalet till detta Ramavtal för respektive Part samt i Bilaga 1 (Investering-, förskottering- och finansieringsplan).

7. Tidplan

- 7.1 Trafikverket har upprättat en övergripande tidplan för Projektet vilken framgår av Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan). Trafikverket har vid upprättandet av den övergripande tidplanen så långt det är möjligt i detta skede tagit hänsyn till den risk för förseningar av Projektetet som kan komma att följa av bland annat antagandeprocesser av detaljplaner, miljöaspekter m.m. Tiden är dock angiven exklusive tid för överklaganden.

- 7.2 Parterna ska hålla varandra informerade om omständigheter som kan komma att påverka tidplanerna.

- 7.3 För det fall Projektet skulle försenas jämfört med den övergripande tidplan som inkluderats i Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) åtar sig Parterna att på oförändrade villkor vidta samtliga de åtaganden som enligt Ramavtalet åvilar sådan Part, oaktat att fullgörandetidpunkten för Parts åtagande ska ske vid en senare tidpunkt.

8. Projektgenomförande, drift och underhåll

- 8.1 Trafikverket är huvudman för Projektet och kommer att svara för projektgenomförandet.

- 8.2 Trafikverket svarar också för drift och underhåll av samtliga anläggningar som ingår i Projektet.

9. Organisation och samverkan

- 9.1 För att möjliggöra utbyggnaden av Projektet i tid och till en överenskommen kostnad krävs att samtliga Parter bemannar sin organisation med resurser i den omfattning som krävs för att genomföra Projektet.

9.2 Parternas samverkan ska huvudsakligen ske på två nivåer:

- Ett partssammansatt samverkansorgan ("Styrelsen") för principiella frågor med överblick över samtliga Ramavtal/Projekt och bostadsbyggande med partsrepresentanter från samtliga Projekt. Styrelsen tillsätts av regeringen.
- En styrelse för respektive Ramavtal/Projekt ("Projektstyrelse"), med två representanter vardera från tjänstemannaorganisationen inom Trafikverket och berörda Kommuner. Eventuella representanter från Staten medverkar vid behov.

9.3 Trafikverket ska tillsätta en partssammansatt styrgrupp för genomförandet av utbyggnaden som stöd i arbetet.

9.4 Styrelsen respektive Projektstyrelsen kan besluta att representanter från andra intressenter ska kallas till och får närvara vid ett eller flera möten då så bedöms nödvändigt och lämpligt. Parterna ska gemensamt verka för att allmänheten får den information som behövs i samband med genomförandet av Projektet. Trafikverket har dock huvudansvar och ska upprätta en kommunikationsplan i samråd med övriga Parter.

Styrelsen

9.5 Under statens ordförandeskap bildas en Styrelse som ska bestå av en ordinarie ledamot och ersättare per Part. Respektive Part utser sin ledamot och ersättare. Staten utser sekretariat för Styrelsen. Föredragande i Styrelsen är även ansvarig tjänsteman i Landstinget.

9.6 Styrelsen ska behandla frågor som rör Parternas gemensamma åtaganden och Huvudprojektet. Därutöver ska Styrelsen tillse att respektive Projektets genomförande följer de åtaganden som finns i respektive Ramavtal.

9.7 Styrelsen behandlar frågor som rör arbetena enligt Ramavtalen såsom:

- Projektens omfattning och avgränsning
- Huvudtidplan
- Budget och prognoser för Projekten, samt
- Andra frågor av stor vikt eller av väsentlig betydelse

9.8 Inom ramen för Styrelsens arbete åligger det att följa respektive Projektstyrelse. Som princip ska varje Projektstyrelse ha ett långtgående mandat att fatta och verkställa beslut inom respektive Projekt, så länge sådant beslut eller verkställande inte står i strid med det aktuella Projektet, respektive Ramavtal eller de ekonomiska ramar som fastställts för Projektet.

- 9.9 De överenskommelser etc. som träffas inom Styrelsen kan komma att behöva godkännas av respektive Parts beslutande organ för att äga giltighet.
- 9.10 Parterna är överens om att Staten ansvarar för uppföljning och årlig rapportering till regeringen av Ramavtalens genomförande. Uppföljningen innehåller respektive Ramavtal, eventuella ändringar och tilläggsavtal såsom ökat bostadsbyggande och ekonomi i Huvudprojektet, finansiering- och samhällsekonomisk nytta. Uppföljningen sker tertial- och årsvis baserat på av bland annat Kommunerna och Trafikverket insänd redovisning.
- 9.11 Styrelsen kan, när så bedöms erforderligt adjungera lämplig person med expertkompetens till Styrelsen för deltagande i en eller flera frågor.

Projektstyrelsen

- 9.12 En Projektstyrelse för Projektet ska utses av Trafikverket. Projektstyrelsen ska vara ansvarig för Projektet, och rapporterar till Parterna och Styrelsen. Projektstyrelsens mandat utgår från detta Ramavtal. Projektstyrelsen ansvarar för att, vid behov, enhälligt och utifrån Genomförandeavtalet besluta om inriktningen för utbyggnaden.

10. Markåtkomst

Trafikverket åtar sig att med Projektmedel svara för den markåtkomst som behövs för genomförande av Projektet, dels under byggtiden, dels under drifttiden. För mark som ägs av annan Part gäller förutsättningar närmare reglerade i Objektavtalet.

11. Särskilt om detaljplaner

- 11.1 Parterna är medvetna om att respektive beslutande organ beslutar om att anta detaljplaner. Beslut om detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen och Kommunerna ska även vidta andra beredningsåtgärder enligt lag för antagande av detaljplan. Parterna är medvetna om att sakägare har rätt att överklaga beslut om antagande av detaljplan och att beslut kan komma att prövas av länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen, vilket kan komma att påverka tidplanen för Projektet.
- 11.2 Parterna är överens om att respektive Objektavtal inte är bindande för respektive part vid prövning av förslag till detaljplan.

12. Avtalstid och uppsägning

12.1 Ramavtalet och respektive Objektavtal gäller från dess ikrafträdande och intill dess att samtliga Projekt och Objekt genomförs respektive Parternas övriga åtaganden enligt Ramavtalet och Objektavtalet fullgjorts.

12.2 Ramavtalet och respektive Objektavtal kan inte sägas upp eller frånträdas av Part med mindre än att samtliga Parter enas där om.

13. Ändring av avtalet

Samtliga ändringar och tillägg till detta Avtal ska vara skriftliga och godkända av samtliga Parters beslutande organ för att gälla.

14. Avtalets giltighet

Detta Ramavtal gäller under följande förutsättningar:

- Stockholms Läns Landstingsfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Lidingö kommunens kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Nacka kommunens kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Stockholms stads kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Värmdö kommunens kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Staten undertecknar detta Ramavtal samt att regeringen godkänner Ramavtalet

15. Ändrade förutsättningar

Om något villkor enligt punkt 14 inte kan uppfyllas, någon del inte kan genomföras på grund av att planer, tillstånd eller liknande inte erhålls, kraftigt försenas eller erhålls med innehåll som i viss mån avviker från vad som förutsattes vid detta Ramavtals ingående, ska Parterna i god anda och med utgångspunkt i villkoren i Ramavtalet (jmf t.ex. punkt 6.3 i Ramavtalet och punkt 4.5 i Bilaga 2) diskutera hur detta ska påverka Ramavtalet och förutsättningarna för dess uppfyllande.

Utgångspunkten för en sådan diskussion ska vara att enas om sådana anpassningar av Ramavtalet som krävs för att så långt som möjligt vidmakthålla de principer som legat till grund för ingående av detta Ramavtal (dock med beaktande av de förhållanden/ändrade förutsättningar som föranlett sådan diskussion/justering). Vad som anges i denna punkt ska gälla Parterna emellan oberoende av om villkoren för ikrafträdande av Ramavtalet i punkt 14 är uppfyllda.

Ort datum

Stockholms Läns Landsting

Lidingö kommun

Nacka kommun

Stockholms stad

Värmdö kommun

Trafikverket

Staten genom Sverigeförhandlingen

Bilagor:

Bilaga 1. Investering-, förskottering- och finansieringsplan

Bilaga 2. Specifikation inklusive tidplan

SVERIGEFÖRHANDLINGEN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

BILAGA 1 – INVESTERING-, FÖRSKOTTERING- OCH FINANSIERINGSPLAN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

BILAGA 1 – INVESTERING-, FÖRSKOTTERING- OCH FINANSIERINGSPLAN

1. Finansiering och medfinansiering

Parternas finansiering av investeringar i infrastrukturen framgår av Tabell 1 – Finansiering av åtgärder. Beloppen är angivna i 2015 års prisnivå. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI.

Av Tabell 2 framgår den årliga investeringsplanen i 2015 års prisnivå i enlighet med tidplanen i Bilaga 2.

Av Tabell 3 framgår Parternas årliga bidrag i 2015 års prisnivå.

Kassaflödesanalysen i Tabell 4 visar ett beräkningsexempel på årliga intäkts-och investeringskalkyler i löpande priser för utbyggnaden utifrån vissa antaganden, bland annat har såväl investeringskostnader (enligt Tabell 2) som intäkter (enligt Tabell 3) räknats om med en årlig KPI-förändring på 2 procent.

Tabell 1 – Finansiering

Miljoner kronor i 2015 års prisnivå	
	Östlig förbindelse
Staten	
<i>Kommunal medfinansiering:</i>	
Stockholms stad	
Lidingö kommun	
Värmdö kommun	
Nacka kommun	
Stockholms läns landsting	
Summa finansiering	

Tabell 2 – Årliga investeringskostnader

Miljoner kronor i 2015 års prisnivå										
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Östlig förbindelse	1 100	1 300	1 900	2 400	2 500	2 400	2 300	2 000	900	800
Östlig förbindelse spår										

Tabell 3 – Parternas årliga bidrag till utbyggnad

Miljoner kronor i 2015 års prisnivå										
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Staten										
<i>Kommunal medfinansiering:</i>										
Stockholms stad										
Lidingö kommun										
Värmdö kommun										
Nacka kommun										
Stockholms läns landsting										
Summa	0									

Tabell 4 – Intäkts- och investeringskalkylen

Miljoner kronor (löpande priser)											
	2022	2023	2024	2025	2026	2025	2027	2028	2029	2030	2031
<i>Intäkter:</i>											
Staten											
Stockholms stad											
Lidingö kommun											
Värmdö kommun											
Nacka kommun											
Stockholms läns landsting											
Totala intäkter											
<i>Investeringar:</i>											
Östlig förbindelse											
Totala investeringskostnader											
Summa											

2. Förskotteringsplan

Parterna har i Ramavtal 9 – Östlig förbindelse Stockholm åtagit sig att betala ut medel för genomförande av åtgärder som sedan återbetalas med statliga medel. Inbetalning och återbetalning av medel ska ske enligt Tabell 5 och 6 i denna bilaga.

En del av statens finansiering (x miljarder kronor) betalas ut först 2030-2035 och är villkorade av att övriga Parter uppfyller vissa åtaganden. Åtagandena framgår av Tabell 6 – Återbetalning. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI från 2015 års prisnivå.

Staten betalar ut förskotterade medel till berörd Part med ena hälften 2030 (se Tabell 6 – Återbetalning), om berörd Part uppfyllt sitt åtagande avseende bostadsbyggande enligt Tabell 6 vid denna tidpunkt. Den andra hälften av förskotterande medel betalas ut av Staten till berörd Part senast 2035 om respektive Parts åtagande enligt Tabell 6 uppfyllts vid denna tidpunkt (se Tabell 6 – Återbetalning). Om berörd Parts åtagande ej kunnat genomföras enligt Ramavtal 9 – Östlig förbindelse Stockholm vid respektive angiven tidpunkt för återbetalning av förskotterade medel ska Statens betalning ske så snart respektive berörd Parts åtagande uppfylls. Förskotterade medel betalas dock under alla omständigheter ut av Staten till berörd Part senast 2040. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI från 2015 års prisnivå.

Tabell 5 – Inbetalning

Miljoner kronor i 2015 års prisnivå	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stockholm stad									
Lidingö kommun									
Värmdö kommun									
Nacka kommun									
Summa finansiering									

Tabell 6 – Återbetalning

Miljoner kronor i 2015 års prisnivå	Bostadstillskott
	Åtagande 2035
2030	2035
Stockholm stad	
Lidingö kommun	
Värmdö kommun	11 000
Nacka kommun	6 500
Summa finansiering	

SVERIGEFÖRHANDLINGEN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

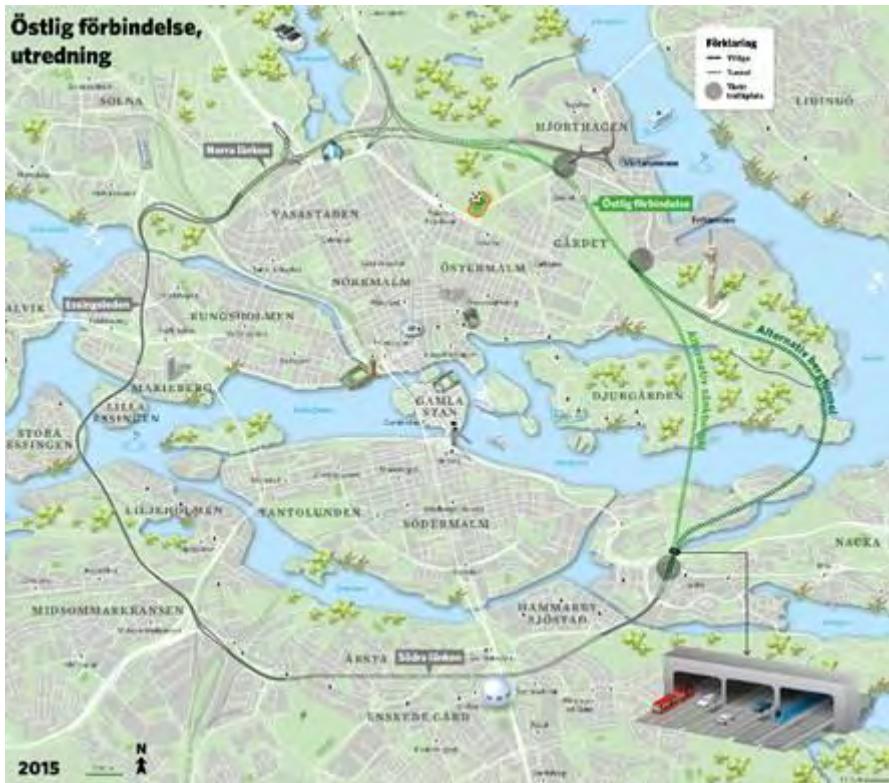
BILAGA 2 – SPECIFIKATION INKLUSIVE TIDPLAN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

BILAGA 2 – SPECIFIKATION INKLUSIVE TIDPLAN

1 Östlig förbindelse i Stockholm

Östlig förbindelse är en trafiktunnel för väg-, buss och spårtrafik under Saltsjön som binder samman söder och norr och sluter vägringen runt Stockholm och förlänger tvärspårvägen från Sickla till Värtan. Den sträcker sig från Södra länken vid Sickla till Norra länken strax väster om trafikplats Värtan. Länken går i berget under Saltsjön utan intrång i Nationalstadsparken.

Östlig förbindelse går från Södra länken österut under Kvarnholmen. Vid Kvarnholmens östra spets viker förbindelsen av norrut för att passera under Saltsjön och Djurgården mot Loudden och vidare i nordvästlig sträckning under Gärdet, i västra kanten av bebyggelsen i Frihamnen och ansluter till de i Norra länken förberedda påslagen. Vid Sickla ansluts Östlig förbindelse mot Värmdöleden österut och västerut. Södergående ramper anläggs både mot Frihamnen och mot Lidingö/Hjorthagen.

Tvärspårvägen förlängs från Sickla till Värtan och anläggs i ett eget parallellt tunnelrör. Från befintlig tvärbanestation i Sickla går tvärbanan parallellt och ansluter till Frihamnen med en station. Anslutningen i Frihamnen möjliggör en fortsätt dragning av tvärbanan norrut till Rosten och/ eller Odenplan. Inga stationer planeras mellan Sickla och Frihamnen vilket gör korta restider under saltsjön.

2 Beskrivning av åtgärder för Östlig förbindelse i Stockholm

På sträckan planeras leden för tre körfält i vardera riktningen mellan trafikplatserna Värtan och Värmdöleden. Två körfält är genomgående, medan ett körfält tillkommer respektive avgår vid trafikplatserna. Ett av körfälten reserveras för busstrafik i de fall kösituationer uppstår så att busstrafikens framkomlighet att prioriteras. Detta genom ett så kallat dynamiskt körfält. På ramper anläggs separata busskörfält.

För att klara växlingar mellan körfält och kapacitet på sträckan från Värtan mot Roslagsvägen planeras ett tunnelrör med ett körfält för att få en direktkoppling till Frescati. Vidare behöver en mindre del av Norra länken i västgående riktning få ett extra körfält. Detta är redan förberett.

3 Ansvarsfördelning och genomförande

- 3.1 Parterna är medvetna om att det är för tidigt att i detalj reglera hur åtgärderna ska genomföras. Parterna är dock överens om att nedanstående principer ska gälla för genomförandet.
- 3.2 Trafikverket bär huvudansvaret för genomförande av åtgärder och ansvarar för den formella handläggningen, fördjupade studier inom ramen för planläggningen, utarbetande av järnvägsplan och eventuella andra planer enligt lagen om byggande av järnväg, upphandling av entreprenader och dylikt.
- 3.3 Trafikverket ska ansvara för framtagande av underlag för tillståndsverksamhet kopplat till järnvägsanläggningen samt för att tillämpliga lagar och andra författningsar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av de åtgärder som omfattas av Landstingets ansvar enligt Ramavtalet och respektive Objektavtal.
- 3.4 Trafikverket åtar sig att i kommande planering verka för att kollektivtrafikutbyggnad bidrar till att sprida resenärsnyttan samt öka arbetsmarknads- och näringslivsnyttan.
- 3.5 Trafikverket åtar sig att verka för samverkan mellan berörda kommuner för att trygga markåtkomst för utbyggnad av kollektivtrafik och höghastighetsjärnväg.

- 3.6 Part/kommunerna ska utföra eller låta utföra alla de åtgärder som inte omfattas av Trafikverkets ansvar enligt Ramavtalet och respektive Objektavtal samt för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet.
- 3.7 Ett Genomförandeavtal innehållandes detaljerade former för hur planläggningsprocesser, upphandlingar, påverkan på trafik, påverkan på kommunala anläggningar, etc. ska utarbetas mellan Trafikverket och berörda Parter/Kommuner så snart det är möjligt och godkännas i respektive Parts/Kommuns beslutande organ.

4 Tidplan

- 4.1 Trafikverket har upprättat en övergripande tidplan. Planerings- och projekteringstid inleds 2016 och tar ca sju år, inkluderat tid för överklagande av vägplan till regeringen och miljödom till Mark och Miljödomstolen. Överklagas projektet i samtliga instanser utökas tidplanen med två år till byggstart. Planerad byggstart enligt nu gällande tidplan är tidigast 2022 och öppen för trafik tidigast 2031.
- 4.2 Trafikverket har vid upprättandet av denna tidplan tagit hänsyn till den risk för förseningar av åtgärder som kan komma att följa av bland annat antagandeprocesser av detaljplaner, miljöaspekter m.m.
- 4.3 Parterna ska hålla varandra informerade om omständigheter som kan komma att påverka tidplanen.
- 4.4 För det fall åtgärderna skulle försenas jämfört med denna tidplan åtar sig Parterna att på oförändrade villkor vidta samtliga de åtaganden som enligt Ramavtalet åvilar sådan Part, oaktat att fullgörandetidpunkten för Parts åtagande ska ske vid en senare tidpunkt.

§ 5

Dnr KFKS 2006/611-251 mfl

Projektavslut Hedvigslunds trafikplats, stadsbyggnadsprojekt 9622

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen godkänner slutrapporten för stadsbyggnadsprojekt 9622, Hedvigslunds trafikplats. Informationen i ärendet lämnas för kännedom till miljö- och stadsbyggnadsnämnden och natur- och trafiknämnden.

Nettoinvesteringar för gata, park och VA ska aktiveras på respektive verksamhet hos kommunstyrelsen och natur- och trafiknämnden.

Ärendet

Projektet ligger i södra delen av Älta och angränsar till Tyresö kommun och Stockholms stad. Projektet har sin bakgrund i att Nacka, Tyresö och Stockholms kommuner sedan år 2003 drivit ett samarbetsprojekt för att arbeta fram en gemensam strategi för LÄSK-området (Lindalen-Älta-SKrubba). Frågorna inom LÄSK-samarbetet var att förbättra vägnätet inklusive gång- och cykelvägar i området, den aktuella trafikplatsen var huvudfrågan. Trafikplatsen är utbyggd och projektets mål är uppfyllda.

Handlingar i ärendet

Exploateringenhetens tjänsteskrivelse den 23 november 2016

- 1: Årendeöversikt, karta
- 2: Slutrapport

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med exploateringenhetens förslag.

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Projektavslut Hedvigslunds trafikplats, stadsbyggnadsprojekt 9622

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner slutrapporten för stadsbyggnadsprojekt 9622, Hedvigslunds trafikplats. Informationen i ärendet lämnas för kännedom till miljö- och stadsbyggnadsnämnden och natur- och trafiknämnden.

Nettointвестeringar för gata, park och VA ska aktiveras på respektive verksamhet hos kommunstyrelsen och natur- och trafiknämnden.

Sammanfattning

Projektet ligger i södra delen av Älta och angränsar till Tyresö kommun och Stockholms stad. Projektet har sin bakgrund i att Nacka, Tyresö och Stockholms kommuner sedan år 2003 drivit ett samarbetsprojekt för att arbeta fram en gemensam strategi för LÄSK-området (Lindalen-Älta-SKrubba). Frågorna inom LÄSK-samarbetet var att förbättra vägnätet inklusive gång- och cykelvägar i området, den aktuella trafikplatsen var huvudfrågan. Trafikplatsen är utbyggd och projektets mål är uppfyllda.

Projektet

Stadsbyggnadsprojekt 9622 Hedvigslunds trafikplats är nu klart att avslutas. En slutrapport har upprättats, se bilaga 2.

Projektets syfte var att möjliggöra utbyggnaden av en ny trafikplats i anslutning till vägporten under Tyresövägen mellan Töresjövägen och Ältabergsvägen, och på så sätt skapa förutsättning för utveckling av områden i Nacka, Stockholm och Tyresö kommun. Trafikplatsen var en förutsättning för, och har möjliggjort cirka 430 bostäder i södra

Hedvigslund, Ältadalens verksamhetsområdet samt Ältadalen med drygt 200 lägenheter. Projektet drevs gemensamt av Nacka, Stockholm, Tyresö och Trafikverket. Trafikplatsen byggdes ut av trafikverket och slutbesiktigades i december 2012. Nacka ansåg dock inte att trafikplatsen var färdigställd eftersom dagvattenanläggning ej byggts ut, detta gjordes under 2014 och 2015 och därefter övertog Nacka ansvaret för delarna inom Nacka kommun.

De tillgångar som skapats är 300 meter gång och cykelväg och 2 cirkulationsplatser (den södra cirkulationen är delvis Nackas då den även ligger i Stockholms kommun) vars bruttovärde är 4,9 miljoner kronor och park 0,5 miljoner kronor. Dagvattenledningar inom området har byggts till ett värde om 200 000 kronor.

Kommunens kostnader för Trafikverkets anläggning ingår inte i detta projekt. De har bokförts i ett separat projekt som infrastrukturbidrag till Trafikverket. Nacka kommun har bidragit med 24,4 miljoner till Trafikverket för Hedvigslunds trafikplats vilket reglerats i intentionsavtal från 2007 och i finansieringsavtalet från 2010.

Bilagor

1: Årendeöversikt, karta

2: Slutrapport

Christina Gerremo

Biträdande chef

Exploateringsenheten

David Arvidsson

Projektledare

Exploateringsenheten

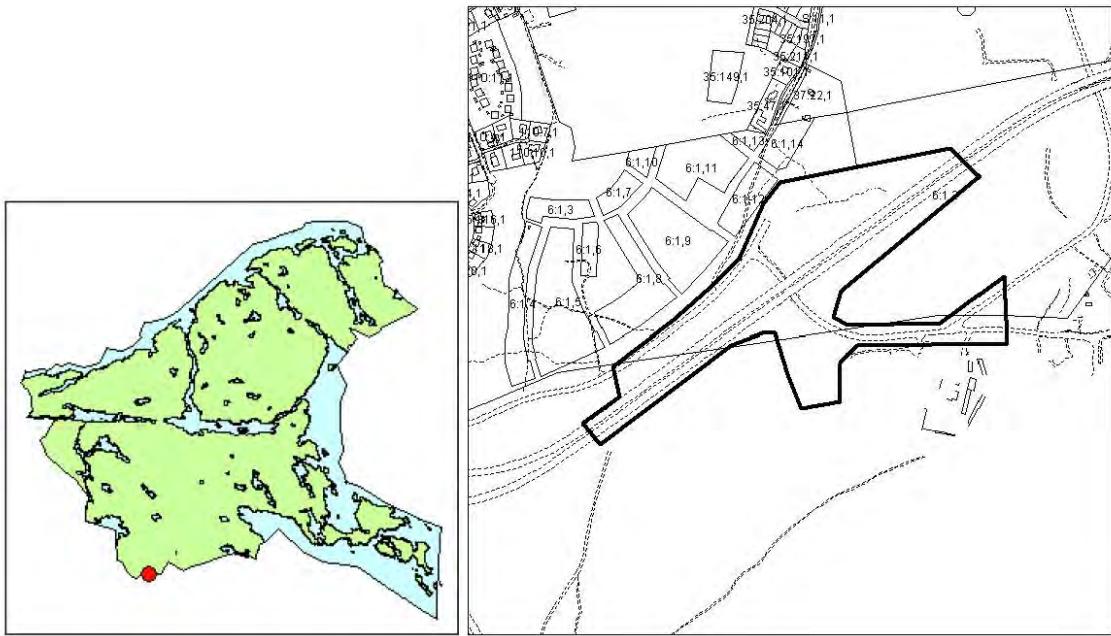
BILAGA I

KFKS 2006/611-251 och
2006/622-214

**Ärendeöversikt för stadsbyggnadsprojekt 9622,
Trafikplats Hedvigslund**

Projektledare:

	Beslut	Datum	Styrelse/nämnd	Kommentar
✓	Start-PM, godkännande	20080602 §110	KS	
✓	Detaljplan, info inför samråd	20090422 §124	MSN	
✓	Yttrande samråd detaljplan	20090901 §182	KSAU	
✓	Detaljplan, utställning	20091111 §323	MSN	
✓	Yttrande, utställning detaljplan	20091221 §311	KSAU	
✓	Reviderat Start-PM godkännande	20100208 §26	KS	
✓	Finansieringsavtal väg 229 trafikplats lindalen	20100308 §34	KF	
✓	Utbyggnads-PM	20110329 §67	KS	
✓	Detaljplan, tillstyrkan	20100331 §101	MSN	
✓	Detaljplan, antagande	20100524 §101	KF	
✓	Detaljplan, laga kraft	20100623		
✓	Slutbesiktning trafikplats	20121122		Nacka medverkar ej pga att entreprenad är mellan Trafikverket och Veidekke
✓	Besiktning dagvattenmagasin	20141218		
✓	Övertagandesyn	20150707		Övertagande av anl. mellan Nacka och Trafikverket
✓	Driftöverlämning	20150707		
✓	Slutredovisning	20160119	KS	

SLUTRAPPORT

Projektavslut för stadsbyggnadsprojekt 9622 Hedvigslunds Trafikplats

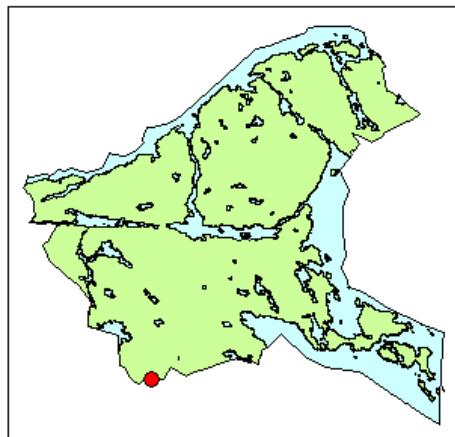
2015-11-23

David Arvidsson

KFKS 2006/611-251 och 2006/622-214

Sammanfattning

Projektets syfte var att möjliggöra utbyggnaden av en ny trafikplats i anslutning till vägporten under Tyresövägen mellan Töresjövägen och Ältabergsvägen, och på så sätt skapa förutsättning för utveckling av områden i Nacka, Stockholm och Tyresö kommun. Trafikplatsen var en förutsättning för, och har möjliggjort cirka 430 bostäder i södra Hedvigslund, Ältadalens verksamhetsområdet samt Ältadalen med drygt 200 lägenheter. Projektet drevs gemensamt av Nacka, Stockholm, Tyresö och Trafikverket, vilket har lett till flera flerpartsavtal där ansvar, skyldigheter och gränsdragningar ibland har varit svåra att avgöra, vilket har resulterat i att projektet dragit ut på tiden och kostat mer pengar.

Nacka kommun
David Arvidsson

Innehållsförteckning

1	Projektets syfte och mål.....	4
2	Utfall i förhållande till mål, ramar och identifierade risker.....	4
2.1	Uppfyllelse av projektmål.....	4
2.2	Projektets ekonomi.....	5
2.3	Nyckeltal och mått.....	5
2.3.1	Processen	6
2.3.2	Levererat projektresultat.....	6
2.3.3	Kostnader..... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
3	Slutsatser och förslag på förbättringar.....	7

I **Projektets syfte och mål**

Målet med projektet var att skapa en ny komplett trafikplats med på- och avfart i båda riktningarna, förbättra vägnätet söderut mot skrubba och att förbättra gång- och cykelvägnätet. Samtliga mål är uppfyllda

Projektet har sin bakgrund i att Nacka, Tyresö och Stockholms kommuner sedan år 2003 drivit ett samarbetsprojekt för att arbeta fram en gemensam strategi för LÄSK-området (Lindalen-Älta-Skrubba). En av de viktigaste frågorna inom LÄSK-samarbetet var att förbättra huvudvägnätet inom området, där den aktuella trafikplatsen var huvudfrågan.

Trafikplatsen var en förutsättning i detaljplanläggningen av bostadsområdet Södra Hedvigslund (färdigutbyggt 2017) vilket nämndes i start-pm för projektet från 2003. Trafikplatsen är också en förutsättning för Ältabergs verksamhetsområde som är utbyggt och även för kommande bostäder i Ältadalen där detaljplanen vann laga kraft 2015.

2 **Utfall i förhållande till mål, ramar och identifierade risker**

2.1 **Uppfyllelse av projektmål**

Huvudsyftet med projektet var att möjliggöra utbyggnad av en ny trafikplats i anslutning till vägporten under Tyresövägen mellan Töresjövägen och Ältabergsvägen. Trafikplatsens syfte var att avlasta befintliga och framtidiga bostadsområden både i Nacka och Tyresö kommun från störande genomfartstrafik och skapa förutsättningar för utveckling av områden i Nacka, Tyresö och Stockholms kommun. Trafikplatsen är för Nackas del bl.a. en förutsättning för bostadsområdet Södra Hedvigslund, Ältabergs verksamhetsområde och Ältadalen.

Projektets syfte var även att förbättra möjligheterna för gång- och cykeltrafiken i området. Numera finns det genomgående gång- och cykelväg från Lindalen och Skrubba via Ältabergsvägen till Älta centrum och vidare in mot Nacka och Stockholm.

Projektet är en följd av LÄSK-överenskommelsen från 2003 och syftade till att utveckla området Lindalen Älta SKrubba. Samarbetet mellan kommunerna resulterade i att ett avtal tecknades 2006 mellan Nacka, Stockholm, Tyresö och Vägverket om att ta fram en förstudie för en ny trafikplats, förstudien bekostades av kommunerna. I samband med avtalet om förstudie tecknades också ett Avtal mellan Stockholm och Nacka om att ta fram en detaljplan för området, Start-pm togs 2008. Under arbetet med projektet tecknades avtal mellan kommunerna och

Vägverket om framtagande av arbetsplan, förfrågningsunderlag och bygghandling. Genomgående för dessa avtal är att kommunerna tog kostnaderna varav Nacka och Stockholm tog största delen eftersom Nacka och Stockholm har störst nytta. När samtliga förutsättningar fanns och detaljplan vunnit laga kraft slöts ett finansierings/genomförandeavtal för utbyggnaden av trafikplatsen mellan kommunerna och Trafikverket.

2.2 Projektets ekonomi

Tidigare beslutad budget (2007) redovisat i tkr:

Verksamhet	tkr	ink/Int	Utgifter	Netto
Mark				0
Gata & park	22800		-23431	-631
VA				0
Planarbete			-782	-782
Netto	22800		-24213	-1413

Projektets sluttgiltiga ekonomi redovisat i tkr

Verksamhet	tkr	ink/Int	Utgifter	Netto
Mark				0
Gata & park	5326		-5326	0
Planarbete	1363		-1363	0
Delnetto	6689		-6689	0
VA	211		-211	0
Delnetto	211		-211	0

I ursprungsbudgeten från 2007 ingår hela utbyggnaden av trafikplatsen. Budgeten utgår från intentionsavtalet som tecknades mellan kommunerna och Trafikverket och kostnaderna var en grov uppskattning. Tanken var att Nackas del skulle finansieras med bidrag från de projekt som hade nytta av trafikplatsen. Efter synpunkter från kommunens revisorer lyftes kostnaderna för Trafikverkets anläggningar ur projektet. Markförsäljningsintäkter från intilliggande projekt får ej finansiera trafikverkets anläggningar utan markförsäljningen ska reavinstbeskattas. Nackas kostnader för Trafikverkets anläggning har lyfts ur projekt 9622 och bokförts som infrastrukturbidrag till trafikverket. Nacka kommun har bidragit med 24,4 miljoner till Trafikverket för Hedvigslunds trafikplats vilket reglerats i intentionsavtalet från 2007 och i finansieringsavtalet från 2010.

Eftersom kostnaderna för Trafikverkets anläggning har lyfts ur projektet har både kostnaderna och intäkterna blivit betydligt lägre än i tidigare budget. Kostnaderna för planarbete etc hamnade på drygt 1,3 miljoner kronor vilket får anses vara skäligt med tanke på projektets omfattning och antalet avtal och utredningar som tagits fram. Kostnaderna för gata, park och VA är de kommunala anläggningar som skapats i projektet, cirkulationsplatser, gång- och cykelväg, park samt dagvattenledningar. Intäkterna för projektet är bidrag från intilliggande projekt som bokförts som intäkt i projektet sedan tidigare.

De tillgångar som skapats är 300 meter gång- och cykelväg och två cirkulationsplatser och ett dagvattenmagasin (den södra cirkulationen är delvis nackas då den även ligger i Stockholms kommun) vars bruttovärde är 4908 tkr och park 500 tkr. Dagvattenledningar inom området har byggts till ett värde om 211 tkr.

Årliga drift och underhållskostnader öka främst på grund av ny gång- och cykelväg med stödmur samt nya parkanläggningar i cirkulationsplatserna totalt beräknas driftkostnaderna öka med 100 tkr fördelat på 55 tkr för park och 45 tkr för väg inklusive belysning.

2.3 Nyckeltal och mått

2.3.I Processen

- Start-PM antagande 2008-06-02
- Detaljplan antagande 2010-05-24
- Laga kraft detaljplan 2010-06-23
- Genomförandeavtal/finansieringsavtal 2010-03-08
- Övertagandesyn allmänna anläggningar 2015-07-07
- Projektavslut (beräknat) 2016-02-22
- 24 månader mellan start-pm och antagen detaljplan
- 1 månad mellan antagande och laga kraftvunnen detaljplan
- 60 månader mellan laga kraftvunnen detaljplan och övertagande av allmänna anläggningar.

Tiden mellan antagen detaljplan och övertagande av allmänna anläggningar är lång eftersom kommunen och Trafikverket inte var överens om när trafikplatsen var färdigställd. Trafikverket ansåg att trafikplatsen var färdigställd när den slutbesiktigades 2012-11-22, men Nacka ansåg att trafikplatsen inte var färdigställd eftersom relationshandlingar och dagvattenlösning saknades. Därför medverkade inte kommunen på slutbesiktningen och tog heller inte över ansvaret för de delar av trafikplatsen som ligger inom Nacka kommun. Trafikverket har därefter åtgärdat dagvattenlösningen samt tagit fram relationshandlingar. Trafikverket åtgärdade detta under 2014/2015 och därför avslutas projektet först nu.

2.3.2 Levererat projektresultat

- 200 m nya dagvattenledningar samt ett dagvattenmagasin på 250 kubikmeter
- Två nya cirkulationsplatser om cirka 1000 kvadratmeter hårdgjord yta
- 300 meter gång- och cykelväg om cirka 1000 kvadratmeter hårdgjord yta
- Cirka 1000 kvadratmeter parkyta i cirkulationsplatser samt ett 10 tal träd i anslutning till trafikplatsen.

3 Slutsatser och förslag på förbättringar

Det positiva med projektet är att en ny trafikplats har byggts vilket är en förutsättning för södra Hedvigslund, Ältabergs verksamhetsområde och Ältadalen. Projektet har också bidragit till att det regionala cykelstråket från Tyresö och Älta in mot Stockholm har blivit utbyggt

Projektet har tagit längre tid och kostat mer än kommunen räknade med från början. Projektets omfattning och olika lösningar har utretts och förändrats under projektets gång vilket till viss del förklarar både tidsåtgången och kostnaderna. Det är också alltid svårt att uppskatta kostnaden för en stor åtgärd i tidigt skede då förutsättningarna är oklara så det är naturligt att kalkylen ändras. I projektet har avtal tecknats mellan fyra parter vilket har varit resurskrävande. Avtalen har inte alltid reglerat vilken part som ansvarar för vad samt hur fakturering ska ske vilket har varit ett problem. Avtalen har heller inte reglerat hur anläggningar ska utföras vilket har fått till följd att det varit otydligt vilka anläggningar som ska överlämnas till kommunen och i vilket skick. Trafikplatsen ligger dessutom i tre kommuner vilket har komplicerat saker ytterligare. Kommunens avtalsmallar har utvecklats sen avtalet i detta projekt tecknades så att samma misstag inte ska ske igen. Det är extra viktigt med tydliga avtal och ansvar när det är ett projekt med flera parter i flera kommuner.

Nacka och Trafikverket var under längre tid av olika uppfattning om trafikplatsen var färdigställd eller inte. Nacka hävdade att den inte var det eftersom dagvattenlösningen var bristfällig. Under projekteringen frångick Trafikverket de förutsättningar som detaljplan och avtal reglerat och ansåg att dagvattenanläggningen inte behövdes. Till slut byggde dock Trafikverket, efter påtryckningar från Nacka ut en dagvattenanläggning. Slutresultatet hade dock blivit bättre om Trafikverket byggt enligt de överenskommelser som finns. För att förhindra att något liknande sker i framtiden ska tydligare avtal skrivas.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

§ 4

Dnr KFKS 2009/268-251

Ändring av överenskommelse om fastighetsreglering med Gammeluddshemmet AB avseende fastigheten Lännersta 11:162

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att ändra tidigare antagen överenskommelse om fastighetsreglering av fastigheterna Lännersta 11:162 och Lännersta 10:1, genom att byta ut den till överenskommelsen bifogade kartan mot bilaga 2 i exploateringsenhetens tjänsteskrivelse.

Ärendet

Den 13 maj 2013 beslutade kommunstyrelsen att ingå överenskommelse om fastighetsreglering av fastigheterna Lännersta 11:162 och Lännersta 10:1. Till överenskommelsen bifogades en karta av vilken framgår hur fastighetsgränserna skulle se ut. Överenskommelsen medgav bland annat ett intrång i område för kulturresevat. Länsstyrelsen i Stockholm har dock ansett att intråget i kulturresevatet är olämpligt. Mot denna bakgrund föreslås att den till överenskommelsen bifogade kartan byts ut mot bilaga 2.

Handlingar i ärendet

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 21 december 2016

1. Överenskommelse om fastighetsreglering
2. Inlösenkarta för nytt beslut 2016
3. Länsstyrelsen i Stockholms utställningsyttrande
4. Tidigare beslut

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

**NACKA
KOMMUN**

236

2015-12-21

I (2)

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2009/268-251
Projekt 9319

Kommunstyrelsen

Ändring av överenskommelse om fastighetsreglering med Gammeluddshemmet AB avseende fastigheten Lännersta 11:162

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ändra tidigare antagen överenskommelse om fastighetsreglering av fastigheterna Lännersta 11:162 och Lännersta 10:1, genom att byta ut den till överenskommelsen bifogade kartan mot bilaga 2 i exploateringsenhetens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Den 13 maj 2013 beslutade kommunstyrelsen att ingå överenskommelse om fastighetsreglering av fastigheterna Lännersta 11:162 och Lännersta 10:1. Till överenskommelsen bifogades en karta av vilken framgår hur fastighetsgränserna skulle se ut. Överenskommelsen medgav bland annat ett intrång i område för kulturreservat. Länsstyrelsen i Stockholm har dock ansett att intrånet i kulturreservatet är olämpligt. Mot denna bakgrund föreslås att den till överenskommelsen bifogade kartan byts ut mot bilaga 2.

Ärendet

Den 13 maj 2013 beslutade kommunstyrelsen att ingå överenskommelse om fastighetsreglering av fastigheten Lännersta 11:162, som ägs av Gammeluddshemmet AB (org.nr. 556447-6991), och kommunens fastighet Lännersta 10:1 (§ 122, dnr 2009/268-251). Överenskommelsen syftar till att hantera de fastighetsregleringsfrågor som aktualiseras

genom planförslaget för Sydöstra Lännersta 2 (Område W) och som påverkar bolagets och kommunens nämnda fastigheter.

Av överenskommelsen framgår att vissa marköverföringar ska ske mellan bolaget och kommunen i enlighet med detaljplaneförslag. Av den till överenskommelsen bifogade kartan framgår hur fastighetsgränserna skulle se ut efter fastighetsreglering. Bolaget medgavs en tillbyggnad på mark som omfattas av område för kulturreservat. Länsstyrelsen i Stockholm har i sitt utställningsyttrande den 4 juni 2013 uttalat att intrånget i kulturreservatet är olämpligt. Detaljplaneförslaget har därför ändrats på så sätt att möjligheten för bolaget till denna tillbyggnad, och därmed intrånget i kulturreservatet, är borttagen. Detta innebär i sin tur att fastighetsgränserna har behövt ändras. Mot denna bakgrund är den till överenskommelsen bifogade kartan inte längre aktuell för överenskommelsen. Till överenskommelsen behöver därför fogas en ny karta av vilken aktuella och korrekta fastighetsgränser framgår. Denna karta ska ersätta den tidigare bifogade kartan.

Kommunens drift- och underhållskostnader för kulturreservatet ökar marginellt till följd av förslaget till beslut. Utöver detta innebär förslaget till beslut inte några ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Bilagor

1. Överenskommelse om fastighetsreglering
2. Inlösenkarta för nytt beslut 2016
3. Länsstyrelsen i Stockholms utställningsyttrande
4. Tidigare beslut

Exploateringsenheten

Ulf Crichton
Exploateringschef

Björn Bandmann
Projektledare

ANSÖKAN OCH ÖVERENSKOMMELSE OM FASTIGHETSREGLERING

PARTER

Mellan Gammeluddshemmet AB, ägare till fastigheten Lännersta 11:162, nedan kallad fastighetsägaren och Nacka kommun, ägare till fastigheten Lännersta 10:1, nedan kallad kommunen, har träffats följande överenskommelse:

BAKGRUND

En ny detaljplan för sydöstra Lännersta 2 håller på att tas fram. Gammeluddshemmet AB:s fastighet Lännersta 11:162 ingår i det aktuella området för detaljplaneläggning. Enligt denna detaljplan kommer mark som idag ägs av fastighetsägaren att planläggas som allmän platsmark (naturmark, parkmark, parkeringsplats) som kommunen kommer att lösa in. Mark som idag ägs av kommunen kommer att överföras till fastighetsägaren. Som kompensation för detta kommer två byggrätter tillskapas på fastighetsägarens mark.

PARTERNA ÄR ÖVERENS OM FÖLJANDE

Överenskommelsen förfaller om ovanstående detaljplan där byggrätter på fastigheten Lännersta 11:162 regleras inte vinner laga kraft.

Genom fastighetsreglering skall följande områden av fastigheten Lännersta 11:162 överföras till fastigheten Lännersta 10:1. Natur och Parkmark (orange färg), Strandpromenaden (grön färg), Parkeringsplatsen och Gångvägen från parkeringsplatsen till strandpromenaden (grön färg) enligt bifogad kartskiss. Gångvägen inom område X2 och område X3 fram till strandpromenaden skall utföras (anlägga så att gångvägen ansluter i plan- och profil) av ägaren till Lännersta 11:162. Genom fastighetsreglering skall område markerat med gul färg på bifogad kartskiss överföras från Lännersta 10:1 till Lännersta 11:162.

Ingen ersättning utgår för marköverföringen.

Gammeluddshemmet AB erhåller en summa av 70 tkr ex. moms av kommunen som ersättning för den kostnad som Gammeluddshemmet AB har för byggnation av nya parkeringsplatser på sin fastighet. Betalningen sker då detaljplanen vunnit laga kraft.

SERVITUT

Ändamål: Gångväg

Rätt att anlägga, använda, underhålla och förnya vägen X1, X2 och X3 på bifogad karta. Område X2 avgränsas till att omfatta bredd om 3 meter och höjd om 3 meter. Gångvägen inom område X2 och område X3 skall utföras (anläggas) av ägaren till Lännersta 11:162 fram

till och med strandpromenaden. Anslutningen till strandpromenaden skall utföras i plan och profil.

Till förmån för: Lännersta 10:1

Belastar: Lännersta 11:162

SKICK

Områdena överförs i befintligt skick.

TILLTRÄDE

Tillträde till de genom fastighetsreglering överförda områdena skall ske när fastighetsbildningsbeslutet vunnit laga kraft.

ERSÄTTNING

Någon ersättning skall inte betalas för de överförda områdena eller bildande av servitut.

FASTIGHETSBILDNING

Nacka kommun skall ansöka om lantmäteriförrättning i enlighet med denna överenskommelse. Fastighetsägaren till Lännersta 11:162 biträder härmed denna ansökan.

Förrättningskostnaden betalas av kommunen.

Mindre avvikelse från det på kartan bifogade områdena i samband med fastighetsbildningen godtas utan ändring av ersättningen eller av övriga villkor i denna överenskommelse.

Denna överenskommelse har upprättats i tre (2) likalydande exemplar varav parterna tagit varsitt och ett har översänts till Lantmäteriet.

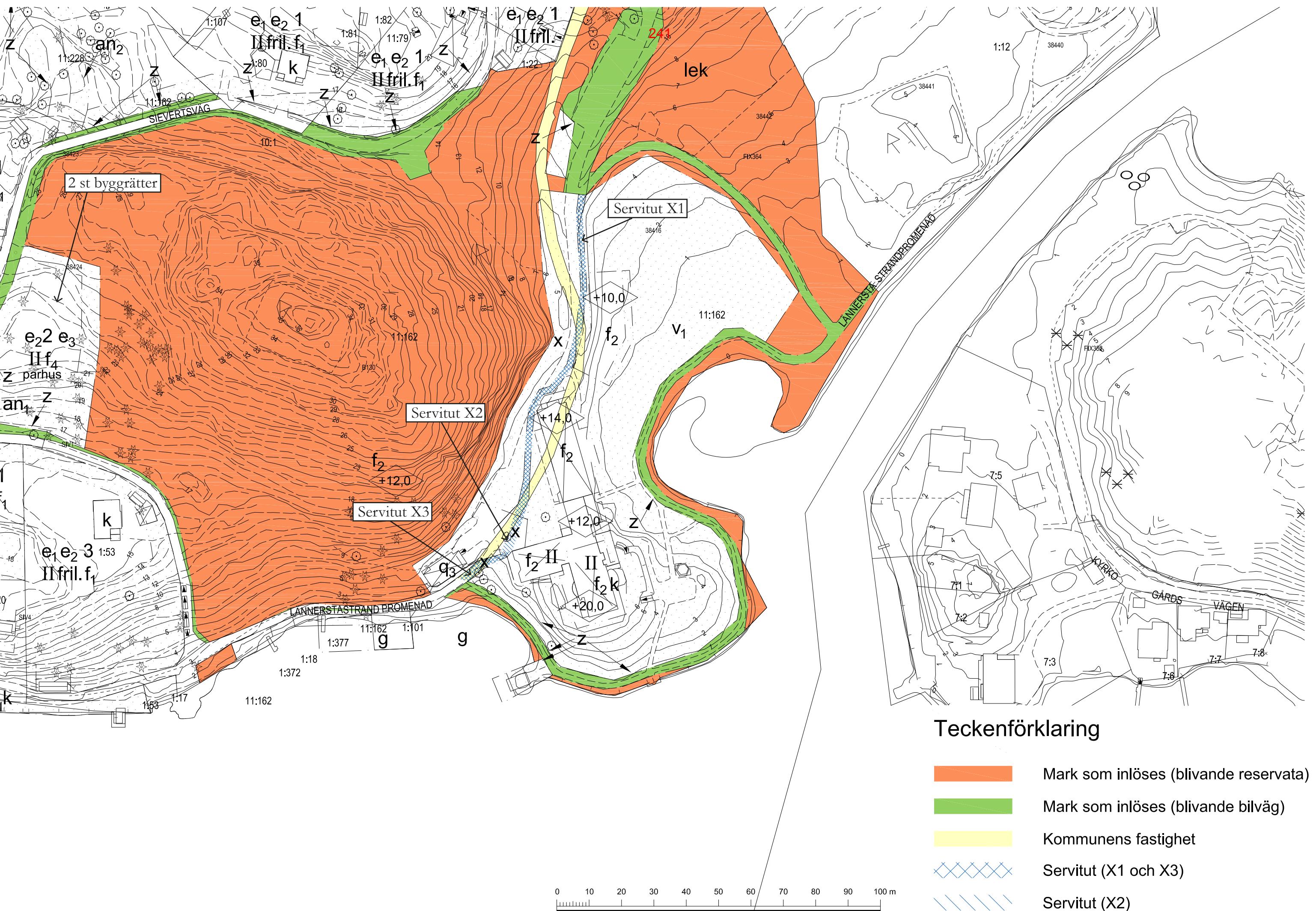
Nacka den
För Nacka kommun

.....
Mats Gerdau

.....
Ulf Crichton

Nacka den

.....
Gammeluddshemmet AB

Enheten för planfrågor
Inger Norsell
08-785 51 77

Datum
2013-06-04

Beteckning
4022-12375-2013

Nacka kommun

Nacka kommun
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Planenheten
131 81 Nacka

Ink. **2013-06-07**

Dnr

Detaljplan för sydöstra Lännersta 2 (område W) i Boo, Nacka kommun

Planförslaget (kommunens beteckning KFKS 2002/301-214, projekt 9319), upprättat i januari 2013, har översänts till Länsstyrelsen för granskning under formell utställning enligt 5 kap. 23 § plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL.

Planområdet är beläget i södra Boo och omfattar ca 120 fastigheter. Bebyggelsen består av en blandning av villor och fritidshus, där majoriteten av husen redan idag utnyttjas för åretruntboende. Avsikten är att planlägga området med byggrätter för permanentboende, vilket möjliggörs genom att det kommunala vatten- och avloppsnätet byggs ut samt att en upprustning och ombyggnad sker av vägnätet, så att det uppfyller de krav som ställs i ett permanentbebott område. Planen möjliggör att det skapas ca 25 nya fastigheter. I området finns förutom bostäder även det privata sjukhemmet Gammeludden.

Området är mycket värdefullt ur natur- och kulturmiljöhänseende med välbevarade kulturhistoriskt intressanta närmiljöer, fornlämningar och stora naturområden med delvis höga naturvärden. Arbete pågår med bildandet av kulturservatet Baggensstäket, som i sin helhet kommer att ligga inom planområdet. Planområdet angränsar i norr till det blivande naturreservatet Trollsjön.

Efter detaljplanens samrådsskede har planförslaget omarbetats bl.a. vad gäller Gammeluddshemmets möjligheter till utbyggnad och avstyckning. Den i samrådsföreslaget angivna småbåtshamnen är inte längre aktuell och har därför utgått. Även justeringar av mer begränsad betydelse har gjorts, vilket framgår av utskickade handlingar.

Länsstyrelsen har i yttrande 2011-09-28 lämnat synpunkter under detaljplanens samrådsskede. Synpunkterna berörde främst strandskyddsfrågan och buller.

De statliga ingripandegrunderna enligt 12 kap. ÄPBL

Länsstyrelsen ska enligt 12 kap. 1 § ÄPBL pröva kommunens beslut att anta en detaljplan, om det kan befaras att beslutet t.ex. innebär att ett riksintresse inte tillgodoses, en miljökvalitetsnorm inte följs eller att en bebyggelse blir olämplig

UTSTÄLLNINGSYTTRANDE

Datum
2013-06-04

Beteckning
4022-12375-2013

med hänsyn till de boendes hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter

Sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen anser att planförslaget kan accepteras i förhållande till de statliga ingripandegrunderna enligt 12 kap. 1 § ÄPBL.

Eftersom planförslaget, framförallt i anslutning till Gammeluddshemmet, har omarbetats på ett sätt som innebär att större påverkan sker på natur-, kultur- och rekreationsvärden än i samrådsförslaget, lämnar Länsstyrelsen synpunkter som berör även lokala intressen.

Länsstyrelsen har i skrivande stund inte tagit del av kommunens begäran om upphävande av strandskydd. Länsstyrelsen gör dock preliminärt bedömningen att det för vissa delar sannolikt saknas sådana särskilda skäl som krävs för att strandskyddet ska kunna upphävas.

Om kommunen ändå väljer att gå vidare med planförslaget i sin nuvarande utformning är det viktigt att planen inte antas innan Länsstyrelsen tagit ställning till kommunens ansökan om strandskyddsupphävande. Ett eventuellt beslut om upphävande bör även ha vunnit laga kraft. Detta för att detaljplanen inte ska tillåta en markanvändning som inte kommer att kunna realiseras på grund av strandskyddsbestämmelserna.

Strandskydd, natur-, kultur- och rekreationsvärden

För området gäller idag 100 meter strandskydd i vatten och på land. Strandskydd finns både längs Lännerstasunden och Baggenstäket samt runt Trollsjön. Kommunen avser att översända en begäran om strandskyddsupphävande, så snart en sammanställning gjorts av de yttranden som inkommit under detaljplanens utställning.

Planbeskrivningen innehåller i nuläget inte någon heltäckande redogörelse för var kommunen avser begära strandskyddsupphävande, bl.a. saknas sådana uppgifter beträffande WD- och WB-områdena. Om kommunen vill ha frågan om upphävande av strandskydd inom dessa områden prövad av Länsstyrelsen, behöver de särskilda skälen anges och förhållandena i vattenområdena samt planens konsekvenser för naturmiljön beskrivas närmare. Detta gäller framförallt de något större WB-områden, som i dagsläget är ianspråktagna endast i liten omfattning eller inte alls.

UTSTÄLLNINGSYTTRANDE

Datum
2013-06-04

Beteckning
4022-12375-2013

Länsstyrelsen kan konstatera, utifrån föreliggande planförslag och underlagsmaterial till planen, att det är tveksamt om förutsättningar (särskilda skäl) finns för upphävande av strandskydd inom vissa delar av planförslaget. Det gäller framförallt följande områden:

- Gammeluddshemmets byggrätt har utökats västerut på mark som i samrådet föreslogs ingå i kulturreservatet. Utvidgningen sker här på tidigare ej ianspråktagen mark med höga naturvärden. Utrymme för en allmänt tillgänglig strandpromenad finns dock kvar, även om planerad tillbyggnad på grund av sin storlek kan upplevas ligga ”påträngande” nära strandpromenaden.
- Även byggrätten för tillkommande byggnad norr om befintlig bebyggelse inom Gammeluddshemmet har ändrats och föreslås inte längre byggas samman med det befintliga. Byggrätten är också större, varför intråget på strandskyddad mark blir betydligt större.
- I planen har lagts in två tomter med byggrätt för ett parhus inom det område (Lännersta 11:162) som tidigare ingick i föreslaget område för kulturreservatet. Marken är obebyggd, området har naturvärden och strandskydd råder i södra delen av kvartersmarken (på prickmark).
- I planområdets norra del, i anslutning till Trollsjön, finns en obebyggd fastighet (Lännersta 1:347), som till stor del omfattas av strandskydd. Byggrätten är tänkt för en friliggande villa och prickmark har lagts ut på den del som omfattas av strandskydd.
- WB-områden, till synes ej ianspråktagna idag, eller ianspråktagna endast i liten omfattning.

I planbeskrivningen anges att kommunen avser behålla strandskyddet inom en zon på 20 meter från strandlinjen, således till viss del även på kvartersmark för bostadsändamål (på prickmark). Avsikten är att strandområdet fortfarande ska vara allmänsrättsligt tillgängligt, bl.a. sägs att stängsel inte får sättas upp. Eftersom byggnader inte får uppföras inom den kvartersmark där strandskyddet kommer att ligga kvar och dessa områden även fortsättningsvis ska vara tillgängliga för allmänheten, får de en tydlig karaktär av allmän plats.

Kvartersmark för bostadsändamål ska enligt Länsstyrelsens uppfattning normalt endast tillgodose den enskildes behov. När den enskilde åläggs att sköta mark som ska vara allmänt tillgänglig kan fastighetsägaren t.ex. bli fastighetsrättsligt ansvarig för olyckor som drabbar andra på dennes mark. Länsstyrelsen anser att den valda utformningen medför att det blir otydligt vad fastighetsägaren egentligen får göra på den del av fastigheten som inte får bebyggas. Länsstyrelsen anser därför att de områden där strandskyddet ska finnas kvar ska utpekas som allmän platsmark, även om det kan medföra att kommunen kan bli tvungen att lösa in mer mark än vad som är fallet med nuvarande utformning, med ökade kostnader som följd. Länsstyrelsen kommer inte att medverka till att strandskyddet upphävs så som planförslaget nu är utformat, eftersom gränsen för vad den enskilde får göra på den egna marken då blir otydlig.

UTSTÄLLNINGSYTTRANDE

Datum
2013-06-04

Beteckning
4022-12375-2013

Syftet med strandskyddet är att i ett långsiktigt perspektiv trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. För att Länsstyrelsen ska kunna upphäva strandskyddet krävs att det finns särskilda skäl. De särskilda skäl som kan ligga till grund för ett upphävande enligt den äldre lagstiftningen, finns bl.a. angivna i förarbetena till miljöbalken och i Naturvårdsverkets allmänna råd 1997:1. Kommunen ska i den fortsatta planprocessen, i en särskild ansökan om upphävande av strandskydd, utveckla och motivera de särskilda skäl som åberopas. En sådan ansökan ska även innehålla en beskrivning av befintliga förhållanden och planförslagets konsekvenser, sett i relation till strandskyddets syften. Till ansökan ska fogas ett utdrag av plankartan, med tydlig markering av de områden, där kommunen önskar få strandskyddet upphävt. Länsstyrelsen ser också gärna att planbeskrivningens text om upphävande av strandskydd kompletteras, så att den tydligare redovisar förutsättningarna för upphävande av strandskydd. Av både ansökan och planbeskrivning ska även framgå var strandskydd ska finnas kvar.

Kulturreservatet

Omarbetningen av planförslaget efter samrådet innebär att Gammeluddshemmet får en ökad utbyggnadsmöjlighet både väster och norr om befintlig anläggning samt en möjlighet till avstyckning av två fastigheter längs östra sidan av Sieverts väg. Mark inom det tidigare föreslagna området för kulturreservat tas därigenom i anspråk för bebyggelse, vilket innebär en negativ påverkan på natur-, kultur- och rekreationsvärden.

Det planerade kulturreservatet ligger inte inom område av riksintresse för kulturmiljövården. Området mellan Djurgårdsvägen och farleden omnämns i Nacka kommunens kulturmiljöprogram som kulturhistoriskt värdefullt på lokal nivå. I området finns flera fornlämningar, bland annat en fornborg på Ryssbergets krön. I programmet anges bland annat att ny bebyggelse ska underordnas befintlig bebyggelse och befintliga terräng- och vegetationsförhållanden ska respekteras.

Utbyggnaden av Gammeluddshemmet västerut förutsätter en kraftig bergskärning, vilket innebär en stor negativ påverkan på bl.a. landskapsbild, terräng och värdefull vegetation inom strandskyddat område. Den föreslagna utbyggnaden, som är tämligen storskalig, kommer att dölja delar av berget på ett för landskapsbilden och den kulturhistoriska förståelsen av landskapet olyckligt sätt. Även om den tillkommande bebyggelsen ska anpassas till befintlig arkitektur och färgsättning, så anser Länsstyrelsen att en bebyggelse i den skalan och med den placering som föreslås, är olämplig ur kulturhistorisk synvinkel.

Vad gäller planerade parhus öster om Sieverts väg på Lännersta 11:162, så kommer de att vara väl synliga från den västra delen av kulturreservatet. De kommer även att påverka tillgängligheten till fornborgen och när den idag orörda

UTSTÄLLNINGSYTTRANDE

Datum
2013-06-04

Beteckning
4022-12375-2013

naturmarken bebyggs och trädgårdar anläggs, kan detta i någon mån även förändra upplevelsen av reservatsområdet.

Av planhandlingarna bör framgå om det är ett kulturreservat enligt 7 kap. miljöbalken som åsyftas.

Buller

Länsstyrelsen framförde i samrådsyttrandet synpunkter på redovisningen av bullerfrågan i planen, och ansåg att frågan behövde ses över. Så har också skett, och Länsstyrelsen anser nu att bullerfrågan är tillfredsställande belyst.

Övrigt

Plankartorna saknar förklaringar till grundkartebeteckningarna.

R-markeringar som visar fornlämningarnas läge bör finnas på planens grundkarta.

Johan Hjalmarsson
Bitr. länsarkitekt

Inger Norsell
Planarkitekt

Kopia till:
SBk (ERD)
SBp (IN), pärmen

23 april 2013

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 87

Dnr KFKS 2009/268-251

Överenskommelse om ansökan om fastighetsreglering med Gammeluddshemmet AB

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ska ingå föreslagen överenskommelse om ansökan om fastighetsreglering avseende fastigheten Lännersta 11:162, som ägs av Gammeluddshemmet AB, och kommunens fastighet Lännersta 10:1.

Ärendet

En ny detaljplan för sydöstra Lännersta 2 (område W) håller på att tas fram. Gammeluddshemmet AB:s (Gammeludden) fastighet Lännersta 11:162 ingår i det aktuella området för detaljplaneläggning. Mark som idag ägs av Gammeludden och som planläggs som allmän platsmark (naturmark, parkmark, parkeringsplats och del av strandpromenad), är tänkt att överföras till kommunen och mark som idag ägs av kommunen ska överföras till Gammeludden. Två byggrätter tillskapas på Gammeluddens mark och ett servitut bildas för att allmänheten ska kunna passera igenom Gammeluddens fastighet.

Allmän platsmark är värderad till 3,7 mkr och de två byggrätterna som är tillskapade på Gammeluddens mark är värderade till 4,5 mkr var.

Någon ersättning skall inte betalas för de överförda områdena eller bildande av servitut. Det innebär minskade kostnader för kommunen med 3,7 mkr.

Gammeludden erhåller en summa av 70 tkr av kommunen som ersättning för den kostnad som företaget har för byggnation av nya parkeringsplatser.

Handlingar i ärendet

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 8 april 2013

Ansökan om överenskommelse om fastighetsreglering

Inlösenkarta

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

**NACKA
KOMMUN**

248

2013-04-08

I (2)

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2009/268-251
Projekt 9319

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om ansökan om fastighetsreglering med Gammeluddshemmet AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ska ingå föreslagen överenskommelse om ansökan om fastighetsreglering avseende fastigheten Lännersta 11:162, som ägs av Gammeluddshemmet AB, och kommunens fastighet Lännersta 10:1.

Ärendet

En ny detaljplan för sydöstra Lännersta 2 (område W) håller på att tas fram.

Gammeluddshemmet AB:s (Gammeludden) fastighet Lännersta 11:162 ingår i det aktuella området för detaljplaneläggning. Mark som idag ägs av Gammeludden och som planläggs som allmän platsmark (naturmark, parkmark, parkeringsplats och del av strandpromenad), är tänkt att överföras till kommunen och mark som idag ägs av kommunen ska överföras till Gammeludden. Två byggrätter tillskapas på Gammeluddens mark och ett servitut bildas för att allmänheten ska kunna passera igenom Gammeluddens fastighet.

Allmän platsmark är värderad till 3,7 mkr och de två byggrätterna som är tillskapade på Gammeluddens mark är värderade till 4,5 mkr var.

Någon ersättning skall inte betalas för de överförda områdena eller bildande av servitut. Det innebär minskade kostnader för kommunen med 3,7 mkr.

Gammeludden erhåller en summa av 70 tkr av kommunen som ersättning för den kostnad som företaget har för byggnation av nya parkeringsplatser.

Bilagor

1. Ansökan om överenskommelse om fastighetsreglering
2. Inlösenkarta

Exploateringsenheten

Ulf Crichton
Exploateringschef

Björn Bandmann
Projektledare

ANSÖKAN OCH ÖVERENSKOMMELSE OM FASTIGHETSREGLERING

PARTER

Mellan Gammeluddshemmet AB, ägare till fastigheten Lännersta 11:162, nedan kallad fastighetsägaren och Nacka kommun, ägare till fastigheten Lännersta 10:1, nedan kallad kommunen, har träffats följande överenskommelse:

BAKGRUND

En ny detaljplan för sydöstra Lännersta 2 håller på att tas fram. Gammeluddshemmet AB:s fastighet Lännersta 11:162 ingår i det aktuella området för detaljplanläggning. Enligt denna detaljplan kommer mark som idag ägs av fastighetsägaren att planläggas som allmän platsmark (naturmark, parkmark, parkeringsplats) som kommunen kommer att lösa in. Mark som idag ägs av kommunen kommer att överföras till fastighetsägaren. Som kompensation för detta kommer två byggrätter tillskapas på fastighetsägarens mark.

PARTERNA ÄR ÖVERENS OM FÖLJANDE

Överenskommelsen förfaller om ovanstående detaljplan där byggrätter på fastigheten Lännersta 11:162 regleras inte vinner laga kraft.

Genom fastighetsreglering skall följande områden av fastigheten Lännersta 11:162 överföras till fastigheten Lännersta 10:1. Natur och Parkmark (orange färg), Strandpromenaden (grön färg), Parkeringsplatsen och Gångvägen från parkeringsplatsen till strandpromenaden (grön färg) enligt bifogad kartskiss. Gångvägen inom område X2 och område X3 fram till strandpromenaden skall utföras (anlägga så att gångvägen ansluter i plan- och profil) av ägaren till Lännersta 11:162. Genom fastighetsreglering skall område markerat med gul färg på bifogad kartskiss överföras från Lännersta 10:1 till Lännersta 11:162.

Ingen ersättning utgår för marköverföringen.

Gammeluddshemmet AB erhåller en summa av 70 tkr ex. moms av kommunen som ersättning för den kostnad som Gammeluddshemmet AB har för byggnation av nya parkeringsplatser på sin fastighet. Betalningen sker då detaljplanen vunnit laga kraft.

SERVITUT

Ändamål: Gångväg

Rätt att anlägga, använda, underhålla och förnya vägen X1, X2 och X3 på bifogad karta. Område X2 avgränsas till att omfatta bredd om 3 meter och höjd om 3 meter. Gångvägen inom område X2 och område X3 skall utföras (anläggas) av ägaren till Lännersta 11:162 fram

till och med strandpromenaden. Anslutningen till strandpromenaden skall utföras i plan och profil.

Till förmån för: Lännersta 10:1

Belastar: Lännersta 11:162

SKICK

Områdena överförs i befintligt skick.

TILLTRÄDE

Tillträde till de genom fastighetsreglering överförda områdena skall ske när fastighetsbildningsbeslutet vunnit laga kraft.

ERSÄTTNING

Någon ersättning skall inte betalas för de överförda områdena eller bildande av servitut.

FASTIGHETSBILDNING

Nacka kommun skall ansöka om lantmäteriförrättning i enlighet med denna överenskommelse. Fastighetsägaren till Lännersta 11:162 biträder härmed denna ansökan.

Förrättningskostnaden betalas av kommunen.

Mindre avvikelse från det på kartan bifogade områdena i samband med fastighetsbildningen godtas utan ändring av ersättningen eller av övriga villkor i denna överenskommelse.

Denna överenskommelse har upprättats i tre (2) likalydande exemplar varav parterna tagit varsitt och ett har översänts till Lantmäteriet.

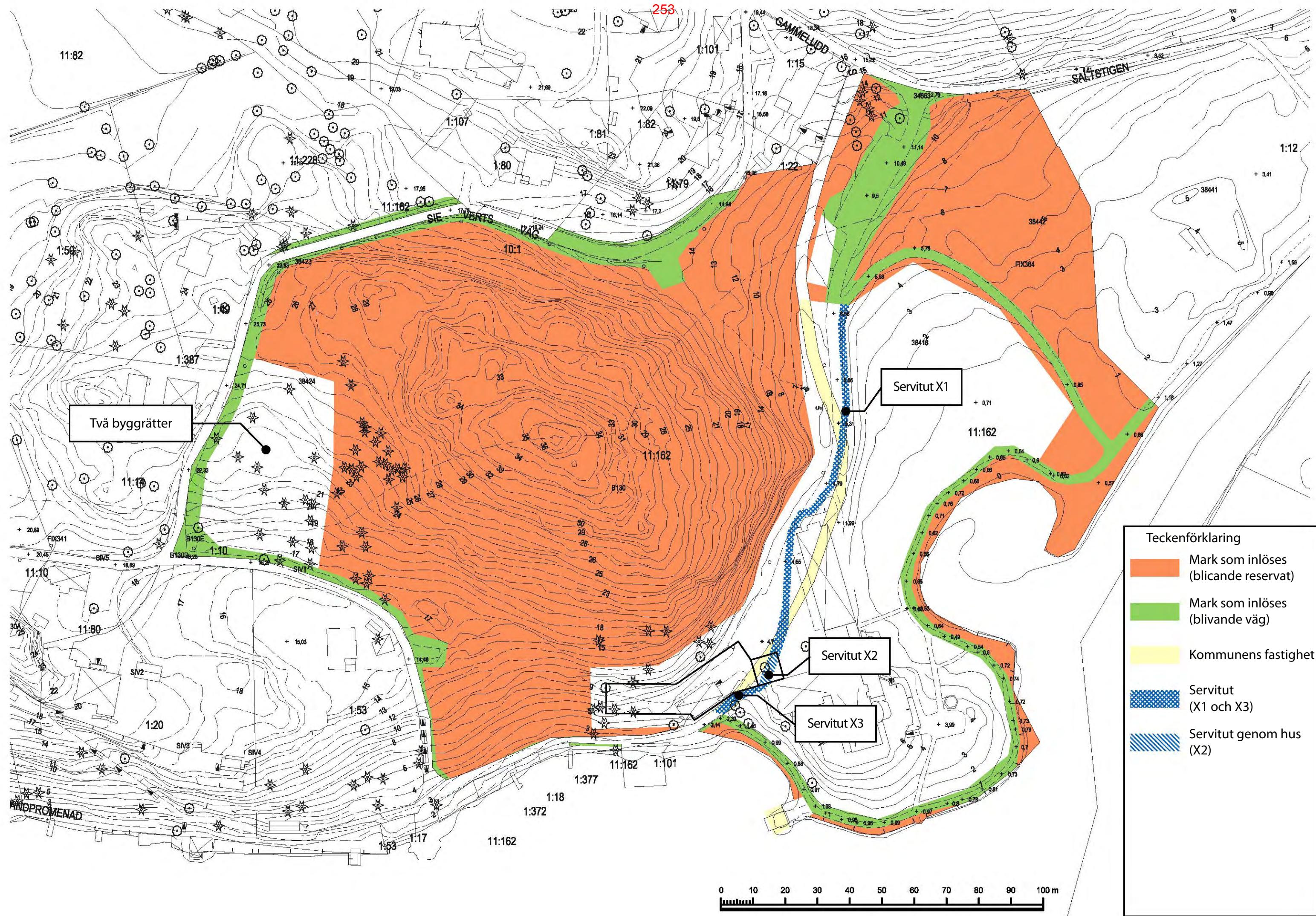
Nacka den
För Nacka kommun

.....
Mats Gerdau

.....
Ulf Crichton

Nacka den

.....
Gammeluddshemmet AB

§ 11

Dnr KFKS 2015/601-050

Stadsbyggnadsprojekt 9221, flerbostadshus på fastigheten Sicklaön 202:9 i Ektorp - godkännande av ägarbyte av part i exploateringsavtalet och överlåtelse av avtalet till annan part

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen godkänner att BTH Projektutveckling Brahe 1 AB köper samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB.

Kommunstyrelsen godkänner att Brf Taket 177 ersätter LC Ektorp Fastigheter AB i exploateringsavtal och överenskommelse om säkerhet avseende stadsbyggnadsprojekt 9221, Flerbostadshus Sicklaön 202:9.

Ärendet

BTH Projektutveckling Brahe 1 AB har köpt samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter och vill att Brf Taket 177 blir kommunens avtalspart i exploateringsavtalet och överenskommelse om säkerhet för stadsbyggnadsprojekt 9221, Flerbostadshus Sicklaön 202:9. Kommunen har krävt att en borgensförbindelse skrivas för Brf Taket 177:s kommande skyldigheter. En borgensförbindelse till förmån för kommunen har därför tecknats.

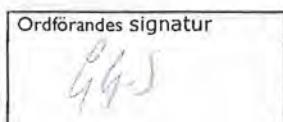
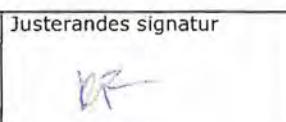
Handlingar i ärendet

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 18 januari 2016

1. Begäran om överlåtelse med företagspresentation
2. Företagspresentation (bilder)
3. Borgensförbindelse

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

**NACKA
KOMMUN**

255

2016-01-18

I (2)

**TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2015/601-050
Projekt 9221**

Kommunstyrelsen

Stadsbyggnadsprojekt 9221, flerbostadshus på fastigheten Sicklaön 202:9 i Ektorp - godkännande av ägarbyte av part i exploateringsavtalet och överlåtelse av avtalet till annan part

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner att BTH Projektutveckling Brahe 1 AB köper samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB.

Kommunstyrelsen godkänner att Brf Taket 177 ersätter LC Ektorp Fastigheter AB i exploateringsavtal och överenskommelse om säkerhet avseende stadsbyggnadsprojekt 9221, Flerbostadshus Sicklaön 202:9.

Sammanfattning

BTH Projektutveckling Brahe 1 AB har köpt samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter och vill att Brf Taket 177 blir kommunens avtalspart i exploateringsavtalet och överenskommelse om säkerhet för stadsbyggnadsprojekt 9221, Flerbostadshus Sicklaön 202:9. Kommunen har krävt att en borgensförbindelse skrivas för Brf Taket 177:s kommande skyldigheter. En borgensförbindelse till förmån för kommunen har därför tecknats.

Ärendet

Nacka Kommun och LC Ektorp Fastigheter AB har ingått ett exploateringsavtal som vann laga kraft den 24 augusti 2015 och en överenskommelse om säkerhet.

BTH Projektutveckling Brahe 1 AB (bolaget) har köpt samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB och vill att Brf Taket 177 blir exploater för stadsbyggnadsprojekt 9221, Flerbostadshus Sicklaön 202:9. Bolagets avsikt är att utveckla och bebygga fastigheten Sicklaön 202:9 enligt gällande detaljplan.

Enligt exploateringsavtalet ska kommunen godkänna en ny ägare till LC Ektorp Fastigheter AB och en ny avtalspart. Bolaget har därför ansökt om att kommunen ger sitt godkännande. Kommunen har som villkor för ett godkännande ställt att en borgensförbindelse skrivs för Brf Taket 177:s kommande skyldigheter enligt exploateringsavtalet och överenskommelsen om säkerhet. Detta har gjorts. Kommunen har godtagit den bilagda borgensförbindelsen och godkänner därför den nya ägaren och den nya avtalsparten.

Exploateringenheten

Christina Gerremo
Biträdande chef

Björn Bandmann
Projektledare

Bilagor

1. Begäran om överlätelse med företagspresentation
2. Företagspresentation (bilder)
3. Borgensförbindelse

Stockholm 2015-11-26

Nacka kommun
131 81 Nacka
Stadsbyggnad, Exploateringsenheten
Att: Björn Bandmann

Ansökan om godkännande av överlätelse av aktier i LC Ektorp AB samt partsbyte i exploateringsavtal för stadsbyggnadsprojekt 9221, flerbostadshus Sicklaön 202:9 m.m.

Mellan Nacka Kommun och LC Ektorp Fastigheter AB föreligger ett exploateringsavtal daterat den 11 september 2015 för stadsbyggnadsprojekt 9221. I enlighet med punkt 19 i exploateringsavtalet har Nacka kommun och LC Ektorp Fastigheter AB den 9 september 2015 ingått en överenskommelse om säkerhet.

BTH Projektutveckling Brahe 1 AB, 556864-6078 (som ingår i BTH-koncernen) har ingått avtal med **Landsort Care 2 AB**, 556763-5817 om förvärv av samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB. BTH avser att utveckla och bebygga fastigheten enligt gällande detaljplan.

Ny byggherre för projektet blir BRF Taket 177, 769630-9033 (som ingår i BTH-koncernen), se bilaga 1-3. Ombud och företrädare för BRF Taket 177 blir BTH Bostad AB.

Med anledning av att BTH Projektutveckling Brahe 1 AB förvärvar samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB, samt att BTH Projektutveckling Brahe 1 AB önskar utse BRF Taket 177 till ny byggherre för projektet ansöks härmed om att Nacka kommun:

- (i) dels godkänner överlätelsen av samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB;
- (ii) dels godkänner att Brf Taket 177 ersätter LC Ektorp Fastigheter AB som part i exploateringsavtalet;
- (iii) dels också godkänner att Brf Taket 177 ersätter LC Ektorp Fastigheter AB som part i den överenskommelse om säkerhet som har tecknats mellan kommunen och LC Ektorp Fastigheter AB.

Vänliga hälsningar

LC Ektorp Fastigheter AB

BTH Projektutveckling Brahe 1 AB

BRF Taket 177

Vi godkänner härmed:

- (i) överlåtelsen av samtliga aktier i LC Ektorp Fastigheter AB,
- (ii) att Brf Taket 177 ersätter LC Ektorp fastigheter AB som part i Exploateringsavtalet, och
- (iii) att Brf Taket ersätter LC Ektorp Fastigheter AB som part i den överenskommelse om säkerhet som i enlighet med Exploateringsavtalet tecknats mellan kommunen och LC Ektorp Fastigheter AB."

Nacka den / 2016

För Nacka kommun

Information om ny part

BTH Bostad är byggherreorganisationen inom BTH-koncernen som utvecklar bostäder från markförvärv till inflyttning. Geografiskt verkar vi i Stor-Stockholm. Vi samarbetar med BTH Bygg, som är totalentreprenörer i våra projekt, ofta med en bostadsrättsförening som beställare. Vårt mål är att färdigställa 100 bostäder årligen.

Vårt systerbolag BTH Bygg har ett brett utbud av byggtjänster. Affärsidén är att bygga, renovera och underhålla fastigheter åt publika företag inom Stor-Stockholm. Organisationen består av avdelningarna ROT, Byggservice och Nyproduktion. Omsättningen uppgick under 2014 till dryga 700 mkr. En fortsatt marknadsetablering och expansion planeras under de närmsta åren.

Tillsammans inom koncernen är vi ca 120 heltidsanställda och vårt gemensamma mål är att det vi bygger ska skapa mervärden för våra kunder och oss själva samt bidra till en hållbar samhällsutveckling. Vi är en koncern med en flexibel organisation med snabba beslutsvägar och som präglas av ett starkt personligt engagemang.

Kontaktperson

Namn: Stefan Norberg
Titel: VD
Tel: 08-544 736 20
E-post: stefan.norberg@bthbostad.se

Vänlig hälsning

BTH Bostad AB

Stefan Norberg

Bilagor

- Bilaga 1 Partsbyte exploateringsavtal
- Bilaga 2 Partsbyte exploateringsavtal forts.
- Bilaga 3 BTH Koncernen
- Bilaga 4 Referensprojekt

Partsbyte exploateringsavtalet

Ektorpsrondellen, Sicklaön 202:9

1. Förvärv:

BTH Bostad Holding ABs indirekt
helägda dotterbolag, BTH Brahe
Projektutveckling AB, köper LC
Ektorp fastigheter AB av Landsort
Care 2 AB

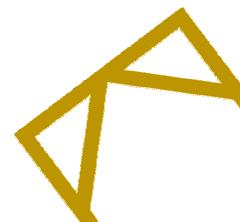
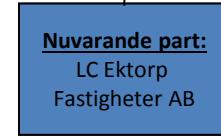
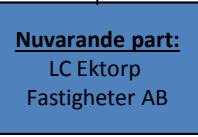
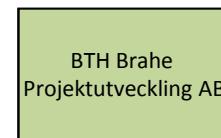
2. Avstykning:

Fastigheten Sicklaön 202:9
styckas där byggrätten (DP KFKS
2012/419-214) separeras från
befintlig hyresfastighet.

3. Bostadsrättsförening

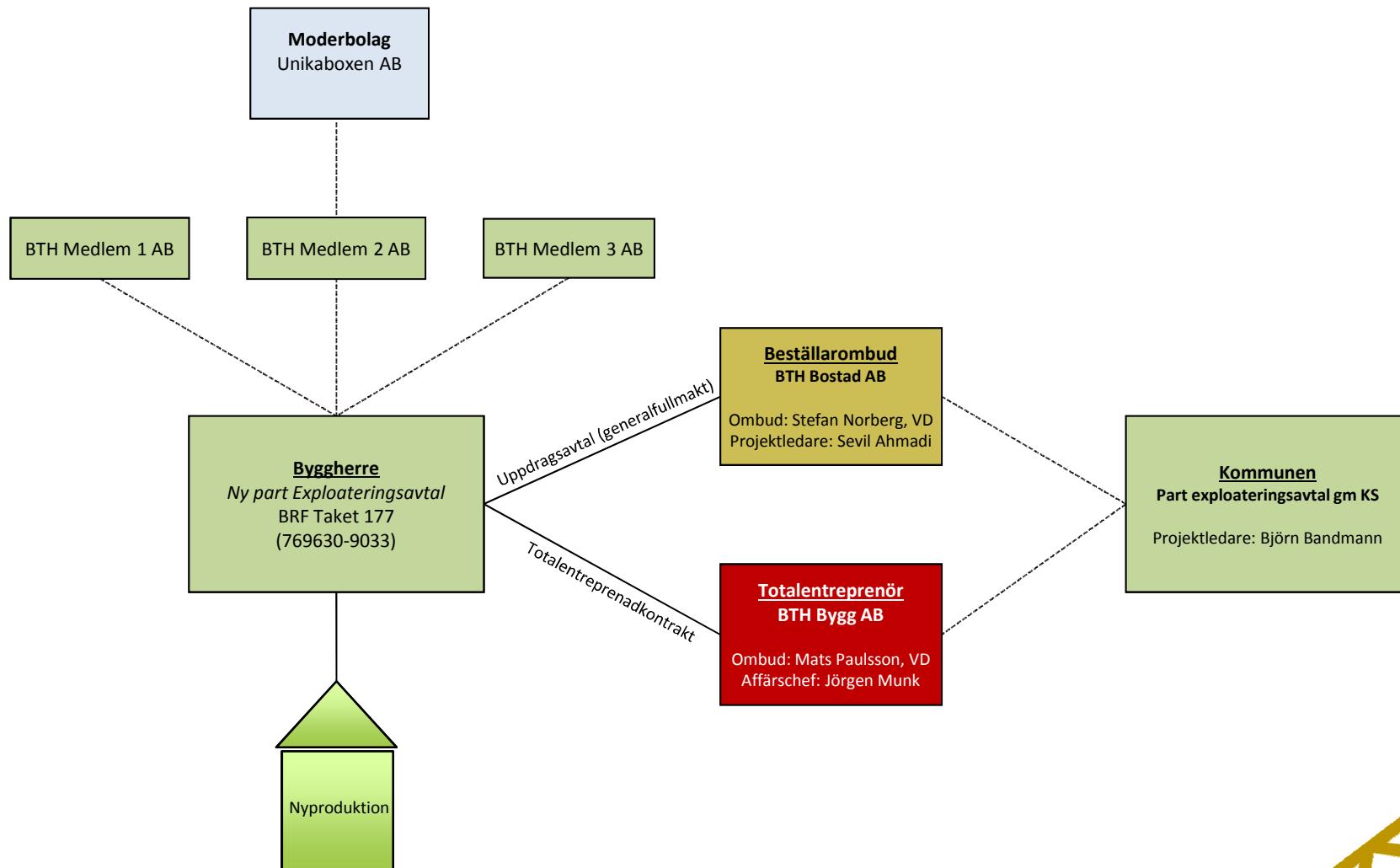
BRF Taket (kommer namnändras) är slutlig tagare för del
av fastigheten (byggrätten) och motpart för
exploateringsavtalet.

BRF Taket kommer fram till färdigställande att ha 3 st
medlemsbolag, alla indirekt helägda av BTH Bostad
Holding AB som är syskonbolag till BTH Bygg AB, båda
direkt ägda av Unikaboxen AB.

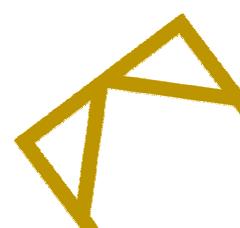
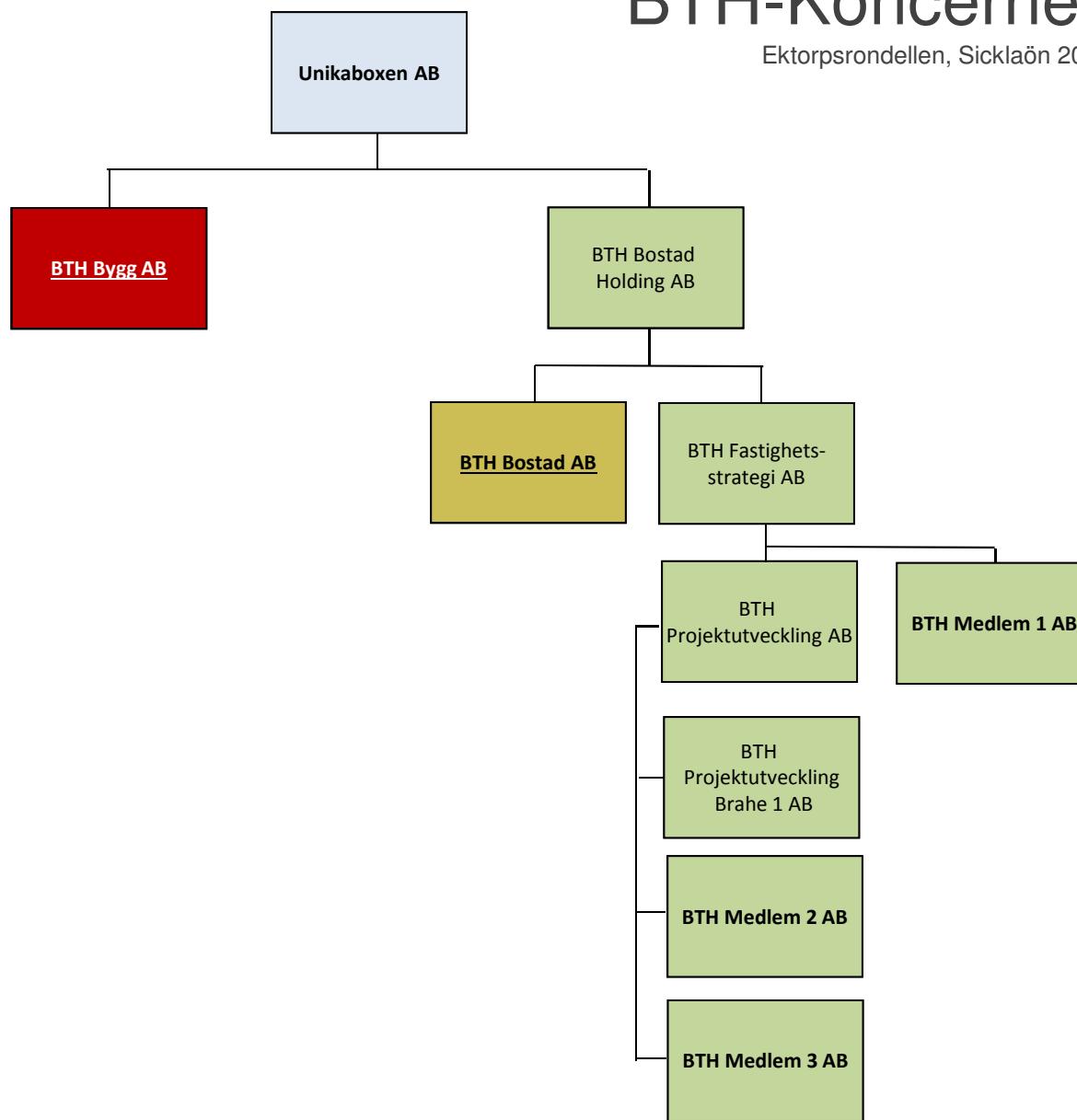
Partsbyte exploateringsavtalet

Ektorpsrondellen, Sicklaön 202:9

BTH-Koncernen

Ektorpsrondellen, Sicklaön 202:9

Brf Edsvikens Torg

Fastighet: Kassen 1

Ort: Edsviken,
Sollentuna

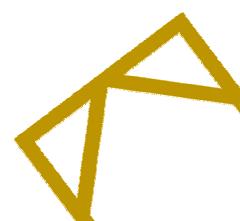
Byggrått: 4 300 kvm

Status: Färdigställt 2014

Antal bostäder: 26 lägenheter, två
lokaler samt
garage

Brf Jägaren

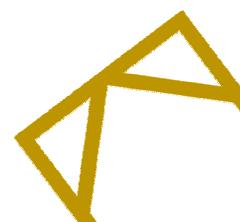
Fastighet: Jägaren 7

Ort: Sundbyberg

Byggrätt: 6 600 kvm

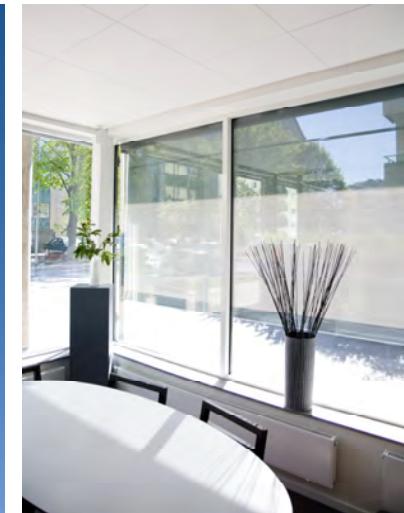
Status: Färdigställt 2012

Antal bostäder: 47 bostadsrätter,
garage samt
restaurang- och
butiks lokaler

Brf Hälla

Fastighet: Hälla 16
Ort: Solna
Byggrätt: 2 000 kvm
Status: Färdigställt 2005
Antal bostäder: 18 bostadsrätter,
kontorslokal samt
garage

Triangeln

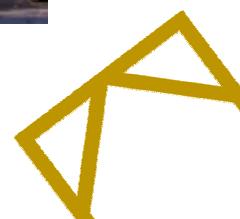
Fastighet: Trianglen 17

Ort: Mariehäll

Byggrätt: 5 200 kvm

Status:
Färdigställt 2011
Egenutvecklat
samarbetsprojekt med
Stockholmshem, hyresrädder

Antal bostäder: 48 lägenheter & garage

Entreprenadarbeten i Nacka kommun

Kv. Biet

Fakta om Kv. Biet

Beställare:	Diligentia Bostäder AB
Entreprenadform:	Totalentreprenad
Start:	Mars - 2010
Slut:	December - 2010
Adress:	Gamla Värmdövägen 11
Ort:	Nacka

Totalrenovering av 40 st lägenheter.

Björknäsdepån

Fakta om Björknäsdepån

Beställare:	AB Storstockholms Lokaltrafik
Entreprenadform:	Generalentreprenad
Start:	November - 2007
Slut:	September - 2008
Adress:	Värmdövägen 620
Ort:	Värmdö

Ny busstvättanläggning. Om- och tillbyggnad.

Nacka Sjukhus

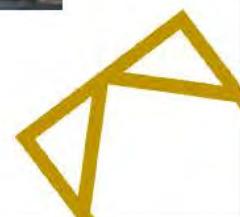
Fakta om Nacka Sjukhus

Entreprenadform:	Utförandeentreprenad
Start:	Januari - 2014
Slut:	December - 2014

BTH Bygg utför arbeten åt Locum. Detta projekt är en ombyggnation av Nacka sjukhus.

Arbetet omfattar fasad, fönster och tak på sjukhusets låghusdel.

Under projektets gång transporterades bland annat material upp till sjukhusetaket med helikopter. I sjukhusmiljöer är framkomlighet oerhört viktig och att stänga ner eller utrymma helt och hållet är inte ett alternativ. Att använda sig av helikopter är därför både smidigt och tidseffektivt.

BORGENSFÖRBINDELSE

Denna borgensförbindelse (Borgensförbindelsen) har denna dag utfärdats av BTH Bostad Holding AB, org.nr. 556878-0281, (Borgensmannen) till förmån för Nacka kommun, org.nr. 212000-0167 (Kommunen).

1. Bakgrund

Kommunen, genom dess kommunstyrelse, och LC Ektorp fastigheter AB, org.nr. 556855-4942, har träffat ett exploateringsavtal avseende stadsbyggnadsprojekt 9221, Flerbostadshus Sicklaön 202:9 (Exploateringsavtalet).

BTH Projektutveckling Brahe 1 AB (Bolaget), org.nr. 556864-6078, ingår i BTH-koncernen och har ingått avtal med Landsort Care 2 AB, org.nr. 556763-5817, om förvärv av samtliga aktier i LC Ektorp fastigheter AB. Bolaget avser att Exploateringsavtalet ska fullgöras och önskar utse BRF Taket 177, org.nr. 769630-9033, till ny byggherre för stadsbyggnadsprojektet. Bolaget har mot denna bakgrund framställt önskemål att Kommunen dels godkänner överlåtelsen av samtliga aktier i LC Ektorp fastigheter AB, dels godkänner BRF Taket 177 som ny avtalspart i såväl Exploateringsavtalet som den tillhörande överenskommelsen om säkerhet. Som villkor för godkännandena, har Kommunen framställt krav på säkerhet för samtliga förpliktelser som följer av Exploateringsavtalet och den tillhörande överenskommelsen om säkerhet.

2. Borgensförbindelsen

Borgensmannen går hämed i borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för BRF Taket 177:s rätta fullgörande av samtliga förpliktelser gentemot Kommunen som följer av Exploateringsavtalet och den tillhörande överenskommelsen om säkerhet, med ett belopp upp till femton miljoner kronor (15000000) kronor. Borgensförbindelsen gäller on-demand och betalning ska ske vid Kommunens anfördan.

3. Giltighetstid

Borgensförbindelsen gäller från och med dagen för Borgensmannens undertecknande av den intill dess att samtliga förpliktelser enligt Exploateringsavtalet och den tillhörande överenskommelsen om säkerhet är fullgjorda och godkända av Kommunen.

4. Förutsättningar för Borgensförbindelsen

Borgensförbindelsen förutsätter att Kommunen dels godkänner överlåtelsen av samtliga aktier i LC Ektorp fastigheter AB, dels godkänner BRF Taket 177 som ny avtalspart i stället för LC Ektorp fastigheter AB i Exploateringsavtalet och den tillhörande överenskommelsen om säkerhet.

5. Överlåtelse av Borgensförbindelsen

11

Borgensförbindelsen får inte överlätas av Borgensmannen utan Kommunens skriftliga samtycke.

6. Ändringar och tillägg

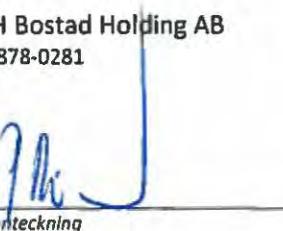
Ändringar och tillägg till Borgensförbindelsen ska upprättas skriftligen och undertecknas av Borgensmannen och Kommunen.

7. Tillämplig lag och tvist

Tvist angående tolkning och tillämpning av Borgensförbindelsen ska avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

Solna den 18/1 2016

BTH Bostad Holding AB
556878-0281

J. H. J.

Namnteckning

Namnteckning

Richard Lindström
Namnförtydligande

Namnförtydligande

§ 12

Dnr KFKS 2012/640-214

Reningsbassäng för dagvatten i Kyrkviken

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att dagvattenrenings för Planiaområdet ska ske via en reningsbassäng längs med Kyrkvikens norra strand som uppfyller funktionskraven för rening av området.

Ärendet

I arbetet med programförslaget för Planiaområdet har behovet av att födröja och rena dagvatten utretts. Behov av rening finns redan med befintlig markanvändning och ökar när ny exploatering tillkommer i området. Fem alternativa dagvattenlösningar som hanterar dagvattenrenings har jämförts. Den anläggning som förordas är en reningsbassäng längs med Kyrkvikens norra strand. Den ska uppfylla funktionskraven för rening av området och är det alternativ som är mest ekonomiskt fördelaktigt och anläggningstekniskt minst krävande. Reningsbassängen konkurrerar inte med planerad markanvändning enligt programförslaget.

Reningsbassängen behöver anläggas så snart som möjligt på grund av hög föroreningshalt i dagvatten från befintlig markanvändning. Ansökan om miljödom för vattenverksamhet bör lämnas in så snart beslut om reningsbassäng har tagits av kommunstyrelsen. Kostnaden för genomförandet av reningsbassängen finansieras primärt via samordningsprojektet Sickla-Plania. Kostnaden kommer att finansieras av kommande exploateringar inom avrinningsområdet via anläggningsavgifter för dagvatten och/eller exploateringsbidrag samt genom ett redan avtalat finansieringsbidrag från Atrium Ljungberg AB.

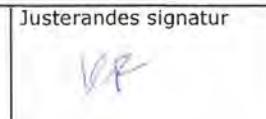
Handlingar i ärendet

Exploateringenhetens tjänsteskrivelse den 20 januari 2016

- 1: Avrinningsområde
- 2: Sammanställning av fem dagvattenlösningar

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till alternativ 2 i tjänsteskrivelsen, daterad den 20 januari 2016, Dagvattendamm norr om Planiarondellen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade, med instämmande av Gunilla Grudevall-Steen (L) bifall till exploateringsenhetens förslag.

Khashayar Farmanbar (S) meddelade att Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp inte deltar i beslutet utan avvaktar med ställningstagande till kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden fann att stadsutvecklingsutskottet hade avslagit Sidney Holms yrkande och bifallit Jan-Eric Janssons yrkande.

Votering begärdes och verkställdes.

Följande röstade för Jan-Eric Janssons yrkande.

Cathrin Bergenstråhle (M), Tobias Nässén (M), Hans Peters (C), Jan-Eric Jansson (KD) och Gunilla Grudevall-Steen (L).

Följande röstade för Sidney Holms yrkande.

Sidney Holm (MP)

Khashayar Farmanbar (S) och Helena Westerling (S) avstod.

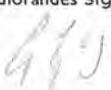
Med 5 röster mot 1 beslutade stadsutvecklingsutskottet att bifalla Jan-Eric Janssons yrkande.

Reservationer

Sidney Holm reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”Regnvattnet som kommer från Sickla Köpkvarter och Planiaområdet med sina kraftigt trafikerade parkeringsplatser och stora taktytor är den enskilt största föroreningskällan av Järlasjön. En känslig sjö där vi i Miljöpartiet vill lägga större resurser än idag på att förbättra vattenkvalitén men även närmiljön. I och med den kommande förtäningen av Nackas centrala delar får miljön i och kring Järlasjön allt större betydelse, både ekologiskt och rent rekreativt. Enligt kommunens dagvattenpolicy ska alla fastighetsägare själva ta hand om förorenat dagvatten inom sin egen fastighet. Nu föreslår utskottet ändå att kommunstyrelsen i strid med kommunens egen dagvattenpolicy, ska lägga en 300 m lång reningsbassäng i Kyrkvikens vatten.

Inför valet 2010 tillfrågades alla partier om de tänkte verka för att reningen skulle ske på land istället för i vattnet. Miljöpartiet och de flesta andra partier svarade då att de under

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

kommande mandatperiod skulle verka för ett landbaserat alternativ, någonting de upprepade inför valet 2014. I ett förslag daterad redan två dagar efter valdagen föreslogs ändå den gamla lösningen med en reningsbassäng, och idag röstades det åtta år gamla förslaget med en reningsbassäng slutligen igenom. Enligt tjänsteskrivelsen var förslaget det billigaste alternativet men det beror helt på hur man räknar. Och vad är det som säger att billigast alltid är bäst? Miljöpartiet vill se en landbaserad lösning. Vid Kyrkviken vill vi skapa en vacker våtmarkspark där dagvattnet på ett naturligt sätt kan renas på sin väg ner mot Järlasjön.”

Protokollsanteckningar

Anders Tiger (KD) lät anteckna följande för Kristdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

”Kristdemokraterna föreslog tidigt att dagvattenfrågan i Sickla/Plania-området skulle lösas i samband med att man höjde marknivån till +17 i Planiaområdet. Detta förslag prövades tyvärr inte ordentligt innan det röstades bort. Med det förslaget hade vi sluppit den nu föreslagna omfattande reningsanläggningen i Kyrkviken. Vårt alternativ är alltså tyvärr inte längre aktuellt.

Av de kvarvarande förslagen på dagvattenhantering, ser vi det liggande förslaget med en strandpromenad/reningsbassäng i Järlasjön som det minst dåliga. Vi betraktar dock beslutet som ett beslut av principlösning. Den utformning som framgår i handlingarna måste diskuteras mer. Exakt placering i Järlasjön och lämplig utformning måste utredas vidare.

Placeringen av anläggningen bör anpassas till den föreslagna parken vid Kyrkviken och om möjligt bli en del i ett bad i den successivt allt renare Järlasjön. Allt detta behöver en noggrann genomarbetning för att denna känsliga miljö ska få en attraktiv och miljömässigt god utformning.”

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Frågan om reningsbassäng i Kyrkviken har varit aktuell under ganska många år nu och tidigare skisser på hur det skulle komma att se ut har väckt många protester. Nu visar underlaget till det aktuella ärendet att de flesta alternativ som föreligger är mycket dyrare eller har andra allvarliga nackdelar. Underlaget visar nu på en utformning som en ganska smal brygga med promenadstråk längs vikens norra strand. Kanske skulle en sådan utformning accepteras av många då bryggdäcket helt döljer reningsbassängen och tar mycket lite utrymme av vikens vatten i anspråk. Under diskussionen om ärendet visar det sig dock att utformingen inte alls är klar, trots att underlaget talar om fyra alternativ varav ett kallas ”Reningsbassäng läng Kyrkvikens norra strand”. I praktiken innebär beslutet att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

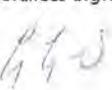
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

en bassäng ska byggas men säger inget om dess utformning, bara att den ska vara ca 2000 kvm. Det innebär att den slutliga utformningen vet vi inget om och för de som kanske accepterar en smal damm under ett gångdäck så kan det istället bli länsar som ligger en bit ut i viken.

Med tanke på att utformningen väckt så starka känslor både hos allmänheten och bland de politiska partierna så är det oanständigt att ta ett sådant beslut utan att samtidigt styra utformningen. Vänsterpartiet, och flera andra partier (varav några på allianssidan) har pläderat för en landbaserad reningsanläggning. Utan att få en garanti för en acceptabel, eller till och med tilltalande, utformning så är det självklart svårt att plötsligt byta linje. På goda grunder kan allmänheten och väljarna då tala om svek. Därför bör förslag till utformning behandlas parallellt med principfrågan och beslutet måste innehålla bindande direktiv för utformningen.”

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

”I det underlag som utskottet har att ta ställning till fanns flera alternativ. Vi har sedan tidigare haft tveksamhet kring utformningen av ett bassängsalternativ som skulle sträcka sig långt ut i sjön. I underlaget framgick att en mycket mer adekvat lösning föreslogs. På mötet blir det dock klart att illustrationerna i underlaget inte stämmer och beslutet enbart berör principen och inte utformningen. Vi ser en reningsbassäng som placeras i sjön som en tänkbar och god lösning, men utformningen av är lika viktig som principen. Att en sådan reningsbassäng kan rymmas under gångbryggor, ett soldäck eller annan nyttofunktion är avgörande faktor för oss när vi fattar beslut, såsom det illustrerades i underlaget. Det är olyckligt att beslutsunderlaget inte är helt korrekt gällande utformning när det gäller ett beslut som är mycket viktigt för många. Det vore i detta läge inte ansvarsfullt av oss att fatta beslut på dessa grunder och därför deltar vi ej i beslutet. Vi ser fram emot ett mer korrekt underlag och/eller tilläggsuppdrag inför vårt ställningstagande i kommunstyrelsen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Reningsbassäng för dagvatten i Kyrkviken

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att dagvattenrenings för Planiaområdet ska ske via en reningsbassäng längs med Kyrkvikens norra strand som uppfyller funktionskraven för rening av området.

Sammanfattning

I arbetet med programförslaget för Planiaområdet har behovet av att födröja och rena dagvatten utretts. Behov av rening finns redan med befintlig markanvändning och ökar när ny exploatering tillkommer i området. Fem alternativa dagvattenlösningar som hanterar dagvattenrenings har jämförts. Den anläggning som förordas är en reningsbassäng längs med Kyrkvikens norra strand. Den ska uppfylla funktionskraven för rening av området och är det alternativ som är mest ekonomiskt fördelaktigt och anläggningstekniskt minst krävande. Reningsbassängen konkurrerar inte med planerad markanvändning enligt programförslaget.

Reningsbassängen behöver anläggas så snart som möjligt på grund av hög föroreningshalt i dagvatten från befintlig markanvändning. Ansökan om miljödom för vattenverksamhet bör lämnas in så snart beslut om reningsbassäng har tagits av kommunstyrelsen. Kostnaden för genomförandet av reningsbassängen finansieras primärt via samordningsprojektet Sickla-Plania. Kostnaden kommer att finansieras av kommande exploateringar inom avrinningsområdet via anläggningsavgifter för dagvatten och/eller exploateringsbidrag samt genom ett redan avtalat finansieringsbidrag från Atrium Ljungberg AB.

Ärende

Bakgrund

I samband med framtagande av detaljplaneprogram för Planiaområdet har dagvattensituationen runt Kyrkviken avseende behov av rening och födröjning utretts. Dagvatten inom Planiaområdet avrinner mot Kyrkviken i Järlasjön. Studier har visat att stora mängder miljögifter rinner ut årligen i sjön. Enligt Vattendirektivet så föreslås att sjön ska uppnå god kemisk och ekologisk status senast 2027. För att uppnå dessa miljökvalitetsnormer krävs rening av dagvattnet. Redan med nuvarande markanvändning inom Planiaområdet så är förureningsbelastningen för hög. Med en ökad exploatering i området så krävs därför

reningsåtgärder för förreningar både från befintlig markanvändning och från tillkommande exploatering.

Programförslag för Planiaområdet möjliggör ny bebyggelse om cirka 1 800 bostäder, cirka 18 000 kvm för handel och kontor samt kommunal service i form av skolor och förskolor. Programmet har tillstyrkts i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 11 juni 2014, men är ännu inte antaget i kommunstyrelsen i avvaktan på beslut om reningsanläggning för dagvatten i området samt beslut om ramavtal med fastighetsägaren Atrium Ljungberg AB som äger stor del av marken inom Planiaområdet.

Utredning av alternativa dagvattenlösningar

För att hantera dagvattenreningen för Planiaområdet har fem alternativa dagvattenlösningar framkommit i utredningar och jämförts.

- 1) Reningsbassäng längs Kyrkvikens norra strand
- 2) Dagvattendamm norr om Planiarondellen
- 3) Bergtunnel med dagvattenrenning till Svindersviken
- 4) Dagvattenmagasin under mark, väster om Kyrkviken samt norr om Planiarondellen
- 5) Dagvattenmagasin ovan mark, väster om Kyrkviken samt norr om Planiarondellen

Vid sammanställning av resultat från utredningarna, se tabell 1 nedan samt bilaga 2, så visar det sig att dagvattenrenning via bergtunnel är en kostsam åtgärd med höga driftkostnader. Framför allt har bergtunneln en osäker genomförbarhet, på grund av geotekniska förhållanden och eventuell konflikt med planerad tunnelbana, samt en begränsad upptagningsförmåga av dagvatten i områdets södra delar. Dagvattenmagasin under mark är ett mycket kostsamt alternativt och konkurrerar med det utrymme under mark som behöver nyttjas för garageplatser för den tillkommande bebyggelsen i området. Dagvattenmagasin ovanför mark är ytkrävande. Det medför att denna lösning också konkurrerar med garageplatser under mark, försvarar utformningen av gårdar för tillkommande bebyggelse samt konkurrerar med plats för gång- och cykelväg vid Kyrkviken.

Dagvattenlösning	Anläggningskostnad	Driftkostnad
1. Reningsbassäng	Ca 5 000 000 kr	Ca 125 000 kr/år
2. Dagvattendamm	Ca 5-10 000 000 kr	Ca 125 000 kr/år
3. Bergtunnel	Ca 24 000 000 kr	Ca 250 000 kr/år
4. Magasin under mark	Ca 70 000 000 kr	Ca 100 000 kr/år
5. Magasin över mark	Ca 17 000 000 kr	Ca 200 000 kr/år

Tabell 1 – Anläggningskostnad och driftkostnad för dagvattenlösningar

Primärt har en reningsbassäng i Kyrkviken och en landbaserad dagvattendamm jämförts som möjlig dagvattenlösning i området. Anläggningskostnaden för dessa två alternativ skiljer sig inte lika mycket åt och båda ger i teorin lika god reningseffekt. En dagvattendamm är en mer beprövad reningsmetod men är mer anläggningstekniskt svår att genomföra på den aktuella platsen. Uppskattad kostnad är också mer osäker beroende på graden av föroreningar i marken, hög grundvattennivå samt komplicerad infrastruktur under mark (fjärrvärme, vatten- och avloppsledningar). En dagvattendamm tar mark i anspråk inom Atrium Ljungbergs fastighet, vilket innebär att nya byggrätter om cirka 150 bostäder går förlorade. Dessa bostäder utgör en del av de 13 500 bostäder som behöver byggas på västra Sicklaön för att uppnå villkoren i tunnelbaneavtalet.

Förordad dagvattenlösning

Den anläggning som förordas för rening av dagvatten i Planiaområdet är en reningsbassäng i Kyrkviken som uppfyller funktionskraven för rening av området. Reningsbassängen är det alternativ som är mest ekonomiskt fördelaktigt och anläggningstekniskt minst krävande. Reningsbassängen konkurrerar inte med markanvändningen enligt planprogrammet och antalet planerade byggrätter inom programförslaget blir möjliga att bygga.

I framtagna dagvattenutredningar så har reningsbassängen utformats ihop med en brygganläggning längs med Kyrkviken för att skapa ett attraktivt inslag i stadsmiljön och för att skapa ett område för rekreation och friluftsliv för kommunens invånare. Den idén kan vidareutvecklas i fortsatt planering efter vidare politiska beslut utifrån möjligheterna att skapa en attraktiv och tillgänglig park norr om Kyrkvikens strand med en annan utformning och dragning av nuvarande Järlaleden.

Genomförande

En stor fördel med den förordade reningsbassängen är att den kan genomföras utan att påverka befintlig markanvändning. Eftersom föroreningsbelastningen redan är för hög i Planiaområdet idag så är det angeläget att anlägga reningsbassängen så snart det är möjligt, dock senast innan ny exploatering utförs i området. Anläggandet av reningsbassängen kommer att ske inom ramen för samordningsprojektet för Sickla-Plania.

En miljödom för vattenverksamhet behövs för att utföra anläggningen. Ansökan bör lämnas in så snart beslut om reningsbassängen har tagits i kommunstyrelsen.

Reningsbassängen ska anläggas så att den uppfyller ställda funktionskraven för rening av området. När anläggningen är genomförd och besiktigad kommer den att övertas av huvudmannen för kommunens VA-verksamhet.

Beslut i natur- och trafiknämnden

Detta beslut föregås av ett inriktningsbeslut av natur- och trafiknämnden den 26 januari 2016. Förslag till beslut för natur- och trafiknämnden är följande: "I det fortsatta arbetet

med stadsutvecklingen inom programförslag för Planiaområdet förordar natur- och trafiknämnden att behovet av att rena dagvatten inom området innan utsläpp i Järlasjön tillgodoses med en reningsbassäng i norra delen av Kyrkviken.”

Ekonomiska konsekvenser

Den reningsbassäng som förordas för dagvattenrenering i Planiaområdet är det mest ekonomiskt fördelaktiga alternativet. En uppskattad kostnad om cirka 5 000 000 kr är framtagen för en reningsbassäng med cirka 2000 kvm vattenyta inkluderat den tidigare föreslagna brygganläggningen.

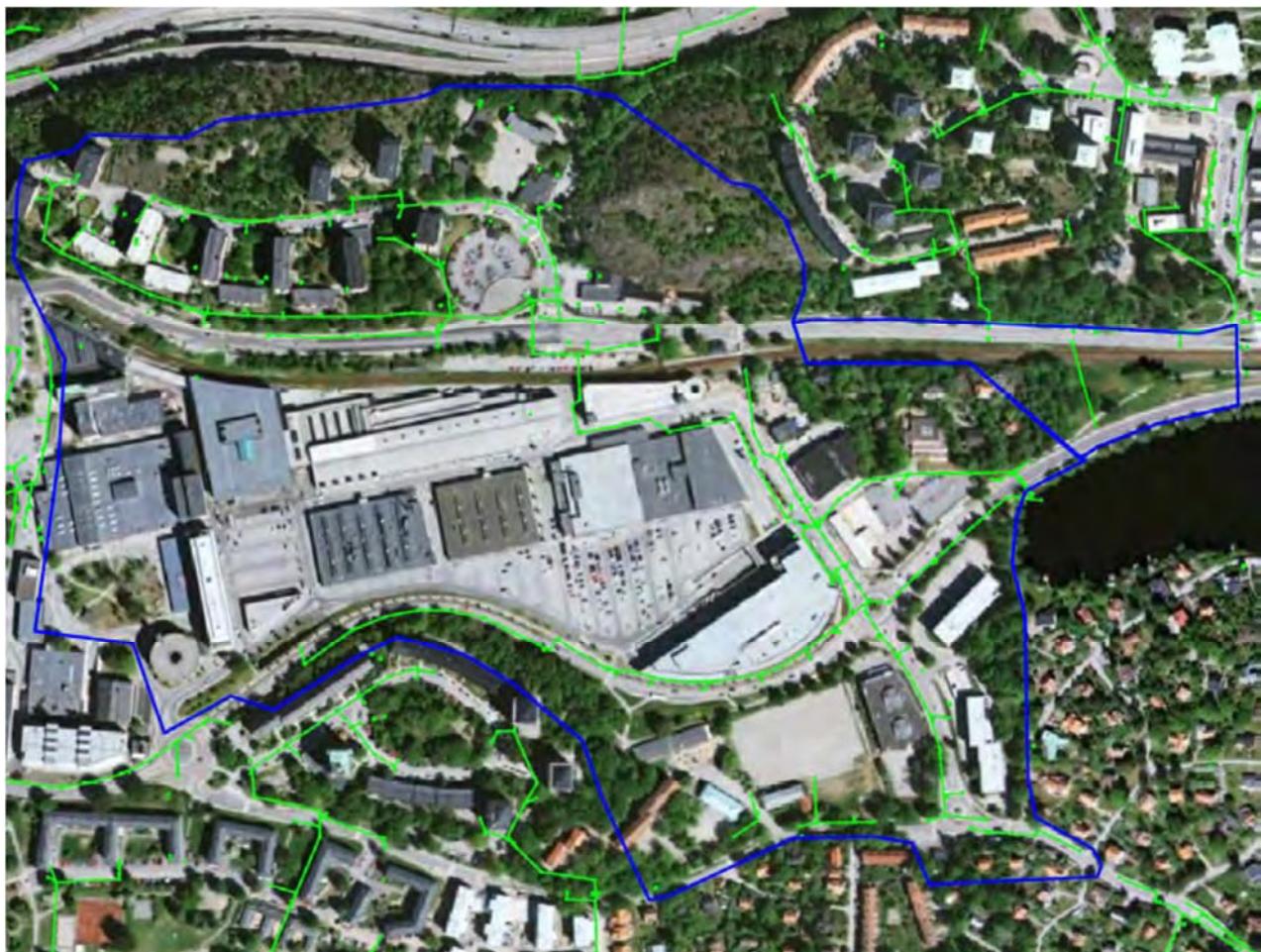
Kostnaden för genomförandet av reningsbassängen kommer att finansieras via samordningsprojektet Sickla-Plania. I exploateringsavtal med Atrium Ljungberg AB avseende gällande detaljplan för Sickla köpkvarter ska Atrium Ljungberg AB bidra med en kostnad om max 2 000 000 kr för en reningsbassäng när den är anlagd. Resterande kostnad kommer att bekostas av kommande exploateringar inom avrinningsområdet i första hand via anläggningsavgifter för dagvatten och/eller exploateringsbidrag. Framtida drift av anläggningen utförs av huvudmannen och bekostas via dagvattentaxan. Uppskattad driftkostnad för förordad reningsbassäng är cirka 125 000 kr/år plus kapitalkostnad.

Bilagor

- 1: Avrinningsområde
- 2: Sammanställning av fem dagvattenlösningar

Christina Gerremo
Biträdande chef
Exploateringsenheten

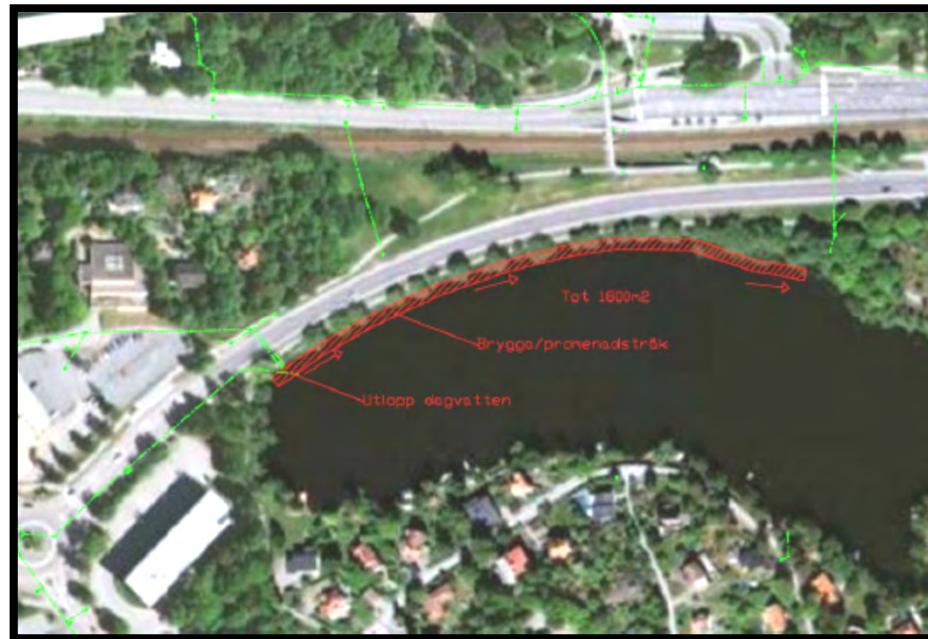
Agata Banach
Dagvattenstrateg
VA-enheten

AVRINNINGSOMRÅDE TILL KYRKVIKEN

Avrinningsområdet (markerat med blått) och befintliga dagvattenledningar (markerade med grönt). Till höger kan recipienten Kyrkviken, en del av Järlasjön, ses.

Strandpromenad/reningsbassäng (förslag I av 5)

Bilaga 2

Strandpromenad med reningsfunktion

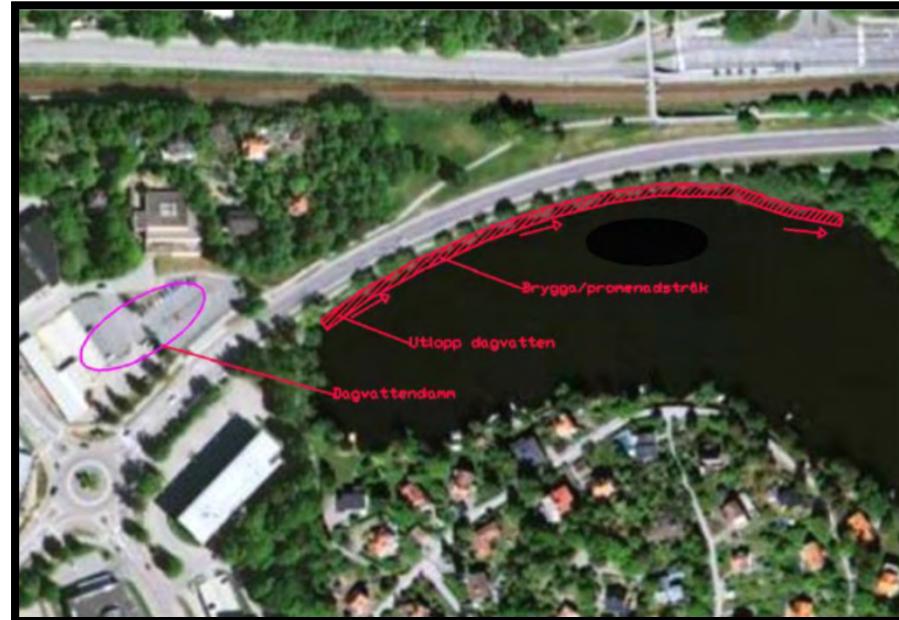
- Positivt = Konkurrerar inte med markanvändning enligt planprogrammet, jämförsevis billigaste alternativet, attraktivt inslag i stadsmiljön.
- Negativt = Ett dammalternativ kan vara lättare att underhålla

Kostnadsuppskattning

- Anläggningskostnad omkring 5 000 000 kr
- Driftkostnad cirka 125 000 kr/år

Dagvattendamm

(förslag 2 av 5)

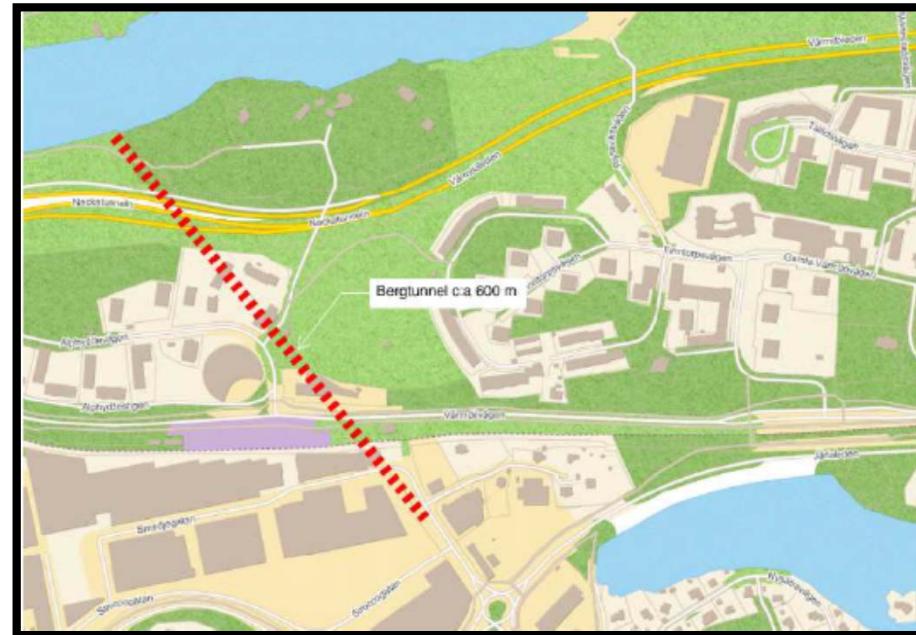
Dagvattendamm

- Positivt = Förhållandevis billig lösning, kan bidra till den gestaltade miljön, en mer beprövad metod
- Negativt = Påverkar framtaget förslag till ny bebyggelse (ca 150 lgh), osäker anläggningskostnad med tekniska besvär och markmiljöföroringar

Kostnadsuppskattning

- Anläggningskostnad 5 000 000 – 10 000 000 kr
- Driftkostnad cirka 125 000 kr/år

Bergtunnel med dagvattenrenning (förslag 3 av 5)

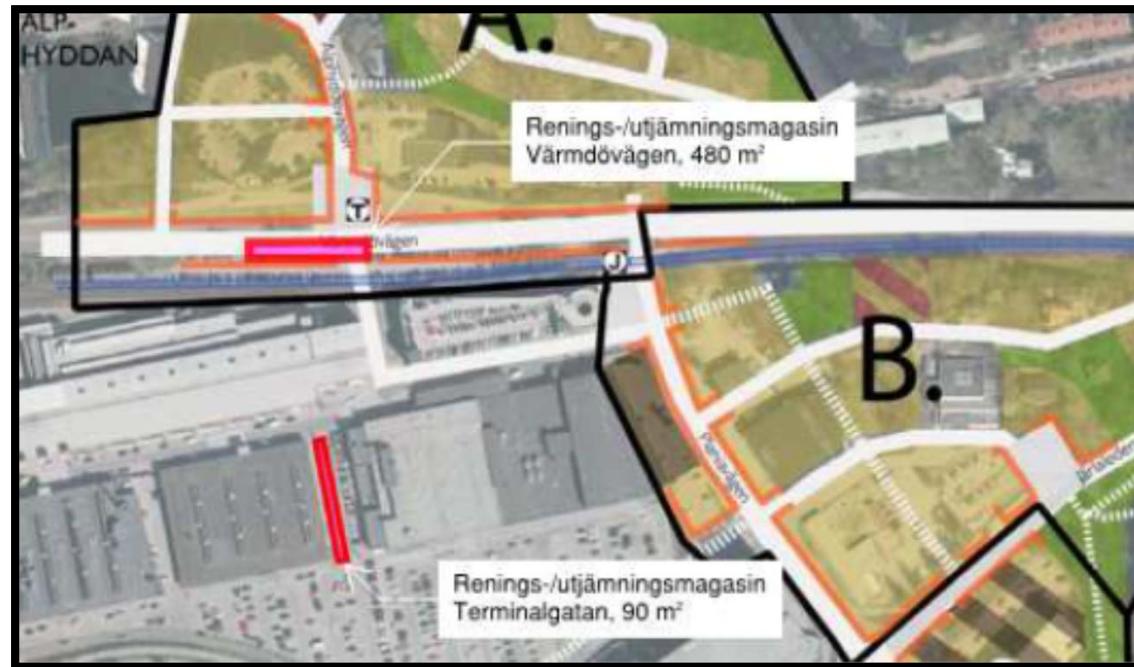
Bergtunnel till Svindersviken med självfall till recipient Strömmen

- Positivt = Konkurrerar inte med markanvändning enligt planprogrammet, kan medföra större upptagningsområde och exempelvis ansluta från ledningsnätet i Sickla Köpkvarter
- Negativt = Osäker genomförbarhet, kostsam åtgärd med relativt höga driftskostnader samt begränsad upptagningsförmåga i områdets södra delar.

Kostnadsuppskattning

- Anläggningskostnad omkring 24 000 000kr
- Driftkostnad cirka 250 000kr/år

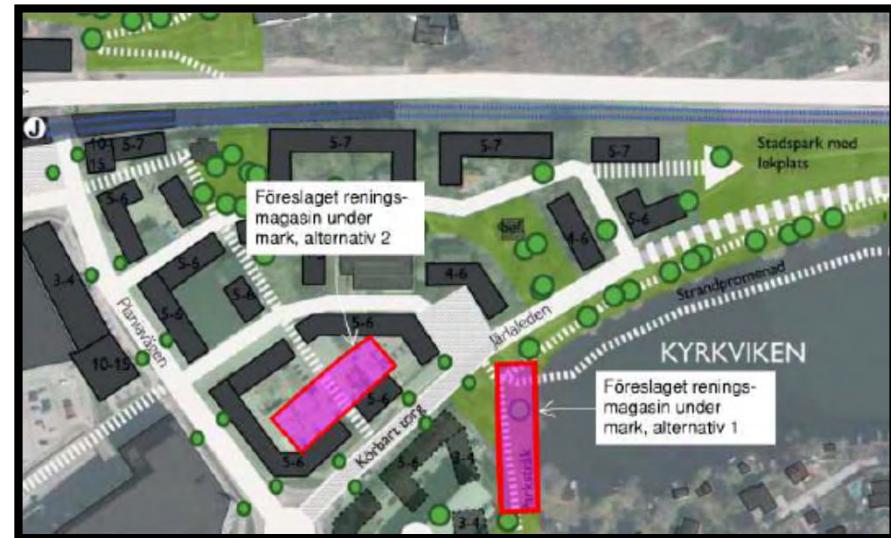
Gemensam utgångspunkt för förslag 4 och 5, dvs magasin under respektive över mark med bibehållna byggrätter

Anpassning av utjämningsmagasin:

- Två utjämningsmagasin erhåller också en renande funktion
- Erforderliga 2000 m² reduceras med 570 m² till en yta på 1430 m²
- Kostnadsuppskattning omkring 5 000 000kr

Magasin under mark med bibehållna byggrätter (förslag 4 av 5)

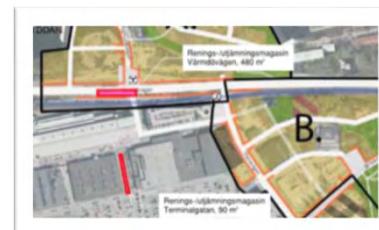

Avsättningsmagasin/underjordisk reningsanläggning på föreslagen allmän plats alt kvartersmark i anslutning till föreslagna byggnader

- Positivt = Byggrätter bibehålls, kan ske på parkmark, jämförelsevis förenklad drift och underhållsarbeten
- Negativt = Mycket kostsam anläggning, kan konkurrera med utrymmet för garageplatser

Kostnadsuppskattning

- Anläggningskostnad omkring 70 000 000kr
- Driftkostnad cirka 100 000kr/år

Magasin över mark med bibehållna byggrätter (förslag 5 av 5)

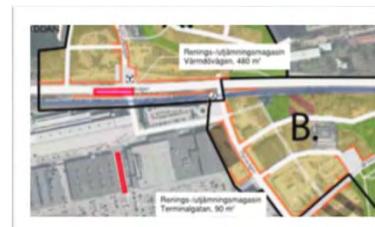

Öppen dagvattenanläggning för dagvattenrening på föreslagen allmän plats och på kvartersmark i anslutning till föreslagna byggnader

- Positivt = Byggrätter bibehålls, kostnadsmässigt fördelaktigt, kan bidra till gestaltade miljön
- Negativt = Ytkrävande, fordrar två dammar, inom kvartersmark konkurrerar damm med möjligheterna till att anlägga garage och fritt utforma gården, damm inom föreslaget parkstråk konkurrerar med föreslaget gång- och cykelstråk

Kostnadsuppskattning

- Anläggningskostnad omkring 17 000 000kr
- Driftkostnad 200 000kr/år

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 8

Dnr KFKS 2016/57-141

Bidrag till projektet Handelsplatsutveckling – Stockholm Fashion District

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar om att bidra med 75.000 kronor till projektet Handelsplatsutveckling – Stockholm Fashion District.

Ärende

Svensk modeindustri är en tillväxtbransch under stark utveckling. Efter att ha utvecklats starkt i Järla Sjö håller ett av Europas starkaste modekluster nu istället på att utvecklas i Nacka Strand. Den starka utvecklingen för med sig ett stort antal intressanta etablerings- och samarbetsförfrågningar. Ett projekt, vars syfte är att organisera och utveckla dessa förfrågningar, har initierats av Stockholm Fashion District, Länsstyrelsen i Stockholm län och Nacka kommun. Projektet ska löpa under ett år och målet är att utveckla modeklustret, skapa samarbeten med högskolor, skapa nyetableringar samt utöka samarbeten med lokala gymnasier. En gynnsam effekt av detta är att nya arbetsplatser förväntas uppstå. Budgeten ligger på 600.000 kronor. Länsstyrelsen finansierar halva summan och Stockholm Fashion District ansvarar för 225.000 kronor. Nacka kommun föreslås bidra med 75.000 kronor. Stadsledningskontoret gör bedömningen att projektet har en mycket intressant potential som helt ligger i linje med de ambitioner som redovisas i Nackas näringslivstrategi. Stadsledningskontoret föreslår därför att 75.000 kronor ska avsättas för detta projekt. Summan ryms inom ramen för redan beslutad budget.

Handlingar i ärendet

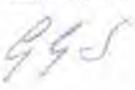
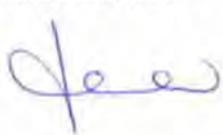
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 26 januari 2016

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Gunilla Grudevall Sten (L), Tobias Nässén (M), Hans Peters (C), Jan-Eric Jansson (KD) och Sidney Holm (MP), bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Khashayar Farmanbars yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Bidrag till projektet *Handelsplatsutveckling – Stockholm Fashion District*

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar om att bidra med 75.000 kronor till projektet Handelsplatsutveckling – Stockholm Fashion District.

Sammanfattning

Svensk modeindustri är en tillväxtbransch under stark utveckling. Efter att ha utvecklats starkt i Järla Sjö håller ett av Europas starkaste modekluster nu istället på att utvecklas i Nacka Strand. Den starka utvecklingen för med sig ett stort antal intressanta etablerings- och samarbetsförfrågningar. Ett projekt, vars syfte är att organisera och utveckla dessa förfrågningar, har initierats av Stockholm Fashion District, Länsstyrelsen i Stockholm län och Nacka kommun. Projektet ska löpa under ett år och målet är att utveckla modeklustret, skapa samarbeten med högskolor, skapa nyetableringar samt utöka samarbeten med lokala gymnasier. En gynnsam effekt av detta är att nya arbetsplatser förväntas uppstå. Budgeten ligger på 600.000 kronor. Länsstyrelsen finansierar halva summan och Stockholm Fashion District ansvarar för 225.000 kronor. Nacka kommun föreslår bidra med 75.000 kronor. Stadsledningskontoret gör bedömningen att projektet har en mycket intressant potential som helt ligger i linje med de ambitioner som redovisas i Nackas näringslivstrategi. Stadsledningskontoret föreslår därför att 75.000 kronor ska avsättas för detta projekt. Summan rymms inom ramen för redan beslutad budget.

Ärendet

Bakgrund

Modeindustrin är Sveriges största kreativa näring som omsätter 264 miljarder kronor varje år. Över 56.000 mäniskor jobbar i branschen som 2014 var Sveriges enskilt snabbast växande bransch med en tillväxt på över 17 procent. Under de senaste fyra åren har exporten inom branschen vuxit med nästan 40 procent. Om man räknar bort de större svenska modekedjorna har de mindre designdrivna modeföretagens export ökat med 57 procent.

I Nacka har modebranschen i hög grad varit närvarande sedan i början av 2006. Det började på Stockholm Modecenter i Järla Sjö där ett agenturkluster av internationell rang bildades. Här fanns drygt 100 agenturföretag som tillsammans representerade över 300 olika varumärken. Fördelarna med den lokaliseringen var närheten till Nacka Strandsmässan och även Agenturföretagen och Stockholms Skohus, som är ett motsvarande modekluster för skor, väskor och accessoarer som också är lokaliserade i Nacka Strand. Under sommaren 2014 blev det klart att Stockholm Modecenter behövde omlokaliseras eftersom delar av dessa lokaler skulle göras om till bostäder. Ett antal av modeföretagen i Järla Sjö tog då kontakt med Agenturföretagen som i sin tur hörde sig för med fastighetsägaren i Nacka Strand om möjligheten att få plats med ett större antal husvilla modeföretag.

Fastighetsägaren antog utmaningen och under hösten 2014 började ett antal företag flytta från Järla Sjö till Nacka Strand. Fördelen att etablera till Nacka Strand, med omedelbar närhet till mässan, blev successivt uppenbar för företagen i Järla Sjö som i ökad ström sökte sig till Nacka Strand. Densiteten av modeföretag i Nacka Strand blev uppenbar och därmed bildades Stockholm Fashion District som en sammanhållande marknadsplats och varumärke för allt från skor och väskor till kläder och textil.

På årsbasis arrangerades nästan direkt ett tiotal nationella och internationell branschmässor med inriktning på mode. Här utvecklades också över 55 permanenta showrooms vilket är unikt i sitt slag i Sverige. Satsningen har under 2015 fått internationellt genomslag och flera internationella modekedjor har nu för första gången etablerat sina säljkontor på svensk mark. Efter en febril ombyggnation under hösten 2015 slår Stockholm Fashion District i februari 2016 officiellt upp portarna och därmed kan över 30.000 kvadratmeter lokalyta (dubbelt så stort som i Järla Sjö), fulla med modeföretag, presenteras för omvärlden. Omfattningen av detta modekluster blir därmed ett av de större i Europa.

Projektet Handelsplatsutveckling – Stockholm Fashion District

Visionen med Stockholm Fashion District är att skapa en inkluderande mötesplats för framtidens modebransch i Sverige och Skandinavien. Närheten och densiteten av företag ska underlätta för utveckling av nya affärssystem, smarta inköpslösningar, entreprenöriell affärsutveckling samt driva digitaliseringens frammarsch inom mode. Ambitionen är också att skapa möjligheter för unga kläddesigners att hitta återförsäljningskanaler.

Denna satsning drar också till sig annan, modeanknuten verksamhet. Flera högskolor och universitet har exempelvis visat intresse av att öppna filialer i omedelbar närhet till klustret. Också andra typer av samarbetsförslag strömmar in. Detta flöde av intressanta inviter skapar oanade möjligheter och faktiskt viss koppling till exempelvis kreativt inriktade gymnasieskolor i Nacka. Länsstyrelsen i Stockholms län har, tillsammans med Stockholm fashion District och Nacka kommun, uppmärksammat denna utveckling och har initierat ett projekt som syftar till att samla ihop alla kreativa idéer och utvecklingssynergier som uppstår i gränssnittet mellan exempelvis högskola, handel, gymnasium och Stockholm Fashion District för att, om möjligt, utveckla ett bredare handelsplatskoncept. I konkret mening innebär det att nya arbetsplatser förväntas skapas genom olika typer av nyetableringar som inte är av kategorin agenturföretag. Dessa etableringar väntas komma av samarbeten med modeinriktade högskolor såväl som olika varianter av kompletterande privata serviceföretag. Förfrågningar vad gäller detta är stort och projektet förväntas sortera i detta så att samarbete med befintliga företag inom modeklustret kan ske. I den meningen handlar det om att skapa affärsinriktad högre utbildning inom mode. Primärt i form av fristående kurser. I viss mån kan det också handla om forskning. Projektet ska också utveckla redan befintliga samarbeten som modeklustret redan har med ett antal kreativa gymnasier i Nacka.

Projektet ska primärt finansieras av Stockholm Fashion District och Länsstyrelsen i Stockholms län. Nacka kommun föreslås finansiera en mindre del av projektet. Följande delar ingår i detta projekt:

- Nulägesbeskrivning och analys
- Konceptutveckling
- Vägval
- Utvecklat handelsplatskoncept

Projektet har en budget på totalt 600.000 och löper under ett år. Finansieringen föreslås fördelas enligt följande:

Stockholm Fashion District	225.000 kr
Länsstyrelsen i Stockholms län	300.000 kr
Nacka kommun	75.000 kr

Projektledare för projektet blir Stockholm Fashion District som också ska redovisa resultatet av projektinsatsen efter att projektet avslutats. Stadsledningskontoret gör bedömningen att projektet har en mycket intressant potential som helt ligger i linje med de ambitioner som redovisas i Nackas näringslivstrategi. Stadsledningskontoret föreslår därför att 75.000 kronor ska avsättas för detta projekt. Summan rymmer inom ramen för redan beslutad budget.

Projektmål

Målet för projektet är att utveckla handelsplatsen Stockholm Fashion District så att etableringsförfrågningar bättre kan tas tillvara. Det innebär följande:

- Fler arbetstillfällen
- Stärkt modekluster
- Högskoleutbildning med inriktning på kombinationen av kreationsutveckling och försäljning
- Samarbete med lokala gymnasier
- Utvecklat samarbete med lokal handel, primärt Sickla köpkvarter och Forum Nacka.
- Etableringar av företag med indirekt koppling till mode (affärskonceptutveckling, marknadsföring, butiksdesign, etc.)

Anders Börjesson
Näringslivsdirektör

§ 9

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KFKS 2016/52-141

Nacka Tillväxtforum – samarbete med Connect

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar om att ingå ett ettårigt projektsamarbete med Connect Östra Sverige Ideell Förening.

Ärende

Tillväxtambitionen vad gäller nya arbetsplatser i Nacka är hög. Näringslivsstrategin tar fasta på fyra olika målgruppskategorier som anses vara viktiga för att målen ska uppnås. Ett av dessa är växande befintliga företag. Två tredjedelar av dessa, drygt 8.000 företag, har upp till 50 anställda. Det är denna kategori företag som mest frekvent nyrekryterar personal. För att stärka den grupp företags tillväxtmöjligheter föreslås ett samarbete med Connect Öst (Connect Östra Sverige Ideell Förening). Syftet med detta är att mer systematiskt arbeta med tillväxt i en grupp av företag som bedöms ha en mycket god utvecklingspotential vad gäller förmåga och vilja att växa och därmed skapa arbetstillfällen. För att lyckas i detta arbete ska ett samarbete med Connect inledas, primärt under ett år där Connect är drivande projektledare. Kostnaden för detta, i form av ett bidrag till Connect, är 150.000 kronor per år. Summan rymmer inom ramen för befintlig budget. Utvärdering av resultatet av insatsen ska ske efter ett år och först därefter kan beslut fattas om fortsatt samarbete.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 26 januari 2016

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Khashayar Farmanbars yrkande.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp.

”De senaste tre åren har socialdemokraterna förslagit och verkat för etablering av innovationscentrum med samverkan bland annat med organisationen Connect. Därför är det välkomnande att åtminstone delar vårt förslag nu äntligen är på väg att genomföras.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Nacka Tillväxtforum – samarbete med Connect

Beslutsärendesärende

Kommunstyrelsen beslutar om att ingå ett ettårigt projektsamarbete med Connect Östra Sverige Ideell Förening.

Sammanfattning

Tillväxtambitionen vad gäller nya arbetsplatser i Nacka är hög. Näringslivsstrategin tar fasta på fyra olika målgruppskategorier som anses vara viktiga för att målen ska uppnås. Ett av dessa är växande befintliga företag. Två tredjedelar av dessa, drygt 8.000 företag, har upp till 50 anställda. Det är denna kategori företag som mest frekvent nyrekryterar personal. För att stärka den grupp företags tillväxtmöjligheter föreslås ett samarbete med Connect Öst (Connect Östra Sverige Ideell Förening). Syftet med detta är att mer systematiskt arbeta med tillväxt i en grupp av företag som bedöms ha en mycket god utvecklingspotential vad gäller förmåga och vilja att växa och därmed skapa arbetsstillfällen. För att lyckas i detta arbete ska ett samarbete med Connect inledas, primärt under ett år där Connect är drivande projektledare. Kostnaden för detta, i form av ett bidrag till Connect, är 150.000 kronor per år. Summan rymmer inom ramen för befintlig budget. Utvärdering av resultatet av insatsen ska ske efter ett år och först därefter kan beslut fattas om fortsatt samarbete.

Ärendet

Bakgrund

I juni 2015 antog kommunstyrelsen Nackas första näringsslivsstrategi. Detta som en direkt konsekvens av en målambition om 15.000 nya arbetsplatser i Nacka fram till 2030. I strategin uttrycks det bland annat att kommunen ska sträva mot ”ett dynamiskt företagsklimat som främjar innovation och entreprenörskap”. Denna ambition är direkt kopplad till de målgrupper som strategin riktar sig till:

- A Nystartade företag
- B Växande befintliga företag

- C Nya inkommande etableringar
- D Fastighetsutvecklare

Nacka kännetecknas av att vara ett påtagligt entreprenöriellt lokalsamhälle där nyföretagandet är väl utvecklat i förhållande till många andra kommuner. Mellan 2009 och 2014 växte antalet företag med 43 procent. Idag finns det över 13.000 företag i Nacka. Även detta är mycket, även i förhållande till kommunens folkmängd. Två tredjedelar av företagen har under 50 anställda. Särskilt intressant är att det är just i den storleksklassen som de flesta arbetstillfällen skapas.

Tidigare arbete med stöd till nytt företagande

Sedan lång tid tillbaka har kommunen arbetat med att utveckla entreprenöriellt inriktad rådgivning som ska vara tillgänglig för alla medborgare i Nacka. Speciellt utmärkande för detta har nyföretagarrådgivningen varit. Denna rådgivning bedrivs i stiftelseform och inom ramen för den metod som har tagit fram av Nyföretagarcentrum Sverige. Benämningen är Nyföretagarcentrum Nacka Värmdö Tyresö (NFC NVT). Rådgivningen har sitt säte i Sickla och finansieras till största delen av Nacka, Tyresö och Värmdö (motsvarande två kronor per invånare) kommuner. Andra finansiärer finns men de bidrar med en mindre del. Varje år åstadkommer denna verksamhet cirka 300 rådgivningar, varav drygt hälften genereras av Nackamedborgare. Denna bild beskriver dock inte hela efterfrågebilden vad gäller nyföretagarrådgivning. Varje år konsumeras nämligen Nackamedborgare motsvarande rådgivning utanför kommunen. De överlägset flesta ”externa” rådgivningar sker på Start Up Stockholm, som är en nyföretagarrådgivning som till största delen finansieras av Stockholm stad. Över 400 rådgivningar per år genereras där av Nackamedborgare. I sammanhanget kan sägas att alla nyföretagarrådgivningar i länet normalt är öppna även för alla medborgare i länet. I dagsläget pågår diskussioner om ett mer strukturerat samarbete mellan Nacka kommun och Start Upp Stockholm. Detta för att bättre kunna möta behov från ”nya” målgrupper, exempelvis invandrare och flyktingar/asylsökande.

Stöd när företaget kommit igång

Eftersom nyföretagarrådgivningen normalt är kopplad till de initiala behov och frågor som individen har i samband med att denne drar igång sitt företag finns det hela tiden ett behov av en rådgivning som tar sikte på en något senare del i entreprenörskapsprocessen. Primärt handlar det om de tre första åren av företagandet. För att möta detta har Nyföretagarcentrum, tillsammans med Almi, utvecklat ett mentorsprogram som ska hjälpa entreprenören med de frågor som dyker efter att företaget är i gång. Metoden i mentorskapet är att erfarna företagare kan gå in och vara mentorer för nyföretagarna. Varje mentor engagerar sig i ett år. I Nacka har detta program funnits under flera år. Det är uppskattat och bedömningen är att det är till nytta. Omfattningen är tyvärr inte speciellt stor eftersom det är svårt att hitta mentorer som vill engagera sig.

Stöd när företaget växer

Det finns ett rådgivningsbehov kopplat till ett ännu senare skede av företagandet. Ofta rör detta olika typer av tillväxtfrågor, såsom rekrytering, kapitalbildning och export. Även här finns det möjligheter till rådgivning, om än inte lika tillgängligt som i de tidiga faserna av entreprenörskaps. Med tanke på den företagsstruktur, vad gäller storlek inte minst, är efterfrågan i Nacka på denna typ av rådgivning volymmässigt relativt stor. En av de ledande aktörerna, vad gäller rådgivning till kategorin något större och utvecklade företag, är Connect.

Samarbete med Connect för Nackas företagare

I Connect i Sverige finns och samlas över 10.000 olika kompetenser, drygt 400 partners, Sveriges största investerarnätverk och mängder av entreprenörer. Connect startades i San Diego i mitten av 1980-talet. Kungliga Ingenjörsvetenskaps Akademien (IVA) tog konceptet till Sverige 1998. Connect har med mer än 15 års verksamhet i Sverige lång tradition av att arbeta med framtidens innovation, entreprenörer och det etablerade näringsslivet.

I enlighet med den relativt nya näringssstrategin och de tillväxtambitioner som Nacka har gör stadsledningskontoret bedömningen att ett samarbete med Connect skulle skapa delvis nya möjligheter för företag och entreprenörer att utvecklas i en gynnsam riktning.

Det koncept som Connect erbjuder innehåller konkreta aktiviteter för att bidra till etablerade företags tillväxt i Nacka samt även attrahera fler etableringar. Konceptet går under benämningen Tillväxtforum och bygger på ett av Länsstyrelsen finansierat (och nu avslutat) försöksprojekt i syfte att hjälpa etablerade företag och entreprenörer i deras tillväxtambitioner.

Målgruppen för Connects koncept

Bedömningen är att det i Nacka finns cirka 400 företag som passar in i efterfrågad kategori vad gäller storlek och utvecklingspotential. I praktiken handlar det om två kategorier företag:

Tidiga bolag med unik och skalbar affärsidé.

Etablerade bolag med en omsättning mellan 8-80 miljoner kr.

Syftet är att skapa en plattform och en rationell process där flera olika aktörer kan erbjuda olika typer av stöd beroende av behov. Konceptet Tillväxtforum innehåller följande delar:

Tillväxtforum Bred inbjudan. Arrangeras 4-5 gånger per år. Innehåller ämnesspecifika seminarier anpassade för målgruppen.

Tillväxtworkshop Färre företag och mer specifikt anpassat innehåll. Varje workshop leds av en affärscoach från Connect.

Individuell rådgivning Bokas efter workshop. Anpassad efter det enskilda företagets ägares specifika situation och behov av vägledning.

Utöver detta får företagen dessutom tillgång till Connects omfattande investerarnätverk och alla de olika tjänster som är kopplade därtill.

Kostnad för detta, i form av ett bidrag till Connect, är 150.000 kronor per år. Summan rymmer inom ramen för befintlig budget. Stadsledningskontoret föreslår att samarbetet ska gälla under ett år och att en utvärdering därefter ska göras. Först därefter kan beslut tas om en eventuell fortsättning av samarbetet. Underlag för utvärdering ska tas fram av Connect.

Förväntade effekter av samarbetet:

- Lokal tillväxt
- Fler arbetstillfällen
- Nackas alla företagare får tillgång till en komplett rådgivningskedja som är anpassad för företagens alla utvecklingssteg.
- Fler företagsetableringar

Anders Börjesson
Näringslivsdirektör

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 3

Dnr KFKS 2016/56-004

Införande av e-arkiv**Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen fattar beslut om att e-arkiv ska införas i kommunen.

Kommunstyrelsen noterar att det behöver avsättas 4 mkr per år under åren 2017 till 2021.

Ärende

Kommunen avser att gå över till att arkivera information digitalt. Det handlar om information som finns i digital form i befintliga verksamhetssystem och i system som bara är i drift för att det inte går att arkivera informationen digitalt. Att skanna in handlingar som redan arkiverats i pappersformat ingår inte. Vinsterna med ett e-arkiv är främst att information blir enklare att söka och ta del av, samt att gamla verksamhetssystem kan avvecklas. Kommunen har en stor mängd IT-system och 30 st har identifierats att vara de som primärt ska anslutas till ett e-arkiv. Anslutningen av system behöver spridas över sex år och den totala kostnaden beräknas bli ca 25 mkr. I underlaget budgeten för 2015 till 2017 anges att kommunstyrelsen avser att avsätta 10 mkr per år för bland annat införande av e-arkiv. För åren 2018 till 2021 behöver 4 mkr avsättas per år.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 20 januari 2016

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Införande av e-arkiv

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fattar beslut om att e-arkiv ska införas i kommunen.

Kommunstyrelsen noterar att det behöver avsättas 4 mkr per år under åren 2017 till 2021.

Sammanfattning

Kommunen avser att gå över till att arkivera information digitalt. Det handlar om information som finns i digital form i befintliga verksamhetssystem och i system som bara är i drift för att det inte går att arkivera informationen digitalt. Att skanna in handlingar som redan arkiverats i pappersformat ingår inte. Vinsterna med ett e-arkiv är främst att information blir enklare att söka och ta del av, samt att gamla verksamhetssystem kan avvecklas. Kommunen har en stor mängd IT-system och 30 st har identifierats att vara de som primärt ska anslutas till ett e-arkiv. Anslutningen av system behöver spridas över sex år och den totala kostnaden beräknas bli ca 25 mkr. I underlaget budgeten för 2015 till 2017 anges att kommunstyrelsen avser att avsätta 10 mkr per år för bland annat införande av e-arkiv. För åren 2018 till 2021 behöver 4 mkr avsättas per år.

Bakgrund

Kommunens slutliga arkivering av ärenden och handlingar sker idag i pappersform. Kommunarkivet kan inte ta emot digital information för slutarkivering. Vid slutarkivering måste de handlingar som ska arkiveras skrivas ut på papper innan de lämnas till kommunarkivet. Detta leder till att äldre system innehåller information som egentligen ska slutarkiveras hålls i drift vilket ger kostnader för underhåll och licenser. Handlingar i arkivet ska vara tillgängliga för medborgare. Idag måste man besöka kommunen och för att kunna ta del av dem i pappersformat. Med digital arkivering kan man söka och ta del av handlingar via nätet.

Vad är ett e-arkiv?

Förenklat kan man säga att ett e-arkivssystem kan lagra handlingar i digitala format som är framtidssäkrade. Handlingarna är sparade i de format som Riksarkivet har beslutat är godkända för slutarkivering. Man ska betänka att vi fortfarande idag kan läsa dokument som är skrivna på papper för 1000 år sedan, men att försöka öppna ett dokument som är skrivet i

ett gammalt ordbehandlingsprogram från nittiotalet går nästan inte. Därför är det viktigt att spara dokumenten i rätt format. Den andra delen i lösningen är en sökmotor som gör att man enkelt kan hitta handlingar. Sökning av handlingar förenklas om man har klassificerat dem innan man sparar dem. Mycket av denna klassificering görs automatiskt om man använder de mallar som kommunen har.

Att införa e-arkiv innebär att arbetsprocesser behöver ses över. Dagen process är helt pappersbaserad. Dokument som inte ska sparas gallras. De som finns i digitalt format skrivs ut i papper. Dokumenten fraktas sedan i kartong till kommunarkivet som klassificerar dokumenten och lägger dem i arkivhyllor. Med e-arkiv blir processen en annan. Då måste de som ska slutarkivera informationen först gallra och strukturera i det system som lämnar ifrån sig informationen innan den digitalt skickas till e-arkivsystemet. E-arkiv ställer liksom många andra system som införs krav, på standardisering av arbetssätt, vilket initialt kan upplevas som svårt och omständligt. Kostnaderna för att införa ett e-arkiv handlar primärt om att intern arbetstid behöver avsättas och sekundärt om kostnader för själva systemet.

Omfattning av införandet av e-arkiv i kommunen är att information som idag och framgent finns i digital form i system överförs till e-arkivsystemet när det slutarkiveras. Att skanna in befintliga dokument som redan finns i kommunarkivet är inte aktuellt. Kostnaderna för ett sådant arbete motsvaras inte av den effektivisering det skulle ge.

Nytor med e-arkiv

Kommunen kommer med ett e-arkiv skapa stor nytta genom att man med detta:

- säkerställer den långsiktiga informationsförsörjningen
- ger ökad tillgänglighet till information
- minskar de långsiktiga kostnaderna för manuell hantering och arkivering
- gamla verksamhetssystem kan avvecklas
- ger en förutsättning för att Nacka nu och i framtiden ska kunna leva upp till de lagar och regler som gäller informationshantering och informationsförsörjning

Införande – omfattning och tid

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har gjort en ramavtalsupphandling av e-arkivsystem. En mycket stor mängd kommuner, landsting och kommunala bolag har anmält att de vill använda upphandlingen för att köpa ett e-arkivsystem. Man köper system genom att man gör en så kallad förnyad konkurrensutsättning. I SKL's upphandling har ett stort antal leverantörer blivit antagna utifrån vissa gemensamma krav som ställts. Vid den förnyade konkurrensutsättning ska myndigheten precisera vilka krav som gäller för denna.

Nacka och Värmdö kommun har ett samarbete kring införande av e-arkiv. Kommunerna kommer att göra en gemensam förnyad konkurrensutsättning. Det har skett ett gemensamt

arbete med att precisera kraven. Målsättningen är att köpa samma system från samma leverantör, men att varje kommun svarar för hur driften av systemet ska ske. För Nacka kommun kommer det att ordnas via den leverantör som kommunen har för IT-drifttjänster. Själva systemet kommer att ligga i en molntjänst. Kommunerna har även en samverkan kring införandet av systemet i kommunerna. Genom att kommunerna har satt denna omfattning för samverkan är det på sikt möjligt att ha ett gemensamt arkiv för de båda kommunerna. Det förutsätter dock en organisatorisk och juridisk reglering.

Avropet av system kommer att ske våren 2016. Det tekniska införandet av systemet är enkel. Under hösten kommer tre pilotsystem att anslutas till e-arkivet. Tre system har identifierats. Det är ett gammalt system som innehåller information som inte används längre, men som ska sparas. Ett system som är i drift idag, samt ett nytt system som införs nu under 2016. De tre systemen är:

- Procapita skola. Administrativt system som tidigare användes för information om elever och organisation.
- Bygg R som används för att hantera bygglovsärenden.
- Platina som är kommunens nya ärende- och dokumenthanteringssystem som införs första kvartalet 2016.

Erfarenheterna från dessa piloter kommer sedan att ligga till grund för det fortsatta arbetet. Det har gjorts en kartläggning av hur många system som kommunen har, och det är över 200 st. Många av dessa är små och används av få användare. I arbetet med att gå över till e-arkivering kommer större system som används av många användare att prioriteras. Ett 30-tal system finns som motsvarar de kraven. Erfarenheter från kommuner som tidigare infört e-arkiv är att man inte mäktar med att införa det överallt på en gång. Bedömningen är att kommunen kan klara att ansluta ca fem system per år till e-arkivsystemet, och att det behövs sex år för att ansluta dessa 30 system.

Ekonomiska konsekvenser

De totala kostnaderna för att ansluta 30 system beräknas bli 25 mkr under sex år, eller ca 4 mkr per år. Kostnaderna är uppskattade eftersom exakt kostnad inte kan fastställas innan avropet är klart. Av dessa 25 mkr utgör 60 % kostnader för den personal som redovisats, och 40 % kostnader för licenser, drift, lagring och kostnader för att ansluta system. Direkta besparingar kan göras genom att verksamhetssystem som idag används för att lagra information inte används längre. Kostnaderna för dessa system varierar. För Procapita som nämnts ovan är kostnaden per år mellan 150 och 200 tkr år, men för vissa system kan kostnaderna uppgå till nästan en halv miljon per år. Noteras ska att inte alla av de 30 system som ska anslutas kan stängas efter att de avslutas. Kommunen kommer alltid ha ett ärende- och dokumenthanteringssystem, som kommer att skicka information till e-arkiv varefter ärenden blir helt avslutade. En annan kostnad som kommun på sikt slipper investera i är en ny lokal för arkivering av pappershandlingar. Kommunen har idag tre lokaler i stadshuset för slutarkivering av handlingar i pappersformat, och kapaciteten i dessa kommer att vara

tillräcklig under överskådlig tid om e-arkiv införs för att lagra digital information. Till vins-terna kan också räknas effektivare sätt att arbeta och bättre service. Att sätta ett värde på dessa delar är vanskligt.

För de sex år som beskrivits blir troligtvis kostnaderna något högre än de besparingar som kan göras och att man inte behöver investera i ytterligare arkivlokaler. På längre sikt när alla system som ska anslutas har blivit anslutna kan kommunen få lägre kostnader för arkivering. I underlaget för budgeten för 2015 till 2017 anges att det satsas 10 miljoner kronor årligen 2015-2017 på fler enkla e-tjänster, ny samlad webbplattform, e-arkiv och ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem, i enlighet med vad kommunstyrelsen tidigare ställt sig bakom. Införandet av e-arkiv ryms inom denna ram. För åren 2018 till 2021 behöver det avsättas 4 mkr per år för införandet.

Konsekvenser för barn

Några stora direkta konsekvenser för barn innebär inte införandet av e-arkiv. Viss informa-tion kan bli enklare att söka och ta del av.

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Mihaela Eklund
Projektledare
IT-enheten

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 4

Dnr KFKS 2016/58-013

Medborgarundersökning 2015

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Ärende

I detta ärende ges en kortfattad sammanfattning av resultatet i medborgarundersökningen som Nacka genomförde hösten 2015. Resultatet visar att medborgarnas nöjdhet inom de flesta områden ligger på fortsatt höga nivåer, i jämförelse med andra kommuner.

Förskolan, grund- och gymnasieskolan fortsätter vara områden där medborgarna har en mycket hög nöjdhet, i jämförelse med andra kommuner. Nöjdheten med bostäder och med stödet till utsatta personer sjönk mellan 2014 och 2015. Sett över tid har resultaten förbättrats inom områdena miljöarbete och gator och vägar. Tillgången till återvinningscentraler är ett av få områden där nöjdheten bland medborgarna understiger snittet för andra kommuner. I likhet med många andra kommuner får Nacka lägst betyg när det gäller hur medborgarna tycker att de kan påverka kommunens beslut och verksamheter.

Handlingar i ärendet

Controllerenhetens tjänsteskrivelse den 27 januari 2016

Tabeller och diagram

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med controllerenhetens förslag.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp.

”Nacka har driftiga och ambitiösa invånare. Det märks bland annat på att kommunens genomsnittliga inkomststatistik är i det absoluta toppskiktet i Sverige. Detta för med sig många fördelar, inte minst en initiativrik befolkning som lyckas väl. I detta ljus är det särskilt oroande att svarsfrekvensen sjunker och närmar sig nivån för vad som är statistiskt acceptabelt.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
GG:S	KF	de

Kommunstyrelsen

Medborgarundersökning 2015

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

I detta ärende ges en kortfattad sammanfattning av resultatet i medborgarundersökningen som Nacka genomförde hösten 2015. Resultatet visar att medborgarnas nöjdhet inom de flesta områden ligger på fortsatt höga nivåer, i jämförelse med andra kommuner. Förskolan, grund- och gymnasieskolan fortsätter vara områden där medborgarna har en mycket hög nöjdhet, i jämförelse med andra kommuner. Nöjdheten med bostäder och med stödet till utsatta personer sjönk mellan 2014 och 2015. Sett över tid har resultaten förbättrats inom områdena miljöarbete och gator och vägar. Tillgången till återvinningscentraler är ett av få områden där nöjdheten bland medborgarna understiger snittet för andra kommuner. I likhet med många andra kommuner får Nacka lägst betyg när det gäller hur medborgarna tycker att de kan påverka kommunens beslut och verksamheter.

Om undersökningen

Statistiska centralbyrån (SCB) erbjuder varje vår och höst Sveriges kommuner att delta i en medborgarundersökning. Sedan SCB startade undersökningen 2005 har 263 av landets kommuner deltagit, de flesta flera gånger.

Undersökningen består av tre delar:

- **Nöjdhet med regionen:** Medborgarnas uppfattning om kommunen som en plats att bo och leva på, innehåller bl.a. frågor om allmän nöjdhet med kommunen, kommunikationer, kommersiellt utbud, trygghet, mm.
- **Nöjdhet med verksamheterna:** Medborgarnas uppfattning om kommunens verksamheter
- **Nöjdhet med insyn och inflytande:** Medborgarnas uppfattning om insyn i och inflytande över kommunens verksamheter och beslut.

För dessa tre delar ges dels ett helhetsbetyg, benämnda nöjd-region-index (NRI), nöjd-medborgar-index (NMI) och nöjd-inflytande-index (NII), dels betyg på ett antal faktorer som återger delar av det undersökta området. Det övergripande resultatet visas för varje område med ett värde på 0-100, där värden under 40 kan betraktas som underkänt, gränsen för ”nöjd” går vid 55 och värden över 75 kan tolkas som väl godkänt¹.

Nacka kommun har medverkat i undersökningen årligen sedan 2008. 2014 genomfördes undersökningen 18 september – 10 november. Sammanlagt genomförde 138 kommuner undersökningen 2015. När Nackas värde jämförs med snittet/medel i detta ärende betyder det genomsnittet för dessa 138 kommuner. År 2010 omarbetade SCB enkäten något, vilket gör att jämförbarheten med resultaten från åren dessförinnan är begränsad inom en del områden.

Undersökningen skickades i Nacka kommun ut till 1 500 slumpmässigt utvalda personer i åldrarna 18-84 år, varav knapp 600 personer (40 procent) svarade. Det är en lägre svarsfrekvens än tidigare år, då den legat kring 45-49 procent. Resultaten är fortfarande relevanta, men felmarginerna är något större. Felmarginerna för kommunens resultat ligger runt +/- 2, d.v.s. för ett resultat på 65 kan det sanna värdet ligga inom ramen 63-67. Inom en del områden är felmarginerna mindre, inom andra större. Felmarginerna gör att endast större förändringar kan fångas och att man endast kan titta på helheten, d.v.s. inte bryta ner på åldrar och kön.

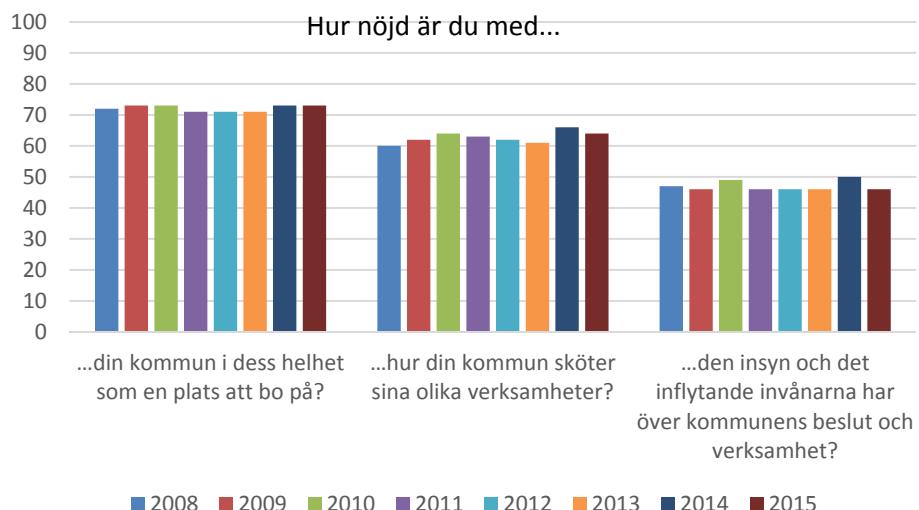
Resultatet i sin helhet, där bl.a. svar på varje ingående fråga, felmarginer, SCB:s metod för undersökningen, m.m. finns i Nackas rapport och rapportbilaga som finns på SCB:s webbplats. Där finns också övriga kommuners rapporter och tabeller där man enkelt kan göra jämförelser med andra kommuner.

http://www.scb.se/sv/_Vara-tjanster/Insamling-och-undersokning/SCBs-medborgarundersokning/Resultat-2015/

Få förändringar i resultatet 2015

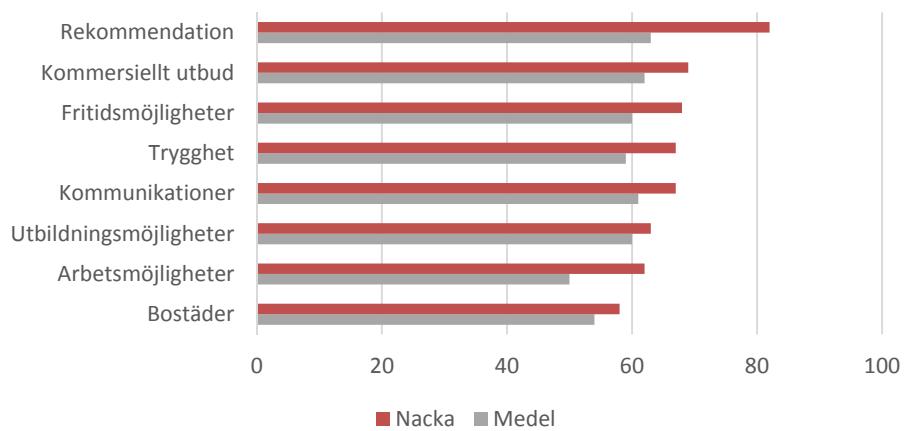
Nacka kommunens resultat har varit höga och stabila under de år som undersökningen har genomförts. För de sammanfattande mätten, som uttrycks i de tre indexen, skedde en höjning mellan 2013 och 2014 när det gäller nöjdhet med hur kommunen sköter sina verksamheter (nöjd-medborgar-index), men i övrigt har inga förändringar skett.

¹ De svarande svarar på varje fråga på en skala 1-10, där 1 är lägsta betyg och 10 högsta. Varje faktor mäts genom en eller flera frågor. För varje faktor – t.e.x. bostäder – räknas svaren som ingår ihop och omräknas till ett index på 0-100. Det innebär att värdet 5 på skalan 1-10 motsvarar ett indexvärde på 44,4 och värdet 8 motsvarar ett indexvärde på 77,8.

Nöjdhet med att leva och bo i Nacka

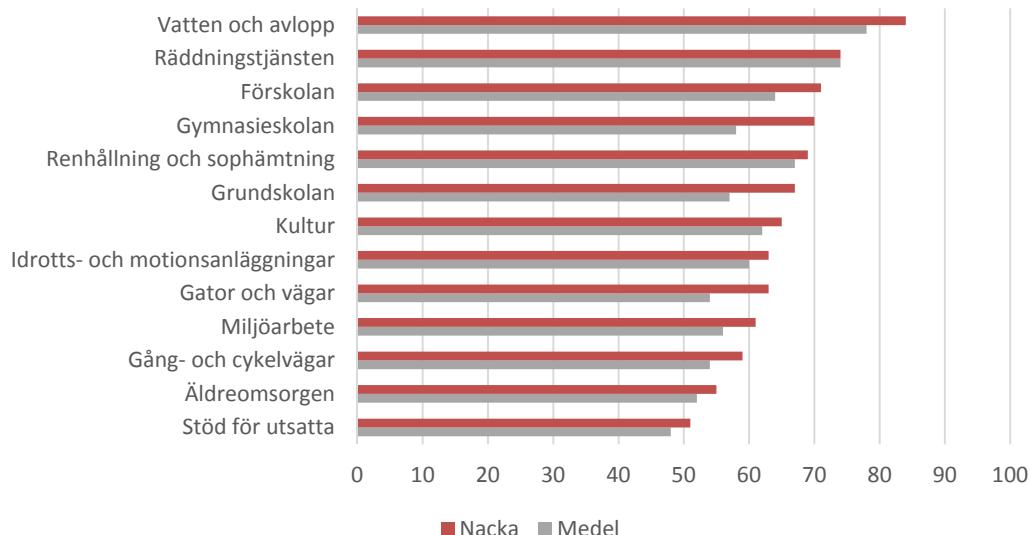
Kommunen får högre värden än snittet inom samtliga områden som ingår i detta block. Liksom tidigare år är det en mycket stor andel av invånarna som kan rekommendera andra att flytta till Nacka; hela 75 procent kan rekommendera detta starkt.

Det har tidigare inte skett några (statistiskt säkerställda) förändringar när det gäller nöjdhet i detta block. Mellan 2014 och 2015 sjönk dock nöjdheten inom området bostäder. Det man frågar om är nöjdhet med möjligheter att hitta bra boende, utbudet av olika typer av boendeformer och hur trivsam bebyggelsen är. Omdömet har sjunkit något för alla dessa frågor. Det som gör att Nacka ligger över snittet är att omdömet om hur trivsam bebyggelsen är ligger tydligt över snittet i riket. Liksom tidigare år får Nacka ett av de högsta värdena i riket när det gäller tillgång till grönområden och natur, som mäts i området fritidsmöjligheter.

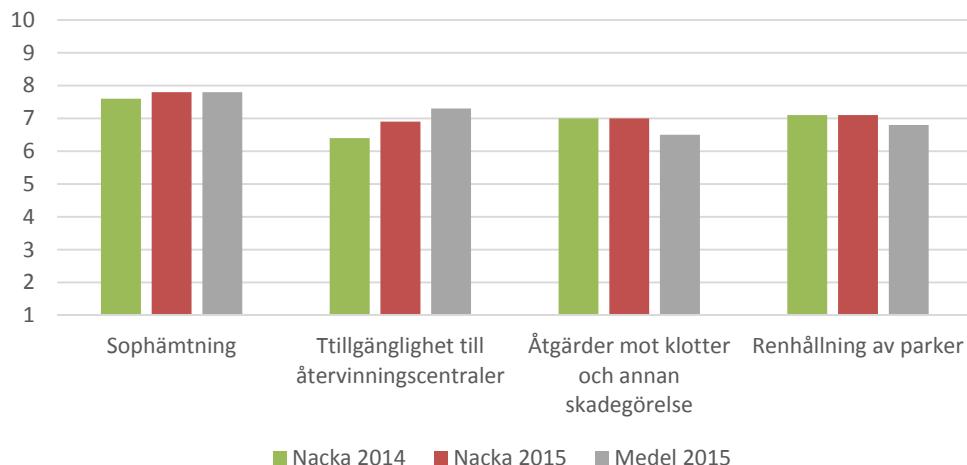
Nöjdhet med hur kommunen sköter sina verksamheter

Medborgarnas nöjdhet är högre än snittet inom de allra flesta områden i detta block av undersökningen. Mest nöjda i jämförelse med andra kommuner är medborgarna med grund- och gymnasieskolan och gator och vägar.

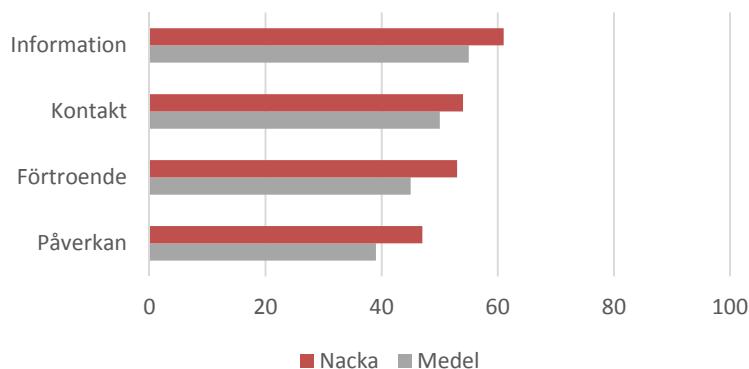
Värdena är höga och ganska stabila över tid även i detta block av undersökningen. Mellan 2014 och 2015 skedde dock en försämring inom medborgarnas nöjdhet med stöd till utsatta, som 2014 hade index 57 och 2015 index 51. Sett över tid har det skett förbättringar när det gäller medborgarnas nöjdhet med gator och vägar samt med kommunens miljöarbete. 2010 låg nöjdheten med miljöarbetet på index 52 och 2015 ligger det på 61. Kommunerna med de högsta värdena inom miljöområdet är Lomma, Härnösand, Boden och Karlstad, med index på 65-69.

Liksom tidigare år ligger nöjdheten med räddningstjänst och renhållning och sophämtning på snittet för andra kommuner. När det gäller renhållning och sophämtning är det medborgarnas omdöme om tillgänglighet till återvinningscentraler som drar ner värdet, även om det ser ut som en ökning av nöjdheten har skett 2015 (SCB räknar inte felsmarginaler på de ingående frågorna, så viss försiktighet måste finnas när man drar slutsatser utifrån dem). I följande diagram visas de frågor som ingår i området renhållning och sophämtning.

Nöjdhet med insyn och inflytande

I blocket som handlar om insyn och inflytande ges de lägsta omdömena från medborgarna. Så ser det generellt sett ut i kommunerna. Nackas värden ligger som framgår av bilden nedan dock över genomsnittet för andra kommuner.

Inom området information ligger Nackas värde över det som anses kunna tolkas som ”nöjdhet”. Där frågar man om tillgången till information om kommunen, tydlighet i informationen, i hur god tid kommunen informerar och om nöjdheten med kommunens webbplats. Nacka ligger högre än snittet för andra kommuner för samtliga dessa frågor.

Området påverkan får, som tidigare, det lägsta betyget i denna undersökning, även om det ligger tydligt över snittet. De kommuner i riket som har invånare som är nöjda inom detta område var 2015 Danderyd (hade det högsta värdet på 58), Markaryd, Salem, Trosa och Lomma.

Sett över tid har det skett en förändring när det gäller förtroende för hur kommunen arbetar, som sjönk mycket mellan 2010 och 2011 (från 57 till 51) och inte återhämtat sig sedan dess (53 år 2015). Här ligger de kommuner med högst värden (Markaryd, Danderyd och Trosa) på värden kring index 63-66.

Kommunens tilläggsfrågor

Nacka kommun ställer åtta tilläggsfrågor inom områden som det inte frågas om i SCB:s standarpaket av frågor. Dessa frågor handlar bl.a. om nöjdhet med de fritidsaktiviteter som erbjuds, kommunens skattesats och avgiftsnivå och möjligheten att utföra ärenden på webben. Resultatet på dessa frågor har varit ganska stabila över tid. En ökad nöjdhet kan dock skönjas när det gäller frågan om webben. Sedan 2014 frågar Nacka i tilläggsfrågorna vad medborgarna tycker om kommunens planer på att bygga förtätad stad mellan Hammarby sjöstad och Nacka forum. År 2015 gav 45 procent höga betyg (8-10 på en skala 1-10), 26 procent mellanbetyg (5-7) och 18 procent låga betyg (1-4) på denna fråga.

Hur kan vi använda medborgarundersökningen?

Många av resultaten i medborgarundersökningen är mycket bra. Inom 21 av totalt 29 områden ligger kommunen bland den fjärde delen kommuner med bäst värden. Inom sju områden ligger kommunen bland de 10 procent bästa (se bilaga med tabeller och diagram). Detta är mycket positivt och målsättningen bör vara att bibehålla dessa höga värden. Det finns naturligtvis också en förbättringspotential även där vi ligger bland de 25 procent bästa och kanske också där vi ligger bland de med 10 procent högsta värden.

Det bör samtidigt beaktas att medborgarundersökningen är en attitydundersökning och att den inte ger hela bilden av ”hur bra” Nacka är inom olika områden. Den behöver inom de flesta områden kompletteras med annan uppföljning för att ge en helhetsbild av verksamhetens kvalitet. Det är särskilt tydligt inom områden där få av de svarande har egen erfarenhet, t.ex. när det gäller stöd till utsatta personer. Medborgarundersökningen bör ses som en temperaturmätare och en undersökning som kan ge ledtrådar om vad medborgarna tycker och om kvaliteten inom olika områden. Det är inte de absoluta värdena enskilda år som är intressanta, utan det relativt i undersökningen som bör följas och analyseras – d.v.s. inom vilka områden blir vi bättre och varför? Vilka kommuner har nöjdare medborgare än vi och varför?

Under 2016 fortsätter arbetet med att utveckla Nacka kommunens mål- och resultatstyrning. Utifrån de fyra nya övergripande målen ska mer konkreta (och mätbara) målsättningar tas fram. Detta är ett bra tillfälle att titta på medborgarundersökningen och identifiera vad det finns där som vi bör uppmärksamma särskilt. Inom vilka områden har kommunen en vilja och möjlighet att öka nöjdheten? Kan omdömet om kommunens miljöarbete vara ett sådant, när Nacka kommunens miljömål är beslutade och arbetet med att nå upp till dem inleds? Inom vilka områden handlar det mer om att ha koll på att nöjdheten inte sjunker? Det kommer t.ex. att bli viktigt att följa medborgarnas nöjdhet inom området nöjd-region-området nu när tempot i stadsutvecklingen ökar markant.

Bilagor

Tabeller och diagram (i power point).

Lisa Ståhlberg

Controller

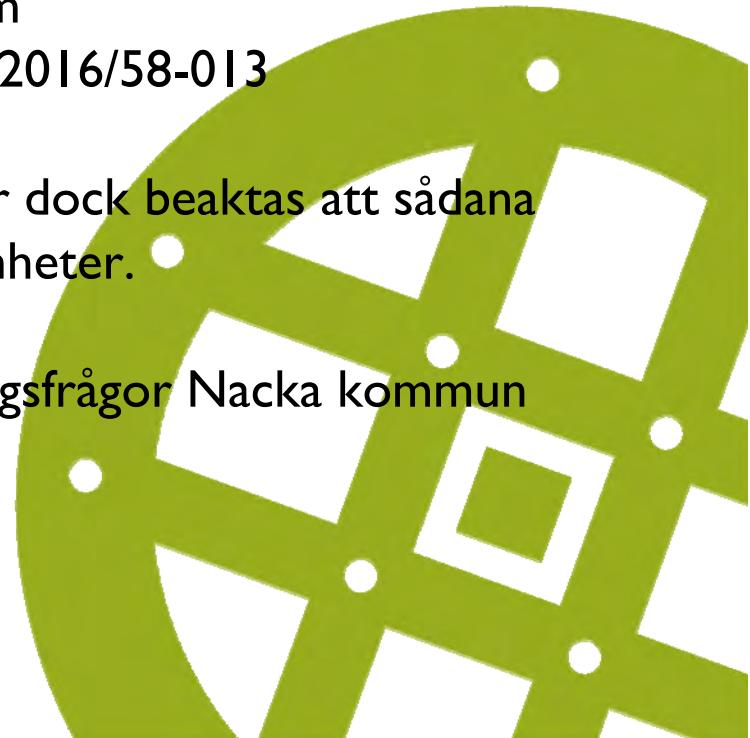
Medborgarundersökning 2015

Nacka kommun

Tabeller och diagram
Bilaga till tjänsteskrivelse KFKS 2016/58-013

Här visas värden utan felmarginaler. Det bör dock beaktas att sådana finns, kring 1-3 procentenheter.

Den sista bilden visar resultatet för de tilläggsfrågor Nacka kommun ställer.

Sammanställd tabell – NRI samt NII

Färgerna innebär: mörkt grön ruta – Nackas värde i den bästa fjärdedelen av de medverkande kommunerna, ljust grön ruta – Nackas värde bland näst bästa fjärdedelen, gul ruta näst sämst fjärdedelen. Stjärna innebär att Nackas värde ligger bland de 10 procent bästa.

Nöjd-region-index	Nacka	Medel	Högst	Lägst	
Nöjd-region-index	73 ★	60	Danderyd	78	Flen 42
Rekommendation	82 ★	63	Danderyd	86	Flen 41
Arbetsmöjligheter	63	50	Lomma	79	Bengtsfors 28
Utbildningsmöjligheter	63	60	Lomma	86	Älvdalens 33
Bostäder	58	54	Grums	69	Gällivare 29
Kommunikationer	67	61	Burlöv	76	Malung-Sälen 36
Kommersiellt utbud	69	62	Lidköping	77	Övertorneå 41
Fritidsmöjligheter	68	60	Örebro, Umeå	74	Svenljunga 46
Trygghet	67	59	Storuman	79	Söderhamn 42
Nöjd-inflytande-index	Nacka	Medel	Högst	Lägst	
Nöjd-inflytande-index	46	40	Danderyd	58	Ljusdals kommun 25
Kontakt	54	50	Markaryd	68	Solna 38
Information	61	55	Danderyd, Lomma	68	Nordanstig 42
Påverkan	47	39	Danderyd	58	Åtvidabergs kommun 24
Förtroende	53	45	Markaryd	66	Ljusdals kommun 23

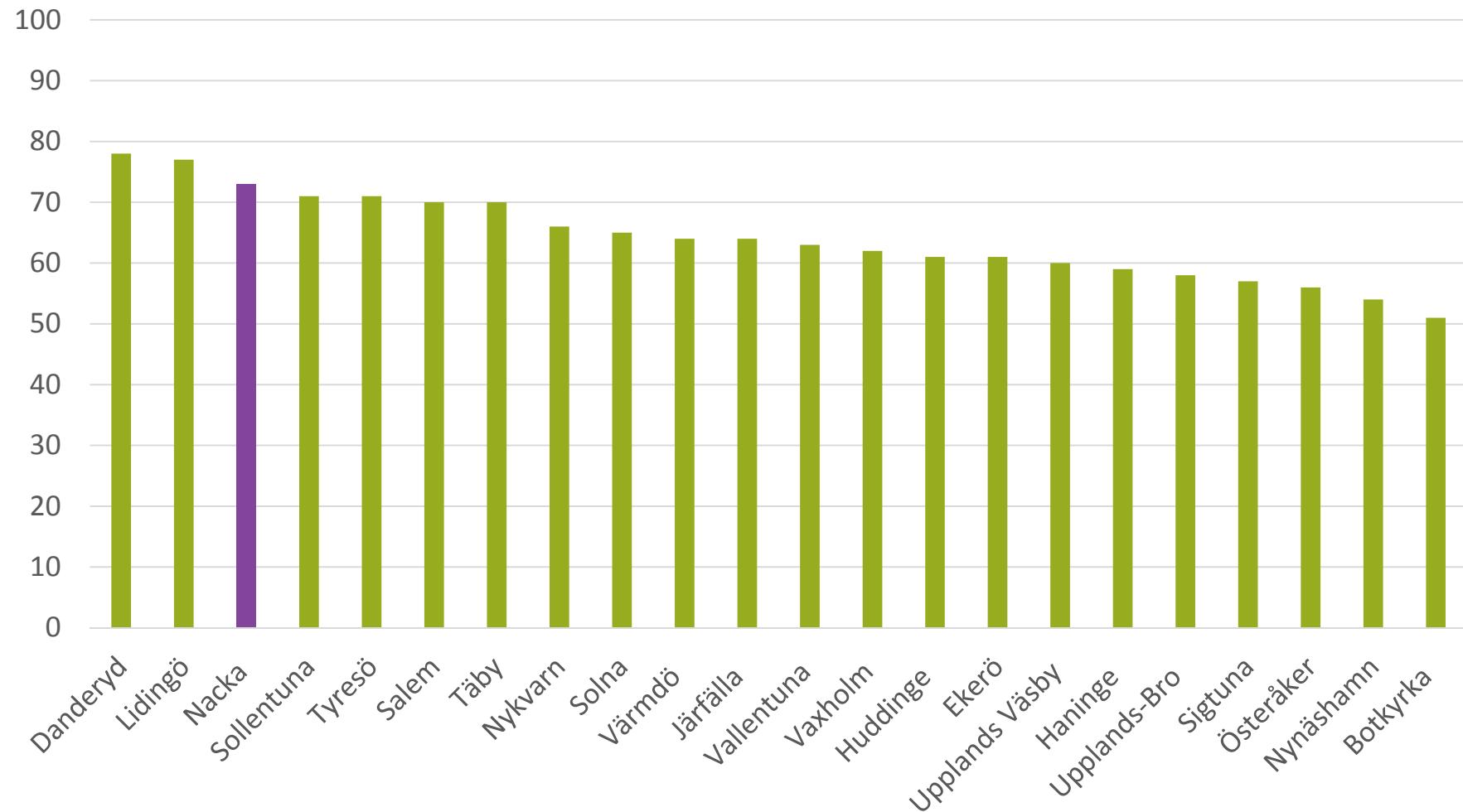
Sammanställd tabell - NMI

Färgerna innebär: mörkt grön ruta – Nackas värde i den bästa fjärdedelen av de medverkande kommunerna, ljust grön ruta – Nackas värde bland näst bästa fjärdedelen, gul ruta näst sämst fjärdedelen. Stjärna innebär att Nackas värde ligger bland de 10 procent bästa.

Nöjd- medborgar-index	Nacka	Medel	Högst	Lägst
Nöjd-medborgar-index	64 	54	Danderyd	69 Nordanstig 38
Bemötande och tillgänglighet	60	57	Markaryd	69 Gotland 47
Förskolan	71 	64	Danderyd	80 Botkyrka 54
Grundskolan	67 	57	Danderyd	78 Flen 42
Gymnasieskolan	70 	58	Lomma	80 Robertsfors 35
Äldreomsorgen	55	52	Boxholm	69 Älvkarleby 39
Stöd för utsatta	51	48	Danderyd	64 Upplands-Bro 35
Räddningstjänsten	74	74	Rättvik	84 Vaxholm 62
Gång- och cykelvägar	59	54	Lidköping	67 Åre 30
Gator och vägar	63 	54	Lomma	67 Jokkmokk 37
Idrotts- och motionsanläggningar	63	60	Forshaga	71 Nordanstig 43
Kultur	65	62	Luleå, Umeå	74 Älvdalens 44
Miljöarbete	61	56	Lomma	69 Nordanstig 41
Renhållning och sophämtning	69	67	Arvika	77 Solna 54
Vatten och avlopp	84	78	Tidaholm, Tibro	89 Bjuv 61

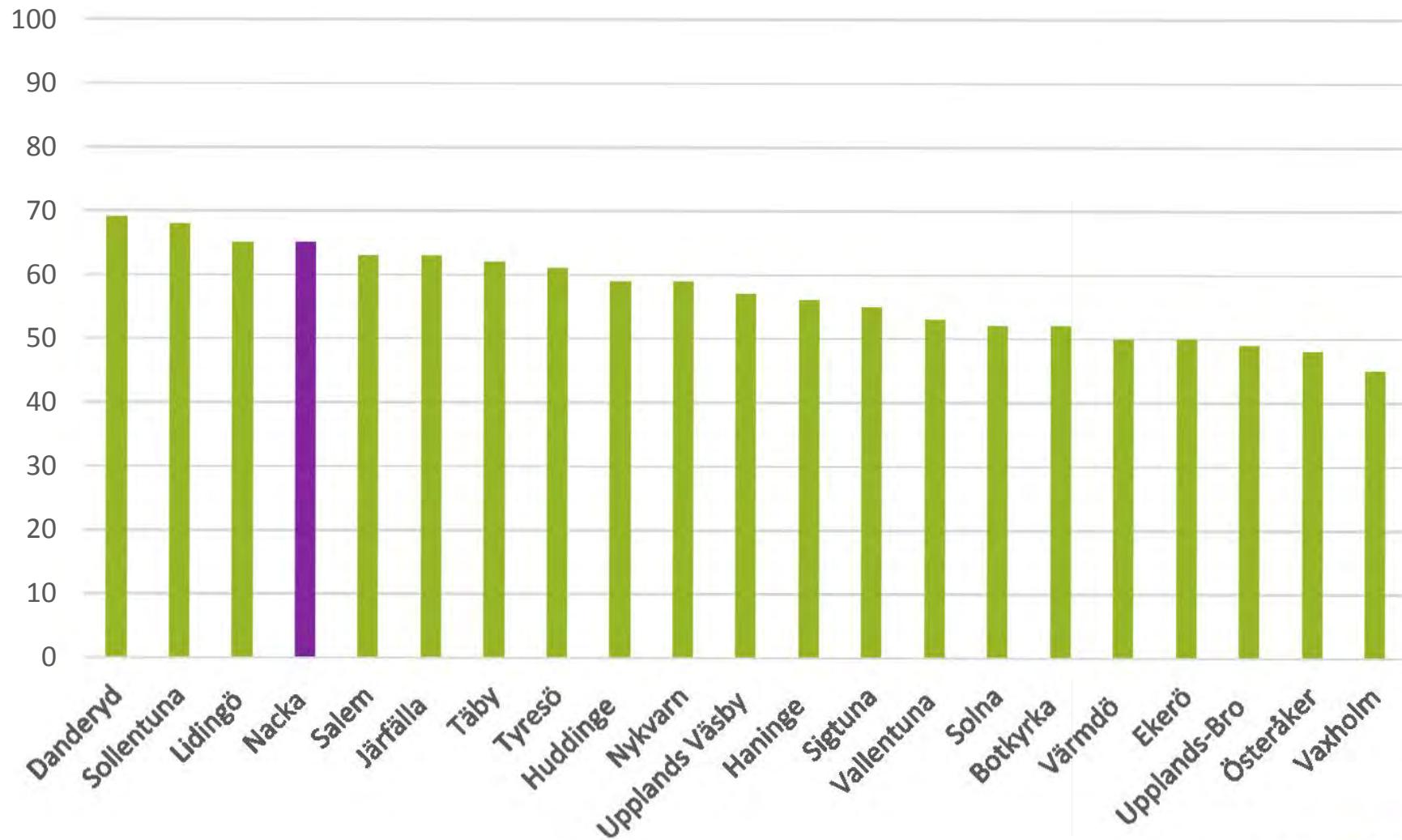
Nöjd-region-index

Nöjdhet med kommunen i dess helhet som en plats att bo och leva på. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

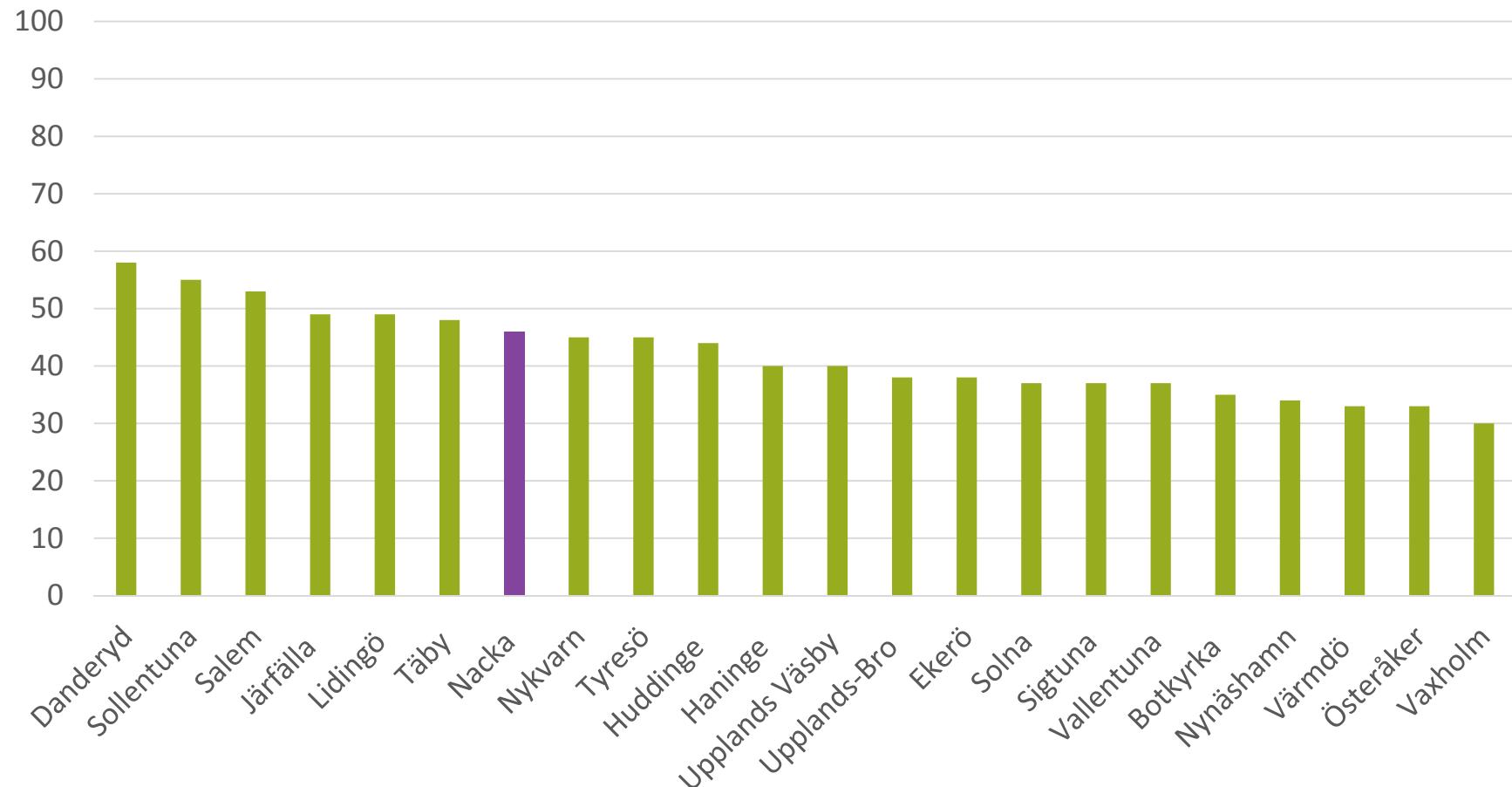
Nöjd- medborgar-index

Nöjdhet med hur kommunen sköter sina verksamheter. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

Nöjd-inflytande-index

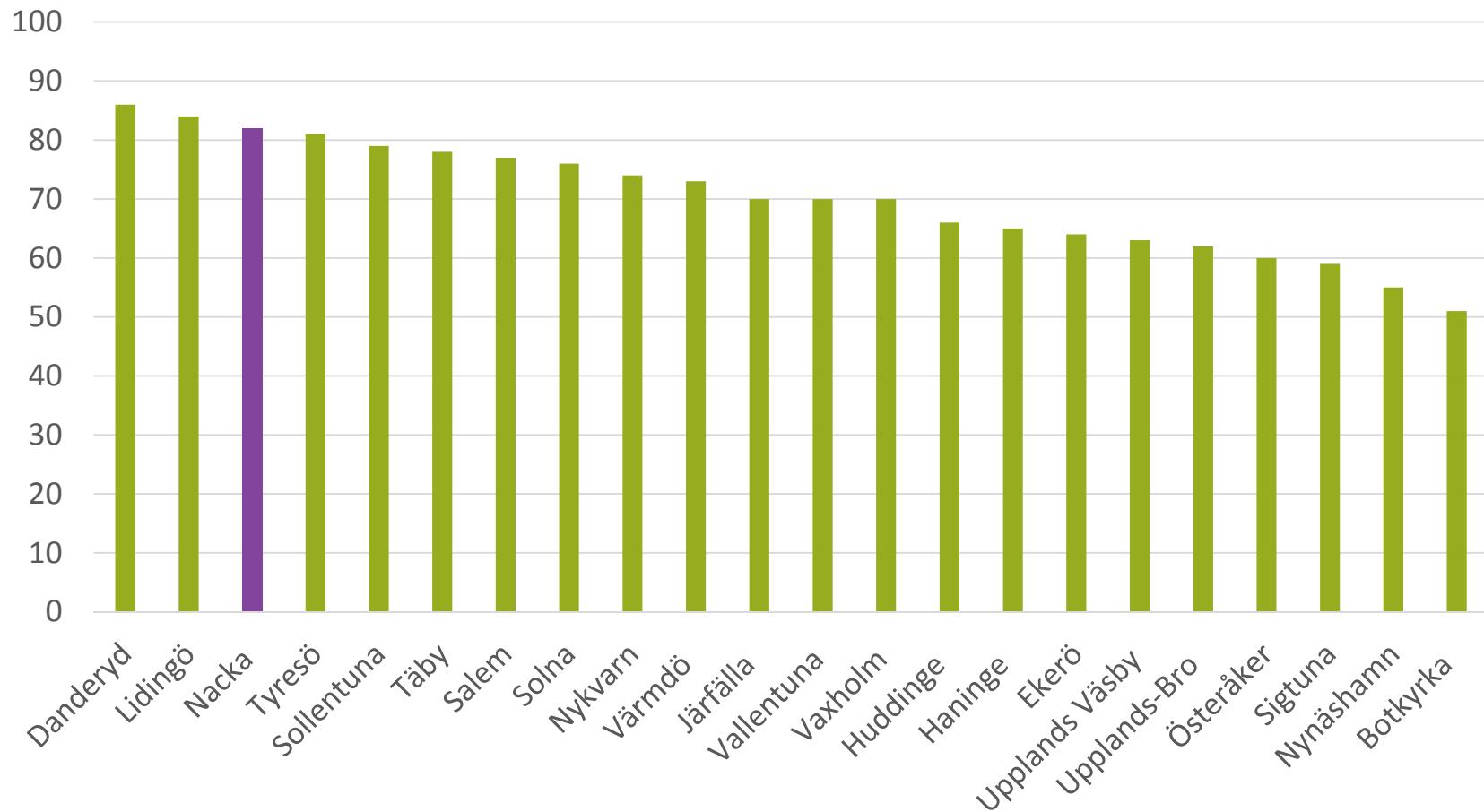
Nöjdhet med den insyn och det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

Rekommendation

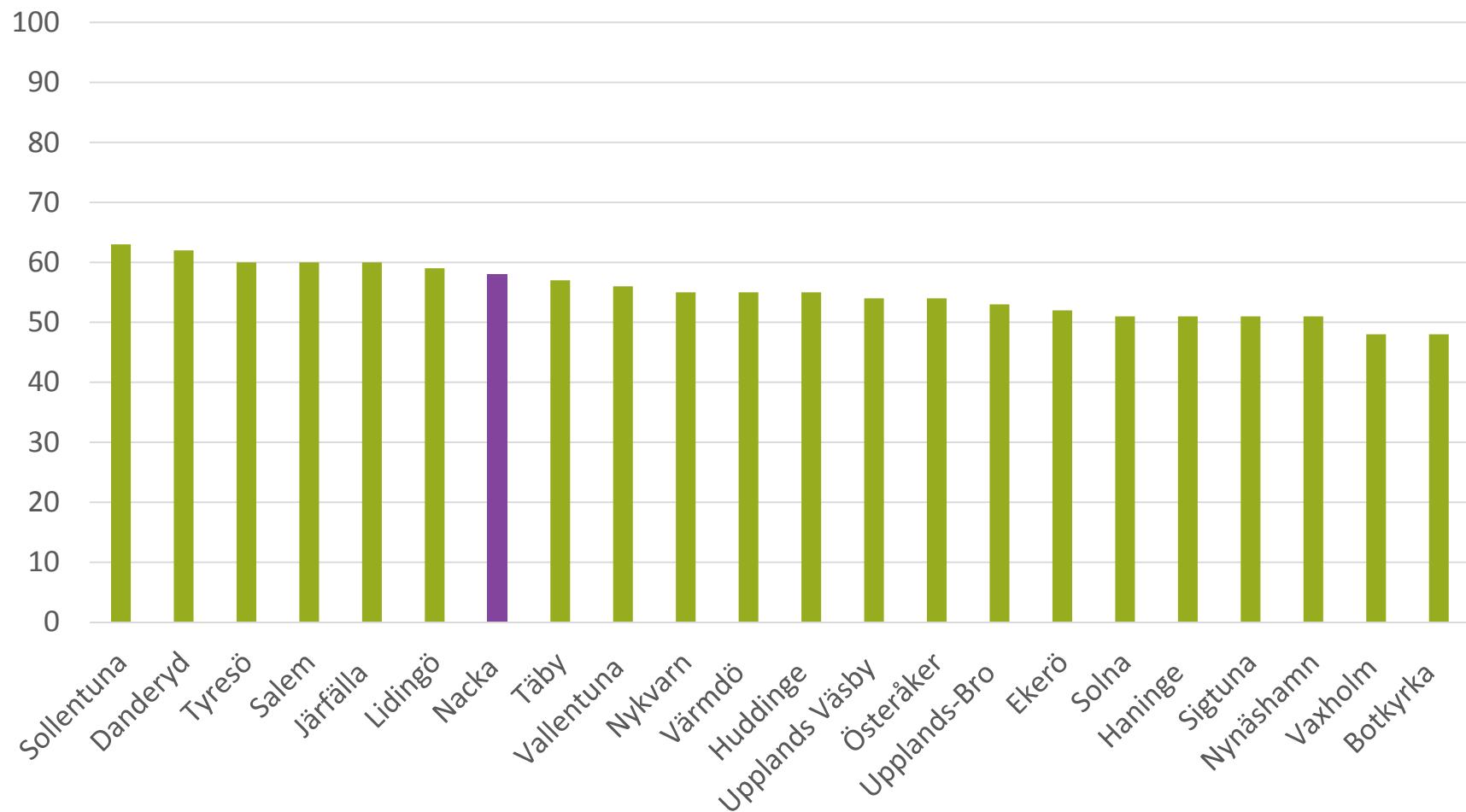
Skulle du kunna rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun?

Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

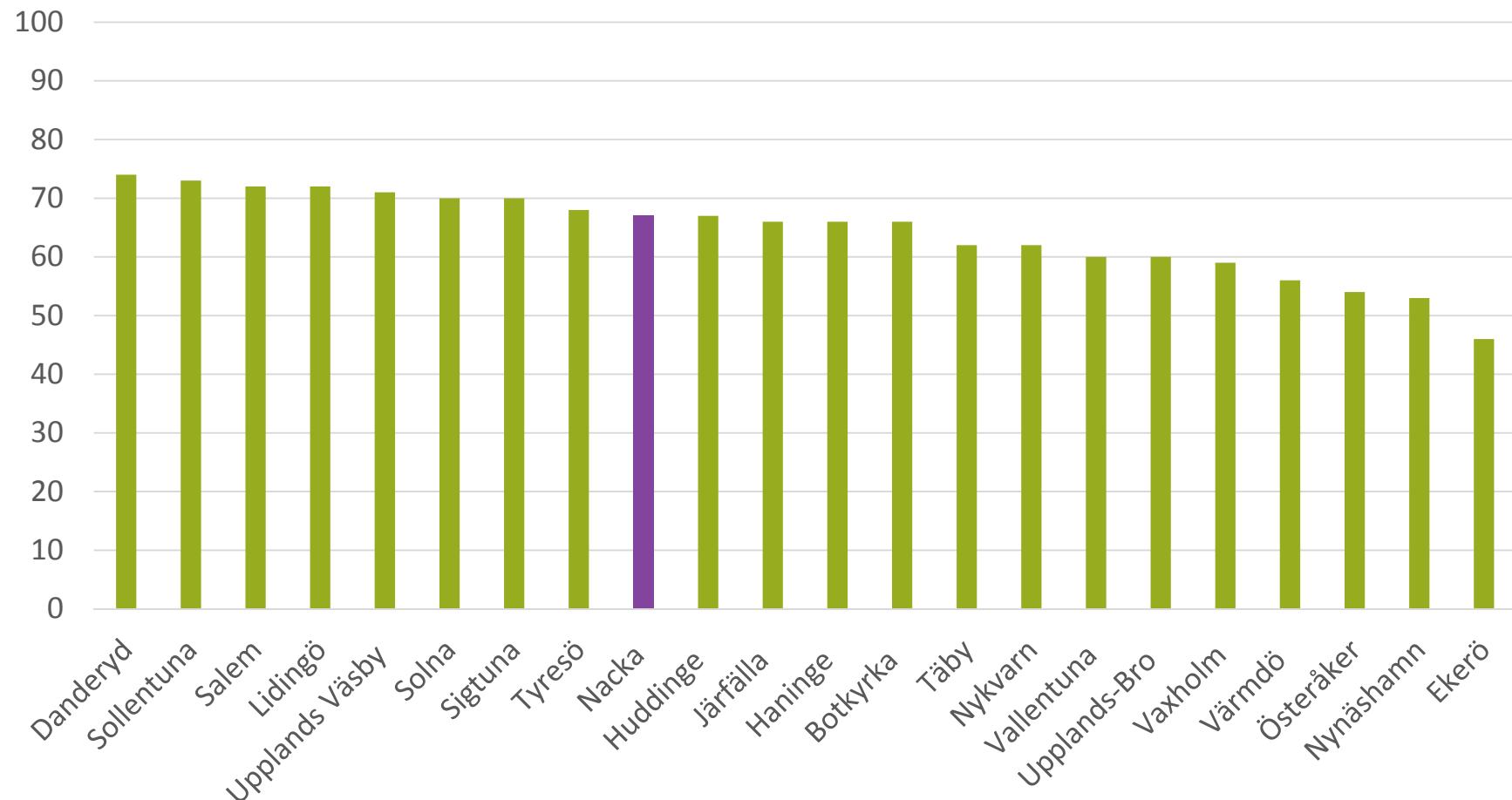
Bostäder

Frågorna handlar om möjligheter att hitta bra boende, utbudet av olika boendeformer samt hur trivsam bebyggelsen är. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

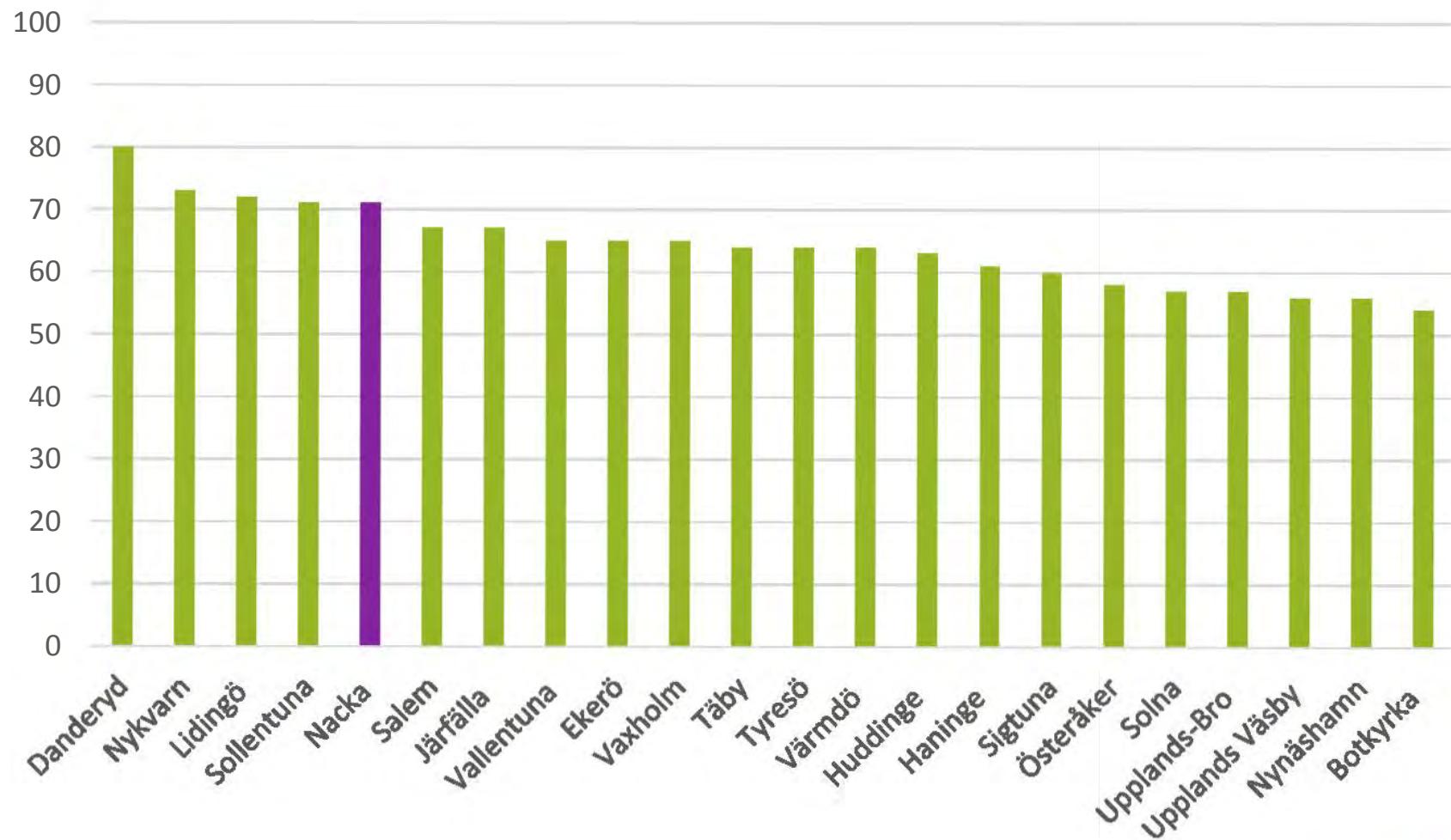
Kommunikationer

Frågorna handlar om tillgång till gång- och cykelvägar, möjligheterna till att använda kollektivtrafik, tillgången till förbindelser för längre resor samt möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

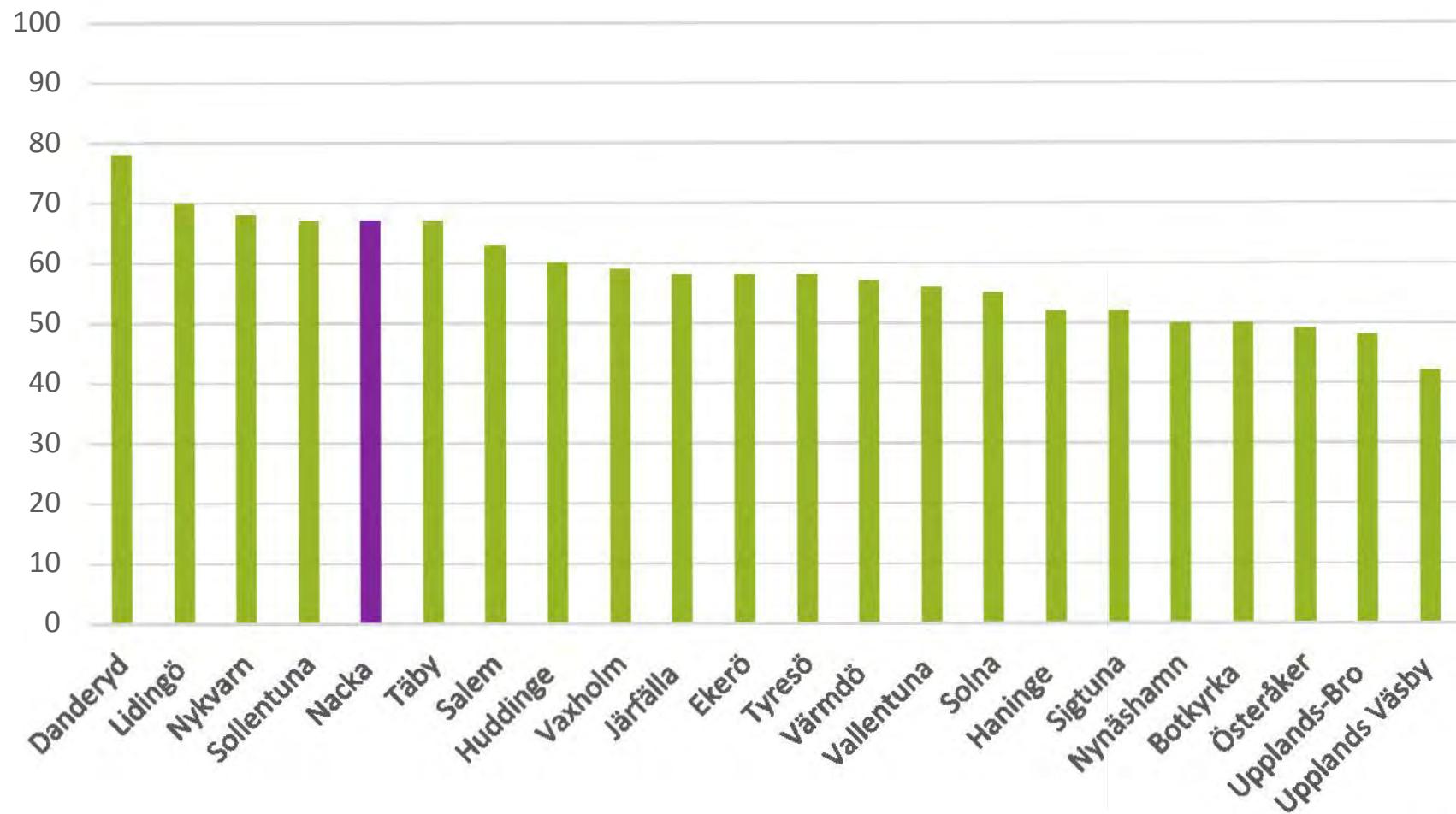
Förskolan

Vad medborgarna tror eller tycker om förskolan i sin kommun. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

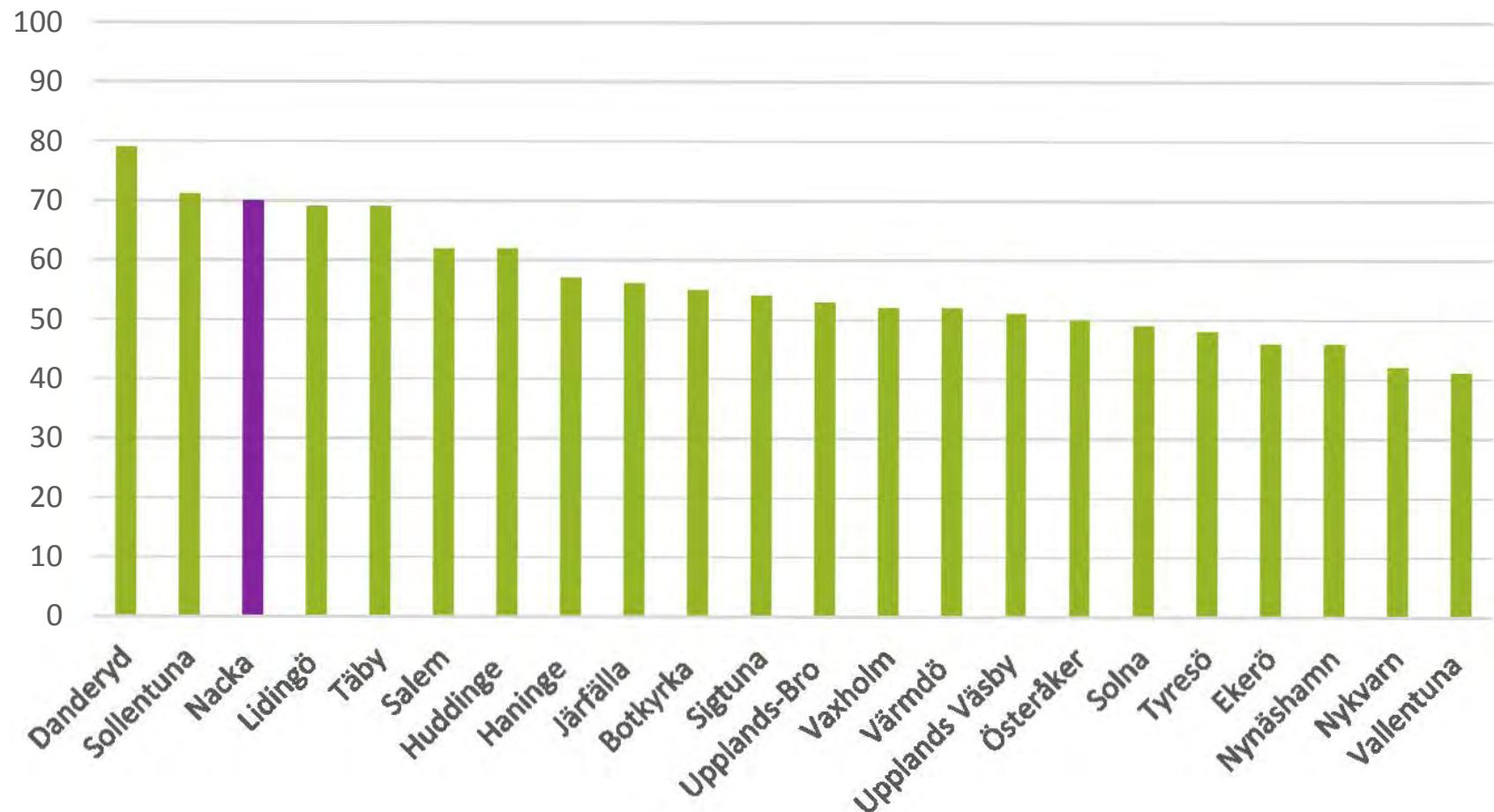
Grundskolan

Vad medborgarna tror eller tycker om grundskolan i sin kommun. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

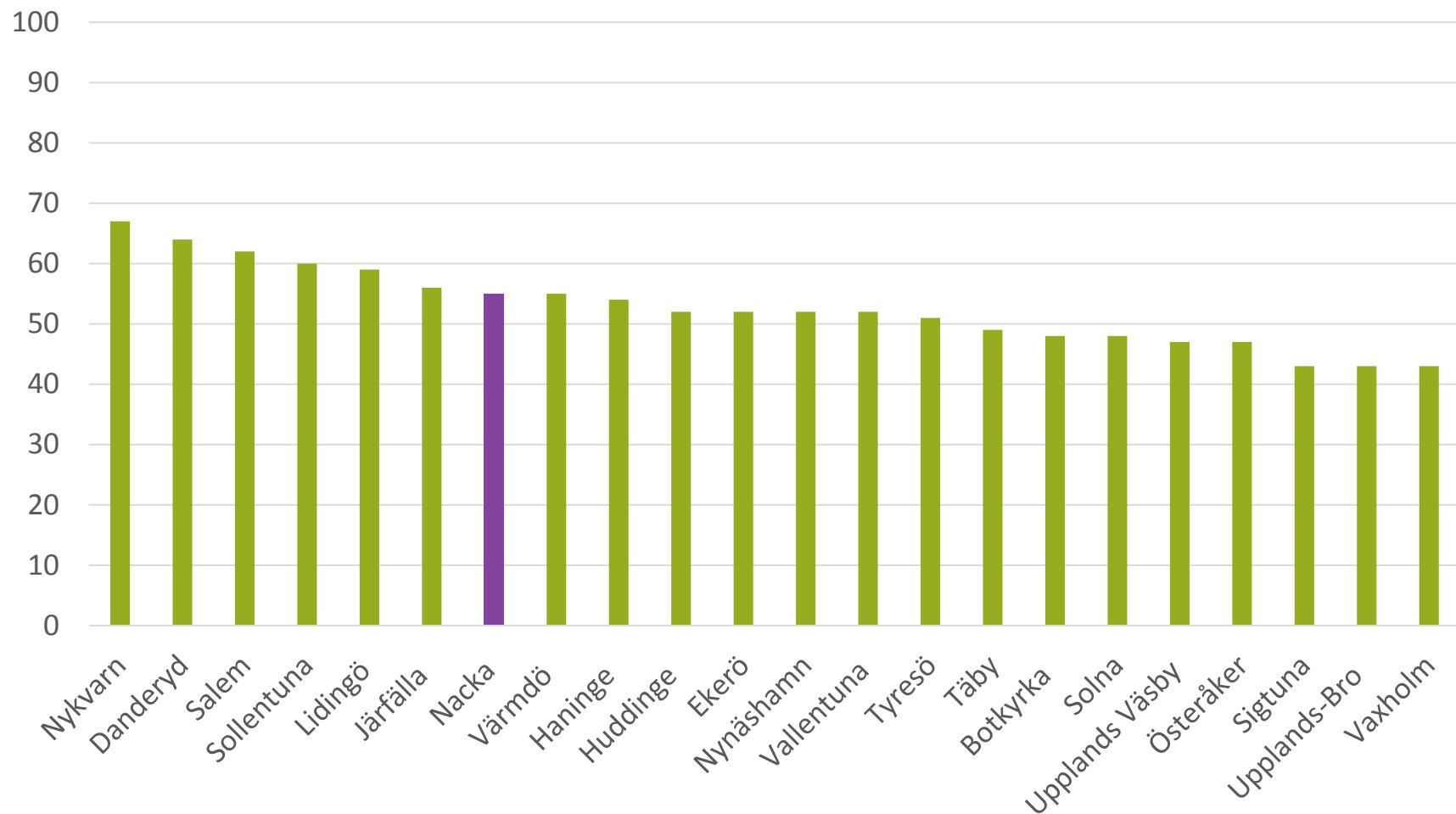
Gymnasieskolan

Vad medborgarna tror eller tycker om grundskolan i sin kommun. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

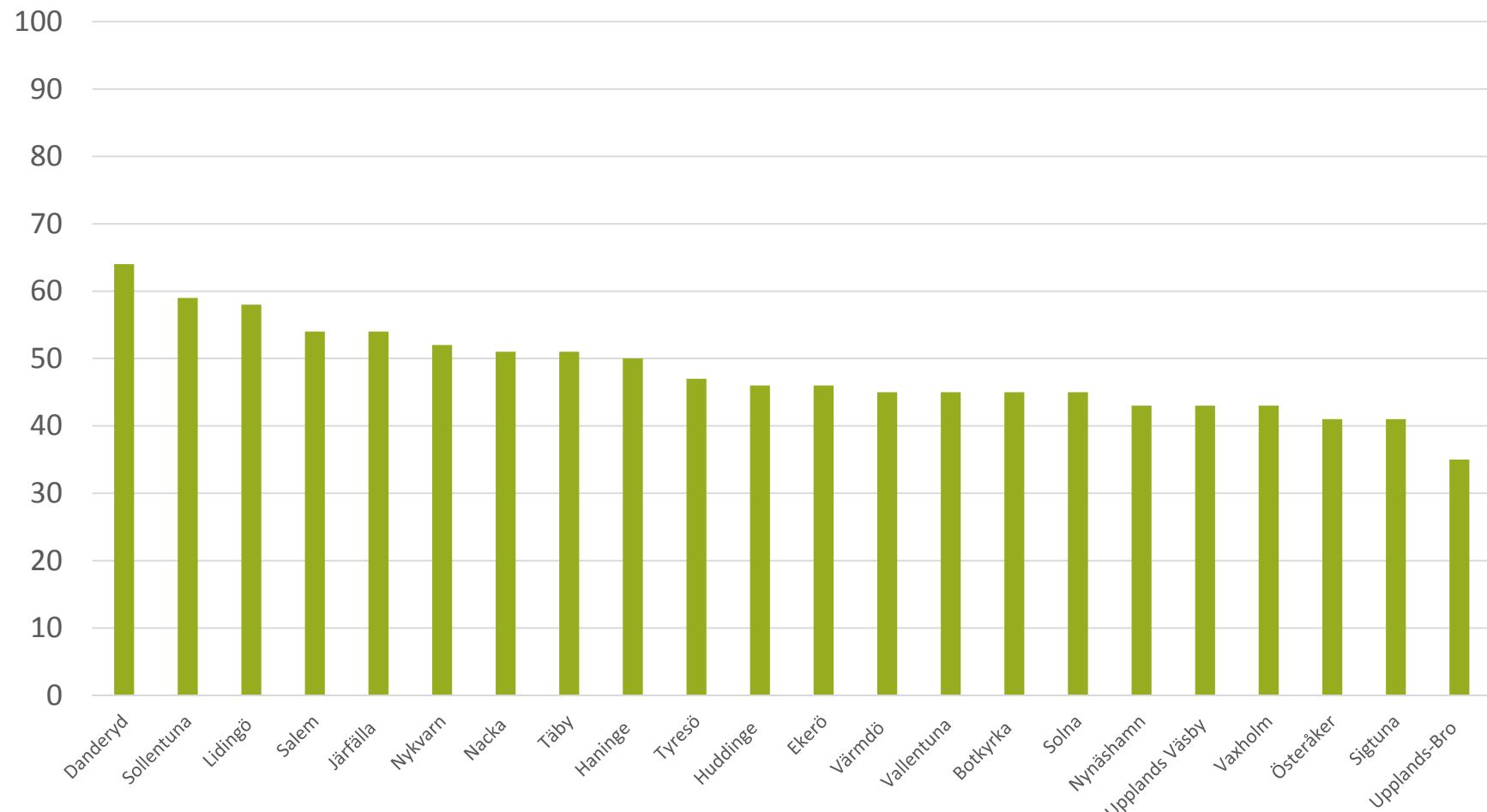
Äldreomsorg

Vad medborgarna tror eller tycker om äldreomsorgen i sin kommun. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

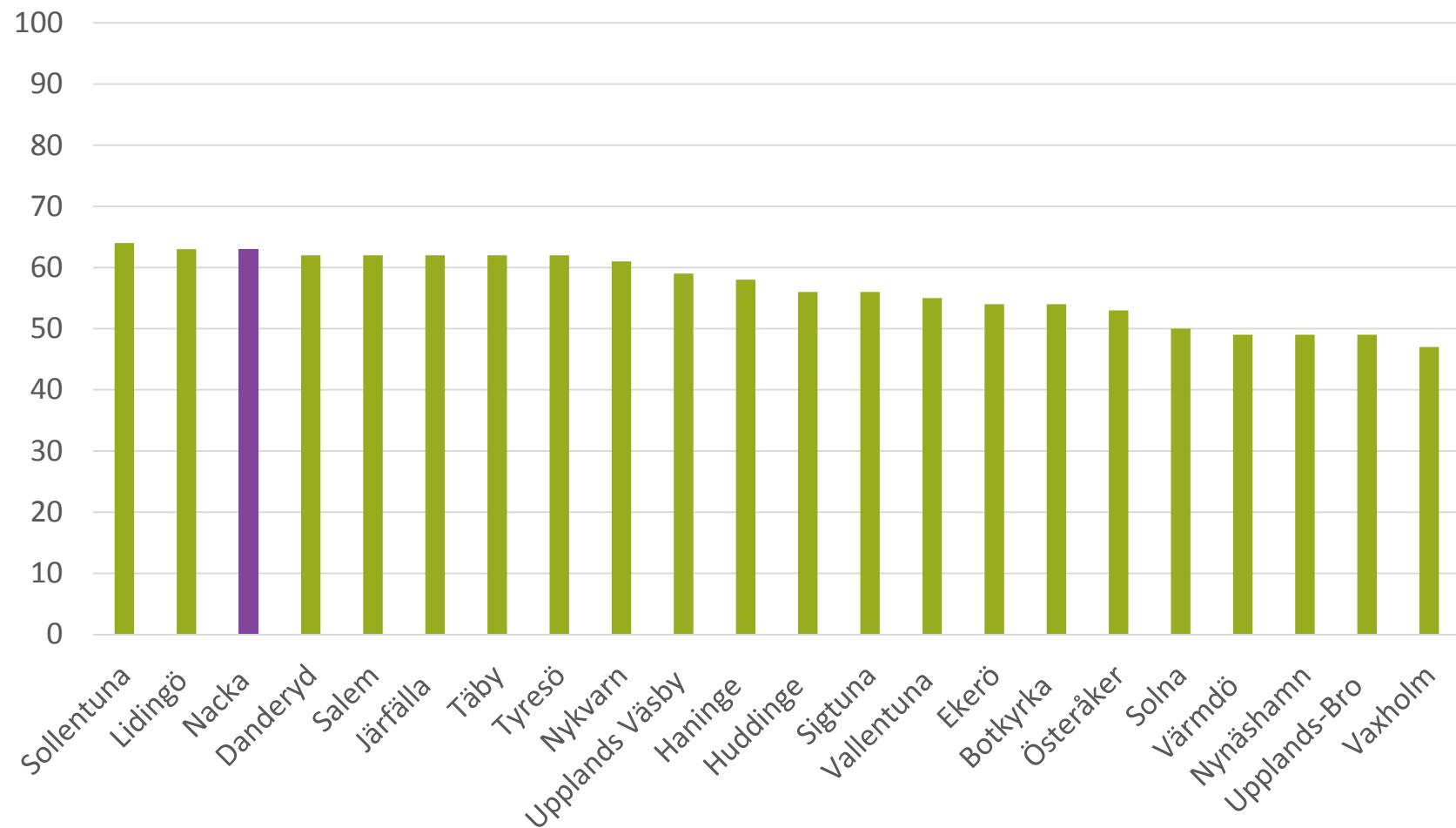
Stöd för utsatta

Vad medborgarna tror eller tycker om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i sin kommun. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

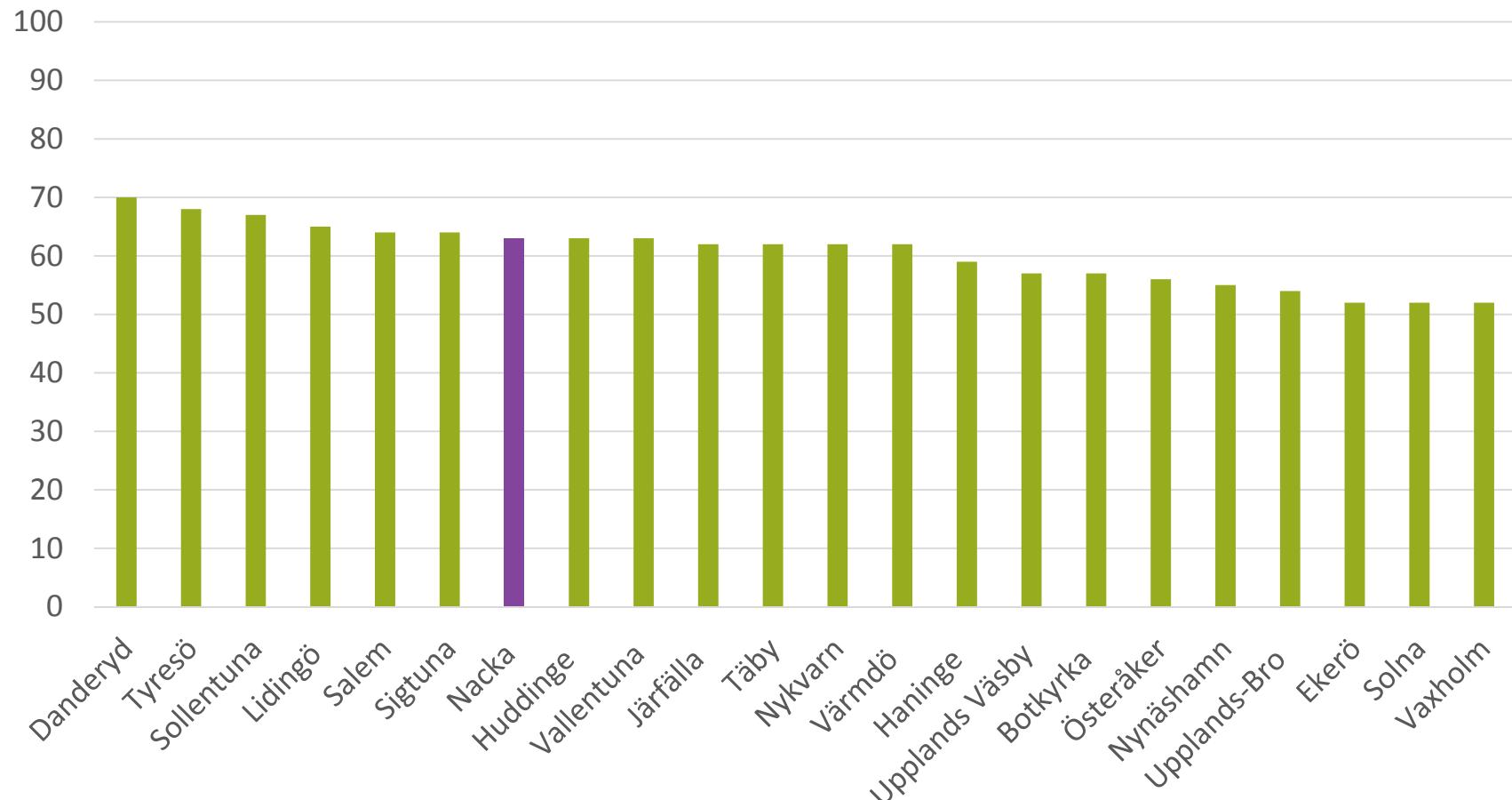
Gator och vägar

Området innehåller frågor om: belysning, underhåll och skötsel, snöröjning och trafiksäkerheten på gator och vägar. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

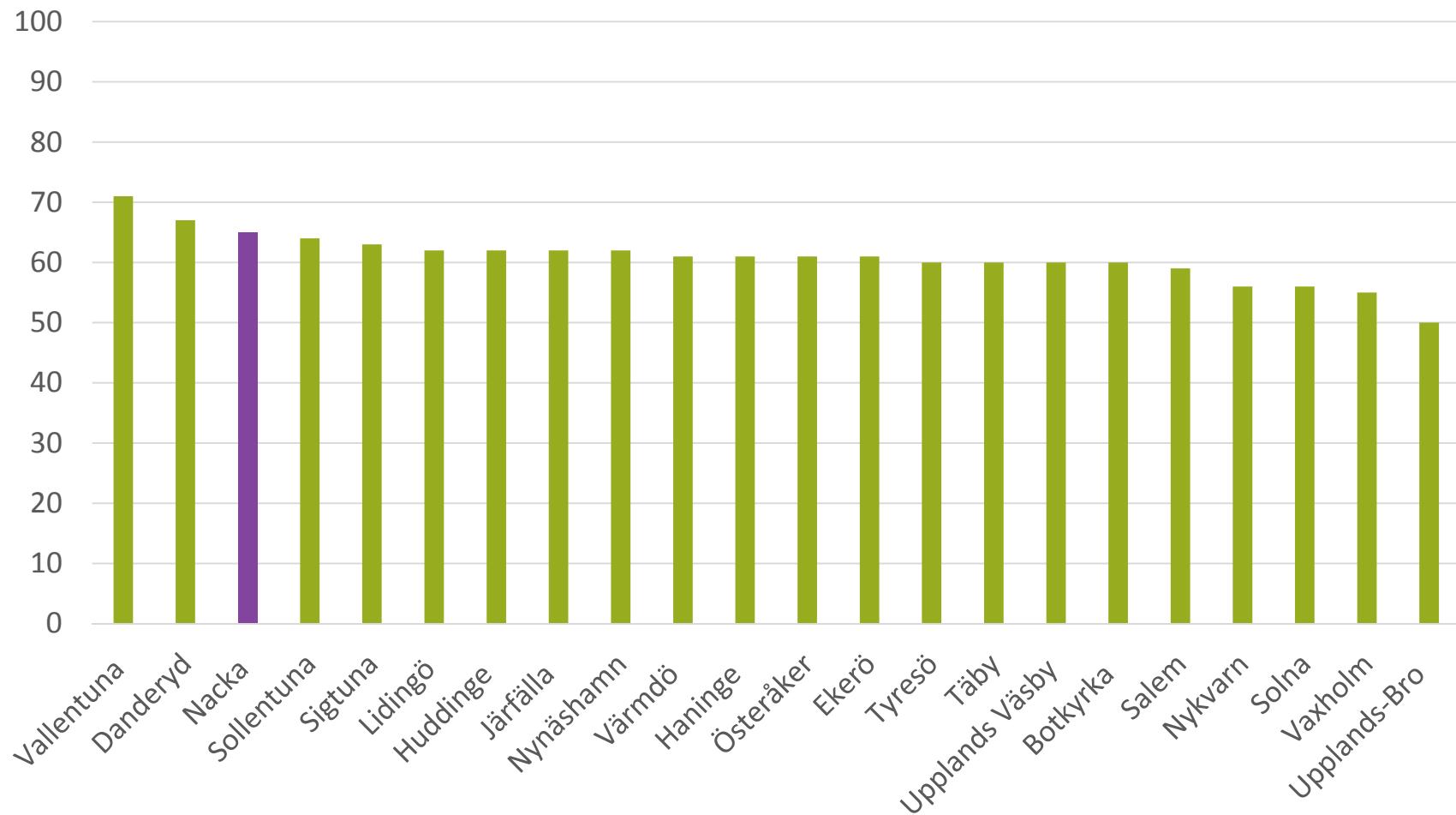
Idrotts- och motionsanläggningar

Frågorna handlar om öppettider i och utrustning och skötsel av anläggningarna i kommunen samt om belysning i kommunens motionsspår. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

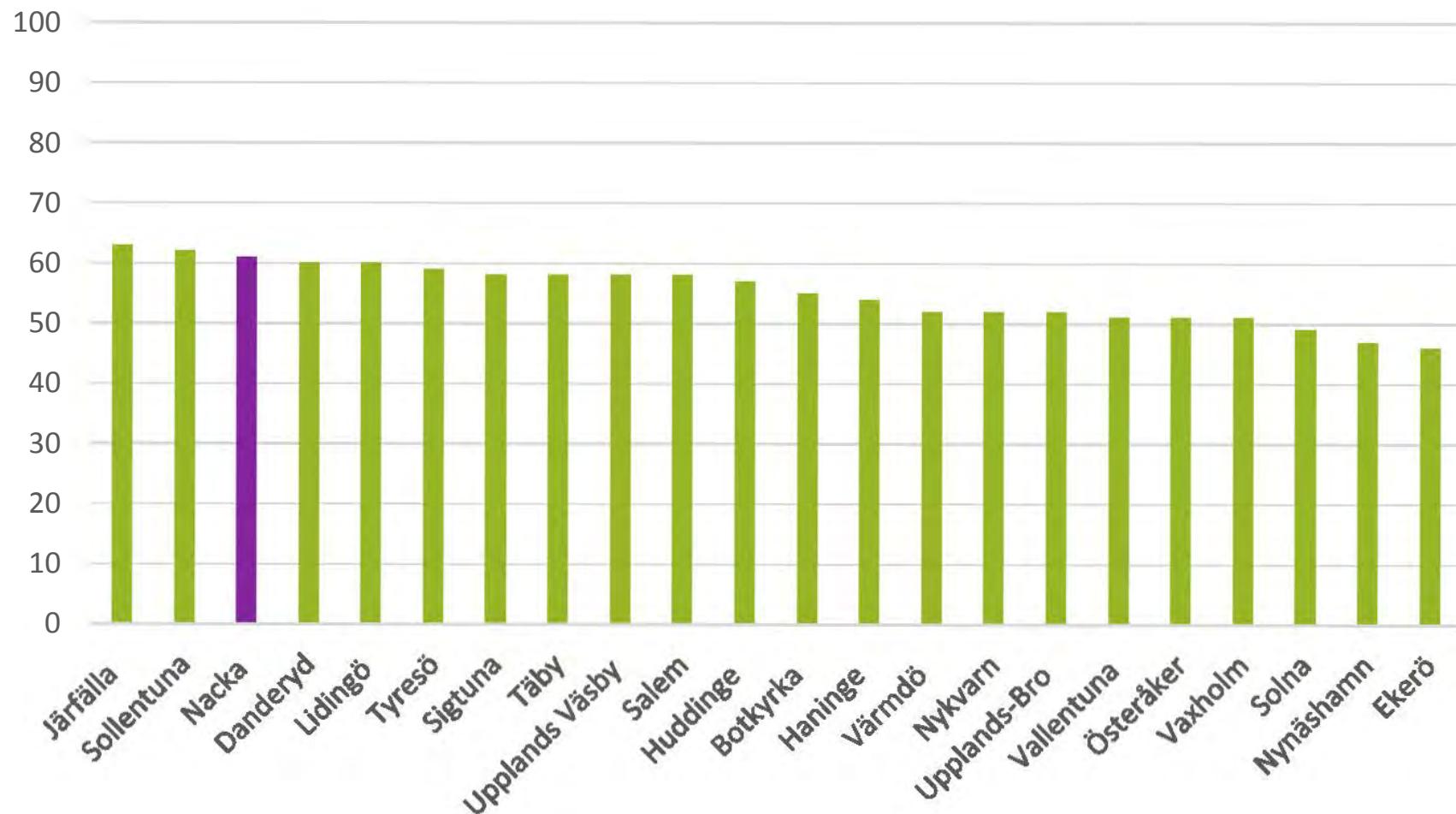
Kultur

Frågorna handlar om biblioteksverksamheten, utställnings- och konstverksamheter samt teaterföreställningar och konserter.

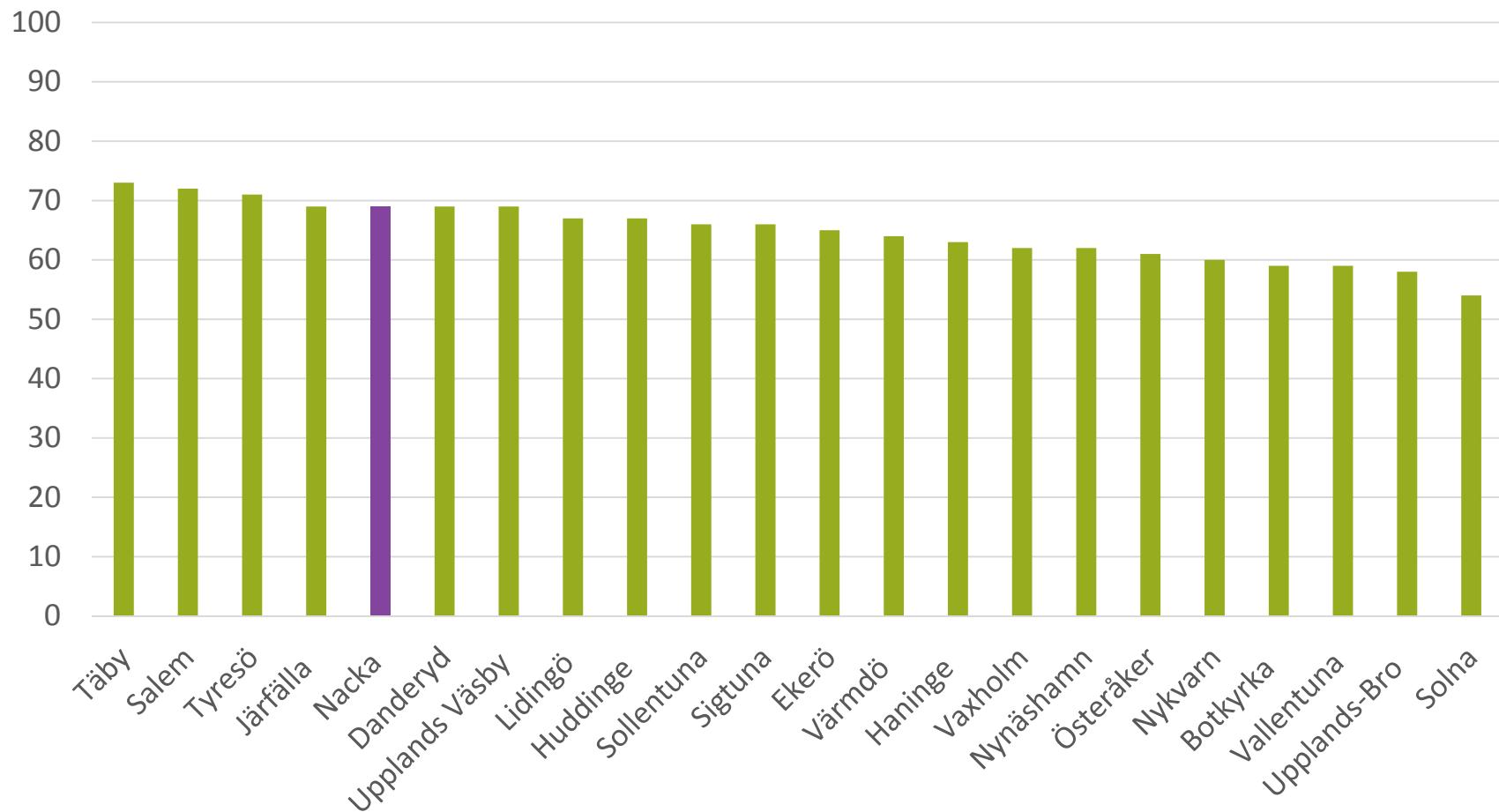
Miljöarbete

Vad tror eller tycker medborgarna om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

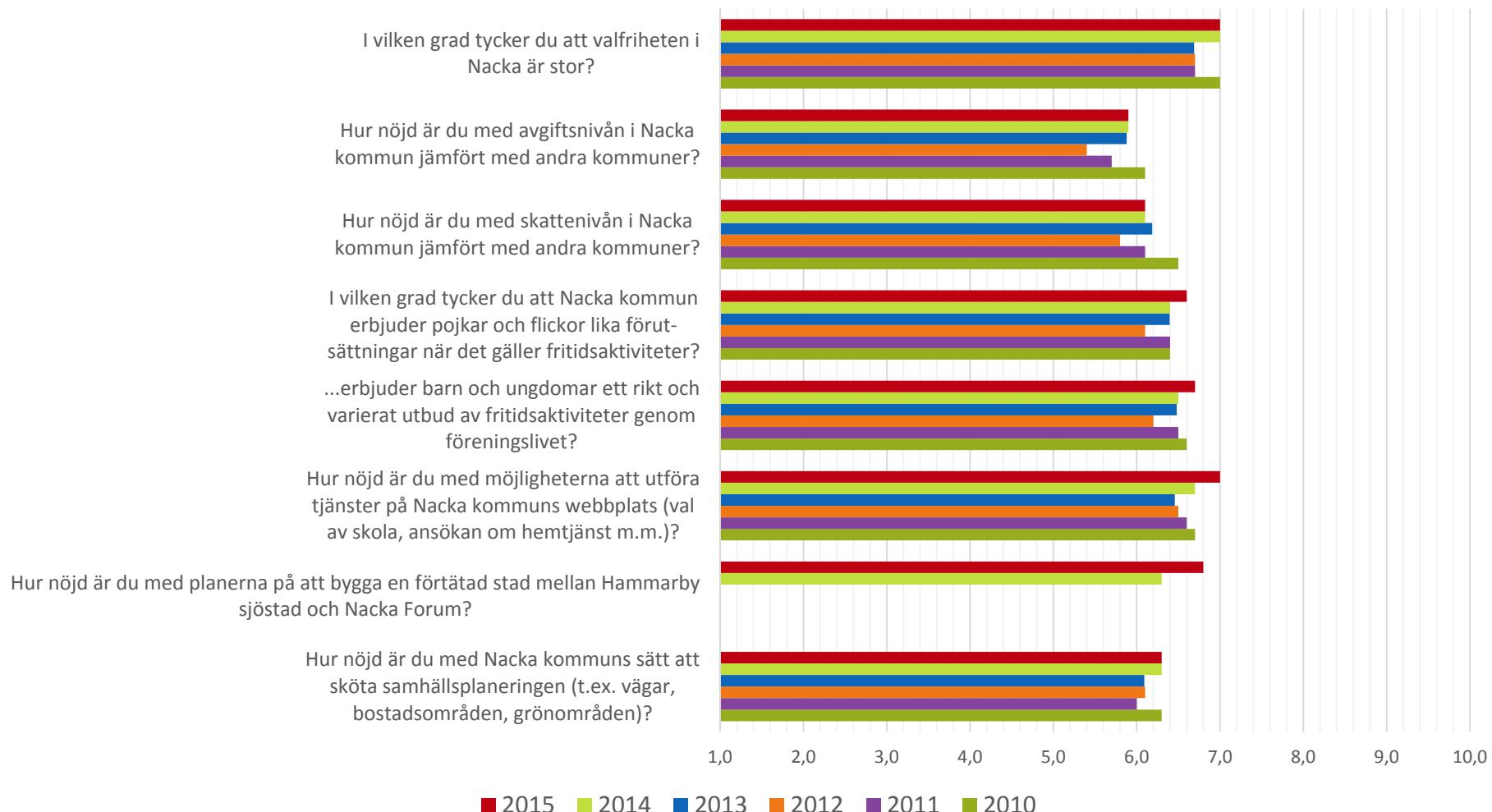
Renhållning och sophämtning

Frågorna handlar om sophämtning, tillgänglighet till återvinningscentraler, åtgärder mot klotter och annan skadegörelse samt renhållning av parker och allmänna platser i kommunen. Medverkande Stockholmskommuner 2014-2015.

Nacka kommuns tilläggsfrågor

Resultatet visar hur medborgarna svarat på en skala 1-10.

§ 15

Dnr KFKS 2015/841-315

Förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering i Stockholms stad

Yttrande till Stockholms stad

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande daterat 2016-01-20 över ”Förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering i Stockholms stad” med följande ändringar.

Följande stryks:

”Nacka ser positivt på de föreslagna avgiftsnivåerna på gatumarken i Stockholm. Nacka införde parkeringsavgifter på Västra Sicklaön fr o m den 1 december 2015 och har redan sett effekt på framkomlighet och möjligheten att finna parkeringsplatser i de aktuella områdena.”

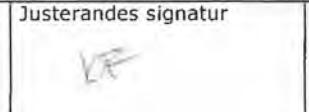
Följande läggs till:

”Stockholmsregionen växer starkt kommande år. Även som p-talen i nybyggnation behöver anpassas till att allt fler lever utan egen bil behövs ändå ett tillräckligt antal parkeringsplatser, både för boende och besökande.”

Ärendet

Den 10 december 2015 beslutade trafiknämnden i Stockholms stad att förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering skulle skickas ut på remiss.

Mark – kvartersmark såväl som gatumark – är mycket värdefull och Stockholms stad arbetar med att identifiera och prioritera hur marken bäst ska användas för att uppnå olika mål för stadsbyggnad och trafik. I parkeringsstrategin har sex principer för hantering av parkering tagits fram. I planen för gatuparkering föreslår trafiknämnden i Stockholms stad att nya parkeringsregler införs som innebär att det blir parkeringsavgifter och boendeparkering i fler delar av staden än idag. I innerstaden förlängs avgiftstiden för parkering. Syftet är att öka framkomligheten på Stockholms gator, minska trängseln i staden och öka antalet lediga parkeringsplatser.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

I det föreslagna yttrandet fokuserar Nacka kommun sammanfattningsvis på att det kommer att bli allt viktigare med ett närmare samarbete kommunerna emellan i dessa frågor, ju mer våra städer växer samman.

Handlingar i ärendet

Trafikenhetens tjänsteskrivelse den 20 januari 2016

Förslag till parkeringsstrategi

Yrkanden

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C) och Khashayar Farmanbar (S), bifall till trafikenhetens förslag med följande ändringar.

Följande stryks:

”Nacka ser positivt på de föreslagna avgiftsnivåerna på gatumarken i Stockholm. Nacka införde parkeringsavgifter på Västra Sicklaön fr o m den 1 december 2015 och har redan sett effekt på framkomlighet och möjligheten att finna parkeringsplats i de aktuella områdena.”

Följande läggs till:

”Stockholmsregionen växer starkt kommande år. Även som p-talen i nybyggnation behöver anpassas till att allt fler lever utan egen bil behövs ändå ett tillräckligt antal parkeringsplatser, både för boende och besökande.”

Sidney Holm (MP) yrkade avslag på Cathrin Bergenstråhles ändringsyrkande om strykning av texten.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet biföll Cathrin Bergenstråhles yrkande samt ändringsyrkandet med tillägg av text.

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade stadsutvecklingsutskottet i enlighet med Cathrin Bergenstråhles ändringsyrkande om strykning av texten.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Stockholms stad
Trafikkontoret
Registraturet
Box 8311
10420 Stockholm

Yttrande över förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering

Nacka kommun har med stort intresse tagit del av det arbete som Stockholms stad genomfört i denna fråga. Nacka och Stockholms kommuner står till stor del inför samma utmaningar i att hantera parkeringsfrågan i växande stadsområden. De strategier och principer som Stockholm lyfter i sin strategi är till stor del desamma som Nacka kommun arbetar utifrån.

Stockholmsregionen växer starkt kommande år. Även som p-talen i nybyggnation behöver anpassas till att allt fler lever utan egen bil behövs ändå ett tillräckligt antal parkeringsplatser, både för boende och besökande.

Nacka vill framhålla att det kommer att bli allt viktigare med ett närmare samarbete mellan kommunerna i dessa frågor, ju mer våra städer växer samman. Det handlar om framkomlighet för boende och verksamma i regionen, förenkling i vardagen, t ex genom samordnade betalningslösningar för parkering, men också främjandet av annat resande än med egen bil främst genom att öka framkomligheten för gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Kommunstyrelsen

Förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering i Stockholms stad

Yttrande till Stockholms stad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande daterat 2016-01-20 över ”Förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering i Stockholms stad”.

Sammanfattning

Den 10 december 2015 beslutade trafiknämnden i Stockholms stad att förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering skulle skickas ut på remiss.

Mark – kvartersmark såväl som gatumark – är mycket värdefull och Stockholms stad arbetar med att identifiera och prioritera hur marken bäst ska användas för att uppnå olika mål för stadsbyggnad och trafik. I parkeringsstrategin har sex principer för hantering av parkering tagits fram. I planen för gatuparkering föreslår trafiknämnden i Stockholms stad att nya parkeringsregler införs som innebär att det blir parkeringsavgifter och boendeparkering i fler delar av staden än idag. I innerstaden förlängs avgiftstiden för parkering. Syftet är att öka framkomligheten på Stockholms gator, minska trängseln i staden och öka antalet lediga parkeringsplatser.

I det föreslagna yttrandet fokuserar Nacka kommun sammanfattningsvis på att det kommer att bli allt viktigare med ett närmare samarbete kommunerna emellan i dessa frågor, ju mer våra städer växer samman.

Ärendet

Den 10 december 2015 beslutade trafiknämnden i Stockholms stad att förslag till parkeringsstrategi och förslag till plan för gatuparkering skulle skickas ut på remiss.

Bakgrunden till arbetet är att Stockholms stad växer kraftigt. Under de senaste 10 åren har befolkningen i staden ökat med ca 150 000 personer. Tillväxten förväntas fortsätta i samma takt de kommande åren. Mark – kvartersmark såväl som gatumark – är mycket värdefull och Stockholms stad arbetar med att identifiera och prioritera hur marken bäst ska användas för att uppnå olika mål för stadsbyggnad och trafik. Parkering tar plats – och när mark används för parkering leder det till både minskad möjlighet att bygga bostäder (även ingångar och ramper till garage tar plats) samt mindre utrymme på gatan för andra viktiga funktioner.

I parkeringsstrategin har sex principer för hantering av parkerings tagits fram:

- Utrymme för gående, cykel och kollektivtrafik prioriteras före utrymme för parkering och vid kantsten prioriteras lastning, lossning och angöring följt av korttidsparkering. Möjlighet till boendeparkering ska endast införas i områden som inte har behovet av parkering tillgodosett inom kvartersmark. Gapet mellan kostnad för att stå på gatan och stå på kvartersmark bör minska.
- Planering av parkering ska understödja byggande av bostäder till rimliga priser och bidra till att undvika parkeringsproblem på gatan.
- Parkering ska användas som styrmedel för att åstadkomma ett hållbart trafiksystem. Parkeringsplatser ska utnyttjas mer effektivt. Samnyttjande av parkeringsplatser bör främjas. Effektivt utnyttjande av parkeringsplatser genom bildelning ska främjas. Angöring, lastning/lossning och korttidsparkering prioriteras på gatumark.
- Parkeringsplatser ska ha en stadsmässig utformning.
- Infartsparkeringar skapas i samverkan med Landstinget och grannkommuner.

I planen för gatuparkering föreslår Trafiknämnden i Stockholms stad att nya parkeringsregler införs som innebär att det blir parkeringsavgifter och boendeparkering i fler delar av staden än idag. I innerstaden förlängs avgiftstiden för parkering. Syftet är att öka framkomligheten på Stockholms gator, minska trängseln i staden och öka antalet lediga parkeringsplatser.

Mer info om förslaget finns också på:

<http://www.stockholm.se/TrafikStadsplanering/Parkering/nya-parkeringsplanen/>

Förslag till yttrande från Nacka kommun

I det föreslagna yttrandet lyfter Nacka kommun främst allt det blir allt viktigare med ett närmare samarbete mellan kommunerna i dessa frågor, ju mer våra städer växer samman. Det handlar om framkomlighet för boende och verksamma i regionen, förenkling i vardagen, t ex genom samordnade betalningslösningar för parkering, men också främjandet av annat resande än med egen bil främst genom att öka framkomligheten för gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslaget ger inga ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun

Bilagor

Förslag till parkeringsstrategi

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Mikael Ranhagen
Enhetschef Trafikenheten

Förslag till parkeringsstrategi

Stockholms
stad

Bakgrund

Stockholm växer. Under de senaste 10 åren har befolkningen i staden ökat med ca 150 000 personer. Tillväxten förväntas fortsätta i samma takt de kommande åren. Översiktsplanen beskriver hur den befintliga bebyggelsen kan förtätas så att fler kan bo och arbeta på samma yta. Till 2020 ska 40 000 nya bostäder ha byggts och till 2030 är målet 140 000. Stadens trafikstrategi, Framkomlighetsstrategin, beskriver hur stadens gator och vägar behöver planeras för att bidra till den attraktiva staden och främja alla stockholmare tillgång till den växande stadens utbud av möjligheter. Gatans roll som mötesplats och ökad framkomlighet för kollektivtrafik, gång, cykel och godsfordon med hög beläggning prioriteras. Bilen kommer fortsatt att ha en viktig roll för yrkesmässig användning och vissa privata resor.

Mark – kvartersmark såväl som gatumark – är mycket värdefull och staden måste identifiera och prioritera hur marken bäst ska användas för att uppnå olika mål för stadsbyggnad och trafik. Parkering tar plats – och när mark används för parkering leder det till både minskad möjlighet att bygga bostäder (även ingångar och ramper till garage tar plats) samt mindre utrymme på gatan för andra viktiga funktioner.

För vissa resor kommer bilen fortsatt ha en viktig roll för många stockholmare och plats ska beredas för en pålitlig rörlig trafik. Privatbilar står parkerade 90-99 procent av tiden och hur vi planerar för parkering är avgörande för möjligheten att bygga bostäder till rimliga priser samt att ordna ett fungerande hållbart transportsystem. Denna parkeringsstrategi syftar till att lösa tre problem:

- När nya bostäder byggs ser staden till att ett antal parkeringsplatser också byggs på kvartersmark för att undvika ökat parkeringstryck på omkringliggande gator. Detta är i linje med Plan- och bygglagens intention att parkeringsbehovet ska lösas inom fastigheten. Det är dock viktigt att krav på parkeringsplatser inte hindrar bostadsprojekt eller leder till orimligt höga boendekostnader. Fler garageplatser i nybyggnadsprojekten leder inte heller till minskat tryck på gatuparkering så länge prisskillnaden mellan garagehyra och gatuparkering är för stor. Då kommer de boende i de nya fastigheterna ändå att välja att stå på gatan i viss utsträckning. Detta kan leda till att hyran för garageplatser sänks vilket innebär att kostnaden för garaget i praktiken måste bäras av alla boende oavsett bilinnehav genom att hyran höjs.
- Eftersom varje resa med bil börjar och slutar i en parkeringsplats är tillgång till – och priset på – parkering starkt kopplat till val av färdsätt. Forskning visar att parkeringsavgifter kan, som trängselskatt, bidra till minskad biltrafik och trängsel. I områden där gatuparkering har en hög beläggning bidrar söktrafik till ökad trängsel och försämrad trafiksäkerhet. Gatan ska rymma många funktioner och idag är det svårt att rymma många av dessa eftersom gatorna i hög grad används för långtidsförvaring av fordon. När kantstensparkering prioriteras är det viktigt att denna parkering används på ett sätt som ger maximal nytta för samhället.
- Nya offentliga garage som är öppna för allmänheten är inte lönsamma att bygga i stora delar av staden på grund av att det finns gratis och/eller billiga parkeringar på omkringliggande gatumark. Tvärtom försvinner garageplatser då utrymmet har andra mer lönsamma användningar. En studie på Södermalm visade att 37 garage med cirka 1300 platser byggts om från garage till butiker,

lagerlokaler, gym, restaurang mm. Det sätt som staden planerar för parkering idag leder till ett antal både direkta och indirekta subventioner av bilägande och bilresande. Detta omöjliggör en fungerande marknad för parkeringsplatser i stora delar av kommunen.

Det krävs alltså en helhetssyn på parkering – inom ramen för både översiktsplanen och framkomlighetsstrategin – som täcker parkering på både kvartersmark och gatumark.

Förslag till principer för hantering av parkering

Staden har satt upp ett antal mål för Stockholms utveckling när det gäller bostadsbyggande och trafik, bland annat:

- Stockholmsregionen ska kunna fortsätta växa
- I Stockholm ska 40 000 bostäder byggas till 2020 och 140 000 till 2030
- Levande stadsmiljöer av hög kvalité ska skapas i alla delar av staden
- Framkomligheten ska öka för resor med de kapacitetsstarka färdmedlen, dvs. kollektivtrafik, gång, cykel och godsfordon
- Stadens gator ska vara attraktiva offentliga rum
- Tillgången till viktiga målpunkter för resor med bil eller lastbil som gynnar näringslivet ska främjas
- Trafikens negativa inverkan på stadslivet ska minska

För att stödja dessa mål har sex förslag till principer för hantering av parkering tagits fram. Principerna bygger på den forskning som finns om relationen mellan parkering och god stadsbebyggelse. En fullständig bakgrund samt motivering till val av principer finns i bilaga 4, samlat underlag om parkering.

Principer för hantering av parkering

1. **Utrymme för gående, cykel och kollektivtrafik prioriteras före utrymme för parkering och vid kantsten prioriteras lastning, lossning och angöring följt av korttidsparkering.**
 - Gapet mellan kostnad för att stå på gatan och stå på kvartersmark bör minska.
 - Möjlighet till boendeparkering ska endast införas i områden som inte har behovet av parkering tillgodosett inom kvartersmark.
 - Där det finns behov ska gatuutrymme omfördelas från bilparkering till andra mer prioriterade funktioner.

2. **Planering av parkering ska understödja byggande av bostäder till rimliga priser och bidra till att undvika parkeringsproblem på gatan.**
 - Platsspecifika parkeringstal för bostäder ska tillämpas enligt stadens antagna riktlinjer.
 - Kostnaden för parkering bör separeras från boendekostnader. Detta är inte något staden förfogar över idag och kräver en lagändring.
 - Marknader för parkeringsplatser ska understödjas där detta är lämpligt.
3. **Parkeringsplatser ska användas som styrmedel för att åstadkomma ett hållbart trafiksystem.**
 - Reglering med tid och pris för gatuparkering används för att uppnå mål för framkomlighet, tillgänglighet och för att främja ett hållbart transportsystem
 - Antal parkeringsplatser som byggs vid kontor och handelsplatser beslutas med hänsyn tagen till påverkan på omkringliggande trafiksystem.
4. **Parkeringsplatser ska utnyttjas mer effektivt.**
 - Samnyttjande av parkeringsplatser bör främjas.
 - Effektivt utnyttjande av parkeringsplatser genom bildelning ska främjas.
 - Angöring, lastning/lossning och korttidsparkering prioriteras på gatumark.
5. **Parkeringshus ska ha en stadsmässig utformning.**
 - Parkeringshus ovan jord bör integreras i det offentliga rummet, t.ex. genom att ha verksamheter i markplan.
 - Större markparkeringar anläggs endast i undantagsfall och ska då integreras i miljön.
 - Gatuparkeringar anläggs då de inte konkurrerar ut andra mer prioriterade element som bidrar till framkomlighet och stadsqualitet.
6. **Infartsparkeringar skapas i samverkan med Landstinget och grannkommuner.**
 - Infartsparkering kan anläggas där alternativnyttan är låg, t.ex. i bullerstörda miljöer eller utmed direktbusslinjer i perifera lägen. I goda spårtrafiklägen inom staden ger det oftast större nyttått att bygga bostäder eller verksamheter.
 - Prissättning av infartsparkeringar och parkering på omkringliggande gator ska vara i balans.

Handlingsplan och aktiviteter

Följande arbete pågår redan och beslut ligger inom stadens rådighet:

- Riktlinjer för platsspecifika och gröna parkeringstal är antagna av kommunfullmäktige 2015-10-19 och ska tillämpas – *Exploateringskontoret i samarbete med stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret.*
- Ta fram en helhetsplan för reglering av parkering på gatan, som utvecklar den redan genomförda planen för innerstaden – *Trafikkontoret har tagit fram ett förslag till plan som presenteras inom ramen för detta ärende.*
- Undersöka principer för att främja ökat samnyttjande och samlokalisering av parkeringsplatser, inklusive infartsparkeringar – *Parkeringsköp, samlokalisering, infartsparkering m.m. ska löpande diskuteras i planarbeten.*
- Se över om nuvarande boendeparkeringssystem är förenligt med ett växande Stockholm – *Uppdrag i finansborgarrådets förslag till budget för 2016.*

2 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 13

Dnr KFKS 2015/806-870

SOU 2015:88: Gestaltad Livsmiljö - en ny politik för arkitektur, form och design*Yttrande till regeringen***Beslut**

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över SOU 2015:88, Gestaltad Livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design med följande tillägg.

”Nacka kommun avstyrker således både nya nationella mål för arkitektur som blir styrande för kommunernas stadsplanering och att en ny arkitekturmyndighet bildas. Båda förslagen riskerar att leda till att nya bostäder både blir dyrare och tar längre tid att få fram.”

Ärendet

Nacka kommun har fått betänkande Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88 på remiss.

Betänkandets syfte är att föreslå en ny politik för arkitektur, form och design med en tilltro till möjligheten att skapa en gestaltad livsmiljö.

Utredningen är mycket omfattande och indelad i 12 kapitel. Utredningen berör inte kommunerna mer än på en övergripande nivå men att få ett gemensamt helhetsperspektiv för avgörande frågeställningar kring vår livsmiljö är betydelsefullt. Utredningen kan fungera som kunskapskälla och inspiration för den kommunala nivån. Det finns en stärkt medvetenhet om att själva processen är kopplad till resultatets värde.

Förslag till yttrande bereddes av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 27 januari 2016 och skickades därefter ut till stadsutvecklingsutskottet.

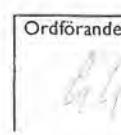
Handlingar i ärendet

Enheten för strategisk stadsutvecklings tjänsteskrivelse den 17 januari 2016

Förslag till yttrande

Sammanfattning av Betänkande Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 27 januari 2016 § 5

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 27 januari 2016 § 5

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade föreslå kommunstyrelsen att i sitt yttrande avstyrka förslaget om en ny myndighet inom området.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslog dessutom kommunstyrelsen att nedanstående text ingår i som en del i yttrandet:

"Det är utmärkt att arkitekturens roll i att skapa hållbara lösningar i sambället lyfts fram av utredningen. Under en lång tid har byggandet i Sverige av bostäder, verksamhetslokaler och infrastruktur präglats av andra bevekelsegrunder såsom t.ex. storskalighet. Därtill har få och dominerande aktörer i kombination med ett omfattande regelverk lett till en likformighet och att arkitekturens roll kommit att begränsas. Detta har bland annat lett till en kortsiktighet i utformningen av livsmiljöer som många gånger ska tjäna sambället under många decennier. I Nacka kommun finns exempel på både mycket väl gestaltade miljöer såsom exempelvis Järla Sjö och mindre väl genomtänkta lösningar.

Slutsatsen är dock inte en ny statlig myndighet eller statliga mål för arkitekturen. Snarare handlar det om att lära av andra länder som lyckats kombinera en god gestaltning med hållbara ekonomiska lösningar. Man behöver inte titta längre än till Danmark och Tyskland för att hitta sådana exempel. Där arbetar arkitekterna i mycket större utsträckning i nära samverkan med slutkunderna.

På kommunnivå ska vi pröva andra lösningar än att förlita oss på en ny statlig myndighet. Det finns en hel del kompetens på området god gestaltning både inom det privata näringslivet såväl som på högskolorna. Ett exempel på kommunal verksamhet där goda arkitekturella lösningar bevisligen leder till bra verksamhetsresultat är inom skolans område.

Inom kommunens ansvar ligger också att skapa goda förutsättningar för bra konkurrens mellan olika aktörer där god gestaltning lyfts fram som ett kriterium, till exempel vad gäller markanvisningar."
Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Yrkanden

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade, med instämmande av Gunilla Grudevall-Steen (L), Hans Peters (C) och Jan-Eric Jansson (KD), bifall till miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag med följande tillägg.

"Nacka kommun avstyrker således både nya nationella mål för arkitektur som blir styrande för kommunernas stadsplanering och att en ny arkitekturmyndighet bildas. Båda förslagen riskerar att leda till att nya bostäder både blir dyrare och tar längre tid att få fram."

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP), bifall till det ursprungliga förslaget till yttrande, daterat 18 januari 2016, som fanns med till miljö- och stadsbyggnadsnämndens sammanträde den 27 januari 2016.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade stadsutvecklingsutskottet i enlighet med Cathrin Bergenstråhles yrkande.

Protokollsanteckningar

Hans Peters lät anteckna följande för Centerpartiets stadsutvecklingsutskottsgrupp.

”Gestaltningsfrågorna är mycket viktiga. Dessa måste få stort utrymme när vi bygger Nacka stad och även när vi förnyar och bygger nytt i våra centrumanläggningar. Det har stor betydelse hur stadsrummet ser ut rent fysiskt och det finns en tydlig koppling till hur man trivs i ett bostadsområde när det gäller hur man upplever utedräner. Trista lådor i långa rader, som kännetecknade miljonprogrammet på 1960- och 70-talen får inte upprepas. Vi måste lära oss av misstagerna. Därför måste gestaltningen betydelse lyftas. Däremot tror vi inte på någon särskild myndighet som ska bevaka dessa frågor. En framsynt kommun ställer krav och kommer överens med byggherrar så att det blir bra. Så ska Nacka göra.”

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

SOU 2015:88: Gestaltad Livsmiljö - en ny politik för arkitektur, form och design,

Yttrande till Regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över SOU 2015:88, Gestaltad Livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design.

Sammanfattning

Nacka kommun har fått betänkande Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88 på remiss.

Betänkandets syfte är att föreslå en ny politik för arkitektur, form och design med en tilltro till möjligheten att skapa en gestaltad livsmiljö.

Utredningen är mycket omfattande och indelad i 12 kapitel. Utredningen berör inte kommunerna mer än på en övergripande nivå men att få ett gemensamt helhetsperspektiv för avgörande frågeställningar kring vår livsmiljö är betydelsefullt. Utredningen kan fungera som kunskapskälla och inspiration för den kommunala nivån. Det finns en stärkt medvetenhet om att själva processen är kopplad till resultatets värde.

Förslag till yttrande bereds av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 27 januari 2016 och skickas ut till stadsutvecklingsutskottet därefter.

Ärendet

Den gällande politiken för arkitektur, form och design antogs 1998 genom handlingsprogrammet Framtidsformer. 2014 beslutade regeringen att politiken för området skulle ses över.

Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88 är en statlig utredning med uppdrag och direktiv från regeringen. Syftet är att föreslå en ny politik för arkitektur, form och design med en tilltro till möjligheten att skapa en gestaltad livsmiljö.

Utredningen är mycket omfattande och indelad i 12 kapitel. Utredningen berör inte kommunerna mer än på en övergripande nivå men att få ett gemensamt helhetsperspektiv för avgörande frågeställningar kring vår livsmiljö är betydelsefullt. Utredningen kan fungera som kunskapskälla och inspiration för den kommunala nivån. Det finns en stärkt medvetenhet om att själva processen är kopplad till resultatets värde.

Utredningens verktyg gäller långsiktiga mål, därmed är det svårt att sätta mätbara mål för att utvärdera framsteg. Verktyg och arbetsmetoder som anges är emellertid på många sätt redan tillämpade i Nacka. Ett gemensamt språkbruk för gestaltad livsmiljö är viktigt och borde kunna tillämpas. Arkitektur, form och design tillhandahåller verktyg och metoder som kan bidra till en hållbar samhällsutveckling och överbrygga de ökande ekonomiska, sociala och geografiska klyftorna i samhället. Utredningen kan vara en arena för möte mellan den kommunala nivån och de statliga myndigheterna (Nationellt stöd i form av verktyg och metodrådgivning till den kommunala arkitekturpolitiken kan vara en sådan åtgärd. Stora delar av utredningen handlar om skapandet av en ny myndighet för gestaltad livsmiljö med utgångspunkt från Arkdes och tillsättandet av en riksarkitekt med placering på Statens Fastighetsverk.

Betänkandet är på en övergripande statlig nivå. Om detta antas av regering och riksdag ska det påverka flera av de statliga verken såsom Trafikverket och Banverket. Några av betänkandets kapitel har mer relevans för kommunerna.

Kapitel sex lämnar förslag till nya nationella mål där det övergripande målet för arkitektur, form och design är att stärka sektorns inflytande och därmed bidra till formandet av en långsiktigt hållbar och väl gestaltad livsmiljö. Kapitlet tar upp att helhetssyn med dialog och samverkan, förebildligt agerande från det offentliga, och stärkt kvalitet i den gestaltande livsmiljön är av vikt. Vidare nämns en bred och tvärsektoriell kunskapsutveckling inom utbildning för området gestaltad livsmiljö som verktyg.

Kapitel sju berör den offentliga sektorns, kommunernas och landstingens uppgifter och ger förslag på samverkan för att stärka perspektivet gestaltad livsmiljö. Man vill bland annat ge statligt stöd till så kallat *wild card*-systemet för att stimulera till innovationsprocesser. Kapitel 11 beskriver gällande lagstiftning och de förändringar som gavs av Framtidsformer från 1998. Utredaren anser inte att några lagändringar behövs men att anslagen till innovativt bör utvidgas och att reglerna för byggande i experimentsyfte bör ses över.

Det är en djärv vision som fördjupas kring att i gestaltad livsmiljö med en tilltro till arkitektur, form och design som ett verktyg bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Förslag till yttrande från Nacka kommun

Enheten för strategisk stadsutveckling har tagit fram ett förslag till yttrande från Nacka kommun, som bereds av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 27 januari 2016 och sedan ska beslutas av kommunstyrelsen vid dess sammanträde den 22 februari 2015. Förslaget till yttrande skickas ut till stadsutvecklingsutskottet efter behandlingen i miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Ekonomiska konsekvenser

För kommunen blir det inga ekonomiska konsekvenser.

Betänkandet har förhoppningen att föreslagna åtgärder ska vara kostnadsneutrala över tid. De långsiktiga resultaten är dock svåra att ge mätbara mål.

Konsekvenser för barn

I en gestaltad livsmiljö med nationella mål för en ny politik för arkitektur, form och design föreslås att barn och ungdomar bör vara delaktiga i utformningen av sin livsmiljö. Barn och ungdomar ska ges möjlighet till att ta del av de verktyg som arkitektur, form och design ger för en hållbar samhällsutveckling.

Skapandet av en ny myndighet genom att omforma Arkdes verkar därmed inte vara en konstruktiv lösning. En myndighet är långt från barn och ungdomars vardag.

Bilaga

Betänkande Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88

Andreas Totschnig
Chef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Eva Maria Persson
Stadsarkitekt
Enheten för strategisk stadsutveckling

Kulturdepartementet

Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88

Nacka kommun lämnar följande yttrande:

Det är utmärkt att arkitekturens roll i att skapa hållbara lösningar i samhället lyfts fram av utredningen. Under en lång tid har byggandet i Sverige av bostäder, verksamhetslokaler och infrastruktur präglats av andra bevekelsegrunder såsom t.ex. storskalighet. Därtill har få och dominerande aktörer i kombination med ett omfattande regelverk lett till en likformighet och att arkitekturens roll kommit att begränsas. Detta har bland annat lett till en kortssiktighet i utformningen av livsmiljöer som många gånger ska tjäna samhället under många decennier. I Nacka kommun finns exempel på både mycket väl gestaltade miljöer såsom exempelvis Järla Sjö och mindre väl genomtänkta lösningar.

Slutsatsen är dock inte en ny statlig myndighet eller statliga mål för arkitekturen. Snarare handlar det om att lära av andra länder som lyckats kombinera en god gestaltning med hållbara ekonomiska lösningar. Man behöver inte titta längre än till Danmark och Tyskland för att hitta sådana exempel. Där arbetar arkitekterna i mycket större utsträckning i nära samverkan med slutkunderna.

På kommunivå ska vi pröva andra lösningar än att förlita oss på en ny statlig myndighet. Det finns en hel del kompetens på området god gestaltning både inom det privata näringsslivet såväl som på högskolorna. Ett exempel på kommunal verksamhet där goda arkitekturella lösningar bevisligen leder till bra verksamhetsresultat är inom skolans område.

Inom kommunens ansvar ligger också att skapa goda förutsättningar för bra konkurrens mellan olika aktörer där god gestaltning lyfts fram som ett kriterium, till exempel vad gäller markanvisningar.

Nacka kommun avstyrker således både nya nationella mål för arkitektur som blir styrande för kommunernas stadsplanering och att en ny arkitekturmyndighet bildas. Båda förslagen riskerar att leda till att nya bostäder både blir dyrare och tar längre tid att få fram.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

§ 5

MSN 2016/10
KFKS 2015/806-870

Gestaltad Livsmiljö - en ny politik för arkitektur, form och design

SOU 2015:88

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar föreslå Kommunstyrelsen att i sitt yttrande avstyrka förslaget om en ny myndighet inom området.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår dessutom Kommunstyrelsen att nedanstående text ingår i som en del i yttrandet:

"Det är utmärkt att arkitekturens roll i att skapa hållbara lösningar i samhället lyfts fram av utredningen. Under en lång tid har byggandet i Sverige av bostäder, verksamhetslokaler och infrastruktur präglats av andra bevekelsegrunder såsom tex storskalighet. Därtill har få och dominerande aktörer i kombination med ett omfattande regelverk lett till en likformighet och att arkitekturens roll kommit att begränsas. Detta har bland annat lett till en kortsiktighet i utformningen av livsmiljöer som många gånger ska tjäna samhället under många decennier. I Nacka kommun finns exempel på både mycket väl gestaltade miljöer såsom exempelvis Järla Sjö och mindre väl genombänkta lösningar.

Slutsatsen är dock inte en ny statlig myndighet eller statliga mål för arkitekturen. Snarare handlar det om att lära av andra länder som lyckats kombinera en god gestaltning med hållbara ekonomiska lösningar. Man behöver inte titta längre än till Danmark och Tyskland för att hitta sådana exempel. Där arbetar arkitekterna i mycket större utsträckning i nära samverkan med slutkunderna.

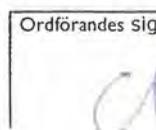
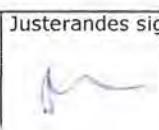
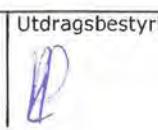
På kommunnivå ska vi pröva andra lösningar än att förlita oss på en ny statlig myndighet. Det finns en hel del kompetens på området god gestaltning både inom det privata näringslivet såväl som på högskolorna. Ett exempel på kommunal verksamhet där goda arkitekturella lösningar bevisligen leder till bra verksamhetsresultat är inom skolans område.

Inom kommunens ansvar ligger också att skapa goda förutsättningar för bra konkurrens mellan olika aktörer där god gestaltning lyfts fram som ett kriterium, till exempel vad gäller markanvisningar."

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Nacka kommun har fått betänkande Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88 på remiss. Betänkandets syfte är att föreslå en ny politik för arkitektur, form och design med en tilltro till möjligheten att skapa en gestaltad livsmiljö.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Utredningen är mycket omfattande och indelad i 12 kapitel. Utredningen berör inte kommunerna mer än på en övergripande nivå men att få ett gemensamt helhetsperspektiv för avgörande frågeställningar kring vår livsmiljö är betydelsefullt. Utredningen kan fungera som kunskapskälla och inspiration för den kommunala nivån. Det finns en stärkt medvetenhet om att själva processen är kopplad till resultatets värde.

Nacka kommun är tveksam till inrättande av en ny myndighet. Nacka kommun menar att utredningen fungerar både som kunskapsbank och inspirationskälla. Att skapa ett gemensamt språk för gestaltad livsmiljö och de övergripande nationella målen är viktigt. Det behövs riktlinjer och direktiv för att överföra de nationella målen till kommunala mål för gestaltad livsmiljö.

Ekonomiska konsekvenser

För kommunen blir det inga ekonomiska konsekvenser.

Betänkandet har förhoppningen att föreslagna åtgärder ska vara kostnadsneutrala över tid. De långsiktiga resultaten är dock svåra att ge mätbara mål.

Konsekvenser för barn

I en gestaltad livsmiljö med nationella mål för en ny politik för arkitektur, form och design föreslås att barn och ungdomar bör vara delaktiga i utformningen av sin livsmiljö. Barn och ungdomar ska ges möjlighet till att ta del av de verktyg som arkitektur, form och design ger för en hållbar samhällsutveckling.

Skapandet av en ny myndighet genom att omforma Arkdes verkar därmed inte vara en konstruktiv lösning. En myndighet är långt från barn och ungdomars vardag.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2016-01-17

Förslag till yttrande, 20160118

Betänkande Gestaltad Livsmiljö, SOU 2015:88

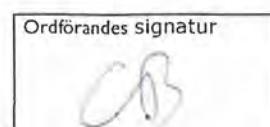
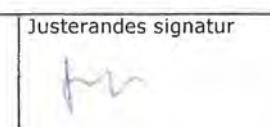
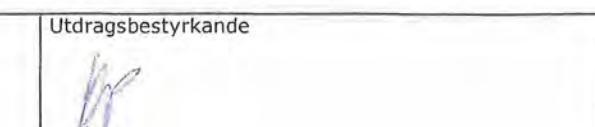
Yrkanden

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade ett nytt förslag i ärendet enligt följande:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar föreslå Kommunstyrelsen att i sitt yttrande avstyrka förslaget om en ny myndighet inom området.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår dessutom Kommunstyrelsen att nedanstående text ingår i som en del i yttrandet:

"Det är utmärkt att arkitekturens roll i att skapa hållbara lösningar i samhället lyfts fram av utredningen. Under en lång tid har byggandet i Sverige av bostäder, verksamhetslokaler och infrastruktur präglats av andra bevekelsegrunder såsom tex storskalighet. Därtill har få och dominerande aktörer i kombination med ett omfattande regelverk lett till en likformighet och att arkitekturens roll kommit att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

begränsas. Detta har bland annat lett till en kortsiktighet i utformningen av livsmiljöer som många gånger ska tjäna samhället under många decennier. I Nacka kommun finns exempel på både mycket väl gestaltade miljöer såsom exempelvis Järla Sjö och mindre väl genombetaktade lösningar.

Slutsatsen är dock inte en ny statlig myndighet eller statliga mål för arkitekturen. Snarare handlar det om att lära av andra länder som lyckats kombinera en god gestaltning med hållbara ekonomiska lösningar. Man behöver inte titta längre än till Danmark och Tyskland för att hitta sådana exempel. Där arbetar arkitekterna i mycket större utsträckning i nära samverkan med slutkunderna.

På kommunnivå ska vi pröva andra lösningar än att förlita oss på en ny statlig myndighet. Det finns en hel del kompetens på området god gestaltning både inom det privata näringslivet såväl som på högskolorna. Ett exempel på kommunal verksamhet där goda arkitekturella lösningar bevisligen leder till bra verksamhetsresultat är inom skolans område.

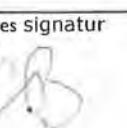
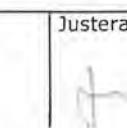
Inom kommunens ansvar ligger också att skapa goda förutsättningar för bra konkurrens mellan olika aktörer där god gestaltning lyfts fram som ett kriterium, till exempel vad gäller markanvisningar.”

Johan Krogh (C) yrkade bifall till Cathrin Bergenstråhles (M) förslag till ändring med instämmande av, Magnus Sjöqvist (M), Martin Säaf (L), Christer Lydig (M), Filip Wiljander (M), Johan Hiller (M), Jan-Eric Jansson (KD)

Beslutsgång

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden biföll Cathrin Bergenstråhles (M) yrkande.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Sammanfattning

Utredningens uppdrag

Den gällande politiken för arkitektur, form och design antogs 1998 genom handlingsprogrammet *Framtidsformer*. Mycket har hänt sedan dess, både inom arkitektur-, form- och designområdet, och i samhället i stort. År 2014 beslutade regeringen att politiken för området ska ses över. Utredningen *Gestaltad livsmiljö* – en ny politik för arkitektur, form och design (Ku 2014:02) tillsattes med uppdraget att göra en översyn av den nuvarande politiken för arkitektur, form och design och föreslå en ny politik för området.

Syftet med uppdraget är att stärka arkitekturens, formens och designens värde och betydelse för individen, livsmiljön och den hållbara samhällsutvecklingen.

Enligt direktivet (dir. 2014:69) ska utredningen föreslå hur en ny politik för arkitektur, form och design kan utformas utifrån en bedömning av områdets framtida utmaningar och hur arkitektur, form och design kan få ett ökat genomslag inom berörda samhällsområden. Uppdraget omfattar att analysera begrepps-användning och språkbruk för att kommunikationen av arkitektur, form och design ska främjas och utvecklas. Utifrån jämförelser med andra länder ska utredningen beskriva vilka lärdomar som kan dras för utformningen av en ny svensk politik för området. De nationella målen för arkitektur-, form- och designpolitiken ska analyseras och utredningen ska vid behov föreslå nya mål. Utredningen ska analysera och föreslå insatser för höjd kompetens inom offentlig upphandling och för att öka möjligheterna för kunskapsutveckling och utbildning på olika nivåer. Enligt tilläggsdirektiven (dir. 2015:24) ska utredningen också analysera och lämna förslag på hur arkitektur-, form- och designområdet i högre

grad kan präglas av dialog och delaktighet samt bidra till en hållbar samhällsutveckling. Konsekvenser av förslagen ska beskrivas.

Analys av den gällande politiken (kapitel 2)

Handlingsprogrammet Framtidsformer antogs 1998 och utgör den i dag gällande politiken för arkitektur, form och design. En genomgång av insatserna som gjordes till följd av Framtidsformer visar att ett stort antal aktiviteter initierades och genomfördes. Den politiska viljan att samla området och göra breda insatser gav ett positivt resultat. Insatserna blev en kraftsamling för utvecklingen av arkitektur, form och design. Aktiviteten var hög under åren som följde men utredningen konstaterar att dagens kunskap om och tillämpning av handlingsprogrammet är begränsad.

Utredningen menar att övergripande förändringar i samhället har medfört att området arkitektur, form och design har utvidgats sedan tiden då Framtidsformer formulerades. Perspektivet har förskjutits från Framtidsformers utpräglade miljö-, produkt- och objektperspektiv, som fortfarande är relevant, till en större medvetenhet om själva processen kopplat till resultatens värde. Förståelsen för globaliseringens fysiska, kulturella, miljömässiga och sociala konsekvenser har fördjupats. Förutsättningarna för och möjligheterna till produktion, konsumtion och kommunikation har dramatiskt förändrats, främst genom omfattande teknikutveckling. Ett ökat resande och en tilltagande migration har bidragit till en medvetenhet om kulturell diversifiering. Miljöforskning och även klimatets faktiska förändringar har gjort oss mer medvetna om naturens villkor och begränsningar och om att utvecklingen måste ske på ett hållbart sätt.

Sammantaget utgör detta en grund till behovet av nya mål utifrån samhällets utmaningar och av kontinuerliga uppföljningar av en aktiv politik för arkitektur, form och design.

Resonemang kring språket och begreppen (kapitel 3)

En kommunikation och diskussion om hur begreppen arkitektur, form och design används syftar till att öka förståelsen mellan områdets utövare, oberoende av i vilka roller de möts i samhälls-

byggandet. Utredningen pekar på att en kontinuerlig diskussion om området och om perspektivet gestaltad livsmiljö, kopplad till samhällets utmaningar, är nödvändig för en gemensam förståelse för vad arkitektur, form och design gör. Det är utgångspunkten för en djupare insikt om vilka värden som ska vägleda utvecklingen av livsmiljön. Alltför skilda tolkningar av områdets innehörd kan vara till nackdel både för arbetet med arkitektur, form och design och även för en politik som ska stärka frågornas ställning. En gemensam uppfattning skapar också en möjlighet att samla olika utövare och intressenter.

Perspektivet gestaltad livsmiljö och områdets utmaningar (kapitel 4)

Utgångspunkten för betänkandet är ett helhetsperspektiv utifrån den enskilda människans behov och möjligheter, i dag och i framtiden. Det helhetsperspektivet har vi valt att kalla *gestaltad livsmiljö* och det är kärnan i den nya politik som vi föreslår. Perspektivet utgår från att arkitektur, form och design är ett sammanhållet område som i samverkan med andra samhälls- och politikområden samt näringslivet, formar människans livsmiljö.

Arkitektur, form och design tillhandahåller verktyg och metoder som, genom en medveten och inkluderande hantering, kan bidra till en hållbar samhällsutveckling och till att överbrygga de ökande ekonomiska, sociala och geografiska klyftorna i samhället. Utifrån den övergripande rubriken *Hållbar utveckling* med de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet, identifierar utredningen ett antal samhällsutmaningar. *Klimat och resurser* är ett resonemang kring ohållbar resursförbrukning och hur klimatförändringar utmanar människors livsmönster. I avsnittet *Teknisk utveckling*, beskriver vi en omvälvande teknikutveckling med digitalisering och ett ökande informationsflöde. *Urbanisering, staden och landsbygdens utveckling* tar upp den pågående globaliseringens effekter, segregation, skillnader i hälsa, tillgänglighet, demografi och landsbygdens och de små orternas utveckling i förhållande till urbanisering och förtätning. I avsnittet *Boende* pekas på boendets betydelse för individen och samhället och att det omfattande bostadsbyggandet ger stora möjligheter att

skapa samhället som överbrygger sociala, ekonomiska och geografiska klyftor.

Perspektivet gestaltad livsmiljö och de arkitektur-, form- och designpolitiska målen ska alltid stå i relation till utmaningarna. Politiken ska med jämna mellanrum utvärderas och nya insatser initieras. En aktiv, debatterande och engagerad arkitektur-, form- och designpolitik kommer då att ha fortsatt relevans för att hantera framtida utmaningar.

Arkitektur-, form- och designpolitiken i andra länder (kapitel 5)

Utredningen ska redovisa hur politiken på området har utvecklats i några utvalda länder och hur den rådande situationen för området ser ut i dag. Utredningen har sett på Danmarks, Norges, Nederländernas, Storbritanniens och EU-kommissionens arbete med arkitektur- och designpolitik och hur samverkan ser ut mellan aktörer inom arkitektur, form och design. Utifrån utredningens direktiv och perspektiv pekar utredningen också på hur det politiska arbetet med hållbar samhällsutveckling ser ut internationellt i en övergripande kartläggning över några storstäders och länders politiska mål och strategier.

Utredningen konstaterar att det nationella stödet i form av verktyg och metodrådgivning till den kommunala arkitekturpolitiken är väl utvecklat i till exempel Danmark. Storbritannien och Danmark ligger långt fram när det gäller design för tjänster i den offentliga sektorn för ökat förtroende hos medborgarna. Såväl det offentliga som företag ser fördelar i att använda designkompetens för sin utveckling, inom både produkt- och tjänstesektorn. Vidare visar jämförelsen att de beskrivna länderna har kommit långt när det gäller förnyelse av politiken, men att de inte på samma sätt har ett samlat perspektiv på arkitektur, form och design. Sverige är i och med arbetet med en ny politik med perspektivet gestaltad livsmiljö ett föregångsländ.

Förslag till nya nationella mål (kapitel 6)

Målen för arkitektur-, form- och designpolitiken som formulerades i Framtidsformer har främjat utvecklingen inom området sedan slutet av 1990-talet. Utredningen anser att de nya målen bör präglas av ett bredare angreppssätt utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö, där områdets redskap ges en aktiv roll i lösandet av samhällets utmaningar. Utredningen föreslår därför nya mål för området. Målen ska utformas för att i högre grad samspela med de gällande miljömålen, kulturpolitiska målen och övriga relevanta mål.

Det övergripande målet med den nationella politiken för arkitektur, form och design är att områdets inflytande ska stärkas och därmed bidra till formandet av en långsiktigt hållbar och väl gestaltad livsmiljö. Den statliga politiken för arkitektur, form och design ska aktivt främja:

- en helhetssyn präglad av kvalitet, samverkan och dialog i formandet av en attraktiv gestaltad livsmiljö,
- ett inkluderande och demokratiskt samhälle med tillgång till goda livsmiljöer, såväl enskilda som gemensamma,
- ett förebildligt agerande från det offentliga, i alla dess roller, för en stärkt kvalitet i den gestaltade livsmiljön och
- en bred och tvärsektoriell kunskapsutveckling inom utbildning samt för utövare och aktörer inom området gestaltad livsmiljö.

Förslag till en ny myndighet (kapitel 7)

För att uppfylla målen och åstadkomma ett starkt och långsiktigt genomslag anser utredningen att det krävs en myndighet som kan utveckla och driva politiken för arkitektur, form och design, som kontinuerligt kan följa kunskapsutvecklingen, perspektivera, samarbeta, stimulera, debattera, följa upp statens förebildlighet och vid behov föreslå nya mål. Utredningen föreslår att Statens centrum för arkitektur och design (Arkdes) ombildas till Myndigheten för Gestaltad livsmiljö. Namnet ska ses som ett arbetsnamn och kan slutligt bestämmas senare.

Förslaget innebär bland annat att:

- samlingarna ska överföras till ett statligt finansierat museum med bra förutsättningar för att klara såväl vård som visning av samlingarna.
- utställningsverksamheten i dess nuvarande form inte ska ingå i den nya myndigheten. Myndigheten för Gestaltad livsmiljö ska dock ha möjlighet att göra utställningar och även producera och delta i produktioner av utställningar på andra platser.
- myndigheten ska ha nära samverkan med befintliga regionala aktörer och även kunna stötta bildandet av nya.
- myndigheten ska vara en nationell mötesplats med goda möjligheter att perspektivera och påvisa nyttan av arkitektur, form och design, samt att stimulera andra aktörer att ta vid och driva perspektivet gestaltad livsmiljö i sina respektive verksamheter.
- en designfunktion inrättas på Myndigheten för Gestaltad livsmiljö som ska ge stöd i och öka användningen av designmetodik i offentliga verksamheter.
- det pedagogiska uppdraget, bibliotek och forskning ska omfattas av och utvecklas i den nya myndighetens verksamhet.
- myndigheten ska följa upp statens arbete och förebildlighet genom samverkan med andra myndigheter och på olika sätt vara ansvarig för att perspektivet gestaltad livsmiljö hanteras och används i det offentliga.
- myndigheten ska administrera ett nytt anslag för utvecklingsinsatser av området.

Det offentliga och förslag till insatser i en ny politik (kapitel 8)

Statens, landstingens och kommunernas åtaganden ska stötta politiken för arkitektur, form och design, både nationellt, regionalt som lokalt. Utredningen beskriver översiktigt den offentliga sektorn, kommunernas och landstingens uppgifter och ger förslag på hur det offentliga ska samverka för att stärka perspektivet gestaltad livsmiljö.

Utredningens förslag och bedömningar i kapitlet omfattar bland annat att:

- en riksarkitekt tillsätts inom Statens fastighetsverk. Fastighetsverket föreslås få ett särskilt ansvar för att utveckla samverkan kring arkitektonisk kvalitet i statligt byggande och fastighetsförvaltning.
- en utvecklingsfond för att främja området arkitektur, form och design i hela landet och ge stöd till exportfrämjande insatser ska utredas.
- Myndigheten för Gestaltad livsmiljö och Statens fastighetsverk ska få i uppdrag att ge vägledning och stöd till utveckling av arkitektur-, form- och designprogram i statliga myndigheter.
- internationellt utbyte och svensk export av arkitektur, form och design ska stärkas. De exportfrämjande aktörerna bör stöttas i sina insatser för att lyfta de kulturella värdena och stärka exporten inom områdena.
- ett statligt stöd ges till ett så kallat *wild card*-system för att öka mångfalden och stimulera arkitekt- och designbranschen genom att ge utövare i etableringsfasen en större chans att delta i upphandlingar, tävlingar och innovationsprocesser.

Höjd kompetens inom offentlig upphandling (kapitel 9)

En mycket stor del av den offentliga upphandlingen är på ett eller annat sätt kopplat till produkter, tjänster eller processer som innehåller arkitektur, form och design. De upphandlande myndigheterna har ett stort ansvar att omsätta våra gemensamma medel på bästa sätt. Effektiva verktyg och hög kompetens behövs för att säkerställa att rätt upphandlingsform tillämpas, reglerna tolkas på ett relevant sätt, att uppföljning görs och att kunskap om området möjliggör en större inriktning mot kvalitet i offentliga upphandlingar.

Förslagen och bedömningarna omfattar bland annat att:

- fortsatt och utökat stöd bör ges till vissa forskningsaktörer för att öka kompetensen inom upphandling av varor och tjänster inom området arkitektur, form och design, och inom innovativt samhällsbyggande utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö.

- Upphandlingsmyndigheten i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) bör ta fram en kvalitetspolicy för kommunerna, för upphandling av arkitektur, form och design.
- Upphandlingsmyndigheten bör utveckla och erbjuda metodstöd och handledning för nya upphandlingsformer, som underlättar inriktningen mot kvalitet i den offentliga upphandlingen av gestaltningstjänster.
- upphandlande myndigheter och leverantörer ska ha tillgång till ett forum för att möjliggöra möten och dialog.

Insatser för kunskap, kompetens och samverkan (kapitel 10)

Invånarnas engagemang och delaktighet är en viktig förutsättning för att kunskapsnivån inom området och andra berörda områden ska utvecklas och stärkas. Medborgardialog är ett sätt att kommunicera med invånarna och väsentlig för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Barn och unga ska tidigt få kunskap om arkitektur, form och design. Studenter på arkitektur-, form- och designutbildningar vid högskolor och universitetsutbildningar bör få en utvidgad kunskap i andra ämnen under utbildningstiden. Arkitekt- och designerrollen utvecklas genom gränsöverskridande samarbeten och beslutsfattare och beställare av arkitektur, form och design inom offentlig verksamhet, näringsliv och organisationer ska ha kunskap för att använda områdets möjligheter.

Utdriften pekar på problemet med snedrekrytering till utbildningarna. Breddad rekrytering ökar utbildningens kvalitet och utvecklar både studenterna och utbildningarna.

Förslagen och bedömningsarna i kapitlet är bland annat att:

- kvaliteten i arkitektur-, form- och designutbildningarna bör utvärderas ur perspektivet breddad rekrytering för att främja ökad mångfald.
- det görs en forskningsutlysning i hållbart samhällsbyggande utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö.
- ett fortsatt stöd till forskningsnätverken kan möjliggöras genom den kommande forskningspropositionen.

- konsekvenserna av införandet av form- och designutbildningarnas studieavgifter för studenter som är medborgare i stater utanför det europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska utredas.

Behov av förändringar av gällande lagstiftning (kapitel 11)

I kapitlet beskrivs gällande bestämmelser i plan- och bygglagen, väglagen, banlagen och miljöbalken. I samband med att handlingsprogrammet Framtidsformer beslutades gjordes ändringar i plan- och bygglagen (1987:10), väglagen (1971:948) och lagen (1995:1649) om byggande av järnväg (banlagen) genom införande av de så kallade skönhetsparagraferna. Paragraferna medförde att beställare i offentlig sektor tidigt kan ställa lämpliga krav på den estetiska utformningen.

Utredningen föreslår att:

- inga förändringar görs av de aktuella paragraferna i väglagen, banlagen och plan- och bygglagen.
- regeringen bör utvidga anslaget till innovativt byggande som ska gälla fler kategorier inom bostadsbyggande. Reglerna för byggande i experimentsyfte bör också ses över.
- Myndighet för Gestaltad livsmiljö bör få i uppdrag att samlat följa upp de ändringar i aktuell lagstiftningen som trädde i kraft 1999 och sedan förändrats vid översyn av respektive sektorslagstiftning.

Konsekvenser av förslagen (kapitel 12)

För ett inrättande av Myndigheten för Gestaltad livsmiljö är den ekonomiska konsekvensen långsiktigt kostnadsneutral. Själva ombildandet kan dock innebära kostnader för arbete i Regeringskansliet och berörda myndigheter. Förslaget att samlingarna ska överföras till ett statligt finansierat museum innebär att en ekonomisk reglering ska göras samtidigt som lokalbehoven måste se över för berörda verksamheter.

Utredningens övriga förslag får inga eller endast mindre ekonomiska konsekvenser i form av ökade kostnader. Den nya tjänsten riksarkitekt som föreslås för Statens fastighetsverk är en ofinansierad reform som påverkar det överskott som Fastighetsverket betalar tillbaka till staten.

Utredning av en fond för stöd för utvecklingsinsatser och exportfrämjande föreslås. Förslaget kan generera kostnader om en särskild utredare tillkallas.

Statliga myndigheter föreslås ta fram program för arkitektur, form och design, vilket kan innebära en ny kostnad för de myndigheter som inte arbetat med sådana program tidigare. Implementerade program kan innebära kostnadsbesparningar.

Förslagen innebär generellt sett ingen direkt påverkan på den kommunala självstyrelsen genom lagstiftning.

Utgångspunkten för utredningen är ett inkluderande och demokratiskt samhälle med lika tillgång till goda livsmiljöer. Detta ligger till grund för långsiktiga konsekvenser i form av lika fördelning av välfärd, tillgänglighet till vård, skola, service, offentliga miljöer och digitala tjänster för alla invånare.

En konsekvens av ett starkt område innehåller att sysselsättningen ökar genom ökade förutsättningar för områdets utövare, en starkt export och att företagen utvecklas. Utredningens förslag ska i förlängningen bidra till en ökad hälsa, jämställdhet, rätvis fördelning och demokrati i vid bemärkelse och ska ha positiva konsekvenser för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

§ 10

AFN 2016/I-615

Departementspromemorian 2015:60; Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning

Beslut

1. Arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över departementspromemorian 2015:60 Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning.
2. Arbets- och företagsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärendet

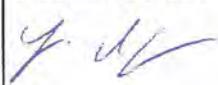
Nacka kommun har av Regeringskansliet anmodats att yttra sig över departementspromemorian Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning.

Regeringen har tagit initiativ till ett nytt kunskapslyft, i syfte att stimulera näringslivets kompetensförsörjning samt ge fler människor möjlighet att få jobb. Som ett led i detta arbete föreslås utökad rätt för elever att läsa kurser på kommunal vuxenutbildning. Rätten gäller kurser som ger eleven behörighet att söka till högre utbildning. Vidare föreslås att Skolverket ska utreda möjligheterna att inrätta en nationell betygsdatabas, som bland annat ska underlätta intagningen till kommunal vuxenutbildning. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

I Nacka kommuns kundval vuxenutbildning, som startade år 2005, har alla elever i princip rätt att läsa samtliga nationella kurser som Skolverket har godkänt. Nacka kommun ser att investeringar i bland annat vuxenutbildning leder till minskande kostnader för utanförskap. I Nacka kommun har kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat under tio år. Arbetslösheten i Nacka kommun har under en längre tid varit ett par procentenheter lägre än genomsnittet för Stockholms län. Sedan drygt tio år tillbaka har Nacka kommun tillämpat de förslag utredningen föreslår.

I utredningen anges att kommunernas kostnader för detta utökade uppdrag, rätten till behörighetsgivande utbildning i kommunal vuxenutbildning, fullt ut ska kompenseras av staten. Full kompensation är avgörande för att reformen ska full effekt.

Initiativet med en gemensam betygsdatabas är positivt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Handlingar i ärendet

Arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 19 januari 2016

Bilaga 1. Förslag till yttrande

Bilaga 2. Sammanfattning av utredningen och författningsförslag

Yrkanden

Ylva Sandström (M) yrkade att yttrandet kompletteras med följande text:

Nacka kommun noterar att utredningen endast innehåller en lägsta åldersgräns, men ingen åldersgräns uppåt. Det är rimligt att även pensionärer har rätt till utbildning på grundvux och till svenskundervisning, eftersom dessa kurser är på en nivå alla behöver behärska för att klara sig i det svenska samhället. Nacka kommun anser dock att rätten till gymnasial vuxenutbildning och gymnasiala yrkesutbildningar skall upphöra vid uppnådd pensionsålder, eftersom arbetsmarknadsperspektivet då försvunnit.

Beslutsgång

Ordförande Jan-Eric Jansson (KD) ställde det utsända förslaget till beslut mot avslag och fann att nämnden biföll förslaget.

Vidare ställde Jan-Eric Jansson (KD) Ylva Sandströms (M) tilläggsyrkande mot avslag och fann att nämnden biföll tilläggsyrkandet.

Arbets- och företagsnämnden förklarade paragrafen omedelbart justerad.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över departementspromemorian Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning

(dnr Ds 2015:60)

Arbetslivet utvecklas och ställer över tid förändrade krav på kompetens. Nacka kommun ser därför positivt på initiativet att underlätta möjligheterna för vuxna att öka sin utbildningsnivå, för att matcha yrkeskarriär till efterfrågan på arbetsmarknaden. I Nackas kundval vuxenutbildning, som startade år 2005, har alla elever i princip rätt att läsa samtliga nationella kurser som Skolverket har godkänt. Nacka ser att investeringar i bland annat vuxenutbildning leder till minskande kostnader och utanförskap. I Nacka har kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat under tio år, och arbetslösheten under en längre tid varit ett par procentenheter lägre än genomsnittet för Stockholms län. Sedan drygt tio år har tillbaka har Nacka kommun tillämpat de förslag utredningen föreslår.

Nacka kommun noterar att utredningen endast innehåller en lägsta åldersgräns, men ingen åldersgräns uppåt. Det är rimligt att även pensionärer har rätt till utbildning på grundvux och till svenskundervisning, eftersom dessa kurser är på en nivå alla behöver behärska för att klara sig i det svenska samhället. Nacka kommun anser dock att rätten till gymnasial vuxenutbildning och gymnasiala yrkesutbildningar skall upphöra vid uppnådd pensionsålder, eftersom arbetsmarknadsperspektivet då försvunnit.

I utredningen anges att kommunernas kostnader för rätten till behörighetsgivande utbildning i kommunal vuxenutbildning, fullt ut ska kompenseras av staten, enligt den kommunala finansieringsprincipen. Nacka kommun anser att full statlig ersättning för kommunernas utvidgade uppdrag enligt denna reform fordras för att reformen ska få genomslagskraft.

Initiativet med en gemensam betygsdatabas är positivt, och skulle underlätta informationsförmedling mellan kommuner när eleven byter bostadsort, och minska risken för dubbla betyg och examina.

Det är värt att notera att kommunerna lägger stora resurser på att administrera prioriteringsarbetet inom vuxenutbildningen. Då Nacka i princip godkänner alla ansökningar kan prioriteringsarbetet minimeras och utbildningsbudgeten huvudsakligen användas till undervisning, kärnverksamheten.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Nacka kommun

§ 10

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr KFKS 2015/884-631

Departementspromemorian 2015:60; Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning

Yttrande till Regeringen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar till protokollet att arbets- och företagsnämnden behandlar ärendet vid sammanträdet den 10 februari 2016.

Ärende

Nacka kommun har anmodats att yttra sig över departementspromemorian Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning. Regeringen har tagit initiativ till ett nytt kunskapslyft, i syfte att stimulera näringslivets kompetensförsörjning samt ge fler människor möjlighet att få jobb. Som ett led i detta arbete föreslås utökad rätt för elever att läsa kurser på kommunal vuxenutbildning. Vidare föreslås att Skolverket ska utreda möjligheterna att inrätta en nationell betygsdatabas.

I Nacka kommuns kundval vuxenutbildning har alla elever i princip rätt att läsa samtliga nationella kurser som Skolverket har godkänt. Nacka kommun ser att investeringar i bland annat vuxenutbildning leder till minskande kostnader för utanförskap. I Nacka kommun har kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat under tio år. Arbetslösheten i Nacka kommun har under en längre tid varit ett par procentenheter lägre än genomsnittet för Stockholms län. Sedan drygt tio år tillbaka har Nacka kommun tillämpat de förslag utredningen föreslår.

I utredningen anges att kommunernas kostnader för detta utökade uppdrag, rätten till behörighetsgivande utbildning i kommunal vuxenutbildning, fullt ut ska kompenseras av staten. Full kompensation är avgörande för att reformen ska full effekt. Initiativet med en gemensam betygsdatabas är positivt.

Handlingar i ärendet

Arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 19 januari 2016

Förslag till yttrande

Sammanfattning av utredningen och författningsförslag

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med arbets- och företagsnämndens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Departementspromemorian 2015:60; Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar till protokollet att arbets- och företagsnämnden behandlar ärendet vid sammanträdet den 10 februari 2016.

Sammanfattning

Nacka kommun har anmodats att yttra sig över departementspromemorian Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning. Regeringen har tagit initiativ till ett nytt kunskapslyft, i syfte att stimulera näringslivets kompetensförsörjning samt ge fler mänsklor möjlighet att få jobb. Som ett led i detta arbete föreslås utökad rätt för elever att läsa kurser på kommunal vuxenutbildning. Vidare föreslås att Skolverket ska utreda möjligheterna att inrätta en nationell betygsdatabas.

I Nacka kommuns kundval vuxenutbildning har alla elever i princip rätt att läsa samtliga nationella kurser som Skolverket har godkänt. Nacka kommun ser att investeringar i bland annat vuxenutbildning leder till minskande kostnader för utanförskap. I Nacka kommun har kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat under tio år. Arbetslösheten i Nacka kommun har under en längre tid varit ett par procentenheter lägre än genomsnittet för Stockholms län. Sedan drygt tio år tillbaka har Nacka kommun tillämpat de förslag utredningen föreslår.

I utredningen anges att kommunernas kostnader för detta utökade uppdrag, rätten till behörighetsgivande utbildning i kommunal vuxenutbildning, fullt ut ska kompenseras av staten. Full kompensation är avgörande för att reformen ska full effekt.

Initiativet med en gemensam betygsdatabas är positivt.

Ärendet

Bakgrund

Nacka kommun har av Regeringskansliet anmodats att yttra sig över departementsskrivelsen Rätt till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning.

Förslag till förändringar, en sammanfattning

Sverige ska ha lägst arbetslöshet i Europa 2020, därför har regeringen tagit flera initiativ för att uppnå detta mål. Syftet med denna utbildningsreform är att:

- Ge vuxna en långsiktig möjlighet att genom utbildning byta yrkeskarriär, till exempel för att undvika arbetslöshet,
- ge kvinnor och män som aldrig fullföljt gymnasieskolan en livslång möjlighet att avsluta utbildning på gymnasial nivå, och
- en livslång rätt till behörighetsgivande utbildning ska bli en självklarhet och ett fundament i den svenska utbildningspolitiken.

Effekten förväntas leda till bättre karriärmöjligheter, ett ökat deltagande i samhällslivet och personlig utveckling för individen, och att kompetensbehov från arbetsmarknaden bättre tillgodoses. Nyanlända ska ges bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Den största förändringen som utredningen föreslår är att elever i kommunal vuxenutbildning ges utökad rätt att läsa kurser i gymnasial vuxenutbildning som ger eleven möjlighet att få behörighet att ansöka till högre studier. Även möjlighet ska ges till vuxna att över tid komplettera utbildning på grund av arbetslivets utveckling och förändrade krav. Det ska finnas långsiktiga och livslånga möjligheter att byta yrkeskarriär. Det ska vara möjligt att gå utbildning i annan kommun än hemkommun, och en samverkan mellan närliggande kommuner föreslås för att kunna erbjuda ett stort utbud av kurser.

Förslag till yttrande

Arbets- och företagsenheten föreslår att Nacka kommun ska förorda, mot bakgrund från över tio års erfarenheter av att erbjuda elever möjlighet att läsa samtliga kurser inom den gymnasiala vuxenutbildningen och yrkes- och lärlingsutbildningar, att rätten till utbildning inte begränsas till att enbart omfatta behörighetsgivande utbildningar. Om målet med den utökade rätten är att underlätta kompetensförsörjningen och ge fler elever möjlighet till egen försörjning är det viktigt att ge fler möjligheter att läsa yrkes- och lärlingsutbildningar.

Skollagen anvisar hur elevernas ansökan till vuxenutbildningen ska prioriteras. Förslaget kan medföra ett komplicerat prioriteringssystem som kräver mer resurser. Kommunernas resurser ska användas till kärnverksamheten, undervisning.

I utredningen anges att kommunernas kostnader för rätten till behörighetsgivande utbildning i kommunal vuxenutbildning fullt ut ska kompenseras av staten. Arbets- och företagsenheten föreslår att Nacka kommun ska framför att den anser att full statlig ersättning för kommunernas utvidgade uppdrag enligt denna reform fordras, för att reformen ska få genomslagskraft.

Förslaget med en gemensam betygsdatabas är positivt. Det skulle underlättा informationsutbytet mellan kommuner när eleven byter bostadsort. Risken med utfärdandet av dubbla slutbetyg, gymnasieexamen, skulle minimeras om kommunerna har tillgång till en gemensam betygsdatabas för vuxenutbildningen. Det ska noggrant övervägas vilka, och hur många uppgifter, databasen ska innehålla, med tanke på skyddet för den personliga integriteten.

Ekonomiska konsekvenser

För Nacka kommuns del, kommer inte utredningens förslag att leda till väsentligt ökade kostnader. Det är angeläget att kommunernas kostnader för rätten till behörighetsgivande utbildning i kommunal vuxenutbildning, i enlighet med remissförslaget, fullt ut kompenseras av staten.

Konsekvenser för barn

Det finns ett samband mellan föräldrars fattigdom och barns ekonomi, sociala relationer och aktiviteter. Barn till fattiga föräldrar har oftare egna ekonomiska problem och lägre levnadsnivå i allmänhet, men de flesta barn med fattiga föräldrar har en rimlig materiell levnadsstandard, fungerande sociala relationer samt en aktiv fritid¹. När föräldrar ges ökade möjligheter till utbildning, och därmed ökar sin anställningsbarhet och framgång på arbetsmarknaden minskar risken för utanförskap och ekonomiskt beroende från samhället, vilket påverkar barnens livssituation positivt.

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Sammanfattning av utredningen och författningsförslag

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

Staffan Ström
Rektor för vuxenutbildningen
Arbets- och företagsenheten

¹ <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19103/2013-5-36.pdf>

Innehåll

1	Sammanfattning.....	3
2	Författningsförslag.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).....	5
2.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.....	9
2.3	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.....	11
3	Vilka har rätt till komvux?	15
4	Rätten till behörighetsgivande vuxenutbildning behöver stärkas	21
4.1	Inledning.....	21
4.2	Rätt till komvux i syfte att uppnå grundläggande behörighet.....	23
4.3	Rätt till komvux i syfte att uppnå särskild behörighet eller särskilda förkunskaper.....	25
4.4	Uppdrag att utreda förkunskapskrav inom yrkeshögskolan	28
4.5	Kommunernas skyldighet att erbjuda utbildning	29
5	Urvalet till komvux ändras	35
6	Förstudie om en betygsdatabas	37

7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	39
8	Konsekvenser	41
9	Författningskommentar	51
9.1	Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800)	51

1 Sammanfattning

Under 2015 inledde regeringen en utbildningssatsning för vuxna i form av ett nytt kunskapslyft. Kunskapslyftet är centralt för regeringens mål att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020. Kunskapslyftet innebär bl.a. stora satsningar på vuxenutbildning. Det ska ge möjlighet för mäniskor att utbilda sig för att kunna få ett jobb, omskola sig till ett nytt yrke, få behörighet till eftergymnasial utbildning, vidareutbilda sig för att få bättre karriärmöjligheter och bilda sig för ett ökat deltagande i samhällslivet eller för personlig utveckling. Det innebär också att arbetsgivare får bättre möjligheter att få tillgång till den kompetens som de efterfrågar. Det innebär även möjligheter för nyanlända att snabbare etablera sig i Sverige.

En viktig del i kunskapslyftet är att stärka vuxnas tillgång till kommunal vuxenutbildning (komvux). Utbildning ska vara tillgänglig för alla genom hela livet. I promemorian föreslås därför en utökad rätt till komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå behörighet till högskola och yrkeshögskola. Förlagen syftar bl.a. till att

- ge vuxna en långsiktig möjlighet att genom utbildning byta yrkeskarriär, t.ex. för att undvika arbetslöshet,
- ge kvinnor och män som aldrig fullföljt gymnasieskolan en livslång möjlighet att avsluta utbildning på gymnasial nivå, och
- en livslång rätt till behörighetsgivande utbildning ska bli en självklarhet och ett fundament i den svenska utbildningspolitiken.

I promemorian föreslås en utökad rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. Det hittillsvarande kravet på att den vuxne ska ha en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan föreslås

tas bort. Det föreslås också en utökad rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå grundläggande behörighet till och särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. I båda fallen ska rätten till utbildning gälla för vuxna som är behöriga att delta i komvux på gymnasial nivå.

Vidare föreslås ett bemynsigande för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att i vissa fall meddela föreskrifter om vilka kurser som en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå omfattar.

I promemorian föreslås också att bestämmelserna om urval till komvux på gymnasial nivå ska utvidgas till att även omfatta dem som har en längre tidigare utbildning. Dessutom ska gruppen vuxna med en svag ställning på arbetsmarknaden vara en av de grupper som prioriteras vid urvalet.

Slutligen föreslås att Statens skolverk ska få i uppdrag att göra en förstudie om inrättandet av en betygsdatabas och även utreda vissa frågor när det gäller en sådan databas. En betygsdatabas kan bl.a. underlätta individers rätt till komvux på gymnasial nivå.

De föreslagna författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Promemorian har utarbetats inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800) *dels* att 20 kap. 19 och 23 §§ ska ha följande lydelse, *dels* att det ska införas tre nya paragrafer, 20 kap. 19 a–19 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

20 kap.
19 §

En vuxen som är behörig att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 § och som har en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan enligt 16 kap. 27 § men inte uppnått grundläggande behörighet till högskolestudier har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå en sådan behörighet.

Den som har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt första stycket har rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än sin hem-kommun eller ett landsting om utbildningen finns där och inte

Föreslagen lydelse

En vuxen som är behörig att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 § men som inte har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögskolan har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå en sådan behörighet.

Om en vuxen, utöver behörighet att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 §, har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare, har han eller hon

erbjuds av hemkommunen. I ett sådant fall är hemkommunen skyldig att ersätta den mottagande kommunens kostnader. Bestämmelserna i 15 kap. 32 § ska tillämpas när det gäller ungdomar till och med första kalenderhalvåret det är de fyller 20 år.

rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå särskild behörighet till sådan högskoleutbildning. Den som har uppnått såväl grundläggande som särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå annan särskild behörighet till sådan högskoleutbildning.

Om en vuxen, utöver behörighet att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 §, har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan, har han eller hon rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Den som har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan och som uppfyller uppställda krav på särskilda förkunskaper för sådan utbildning har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på andra särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

19 a §

Om grundläggande behörighet enligt 19 § första stycket kan uppnås genom olika utbildningar, bestämmer hemkommunen vil-

ken av utbildningarna som den ska erbjuda. Kommunen ska då

1. utgå från den vuxnes behov av särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller av särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan, och

2. så långt som möjligt beakta den vuxnes önskemål, tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet.

19 b §

Den som har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 19 § har rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än sin hemkommun eller ett landsting, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen. I ett sådant fall är hemkommunen skyldig att ersätta den mottagande kommunens kostnader. Bestämmelserna i 15 kap. 32 § ska tillämpas när det gäller ungdomar till och med första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

19 c §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kurser som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 § andra och tredje styckena.

23 §

Den huvudman som anordnar utbildning på gymnasial nivå beslutar om en sökande ska antas till utbildningen. *Detta gäller inte en sökande som avses i 19 §.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om urval bland mottagna sökande.

Den huvudman som anordnar utbildning på gymnasial nivå beslutar om en sökande ska antas till utbildningen. *En sökande som har rätt att delta i utbildning enligt 19 § ska dock alltid antas till utbildningen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om urval bland mottagna sökande.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.
 2. Bestämmelserna i 20 kap. 19 § i den nya lydelsen och i 20 kap. 19 a–19 c §§ tillämpas första gången på kurser och gymnasiearbeten som påbörjas efter ikraftträdet.
 3. Bestämmelserna i 20 kap. 19 § i den äldre lydelsen gäller för kurser och gymnasiearbeten som har påbörjats före ikraftträdet.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan

dels att 3 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det närmast före 3 kap. 1 § ska införas en ny rubrik av följande lydelse,

dels att det närmast före 3 kap. 3 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Behörighet i övrigt”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Grundläggande behörighet

1 §¹

Behörig att antas till utbildningen är den som

Grundläggande behörighet att antas till utbildningen har den som

1. avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning,

1. *har* avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning,

2. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1,

3. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till motsvarande utbildning, eller

4. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om kraven i första stycket 2.

¹ Senaste lydelse 2011:110.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

2.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 19 § och 3 kap. 7 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

19 §

Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå får bedrivas i form av kurser inom alla ämnen som finns i gymnasieskolan med undantag av specialidrott, om inte något annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 § tredje stycket. Dessutom får det finnas gymnasiearbete.

Därutöver får kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå bedrivas i form av kurser med syftet att ge vuxna kunskaper och färigheter på en nivå som motsvarar den som utbildningen i gymnasieskolan ska ge.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela ytterligare föreskrifter om vilka kurser som får bedrivas inom sådan utbildning som avses i 20 kap. 19 § tredje stycket skollagen (2010:800).

3 kap.

7 §

Om samtliga behöriga sökande till kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå inte kan antas till sådan utbildning, ska ett urval göras. Vid detta urval ska företräde, i den ordning som anges nedan, ges till en sökande som har kort tidigare utbildning och som

Om samtliga behöriga sökande till kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå inte kan antas till sådan utbildning, ska ett urval göras. Vid detta urval ska företräde i första hand, i den ordning som anges nedan, ges till en sökande som har kort tidigare utbildning och som

1. önskar fullfölja studier som *den sökande* har påbörjat enligt en upprättad individuell studieplan,

2. behöver utbildningen för att komplettera ett reducerat program eller för annan behörighetskomplettering, eller

3. behöver utbildningen för pågående yrkesverksamhet eller planerat yrkesval.

1. önskar fullfölja studier som *han eller hon* har påbörjat enligt en upprättad individuell studieplan,

2. *har en svag ställning på arbetsmarknaden*,

3. behöver utbildningen för att komplettera ett reducerat program eller för annan behörighetskomplettering, eller

4. behöver utbildningen för pågående yrkesverksamhet eller planerat yrkesval.

I andra hand ska företräde, i den ordning som anges nedan, ges till en sökande som oavsett tidigare utbildning

1. önskar fullfölja studier som *han eller hon har påbörjat enligt en upprättad individuell studieplan*,

2. *har en svag ställning på arbetsmarknaden*,

3. behöver utbildningen för att komplettera ett reducerat program eller för annan behörighetskomplettering, eller

4. behöver utbildningen för pågående yrkesverksamhet eller planerat yrkesval.

Något urval ska inte göras i fråga om sådan kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som en sökande har rätt att delta i enligt 20 kap. 19 § skollagen (2010:800).

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.
 2. Bestämmelserna i 3 kap. 7 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på kurser och gymnasiearbeten som påbörjas efter ikraftträdandet.

Ds 2015:60

3. Bestämmelserna i 3 kap. 7 § i den äldre lydelsen gäller för kurser och gymnasiearbeten som påbörjats före ikrafträdandet.

3 Vilka har rätt till komvux?

Komvux

Komvux är en del av skolväsendet för vuxna. Skolväsendet för vuxna består förutom av komvux av särskild utbildning för vuxna (särvux) och utbildning i svenska för invandrare (sfi) (1 kap. 1 § skollagen [2010:800]). Från och med den 1 juli 2016 kommer sfi att upphöra som egen skolform och i stället bli en del av komvux.

Det övergripande målet för komvux är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt främja sin personliga utveckling. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. De som har fått minst utbildning ska prioriteras (20 kap. 2 § skollagen).

Komvux består i dag av två nivåer: komvux på grundläggande nivå och komvux på gymnasial nivå. Komvux på grundläggande nivå motsvarar i huvudsak grundskolan. Den syftar till att ge vuxna sådana kunskaper som de behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier. Komvux på gymnasial nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som utbildningen i gymnasieskolan ska ge (20 kap. 4 § skollagen).

Individens rätt till utbildning inom komvux

Alla som har uppnått en viss ålder har rätt att delta i komvux på grundläggande nivå, om de är bosatta i landet, saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i grundskolan och har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (20 kap. 11 § skollagen). I praktiken är komvux på grundläggande nivå i huvudsak en utbildning för

utrikes födda, nästan alla elever 2014 var födda i ett annat land. Av dessa gick de flesta kursen svenska som andraspråk, som för de flesta i praktiken fungerar som en fortsättning på sfi.

Rätten att delta i komvux på gymnasial nivå är begränsad till att omfatta personer med examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan som inte uppnått grundläggande behörighet till högskolestudier (20 kap. 19 § skollagen). Rätten avser komvux som syftar till att individen ska uppnå en sådan behörighet. Rättigheten började tillämpas den 1 juli 2012. Det finns i övrigt ingen rätt till utbildning inom komvux på gymnasial nivå.

Behörighet till komvux på gymnasial nivå

En vuxen är behörig att delta i utbildning i komvux på gymnasial nivå från och med andra kalenderåret det år han eller hon fyller 20 år (20 kap. 20 § skollagen). Dessutom krävs att den vuxne är bosatt i landet, saknar sådana kunskaper som utbildningen syftar till att ge, har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen och i övrigt uppfyller föreskrivna villkor. Behörig är också den som är yngre än vad som angetts ovan men har slutfört utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller likvärdig utbildning och uppfyller övriga behörighetsvillkor. En person om är yngre än vad som angetts ovan kan också vara behörig att delta i komvux på gymnasial nivå om det med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden finns särskilda skäl. I 3 kap. förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning finns ytterligare behörighetsvillkor.

Urval till komvux på gymnasial nivå

Kommunerna är skyldiga att tillhandahålla komvux på gymnasial nivå. Kommunerna ska i detta sammanhang, utöver ovan nämnda skyldighet att erbjuda utbildning, sträva efter att erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov. Om inte alla sökande kan beredas plats ska de som fått minst utbildning prioriteras (20 kap. 2, 3 och 16 §§ skollagen). Av 3 kap. 7 § förordningen om vuxenutbildning framgår att om inte samtliga behöriga sökande kan beredas plats ska ett urval göras. Vid detta urval ska företräde ges till en sökande som har kort tidigare utbildning och som 1. önskar full-

Ds 2015:60

följa studier som den sökande har påbörjat enligt en upprättad individuell studieplan, 2. behöver utbildningen för att komplettera ett reducerat program eller för annan behörighetskomplettering, eller 3. behöver utbildningen för pågående yrkesverksamhet eller planerat yrkesval. Något urval ska dock inte göras i fråga om sådan komvux på gymnasial nivå som en sökande har rätt att delta i enligt 20 kap. 19 § skollagen. Det finns inga urvalsbestämmelser när det gäller sökande till komvux som har längre tidigare utbildning, vilket innebär att kommunerna själva bestämmer hur urval ska göras när det gäller denna grupp sökande.

Det kan i sammanhanget nämnas att det för studerande inom satsningen på yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå (yrkesvux) finns särskilda bestämmelser om urval. Dessa urvalsbestämmelser finns i förordningen (2009:43) om statsbidrag för yrkesinriktad och viss teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå. Av denna förordning framgår att vid urval till yrkesvux ska företräde ges till den som har kort tidigare utbildning och en svag ställning på arbetsmarknaden.

Grundläggande behörighet till högskolestudier

Grundläggande behörighet är det som minst krävs för att få studera på en högskoleutbildning. Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare regleras i högskoleförordningen (1993:100) och kan uppnås på flera sätt. För den som har påbörjat studier inom gymnasieskolan efter den 1 juli 2011 eller i komvux efter den 1 juli 2012 gäller att grundläggande behörighet uppnås genom att personen avlägger examen i gymnasieskolan eller inom komvux på gymnasial nivå. Om det är fråga om en yrkesexamen, krävs även lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleföreberedande examen i gymnasieskolan (7 kap. 5 §). Grundläggande behörighet kan dock även uppnås på andra sätt, t.ex. genom slutbetyg från gymnasieskolan eller komvux på gymnasial nivå eller genom en utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller komvux på gymnasial nivå.

Kraven på grundläggande behörighet till en högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybör-

jare är desamma som de som gäller för en högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare (7 kap. 24 § högskoleförordningen). I högskoleförordningen finns dessutom bestämmelser om grundläggande behörighet till högskoleutbildning på avancerad nivå och till högskoleutbildning på forskarnivå.

Grundläggande behörighet till yrkeshögskolan

Behörighet till yrkeshögskolan regleras i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Behörig att antas till en utbildning inom yrkeshögskolan är enligt förordningen den som har avlagt gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom komvux. Behörig är också den som har en svensk eller utländsk examen som motsvarar gymnasieexamen eller som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (3 kap. 1 §). Det som skiljer denna grundläggande behörighet till yrkeshögskolan från den grundläggande behörigheten till högskolan är att det för en yrkeshögskoleutbildning inte ställs några krav på godkänt betyg i kurser i svenska och engelska, om den sökande har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom komvux.

Särskild behörighet till högskolestudier

Utöver kravet på grundläggande behörighet finns för de flesta högskoleutbildningar även krav på särskild behörighet. Enligt högskoleförordningen ska de krav på särskild behörighet som ställs för en utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får bl.a. avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper (7 kap. 8 §). Kraven på särskild behörighet anges i områdesbehörigheter (7 kap. 9 §). Var och en av dessa områdesbehörigheter består av behörighetskurser och meritkurser. Behörighetskurser är de kurser i ett visst ämne som ställs som krav för den särskilda behörigheten. Meritkurser är sådana kurser från gymnasial utbildning som är särskilt meriterande vid urval och som inte utgör krav på grundläggande eller särskild behörighet (7 kap. 18 §). Vilka områdesbehörigheter som ska tillämpas för en utbildning bestäms i förordningen om den särskilda behörigheten för utbildningen (7 kap. 10 §).

Ds 2015:60

righeter som ska finnas bestäms av Universitets- och högskolerådet. För utbildning som leder till yrkesexamen i högskolan bestämmer rådet vilka områdesbehörigheter som ska finnas medan varje universitet och högskola bestämmer detta beträffande övriga utbildningar (7 kap. 9 a–10 a §§).

I högskoleförordningen finns dessutom bestämmelser om särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare, till högskoleutbildning på avancerad nivå och till högskoleutbildning på forskarnivå.

Särskilda förkunskaper för yrkeshögskolan

Utöver kravet på grundläggande behörighet kan det ställas krav på särskilda förkunskaper för en yrkeshögskoleutbildning. I förordningen om yrkeshögskolan anges att kraven på särskilda förkunskaper ska vara nödvändiga för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen och att de får avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande kunskaper. Kraven får även avse viss yrkeserfarenhet och andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för (3 kap. 3 §). Det är utbildningsanordnarens ansvar att tillsammans med arbetslivet precisera de särskilda förkunskaper som kan behövas för en utbildning (2 kap. 3 och 7 §§). Detta särskiljer yrkeshögskolan från högskolan som har enhetliga behörighetskrav för utbildningar inom samma utbildningsområde. Avsikten är att arbetslivet tillsammans med utbildningsanordnarna ska ges ett inflytande över utbildningarna inom yrkeshögskolan och vilka behörighetskrav som ska gälla för att säkra att utbildningarna uppfyller arbetsmarknadens behov.

Promemorian En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap

I promemorian En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (Ds 2015:41) föreslås att en utbildning inom yrkeshögskolan ska få bedrivas som behörighetsgivande förutbildning på gymnasial nivå. Förutbildningen ska få erbjudas i anslutning till en ordinarie yrkeshögskoleutbildning, om det finns brist på behöriga sökande till den

ordinarie utbildningen och det behövs arbetskraft med sådan kompetens som den ordinarie utbildningen syftar till att ge. Förslaget om en förutbildning har dock ett annat syfte än förslaget i denna promemoria om en utvidgad rätt till komvux. Syftet med den föreslagna förutbildningen i yrkeshögskolan är att den ska underlätta behörighetskomplettering på samma sätt som den behörighetsgivande förutbildningen vid universitet och högskolor, högskolans s.k. basår. Förutbildningen inom yrkeshögskolan ska likna basåret och den som har genomgått en förutbildning inom yrkeshögskolan med godkänt resultat ska antas till den ordinarie yrkeshögskoleutbildningen. Syftet med den utvidgade rätt till komvux som föreslås i den här promemorian är delvis ett annat, nämligen att individen utifrån önskemål och förutsättningar ska kunna gå kurser som möjliggör vidare studier inom yrkeshögskolan eller högskolan, oavsett om individen söker till en utbildning där det är brist på sökande.

Tidigare utredningar om att stärka rätten till komvux

I januari 2008 tillsattes en arbetsgrupp inom Regeringskansliet med uppdrag att undersöka en rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning för personer med utvecklingsstörning. Arbetsgruppen presenterade sina förslag i april 2009 i departementspromemorian Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvux (Ds 2009:20). Promemorian remissbehandlades. Förslagen i den promemorian har inte lett till några författningsförslag från regeringen.

4 Rätten till behörighetsgivande vuxenutbildning behöver stärkas

4.1 Inledning

Dagens arbetsliv är föränderligt och branscher, jobb och yrkesroller förändras i ett högt tempo. Kunskapskraven och behovet av specialisering ökar i stora delar av arbetslivet. Den höga förändringstakten minskar ofta värdet av äldre kunskaper och kompetenser. Många arbeten som enbart kräver kort utbildning försätter samtidigt som kraven på kunskaper och kompetens ökar för ny tillkomna arbeten. Förändringstakten inom arbetslivet leder till att många kommer att behöva byta karriär och yrkesinriktning, kanske flera gånger under sitt arbetsliv. För att kunna möta de ökande kraven på flexibilitet i arbetslivet är det centralt att man som vuxen har möjlighet att delta i olika utbildningar. Inte minst är tillgången till komvux viktig eftersom komvux bl.a. kan ge behörighet till eftergymnasiala studier.

Regeringen aviserade ett nytt kunskapslyft i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1). En av utgångspunkterna för det nya kunskapslyftet är att tillgången till utbildning för vuxna måste bli bättre. För att förbättra tillgången till gymnasial utbildning för vuxna har regeringen föreslagit fler utbildningsplatser inom bl.a. satsningen på yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå (yrkesvux). Av budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) framgår dock att riktade statsbidrag till kommunernas vuxenutbildning i vissa fall riskerar att ersätta kommunal finansiering av utbildning. När staten ökar sin finansiering av kommunernas vuxenutbildning har kommuner i vissa fall minskat sin finansiering av utbildningen. Detta gör att de statliga satsningarna får ett sämre genomslag. För att satsningen på ett nytt kunskapslyft ska ge så stor effekt som möjligt bör riktade statsbidrag för fler utbildnings-

platser inom komvux kombineras med en utökad rättighet för vuxna att delta i komvux på gymnasial nivå.

Målet för komvux är enligt skollagen att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska vidare ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utbildningen ska alltså möta de behov olika individer har, satta i relation till bl.a. arbetslivets krav. Vuxnas behov av utbildning kan förändras över tid, inte minst på grund av arbetslivets utveckling och förändrade krav. För den enskilda individen är det därför viktigt att det finns en långsiktig möjlighet att byta yrkeskarriär, även om individen tidigare har fullföljt en gymnasial utbildning. En sådan karriärväxling börjar för många genom behörighetsgivande studier inom komvux.

För kvinnor och män som inte har uppnått grundläggande behörighet till eftergymnasiala studier, t.ex. för att de av olika skäl aldrig fullföljt utbildningen i gymnasieskolan, är det viktigt att möjligheten att uppnå behörighet till eftergymnasial utbildning finns kvar även senare i livet. Även bland nyanlända finns många personer som har behov av att studera inom vuxenutbildningen. Den genomsnittliga utbildningsnivån bland dem som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare har ökat, men det är fortfarande en stor andel av lagens målgrupp som saknar fullförd grundskoleutbildning eller har en oavslutad gymnasieutbildning. Mot bakgrund av det ökade antalet personer som söker asyl i Sverige bedöms även etableringsuppdragets målgrupp öka de närmaste åren, vilket också bedöms påverka antalet nyanlända som har behov av att studera inom vuxenutbildningen. Hur många av dessa som är i behov av behörighetsgivande utbildning inom komvux är dock i nuläget inte möjligt att uppskatta.

Även om de flesta kommuner erbjuder komvux som syftar till att individen ska uppnå behörighet till eftergymnasiala studier är det i många fall ingen skyldighet för kommunerna att erbjuda denna utbildning. I dag kan möjligheten att delta i komvux för att uppnå behörighet till eftergymnasiala studier bero på i vilken kommun individen bor. Vissa kommuner bedömer att de inte har möjlighet att tillfredsställa sådana behov hos invånarna medan andra erbjuder komvux till alla som saknar behörighet till efter-

Ds 2015:60

gymnasial utbildning. Det finns mot den bakgrunden starka skäl att ytterligare säkerställa individers tillgång till behörighetsgivande kurser inom komvux. Att som, individ genom hela livet, vara garanterad behörighetsgivande utbildning borgar för ökade möjligheten till framtidens byte av karriär och yrkesinriktning. En utvidgad rätt till komvux på gymnasial nivå säkerställer dessutom likvärdiga möjligheter till behörighetsgivande utbildning oberoende av komuntillhörighet.

En utökad rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux är således en angelägen reform. En livslång rätt till sådan utbildning bör vara en självklarhet och ett fundament i den svenska utbildningspolitiken.

4.2 Rätt till komvux i syfte att uppnå grundläggande behörighet

Förslag: Alla vuxna som är behöriga att delta i komvux på gymnasial nivå och som saknar grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller till utbildning inom yrkeshögskolan ska ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå en sådan behörighet.

Skälen för förslaget: Som konstateras i föregående avsnitt är en utvidgad rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux en angelägen reform. Den rätt som i dag finns till komvux för att uppnå grundläggande behörighet gäller endast behörighet till högskolestudier och endast om den vuxne har en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan. De kvinnor och män som av olika skäl aldrig har avslutat gymnasieskolan och därmed inte uppnått grundläggande behörighet till högskolestudier eller studier inom yrkeshögskolan har ofta begränsade möjligheter till arbete. En stor andel av dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden eller är arbetslösa saknar en fullständig utbildning på gymnasial nivå. En rätt till komvux i syfte att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller till utbildning inom yrkeshögskolan skulle utgöra ett fundament inom utbildningsväsendet som ger alla, oavsett ålder, möjlighet att genom utbildning ta sig ur en utsatt situation på arbetsmarknaden.

En fråga som behöver behandlas är om utbildning i syfte att nå behörighet till yrkeshögskolan bör behandlas på samma sätt som utbildning för att nå behörighet till högskolan när det gäller rätt till utbildning inom komvux. Bestämmelserna om grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare skiljer sig i vissa avseenden från bestämmelserna om grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. En rätt till utbildning som syftar till grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå innebär dock i praktiken alltid en rätt till utbildning som syftar till grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan. Mot den bakgrunden framstår det som naturligt att rätten till utbildning inom komvux gäller lika oavsett om det handlar om behörighet till yrkeshögskolan eller till högskolan. Det skapar likvärdighet i utbildningssystemet och därmed bättre förutsättningar för den vuxne att välja den eftergymnasiala utbildningsform som bäst tillgodosser behoven av eftergymnasial kompetens. Det bör alltså införas en rätt att studera inom komvux i syfte att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan. En naturlig förutsättning bör liksom i dag vara att den sökande saknar en sådan behörighet.

En fråga som kan övervägas är om en rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux kan påverka genomströmningen i gymnasieskolan negativt. Finns det därför skäl att begränsa rätten så att den inte omfattar ungdomar som nyligen har avslutat sina studier i gymnasieskolan? I den nämnda promemorian Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvux (Ds 2009:20) presenterades ett alternativt förslag med en åldersbegränsning av rätten till komvux för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Rättigheten skulle enligt detta alternativ begränsas till att endast omfatta personer över 25 år. När promemorian remissbehandlades var dock majoriteten av remissinstanserna negativa till detta alternativ. En sådan begränsning skulle enligt flera remissinstanser riskera att försämra möjligheterna till utbildning för ungdomar under 25 år. Unga är en grupp som ofta har ett stort behov av utbildning på gymnasial nivå, inte minst då arbetslösheten är hög i denna grupp. Mot den bakgrunden bör det inte införas

någon åldersgräns för en rätt till behörighetgivande utbildning inom komvux.

Det bör inte heller ställas upp några andra villkor för att den vuxne ska ha rätt till behörighetgivande utbildning inom komvux, utöver att den sökande ska vara behörig till studier inom komvux på gymnasial nivå. Ytterligare villkor skulle nämligen riskera att stänga ute vuxna i behov av utbildning för att uppnå sådan behörighet. Av det skälet bör det nuvarande kravet på examen från ett yrkesprogram tas bort. Alla vuxna som är behöriga att delta i komvux på gymnasial nivå bör alltså ha rätt att delta i utbildningen för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller till utbildning inom yrkeshögskolan, oavsett om de har en yrkesexamen från gymnasieskolan eller inte.

4.3 Rätt till komvux i syfte att uppnå särskild behörighet eller särskilda förkunskaper

Förslag: Alla vuxna som är behöriga att delta i komvux på gymnasial nivå och som har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare ska ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå särskild behörighet till sådan högskoleutbildning. Den som har uppnått såväl grundläggande som särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare ska ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå annan särskild behörighet till sådan högskoleutbildning.

Alla vuxna som är behöriga att delta i komvux på gymnasial nivå och som har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan ska ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Den som har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan och som uppfyller uppställda krav på särskilda förkunskaper för sådan utbildning ska ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på andra särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

Den som har rätt att delta i komvux på gymnasial nivå ska kunna gå utbildningen i en annan kommun än sin hemkommun eller ett landsting, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen. I ett sådant fall ska hemkommunen ersätta den mottagande kommunens kostnader.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka kurser som omfattas av rätten att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå särskild behörighet eller särskilda förkunskaper. Myndigheten för yrkeshögskolan ska få meddela ytterligare föreskrifter om vilka kurser som omfattas av rätten att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

Skälen för förslaget: Den föreslagna utvidgade rätten till studier inom komvux för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögskolan kan för många individer visa sig vara otillräcklig. Anledningen är att många utbildningar inom högskolan och yrkeshögskolan också kräver särskild behörighet respektive särskilda förkunskaper. För att tillförsäkra vuxna en möjlighet att uppnå behörighet till eftergymnasiala utbildningar med behörighetskrav utöver grundläggande behörighet behöver det därför även finnas en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. Detsamma gäller beträffande sådan utbildning inom komvux som syftar till att eleven ska uppnå särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

Den föreslagna rätten till utbildning behöver dock förenas med vissa villkor. En generell rätt till komvux på gymnasial nivå för att uppnå särskild behörighet eller särskilda förkunskaper skulle nämligen innebära fritt tillträde till sådana kurser i komvux för alla behöriga sökande, oavsett om de behöver kurserna för behörighet till högskole- eller yrkeshögskoleutbildning eller inte. En sådan omfattande rätt kan leda till ett oproportionerligt utnyttjande av den samma utan att målsättningen med reformen uppnås i motsvarande grad. Det riskerar i sin tur att bli kostnadsdrivande för kommunerna. Rätten bör därför avgränsas så att den sökande först måste ha

uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögskolan.

Det kan också finnas anledning att avgränsa vilka kurser som ska omfattas av rätten till behörighetgivande utbildning. Bestämmelser på sådan detaljnivå bör inte finnas i lag. I stället bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemynthigas att meddela föreskrifter om vilka kurser som den här föreslagna utvidgade rätten till komvux ska omfatta. Regeringen bör sedan med stöd av detta bemynthigande i sin tur bemynthiga Myndigheten för yrkeshögskolan att meddela föreskrifter om vilka kurser som omfattas av rätten att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. I följande avsnitt föreslås att myndigheten ska få ett uppdrag att utreda vilka kurser som denna rätt ska omfatta.

Det finns personer som redan har en eller flera särskilda behörigheter men som behöver skola om sig, t.ex. för att byta yrkeskarriär. Som konstaterats förändras arbetslivet snabbt och en person kan behöva byta yrkesbana både en och flera gånger under sitt arbetsliv. Rätten till komvux på gymnasial nivå bör därför inte begränsas till att endast omfatta en särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller endast vissa särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Den som har uppnått såväl grundläggande som särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare bör i stället ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå för att uppnå annan särskild behörighet till sådan högskoleutbildning. På samma sätt bör den som har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan och som uppfyller uppställda krav på särskilda förkunskaper för sådan utbildning ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå för att uppnå andra särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

Det kan hända att en sådan utbildning som en enskild har rätt till inte kan erbjudas i hemkommunen. Enligt 20 kap. 19 § skollagen har den enskilde i sådant fall rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än sin hemkommun eller ett landsting, om utbildningen finns där. Hemkommunen är då skyldig att ersätta den mottagande kommunens kostnader. Bestämmelsen gäller i dag den

som är behörig att delta i komvux på gymnasial nivå och som har en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan men som inte har uppnått grundläggande behörighet till högskolestudier och därför har rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå sådan behörighet (20 kap. 19 § första och andra styckena). Det framstår som rimligt att rätten att delta i utbildning i en annan kommun än sin hemkommun eller ett landsting anpassas till de ändringar i rätten till komvux som föreslås i föregående och förvarande avsnitt. En person som har rätt till viss utbildning i komvux enligt vad som föreslås bör alltså ha rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än hemkommunen eller ett landsting, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen. Hemkommunen bör i ett sådant fall vara skyldig att ersätta den mottagande kommunens kostnader enligt de regler som gäller i dag.

4.4 Uppdrag att utreda förkunskapskrav inom yrkeshögskolan

Förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan ska få i uppdrag att utreda vilka kurser som bör ingå i en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

Skälen för förslaget: Särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare anges i s.k. områdesbehörigheter. Som tidigare angetts får Universitets- och högskolerådet meddela föreskrifter om vilka områdesbehörigheter som ska finnas. Inom yrkeshögskolan är det i stället utbildningsanordnarens ansvar att precisera de särskilda förkunskaper som kan behövas för en viss yrkeshögskoleutbildning. I promemorian En starkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (Ds 2015:41), som nyligen har remissbehandlats, föreslås emellertid att Myndigheten för yrkeshögskolan ska få i uppdrag att utreda och föreslå hur enhetligare förkunskapskrav för yrkeshögskoleutbildningar kan se ut och införas. Enhetligare förkunskapskrav skulle kunna bidra till större förutsägbarhet och tydlighet för den studerande som planerar att söka till en yrkeshögskoleutbildning. Samtidigt är det oklart vilka konsekvenser ett införande av enhetligare behörig-

Ds 2015:60

hetsbestämmelser inom yrkeshögskolan kan få, eftersom det även i fortsättningen är viktigt att arbetslivets kompetensbehov är vägleende för utbildningens utformning. I den nämnda promemorian görs därför bedömningen att detta bör utredas innan ändringar görs.

Enhetligare förkunskapskrav skulle kunna göra yrkeshögskolan mer likvärdig med högskolan, som har behörighetskrav som är mer förutsägbara över tid. Enhetligare förkunskapskrav skulle även kunna göra det lättare för lärare och studie- och yrkesvägledare att rekommendera studier inom yrkeshögskolan och för potentiella studerande att planera för studier inom yrkeshögskolan. Arbetslivet har dock ett starkare inflytande över yrkeshögskolan än det har över högskolan. I Ds 2015:41 görs bedömningen att det är viktigt att yrkeshögskolan även i fortsättningen uppfyller arbetslivets kompetensbehov och att det därför kan vara svårt att likrikta kraven på särskilda förkunskaper.

Oavsett vilka ställningstaganden som görs i den fortsatta hanteringen av förslaget i Ds 2015:41 är det ur ett studerandeperspektiv önskvärt att rätten till komvux på gymnasial nivå blir likvärdig oavsett om studierna syftar till högskole- eller yrkeshögskoleutbildning. Även om yrkeshögskolans särskilda förkunskapskrav blir mer enhetliga, är det motiverat att införa en rätt till komvux för att uppfylla de särskilda förkunskapskrav som ställs för utbildningar i yrkeshögskolan. Mot denna bakgrund bör Myndigheten för yrkeshögskolan få i uppdrag att utreda vilka kurser som bör ingå i en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Myndigheten bör också kartlägga vilka särskilda förkunskapskrav som oftast ställs. Sedan yrkeshögskolan inrättades 2009 har erfarenheter vunnits när det gäller inom vilka områden särskilda förkunskapskrav ställs och i vilken omfattning. En kartläggning kan alltså bidra till en mer rättvisande bild av yrkeshögskolans behörighetsbestämmelser.

4.5 Kommunernas skyldighet att erbjuda utbildning

Förslag: Om grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögsko-

Ian kan uppnås genom olika utbildningar, ska hemkommunen bestämma vilken av utbildningarna som den ska erbjuda. Kommunen ska vid erbjudandet av sådan utbildning utgå från den vuxnes behov av särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller av särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Kommunen ska också så långt som möjligt beakta den vuxnes önskemål, tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet.

Skälen för förslaget: En rätt till komvux på gymnasial nivå som leder till grundläggande behörighet till eftergymnasial utbildning kan utformas på olika sätt. Individen kan t.ex. ges rätt att delta i samtliga kurser som kan ge grundläggande behörighet. Ett annat alternativ är att rätten begränsas på så sätt att kommunen får viss bestämmanderätt när det gäller vilken utbildning som ska erbjudas. Det första alternativet skulle i praktiken innebära att kommunen, i egen regi eller i samarbete med andra kommuner eller enskilda utbildningsanordnare, måste kunna erbjuda samtliga nationella kurser som får förekomma inom komvux på gymnasial nivå. Detta alternativ skulle visserligen vara generöst gentemot den som har behov av utbildning men skulle samtidigt kunna innebära omfattande organisatoriska problem och höga kostnader för kommunerna. Mot den bakgrundens framstår inte alternativet som realistiskt.

Alternativet att kommunerna själva får avgöra vilka kurser som ska ingå i den enskildes rätt till grundläggande behörighet skulle innebära att en rätt till behörighetsgivande utbildning i hög grad kommer att bero på kommunernas nuvarande organisation av vuxenutbildningen. Den enskilde har i dag sällan möjlighet att välja mellan samtliga kurser som får bedrivas inom komvux på gymnasial nivå. Utbudet är i regel mer eller mindre begränsat utifrån majoritetens efterfrågan och behov. Detta alternativ kan alltså innebära ett mer begränsat utbud av kurser för den enskilde. Den stora fördelen är dock att alternativet innebär en fungerande ordning som säkerställer att det inte ställs orimligt höga krav på kommunerna när det gäller hur många kurser som måste erbjudas. Denna lösning bör därför väljas.

Redan i dag ska utgångspunkten för utbildningen vara den enskildes behov och förutsättningar. För att studierna ska bli så effektiva som möjligt är det viktigt att kommunerna i största möjliga

Ds 2015:60

månen tar hänsyn till individers tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet, planerade yrkesval och andra önskemål. Många gånger kommer rätten till utbildning för att uppnå grundläggande behörighet att utnyttjas av personer som endast har en delvis fullföldt gymnasieutbildning. Dessa bör erbjudas utbildning som innebär att de så snabbt som möjligt kan avsluta sin påbörjade gymnasieutbildning. De kan därmed bl.a. undvika onödig skuldsättning för att finansiera studierna och så snabbt som möjligt fortsätta till eftergymnasial utbildning. Vidare kan det finnas personer som redan innan de påbörjat utbildning för att uppnå grundläggande behörighet vet vilka kurser de behöver för att också uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning eller särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. För att inte deras tid i utbildning ska bli onödigt lång föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att när de erbjuder utbildning för grundläggande behörighet utgå från den vuxnes behov av särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller av särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. En sådan skyldighet förutsätter att individen meddelar kommunen vilka utbildningsbehov han eller hon har eller att det framkommer på annat sätt, t.ex. vid studie- och yrkesvägledning. På så vis kan individens tid i utbildning bli kortare och mer effektiv.

När det gäller utbildning för att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller för att få särskilda förkunskaper för studier inom yrkeshögskolan bör kommunerna inte ha samma frihet att avgöra vilka kurser som ska erbjudas. Sådan behörighet eller sådana förkunskaper kan nämligen till skillnad från grundläggande behörighet inte uppnås genom olika kombinationer av kurser. De kurser som ger särskild behörighet eller särskilda förkunskaper kan inte bytas ut mot andra kurser på samma sätt som kurser som ger grundläggande behörighet. Om kommuner samverkar med varandra och erbjuder ett gemensamt kursutbud, kan dock organisatoriska problem och ökade kostnader till följd av en rättighetsreform sannolikt till stora delar undvikas.

Vidare bör elever som har rätt att delta i komvux på gymnasial nivå för att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning eller behörighet till yrkeshögskoleutbildning även ha rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i en annan kommun än

sin hemkommun eller ett landsting, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen. I sådana fall bör hemkommunen vara skyldig att ersätta den mottagande kommunens kostnader. De nuvarande bestämmelserna om detta i 20 kap. 19 § andra stycket skollagen bör alltså behållas.

Sammanfattningsvis bör man vid utformningen av en rätt till komvux som leder till behörighet till högskoleutbildning eller till utbildning inom yrkeshögskolan utgå från dagens förhållanden. Kommunernas skyldighet att erbjuda utbildning inom komvux bör även fortsättningsvis omfatta ett begränsat antal kurser. Annars finns risk för både organisatoriska problem och orimliga kostnadsökningar för kommunerna. Samtidigt är det viktigt att individens möjlighet att själv välja utbildning säkerställs i största möjliga mån. Kommunen bör därför när den erbjuder komvux på gymnasial nivå för att den vuxne ska uppnå grundläggande behörighet så långt som möjligt beakta den vuxnes önskemål, tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet.

Det bör anmärkas att studie- och yrkesvägledningen spelar en viktig roll för att vald utbildning ska motsvara den enskildes mål med studierna. Den stora mångfalden av både yrken och utbildningar gör det svårt för eleverna att överblicka sina möjligheter. Studie- och yrkesvägledningen är central för att eleverna ska kunna fatta väl övervägda beslut i dessa frågor. Val som leder till avbrutna studier och onödig skuldsättning kan på så sätt undvikas. Eftersom eleverna inom vuxenutbildningen har mycket varierande erfarenheter och utbildningsbakgrund är en väl organiserad och tillgänglig studie- och yrkesvägledning viktig vid ett införande av en sådan utvidgad rätt till komvux som här föreslås. I sammanhanget kan det också vara av vikt att beakta den yrkesvägledning som erbjuds av Arbetsförmedlingen, särskilt när det gäller arbetslösa som står inför valet att välja utbildning för att förbättra sin arbetsmarknadssituation. Det kan även vara effektivt om det finns en väl utvecklad samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedlingen avseende olika vägledningstjänster.

Det bör också understrykas att kommunerna i vissa fall kan uppfylla sin skyldighet att erbjuda komvux genom validering. Med validering avses enligt skollagen en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering och dokumentation samt ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter obero-

Ds 2015:60

ende av hur de förvärvats (20 kap. 32 §). Att i ett inledande skede, vid planeringen av utbildningen, genomföra en kartläggning av individens kunskaper och kompetenser i syfte att se om hans eller hennes kunskaper kan valideras kan leda till att utbildningstiden förkortas. Ett validerande förhållningssätt i undervisningen kan få samma effekt. Validering kan alltså vara ett sätt att förkorta och effektivisera utbildningen som bör uppmärksamas i detta sammanhang.

5 Urvalet till komvux ändras

Förslag: Bestämmelserna i förordningen om vuxenutbildning om urval när det gäller komvux på gymnasial nivå ska utökas till att även omfatta sökande med längre tidigare utbildning. Vidare ska även individer med en svag ställning på arbetsmarknaden prioriteras vid urvalet.

Skälen för förslaget: Förfärlagen i denna promemoria innebär att betydligt fler sökande till komvux på gymnasial nivå än i dag kommer att omfattas av rätten till sådan utbildning. Uppskattningsvis handlar det om ca 26 procent av de elever som i dag studerar inom komvux på gymnasial nivå (se vidare avsnitt 8). Härutöver finns behöriga sökande som inte omfattas av denna rätt. Om alla sökande inom sistnämnda kategori inte kan antas till komvux på gymnasial nivå, måste ett urval göras enligt förordningen om vuxenutbildning. Vid detta urval ska företräde ges till en sökande som har en kort tidigare utbildning och som därutöver uppfyller vissa urvalskriterier. En stor andel sökande med en kort tidigare utbildning förväntas omfattas av den föreslagna rätten till utbildning inom komvux på gymnasial nivå. Andelen sökande som omfattas av bestämmelserna om urval kommer därmed att minska.

De övergripande målen för komvux som anges i skollagen, och som bl.a. innebär att de som har fått minst utbildning ska prioriteras (20 kap. 2 §), bör ligga fast. I linje med det bör de med en kort tidigare utbildning även fortsättningsvis prioriteras vid urval när det gäller komvux på gymnasial nivå. Dagens urvalsbestämmelser omfattar dock inte personer med en längre tidigare utbildning. I brist på en reglering av urvalet för denna kategori kan kommunerna tillämpa egna urvalsregler, vilket kan innebära att det tillämpas olika regler i olika kommuner. Mot den bakgrund, och att färre

sökande med kort tidigare utbildning förväntas omfattas av urvalet, finns det anledning att införa bestämmelser i förordningen om vuxenutbildning om att företräde i andra hand ska ges till en sökande som oavsett tidigare utbildning uppfyller de urvalskriterier som gäller för sökande med kort tidigare utbildning.

Utbildningsväsendet, inte minst det för vuxna, har fått en allt större betydelse även i arbetsmarknadspolitiken. Om en vuxen t.ex. är arbetslös eller har ett yrkesliv präglat av tidsbegränsade anställningar och ofrivilliga perioder av arbetslöshet däremellan, är det rimligt att han eller hon ges viss förtur vid antagning till utbildning inom komvux på gymnasial nivå. Utbildning kan för dessa individer ofta vara vägen till en starkare ställning på arbetsmarknaden. Individer med en svag ställning på arbetsmarknaden bör därför tillhöra dem som prioriteras vid antagning till utbildning inom komvux på gymnasial nivå. Därför bör vid urval oavsett längden på den sökandes tidigare utbildning företräde ges till en sökande som har en svag ställning på arbetsmarknaden. I turordningen bör sökande med en svag ställning på arbetsmarknaden lämpligen prioriteras direkt efter sökande som önskar fullfölja studier som han eller hon har påbörjat enligt en upprättad individuell studieplan.

6 Förstudie om en betygsdatabas

Förslag: Statens skolverk ska få i uppdrag att göra en förstudie om en databas för registrering av uppgifter om betyg och gymnasieexamen. Skolverket ska även få i uppdrag att utreda om andra uppgifter bör registreras i databasen och vilka som ska ges tillgång till uppgifterna. Uppdraget ska genomföras efter samråd med Universitets- och högskolerådet, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen samt Sveriges Kommuner och Landsting.

Skälen för förslaget: Ibland kan en elev som har påbörjat komvux i en kommun fortsätta sina studier i en annan kommun, t.ex. efter att ha bytt bostadsort. I dessa fall är det viktigt att den nya hemkommunen har information om elevens utbildningsbakgrund. Det kan också förekomma fall där en sökande förtiger sin utbildningsbakgrund i syfte att få rätt till utbildning. I dag använder sig kommunerna av olika elevregister och it-system vilket försvarar tillgången till elevuppgifter i de fall elever flyttar mellan kommuner. En rätt för den enskilda individen att delta i utbildning för att uppnå behörighet till eftergymnasiala studier medför därför behov av en bättre stödstruktur för kommunala beslutsfattares bedömning av olika individers rätt till behörighetgivande studier. En stödstruktur i form av en nationell betygsdatabas skulle kunna få stor betydelse, bl.a. eftersom flera huvudmän kan utfärda betyg för en och samma person. En sådan databas bör drastiskt minska risken för felaktiga mottagningsbeslut. För att uppnå målsättningen om bättre struktur bör databasen innehålla uppgifter om alla betyg utfärdade av samtliga huvudmän för den vuxenutbildning som regleras i skollagen. Den bör även innehålla uppgifter om gymnasieexamina som utfärdats inom komvux och gymnasieskolan. För att

databasen ska underlätta rätten till behörighetsgivande utbildning inom komvux är det viktigt att den även innehåller uppgifter om äldre betyg.

En gemensam vuxenutbildningsdatabas skulle kunna användas även för andra ändamål. Den kan t.ex. förutom uppgifter om betyg innehålla uppgifter om individuella studieplaner, intyg, start- och slutdatum på kursnivå, studiestödsuppgifter m.m. Databasen kan på sikt innehåra kostnadsbesparingar för kommunerna genom att deras administration blir mer effektiv och den skulle också kunna underlätta uppföljningen av verksamheten. Om även myndigheter som Skolverket, Statistiska centralbyrån (SCB), Arbetsförmedlingen och Centrala studiestödsnämnden (CSN) kan ges tillgång till uppgifterna i databasen, skulle detta bl.a. möjliggöra en statistikinsamling av hög kvalitet samt en bättre samordning mellan kommuner och statliga myndigheter och en bättre uppföljning av insatser än i dag. En förutsättning för åtkomst till uppgifter i databasen bör vara att det kan säkerställas att utomstående inte ges tillgång till personliga uppgifter. Vid utformningen av databasen och övervägandena om vilka som ska få tillgång till uppgifter i databasen bör det beaktas att nyttan av åtkomsten till uppgifterna bör vara påvisbar samtidigt som åtkomsten inte får innehåra några beaktansvärda försämringsar av skyddet för den personliga integriteten.

Mot denna bakgrund bör Skolverket ges i uppdrag att genomföra en förstudie om en databas för registrering av uppgifter om betyg och gymnasieexamen och som även innehåller uppgifter om äldre betyg. Skolverket bör även få i uppdrag att utreda om andra uppgifter bör registreras i databasen och vilka som ska få tillgång till databasens uppgifter. Uppdraget bör genomföras efter samråd med Universitets- och högskolerådet, CSN, Arbetsförmedlingen samt Sveriges Kommuner och Landsting. Skolverket bör också vid genomförandet av uppdraget särskilt beakta de begränsningar som kan följa av personuppgiftslagen (1998:204).

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändringarna i skollagen, förordningen om yrkeshögskolan och förordningen om vuxenutbildning ska träda i kraft den 1 januari 2017. De nya bestämmelserna i skollagen om rätt till utbildning inom komvux på gymnasial nivå och i förordningen om vuxenutbildning om urval ska tillämpas första gången på kurser och gymnasiearbeten som påbörjas efter ikraftträdandet. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för kurser och gymnasiearbeten som påbörjats före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: För att de förslag som lämnas i denna pro memoria ska kunna genomföras behöver ändringar göras i skollagen, förordningen om yrkeshögskolan och förordningen om vuxenutbildning. För att utbildningar som påbörjats enligt äldre bestämmelser ska kunna fortsätta att bedrivas på samma villkor som i dag behövs också övergångsbestämmelser.

Eftersom förslaget till lag om ändring i skollagen kräver riksdagsbehandling är det lämpligt att lagändringarna och de därmed sammanhängande förordningsändringarna träder i kraft den 1 januari 2017. De nya bestämmelserna i skollagen om rätt till utbildning inom komvux på gymnasial nivå och i förordningen om vuxenutbildning om urval bör tillämpas första gången på kurser och gymnasiearbeten som påbörjas efter ikraftträdandet. Äldre bestämmelser bör fortfarande gälla för kurser och gymnasiearbeten som påbörjats före ikraftträdandet.

8 Konsekvenser

Bedömning: En rätt till behörighetsgivande utbildning i komvux enligt förslagen i denna promemoria beräknas kosta kommunerna ca 492 miljoner kronor per år. Kostnaderna för en rättighet föreslås ersättas fullt ut av staten i enlighet med den s.k. kommunala finansieringsprincipen. Förutom dessa kostnader tillkommer kostnader för en databas för registrering av uppgifter om betyg och gymnasieexamen m.m. Kostnaden för uppbyggnad och drift av en databas kan fastställas först efter att en förstudie har genomförts. Kostnaden för en förstudie beräknas till 700 000 kronor.

Skälen för bedömningen

Vilka som berörs av regleringen

För enskilda individer kommer förslagen i denna promemoria att innehåra en förstärkt rätt till utbildning inom komvux på gymnasial nivå. Kommunerna är huvudmän för komvux och därmed skyldiga att tillhandahålla den utbildning som en individ ska ha rätt till enligt förslagen i denna promemoria. Vidare får ett landsting tillhandahålla komvux på gymnasial nivå inom områdena naturbruk och omvårdnad och efter avtal med en kommun även på andra områden. Kommunerna har också möjlighet att sluta avtal med en enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom komvux (entreprenad). Staten föreslås stå för de merkostnader som förslagen i denna promemoria beräknas medföra. Skolverket föreslås få i uppdrag att göra en förstudie för en databas för registrering av uppgifter om betyg och gymnasieexamen m.m.

Ekonomiska konsekvenser för kommunerna

Allmänt

Kostnaderna för ett införande av en rätt till utbildning inom komvux på gymnasial nivå för att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning har tidigare beräknats av den arbetsgrupp som presenterade departementspromemorian *Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvux* (Ds 2009:20).

I promemorian konstaterades det att efterfrågan på komvux på gymnasial nivå och därmed utbildningskostnaderna för kommunerna troligen inte kommer att öka med en rätt att läsa in grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Detta antagande bygger på diskussioner som arbetsgruppen haft med kommunala företrädare. Enligt vad som där framkom är de elever som saknar grundläggande behörighet till högskoleutbildning redan i dag prioriterade vid antagningen till komvux på gymnasial nivå. Antagandet förutsätter dock att förhållandena i övrigt förblir oförändrade. Staten bör dock ersätta kommunerna fullt ut för kostnaderna enligt den s.k. kommunala finansieringsprincipen. De kostnader för reformen som beräknas i detta avsnitt bör således ersättas av staten fullt ut.

När det gäller en rätt till komvux för att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning på grundnivå bedömde arbetsgruppen att dessa sökande redan i dag som regel bereds plats. Eftersom alla kommuner inte erbjuder alla kurser som ger särskild behörighet till högskoleutbildning på grundnivå kan dock en rätt till komvux för att uppnå sådan behörighet innebära att vissa kommuner ställs inför nya krav. Många kommuner erbjuder dock redan i dag ett brett utbud av kurser och för dessa kan kostnaderna för en sådan rätt till behörighetgivande utbildning inom komvux som föreslås i denna promemoria förväntas förbli små eller oförändrade jämfört med i dag. Kommuner som i dag har ett mer begränsat utbud av behörighetgivande kurser inom komvux kan drabbas av ökade kostnader för ett bredare kursutbud till följd av förslagen i denna promemoria. Kostnaderna för att bredda kursutbudet kan dock för många kommuner bli betydligt lägre om de samverkar med närliggande kommuner. Genom samverkan kan kommuner erbjuda ett

brett utbud av kurser inom komvux och samtidigt ha tillräckligt elevunderlag för att kostnaden per utbildningsplats ska bli rimlig.

Kostnadsberäkningar

Sammantaget beräknas en rätt till behörighetsgivande utbildning i komvux enligt förslagen i denna promemoria kosta ca 492 miljoner kronor per år, om rätten finansieras från grunden. Dessa beräkningar bygger på antagandet att antalet elever inte kommer att öka annat än marginellt till följd av den föreslagna rättigheten. Andelen elever som beräknas omfattas av en rätt enligt förslagen i denna promemoria antas motsvara ca 26 procent av de elever som i dag studerar inom komvux på gymnasial nivå. Det totala antalet elever inom komvux på gymnasial nivå var 2014 knappt 178 000.

Drygt hälften av kostnaderna för komvux finansieras av staten

Kommunernas totala kostnader för komvux på gymnasial nivå uppgick 2014 till ca 3 460 miljoner kronor. Kostnaderna finansieras delvis genom riktade statsbidrag. Dessa statsbidrag uppgick 2014 till sammanlagt ca 1 014 miljoner kronor. Dessutom finansieras delar av kostnaderna genom det generella statsbidraget till kommunerna (utgiftsområde 25, anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*). Den del av det generella statsbidraget som är avsedd att täcka kommunernas kostnader för vuxenutbildning uppgår till 1,2 miljarder kronor per år. Dessa medel tillfördes anslaget efter förslag i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1) och ska täcka kostnaderna för kommunernas utbildning för vuxna. Under 2014 stod komvux på gymnasial nivå för ca 50 procent av kommunernas totala kostnader för vuxenutbildning. Detta innebär att ca 600 miljoner kronor av det generella bidraget till kommunerna kan antas vara ersättning för kommunernas kostnader för komvux på gymnasial nivå.

En rättighet för elever med en examen från ett yrkesprogram att delta i komvux för att uppnå grundläggande behörighet till högskolestudier infördes i och med den nya skollagen och började tillämpas den 1 juli 2012. Kommunerna kompenseras för detta med

100 miljoner kronor årligen. Även dessa medel ingår i det generella statsbidraget till kommunerna.

Om man summerar de statsbidrag som räknas upp ovan kan statens respektive kommunernas andel av finansieringen av kostnaderna för komvux på gymnasial nivå beräknas. Av kommunernas kostnad för komvux på gymnasial nivå på ca 3 460 miljoner kronor 2014 täcktes ca 1 714 miljoner kronor av statsbidrag. Därmed finansierade kommunerna 2014 själva komvux på gymnasial nivå med ca 1 746 miljoner kronor.

Beräknad kostnad för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning

De beräkningar som presenterades i Ds 2009:20 visar att ca 15 procent av antalet årsplatser inom komvux på gymnasial nivå kan antas komma att upptas av elever som studerar med syftet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Utifrån detta antagande kan kommunernas kostnader för en rätt till utbildning inom komvux för att uppnå sådan behörighet beräknas uppgå till ca 262 miljoner kronor per år (15 procent av kommunernas kostnader på 1 746 miljoner kronor).

Beräknad kostnad för att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning

När det gäller särskild behörighet till högskoleutbildning deltog ca 15 procent av kursdeltagarna inom komvux på gymnasial nivå 2014 i kurser som ingår i minst en områdesbehörighet enligt högskoleförordningen. Kurser som ingår i områdesbehörigheter kan dock även krävas för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller till utbildning inom yrkeshögskolan. Kurser som ingår i områdesbehörigheter kan även läsas av andra skäl än för att uppnå behörighet till eftergymnasial utbildning, t.ex. för att komplettera en oavslutad yrkesutbildning inom gymnasieskolan. Liksom tidigare har konstaterats i Ds 2009:20 är det därför troligt att en stor andel av de som deltar i en kurs som ingår i en områdesbehörighet läser kursen av andra skäl än för att

uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning. En tredjedel av de som deltar i kurser som ingår i minst en områdesbehörighet kan antas delta i kurserna av andra skäl än för att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning. Beräkningarna av kostnaderna för den i den här promemorian föreslagna rätten till komvux utgår därför från att ca tio procent av eleverna inom komvux på gymnasial nivå deltar i kurser i syfte att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning. Baserat på kostnadsuppgifterna ovan bedöms kommunernas kostnader för en rätt till komvux för att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare därmed uppgå till ca 175 miljoner kronor per år (ca tio procent av 1 746 miljoner kronor).

Beräknad kostnad för att uppnå behörighet till yrkeshögskolan

Reglerna för grundläggande behörighet till yrkeshögskolan skiljer sig från reglerna för grundläggande behörighet till högskolan. Grundläggande behörighet till yrkeshögskolan uppnås i första hand genom en examen från gymnasieskolan eller motsvarande utbildning. Det spelar ingen roll om det är fråga om en examen från ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program. För motsvarande behörighet till högskolan krävs däremot i första hand en gymnasieexamen i form av antingen en högskoleförberedande examen eller en yrkesexamen kompletterad med godkända betyg i vissa teoretiska kurser (se vidare avsnitt 3). Då alla examina från gymnasieskolan ger grundläggande behörighet till yrkeshögskolan är det också rimligt att anta att färre elever kommer att utnyttja komvux för att uppnå nämnda behörighet.

För beräkningarna av kostnaderna för grundläggande behörighet till yrkeshögskolan har följande antaganden gjorts. Läsxåret 2013/14 var ca 90 000 studenter nybörjare i högskolan och ca 15 000 studerande nybörjare i yrkeshögskolan. Andelen nybörjare i yrkeshögskolan motsvarade därmed 17 procent av andelen nybörjare i högskolan. Om sökande till yrkeshögskolan utifrån resonerar manget i ovanstående stycke antas utnyttja komvux för att nå grundläggande behörighet i mindre utsträckning än sökande till högskolan, kan kostnaden för utbildning inom komvux som leder

till grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan beräknas till ca 26 miljoner kronor per år (262 miljoner kronor multiplicerat med 0,1).

Vad gäller särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan antas rätten till komvux för att uppnå sådana förkunskaper utnyttjas i samma grad som rätten till komvux för att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare (se uppskattnings om detta ovan). Kostnaden för en rätt till komvux i syfte att uppnå särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan beräknas därmed uppgå till ca 30 miljoner kronor per år (175 miljoner kronor multiplicerat med 0,17).

Ekonomiska konsekvenser för staten

Införandet av en rätt till behörighetsgivande utbildning i komvux enligt förslagen i denna promemoria beräknas som ovan nämns kosta ca 492 miljoner kronor per år i ersättning till kommunerna. Då en rätt till behörighetsgivande kurser inom komvux inte antas innebära fler elever inom komvux på gymnasial nivå, bedöms den inte heller påverka statens kostnader för studiemedel.

Skolverkets kostnader för att genomföra en förstudie för en databas beräknas uppgå till 700 000 kronor. Denna beräkning är hämtad ur GRUV-utredningens betänkande (SOU 2013:20). Kostnaden för uppbyggnad och drift av en betygsdatabas kan fastställas först efter att en förstudie har genomförts.

Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen

Den kommunala självstyrelsen regleras bl.a. i 14 kap. regeringsformen. Enligt 14 kap. 3 § regeringsformen bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett inskränkningen. Innebörden av bestämmelsen är att inskränkningar i den kommunala självstyrelsen ska prövas mot en proportionalitetsprincip. Den slutliga bedömningen av hur denna prövning faller ut görs av riksdagen

i samband med att riksdagen tar ställning i lagstiftningsärendet (se prop. 2009/10:80 s. 296).

Kommunernas skyldighet att erbjuda komvux på gymnasial nivå regleras i dag i skollagen. Av lagen framgår bl.a. att varje kommun ska erbjuda komvux på gymnasial nivå. Hemkommunen ansvarar vidare för att de som har rätt att delta i komvux på gymnasial nivå och önskar delta i sådan utbildning, också får det. Vidare anges att varje kommun ska sträva efter att därutöver erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov (20 kap. 16 §). En skyldighet för kommunerna att erbjuda utbildning som leder till grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning samt grundläggande behörighet till och särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan innebär en utökad skyldighet för kommunerna jämfört med dagens reglering. Detta utgör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Inskräckningen i självstyrelsen bedöms dock vara motiverad med hänsyn till ändamålet med reformen, dvs. att bygga bort återvändsgränder i utbildningsväsendet och säkra individers tillgång till behörighetsgivande utbildning i komvux.

Alternativet att behålla nuvarande reglering av kommuners skyldighet att erbjuda komvux på gymnasial nivå kan innebära att kommuner inte tillhandahåller utbildning för kvinnor och män i behov av utbildning för tillträde till eftergymnasiala studier i tillräckligt stor omfattning.

Enligt förslagen i denna promemoria ska kommunerna ges stor frihet att välja hur man vill uppfylla skyldigheten att erbjuda utbildning inom komvux för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller till utbildning inom yrkeshögskolan och vilka kurser som omfattas av rätten. Därmed bedöms kommunernas skyldighet att erbjuda utbildning inte ha gjorts mer omfattande än vad som är nödvändigt. Förslaget bedöms också ha utformats på ett sätt som inte vållar kommunerna större organisoriska problem än nödvändigt.

När det gäller rätten att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå särskild behörighet till högskoleutbildning eller särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan får kommunerna emellertid inte samma frihet att avgöra vilka kurser som ska erbjudas. Inskräckningen i den kommunala självstyrelsen i denna del är

nödvändig eftersom sådan behörighet inte kan uppnås genom olika kombinationer av kurser.

Sammanfattningsvis har kommunernas möjligheter att själva bestämma i vilken utsträckning de ska erbjuda komvux på gymnasial nivå tillgodosetts i möjligaste mån med hänsyn till ändamålet med regleringen, nämligen att säkra individers tillgång till behörighetsgivande utbildning inom komvux.

Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män och för utrikes föddas etablering

Förslaget i denna promemoria om en utvidgad rätt till komvux på gymnasial nivå bedöms kunna få en positiv effekt på jämställdheten mellan kvinnor och män, eftersom rätten underlättar omställningar i arbetslivet. Den utvidgade rätten innebär att både kvinnor och män får bättre möjligheter att skola om sig och byta yrkeskarriär, vilket bör kunna bidra till att bryta den könsuppdelning som präglar många av gymnasieskolans program och som även återspeglas i arbetslivet.

Majoriteten av eleverna i komvux på gymnasial nivå är kvinnor, 2014 var ca 63 procent av eleverna kvinnor och ca 37 procent män. Andelarna kvinnor och män i komvux har varit relativt stabila över tid. Eftersom aktuell reform inte bedöms påverka elevantalet inom komvux på gymnasial nivå finns inte heller skäl att tro att reformen skulle påverka fördelningen mellan kvinnor och män bland eleverna. Eftersom fler kvinnor än män studerar inom komvux förväntas också fler kvinnor än män gynnas av reformen.

Förslagen bedöms sammantaget även få en positiv effekt på etableringen på arbetsmarknaden av utrikes födda. Målgruppen som helhet bedöms öka de närmaste åren mot bakgrund av det ökade antalet personer som söker asyl i Sverige. Genom att införa en utvidgad rätt till utbildning som ger behörighet till eftergymnasial utbildning förhindras att utrikes födda fastnar i återvändsgränder i utbildningsväsendet på grund av att de inte antas till en utbildning som ger behörighet till eftergymnasial utbildning. I dag är en relativt stor andel av eleverna inom komvux på gymnasial nivå, och därmed många av de elever som kan antas omfattas av den utvid-

gade rätten till komvux, utrikes födda (2014 ca 32 procent). Även bland utlandsfödda är majoriteten av eleverna inom komvux kvinnor, 2014 var ca 65 procent av de utrikes födda eleverna kvinnor och ca 35 procent män. Eftersom reformen i sig inte bedöms påverka elevantalet i komvux på gymnasial nivå kan utrikes födda kvinnor förväntas gynnas mer av reformen än utrikes födda män.

Sveriges medlemskap i Europeiska unionen (EU)

Förslagen i denna departementspromemoria bedöms inte få några konsekvenser i förhållande till EU:s regelverk.

Påverkan på företag och konkurrensförhållanden

Kommunerna kan överlämna uppgifter inom komvux på entreprenad till fysiska eller juridiska personer. I praktiken är det dock enbart juridiska personer som efter en kommunal upphandling anordnar utbildning inom komvux på entreprenad. Kalenderåret 2014 uppgick andelen upphandlad utbildning inom komvux på gymnasial nivå till ca 47 procent, sett till andelen elever som deltar i utbildning som ges av en privat utbildningsanordnare. Förslagen i denna promemoria bedöms dock inte påverka antalet elever inom komvux och därmed inte förutsättningarna för hur mycket utbildning som upphandlas. Förslagen kan dock innebära att vissa kommuner behöver bredda sitt utbud av utbildningar inom komvux, vilket kan påverka vilka utbildningar som upphandlas. Förslagen bedöms inte påverka företagens konkurrensförhållanden.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800)

20 kap.

19 § En vuxen som är behörig att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 § men som inte har uppnått grundläggande behörighet till *högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögskolan* har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå en sådan behörighet.

Om en vuxen, utöver behörighet att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 §, har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare, har han eller hon rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå särskild behörighet till sådan högskoleutbildning. Den som har uppnått såväl grundläggande som särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå annan särskild behörighet till sådan högskoleutbildning.

Om en vuxen, utöver behörighet att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 20 §, har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan, har han eller hon rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Den som har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan och som uppfyller uppställda krav på särskilda förkunskaper för sådan utbildning har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppfylla uppställda krav på andra särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt att delta i kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå för att uppnå behörighet till högre utbildning. Övervägandena finns i avsnitten 4.2 och 4.3.

Ändringen i *första stycket* innebär att en vuxen har rätt att delta i komvux på gymnasial nivå även om han eller hon inte har en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan. För en sådan rätt är det genom ändringen tillräckligt att den vuxne inte har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögskolan.

Att det anges att rätten avser komvux som syftar till behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå är ett förtydligande jämfört med hittillsvarande reglering, där det anges att rätten avser komvux som syftar till grundläggande behörighet till högskolestudier. Uttrycket högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå är det uttryck som används i högskoleförordningen (1993:100) och är avsett att ha samma innebörd som när det används i den förordningen och i andra författningsar på området. I högskoleförordningen finns det för närvarande bestämmelser om såväl grundläggande som särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare, högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare, högskoleutbildning på avancerad nivå och högskoleutbildning på forskarnivå. Villkoren för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare är dock desamma som villkoren för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare.

Den utvidgade rätten till komvux på gymnasial nivå för behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan är en rätt att uppnå grundläggande behörighet till sådana studier, dvs. sådan behörighet som för närvarande regleras i 3 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Genom det nya *andra stycket* utvidgas rätten till komvux på gymnasial nivå även på så sätt att en vuxen som har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare ska ha rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå för att uppnå särskild behörighet till sådan högskoleutbildning. Uttrycket högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare är avsett att ha samma innebörd som i högskoleförordningen. Liksom är fallet enligt första stycket krävs att den vuxne är behörig att delta i kom-

vux på gymnasial nivå enligt 20 §. Om personen har uppnått såväl en grundläggande som en särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare, har han eller hon vidare rätt att delta i komvux för att uppnå en eller flera andra särskilda behörigheter till högskoleutbildningen. En vuxen som har en grundläggande behörighet till en sådan högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare och dessutom har en särskild behörighet till sådan utbildning i form av en viss områdesbehörighet (jfr 7 kap. 9 § högskoleförordningen) har alltså rätt läsa en eller flera kurser inom komvux på gymnasial nivå för att skaffa sig en särskild behörighet i form av en annan områdesbehörighet.

Om den vuxne har uppnått grundläggande behörighet till studier inom yrkeshögskolan, har han eller hon enligt det nya *tredje stycket* också rätt att delta i komvux på gymnasial nivå för att uppfylla uppställda krav på särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Med sådana särskilda förkunskapskrav avses samma sak som i förordningen om yrkeshögskolan (se 3 kap. 3 § den förordningen). Liksom är fallet enligt första stycket krävs att den vuxne är behörig att delta i komvux på gymnasial nivå enligt 20 §. Om personen både har uppnått grundläggande behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan och uppfyller uppställda krav på särskilda förkunskaper för sådan utbildning, har han eller hon också rätt att delta i komvux för att uppfylla krav på andra särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Det kan t.ex. för en viss utbildning inom yrkeshögskolan ställas krav på sådana särskilda förkunskaper som en viss kurs i gymnasieskolan ger. En person som saknar dessa förkunskaper har då rätt att gå motsvarande kurs inom komvux. Kraven på särskilda förkunskaper för behörighet att antas till en utbildning inom yrkeshögskolan regleras som ovan framgått för närvarande i 3 kap. 3 § förordningen om yrkeshögskolan.

19 a § Om grundläggande behörighet enligt 19 § första stycket kan uppnås genom olika utbildningar, bestämmer hemkommunen vilken av utbildningarna som den ska erbjuda. Kommunen ska då

1. utgå från den vuxnes behov av särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller av särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan, och
2. så långt som möjligt beakta den vuxnes önskemål, tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om kommunens bestämmanderätt när det gäller vilken utbildning inom komvux som ska erbjudas en sökande som har rätt till komvux enligt 19 § första stycket. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

I 19 § regleras i vilka fall en person har rätt till komvux på gymnasial nivå för att uppnå behörighet till högre utbildning. I förevarande paragraf finns kompletterande bestämmelser för det fall en grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller till utbildning inom yrkeshögskolan kan uppnås genom olika utbildningar. I ett sådant fall är det enligt paragrafen hemkommunen som bestämmer vilken utbildning som den vuxne ska få delta i.

Av *första punkten* framgår att kommunen, vid sitt erbjudande av komvux, ska utgå från den vuxnes eventuella behov av särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare eller dennes behov av särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Situationen kan t.ex. vara den att grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå kan uppnås genom två olika kurser inom komvux och att en av kurserna är en sådan kurs som dessutom krävs för särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. I detta fall innebär bestämmelsen att kommunen ska beakta om den sökande har behov av särskild behörighet och i sådant fall erbjuda den av kurserna som krävs för sådan behörighet. Uttrycken högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå, högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare samt särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan är avsedda att ha samma innebörd som i högskoleförordningen respektive förordningen om yrkeshögskolan.

Enligt *andra punkten* ska kommunen också så långt som möjligt beakta den vuxnes önskemål, tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet.

renhet. Om den vuxne t.ex. kan uppnå särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan genom att läsa en av två olika kurser, ska kommunen, om det är möjligt, erbjuda den av de två kurserna som den vuxne föredrar.

19 b § *Den som har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 19 § har rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än sin hemkommun eller ett landsting, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen. I ett sådant fall är hemkommunen skyldig att ersätta den mottagande kommunens kostnader. Bestämmelserna i 15 kap. 32 § ska tillämpas när det gäller ungdomar till och med första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.*

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om rätt att delta i komvux någon annanstans än i hemkommunen och interkommunal ersättning. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Paragrafen motsvarar det hittillsvarande andra stycket i 19 §. Bestämmelsen ändras på så sätt att den görs tillämplig även på sådan rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå som regleras i 19 § andra och tredje styckena.

19 c § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kurser som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 § andra och tredje styckena.*

Paragrafen är ny och innehåller ett bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka kurser som en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå omfattar. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

I 19 § andra stycket finns det bestämmelser om rätt för den som har uppnått behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare att delta i utbildning inom komvux på gymnasial nivå. I 19 § tredje stycket finns motsvarande bestämmelser rörande den som har behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan. Enligt förevarande paragraf får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka kurser som dessa rättigheter att delta i komvux på gymnasial nivå omfattar. Det kan bl.a. bli fråga om att meddela föreskrifter om att vissa kurser inte ska omfattas av den utvidgade rättigheten. Uttrycket högskoleutbildning som påbörjas på grund-

nivå och som vänder sig till nybörjare samt särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan är avsedda att ha samma innebörd som i högskoleförordningen respektive förordningen om yrkeshögskolan.

23 § Den huvudman som anordnar utbildning på gymnasial nivå beslutar om en sökande ska antas till utbildningen. *En sökande som har rätt att delta i utbildning enligt 19 § ska dock alltid antas till utbildningen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om urval bland mottagna sökande.

I paragrafen finns bestämmelser om antagning till komvux på gymnasial nivå.

I *första stycket* anges bl.a. att huvudmannens möjlighet att besluta om vilka sökande som ska antas till en utbildning inom komvux på gymnasial nivå inte omfattar en sökande som har rätt till sådan utbildning enligt 19 §. Ändringen är endast redaktionell.

Andra stycket innehåller en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om urval bland mottagna sökande. Regleringen i 20 kap. innebär att alla behöriga sökande till komvux ska *tas emot* som sökande till utbildningen, men om antalet platser i komvux på gymnasial nivå är färre än antalet behöriga sökande måste huvudmannen göra ett *urval* bland de sökande. En mottagen sökande som får en plats i utbildningen *antas* till utbildningen. Ändringen är endast av redaktionell karaktär och påverkar alltså inte innehållet i sak.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

I punkten anges att föreslagna lagändringar träder i kraft den 1 januari 2017.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ds 2015:60

2. Bestämmelserna i 20 kap. 19 § i den nya lydelsen och i 20 kap. 19 a–19 c §§ tillämpas första gången på kurser och gymnasiearbeten som påbörjas efter ikraftträdet.

I punkten anges att bestämmelserna i 20 kap. 19 § i den nya lydelsen och i 20 kap. 19 a–19 c §§ tillämpas första gången på kurser och gymnasiearbeten som påbörjas efter ikraftträdet, dvs. den 1 januari 2017 eller senare.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

3. Bestämmelserna i 20 kap. 19 § i den äldre lydelsen gäller för kurser och gymnasiearbeten som har påbörjats före ikraftträdet.

Av punkten framgår att bestämmelserna i 20 kap. 19 § i den äldre lydelsen ska gälla för kurser och gymnasiearbeten som påbörjats före ikraftträdet, dvs. före den 1 januari 2017.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 11

Dnr KFKS 2015/807-875

SOU 2015:89; Ny Museipolitik**Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar till protokollet att kulturnämnden tar ställning till förslaget till yttrande vid sammanträdet den 16 februari 2016 där kommunstyrelsen föreslår att anta förslaget till yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Ärende

Kultur- och fritidsenheten ställer sig i sitt förslag till yttrande i stort positiv till betänkandet Ny Museipolitik. Enheten ser att den kunskapsförmedlande rollen som museer kan ha bör förtydligas mer i betänkandet och eventuellt kopplas till statsbidragen. Att förslaget till ny museilag kan antas att i viss mån påverka det kommunala självstyret får anses uppvägas av förtydligandena om museernas fria ställning och ökande möjligheter till inlån, att gallra och att samverka med övriga museer i det allmänna museiväsendet som lagen kan inspirera till.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 20 januari 2016

Förslag till yttrande

Sammanfattnings av betänkandet

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med kultur- och fritidsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

SOU 2015:89; Ny Museipolitik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar till protokollet att kulturnämnden tar ställning till förslaget till yttrande vid sammanträdet den 16 februari 2016 där kommunstyrelsen föreslås att anta förslaget till yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsenheten ställer sig i sitt förslag till yttrande i stort positiv till betänkandet Ny Museipolitik. Enheten ser att den kunskapsförmedlande rollen som museer kan ha bör förtydligas mer i betänkandet och eventuellt kopplas till statsbidragen. Att förslaget till ny museilag kan antas att i viss mån påverka det kommunala självstyret får anses uppvägas av förtydligandena om museernas fria ställning och ökande möjligheter till inlån, att gallra och att samverka med övriga museer i det allmänna museiväsendet som lagen kan inspirera till.

Ärendet

Regeringen har, med anledning av betänkandet, SOU 2015:89; Ny Museipolitik, som presenterar en översyn av de statliga museernas uppdrag, myndighets- och institutionsstruktur och regeringens styrning av dem, inbjudit kommuner att inkomma med synpunkter på betänkandet. Betänkandet föreslår bland annat att en museilag införs för att slå fast de allmänna museernas fria ställning som kunskapsinstitutioner i samhället och deras ansvar för att förmedla ett reflekterande förhållningssätt till historien och omvärlden. Enligt förslaget ska lagen innehålla bestämmelser om det allmänna museiväsendet, det vill säga alla offentligt stydda museer som har avlönad personal, oavsett om de har statlig, regional eller kommunal huvudman. Lagen bör, enligt betänkandet, inledas med en bestämmelse som anger att de allmänna museernas övergripande ändamål är att bidra till det demokratiska samhällets utveckling.

Förslag till yttrande

Kultur- och fritidsenheten föreslår att kommunen ska ställa sig i stort positiv till förslaget om ny museilag.

Museernas roll som kunskapscentra lyfts fram på olika sätt i betänkandet. Kultur- och fritidsenheten anser att det är en viktig roll som också kräver specifik pedagogisk och kommunikativ kompetens hos de anställda. Att i lagtext slå fast de allmänna museernas fria ställning och som fria kunskapsinstitutioner är mycket positivt. Att bidra till bildning är ännu ett sätt att beskriva museernas roll i framtidens samhälle. Oavsett hur den kunskapsförmedlande rollen definieras finns anledning att ännu tydligare lyfta fram den bildande eller kunskapsgenererande rollen i den nya museilagen och att koppla dessa tydligare till möjliga statsbidrag.

Eventuell påverkan på det kommunala självstyret behandlas på sidan 320 i betänkandet. Kultur- och fritidsenheten noterar att förslaget till ny museilag, viss mån, kan påverka det kommunala självstyret. Denna påverkan får dock anses uppvägas av förtydligandena om museernas fria ställning och ökande möjligheter till inlån, att gallra och att samverka med övriga museer i det allmänna museiväsendet som lagen kan inspirera till.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Sammanfattning av betänkandet

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Ulrika Westin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande med anledning av remiss av betänkandet (SOU 2015:89) Ny Museipolitik. Ku2015/02515/KL

Sammanfattning

Nacka kommun ställer sig positiv till delar i betänkandet (SOU 2015:89) Ny Museipolitik. Nacka kommun anser att det är viktigt att inte detaljreglera verksamheterna utan använda en eventuell ny lagstiftning så att verksamheterna får en tydlig målstyrning med en effektiv uppföljnings- och utvärderingssystematik, som i sin tur kan skapa en stabil och nytänkande drift och utveckling av verksamheterna. Vidare ser Nacka kommun fram emot ett regelverk som bidrar till en effektiv och nyskapande organisation, och som om möjligt minskar administrationen hos offentligt finansierade verksamheter oavsett om de är statligt, regionalt eller kommunalt finansierade. Nacka kommun noterar att förslaget till ny museilag, i viss mån, kan komma att påverka det kommunala självstyret vilket inte vore önskvärt.

Ärendet

Nacka kommun ställer sig positiv till delar i betänkandet och tar tillfället i akt att ge följande synpunkter.

En ny museilag skulle på ett tydligt sätt kunna möjliggöra ett större utrymme för museer, oavsett om de har statlig, regional eller kommunal huvudman, att driva och utveckla verksamheten på det sätt som huvudmannen bedömer vara bäst. Utrymmet för den egna bedömningen förutsätter en reglering som inte detaljstyr verksamheterna, men där det skapas tydliga ramar, målsättningar och en effektiv uppföljning och utvärdering för att ständigt öka kvaliteten. För detta behövs inte nya myndigheter eller krångliga och detaljstyrande lagar och regler.

Det är vidare bra att museernas roll som kunskapscentra lyfts fram på olika sätt i betänkandet och det är viktigt att museernas roll bidrar till bildning i framtidens samhälle. Men Nacka kommun förhåller sig frågande till om det behövs en ny lag för att kunna uppnå den frågeställningen. Att därtill koppla möjligheten till ansökningar om ytterligare statsbidrag, bidrar inte till en effektiv och nyskapande organisation, utan ökar om möjlig administrationen hos offentligt finansierade verksamheter på statlig, regional eller kommunal nivå.

Nacka kommun noterar att förslaget till en ny museilag, i viss mån, kan komma att påverka det kommunala självstyret. I betänkandet anges i sammanhanget förtydliganden om

museernas fria ställning och ökande möjligheter till inlån, att gallra och att samverka med övriga museer i det s.k. allmänna museiväsendet som en eventuell lag skulle kunna inspirera till. Denna påverkan ser inte Nacka kommun positivt på, då det i Nacka kommuns perspektiv, de facto inte behövs lagregler i detalj för att uppnå dessa målsättningar och möjligheter.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Nacka kommun

Ny museipolitik

Betänkande av Museiutredningen 2014/15

Stockholm 2015

SOU 2015:89

Sammanfattning

I enlighet med våra direktiv har utredningen genomfört en översyn av de statliga museernas uppdrag, myndighets- och institutionsstruktur samt regeringens styrning av dem. I betänkandet beskrivs de statliga museernas historia och museipolitikens utveckling över tid. Vidare behandlas hur vissa mer genomgripande samhällsförändringar påverkat förutsättningarna för museiverksamhet samt viktiga trender och utvecklingstendenser som kan förväntas vara av betydelse framöver. Mot denna samlade bakgrund lämnar vi sedan våra förslag.

En ny museipolitik – utgångspunkter

Vår samlade bedömning är att det behövs en ny inriktning för den statliga museipolitiken. Museerna har utvecklat sin verksamhet och kontinuerligt förhållit sig till samhällsutvecklingen under olika tidsperioder. Ändå tycks det vara svårt för museerna att få erkännande för mycket av det arbete som har gjorts. De har utretts gång efter annan och såväl problemformuleringar som lösningar återkommer utan synbar medvetenhet om historien och vilka åtgärder som tidigare har prövats.

Ett problem med den hittillsvarande museipolitiken är att den ofta förutsatt att tämligen storskaliga, organatoriskt inriktade åtgärder ska rå på t.ex. problem med ökade kostnader. Några tydliga belägg för att det finns stora vinster att göra om man gör på detta sätt finns dock inte. Ett annat problem är att dessa breda grepp kombinerats med en detaljstyrning som inte alltid tagit hänsyn till hur dessa kunskapsinstitutioner fungerar. Museerna har i alltför hög grad blivit styrd i enskildheter och ofta med utgångspunkt i rådande tidsanda.

För att komma till rätta med dessa problem och för att undvika att vissa ”eviga” problemformuleringar biter sig fast, föreslår utredningen att museipolitiken bör få en delvis ny inriktning. Den politiska styrningen bör bli tydligare vad gäller de principiella utgångspunkterna för museernas verksamhet och på samma gång mer övergripande inriktad än i dag. Utgångspunkterna för det allmännas stöd till museiverksamheterna måste bli tydligare, men institutionerna måste också ges större ansvar och möjligheter att förverkliga sina uppdrag.

En särskild museilag

Vårt förslag är att en museilag införs för att slå fast de allmänna museernas fria ställning som kunskapsinstitutioner i samhället och deras ansvar för att förmedla ett reflekterande förhållningssätt till historien och omvärlden. Enligt vårt förslag ska lagen innehålla bestämmelser om det allmänna museiväsendet, det vill säga alla offentligt styrda museer som har avlönad personal, oavsett om de har statlig, regional eller kommunal huvudman. Lagen bör inledas med en bestämmelse som anger att de allmänna museernas övergripande ändamål är att bidra till det demokratiska samhällets utveckling.

Fria kunskapsinstitutioner

De allmänna museerna ska stå fria från hindrande åtgärder som, av ideologiska eller andra skäl, syftar till att inskränka verksamheten. Utan hinder ska museerna, både på nationell, regional och kommunal nivå, kritiskt kunna granska samhället och lyfta fram kunskap som är av betydelse i dagens samhälle. Ett syfte med den föreslagna museilagen är att uttrycka museernas fria ställning i förhållande till den politiska beslutsnivån. Därför föreslår vi en bestämmelse om att huvudmannen för ett museum inte får vidta åtgärder som syftar till att inskränka museets fria förmedling av kunskap och upplevelser.

Publik verksamhet, kunskapsuppbryggnad och samlingsförvaltning

I museilagen ska det finnas generella bestämmelser om museernas huvudsakliga verksamhetsområden. Enligt vårt förslag ska det anges i lagen att utställningar och annan publik verksamhet ska präglas av allsidighet, öppenhet och kvalitet. Publik verksamhet ska vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas olika förutsättningar. Dessutom ska det anges i lagen att museerna inom sina ämnesområden ska bidra till forskning och annan kunskapsuppbryggnad samt att museerna ska ha hög kompetens inom sina ämnesområden och kunna belysa dessa ur olika perspektiv.

Vad gäller samlingsförvaltning sägs det i lagen att museerna har i uppdrag att aktivt förvalta sina samlingar för att nå verksamheternas mål. För att så ska kunna ske regleras det också i lagen att de statliga museerna har mandat att överläta lös egendom som ingår i de samlingar de förvaltar genom gåva, byte eller försäljning om den inte behövs för verksamheten. I en särskild bestämmelse regleras även de kommunala och regionala museernas möjligheter att gallra arkeologiskt material (fornfynd) som överläts av staten. Att museerna ges rätt att gallra är inte minst viktigt för att de ska kunna undvika skenande kostnader för samlingsförvaltningen.

Samverkan och spridning i hela landet

Det är av stort samhällsintresse att de gemensamt finansierade museerna når en bred och engagerad publik runt om i Sverige. Det ska därför anges i museilagen att de statliga museerna har ett särskilt ansvar för att tillgängliggöra sin verksamhet för människor i hela landet. Det kan ske genom vandringsutställningar eller filialer, men också genom att utnyttja digital teknik. För att alla i hela landet ska få bättre tillgång till museernas samlade resurser, ska det också regleras att alla museer inom det allmänna museiväsendet ska samverka. Bland annat ska det ske genom att de ställer föremål ur de egna samlingarna till varandras förfogande utan oskäliga avgifter eller administrativa hinder.

En ny myndighet för museer och utställningar

För att främja en museiverksamhet av hög kvalitet i hela landet är vårt förslag att en ny myndighet inrättas, Myndigheten för museer och utställningar. Myndigheten ska, bl.a. med utgångspunkt i den föreslagna museilagen, följa upp verksamhet inom och fördela bidrag till museisektorn. Myndigheten ska även kunna hantera förvaltningsuppgifter som rör utställningsgarantier och bidra till att stärka museiperspektivet på nationell nivå inom ramen för kultursamverkansmodellen. Myndighetens uppdrag ska innehålla ett ansvar för den officiella museistatistiken och viss omvärldsbevakning. Den nya myndigheten finansieras genom att medel överförs från Riksutställningar, som i sin tur avvecklas.

Kvalitetsutveckling genom kollegial granskning

För att komplettera regeringens ekonomiskt inriktade uppföljning av centralmusernas verksamhet behövs det bättre kvalitetsdrivande system i museisektorn. Granskningen av de statliga museiverksamheterna bör också i högre utsträckning än i dag skötas kollegialt. Dessutom bör de statliga museerna i högre utsträckning än i dag jämföras med liknande institutioner i andra länder. Den nya museimyndigheten föreslås därför ha som en av sina huvuduppgifter att organisera en professionsbaserad granskning av museiverksamheten vid centralmuseerna. I likhet med vad som är fallet inom högskolan bör utvärderingen av museiverksamheterna bygga på granskningar som genomförs av bedömagrupper med externa, oberoende sakkunniga (så kallad peer-review).

Nytt statsbidrag för samverkansprojekt i museisektorn

Vi föreslår att det inrättas ett nytt statsbidrag på totalt 28 miljoner kronor för samverkansprojekt kring utställningar och annan publik verksamhet. För att museiverksamhet ska komma fler till del är det enligt vår bedömning framför allt resurser för samverkansprojekt mellan museer – statliga, regionala, kommunala och enskilda – som saknas i dag. Kunskap och kompetens finns i dag i alla delar av systemet och med rätt resurser kan dessa aktörer, tillsammans och på

ett ickehierarkiskt sätt, skapa högkvalitativ och nydanande verksamhet i olika delar av landet.

En central uppgift för en samlad museimyndighet bör vara att sköta fördelningen av statsbidrag inom museisektorn. Det innefattar dels det nya statsbidrag vi föreslår, men också befintliga bidrag till centralmuseernas forskning, till arbetslivsmuseer och till försvarshistorisk museiverksamhet. Genom att samla denna uppgift hos en myndighet kan hanteringen effektiviseras och nödvändig kompetens byggas upp.

Mer konsekvent och bättre anpassad styrning

Mot bakgrund av det förslag som lämnats om en ny museilag bör regeringen göra en genomgång av myndighetsinstruktioner och motsvarande styrdokument på museiområdet för att anpassa dessa till den nya regleringen av vissa övergripande frågor. Syftet bör dels vara att skapa större enhetlighet i hur bestämmelserna är formulerade och dels att tydligare än i dag uttrycka museernas särart. Inom de huvudsakliga verksamhetsområdena – publik verksamhet, kunskapsuppbryggnad och samlingsförvaltning – bör museerna ges i uppdrag att ta fram strategiska planer som kan tas till utgångspunkt för den kollegiala granskning som vi föreslår.

Bättre möjligheter att använda avgiftsinkomster

I dag är det ett bekymmer för flera statliga museer att de avgiftsinkomster de får in inte alltid kan investeras i den verksamhet som egentligen är mest prioriterad. Därför är vår bedömning bl.a. att en generell ändring bör göras i de statliga museernas regleringsbrev som gör det möjligt att driva museibutiker med vinst och att använda inkomsterna i övrig verksamhet. Vidare bör de museer som arbetar aktivt med internationella vandringsutställningar ges rätt att använda inkomsterna från sådana i övrig verksamhet.

Länk till Betänkande av Museiutredningen 2014/15:

<http://www.regeringen.se/contentassets/a7f58685a4964dbfb276541303516196/ny-museipolitik-sou-201589.pdf>

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 12

Dnr KFKS 2015/833-860

Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa områden

Yttrande till Kulturdepartementet

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar att kulturnämnden tar ställning till förslaget till yttrande den 16 februari 2016 där kommunstyrelsen föreslås att anta föreslaget yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelse över Statens Kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden.

Ärende

Kultur- och fritidsenheten ställer sig i sitt förslag till yttrande i stort positiv till Statens Kulturråds delredovisning av uppdraget att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden 2016-2018. Nacka kommun vill trots det ta tillfället i akt att förmedla synpunkter på Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden. Kultur- och fritidsenheten anser att förtydliganden om hur man avser att deltagande i offentligt finansierad kultur ska mätas eller beskrivas bör göras. Vidare finns det anledning att på ett tydligare sätt beskriva vad som avses med att projekt som ansöker om bidrag ska beskriva ”en mångfald av konstnärliga uttryck”.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 14 januari 2016

Förslag till yttrande

Delredovisning av Kulturrådets uppdrag att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med kultur- och fritidsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa områden

Yttrande till Kulturdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar att kulturnämnden tar ställning till förslaget till yttrande den 16 februari 2016 där kommunstyrelsen föreslås att anta föreslaget yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelse över Statens Kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsenheten ställer sig i sitt förslag till yttrande i stort positiv till Statens Kulturråds delredovisning av uppdraget att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden 2016–2018. Nacka kommun vill trots det ta tillfället i akt att förmedla synpunkter på Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden. Kultur- och fritidsenheten anser att förtydliganden om hur man avser att deltagande i offentligt finansierad kultur ska mätas eller beskrivas bör göras. Vidare finns det anledning att på ett tydligare sätt beskriva vad som avses med att projekt som ansöker om bidrag ska beskriva ”en mångfald av konstnärliga uttryck”.

Ärendet

Regeringen har, med anledning av Statens Kulturråds delredovisning av dess uppdrag att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden 2016–2018, inbjudit kommuner att inkomma med synpunkter på delredovisningen.

Satsningens innehåll ska utgå från de boendes behov och önskemål och präglas av brett medborgarinflytande och syftet med satsningen är att skapa goda förutsättningar för ökat inflytande, delaktighet och utbud av kultur och konstnärlig gestaltning i vissa utvalda bostadsområden. Vidare bör satsningen nå alla åldersgrupper och ökad demokratisk delaktighet. Den bör främst vända sig till områden med lågt valdeltagande.

Förslaget till yttrande

Kultur- och fritidsenheten ställer sig i sitt förslag till yttrande positiv till den bidragsförordning som föreslås i Statens Kulturråds delredovisning av uppdraget att ta fram en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden. Kultur- och fritidsenheten har

följande synpunkter på den föreslagna bidragsförordningen som beskrivs i Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden.

Under rubriken ”Stödets utformning- Förslag till bidragsförordning” på sidan 7 – föreslår Kultur- och fritidsenheten att Nacka kommun påtala vikten av att man under ”Förutsättningar för statsbidraget” 3 §, ytterligare förtydligar vad som avses med ”...i stadsdelar där det finns ett begränsat deltagande i offentligt finansierad kultur”. Det är av vikt att beskriva hur deltagandet i offentligt finansierad kultur ska mäts eller definieras.

Under ”Stödets utformning- Grunder för bedömning” på sidan 9 - I avsnittet om grund för prioritering är att projektansökan beskriver ” - en mångfald av konstnärliga uttryck” finns anledning att uttrycka sig mer precist. Att som första punkt för prioritering av projektansökningar formulera ett så förhållandevis oprecist kriterium som ”en mångfald av konstnärliga uttryck” bör undvikas till förmån för ett förtydligande av ett minsta antal ”konstnärliga uttryck” eller ett antal olika ”konstnärliga uttryck” i samverkan.

Under ”Stödets utformning – Grunder för bedömning på sidan 9 – I samma avsnitt som ovanstående punkt men längre ned finns anledning att under rubriken Prioriterade är projekt som verkar i bostadsområden där - valdeltagandet och deltagandet i offentligt finansierad kultur är lågt, förtydliga hur potentiella aktörer förväntas beskriva och visa att invånarnas i bostadsområdets deltagande i offentligt finansierad kultur är lågt. Valdeltagandet mäts centralt och kan med förhållandevis enkla medel redovisas, men hur är tanken att ansökande aktörer ska beskriva invånarnas deltagande i offentligt finansierad kultur. Det finns anledning att förtydliga på vilket sätt detta ska mäts eller verifieras.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Förslag till yttrande.
2. Delredovisning av Kulturrådets uppdrag att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden.

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Ulrika Westin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande om förslag till bidragsförordning med anledning av Statens Kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden (Dnr Ku 2015/02737/KI)

Sammanfattning

Generellt anser Nacka kommun att eventuella möjligheter till ansökningar om statsbidrag, lägger hinder för en effektiv och nyskapande organisation och ökar om möjligt administrationen hos offentligt finansierade verksamheter oavsett om de är statligt, regionalt eller kommunalt finansierade. Med den utgångspunkten vill ändå Nacka kommun ta tillfället i akt att till Statens Kulturråds delredovisning av uppdraget att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden 2016-2018, förmedla synpunkter på den alternativa lösningen. Nacka kommun anser att förtydliganden om hur man avser att deltagande i offentligt finansierad kultur ska mätas eller beskrivas bör göras. Vidare finns det anledning att på ett tydligare sätt beskriva vad som avses med att projekt som ansöker om bidrag ska beskriva ”en mångfald av konstnärliga uttryck”.

Ärendet

Generellt anser Nacka kommun att eventuella möjligheter till ansökningar om statsbidrag lägger hinder för en effektiv och nyskapande organisation och ökar administrationen hos offentligt finansierade verksamheter. Skulle ändå en sådan reglering som föreslås vara det enda alternativet, föranleder det Nacka kommun att ha följande synpunkter på den föreslagna bidragsförordningen som beskrivs i Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden.

Stödets utformning - Förslag till bidragsförordning (s. 7)

Vi vill påtala vikten av att man under - Förutsättningar för statsbidraget 3§ ytterligare förtydligar vad som avses med ”... i stadsdelar där det finns ett begränsat deltagande i offentligt finansierad kultur”. Det är av vikt att beskriva hur deltagandet i offentligt finansierad kultur ska mätas eller definieras.

Stödets utformning - Grunder för bedömning (s. 9)

I avsnittet om grund för prioritering är att projektansökan beskriver ” - en mångfald av konstnärliga uttryck” finns anledning att uttrycka sig mer precist. Att som första punkt för prioritering av projektansökningar formulera ett så förhållandevis oprecist kriterium som ”en mångfald av konstnärliga uttryck” bör undvikas till förmån för ett förtydligande av ett minsta antal ”konstnärliga uttryck” eller ett antal olika ”konstnärliga uttryck” i samverkan.

Stödets utformning – Grunder för bedömning (s. 9)

Vidare finns anledning att under rubriken Prioriterade är projekt som verkar i bostadsområden där - valdeltagandet och deltagandet i offentligt finansierad kultur är lågt, förtydliga hur potentiella aktörer förväntas beskriva och visa att invånarnas i bostadsområdets deltagande i offentligt finansierad kultur är lågt. Valdeltagandet mäts centralt och kan redovisas, men hur är tanken att invånarnas deltagande i offentligt finansierad kultur ska mäts/uppskattas/verifieras?

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Nacka kommun

2015 -12- 10

Dnr
Dpl

Beslut

2015-11-13

GD 2015:270

Dnr KUR 2015/6946

REGERINGSKANSLIET
Kulturdepartementet

2015 -11- 13

Dnr. KU 2015/02737/KIKulturdepartementet
103 33 Stockholm**Delredovisning av Kulturrådets uppdrag att förbereda en satsning på
kulturverksamheter i vissa bostadsområden**

Härmed överlämnas delredovisning i enlighet med uppdrag Ku 2015/01872/KI.

Handläggningen av ärendet

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Staffan Forssell efter föredragning av handläggare Edna Eriksson, Viktoria Nguema och Simon Strömberg. I beredningen av ärendet har även enhetscheferna Lotta Brilioth Biörnstad, Lisa Poska, Mika Romanus samt verksamhetsstrateg Signe Westin deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Staffan Forssell

KULTURVERKSAMHETER I VISSA BOSTADSORÅDEN

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3
INLEDNING	4
UPPDRAGET	5
STÖDETS UTFORMNING	6
BAKGRUND	6
FÖRSLAG TILL BIDRAGSFÖRORDNING	7
GRUNDER FÖR BEDÖMNING	9
FÖRSLAG	10
UTGÅNGSPUNKTER	10
FÖRSLAG PÅ BENÄMNING PÅ SATSNINGEN – ÄGA RUM	10
SAMVERKAN	10
Nationellt och internationellt utbyte och lärande	10
LÄRANDE FÖRHÄLLNINGSSÄTT	11
Följeforskning	11
KOMMUNIKATION	11
JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING	12
INTEGRERING MELLAN ÄGA RUM OCH ÖVRIGA PÅGÅENDE SATSNINGAR OCH VERKSAMHETER	12
Kulturrådet	12
Övriga satsningar och stödformer	12
FRAMTAGANDET AV DELREDOVISNINGEN	14
OMVÄRLDSBEVAKNING OCH RESEARCH	14
Kulturvanor	14
Nya folkrörelser	16
Valdeltagande	17
UTPEKADE PARTER	17
KULTURRÅDETS WORKSHOPS	18
Workshops med lokalt engagerade	18
Konstrådet	18
Visionsworkshop ”Öppna staden”	18
STUDIERESOR	19
Arts Council England	19
Barking	19
Doncaster	19
Dewsbury	19
Studieresa till New York	20
Creative Time	20
No Longer Empty	20
New York City Housing Authority	20
Majora Carter Group	20
DELTAGANDE UNDER KONFERENSER, SEMINARIER OCH MÖTEN	21
KÄLLHÄNVISNING	22
BILAGOR	23

SAMMANFATTNING

Regeringen har gett Kulturrådet i uppdrag att ta fram ett förslag på en satsning under 2016-2018. Syftet är att ytterligare stärka kulturen i ett antal bostadsområden runt om i landet med lågt valdeltagande och lågt deltagande i offentligt finansierad kultur.

I Sverige finns en god spridning av kulturverksamheter och många tar del av offentligt finansierad kultur på olika sätt. Men det finns platser där dessa gemensamt finansierade kulturverksamheter och det traditionella föreningslivet har svårt att engagera vissa grupper.

Kulturrådet föreslår därför en satsning som syftar till att stödja projekt som genom en bred lokal samverkan initierar och utvecklar konst och kultur i vissa bostadsområden utifrån invånarnas behov. Satsningen föreslås heta Äga Rum. Namnet har tagits fram i samråd med Konstrådet som har ett motsvarande uppdrag inom konstnärlig gestaltning. Äga Rum manifesterar att något ska ta plats men signalerar också att invånarna får vara med och påverka, att äga rummet.

Projekt som får bidrag via Äga Rum ska bidra till att en mångfald av konst och kultur kommer till stånd. Det finns många offentliga och privata rum och lokaler som kan upplåtas för skapande på nya sätt. Det finns även en mångfald av uttryck och konstformer som ligger nära många invånare, såsom film, foto, spel och andra digitala tekniker. Projekt som hittar sätt att kombinera eller bruka detta kommer att prioriteras.

Projekten ska drivas genom ett lokalt partnerskap. Huvudmannen för projektet, som inte kan vara en offentlig part, ska göra en gemensam ansökan tillsammans med andra aktörer. Det är viktigt att samverkan är tydlig och att alla parter har inflytande i skapandet av gemensam långsiktig vision utifrån vilken man skapar en konkret plan för vad man vill göra under projektperioden. Sammansättningen ska bestå av minst en ideell verksamhet med förankring i området och kan med fördel bestå av enskilda aktörer, en kulturorganisation och gärna en offentlig part, som till exempel kan vara en kulturskola, ett bibliotek eller en stadsdelsförvaltning. Kulturrådet ser även att fastighetsbolag, centrumägare eller annan lokal kommersiell verksamhet kan ingå i partnerskapet.

Satsningarna inom Äga Rum ska ha ett lärande förhållningssätt. De ska vara experimenterande och modiga där nya sätt att inspirera och engagera invånarna med kultur prövas, vilket skapar utrymme för utveckling.

Denna delredovisning har tagits fram under september–oktober 2015 av en arbetsgrupp inom Kulturrådet. Arbetsmetoden har varit att ta tillvara befintlig forskning, rapporter och annan analys som berör satsningen men också att initiera egna möten och workshops och delta på andras sammankomster och konferenser för att få en stor volym av olika perspektiv, behov och erfarenheter.

INLEDNING

I Sverige finns en god spridning av kulturverksamheter i hela landet där många tar del av offentligt finansierad kultur på olika sätt. Cirka 400 000 unga deltar i kulturskolans verksamheter¹, landets museer hade 2013 drygt 17 miljoner besök² och de svenska folkbibliotekens totala utlåning 2012 uppgick till 68 miljoner utlån³. Samtidigt finns behov av kultur- och demokratifrämjande insatser på en rad platser och områden runt om i landet. Dagens samhälle blir mer och mer heterogent, vilket skapar olika förutsättningar för människors kulturvanor.⁴ Det finns platser där offentligt finansierade kulturverksamheter och det traditionella föreningslivet har svårt att engagera vissa grupper.

Samtidigt växer nya urbana folkrörelser fram, där både kultur och andra frågor engagerar. Viljan att organisera sig, skapa, dela, konsumera kultur och delta i kulturlivet finns överallt även om man inte tar del av det gemensamt finansierade kulturutbudet. De rörelser som uppstår svarar oftast på ett tydligt behov och drivs många gånger av människor med lokal förankring som äger stort engagemang till sina områden. Många etablerade verksamheter inom folkrörelser och det offentliga arbetar intensivt med att hitta nya former för att möta invånarnas engagemang. En utmaning är att det finns en utbredd projekttrötthet i många av dessa områden som visar på ett behov av kontinuitet och hållbarhet.⁵

För att möta utmaningarna är det viktigt att ta reda på vilka behov invånarna faktiskt har och låta verksamheten påverkas av detta. Därför är det avgörande att fler får tillgång till att medskapa och skapa själva och inte enbart ses som publik till andras aktiviteter.

I dagens globaliserade värld kan det lokala bostadsområdet ha mer gemensamt med en liknande plats i en annan del av världen än grannorten som har andra förutsättningar. Genom sociala medier skapas kreativa kontakter och utbyten mellan individer och rörelser. Tack vare tillgänglig teknik kan fler skapa och ta del av andras skapande av musik, film, TV, radio, pod, foto och litteratur. Digitaliseringen har gjort det möjligt för individer att mötas och lära sig av varandra utan krav på professionalitet och utbildning.

¹ Kulturskolerådets statistikinsamling. *Lägesrapport 2014 – resultat från Kulturskolerådets statistikinsamling*, s. 1

² Myndigheten för Kulturanalys. *Kulturanalys 2015*, s. 15

³ Kungl. Biblioteket, *Bibliotek 2014 – offentligt finansierade bibliotek*, s. 5

⁴ Myndigheten för Kulturanalys. *Samhällstrender och kulturvanor: en omvärldsanalys*, s. 21

⁵ Folkets hus och Parker. *Nya mötesplatser*, s. 8

UPPDAGET

Regeringen har uppdragit åt Kulturrådet att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden 2016–2018. Satsningens innehåll ska utgå från de boendes behov och önskemål och präglas av brett medborgarinflytande. Kulturrådet ska i detta uppdrag samråda med Konstrådet som getts motsvarande uppdrag inom området konstnärlig gestaltning.

I uppdraget ingår bland annat att:

- förbereda satsningen och föreslå former för hur den ska genomföras och följas upp,
- lämna förslag till en bidragsförordning eller hur regeringens övriga styrdokument bör formuleras,
- i samråd med Konstrådet föreslå en gemensam benämning på satsningen 2016–2018.

STÖDETS UTFORMNING

Bakgrund

Inom ramen för bidragsgivningen kommer Kulturrådet att bevilja stöd till ett begränsat antal projekt med spridning över landet för att möjliggöra färre men större satsningar. Kulturrådets förslag till bidragsförordning utgår från ett antal grunder för bedömning som ska verka för tydighet gentemot sökande och ge myndigheten möjlighet att bedöma en helhet.

Projekt som får finansiering via satsningen ska bidra till att en mångfald av konst och kultur kommer till stånd. Det finns många offentliga och privata rum och lokaler som kan upplåtas för skapande på nya sätt. Det finns även en mångfald av uttryck och konstformer som ligger nära många invånare, såsom film, foto, spel och andra digitala tekniker. Projekt som hittar sätt att kombinera eller bruka detta kommer att prioriteras.

Projekten ska drivs genom ett lokalt partnerskap. Huvudmannen för projektet, som inte kan vara en offentlig part, ska göra en gemensam ansökan tillsammans med andra aktörer. Det är viktigt att samverkan är tydlig och att alla parter har inflytande i skapandet av gemensam långsiktig vision utifrån vilken man skapar en konkret plan för vad man vill göra under projektperioden.

Sammansättningen ska bestå av minst en ideell verksamhet med förankring i området och kan med fördel bestå av enskilda aktörer, en kulturorganisation och gärna en offentlig part, som till exempel kan vara en kulturskola, ett bibliotek eller en stadsdelsförvaltning. Kulturrådet ser även att fastighetsbolag, centrumägare eller annan lokal kommersiell verksamhet kan ingå i partnerskapet. Sammansättningen inom partnerskapet kan förändras under projektets gång.

De ska använda sig av metoder för beslutsfattandet inom projekten som är så nära invånarna som möjligt.

Förslag till bidragsförordning

Förordning (2015:XXX) om statsbidrag till kulturverksamhet i vissa bostadsområden

Inledande bestämmelse

1 § I denna förordning finns bestämmelser om statsbidrag till kulturverksamhet i vissa bostadsområden. Statsbidrag lämnas i den mån det finns tillgång på medel.

Ändamålet med statsbidraget

2 § Ändamålet med statsbidraget är att stödja projekt som genom samverkan och medskapande processer skapar konst och kultur utifrån invånarnas behov.

Förutsättningar för statsbidrag

3 § Statsbidrag enligt denna förordning får lämnas för utveckling och skapande av kulturverksamheter i stadsdelar där det finns ett begränsat deltagande i offentligt finansierad kultur.

4 § Statsbidrag får lämnas till sökande som kan visa upp samarbete med andra organisationer.

5 § Statsbidrag får endast lämnas till enskilda juridiska personer eller näringsidkare.

6 § Statsbidrag får inte lämnas till en organisation som har skulder för skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs.

Ärendenas handläggning

7 § Kulturrådet prövar frågor om statsbidrag enligt denna förordning.

8 § En ansökan om statsbidrag ska vara skriftlig. Sökanden ska till Kulturrådet lämna de handlingar och uppgifter som myndigheten behöver för att kunna pröva ansökan.

9 § Ett beslut om statsbidrag får förenas med villkor. Dessa ska framgå av beslutet. I beslutet ska även sista dag och villkor för redovisning enligt 10 § anges.

Redovisning

10 § Den som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning ska till Kulturrådet redovisa hur medlen har använts och vilka resultat som har uppnåtts.

Återbetalning och återkrav

11 §

Kulturrådet får besluta att ett beviljat statsbidrag tills vidare inte ska betalas ut, om det kan antas att bidraget har beviljats på felaktiga uppgifter.

12 § Mottagaren av ett bidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har försakat att bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål som det har beviljats för,
4. mottagaren inte lämnar sådan redovisning som avses i 10 §, eller
5. villkor i beslutet inte har följts.

13 § Om någon är återbetalningsskyldig enligt 12 §, får Kulturrådet besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidraget. Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) tas ut på beloppet.

Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att efterge återkrav helt eller delvis.

Bemyndigande

14 § Kulturrådet får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

15 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Grunder för bedömning

Kulturrådet föreslår att följande kriterier och grunder för bedömning är vägledande för beslut om stöd.

Grund för prioritering är att projektansökan beskriver

- en mångfald av konstnärliga uttryck,
- samverkan mellan professionella och amatörer och krafter från ideella, kommersiella och offentliga aktörer,
- en långsiktig vision som i samverkan ska åstadkommas,
- hur sökande hittar sätt att använda och återbruka befintliga offentliga och kommersiella rum och lokaler så de når fler av sina invånare,
- hur nya sätt att kommunicera med och involvera nya målgrupper kan utforskas,
- ett tydligt lärande perspektiv för att möjliggöra spridning.

Vidare prioriteras projektansökningar som är väl förankrade i bostadsområdet och sätter invånarnas behov i centrum genom att

- det i ansökan tydligt redogörs för hur man kommer arbeta med att ta reda på invånarnas behov,
- ansökan beskriver hur invånarnas behov utgör utgångspunkt för långsiktiga visioner och konkreta verksamheter,
- den lokala förankringen i bostadsområdet är tydligt beskriven,
- medskapande processer och invånarinflytande under hela satsningen finns beskrivna,
- vända sig till alla åldersgrupper,
- verksamheten utgår från samverkan mellan aktörer med olikartade kompetenser och uppdrag som kompletterar varandra. Samverkan kan till exempel ske mellan kulturverksamheter i samverkan med de som verkar inom områden som stadsplanering, bostad, idrott, hälsa och utbildning.

Prioriterade är projekt som verkar i bostadsområden där

- valdeltagande och deltagandet i offentligt finansierad kultur är lågt,
- förvärvsfrekvensen och medelinkomsten är låg och en hög andel elever saknar behörighet till gymnasieskolan.

FÖRSLAG

Kulturrådet har utöver förslag till bidragsförordning och grunder för bedömning arbetat med att ta fram förslag inom följande områden:

- Utgångspunkter för satsningen.
- Ett förslag på gemensam benämning på satsningen för Kulturrådet och Konstrådet efter samverkan mellan myndigheterna.
- Förslag på hur satsningen bör genomföras och följas upp.

Utgångspunkter

Statens konstråd och Statens kulturråd har enats om följande gemensamma utgångspunkter för sina respektive uppdrag inom ramen för satsningen:

- *Invånarnas kreativitet och platsernas potential i centrum.* Fler ska kunna välja, skapa och ta del av kultur där de bor.
- *Ta plats i bostadsområden med lågt valdeltagande* och där deltagandet i offentligt finansierad kultur är begränsat. Bidra till en långsiktig utveckling av det lokala samhället genom att ge fler invånare möjlighet att inspireras, utveckla sina förmågor och därigenom stärka engagemanget och kreativiteten där de bor.
- *Involvera invånarna* och andra aktörer genom lokal samverkan med den professionella kulturen. Invånarna involveras som projektdeltagare, kulturutövare och publik.
- *Öppna möjligheter för bred samverkan* som kan haka in i andra satsningar inom stadsutveckling, boende, demokrati och tillgänglighet.
- *Ha ett prövande anslag, mod och vilja att utvecklas.* Det krävs ömsesidighet, ödmjukhet, mod och förändringsvilja för att samverka.

Förslag på benämning på satsningen – Äga Rum

Statens konstråd och Statens kulturråd har enats om den gemensamma benämningen *Äga Rum* för den aviserade satsningen. Rubriken täcker såväl permanenta och tillfälliga konst- och kulturhändelser som tillgänglighet till och makt över platsen där man bor. Dessa många olika rum står i gemensamt fokus för de båda myndigheternas uppdrag.

För att tydliggöra vad som skiljer myndigheternas olika uppdrag inom ramen för den gemensamma satsningen, kommer varje myndighet att ha en egen underrubrik. Avsikten är att fastställa dessa under hösten.

Samverkan

Nationellt och internationellt utbyte och lärande

Samverkan på lokal, nationell och internationell nivå är en förutsättning för att nå långsiktiga effekter. Det finns helt klart en stor kunskap och erfarenhet av medskapande både inom och utanför den svenska kultursektorn som är viktig att ta vara på. Kulturrådet ser ett behov av att ta tillvara på erfarenheterna från de olika projektet inom Äga Rum genom att skapa ett utbyte mellan de olika platserna. Det finns även behov av

att nationellt och internationellt lyfta satsningens erfarenheter för att hitta möjligheter att korsbefruktta olika nationella uppdrag med liknande inriktning och samverka med andra där det finns ett intresse för medskapande arbetsmetoder. Alla i uppdraget utpekade aktörer spelar här en viktig roll men även andra organisationer och myndigheter som arbetar för ökad tillgänglighet, utveckling och delaktighet.

Löpande samarbete med Konstrådet

Kulturrådet och Konstrådet har av regeringen fått i uppdrag att främja en statlig samsyn inom satsningen. Det ska därför finnas ett löpande samarbete mellan myndigheterna för att understödja varandras processer och samordna där det finns skäl till det.

Referensgrupp

För att säkerställa att de projekt som slutligen får en finansiering verkligen har potential att lyckas och att de utvalda projekten har en bredd i inriktningen så är det en fördel om fler är delaktiga i urvalsarbetet och i arbetet med att följa utvecklingen i satsningarna. I urvalsprocessen är en möjlighet att en referensgrupp tillsätts för bedömning av projekt. Referensgruppen kan bestå av representanter från lokalt förankrade ideella verksamheter, det professionella kulturlivet samt andra experter inom exempelvis stadsutveckling, lokalt delaktighetsarbete och medskapande.

Lärande förhållningssätt

Satsningarna inom Äga Rum ska ha ett lärande förhållningssätt. De ska vara experimenterande och modiga där nya sätt att inspirera och engagera invånarna med kultur prövas, vilket skapar utrymme för utveckling. Dessa erfarenheter bör fångas upp såväl lokalt som nationellt och internationellt för att spridas till så många som möjligt. Kulturrådet ser gärna att satsningen arbetar med ett strukturellt lärande där erfarenheter från projekten tas tillvara.

Följeforskning

För att kunna fånga upp de erfarenheter som generereras i satsningen så är det viktigt att en nationell följeftorskning bedrivs. Kulturrådet föreslår att Myndigheten för kulturanalys följer och utvärderar satsningarna i Äga Rum inom ramen för myndighetens uppdrag.

Även de lokala projekten uppmanas att initiera samarbeten med universitet, högskolor eller andra aktörer för att följa upp effekterna av projekten ur ett tvärvetenskapligt perspektiv.

Kommunikation

Äga Rum ska utformas så att aktörer som inte är vana att söka offentliga bidrag ges råd och stöd att formulera sina ansökningar och rapporteringar. En viktig roll för Kulturrådet blir att tillhandahålla information och kommunicera den så att man når nya målgrupper.

Websida för Äga Rum

En gemensam websida för Äga Rum produceras där information om de olika lokala satsningarna på Konstrådet och Kulturrådet lyfts fram. Den blir basen för den interna kommunikationen inom Äga Rum där de deltagande projekten kommer att kunna hitta vägledning och erfarenhetsutbyte som ett stöd för deras processer. Hemsidan blir även skyttfönstret utåt där alla involverade projekt kommer att presenteras och visualiseras på ett tilltalande sätt med berättandet i fokus.

För att kunna nå fram till nya målgrupper behövs plattformsoberoende innehåll som kan spridas i bloggar, andra hemsidor och i sociala medier. Film, foto och berättande i olika former behöver skapas. Användandet av en Youtubekanal skulle kunna vara en yta för att kommunicera vad Kulturrådets satsning handlar om och vara en plats för informationsfilmer om hur man söker pengar och hur man kan engagera sig lokalt.

Jämställdhetsintegrering

Äga Rum kommer att integreras i myndighetens arbete kring Jämställdhetsintegrering. Satsningen kommer att sätta stort fokus på att motverka all form av diskriminering.

Integrering mellan Äga Rum och övriga pågående satsningar och verksamheter

Kulturrådet

Inom Kulturrådet finns andra bidragsformer och verksamheter som kan komplettera, förstärka eller bredda Äga Rum. Exempel kan vara bidrag till arrangörer, Skapande skola och insatser för läsfrämjande verksamhet.

Landsting och regioner inom kultursamverkansmodellen är en naturlig part i relation till uppdraget. Kulturrådet ser landsting och regioner och verksamheter som omfattas av kultursamverkansmodellen som en betydelsefull arena för lärande, kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte i relation till satsningen. De kan även vara möjliga partners och en resurs till de aktörer som kommer att bedriva projekten. De resurser som finns inom ramen för kultursamverkansmodellen kan på så sätt förstärka satsningen, men även ge en långsiktighet samt bidra till spridning av erfarenhet och metoder.

Övriga satsningar och stödformer

Regeringens satsning på stöd till utomhusmiljöer i områden med socioekonomiska utmaningar och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) satsning på lokala resurscenter för demokratisk delaktighet kan komplettera Äga Rum. En annan möjlig resurs är befintliga mikrofinansieringsbidrag som många kommuner, landsting och regioner redan idag erbjuder.

Via Boverket finns möjligheten att söka bidrag för stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler och utvecklingsbidrag för ungdomsverksamhet i allmänna samlingslokaler.

Det finns även möjligheter att samordna Åga Rum med vissa stödformer inom några av Europeiska unionens stödprogram. Programmen ställer olika krav på vilken typ av aktörer som är berättigade att söka stöd och vilken typ av projekt/aktiviteter som kan ges stöd. En generell bedömning är att vissa stödformer inom EU:s sektorsprogram Erasmus+, Kreativa Europa och Europa för medborgarna samt Europeiska socialfonden kan vara av särskild vikt.

Ytterligare möjligheter finns i att samverka med länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands, Skåne och Kronobergs län i deras satsning att främja erfarenhets- och kunskapsutbyte om det sociala hållbara perspektivet inom urbant utvecklingsarbete.

FRAMTAGANDET AV DELREDOVISNINGEN

Tiden för arbetet med att ta fram delredovisningen har varit begränsad till perioden september–oktober 2015 och arbetsgruppen, bestående av Edna Eriksson, projektledare, Viktoria Nguema och Simon Strömberg, är sammansatt utifrån erfarenheter som omfattar både direkt lokalt arbete samt kommunala och statliga erfarenheter på kulturområdet. Arbetsmetoden har varit att:

- ta tillvara befintlig forskning, rapporter och annan analys som berör satsningen.
- initiera egna möten och workshops och delta på andras sammankomster och konferenser för att få en stor volym av olika perspektiv, behov och erfarenheter.
- ta tillvara kunskaper och erfarenheter av befintliga projekt och verksamheter från olika platser i Sverige och utlandet som varit i linje med satsningen.

Arbetsgruppen har haft en bred dialog med enskilda initiativtagare, lokala aktörer, föreningsliv, kommunala och regionala tjänstemän och politiker samt träffat parterna som är utpekade i uppdraget. Sammanlagt har arbetsgruppen fört samtal med över 1 000 personer genom enskilda möten, konferenser och workshops. Arbetsgruppen har träffat aktörer med en spridning över landet i både stad och landsbygd; aktörer som verkar i kulturlivet men också aktörer som verkar inom många andra områden som till exempel stadsplanering, arbetsmarknadsinsatser, satsningar kring mänskliga rättigheter, utbildning och näringsliv.

Arbetsgruppen har genomfört studieresor till England och New York.

Arbetsgruppen har i bred samverkan med befintlig verksamhet på Kulturrådet diskuterat möjligheter att samordna och förstärka satsningen med andra befintliga bidragsformer och övrig verksamhet.

Omvärldsbevakning och research

Kulturvanor

Ett primärt researchområde har varit att få en överblick av kulturvanor för att bättre förstå vem som konsumrar och utövar kultur men även varför. ”Nationella folkhälsoenkäten” av Folkhälsomyndigheten, ”Undersökningar av levnadsförhållanden” av Statistiska centralbyrån (SCB), ”Kulturanalys 2015” av Myndigheten för kulturanalys och ”Svenska kulturvanor” av SOM-institutet är fyra nationella undersökningar som erbjuder viss, om än begränsad, förståelse av kulturkonsumtion och utövande idag. I samtliga undersökningar förs statistik över kostnader och besökare eller deltagare i offentligt finansierade verksamheter, såsom folkbibliotek, museer och studiecirklar samt aktiviteter som teater- och dansföreställningar och klassiska musikkonserter. Undersökningen ”Svenska kulturvanor” inkluderar ett bredare urval vad det gäller kulturutövande, där fotografi, teckning, poesi och dagboksskrivande inräknas.

Samtliga undersökningar påvisar liknande mönster. Konsumtion, tillgång och möjlighet att delta i kultur tycks vara högre bland individer med stort kulturellt och ekonomiskt kapital. Män med lägre inkomst och utbildningsgrad deltar mindre i jämförelse med kvinnor i samma grupp. Utrikesfödda har lägre deltagande jämfört med inrikes födda. Detsamma gäller även för personer med funktionsvariationer jämfört med personer utan funktionsvariation. Kulturkonsumtion och -utövande tycks även minska med åldern.

Den tillgängliga statistiken saknar svar på kvalitativa frågeställningar, som skulle kunna berätta varför man har valt att besöka ett bibliotek eller museum. I försök att korrelera kulturellt deltagande och valstatistik har det visat sig vara svårt att bryta ner statistiken till bostadsområden med datan som finns tillgängliga genom de nationella undersökningarna.

De trender i rapporten "Samhällstrender och kulturvanor: En omvärldsanalys" av Myndigheten för kulturanalys som kan få konsekvenser för kulturvanorna och kulturpolitiken på 5-10 års sikt eller längre är följande:

Omvärldsanalysen har ett särskilt fokus på unga och äldre, och de fem trenderna är utvecklingen av:

- ett mer heterogent samhälle där t ex urbanisering och ökade inkomstklyftor ger olika förutsättningar för kulturvanor
- en mer deltagarstyrd kultur där digitaliseringen gör att fler kan delta och påverka kulturen
- ett bildsamhälle, där en förmåga att tolka bilder kommer att vara nödvändig
- kultur som målgruppsanpassas och utformas baserat på dataanalys
- filterbubblor och individanpassning av utbudet på internet, vilket gör att man får den typ av information och kultur som man redan känner till.

I omvärldsanalysen diskuteras också fem konsekvenser för kulturpolitiken där insatser, samverkan mellan olika politikområden, och mer kunskap kan komma att behövas. Det handlar om att förebygga vita fläckar på kartan där ett kulturutbud saknas, ge fler tillgång till bredband, stärka äldres tillgång till kultur, arbeta för större mångfald, samt öka mediekunnigheten för att motverka filterbubblors negativa effekter.

Offentligt finansierad kultur

På platser där medelinkomsten är låg är det vanligare bland unga att inte delta i en föreningsaktivitet eller aktivitet anordnad av musik- och kulturskolor trots att de vill delta, men samtidigt som de besöker fritidsgårdar och bibliotek desto oftare.⁶ Flertalet elever i kulturskolorna kommer från familjer där elevernas föräldrar tidigare varit elever på kulturskolan.⁷ Kulturskolorna rekrytrar i alltför liten utsträckning elever med föräldrar utan kulturellt kapital.⁸

⁶ Elofsson; Blomdahl; Lengheden & Åkesson, *Ungas livsstil i låg- och högstatusområden*, s. 17

⁷ Högskoleverket, *Konststudenten sällan från arbetarhem*

⁸ Sveriges musik- och kulturskoleråd, *Glädjeämnen eller sorgebarn*, s 72

Det sker samtidigt utvecklingsarbeten inom många kulturskolor med ambitionen att bli relevanta för fler och därigenom nå nya deltagare. Ett exempel är Stiftelsen El Sistema som startade som en del av kulturskolan i Göteborg men som sedan spridit sin verksamhet runt om i landet. El Sistema bygger sin verksamhet utifrån en samverkan mellan lokala aktörer, den professionella kulturen och akademi. Ett annat exempel är det utvecklingsarbete som Kulturskolan Stockholm bedriver genom verksamheten Unga Berättar i samverkan med bland annat Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning och en rad andra lokala aktörer för att stärka ungas delaktighet genom kulturaktiviteter.

Nya folkrörelser

Undersökningar visar att en femtedel av befolkningen inte är engagerad i civilsamhället. Detta är kopplat till socioekonomiska faktorer som låg utbildningsnivå, brist på tradition att engagera sig och tillgång till ett begränsat socialt nätverk.⁹ På platser där arbetslösheten är hög, medelinkomsterna är låga och föreningskunskaperna inte är så stora, finns också mindre utrymme för ideellt arbete.¹⁰

Viljan att organisera sig, skapa, dela och konsumera kultur finns överallt hos människor även om man inte deltar i offentligt finansierade verksamheter eller organiserar sig i föreningsform. Snarare växer andra rörelser som drivs lokalt av unga i olika bostadsområden, där segregation, racism och välfärd är frågor som står i centrum och där det aktivt utövas påtryckningsarbete i den allmänna politiska debatten. Tack vare sociala medier och den ökade digitaliseringen ökar nätverkandet över Internet, där en interntuppkoppling snarare än ett medlemskap möjliggör samverkan med andra.

Bland de äldre folkrörelserna pågår ett stort arbete för att tillgängliggöra sina verksamheter. Rädda Barnen, Hyresgästföreningen, studieförbunden Studiefrämjandet, Vuxenskolan och ABF är bara några exempel på de som arbetar för att hitta nya former för engagemang och för att involvera nya målgrupper.

Det finns även ett stort engagemang för att skapa nya medborgardrivna mötesplatser i utsatta områden¹¹. Bland annat har man genom LSU:s demokratiprojekt öppnat lokalen Ambassaden i Hässelby i nordvästra Stockholm som möjliggör en plats för unga att ”chilla organiserat”. Husby Träff är ett annat exempel där ett lokalt partnerskap mellan Folkets Hus och Parker, Rinkeby-Kista Stadsdelsförvaltning och Svenska Bostäder möjliggör ett aktivitetshus där medlemskap inte är ett krav för att ha möjlighet att påverka husets funktion och aktiviteter.

Exempel på andra projekt

Ett exempel på projekt som syftat till att tillgängliggöra kultur för nya målgrupper som har finansierats av Kulturrådet inom kultursamverkansmodellen är Araby Community Art i Växjö. Ett utvecklingsprojekt där människor som tidigare inte varit i kontakt med

⁹ Myndigheten för civilsamhälles- och ungdomsfrågor, *Fyra år med engagemangsguiden*, s. 11

¹⁰ Folkets hus och Parker, *Nya mötesplatser*, s. 7

¹¹ Ibid

kulturen involverades i utformandet och fick skapa själva tillsammans med professionella konstnärer.

Ta i Hand är ett slöjdprojekt i Biskopsgården i Göteborg, där slöjd och skapande används för att möjliggöra möten mellan människor samtidigt som man har arbetat med hjälp av lokal kompetens (i form av lokala workshophållare) och kunskapsutbyten.

Arts Council England menar att det tar åtta år för att en förändring ska kunna ske i ett samhälle och jobbar därför med en tioårig vision för den lokala platsen, utöver en treårig handlingsplan i projektet Creative People and Places (CPAP). Detta tror man kan möjliggöra en hållbarhet och överlevnad av verksamheter även när projektpengarna har tagit slut.

Andra erfarenheter från Arts Council England och Creative People and Places och MUCF:s Engagemangsguideprojekt visar att länkfunktionen – individer med nätverk och lokal kompetens som kan lotsa mellan verksamheter och invånare som står utanför verksamheterna – spelar stor roll för att nå nya målgrupper. I England gjorde även mikrofinansiering från lokala projekt det möjligt för att nya målgrupper att ta initiativ till mindre projekt inom ramen för satsningen. I många kommuner, landsting och regioner finns idag besvärliga mikrofinansieringsbidrag som har möjlighet att kopplas till satsningen.

Andra nationella satsningar för att stärka lokal delaktighet är exempelvis MUCF:s Ungas organisering, Konstrådets miljonprogramsatsning samt Jordbruksverkets arbete med lokalt ledd utveckling. Från Kulturrådets håll finns verksamheter som Skapande skola och stöd till läsfrämjande.

Valdeltagande

Platser med lågt valdeltagande hittas över hela landet. Det finns även stor variation inom landsting och kommuner, där det i vissa fall kan finnas både ett väldigt högt och ett väldigt lågt valdeltagande inom samma kommun. Rådande valstatistik är inte lätt att förhålla sig till. Den svarar inte på om man är kulturellt aktiv eller inte, den avgör inte vilka kulturella behov man har men kan möjligen vara en faktor för att visa att just dessa invånare inte varit med och format den lokala kulturpolitiken och det lokala kulturutbudet.

Utpekade parter

Vi har på olika sätt haft möten med de utpekade parterna i regeringsuppdraget. Dessa inkluderar Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Sveriges kommuner och landsting (SKL), Boverket, Riksteatern och representanter från regionerna i kultursamverkansmodellen och representanter från de nationella minoriteterna. Under dessa möten har vi fört dialog kring samverkan, användbara metoder, framgångar och misslyckanden för tidigare satsningar.

Kulturrådets workshops

Workshops med lokalt engagerade

Kulturrådet har arrangerat två workshops med representanter från gräsrotsverksamheter, ideella föreningar och lokalt engagerade eldsjälar från olika miljöprogramsområden. Under dessa workshops diskuterades det utifrån verksamheternas erfarenheter av att arbeta nära de boende och med utgångspunkt i deras och den lokala platsens behov, både inom kultur och andra områden. Andra centrala frågor som lyftes fram av deltagarna var vikten av lokala nätverk och förankring, möjligheten att anställa personal och avvärdering av frivilliga, utåtriktad och lokalt anpassad marknadsföring, att göra kultur ”folklig” och samverkan.

Konstrådet

Tillsammans med Konstrådet har Kulturrådet vid ett flertal workshoptillfällen utforskat gemensamma utgångspunkter för våra skilda projekt och även kommit fram till en gemensam benämning för satsningen. En representant för Konstrådet följde även med på vår resa till England.

Visionsworkshop ”Öppna staden”

Kulturrådet arrangerade visionsworkshopen ”Öppna staden” i Hangaren, Subtopia där drygt 120 representanter från gräsrotsorganisationer, myndigheter och andra kulturverksamheter deltog för att diskutera fyra nyckelområden i vårt uppdrag. Dessa löd:

- Hur skulle vi kunna hitta nya sätt för invånare att delta i kulturlivet?
- Hur skulle vi kunna använda befintliga rum och lokaler så fler kan skapa och delta?
- Hur skulle vi kunna skapa nya och hållbara partnerskap i lokalsamhället?
- Hur skulle vi kunna ta reda på vilka behov invånare har?

Det vi kan utläsa från resultatet är flera tydliga behov och önskemål. Här följer några av slutsatserna som deltagarna kom fram till.

- Samverkan mellan ideella projekt och professionella aktörer
- Våga satsa på nya aktörer
- Överlämnandet av makt och omfördelning av resurser
- Skapa beslutsfattande processer som är inkluderande
- Våga ompröva modell för bidragsgivning
- Ett förenklat ansökningsförfarande
- Deltagarorienterat stöd
- Tydliga strukturer för inkludering och direktinflytande

- Möjliggör att alla kan delta, säkerställande av representation i alla led
- Lyssna på behoven och lita på den egna kraften
- Hellre färre projekt som har möjlighet att ta höjd
- Kulturen som medel för samhällsutveckling
- Våga tro på invånarnas önskemål och kraft att förändra

Resultatet från workshopen finns i bilaga 6 och 7, samt som en film.

Studieresor

Arts Council England

Inom ramen för vårt researcharbete har två studieresor genomförts. Det första besöket var hos Arts Council England med anledning av deras satsning Creative People and Places (CPAP) som fokuserar på att få fler engagerade i områden med lågt kulturellt deltagande. Besöket genomfördes tillsammans med representanter från Statens konstråd och Riksteatern. Under två dagar mötte vi de nationellt ansvariga för satsningen samt besökte tre olika projekt som fått finansiering och stöd via CPAP. Arts Council betonar vikten av excellens både i konstnärlig kvalitet och i kvaliteten på de metoder och processer som används för att engagera invånarna. Idag finns 21 olika platser kopplade till Creative People and Places och varje plats drivs av lokal samverkan med partners från ideella verksamheter, kulturorganisationer, universitet, kommuner, centrumägare, bostadsbolag och många fler. Sammansättningen skiljer sig åt från plats till plats. Långsiktigheten manifesteras bland annat genom att varje samarbetsgrupp, som organiseras som ett konsortium, redan vid ansökan formulerar en tioårig vision för hur platsen kan ha utvecklats tack vare satsningen. De lokala projekten förbinder sig även att bedriva fölgeforskning och vara en del av ett nationellt erfarenhetsutbyte.

Barking

Projektet Creative Barking and Dagenham i Barking, en förort längst ut på en av Londons tunnelbanelinjer, fokuserade på mikrofinansiering och kulturlotsar för att engagera invånarna i nära samarbete med biblioteket.

Doncaster

I Doncaster utanför Sheffield besökte vi Right Up Our Street, ett projekt där fokus låg på att använda redan befintliga mötesplatser för att stärka kulturens närvaro, till exempel pubar, centrumanläggningar och torg.

Dewsbury

I Dewsbury utanför Leeds gjordes besök hos Creative Scene. För att nå nya målgrupper och locka ny publik arbetade man med att hitta nya former för att marknadsföra kultur och utmana både bildspråk, språk och annan kommunikation. De samarbetade även med turnerande grupper inom scenkonstområdet för att kunna erbjuda kvalitativ kultur.

Studieresa till New York

Representant från arbetsgruppen har deltagit i en rad studiebesök i New York tillsammans med kultur- och demokratiministern samt andra representanter från Kulturdepartementet.

Creative Time

På Creative Time arbetade man med att sätta de konstnärliga uttrycken på nya platser och i nya sammanhang för att nå nya målgrupper och för att öppna upp fysiska platser för både nya tolkningar och nya sätt att använda dem för att göra dem tillgängliga. I projektet "Key to the city" gjordes fysiska nycklar som delades ut av borgmästaren. Dessa nycklar gick till faktiska platser som kunde läsas upp och göras tillgängliga och delades ut till människor som aldrig vistats i dessa miljöer. Creative Time bedriver omfattande verksamhet på en rad områden men en viktig komponent i arbetet man bedriver handlar om att skapa kontakt mellan konstnärskap, allmänhet och andra samhällsaktörer. Man är ofta en brygga mellan konst, stadsmiljö, stadsplanering, invånare, upplevelse, gestaltning och deltagande.

No Longer Empty

Det finns flera exempel på liknande projekt i NYC där man går in i övergivna lokaler och gör platsspecifika verk. "No longer Empty" är en verksamhet där man bland annat gjort en stor konstutställning kring musik i den tidigare tomma lokalens för Tower Records. I Queens gjordes en utställning i en övergiven bank kring temat pengar. I Bronx använde man en övergiven domstol där utställningen väckte viktiga frågor som engagerade lokalt.

New York City Housing Authority

NYCHA, New York City Housing Authority är en boendeorganisation som nyligen för första gången fick offentligt kulturstöd av staden New York för att genom konst och andra konstformer gestalta de boendes berättelser och betraktelser. Det handlar även om att man genom kultur kan bidra till att skapa socialt hållbara platser och delta i den urbana utvecklingen på flera sätt samt engagera människor lokalt.

Majora Carter Group

I Bronx ligger huvudkontoret för Majora Carter Group som alltid verkar i det direkta närområdet i Bronx för att utveckla och tillgängliggöra urbana miljöer. Starten var att skapa ett parkområde för invånarna där det tidigare låg en soptipp. Projektet handlade inte enbart om att omskapa en miljö utan även om att omskapa människors självkänsla, engagemang, motivation och stolthet över platsen man lever på. Projektet omfattade allt från fysiska miljöförbättringar till att skapa arbetstillfällen lokalt. Boende, kultur, miljö, park och plats vävs in som en naturlig samverkan till ett sammanhang som engagerar en bredd av aktörer och därfor också är ekonomiskt hållbar och långsiktig.

Deltagande under konferenser, seminarier och möten

Vi har deltagit på flera konferenser och seminarier samt i ett stort antal möten som en del av vår omvärldsbevakning. Ett urval är:

- ”Statligt och kommunalt stöd till allmänna samlingslokaler” i Rinkeby Folkets hus arrangerat av Samlingslokalorganisationernas Samarbetskommitté (SAMSAM)
- Seminarium om samlingslokaler och medborgarengagemang med bland annat LSU – Sveriges ungdomsorganisationer och Rådet av enade kreoler i Vällingby Folkets hus
- Kultur- och demokratidagarna på temat ”Bibliotek, kultur och demokrati” arrangerat av Haninge kommun
- Konferensen Forum för eldsjälar på Fryshuset
- Seminariet ”Kulturens förnyare” på SVT
- SKL:s kulturkonferens ”Öppet samhälle” i Karlstad
- SKL:s arbetsmarknadskonferens för unga på Lidingö
- Transits workshop på Konstfack om hur fler konstnärer i miljonprogramsområdena kan ta del av offentliga stödsystem
- Stadsbyggnadsdagen på temat ”Gemenskap” under workshoppen ”Urban Allemansrätt” arrangerat av Upplands Väsby kommun
- Flertalet seminarier under Bok- och biblioteksmässan i Göteborg
- Föreningen Attention om kultur och identitet
- Seminarium på Kulturrådet om gemensamma insatser för läsfrämjande för vuxna
- Kulturskolekonferens i Karlskoga för Region Örebro län
- Samtal om rasism och utanförskap på Konstakademien i Stockholm för Uppsala universitet
- Galan Pave the Way Awards som hyllade 100 förebilder från förorten som arrangerades av A Million Minds och Bling
- Hearing hos Näringsdepartementet angående stöd till utomhusmiljöer i områden med socioekonomiska utmaningar
- Föreläsning och samtal på Mångfalldagen i Sundsvall
- Tankesmedja kring målgrupper och mångfald med Kulturnämnden Västra Götaland
- Möten med tjänstemän från ett flertal kommuner, bland annat från Växjö, Botkyrka, Södertälje, Stockholm, Göteborg, Eslöv, Karlskoga, Sundsvall, Karlstad, Örebro, Gotland, Sala, Flen, Norrköping och Upplands Väsby
- Möten med aktörer inom arkitektur, stadsplanering, spel, digitala platfformar, medskapande processer, forskning inom valdeltagande, forskning inom mänskliga rättigheter, forskning om subkulturer, satsningar inom integration och flyktingmottagande, arbetsmarknadsinsatser, satsningar kring mänskliga rättigheter, skola, näringsliv, näringslivsorganisationer och trossamfund.

KÄLLHÄNVISNING

Elofsson, Stig; Blomdahl, Ulf; Lengheden, Linda; Åkesson, Magnus (2014). *Ungas livsstil i låg- och högstatusområden: En studie i åldersgruppen 13-16 år. Ung livsstil nr. 16.* Stockholm: Stockholms stads idrottsförvaltning.

Folkets hus och Parker (2015). *Nya mötesplatser – Kartläggning av möjligheterna att skapa nya medborgardrivna kultur- och samlingslokaler i socioekonomiskt utsatta områden i Sverige.* Stockholm.

Folkhälsomyndigheten. (2014). *Folkhälsan i Sverige: Årsrapport 2014.*

Högskoleverket (2005). *Konststudenten sällan från arbetarhem.* Stockholm.

Kulturskolerådet (2014). *Lägesrapport 2014 – resultat från Kulturskolerådets statistikinsamling.* Stockholm.

Myndigheten för civilsamhälles- och ungdomsfrågor (2014). *Fyra år med engagemangsguider.* Stockholm.

Myndigheten för kulturanalys (2015). *Kulturanalys 2015.* Stockholm.

Myndigheten för kulturanalys (2015). *Samhällstrender och kulturvanor: en omvärldsanslys.* Stockholm.

Sveriges musik- och kulturskoleråd. 2005. *Glädjeämnen eller sorgebarn?* Bjärup: Dans Tryck och Media

BILAGOR

Samtliga bilagor finns i filformatet PDF och finns med för möjlighet till fördjupning av de projekt och verksamheter som har inspirerat utformandet av satsningen Äga Rum.

Bilaga 1 – *Creative People and Places: Guidance for applicants.* Arts Council England.

Bilaga 2 – *Fyra år med engagemangsguider.* Myndigheten för civilsamhälles- och ungdomsfrågor.

Bilaga 3 – Engagemangsguider: *Engagera Alby – En socioekologisk modell för ökat lokalt engagemang och stärkandet av civilsamhället.* Föreningen Fanzingo.

Bilaga 4 – *Araby Community Art: Ett treårigt utvecklingsprojekt med stöd av Växjö kommun och Statens kulturråd.* Regionteatern Blekinge Kronoberg.

Bilaga 5 – *Ta i hand: Slöjd och hantverk i Biskopsgården.* Slöjd i Väst, Svensk form Väst och föreningen Göteborgsslöjd.

Bilaga 6 – *Nya mötesplatser: Kartläggning av möjligheterna att skapa nya medborgardrivna kultur- och samlingslokaler i socioekonomiskt utsatta områden.* Folkets hus och Parker.

Bilaga 7 – Reflektioner från Öppna staden – en kollektiv workshop (egen workshop 2 november 2015).

Bilaga 8 – Sammanfattning av deltagarnas framtagna idéer under Öppna staden (egen workshop 2 november 2015).

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 26

Dnr KFKS 2016/95-730

SOU 2015:85 – Bostäder att bo kvar i

Yttrande till regeringen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar att äldrenämnden bereder förslag till yttrande vid sitt sammanträde den 17 februari 2016, för antagande av kommunstyrelsen vid sammanträdet den 22 februari 2016.

Ärende

Sociala kvalitetsenheten har tagit fram ett förslag till yttrande över SOU 2015:85, Bostäder att bo kvar i. Äldrenämnden ska bereda vid sitt sammanträde den 17 februari 2016.

Kommunstyrelsen tar det slutliga beslutet om hur Nacka kommun ska yttra sig.

I det föreslagna yttrandet stödjer Nacka kommun i stort de framlagda förslagen i utredningen SOU 2015:85 - Bostäder att bo kvar i. Utredningen beskriver framtida utmaningar och förslag för att möta en befolkning som blir allt äldre och därmed har behov av tillgänglighetsanpassade bostäder. Kommunen har i sitt yttrande fokuserat på stimulansbidrag till trygghetsboende, valfrihet och social hållbarhet.

Handlingar i ärendet

Sociala kvalitetsenhetens tjänsteskrivelse den 5 februari 2016

Förslag till yttrande

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med sociala kvalitetsenhetens förslag.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

SOU 2015:85 – Bostäder att bo kvar i

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar att äldrenämnden bereder förslag till yttrande vid sitt sammanträde den 17 februari 2016, för antagande av kommunstyrelsen vid sammanträdet den 22 februari 2016.

Sammanfattning

Sociala kvalitetsheten har tagit fram ett förslag till yttrande över SOU 2015:85, Bostäder att bo kvar i. Äldrenämnden ska bereda vid sitt sammanträde den 17 februari 2016.

Kommunstyrelsen tar det slutliga beslutet om hur Nacka kommun ska yttra sig.

I det föreslagna yttrandet stödjer Nacka kommun i stort de framlagda förslagen i utredningen SOU 2015:85 - Bostäder att bo kvar i. Utredningen beskriver framtida utmaningar och förslag för att möta en befolkning som blir allt äldre och därmed har behov av tillgänglighetsanpassade bostäder. Kommunen har i sitt yttrande fokuserat på stimulansbidrag till trygghetsboende, valfrihet och social hållbarhet.

Ärendet

Nacka kommun är inte remissinstans över utredningen Bostäder att bo kvar i, SOU 2015:85, men äldrenämnden vill att kommunen ändå ska yttra sig. Nämnden tar ställning till ett förslag till yttrande vid sitt sammanträde den 17 februari 2016. Slutligt beslut i hur kommunens yttrande ska vara utformat, tas av kommunstyrelsen den 22 februari 2016.

Yttrandet finns i sin helhet att läsa på: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2015/10/sou-201585/>.

Sammanfattning av utredningen

Utredningen syftar till att ta fram åtgärder som underlättar för äldre personer att inneha eller skaffa sig en lämplig bostad. Utredningen syftar också till att förbättra kommunernas möjligheter att möta behovet av bostäder för en åldrande befolkning.

Utredningen konstaterar att åldersgruppen 65+ kommer att öka med över 30 000 invånare per år och år 2030 kommer det att finnas ca en halv miljon fler invånare över 65 år.

Ökningen av antalet äldre kommer att fortgå under en lång tid framöver. Till följd av den bristande tillgängligheten av bostäder kan många äldre efter hand hamna i en ohållbar bostadssituation.

Utredningen påtalar behovet av att fokusera på tillgänglighetsfrågor både vid nybyggnation och vid upprustning av befintliga bostäder. Vidare lyfts vikten av boendeformer som ger möjlighet till vardaglig samvaro och ett meningsfullt sammanhang i boendet. Det finns också en grupp med pensionärer med låg inkomst som idag har svårt att klara av framtidens kostnader kopplat till bostaden och därmed riskerar att inte kunna bo kvar. För att möta dessa utmaningar föreslår utredningen ett paket med åtgärder inom fyra områden.

Utredningens förslag

Förbättra tillgängligheten inom det befintliga bostadsbeståndet

- Fortsatt stöd till kommunala investeringar av tillgängligheten i flerbostadshusområdena.
- Nytt statligt stöd till installation av hiss i befintliga bostadshus, med 50 % av kostanden för installation.
- Kravet i plan- och bygglagen ska även omfatta enkla hinder i eller i anslutning till entréer och trapphus i flerbostadshus.
- Boverket får i uppdrag att ta fram ett nationellt system för tillgänglighetsmärkning av flerbostadshus.

Få fram fler bostäder för äldre, även på svaga marknader, med fokus på boendeformer som ger möjlighet till gemenskap

- Ett statligt investeringsstöd till trygghetsbostäder för personer över 70 år, med ett belopp per kvm på 2 800 kr i nyproduktion och 2 200 kr i ombyggnadsprojekt som ger ett tillskott av trygghetsbostäder föreslås.
- Ett nytt ”startbidrag för byggemenskaper” på upp till 300 000 kr ska kunna utgå till föreningar som bildats i syfte att gemensamt planera, låta bygga och flytta in i en bostadsfastighet.
- Boverket får i uppdrag att utveckla en statlig garanti för återbetalning av upplåtelseinsatsen i kooperativ hyresrätt.
- Boverket ska genomföra en särskild satsning och sprida kunskaper och erfarenheter om strategisk planering av bostadsförsörjningen för de äldre. Inom ramen för

satsningen ska Boverket initiera ett nationellt nätverk för utbyte av erfarenheter mellan kommuner.

- Ett tillägg till bostadsförsörjningslagen: ”Socialnämnden ska medverka i planeringen av bostadsförsörjningen och tillföra kunskaper och erfarenheter om levnadsförhållanden i kommunen.”

Underlätta för seniorer att flytta till – eller bo kvar i – en bostad som det går att åldras i

- Bostadsutgiftstaket i bostadstillägget ska höjas från 5 000 till 7 300 kr i månaden.
- RUT-avdrag för professionell hjälp i hemmet i samband med flytt för personer över 75 år ska införas.
- Ett förtydligande i bostadsförsörjningslagen av kommunens ansvar: ”Kommunen ska erbjuda aktuell och lättillgänglig information om nuvarande och planerat utbud av bostäder i kommunens olika delar, särskilt i fråga om bostäder med god tillgänglighet för personer med nedsatt funktionsförmåga och boendeformer som riktar sig till särskilda grupper.”
- Lagstöd åt förenklad handläggning av beslut om hemtjänst som avser hushållsgöromål och socialt stöd för personer över 75 år.

Främja forskning och annan kunskapsutveckling kring tillgänglighetsfrågor och gemenskap i boendet

- Forte och Formas förstärks med 20 miljoner kronor per år under 2017-2021 för forskning om utformning av bostäder och boendemiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv.
- Trygghetsbostäder ska utvärderas som boendeform i syfte att ge underlag för en kontinuerlig utveckling av konceptet.
- Arbetsmiljöverket ska i samråd med Boverket, Naturvårdsverket och myndigheten för delaktighet utreda möjligheten att utveckla tekniska lösningar för avfallshanteringar som underlättar för personer med nedsatt funktionsförmåga.

Förslag till yttrande från Nacka kommun

Sociala kvalitetsenheten föreslår att Nacka kommun i sitt yttrande i huvudsak ska stödja de framlagda förslagen i utredningen. Enheten har valt att i yttrandet lyfta fram kompletterande synpunkter kring investeringsstödet för trygghetsboenden. I yttrandet föreslås att kommunen ska påtala vikten av en mångfald lösningar för att möta det ökade behovet av bostäder för äldre mäniskor. Social hållbarhet behöver stå i fokus för att säkerställa att alla ges möjligheter till en god livsmiljö utifrån skilda behov och förutsättningar.

Eftersom äldrenämnden inte har tagit ställning till förslaget till yttrande, är ärendet endast ett informationsärende i kommunstyrelsens arbetsutskott. Förslaget bifogas.

Bilagor

1. Förslag till yttrande till regeringen

Lina Blombergsson
Enhetschef sociala kvalitetsenheten

Lotta Nordkvist
Boendestrateg sociala kvalitetsenheten

Regeringen

Yttrande över SOU 2015:85 – Bostäder att bo kvar i

med diarienummer N2015/06917/PUB

Nacka kommuns synpunkter

I huvudsak stödjer kommunen de framlagda förslagen i utredningen. Kommunen har valt att i yttrandet lyfta fram kompletterande synpunkter kring investeringsstödet för trygghetsboenden. I yttrandet vill kommunen påtala vikten av en mångfald lösningar för att möta det ökade behovet av bostäder för äldre mäniskor. Social hållbarhet behöver stå i fokus för att säkerställa att alla ges möjligheter till en god livsmiljö utifrån skilda behov och förutsättningar.

3.2 Fler nya bostäder för äldre

Intresset från byggare och pensionärer i Nacka kommun visade sig vara svalt när det tidigare investeringsbidraget för trygghetsbostäder infördes. Kraven på gemensamhetslokaler och personalbemanning ledde till alltför höga hyreskostnader.

Nacka kommun ställer sig positiv till att återinföra investeringsstödet till trygghetsbostäder med vissa reservationer:

- Nacka kommun värnar om valfrihet och vill att investeringsbidraget även fortsättningsvis ska gälla bostadsrätter.
- Nacka kommun efterlyser en större flexibilitet när det gäller storlek på lägenheter och gemensamma utrymmen.
- Nacka kommun vill se möjligheten att samnyttja gemensamma utrymmen i anslutning till andra bostäder/verksamheter.
- Nacka kommun förespråkar en översyn av kravet på personalbemanning.

3.3 Underlätta flytt – och kvarboende

I syfte att göra det möjligt för pensionärer med nedsatt funktionsförmåga att bo kvar eller flytta, föreslår utredningen att boendeutgiftstaketet för bostadstillägg höjs från nuvarande 5 000 kr till 7 300 kr månaden. En höjning av taket för bostadutgiften skulle öka

möjligheten för pensionärer med låga inkomster att vid behov flytta till lägenheter med god tillgänglighet och därigenom frigöra billigare lägenheter till ungdomar och barnfamiljer. Nacka kommun föreslår att bostadstillägget även ska omfatta personer i åldern 18-64 år med funktionsnedsättning. De höga kostnaderna vid nyproduktion av bostäder idag innebär att personernas inkomster inte täcker hyreskostnaden.

3.4 Utvärdering, forskningning och utveckling

Nacka kommun välkomnar det föreslagna forskningsförslaget om utformning av boendemiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv men inte bara för äldre utan för alla medborgare.

Nacka kommun ställer sig positiv till att Sveriges Kommuner och Landsting initierar ett nationellt nätverk för kunskapsutbyte och utveckling av olika boendeformer för äldre som även innehåller andra målgrupper i behov av anpassade bostäder.

Social hållbarhet

Ett växande antal äldre ställer nya krav på samhällsutveckling och samhällsbyggande. Det är en utmaning att bygga ett jämställt samhälle som främjar mångfald och som nyttjar sina resurser optimalt. Nacka kommun påtalar vikten av en helhetssyn i samhällsplaneringen där alla människor ges samma möjlighet till en god livsmiljö utifrån skilda behov och förutsättningar.

Eivor Öhrenmark
1:a vice Ordförande
Äldrenämnden

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 13

Dnr KFKS 2015/711-009

Regionbildning i Stockholms län

Yttrande till Stockholms läns landsting

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Ärende

Stockholms läns landsting har remitterat ett förslag till länets kommuner om att landstinget ska ombildas till region och ta över uppgifter på tillväxtområdet, som annars hanteras av staten genom länsstyrelserna eller kommunala samverkansorgan.

Stadsledningskontorets förslag till yttrande innebär att Nacka kommun inte tar ställning till förslaget. Det av landstingsstyrelsen remitterade underlaget omfattar i stort sett inte mer än att redogöra för proceduren och vilka ansvar det handlar om.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 29 januari 2016

Förslag till yttrande

Remiss från Stockholms läns landsting

Yrkanden

Gunilla Grudevall Sten (L) yrkade att arbetsutskottet skulle överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Gunilla Grudevall Stens yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Regionbildning i Stockholms län

Yttrande till Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande till Stockholms läns landsting över förslaget om bildning av region i Stockholms län.

Sammanfattning

Stockholms läns landsting har remitterat ett förslag till länets kommuner om att landstinget ska ombildas till region och ta över uppgifter på tillväxtområdet, som annars hanteras av staten genom länsstyrelserna eller kommunala samverkansorgan.

Stadsledningskontorets förslag till yttrande innebär att Nacka kommun inte tar ställning till förslaget. Det av landstingsstyrelsen remitterade underlaget omfattar i stort sett inte mer än att redogöra för proceduren och vilka ansvar det handlar om.

Ärendet

Det finns en lag kallad *lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län*, som innehåller bestämmelser om regionalt tillväxtarbete genom att det bildas regioner. En region ansvarar enligt lagen för följande, som annars hanteras av staten eller genom kommunala samverkansorgan.

- Utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin.
- Besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.
- Utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

- Samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter samt med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

Stockholms läns landsting har tagit fram ett förslag om att det ska ombildas till en sådan region och ta över det regionala utvecklingsansvar som idag ligger på staten genom länsstyrelsen. Alla kommunerna i länet har fått förslaget på remiss och kan yttra sig senast den 29 februari 2016.

Stadsledningskontorets förslag till yttrande från Nacka kommun innehåller att kommunen för fram att den inte kan ta ställning till förslaget i sak. Förslaget är inte underbyggt med vad det reellt skulle innehålla för kommunerna och den gemensamma regionala utvecklingen.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har i detta skede inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ärendet har i detta skede inte några direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

Förslag till yttrande

Remiss från Stockholms läns landsting

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

Yttrande över förslag om regionbildning i Stockholms län

Nacka kommun kan inte utifrån det remitterade underlaget ta ställning till om Stockholms läns landsting ska ansöka om att få ta över det regionala utvecklingsansvaret på motsvarande sätt som gäller för de län som idag omfattas av lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Anledningen till att Nacka kommun inte kan ta ställning, är att det av landstingsstyrelsen remitterade underlaget i stort sett inte omfattar mer än att redogöra för proceduren kring ombildningen och vilka ansvar det handlar om. Den fördel för kommunerna som lyfts fram avser att uppdelningen mellan länsstyrelsens utvecklingsansvar och landstingets regionplaneansvar försvinner. Nacka kommuns saknar ett underlag där landstinget tillsammans med länskommunerna på ett reellt plan har analyserat vad regionbildningen innebär för kommunerna samarbete med regionorganet. Det räcker inte att skriva att ”Kommunerna är tillsammans den klart viktigaste offentliga aktören för regionens utveckling”, utan att argumentera kring vad just regionbildningen tillför i sammanhanget.

Nacka kommun hade önskat en analys av vad det innebär för just det regionala området Stockholms län att ha ett på regionnivå samlat ansvar för

- användningen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete
- uppföljning, utvärdering och rapportering av resultaten av det regionala utvecklingsarbetet
- hantering av uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

För Nacka kommun är de frågorna av betydligt större betydelse än om det är ett eller två organ som ansvarar för regionplanering och utvecklingsfrågor.

Att andra delar av landet omfattas av regionbildningar är inte ett giltigt skäl. Landstinget anför vidare att en regionbildning skulle få ännu starkare tryck på att integrera sina nuvarande verksamheter med ett regionalt utvecklingsperspektiv och nämner därvid hälso- och sjukvårdens betydelse som infrastruktur för forskning och lokaliseringens betydelse för hur olika delar av regionen utvecklas. Till detta lägger landstinget kollektivtrafiken som ett

av de främsta instrumenten för en hållbar tillväxt. Dessa argument förstår inte Nacka kommun. Landstinget har redan det regionala ansvaret för hälso- och sjukvården och hur den organiseras regionalt, precis som Stockholms läns landsting – till skillnad från andra landsting – har det fulla ansvaret för kollektivtrafiken och hur dess struktur stödjer, eller stjälper, utvecklingen i Stockholms län.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Kommunerna i Stockholms län

Remiss av förslag att ansöka om Regionbildning i Stockholms län

Landstingsfullmäktige har i budgeten för år 2016 angett att ett arbete ska påbörjas för att i dialog med länetts kommuner pröva frågan om att bilda region. En regionbildning medför att Stockholms läns landsting, förutom nuvarande arbetsuppgifter, också kommer ha det regionala utvecklingsansvaret som idag ligger på staten via myndigheten länsstyrelsen.

Fråga till remissinstanserna

Tillstyrker kommunen att Stockholms läns landsting ansöker hos regeringen om att den 1 januari 2018 få överta det regionala utvecklingsansvaret enligt Lagen om regionalt utvecklingsansvar för vissa län (SFS 2010:630) och därmed att det i Stockholms län, i likhet med flertalet andra län, bildas en region med direktvalt regionfullmäktige?

Svar önskas senast den 29 februari 2016 till Stockholms läns landsting, Box 22550, 10422 Stockholm eller e-post registrator.lsf@sll.se

Regionens geografiska omfattning enligt förslaget

Regeringen har under sommaren 2015 utsett förhandlingspersoner som ska arbeta med frågan om att förändra regionindelningen så att Sverige får färre och större regioner. Stockholms läns landsting utgår ifrån länetts nuvarande utformning. Vårt län har en stabil grund för regional organisering, med 2,2 miljoner invånare och en kraftfull central regionkärna, belägen mitt i regionen. Förslaget är därför att ansöka om en regionbildning som omfattar det nuvarande Stockholms län.

Tidpunkt för förändringens ikraftträdande

Föreslagen tidpunkt för att regionbildningen träder i kraft är den 1 januari 2018. Det är den tidigaste tidpunkten som ter sig realistisk, med tanke på processen för ansökning och beslut, förberedelser för genomförande och att det är önskvärt att förändringen sker i samband med ett årsskifte. Det ger

samtidigt fördelar såväl i kommunikationen gentemot medborgarna som för de politiska partiernas nomineringsprocesser om den organisatoriska förändringen är genomförd före de allmänna valen. Det är dessutom av värde om det beslut som landstingsfullmäktige våren 2018 väntas fatta om en ny regional utvecklingsplan (RUFS) kan gälla planens båda egenskaper, som regionplan och som regionalt utvecklingsprogram (RUP).

Situationen i övriga län och regeringens inställning

Ansvaret för den regionala utvecklingen i landet axlas för närvarande av tio regioner, sju samverkansorgan och fyra länsstyrelser. I Stockholms län är det länsstyrelsen som har utvecklingsansvaret. Särlagstiftning för vårt län har dock gett landstinget en särskild roll som regionplaneorgan.

Ett antal landsting, utöver de tio nuvarande regionerna, har ansökt, eller förbereder ansökningar, om att bilda region och överta det regionala utvecklingsansvaret enligt Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (SFS 2010:630). Bland dem finns tre län (Västmanland, Västernorrland och Norrbotten) där länsstyrelsen idag har utvecklingsansvaret. Det kan därför bli så att Stockholms län blir det enda län där utvecklingsansvaret vilar på den statliga myndigheten länsstyrelsen.

Regeringen har uttalat att de landsting som så önskar ges möjlighet att bli regioner. Kommittén för ny indelning av län och landsting har också fått som en av sina uppgifter att föreslå hur det regionala utvecklingsansvaret (enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar) kan tilldelas landstingen i hela landet.

Konsekvenser för kommunerna av en regionbildning

En regionbildning i Stockholms län innebär ingen förändring av kommunernas uppgifter och ansvar. De uppgifter som tillförs landstinget hämtas från länsstyrelsen. Landstinget är inte överordnat kommunerna och det förhållandet ändras inte om landstinget får det regionala utvecklingsansvaret.

Kommunerna är tillsammans den klart viktigaste offentliga aktören för regionens utveckling. För att landstinget ska kunna fullgöra ett regionalt utvecklingsansvar krävs en utökad samverkan såväl med enskilda kommuner som med deras samverkansorgan Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) och de andra kommunala samverkansorgan som finns i delar av länet. Landstingets samarbete med kommunerna behöver utvecklas betydligt. Samverkansbehoven har dock likheter med dem som finns inom regionplaneringen, som ju inte är tvingande utan bygger på att olika aktörer arbetar tillsammans.

Det skulle kunna övervägas att formalisera samverkan mellan kommunerna

och den direktvalda regionen. Så har skett i Östergötland, genom ett samverkansavtal om regionalt utvecklingsarbete som bland annat reglerar ansvarsfördelning och samverkansformer. I Västra Götalandsregionen finns ett samverkansorgan, Beredningen för hållbar utveckling, för att fördjupa samverkan mellan länetts kommuner och regionen i gemensamma utvecklingsfrågor. Här diskuteras transportinfrastruktur, kollektivtrafik, kultur, miljö och andra frågor som är strategiskt viktiga. Synpunkter från beredningen överlämnas till regionstyrelsen som har att fatta de formella besluten. Remissinstanserna är välkomna att lämna synpunkter om detta. Denna typ av frågor kan också behandlas under de kommande två åren i anslutning till samrådet om ny regional utvecklingsplan för Stockholms län (RUFS).

En fördel med en regionbildning för kommunerna, liksom för andra regionala aktörer, kan vara att uppdelningen mellan landstingets regionplaneansvar och länsstyrelsens utvecklingsansvar försvinner. Den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2010, är en regionplan som antas av landstingsfullmäktige. Men den är också strategin för länetts utveckling (Regionalt utvecklingsprogram, RUP), och antas därför även av länsstyrelsen. Detta har skötts i god samverkan. Men uppdelningen av ansvar är svår förståelig för länetts aktörer och det är otydligt var olika ansvar ligger.

Konsekvenser för Stockholms läns landsting av att ombildas till region

Formellt blir landstinget region genom att Stockholms län skrivs in i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Landstinget skulle vid en ombildning behålla samtliga nuvarande uppgifter och därutöver tillföras uppgifter från länsstyrelsen i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

En förändring av landstinget till region skulle bli relativt enkel, i jämförelse med bildandet av andra regioner. I Västra Götalandsregionen och Region Skåne slog man samman flera landsting samtidigt som man tog över det regionala utvecklingsansvaret. I län där det regionala utvecklingsansvaret har flyttats från ett regionförbund till landstinget har övergången varit mer komplicerad, eftersom regionförbund som ofta även haft uppgifter när det gäller samverkan mellan kommuner, skulle avvecklas. För Stockholms läns landstings del skulle geografin bli densamma som tidigare och de organisatoriska förändringarna behöver inte bli omfattande, eftersom det rör sig om en ren överföring av uppgifter från stat till region, från länsstyrelse till landsting.

Däremot skulle övergången till region kräva en förändring av landstingets självbild. Den externa kommunikationen av landstingets roll och uppgifter påverkas givetvis också. Landstinget kan benämnas Region Stockholm alternativt Stockholmsregionen. Landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen får betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Vid allmänna val ska dock begreppen Stockholms läns landsting och landstingsfullmäktige användas.

Landstinget skulle också få ännu starkare tryck på att integrera sina nuvarande verksamheter med ett regionalt utvecklingsperspektiv. Det gäller bland annat hälso- och sjukvården som, förutom sin viktiga roll för invånarnas hälsa, också är av stor betydelse som infrastruktur för forskning och utveckling och som genom sin lokalisering är viktig för hur regionens olika delar utvecklas. Det gäller givetvis också kollektivtrafiken, som är ett av de främsta instrumenten för en hållbar tillväxt i en väl fungerande region.

Ekonomiska konsekvenser

Ansvarsförändringen medför konsekvenser när det gäller fördelningen av medel inom länet mellan länsstyrelsen och landstinget. Vilka totala kostnader som uppstår har givetvis samband med ambitionsnivån, men förändringen av ansvar innebär inte i sig att nya uppgifter tillkommer i det regionala utvecklingsansvaret och de sammantagna kostnaderna för det allmänna är därför möjliga att inrymma inom befintliga ekonomiska ramar.

Innehållet i det regionala utvecklingsansvaret

Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ger ett antal landsting (bland dem Västra Götalandsregionen och Region Skåne) samt Gotlands kommun ansvaret för en rad uppgifter, som i andra län sköts av kommunala samverkansorgan (s.k. regionförbund) eller länsstyrelsen.

Uppgifterna är att:

- Utarbeta och fastställa en strategi för länet utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin.
- Besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.
- Utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Samverka med länetts kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter samt med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

Utöver de formella uppgifter som listas ovan gäller att det organ som har utvecklingsansvaret blir tillfrågat i olika sammanhang och för länets talan. Landstinget får därmed ökade förväntningar på engagemang och initiativ för regionens utveckling. En överföring av ansvaret för länsplanen skulle ge landstinget en permanent samlande roll i infrastrukturplaneringen, som är en mycket stor fråga för vår region och ett av de främsta och mest ursprungliga områdena för regionplaneringen.

Sammanfattning av motiv för att bilda region

Motiv och utgångspunkter för en regionbildning i Stockholms län finns redovisade i det bifogade förslaget till skrivelse till regeringen. Här följer en sammanfattning av motiven:

Visionen enligt den regionala utvecklingsplanen är att Stockholmsregionen ska bli Europas mest attraktiva storstadsregion. För att visionen ska bli verklighet krävs ett kraftfullt regionalt utvecklingsarbete på områden som utbildning, transporter, bostäder, innovationer, mångfald och mycket annat. I utvecklingsarbetet bidrar en mängd olika aktörer, bland vilka länets kommuner tillhör de allra viktigaste.

Frågan om regionbildning handlar om hur den regionala politiska nivån bör vara organiserad för att bäst bidra till regionens utveckling. I den komplexa storstadsmiljön med ett stort antal aktörer, komplicerade genomförande-processer och breda kontaktytor med inte minst den statliga nivån behövs verkligen en erkänd, stark och välfungerande regional företrädare.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) lyfte i sin Stockholmsstudie fram den regionala organisationen som avgörande för fortsatt internationell konkurrenskraft och att det är en av regionens allvarligaste svagheter och utmaningar.

En fördel med att överföra det regionala utvecklingsansvaret till länets direktvalda organ landstinget är att utvecklingsansvaret läggs på ett politiskt organ som är direkt valt av regionens invånare. Regionen skulle ha stark legitimitet för att ta initiativ, samla regionens aktörer, uttala sig för regionens räkning och företräda regionen i överläggningar med staten och andra aktörer.

Stockholms län har en speciell funktion som huvudstadsregion, men också genom sin historia med ett särskilt regelverk för regionalt beslutsfattande. Uppdelningen, med regionalt landstingsansvar för regionplanering och statligt länsstyrelseansvar för regional utveckling är inte lättförståelig för länets aktörer och gör det inte tydligt var ansvaret ligger för att ta initiativ

till genomförande. En fördel med en regionbildning är därför att denna uppdelning försvinner.

En sådan förändring skulle också bidra till att Sverige får en mer enhetlig regional organisation, eftersom de flesta övriga län redan har bildat, eller ansöker om att bilda regioner.

Den fortsatta processen

Bildandet av en region innehåller två delprocesser. I ett första steg fattar landstingsfullmäktige beslut och landstingets ansökan till regeringen förbereds. I ett andra steg genomförs – under förutsättning att riksdagen fattar beslut om detta – regionbildningen. Landstingets förberedelser för genomförande bör starta i samband med att ansökan lämnas in.

En förutsättning för att ge ett landsting ansvar för regionala utvecklingsfrågor är att initiativet till förändring vilar på ett lokalt och regionalt initiativ. Det är därför en självklarhet och även ett krav från regeringen att kommunerna bereds tillfälle att yttra sig innan landstingsfullmäktige beslutar om att ansöka om att bilda region. Det finns dock inte krav på att ansökan får stöd från samtliga kommuner.

När ansökan kommit in till regeringen utarbetas en departementsskrivelse som sänds på remiss. Därefter skrivas en proposition som utskottsbehandlas. Ett riksdagsbeslut behöver fattas före sommaren 2017 för att Region Stockholm ska kunna bildas den 1 januari 2018.

En aktiv dialog behövs under hela perioden om förväntningar på regionen och vad som krävs för att regionen ska uppfylla dessa. Dialogen behöver ske såväl inom och mellan partierna som mellan olika offentliga och andra aktörer i regionen. Den kan med fördel samordnas med det samrådsarbete kring en ny regional utvecklingsplan (RUFS) som kommer att äga rum under den nu pågående mandatperioden.

STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING
Landstingsstyrelsen

Torbjörn Rosdahl
Finanslandstingsråd

Kommunstyrelsen

Upprustning av gång- och cykelväg Ältastråket

Yttrande till Trafikverket.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande daterat 2016-02-10 över samrådshandling Väg 260 Ältastråket.

Kommunstyrelsen beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Trafikverket går ut på samråd till berörda fastighetsägare och allmänheten för ombyggnad av gång- och cykelvägen längs Ältavägen. Samrådshandlingen utgör andra delen av en samordnad planläggning av vägplan för projektet Ältastråket, del av cykelsatsning Södertörn. 2015 utreddes tänkbara åtgärder i ett första samrådsunderlag och Länsstyrelsen beslutade då att de åtgärder som ska ingå i projektet inte kommer medföra betydande miljöpåverkan.

Upprustningen syftar till att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för gående och cyklister. Den befintliga gång- och cykelvägen planeras att breddas, gående och cyklister separeras och säkerheten mellan cyklister och bussresenärer att ökas.

Nacka kommun framför i det föreslagna yttrandet ett antal synpunkter på underlaget.

Ärendet

Det regionala cykelstråket Ältastråket är ca 10 km långt och löper från Nackanäsrondellen i norr till avfartsramp från Tyresövägen (väg 229) i söder. Samrådshandlingen utgör andra delen av en samordnad planläggning av vägplan för projektet Ältastråket, del av cykelsatsning Södertörn. 2015 utreddes tänkbara åtgärder i ett första samrådsunderlag och Länsstyrelsen beslutade då att de åtgärder som ingår i projektet inte medföra betydande miljöpåverkan.

Syftet med upprustningen är att öka trafiksäkerheten och framkomligheten för gående och cyklister. Den befintliga gång- och cykelvägen planeras att breddas, gående och cyklister separeras och säkerheten mellan cyklister och bussresenärer ökas.

Förslaget på breddning av befintlig gång- och cykelväg har gjorts utifrån den regionala cykelplanen för Stockholms län. Vinsten att uppfylla de utformningskrav som anges i den regionala cykelplanen har vägts i förhållande till vinsten att begränsa påverkan på värden och enskilda intressen längs sträckan. För att minimera fastighetsintrång föreslås bland annat en smalare sektion genom delar av Älta och Sickla. Natur-, vatten- och kulturmiljövärden står också i konflikt med uppfyllandet av regional standard av gång- och cykelvägen vilket gör att smalare sektioner föreslås förbi bland annat Damtorpssjön och Nacka ström. I Sickla genom Nackanäs där utrymmet för breddning är utrymmet för breddning är mycket begränsat föreslås gångbana och cykelbana läggas på var sin sida om vägen.

En rad natur-, vatten- och kulturmiljövärden återfinns längs Ältavägen. Bedömningen är att värdena inte påverkas negativt i större utsträckning men att det på vissa platser behöver läggas särskild gestaltningstäckande omsorg.

Förslaget till yttrande

Nacka kommun välkomnar en ombyggnad av gång- och cykelvägen längs Ältavägen (väg 260). En ombyggnad är till stor nytta för Nackas medborgare, inte minst boende i Älta. Ökad trafiksäkerhet och framkomlighet är ett viktigt led i att få fler att cykla och gå vilket i sin tur är en betydelsefull del av kommunens övergripande mål om ett effektivt och klimatanpassat transportsystem.

Nacka kommun instämmer i att särskild gestaltningstäckande omsorg behöver läggas på vissa platser där situationerna är komplexa eller landskapet har särskilda värden att hantera. Natur-, vatten och kulturmiljövärden är viktiga att ta hänsyn till men omsorg av gestaltning är även viktigt där privata fastighetsägare berörs i Sickla och i Älta. Kommunen har god lokalkändedom och bistår gärna i arbetet med gestaltning av dessa platser.

Ältavägen har en viktig funktion i Älta och har en central roll i de stadsutvecklingsplaner som finns. Det är av stor vikt att utbyggnaden sker i samspelet med de planprogram och detaljplaner som tas fram av kommunen.

Ältavägen innehåller en rad ledningar, servisledningar för VA och brunnar som kommer att beröras av en ombyggnad. Även här bistår kommunen gärna med sakkunskap och deltagande i samordning av planering, projektering och utförande av arbetena.

Ältavägen passerar genom den primära skyddszonerna i Sandasjöns vattenskyddsområde. Denna vägsträcka, inom den primära skyddszonerna, bedöms vara en av de största potentiella riskerna för att förörena reservvattentäkten. En olycka med utsläpp av olja eller andra farliga

ämnena i området kan innebära att vattentäkten blir skadad eller förstörd för en lång tid framåt med stora saneringsåtgärder som följd. Kommunen är medveten om att upprustningen av gång- och cykelbanan inte direkt berör denna fråga, men vill påpeka vikten av att påskynda skyddsåtgärder för att undvika utsläpp från vägområdet till reservvattentäkten.

I Sickla genom Nackanäs föreslås gångbana och cykelbana läggas på var sin sida om vägen. Kommunen förstår utrymmesbristen och valet av denna lösning men ser samtidigt en överhängande risk att efterlevnaden för denna typ av lösning kommer att bli dålig.

Kommunen ser positivt att även passager över Ältavägen åtgärdas. Dessa är extra viktiga för boende i närområdet och inte minst för barn då Ältavägen på delar fungerar som skolväg.

Kommunen vill påpeka vikten av att planera för cykelparkeringar i ett tidigt skede. Cykelparkeringar av god standard är en viktig del i att främja kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Längs Ältavägen finns flertalet busshållplatser och det finns stor potential att göra förbättringar inom detta område. Det är emellertid viktigt att planera för detta i ett tidigt skede eftersom det kan vara svårt att få till attraktiva parkeringsplatser senare i processen.

Konsekvenser för barn

Syftet med ombyggnaden av gång- och cykelvägen längs Ältavägen är att öka trafiksäkerheten och framkomligheten för gående och cyklister. Passager över Ältavägen kommer även att ses över. Detta är positivt ur ett barnperspektiv eftersom Ältavägen på många sträckor fungerar som skolväg.

Bilagor

Bilaga 1. Föreslag till yttrande av gång- och cykelväg Ältastråket

Bilaga 2. Samrådsunderlag, Väg 260 Ältastråket, projekt nr 144993

Bilaga 3. Trafikverkets missiv

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Mikael Ranhagen
Enhetschef Trafikenheten

Yttrande över samrådshandling Väg 260 Ältastråket

Nacka kommun välkomnar en ombyggnad av gång- och cykelvägen längs Ältavägen (väg 260). En ombyggnad är till stor nytta för Nackas medborgare, inte minst boende i Älta. Ökad trafiksäkerhet och framkomlighet är ett viktigt led i att få fler att cykla och gå vilket i sin tur är en betydelsefull del av kommunens övergripande mål om ett effektivt och klimatanpassat transportsystem.

Nacka kommun instämmer i att särskild gestaltningstäckning behöver läggas på vissa platser där situationerna är komplexa eller landskapet har särskilda värden att hantera. Natur-, vatten och kulturvärden är viktiga att ta hänsyn till men omsorg av gestaltning är även viktigt där privata fastighetsägare berörs i Sickla och i Älta. Kommunen har god lokalkändedom och bistår gärna i arbetet med gestaltning av dessa platser.

Ältavägen har en viktig funktion i Älta och har en central roll i de stadsutvecklingsplaner som finns. Det är av stor vikt att utbyggnaden sker i samspel med de planprogram och detaljplaner som tas fram av kommunen.

Ältavägen innehåller en rad ledningar, servisledningar för VA och brunnar som kommer att beröras av en ombyggnad. Även här bistår kommunen gärna med sakkunskap och deltagande i samordning av planering, projektering och utförande av arbetena.

Ältavägen passerar genom den primära skyddszonens i Sandasjöns vattenskyddsområde. Denna vägsträcka, inom den primära skyddszonens, bedöms vara en av de största potentiella riskerna för att förörena reservvattentäkten. En olycka med utsläpp av olja eller andra farliga ämnen i området kan innehålla att vattentäkten blir skadad eller förstörd för en lång tid framåt med stora saneringsåtgärder som följd. Kommunen är medveten om att upprustningen av gång- och cykelbanan inte direkt berör denna fråga, men vill påpeka vikten av att påskynda skyddsåtgärder för att undvika utsläpp från vägområdet till reservvattentäkten.

I Sickla genom Nackanäs föreslås gångbana och cykelbana läggas på var sin sida om vägen. Kommunen förstår utrymmesbristen och valet av denna lösning men ser samtidigt en överhängande risk att efterlevnaden för denna typ av lösning kommer att bli dålig.

Kommunen ser positivt att även passager över Ältavägen åtgärdas. Dessa är extra viktiga för boende i närområdet och inte minst för barn då Ältavägen på delar fungerar som skolväg.

Kommunen vill påpeka vikten av att planera för cykelparkeringsar i ett tidigt skede. Cykelparkeringsar av god standard är en viktig del i att främja kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Längs Ältavägen finns flertalet busshållplatser och det finns stor potential att göra förbättringar inom detta område. Det är emellertid viktigt att planera för detta i ett tidigt skede eftersom det kan vara svårt att få till attraktiva parkeringsplatser senare i processen.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

SAMRÅDSHANDLING**Väg 260 Ältastråket**

Nacka kommun, Stockholms län

2016-01-22

Projektnummer: 144993

Trafikverket

Postadress: 172 90 Sundbyberg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Väg 260 Ältastråket

Uppdragsansvarig: Lillemor Ödmark, Rikard Thurdin Sweco

Kontaktperson: Åsa Dolk, projektledare Trafikverket

Dokumentdatum: 2016-01-22

Ärendenummer: 2015/57782

Version 1,0

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	6
2. BESKRIVNING AV PROJEKTET, DESS BAKGRUND, ÄNDAMÅL OCH PROJEKTMÅL	7
2.1. Planläggningsprocessen	7
2.2. Bakgrund	7
2.3. Åtgärdsvalsstudie	9
2.4. Ändamål och projektmål	9
3. MILJÖBESKRIVNING	9
3.1. Läsanvisning	9
3.2. Avgränsning	9
4. FÖRUTSÄTTNINGAR	10
4.1. Vägens funktion och standard	10
4.2. Trafik och användargrupper	10
4.3. Landskapet och staden	11
4.4. Kulturmiljö	18
4.5. Naturmiljö	23
4.6. Hälsa och säkerhet	26
4.7. Rekreation- och friluftsliv	26
4.8. Strandskydd	27
4.9. Vattenskyddsområden	27
4.10. Markavvattningsföretag	28
4.11. Markmiljö	29
4.12. Byggnadstekniska förutsättningar	32

5. DEN PLANERADE VÄGENS LOKALISERING OCH UTFORMNING MED MOTIV	34
5.1. Val av lokalisering	34
5.2. Val av utformning	34
5.3. Vägarkitektur	38
5.4. Skyddsåtgärder och försiktighetsmått som redovisas på plankarta och fastställs	38
6. EFFEKTTER OCH KONSEKVENSER AV PROJEKTET	39
6.1. Trafik och användargrupper	39
6.2. Stads- och landskapsbild	39
6.3. Natur- och kulturmiljö	40
6.4. Rekreation och friluftsliv	40
6.5. Vattenmiljö	40
6.6. Hydrologi och avvattnning	40
6.7. Hushållning med naturresurser	40
6.8. Samhällsekonomisk bedömning	40
6.9. Indirekta och samverkande effekter och konsekvenser	41
6.10. Påverkan under byggnadstiden	41
7. SAMLAD BEDÖMNING	42
7.1. Överensstämmelse med de transportpolitiska målen	42
7.2. Vägplanens inverkan på miljökvalitetsmålen	42
8. ÖVERENSSTÄMMELSE MED MILJÖBALKENS ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER, MILJÖKVALITETSNORMER OCH BESTÄMMELSER OM HUSHÅLLNING MED MARK OCH VATTENOMRÅDEN	43
8.1. De allmänna hänsynsreglerna	43
8.2. Biotopskydd	43
8.3. Miljökvalitetsnormer	43
9. MARKANSPRÅK OCH PÅGÅENDE MARKANVÄNDNING	44

9.1.	Vägområde för allmän väg	44
9.2.	Vägområde för allmän väg med vägrätt	45
9.3.	Vägområde inom detaljplan	45
9.4.	Vägområde för allmän väg med inskränkt vägrätt	46
9.5.	Område med tillfällig nyttjanderätt	46
10.	FORTSATT ARBETE	46
10.1.	Allmänhetens granskning	46
10.2.	Kontroll och uppföljning	46
11.	GENOMFÖRANDE OCH FINANSIERING	47
11.1.	Formell hantering	47
11.2.	Genomförande	48
11.3.	Finansiering	49
12.	UNDERLAGSMATERIAL OCH KÄLLOR	50

1. Sammanfattning

Denna samrådshandling utgör andra delen av en samordnad planläggning av vägplan för projektet Ältastråket, del av cykelsatsning Södertörn.

År 2015 utreddes tänkbara åtgärder i ett samrådsunderlag. Länsstyrelsen beslutade att de åtgärder som ingår i projektet inte medför betydande miljöpåverkan.

Det regionala cykelstråket Ältastråket är ca 10 km långt och löper längs väg 260 i Nacka. Målet är att förbättra trafiksäkerhet och framkomlighet på nuvarande gång- och cykelväg.

Utredningsområdet för cykelstråket Ältastråket avgränsas norr om avfartsramp från väg 229 Tyresövägen och löper mot Stockholm. Det slutar vid cirkulationsplatsen Nackanäsrondden som ansluter till Gillevägen.

Längs stråket har en mängd problem med framkomlighet och trafiksäkerhet identifierats. Det rör sig bland annat om smala delsträckor med snäva kurvor, konfliktpunkter mellan gångtrafikanter och cyklister vid busshållplatser samt passager där bilar har företräde framför cyklister.

Syftet med upprustningen av gång- och cykelvägen är att öka framkomlighet och trafiksäkerhet för gående och cyklister. Den befintliga gång- och cykelvägen i utmed väg 260 kommer att breddas. Separering av gående och cyklister kommer att ske. Åtgärder föreslås för att skapa en ökad säkerhet i mötet mellan bussresenärer och cyklister.

Förslaget på breddning av befintlig gång- och cykelväg har gjorts utifrån **"Regional cykelplan för Stockholms län"**. Gång- och cykelvägens nuvarande bredd är 2,5 - 3,0 meter. Den nya gång- och cykelvägen planeras bli mellan 4,3 - 5,3 meter bred. Några kortare partier där det på grund av fysiska hinder inte går att bredda gång- och cykelvägen undantas.

Längs med väg 260 ligger Nacka ström, Nacka gård, Nedre kvarn, Nacka gamla kyrkogård, Nackareservatets naturreservat och riksintressen för kulturmiljö, friuftsliv samt Natura 2000-område. Söderbysjöns och Dammtorpssjöns sjösystem i Nacka klassas som skyddat område enligt Natura 2000. En förändring av Natura 2000-området kräver tillstånd från länsstyrelsen.

Två områden efter läng väg 260 är klassade som artrik vägkant. Nacka ström, Källtorpssjön, Dammtorpssjön, Söderbysjön, Ulvsjön, Sandasjön, Strålsjön samt delar av nordvästra Ältasjön omfattas av utökat strandskydd. En reservvattentäkt ligger vid Sandasjöns sydspets. Inom utredningsområdet finns även markavvattningsföretag och ett flertal fornlämningar.

Två områden norr om Älta har pekats ut som potentiellt förurenade områden. Dels ett område med gammal järn- och stålindustri utmed Järlasjön intill väg 260 samt en nerlagd industrideponi intill Tenntorp.

2. Beskrivning av projektet, dess bakgrund, ändamål och projektmål

2.1. Planläggningsprocessen

Ett vägprojekt ska planeras enligt en särskild planläggningsprocess, se bild 1 som styrs av lagar och som slutligen leder fram till en vägplan.

I början av planläggningsprocessen tas ett samrådsunderlag fram som beskriver rådande brister i trafiksystemet, kända förutsättningar och hur projektet kan komma att påverka miljön. Samrådsunderlaget ligger till grund för Länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Samråd är viktigt under hela planläggningen. Det innebär att Trafikverket tar kontakt och för dialoger med andra myndigheter, organisationer och berörd allmänhet för att inhämta synpunkter och kunskap. Synpunkterna som kommer in under samrådet sammanställs i en samrådsredogörelse.

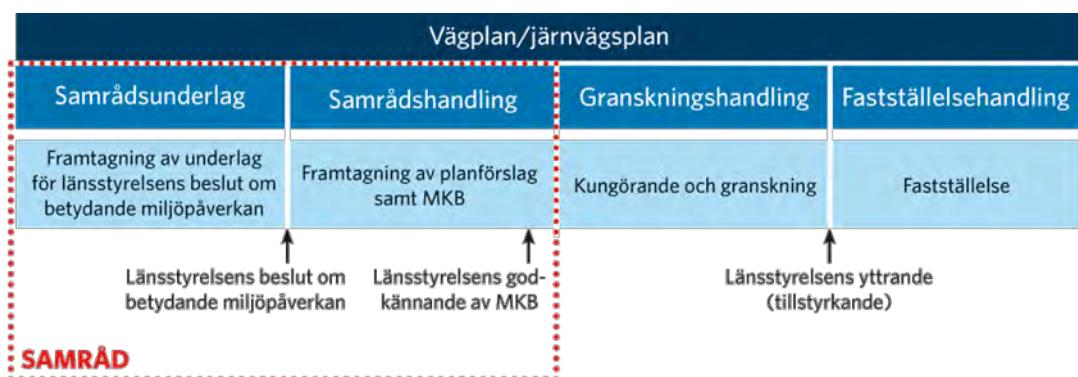

Bild 1. Planläggningsprocessen

2.2. Bakgrund

I Stockholms län har de regionala cykelstråk där det i dagsläget finns flest cyklister samt en betydande potential för arbetspendling pekats ut. Målet är att resor med cykel ska utgöra minst 20 procent av alla huvudresor i stockholmsregionen år 2030, enligt den regionala cykelplanen som tagits fram för Stockholms län. Cykelstråken har inventerats med fokus på framkomlighet och säkerhet.

Det regionala cykelstråket i Älta är ca 10 km långt och löper längs väg 260 i Nacka, se bild 2. En mängd problem med framkomlighet och trafiksäkerhet har identifierats längs stråket. Den nuvarande gång- och cykelvägen består av smala delsträckor med snäva kurvor. Flera konfliktpunkter har identifierats exempelvis mellan fotgängare och cyklister vid busshållplatser. Stråket passerar även en mängd gator som saknar hastighetssäkrade passager där bilar har företräde före cyklister.

Inom bostadsområdet Älta passerar stråket ett stort antal in- och utfarter till villatomter. Många av dessa in- och utfarter har begränsad sikt mot cykelbanan där till exempel häckar,

murar och plank begränsar sikten för backande fordon. Detta innebär i värsta fall en risk för kollision mellan bil och cyklist.

Trafikverket och Nacka kommun har under år 2014 arbetat med ett gemensamt planeringsunderlag för Älta tätortsområde med avseende på barns säkra skolvägar. Med utgångspunkt i detta ska passagerna av väg 260 vid Ulvsjövägen och Gråsparvsvägen trafiksäkras.

Bild 2. Översiktskarta och utredningsområde

2.3. Åtgärdsvalsstudie

Ingen åtgärdsvalsstudie har genomförts. ”**Regional cykelplan för Stockholms län**” och ett dokument ”**Säkra skolvägar i Älta**” ska fungera som riktlinjer i detta projekt utöver det som står i VGU (Vägars och gators utformning).

2.4. Ändamål och projektmål

Ändamålet med projektet är att rusta upp nuvarande gång- och cykelväg.

Projektmål:

- Höja säkerheten för oskyddade trafikanter.
- Binda ihop befintliga och planerade gång- och cykelvägar i området och knyta an till det regionala cykelnätet.
- Öka tillgängligheten och trafiksäkerheten för såväl cyklister som bilister.
- Skapa fler möjligheter till att cykla till arbete, skola och fritid.

Särskild omsorg krävs vad gäller påverkan på stads- och landskapsbild då sträckan passerar genom två områden med bostadsbebyggelse (Älta och Nackanäs), genom ett naturreservat som också är ett område med rikt friluftsliv samt genom ett område av riksintresse för kulturmiljövården.

3. Miljöbeskrivning

3.1. Läsanvisning

I denna samrådshandling finns miljöfrågeställningarna framställda i en integrerad miljöbeskrivning. Denna integrering innebär att befintliga miljöer, påverkan och konsekvenser redovisas samordnat med andra teknikområden i ett antal kapitel och inte i ett eget kapitel. Det innebär att:

- befintliga miljöförhållanden redovisas i kapitel 4 Förutsättningar,
- miljöförhållanden och konsekvenser i kapitel 6 Effekter och konsekvenser,
- en samlad bedömning utifrån de nationella miljökvalitetsmålen redovisas i kapitel 7.

3.2. Avgränsning

Miljöbeskrivningen har avgränsats till att fokusera på följande identifierade miljöaspekter:

- Landskap
- Kulturmiljö
- Naturmiljö
- Rekreation och friluftsliv
- Yt- och grundvatten
- Markföroreningar

4. Förutsättningar

4.1. Vägens funktion och standard

Väg 260 har bärighetsklass 1 och har ett körfält i vardera körriktningen. Vägbredden är cirka 6,5 meter längs sträckan. Hastighet varierar från 50 till 70 km/h. Vid Älta skola gäller gångfart och längs sträckan genom Sickla i söder gäller 30 km/tim (Nationella vägdatabasen).

Längs väg 260 finns busshållplatser, utrustade med bussficka och väderskydd, i både södergående och norrgående riktning.

Befintlig gång och cykelbana har en bredd på 2,5 - 3,0 meter. I söder ligger gång- och cykelvägen öster om väg 260. Vid korsningen med Hämplingvägen byter gång- och cykelbana till den västra sidan och fortsätter till Sickla. Passagen från den östra till västra är signalreglerad.

4.2. Trafik och användargrupper

Trafikmängden på väg 260 varierar från cirka 6300 fordon, varav 490 tunga fordon, i söder till 7910 fordon, varav 560 tunga fordon, i norr (Årsmedeldygntrafik, stickprov 2013).

Trafikmängden förväntas öka till cirka 8 734 fordon i söder och 11000 fordon i norr år 2030.

Sträckan trafikeras av fem busslinjer. Dessa är:

- 401 Slussen till Älta
- 821 Tyresö till Nacka sjukhus
- 840 Handenterminalen till Nacka strand
- 491 (Stockholms C) Slussen till Nyfors, Nattbuss
- 403 Östervägen mot Slussen

Kollektivtrafiken genom Älta går med tätare turer vardagsdygn samt turer lördag och söndag.

Befintlig gång- och cykelväg utmed väg 260 används idag av oskyddade trafikanter. Gång- och cykelvägen passerar ett flertal anslutande vägar till väg 260. Trafikverket har pekat ut två passager av väg 260 vid Ulvsjövägen och vid Gråsparvsvägen som behöver ses över för att förbättra trafiksäkerheten.

Utdrag ur STRADA visar att under åren till 2010 till 2014 har det inträffat 43 olyckor. Av dessa olyckor är 21 cykel/mopedolyckor, 9 singelolyckor, 4 mötesolyckor, 4 fotgängarolyckor, 2 övriga olyckor, en upphinnandeolycka, en avsvängsolycka och en korsandeolycka.

Olyckor har skett längs hela sträckan. Det finns fem områden där olyckor varit vanligare. Dessa är:

- Kurvan vid Nacka kvarn: 4 cykel/mopedolyckor.
- Området vid Källtorpssjön: 3 cykel/mopedolyckor.

- Strax norr om Hellasgården: 2 cykel/mopedolyckor, 2 singelolyckor och 1 fotgängarolycka.
- Korsning väg 260/Solvägen och Almvägen: 2 singelolyckor, 2 fotgängarolyckor, en upphinnandeolycka och 1 cykelolycka.
- Anslutning väg 260 mot Ältabergsvägen: 2 cykel/mopedolyckor, en fotgängarolycka, 1 korsningsolycka och en övrig olycka.

Ovanstående områden utreds vidare i det fortsatta arbetet.

4.3. Landskapet och staden

Landskapet är kuperat och kännetecknas av sprickdalar omgivna av skogsbeklädda bergspartier och djupt inskurna vikar och sjöar. Skogsområdena utgörs av såväl hällmarkstallskog, blandskog och områdena domineras av lövträd. Trafikanter längs Ältavägen erbjuds bitvis långa siktlinjer över vattnen och ibland kan vattenytan endast skymtas genom vegetationen. Berggrunden består mestadels av gnejs och graniter och är överlagrad av ett jordtäcke av morän, lera och sand. Isälvsmaterial har bildat den rullstensåsen som sträcker sig i ett nordsydligt stråk genom Ältadalen och är en del av Stockholmsåsen. Utmed Ältavägen finns både höga och låga bergskärningar, vilka är påtagliga inslag i landskapsbilden för de trafikanter som färdas längs vägen.

I söder ligger tätorten Älta med bostadsbebyggelse, centrum och skolor. I norr ligger Nacka, även det med bostadsbebyggelse och servicefunktioner.

Längs sträckan förekommer sju huvudsakliga karaktärer i landskapet, så kallade karaktärsområden, se bild 5. I varje karaktärsområde har ett antal aspekter som är särskilt betydelsefulla för landskapsbilden och landskapets funktioner lyfts fram. Dessa betydelsefulla aspekter är viktiga att bevaka och hantera i kommande skeden.

Samlad bebyggelse

I Älta finns både villabebyggelse med staket, plank och vegetation direkt i vägkant och flerbostadshus. Längs delar av sträckan genom Älta finns vegetation, i form av buskage och solitära träd som bidrar till en grön miljö, se bild 3. Utmed sträckan finns målpunkter som Älta centrum, Älta skola och Älta idrottsplats. Gång- och cykelvägen ligger delvis skild från Ältavägen med grön skiljeremsa och delvis i direkt anslutning till Ältavägen skild med kantsten.

I Sickla utgörs bebyggelsen av villatomter med murar, staket och häckar alldeles i vägkant, se bild 4. Gång- och cykelvägen ligger i direkt anslutning till Ältavägen avskild med kantsten. Bron vid km 8/000 utgör början på en mer stadsmässig karaktär i Nacka.

Betydelsefulla aspekter:

- Målpunkter
- Bebyggelsekaraktärer
- Vegetation, staket, plank och murar mellan cykelväg och privata tomter
- Solitära träd intill gång- och cykelvägen

Bild 3. Samlad bebyggelse i norra delen av Älta, vy mot söder. Gång- och cykelväg intill Ältavägen avskild med kantsten. Staket, plank och vegetation i vägkant (foto Elin Larsson).

Bild 4. Samlad bebyggelse i Sickla, vy mot norr. Gång- och cykelväg intill Ältavägen avskild med kantsten. Murar, staket, plank och vegetation i vägkant (foto Elin Larsson).

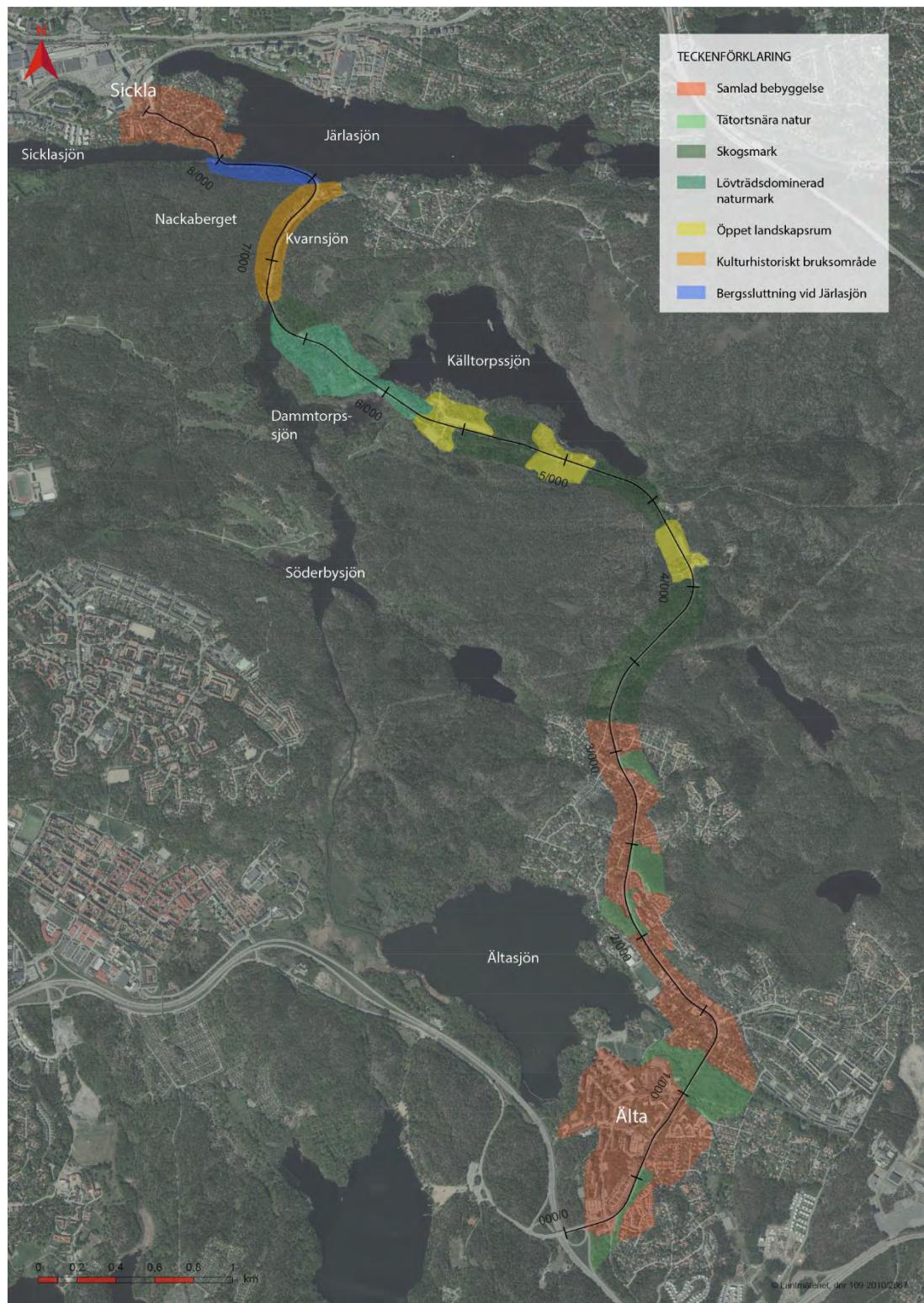

Bild 5. Karta över karaktärsområden i landskapet

Tätortsnära natur

Den tätortsnära naturen bryter upp bebyggelsen i Älta och skapar variation längs sträckan. Vegetationen utgörs av både glesare växtlighet med stort inslag av lövträd och av tätare skogsbeklädda bergspartier, se bild 6. Här finns också ett område med sumpskog.

Vegetationen utgör visuell avskärmning av vägen för boende i vägens närområde och ger även cyklisterna skydd mot vinden. Längs sträckan finns flera bergskärningar.

Betydelsefulla aspekter:

- Vegetationen skapar variation och vindskydd
- Vegetationen fungerar som avskärmning mellan väg och bebyggelse

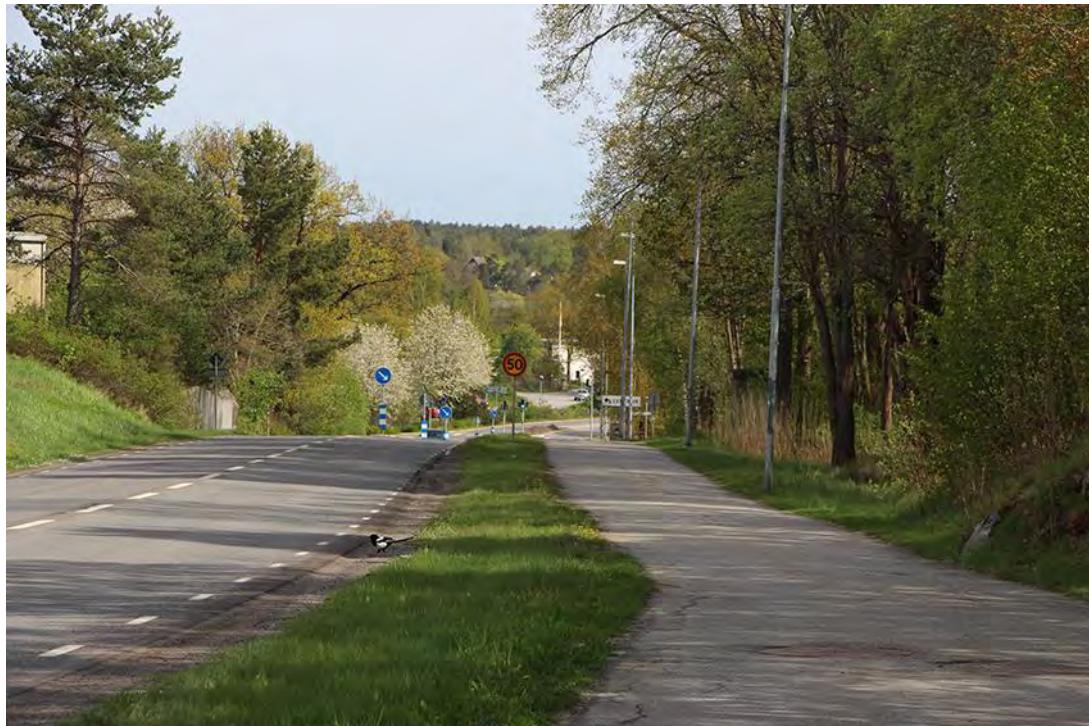

Bild 6. Tätortsna nära natur intill gång- och cykelvägen strax söder om Älta centrum, vy mot norr (foto Elin Larsson).

Skogsmark

Skogsmarken är en del av ett större sammanhängande skogslandskap. Den utgörs av blandskog med barr- och lövträd samt inslag av hållmarkstallskog och är tätare än den tätortsna naturen, se bild 7. Terrängen är kuperad med skogsbeklädda slanter, berg i dagen och med förekomst av bergskärningar. Markskiktet utgörs av gräs, örter och ris.

Betydelsefulla aspekter:

- Ett sammanhängande skogslandskap
- Bergskärningar som är påtagliga inslag i landskapsbilden

Bild 7. Skogsmark och bergskärning norr om Älta, vy mot söder (foto Elin Larsson).

Lövträdskuperad naturmark

Den lövträdskuperade naturmarken är smäkuperad med ett trädskikt som till stor del utgörs av ädellövträd med många gamla ekar, se bild 8. Landskapet har karaktär av betesmark präglad av människan sedan långt tillbaka i tiden och kulturhistoriska lämningar förekommer inom området. Vägkanterna längs delar av sträckan har utpekats som artrika.

Betydelsefulla aspekter:

- Stora ädellövträd, exempelvis ekar
- Kulturhistoriska värden
- Värdefull flora

Bild 8. Område med lövträdskuperad naturmark strax norr om Hellasgården, vy mot nordost (foto Elin Larsson).

Öppet landskapsrum

Vid Hellasgården, som utgör en nod för friluftslivet, finns öppna gräsytor, parkeringsplatser, fotbollsplaner, tennisbanor och servering. Söder om Hellasgården finns ytterligare två öppna landskapsrum som tydligt skiljer sig från de omgärdande slutna skogsområdena, se bild 9. Här finns odlingsmark och inslag av bebyggelse.

Betydelsefulla aspekter:

- Öppna landskapsrum
- Hellasgården utgör nod för friluftslivslivet

Bild 9. Öppet landskapsrum vid Tenntorp, vy mot norr (foto Elin Larsson).

Kulturhistoriskt bruksområde

Vid Nacka ström finns brukslämningar med anor från 1500-talet, vilka är av riksintresse för kulturmiljövården. Vattenkraften har styrt utvecklingen i området och de gamla kvarnvattenhjulen lever kvar i Nackas kommunvapen än idag. Utmed sträckan finns den utmärkande huvudbyggnaden på Nacka gård, se bild 10, samt Nedre kvarn med sin skorsten och stora vitputsade byggnad. I området ligger även ett par lador alldeles intill vägkanten. I bergslutningen vid km 6/800 ligger Nacka gamla kyrkogård med anor från 1600-talet.

Betydelsefulla aspekter:

- Kulturhistoriskt värdefulla objekt
- Landmärken med koppling till platsens historia

Bild 10. Nacka gårds huvudbyggnad, vy mot norr (foto Elin Larsson).

Bergsslutning vid Järlasjön

Söder om Järlasjön reser sig Nackaberget med branta skogsbeklädda sluttningar och bergsskärningar ner mot sjön. Nackaberget har sedan länge fungerat som landmärke att orientera sig efter. Den stora nivåskillnaden utgör ett dramatiskt inslag i landskapsbilden. Vägen ligger inskjuten i bergets sluttning ovan strandkanten och trafikanter längs Ältavägen ges långa utblickar över sjön, se bild 11.

Betydelsefulla aspekter:

- De stora nivåskillnaderna är ett påtagligt inslag i landskapsbilden
- Långa utblickar över vattnet

Bild 11. Utblick över Järlasjön, vy mot öster. Till höger i bild syns starten på en kraftig nivåskillnad (foto Elin Larsson).

4.4. Kulturmiljö

Inom utredningsområdet finns flertalet kulturhistoriska värden med ett flertal fornlämningar, rester av torp, gårdar och gamla odlingsmarker samt lämningar från Stockholms tidiga industriella epok, se bild 12. Ältavägen löper genom bruksmiljön längs Nackaån, där brukslämningarna är av riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. miljöbalken. Här finns spår från tidig industriell miljö baserad på vattenkraften i Nacka ström. Enligt kulturmiljöprogrammet i Nacka visar området på en mångsidig industriutveckling från Gustav Vasas tid till 1800-talet, som gett upphov till senare industrietableringar på andra

Ladugården vid Nacka gård, alldeles intill Ältavägen. Gavelns vällingklocka kallade gårdsfolket till arbetspassens start och slut men även till måltider, oftast välling. På platsen lär det gamla mässingsbruket ha legat på 1600-talet. I bakgrunden syns den gamla kvarnbyggnaden platser, se bild 14.

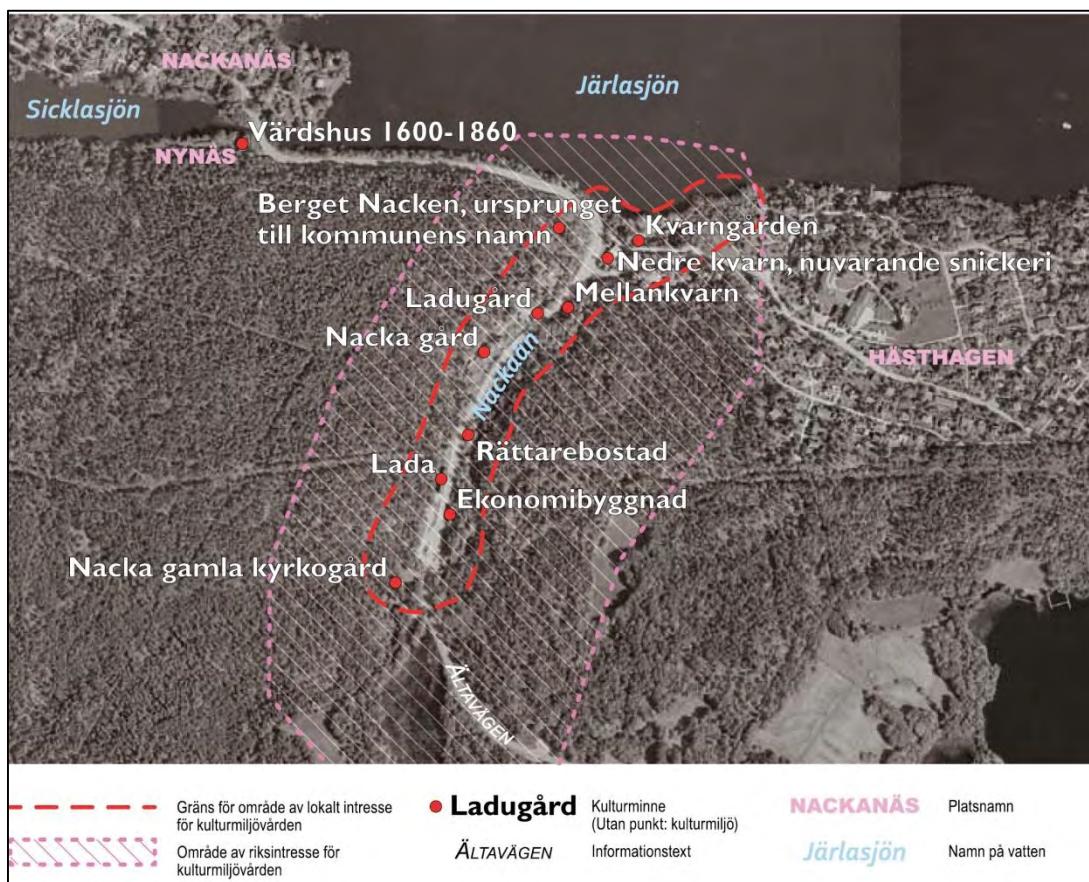

Bild 12. Översikt av kulturmiljöområden från Nacka kommunens kulturmiljöprogram från 2011. Ältavägen löper längs med Nackaån.

Bild 13. Den före detta kvarnbyggnaden från 1870-talet som idag rymmer snickeri, har ett tidstypiskt utförande av fasader och fönster (Nacka, 2011).

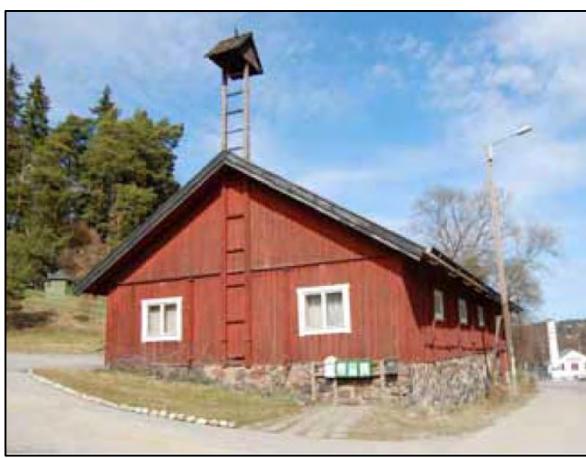

Bild 14. Ladugården vid Nacka gård intill Ältavägen, (Nacka kommun, 2011).

Söder om Källtorpssjön finns ett av Nacka kommuns större fornlämningsområden som är av lokalt intresse för kulturmiljövården, se bild 17. Fornlämningarna är troligtvis från brons- och äldre järnåldern vilket tyder på att det fanns människor här redan för 2 000-3 000 år

sedan. I bild 16 illustreras kända fornlämningar i närhet till utredningsområdet, vilka sammanställs i Tabell 1. I det befintliga insjösystemet går fortfarande att se spår av det forntida landskapet. Den bebyggelse som idag finns i området är torp och gårdar samt Hellasgårdens friluftsanläggning, se bild 18.

Den aktuella vägsträckan passerar kända fornlämningar och kulturlämningar. Strax nordväst om Källtorpssjön utmed väg 260 finns ett forminne i form av en stensättning från brons/järnåldern nära intill gång- och cykelvägen på den västra sidan, se bild 15.

Bild 15. Stensättning, Nacka 88:1/88:2 ligger mycket nära befintlig gång- och cykelväg (foto: Elin Larsson).

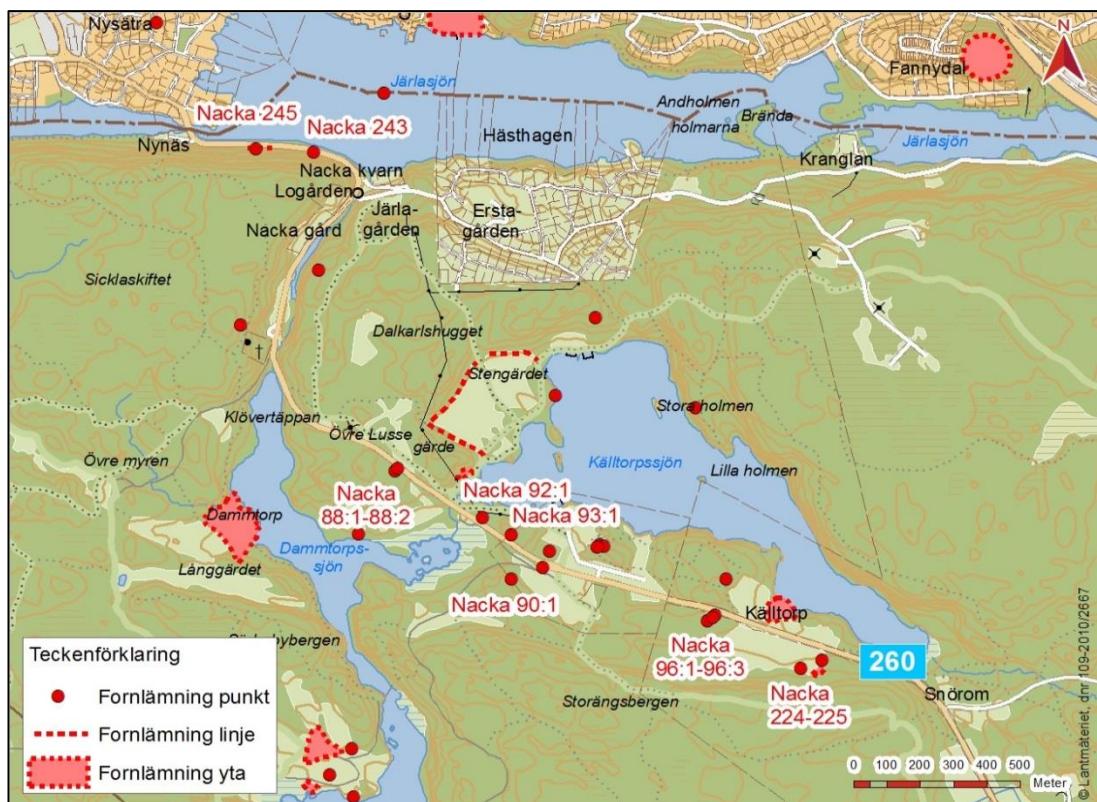

Bild 16. Fornlämningar visas som rödmarkerade ytor, punkter samt linjer. (Länsstyrelsen, Lantmäteriet).

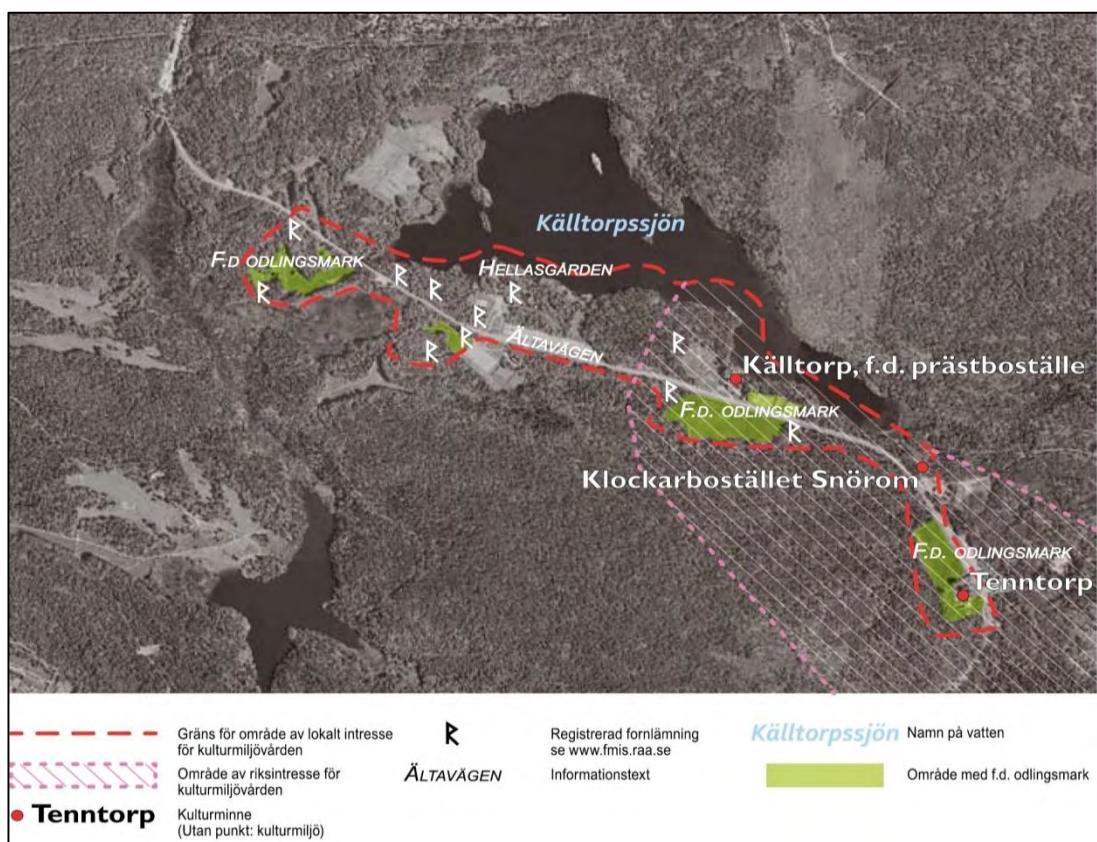

Bild 17. Översikt av kulturmiljöintresseområdet intill Källtorpssjön i Nacka, framtagen i kulturmiljöprogrammet från 2011 (Nacka kommun 2011).

Tabell 1. Sammanställning av kända fornlämningar i nähet till utredningsområdet.

RAÄ-NUMMER	OBJEKT	BESKRIVNING
Nacka 245	Plats med tradition	Stort stenblock kallas enligt hembygdsföreningen "Lasse Majas sten". Bakom denna sten gömde sig fästningsfången Lars Molin, alias Lasse Maja, en gång på flykt undan rättvisan.
Nacka 248	Färdväg	Vägbank uppbyggd av ställvis kallmurade stenar och block. Enligt hembygdsföreningen användes vägen under 1600-talet som transportväg till Nackabruken.
Nacka 243	Ristning, medeltid/ historisk tid	Enligt uppgift gjordes märet av Stockholms Arbetares Sångareförening vid sekelskiftet 18/1900.
Nacka 88:1	Stensättning från brons/järnålder, gravar	Krön av liten bergklack i blandskog.
Nacka 88:2	Stensättning från brons/järnålder, gravar	NÖ delen bortschaktad av vägbygge.
Nacka 92:1	Stensättning från brons/järnålder, gravar	
Nacka 90:1	Röse, bronsålder, gravar	
Nacka 96:1-3	Stensättningar, bronsålder, järnålder, gravar	Fornlämningen består av tre runda stensättningar. Stensättningarna har blivit omplockade. På den nordvästra delen av stensättning Nacka 96:3 har en gränsmarkering i form av en rest sten med röse kring basen placerats.
Nacka 224	Stridsvärn, skyttevärn, nyare tid	Värnet har rund form med öppning i nordost. Uppbyggt av ca 1,2 meter höga och ca 1 meter tjocka väggar som kallmurats med stenblock. Värnet var övertorvat på utsidan och ovansidan och beväxt med björk och tall.
Nacka 98:1	Gravfält, stenålder, bronsålder, järnålder	Mellangravfältet och vägen ett skyttevärn och stort antal tättliggande, sentida gropar. Gravfältet beväxt med björkar. 3 meter norr om högen finns ett postament en rest sten, troligen gränsmarkering.
Brännkyrka 114:1	Gränsmärke	Gränsmärke av gjutjärn. Gränsmärket står i ett murat stenpostament. Tidigare placerad ca 150 meter 135cm om nuvarande plats.

Bild 18. Fornlämningar i nära anslutning till vägområdet intill Hellasgården.

4.5. Naturmiljö

Ältavägen passerar genom värdefull naturmiljö, se bild 19. Den norra delen av Ältavägen går i en korridor med Nackareservatets naturreservat på båda sidor. Syftet med naturreservatet är att bevara ett stort sammanhängande frilufts- och naturområde – en värdekärna i den regionala grönstrukturen – med omfattande möjligheter till rekreation intill en tätbefolkad del av Stockholmsregionen. Syftet är också att bevara områdets omväxlande topografi och dess rika variation av skogstyper, kärr, sjöar och kulturmark. Avsikten med reservatet är vidare att främja områdets mångsidiga friluftsutnyttjande, biologiska mångfald och kulturvärden.

Söder om Nacka ström passerar Ältavägen i utkanten av Natura 2000-området Söderby-sjön-Dammtorpssjön. Det är ett naturområde som är skyddat enligt EU:s habitatdirektiv. I området ska en gynnsam bevarandestatus upprätthållas för de arter och naturtyper som angivits för det specifika området. För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan där det preciseras vilka arter och naturtyper som avses. Naturtyperna i detta område är *Naturligt eutrofa sjöar med nate eller dybladsvegetation* samt *Klippvegetation på silikatrika bergsslutningar* och arterna är *Citronfläckad kärrtrollslända* samt *Bred paljettdykare*. Vid ett ingrepp i ett Natura 2000-område måste tillstånd sökas hos Länsstyrelsen, vilket kommer att göras för utbyggnaden av gång- och cykelvägen.

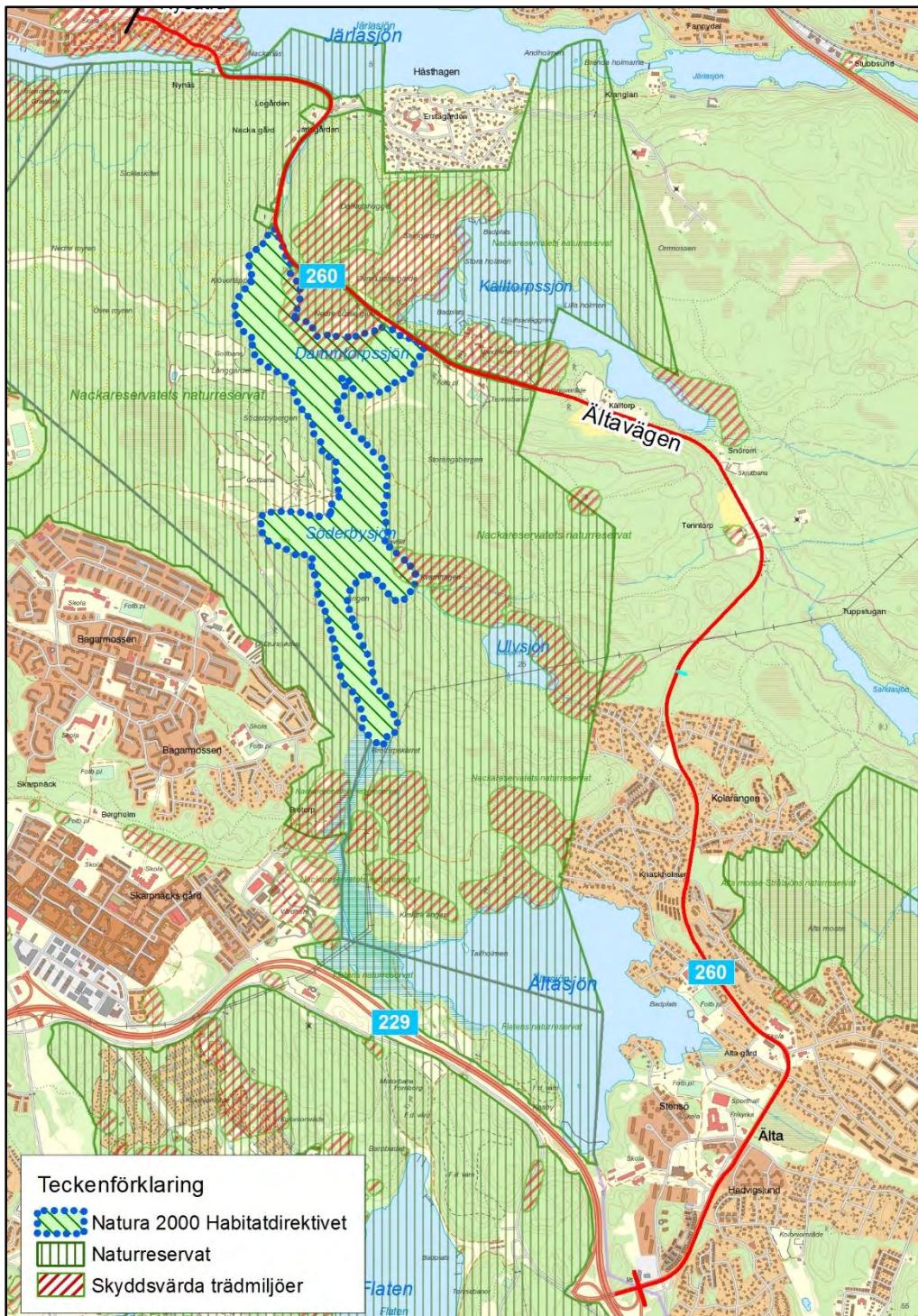

Bild 19. Översikt över värdefull naturmiljö längs Älvågen.

Länsstyrelsen i Stockholms län har kartlagt skyddsvärda trädmiljöer, som inkluderar bland annat ädellövskogar med höga naturvärden, se bild 20. Skyddsvärda trädmiljöer återfinns bland annat i området mellan Källtorpssjön och Dammtorpssjön. Området utmed väg 260 som löper från Järlasjön söderut klassas som nyckelbiotop för öppet småvatten. Det övergår i barrskog och sumpskog (klibbalstrandskog) som ingår i våtmarksområdet Dammtorpssjön. På andra sidan väg 260 mot Källtorpssjön finns ett område med ädellövskog, bland annat ek-hasselskog. En bit längre söderut på väg 260 återfinns ädellövskog av igenväxningstyp.

Inför Nacka kommuns grönstrukturprogram gjordes omfattande inventeringar av både biologiska värden och rekreativvärden, och ett utvecklingsförslag för grönstrukturen togs fram, se bild 20. Naturinventeringen visade då (2009) att området hade stora möjligheter att hysa en stor artrikedom. Området är kuperat och karaktäriseras av bergspartier med hällmarkstallskog, genomskurna av smala dalgångar som är uppodlade eller klädda med löv- eller blandskog. Denna del av kommunen besitter flertalet kvaliteter som utmärker helhetsområden. Spridningsmöjligheterna är goda, dock utgör väg 260 en barriär. Mindre vägar i området är i flera fall artrika och kan fungera som spridningskorridorer, främst för arter knutna till naturbetesmarker. (Ekologigruppen, 2009)

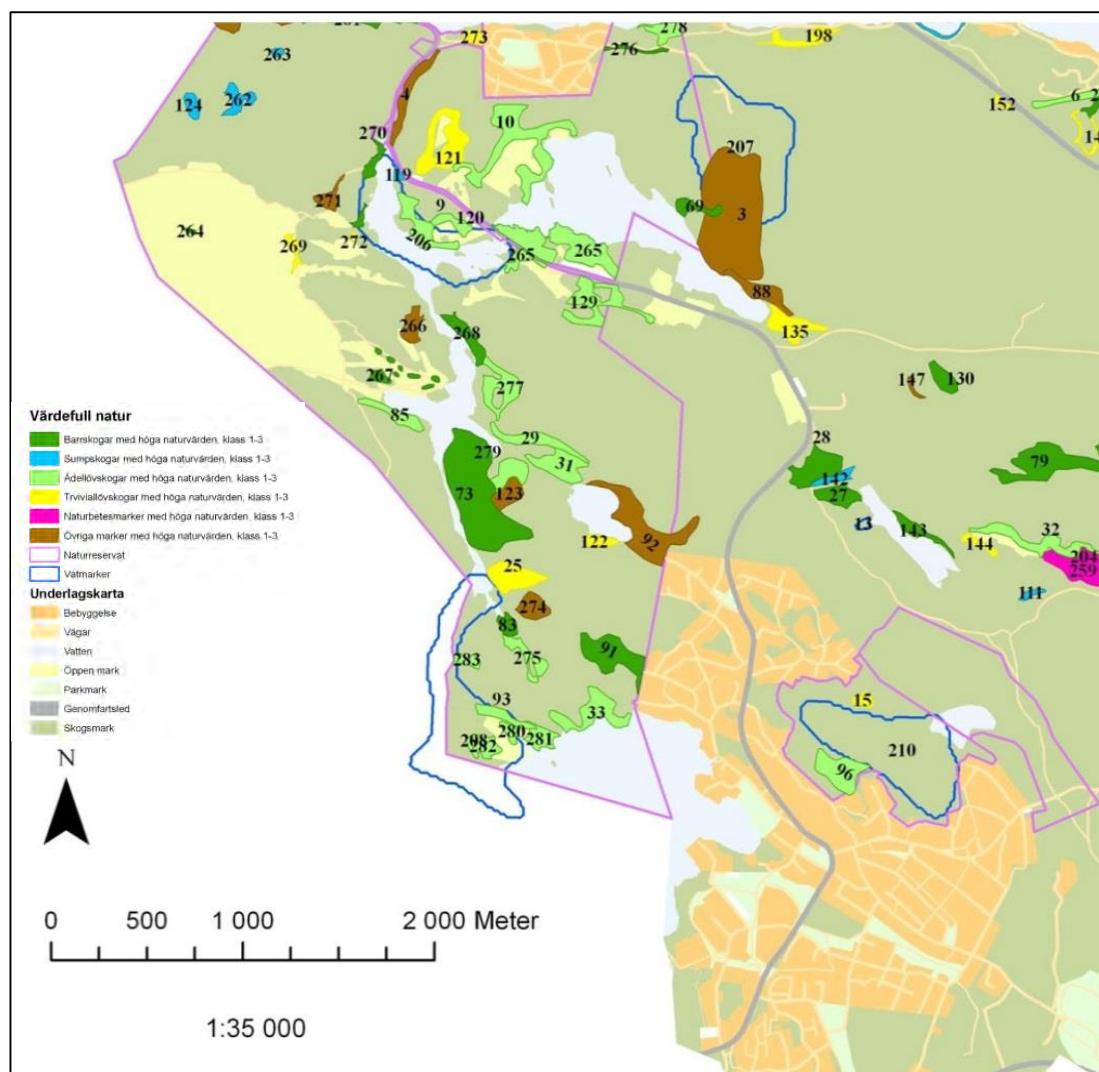

Bild 20. Översikt från naturinventering utförd av Ekologigruppen år 2009.

4.6. Hälsa och säkerhet

En breddning av den befintliga gång- och cykelvägen Ältastråket innebär ingen förändring avseende buller.

Åtgärderna kommer inte att leda till några förändringar vad gäller vibrationer längs sträckan.

4.7. Rekreation- och friluftsliv

Stora delar av skogsområdena som väg 260 löper igenom är av riksintresse för friluftslivet i Stockholms län, se bild 21. Området sträcker sig från Björkhagen till bebyggelsen i Kolarängen. Den västra delen av området är skyddat genom naturreservat. Den övriga delen av området utgörs av Erstaviks fideikommiss. Kommunen säkerställer idag riksintresset genom avtal med markägaren.

Inom riksintresseområdet utövas en mängd friluftsverksamheter såsom vandring, orientering, cykling, skidåkning, skridskoåkning, paddling samt svamp- och bärplockning. Hellasgårdens friluftsanläggning som ligger intill Källtorpssjön är en populär samlingsplats och utgångspunkt för varierande friluftsaktiviteter och rekreation i området.

Inom riksintresseområdet går Sörmlandsledens vandringsled vilket är en regional vandringsled utpekad i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län, RUFS 2010, se bild 22. Vandringsleden korsar väg 260 vid en punkt mellan Tenntorp och Kolarängen intill kraftledningsgatan.

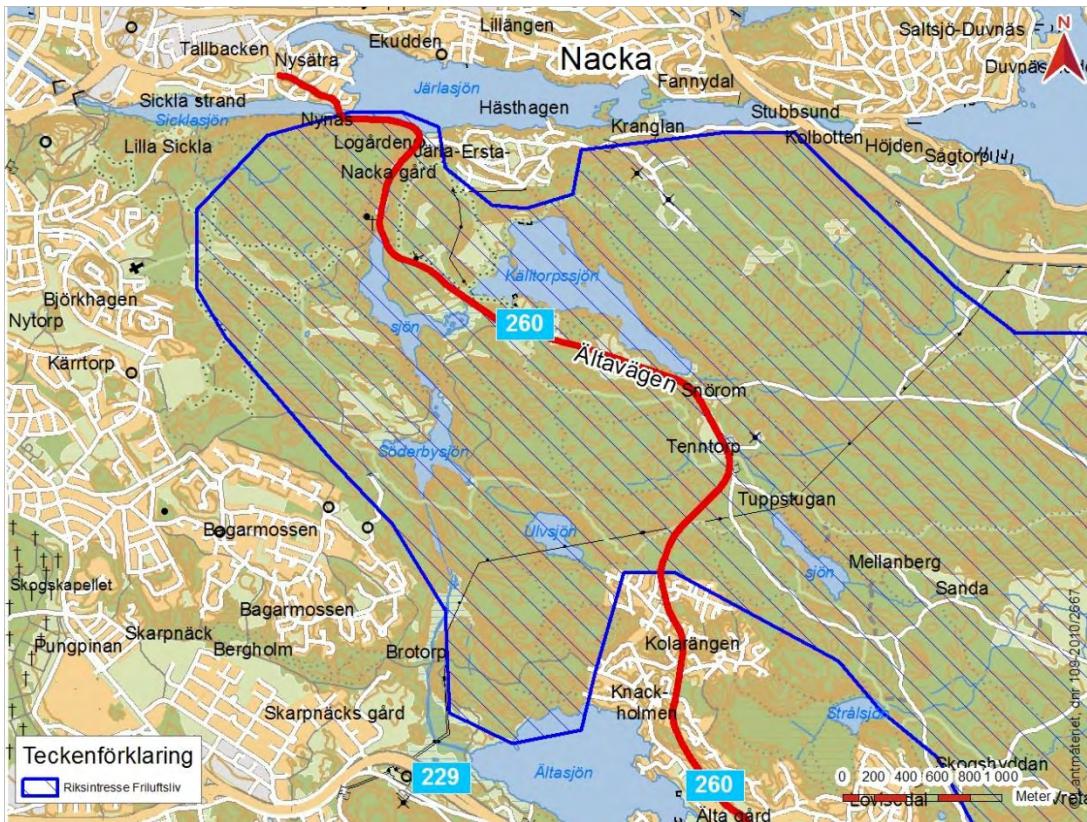

Bild 21. Riksintresse för friluftsliv.

Bild 22. Etapp 1 av Sörlandsleden korsar väg 260 (Föreningen Sörlandsleden, 2011).

4.8. Strandskydd

Det generella strandskyddet är 100 meter. I Nacka är det dock på många platser utökat till 300 meter, bland annat utmed sjöarna som ligger mellan Nacka gård och Älta.

Strandskyddet syftar till att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet, på land och i vatten. Nacka ström, Källtorpssjön, Dammtorpssjön, Söderbysjön, Ulvsjön, Sandasjön, Strålsjön samt delar av nordvästra Ältasjön omfattas av utökat strandskydd.

4.9. Vattenskyddsområden

För att säkra vattenförsörjningen i Nacka har kommunen anlagt en reservvattentäkt vid Sandasjöns sydspets. Sandasjön och dess tillrinningsområde (området kring Tenntorp, Sandasjön och Strålsjön) ingår i ett vattenskyddsområde med föreskrifter, se bild 23. Syftet är att skydda vattentäkten och säkra tillgången av kvalitativt dricksvatten. Detta innebär skärpta regler om hur bland annat oljeprodukter, drivmedel, bekämpningsmedel och växtnäring får hanteras i områdets olika zoner. Vattnet som samlas i Sandasjön rinner till från alla riktningar och filtreras genom sandiga marker. De enda bebyggda delarna av tillrinningsområdet ligger vid väg 260 kring Tenntorp och i Lovisedal.

Vattenmyndigheten har bedömt att grundvattenmagasinet Sandasjön Södra (SE657445-163657) uppnår god kemisk och kvantitativ status. Miljökvalitetsnorm för kemisk och kvantitativ status bedöms kunna uppnås till år 2021.

De största potentiella föroreningsbelastningarna, enligt en riskutredning som kommunen gjort, utgörs av olycka på väg 260 med utsläpp av olja och andra farliga ämnen samt utsläpp

i samband med skogsbruk. Även utsläpp från näroende i området anses kunna ha en påverkan på vattenkvaliteten i vattentäkten.

Bild 23. Vattenskyddsområde för Sandasjöns reservvattentäkt överlappar väg 260 vid Tenntorp.

4.10. Markavvattningsföretag

I närhet till utredningsområdet återfinns Älta-Kolarängens torrläggningsföretag (tf) samt Älta gårds tf, vilka är två aktiva markavvattningsföretag (dikningsföretag), se bild 24.

Vid åtgärder inom båtnadsområde ska funktionen för markavvattningsföretaget behållas och de villkor som finns för dessa ska följas. Om risk finns för påverkan på markavvattningsföretag, exempelvis genom avledning av ökad volym dränerings- och dagvatten till diken, krävs en utredning om och hur påverkan på företagets villkor sker. För att ompröva markavvattningsföretagens villkor krävs en ansökan och beslut av Mark- och miljödomstolen. Markavvattningsföretagen är sakrägare i ett sådant ärende och behöver då samrådas med.

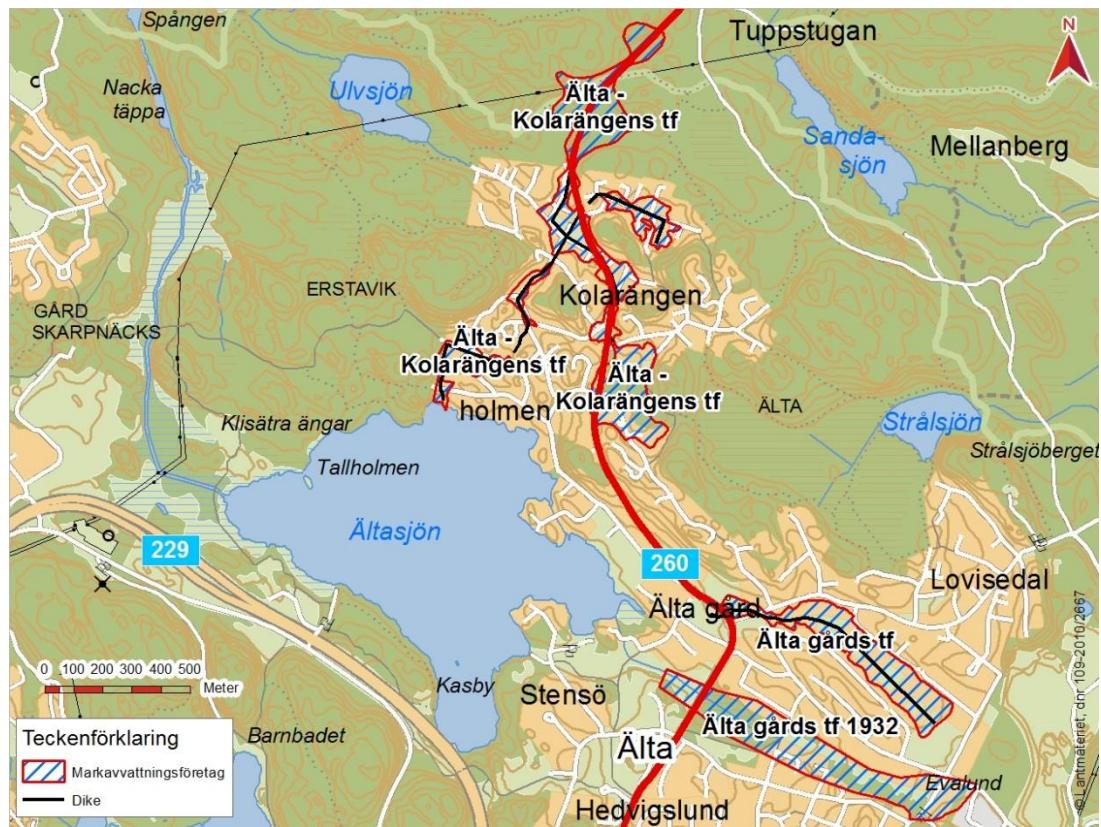

Bild 24. Markavvattningsföretag.

4.11. Markmiljö

Bild 25 visar en kartläggning, genomförd av Länsstyrelsen i Stockholms län av potentiellt förorenade områden, där två platser norr om Älta har pekats ut. Utmed Järlasjön intill Ältavägen ligger en gammal järn- och stålindustri som har klassats som potentiellt förorenat område enligt riskklass måttlig, se bild 26. Huset är en gammal vattenkvarn, där vatten fortfarande strömmar igenom ut i Järlasjön. Idag består verksamheten av träsickeri. Det andra området består av en nerlagd industriideponi intill Tenntorp.

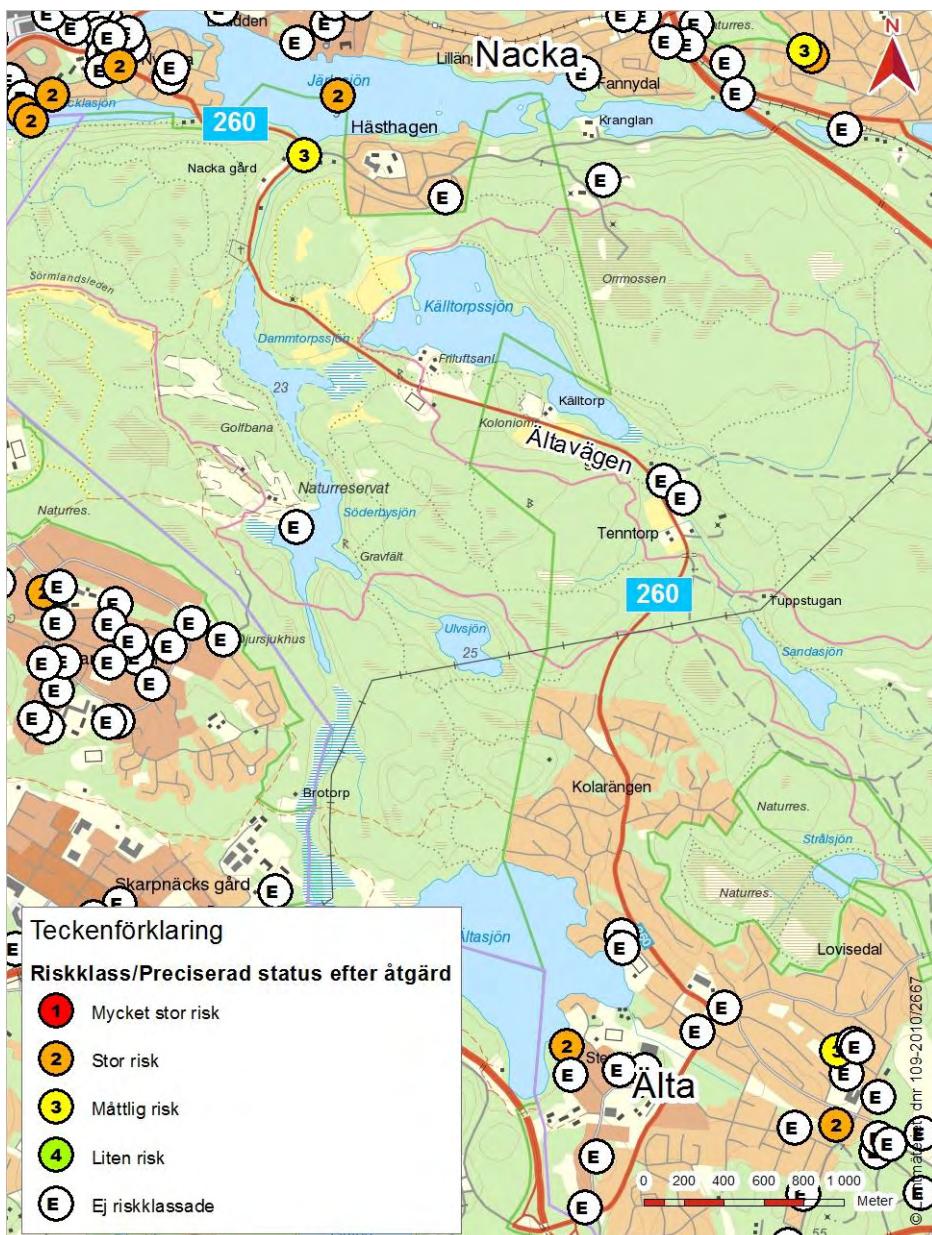

Bild 25. Potentiellt förurenade områden (Länsstyrelsen, 2015).

Bild 26. Platsen där det tidigare funnits en vattenkvarn, består idag av snickeriverksamhet där marken klassas som potentiellt förorenat område. Bilden visar utloppet från Nackaån till Järlasjön.

I Älta tätortsområde finns misstänkt förorenad mark vid en drivmedelsstation intill Oxelvägen, en bilverkstad nära väg 260 samt en nerlagd betong- och cementindustri intill Erstaviksvägen. Dessa platser är inte utredda och visas som ej riskklassad i karta nedan, bild 27. Föroreningssituationen för ytorna öster om Stensövägen utreddes i samband med uppförandet av ny bebyggelse i detta område (DP Älta).

Bild 27. Potentiellt förorenade områden i Älta (Länsstyrelsen, 2015).

4.12. Byggnadstekniska förutsättningar

Geologiska och geotekniska förhållanden

Berggrunden inom området utgör idag rester av den Svekofenniska bergskedjan som sträcker sig längs mellersta och norra Sveriges ostkust. Svekofennisk berggrund består av cirka 1,8 miljarder år gamla metamorfa sedimentära och vulkanitiska bergarter. Berggrunden består mestadels av gnejs och graniter samt mindre sträck av grönsten som löper i öst-västlig riktning. Genom rörelser i jordskorpan har förkastningar och sprickzoner uppstått i berggrunden. Dessa sprickzoner har sedan genom årtusenden eroderats ner till det sprickdalslandskap vi ser idag kännetecknat av låglänta sprickdalar omgivna av höglänta bergsbranter och djupt inskurna vikar och fjärdar.

Sprickberggrundens terrängformer kom efterhand att överlagras av ett jordtäcke av morän, grus och lera. Då inlandsisen började smälta för ca 10 000 år sedan bildades isälvar i tunnar i isens botten. Dessa isälvar förde med sig det material som isen brutit ned och det finaste materialet avsattes som lera i sänkor och dalgångsstråk. Grövre material bildade den rullstensås som löper väster om Ältavägen och är en del av Stockholmsåsen. Efter inlandsisens avsmältnings höjde sig området ur havet och den morän som isen avsatt svallades ur och avlagrades i form av lera, sand och grus i sluttningar nedanför de kalspolade berghällar som dominarar i området. De höglänta skogsområdena utmärks därmed av ett tunnare jordtäcke medan de odlingsbara jordarterna finns koncentrerade till numera torrlagda dalgångsstråk och sänkor. I övrigt återfinns större mängder torv som bildats under senare tid då sjöar växt igen eller torr mark försumpats.

Områdets geotekniska förhållanden varierar längs med den aktuella sträckan. Beskrivningen har utgått från Sveriges Geologiska undersöknings (SGU) översiktliga jordartskarta, se bild 28. Gång- och cykelvägen går från Älta till Sickla och är inlagd i den översiktliga jordartskartan. Äldre geotekniska undersökningar finns längs delar av sträckan men kompletterande undersökningar kommer utföras för att bestämma aktuella jordars egenskaper och mäktigheter. I samband med dessa kommer även miljöprovtagning att utföras för att kontrollera eventuella markföroreningar.

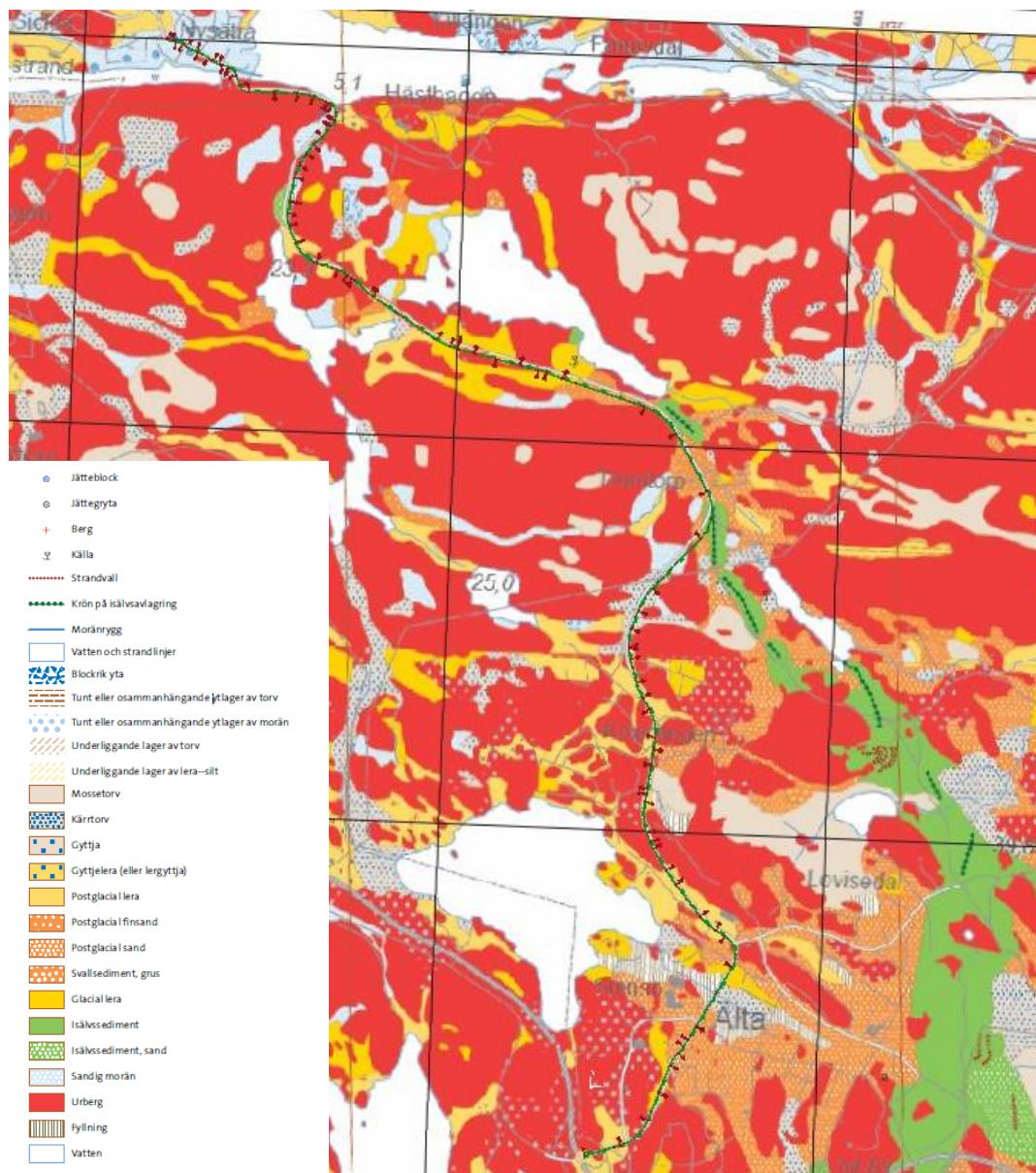

Bild 28. Översiktlig jordartskarta, källa www.sgu.se, © Sveriges geologiska undersökning.

Längdmätningen för cykelstråket börjar söder om Älta. Här utgörs marken av berg, berg under ett tunt moräntäcke och sand. I Älta förekommer ett kortare avsnitt med fyllning på västra sidan och kärrtorv på den östra sidan av cykelstråket. Norr om Älta utgörs marken av lera som övergår till berg och berg under ett tunt moräntäcke. Mellan Kolarängen och Tenntorp finns ett avsnitt med kärrtorv. I Tenntorp följer cykelstråket den västra sidan av en rullstensås. Sträckan mellan Tenntorp och Nacka utgörs av berg, berg med tunt moräntäcke och lera.

Ledningar

Befintlig belysning över gång- och cykelvägen finns längs kortare sträckor. Gång- och cykelvägen lyses även upp av befintlig bilvägsbelysning utmed längre sträckor.

Övriga ledningar utreds vidare.

Avvattning

I Älta finns en våtmark som avvattnas med tre stycken betongtrummor till Ältasjön. Våtmarken är idag dämd av bäver. Våtmarken ingår i Ältagårdens torrläggningsföretag.

I Tenntorp finns ett mindre vattendrag vid JH:s handelsträdgård. Vattendraget är litet och förmodligen omgrävt eftersom det går runt handelsträdgården.

Före utloppet till Källtorpssjön finns en tröskel som består av en bräda. Brädan ligger djupare vid söder än vid den norra änden, 13 respektive 9 cm under vattenytan. Brädan håller på att ge efter och behöver ersättas med en ny bräda för att kunna hålla minimivattenståndet i Källtorpssjön. Utloppet från sjön består av en betongkulvert (0,7 meter diameter) täckt av ett stålgaller för att hindra drivgods. Under Ältavägen går sedan en rektangulär betongtrumma med ca 1 meter fri bredd. På andra sidan vägen består utloppet av en stenkulvert med något smalare rektangulärt utlopp. Skibordet behöver bytas, i övrigt finns inga anmärkningar på denna del av systemet. Mellan Källtorpssjön och Dammtorpssjön finns ytterligare en kulvert som var i fint skick vid besiktningstillfällena.

Utloppet ur Dammtorpssjön består av ett korrugerat plåtrör med cirka 1 meter diameter. Plåtröret mynnar öster om gång- och cykelvägen. Vid denna ände är röret sönderrostat på norra sidan. Vid samtliga besiktningstillfällen har rörets hjässa synts som mest 10 cm ovanför vattenytan. Norr om plåtkulerten på gång- och cykelvägens östra sida ligger två stycken betongbalkar ovanpå varandra. De fungerar som stödmur för vägbanken. Jorden har eroderat under betongbalkarna. På sikt kan åtgärd behöva göras för att undvika sättningsskador på vägen.

Eftersom plåtkulerten under gång- och cykelvägen är mycket sönderrostad i sin östra ände, inspekterades rörets skick under vägen med hjälp av undervattensfilmning. Filmningen visade att kulerten är genomgående mycket rostig. En spricka noterades ca 1,5 meter från inloppet i kulerten (ca 3 minuter in i filmen). Den har däremot inte kollapsat under vägen. Kulerten bör bytas snarast. Om den inte ersätts kan den kollapsa och jord packas under betongbalkarna, vilket skulle orsakar ytterligare sättningar på gång- och cykelvägen.

5. Den planerade vägens lokalisering och utformning med motiv

5.1. Val av lokalisering

Projektet avser upprustning av gång- och cykelvägen Ältastråket för att nå föreslagen utformningsprincip i den regionala cykelplanen avseende när bredd, separation, belysning, beläggning samt trafiksäkerhetsåtgärder vid två utpekade passager (Ältavägen vid Ulvsjövägen och Ältavägen vid Gråsparvsvägen).

5.2. Val av utformning

Förslaget på breddning av befintlig gång- och cykelväg har tagits fram med utgångspunkt från ”Regional cykelplan för Stockholms län”. Syftet med den regionala cykelplanen är att förbättra möjligheten att resa hållbart och på så sätt minska ökningen av trafiken på vägarna i takt med att Stockholm växer. Detta vill man göra genom att öka kapaciteten framför allt

för cyklister. Planen ger bland annat förslag på ett nät av sammanhängande stråk där väg 260 ingår.

Gång- och cykelvägens nuvarande bredd är 2,5 - 3,0 meter. Val av utformning innebär att den nya gång- och cykelvägen planeras bli mellan 4,3 - 5,3 meter bred. Några kortare partier där det på grund av fysiska hinder inte går att bredda gång- och cykelvägen undantas.

Sträckningen av befintlig gång- och cykelväg kommer att justeras något vid Ältaskola där man tar lite av bilvägen för att göra plats för den nya gång- och cykelvägen mellan skolan/förskolan och busshållplatsen i anslutning till väg 260. Norr om Älta kommer en bro över väg 260 att anläggas för att gång- och cykeltrafik ska kunna vägen planskilt.

I Sickla där befintlig väg kantas av tomtmark på båda sidor är utrymmet för breddning begränsat. Med anledning av detta kommer gångbana respektive ende och cykelbana läggas på varsin sida om väg 260.

Passager över väg 260 ska studeras och åtgärder utföras för att skapa en säkrare trafikmiljö.

Vägförslaget utgår från ett antal typsektioner; kantstensförlagd gång- och cykelväg med respektive utan skiljeremsa, gång- och cykelväg med skiljeremsa och friliggande gång- och cykelväg, se bil 28-33.

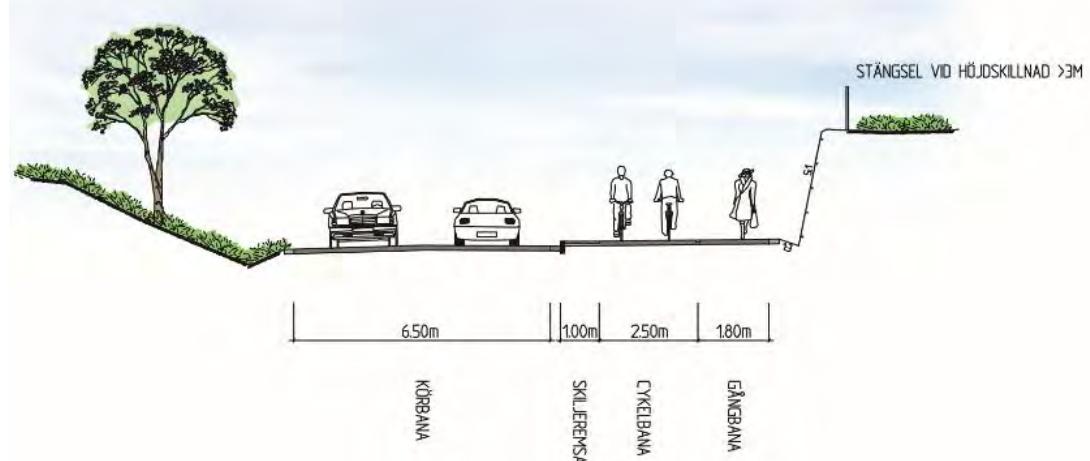

Bild 28. Kanstensförlagd GC-väg med skiljeremsa.

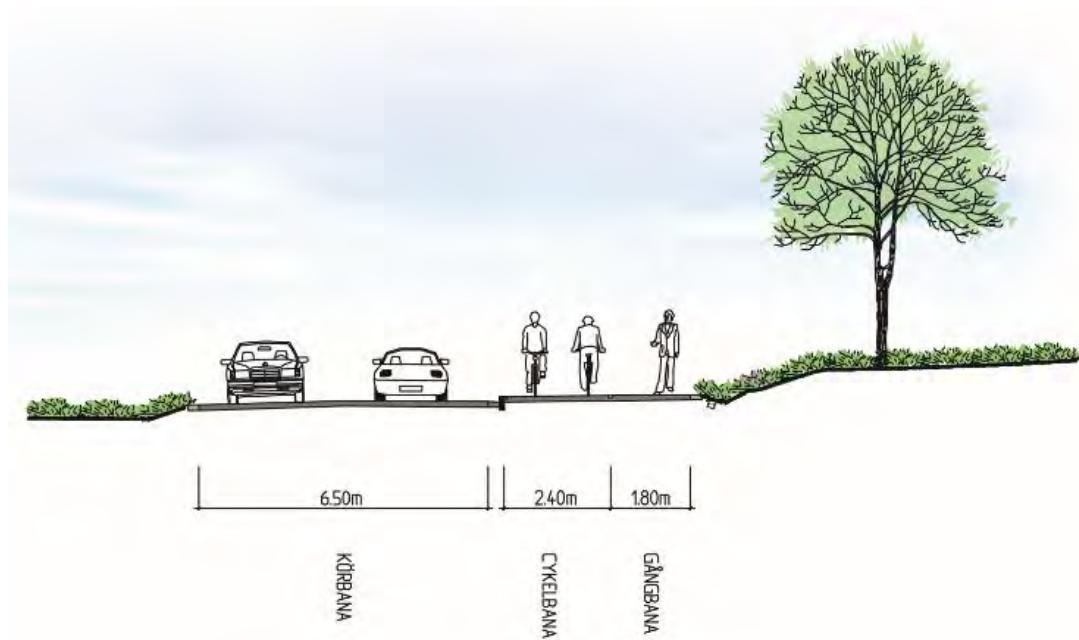

Bild 29. Kanstensförlagd GC-väg utan skiljeremsa.

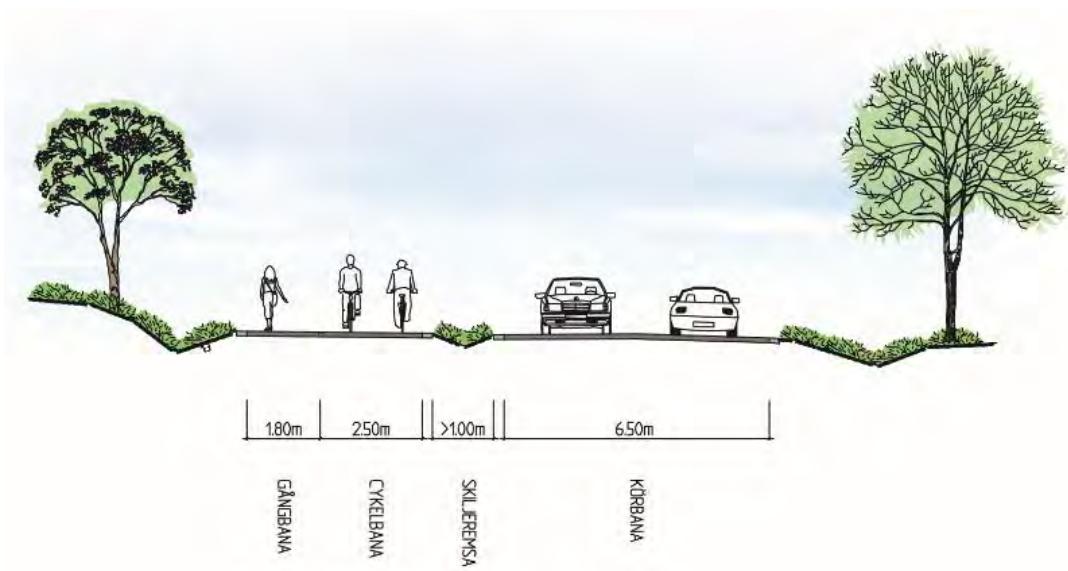

Bild 30. GC-väg med skiljeremsa >1m med ytskikt av gräs.

Bild 31. GC-väg med skiljeremsa 1m.

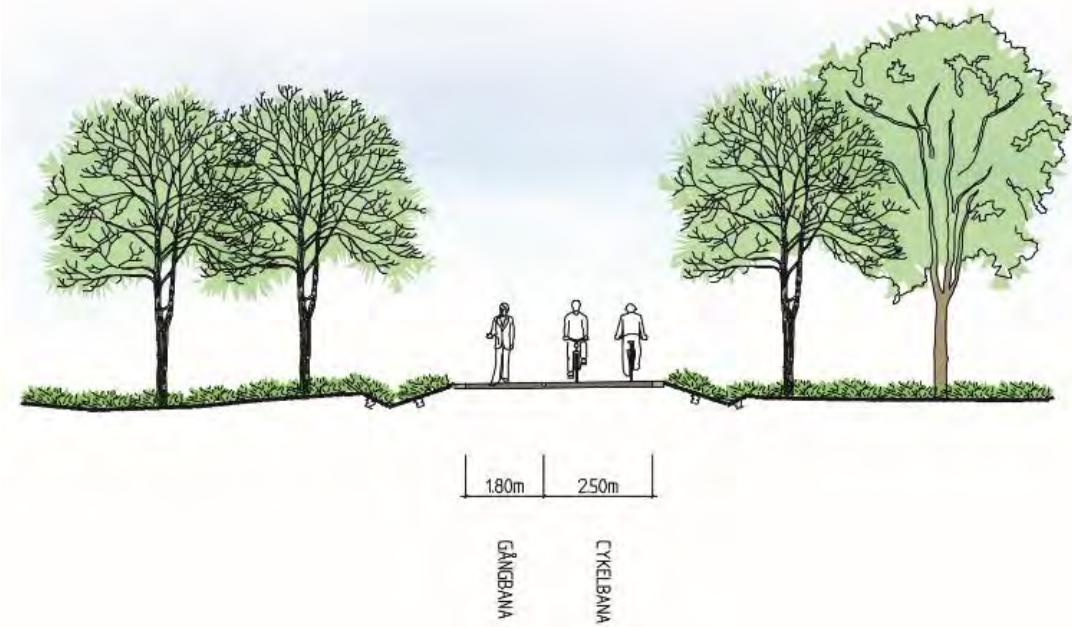

Bild 32. Friliggande GC-väg.

Bild 33. Separerad cykel- och gångbana i Sickla, km 8/040-8/600.

5.3. Vägarkitektur

Ett antal platser har identifierats där särskild gestaltningsmässig omsorg måste läggas då situationen är särskilt komplex eller där landskapet har särskilda värden att hantera. Dessa har pekats ut som följande fokusområden:

- Planskild korsning i norra Älta (gång- och cykelväg på bro)
- Trång sträcka med många konflikter (mark, fotgängare, cyklister, busshållplats, cykelparkering mm.) förbi förskola och Älta skola
- Trång passage vid Dammtorpsjön
- Trångt parti förbi Nacka gamla kyrkogård med brant slänt och befintliga stenmurar
- Trångt parti inom riksintresse för kulturmiljövården i det gamla bruksområdet (exempelvis förbi ladugård i vägkant och vid Nacka gård med stenmur i vägkant)
- Trång sträcka längs Nackaberget med Järlasjön i öster och en hög och brant skogsslänt i väster

Sträckorna genom norra Älta och i Sickla med tomtmark nära in på gång- och cykelvägen är viktiga ur gestaltningssynpunkt. Sträckorna är dock så pass långa att särskilda typsektioner tas fram för dessa i det övergripande arbetet. De pekas därför inte ut som fokusområden.

5.4. Skyddsåtgärder och försiktighetsmått som redovisas på plankarta och fastställs

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått utreds vidare i kommande skeden.

6. Effekter och konsekvenser av projektet

6.1. Trafik och användargrupper

Framkomligheten kommer att förbättras för de oskyddade trafikanterna då en bredare gång- och cykelväg än den befintliga byggs. Trafiksäkerheten kommer att förbättras då gående och cyklister separeras samt att passager över väg 260 och anslutningsvägar till väg 260 förbättras.

Den ökade framkomligheten medför förkortad restid för cyklister.

6.2. Stads- och landskapsbild

Vägförslaget innebär att dagens gång- och cykelväg kommer att breddas. Med god planering går det att begränsa eventuella negativa effekter på områden med stads- och landskapsbildsmässiga värden. Vinsten i att uppfylla den regionala standarden för gång- och cykelvägen vägs i förhållande till vinsten i att begränsa påverkan på värden och enskilda intressen längs sträckan och de åtgärder som måste vidtas för att skydda dessa.

Påverkan och effekter av gång- och cykelvägens upprustning bedöms i ett storskaligt perspektiv ge en begränsad påverkan på stads- och landskapsbilden. Detta beror till stor del på att det redan finns en befintlig bilväg samt gång- och cykelväg i landskapet. Längs stora delar av sträckan finns inga större hinder för breddningen. Detta gäller särskilt i skogsområdet mellan Älta och Hellasgården.

Längs andra delar av sträckan finns dock flertalet objekt som riskerar att komma i konflikt med breddningen. Sett ur ett småskaligt perspektiv medför projektet åtgärder som borttagning av vegetation och tillkomst av nya bergskärningar, vilket innebär förändringar i landskapsbilden. Projektet kan också medföra intrång på tomtmark med åtgärder på murar, plank och vegetation, vilket kan utgöra en stor påverkan på landskapet och upplevelsen av platsen för enskilda personer som bor och vistas i närmiljön. Denna typ av intrång minimeras genom att välja en smalare sektion genom delar av Älta och genom Sickla.

Det finns risk att enstaka exemplar av värdefulla växter kan påverkas genom exempelvis avverkning eller påverkan på rotsystem. Detta skulle innebära negativ påverkan på såväl stads- och landskapsbild som naturvärden. Risken minimeras genom att vegetationen mäts in för att få vetskapp om dess exakta läge och vägen får en dragning och utformning som i största möjliga mån undviker konflikt. Hantering av träd som ska sparas säkerställs i kommande skeden för att motverka skador.

Inom bruksområdet vid Nacka ström, vilket är område av riksintresse för kulturmiljövård, finns en risk för att landskapsmässiga och kulturhistoriska värden kommer att stå i konflikt med uppfyllandet av regional standard för gång- och cykelvägen. Gång- och cykelvägens standard övervägs genom att titta på en smalare sektion för inte göra intrång i de skyddade kulturvärdena.

Projektet kan innebära en positiv förändring av stads- och landskapsbilden då ytor som idag upplevs som nedgångna kan rustas upp i samband med gång- och cykelvägens upprustning.

6.3. Natur- och kulturmiljö

Utbyggnaden av Ältastråket kan innehåra påverkan på natur- och kulturmiljön. Eventuellt kan stora träd behöva tas ner eller andra naturvärden påverkas för att ge plats för utbyggnaden. En inmätning av stora träd och en naturvärdesinventering har genomförts som kommer att färdigställas. I ett senare skede presenteras närmare var det är möjligt att bredda gång- och cykelvägen med så liten påverkan som möjligt.

Utbyggnaden berör Natura 2000-området Dammtorpssjön - Söderbysjön som skyddas genom habitatdirektivet. Det innebär att det krävs ett tillstånd för att göra ett ingrepp i Natura 2000-området. Ansökan om tillstånd görs hos Länsstyrelsen.

Kulturmiljön kring framförallt Nacka ström kan komma att påverkas av utbyggnaden. Samtal pågår med Länsstyrelsen och kommunen om eventuell närmare utredning om utbyggnadens påverkan på området.

6.4. Rekreation och friluftsliv

Rekreation och friluftsliv bedöms påverkas positivt av utbyggnaden. Det blir snabbare att transportera sig med cykel och passager för gångtrafikanter och cyklister blir säkrare.

6.5. Vattenmiljö

Varken grund- eller ytvattenkvaliteten bedöms påverkas negativt av vägförslaget. Det finns en liten risk för spillolyckor av oljehaltiga vätskor från maskinerna i anläggningsskedet. Anläggningssmaskinerna bör därför, framförallt i vattenskyddsområdet men även i övrigt, ha utrustning för att snabbt kunna absorbera spill innan det sprids vidare till grund- eller ytvatten.

Vägförslaget kan ha en långsiktigt positiv påverkan på omgivande vattenmiljö till följd av minskade avgasutsläpp från bilar om fler väljer cykel istället för bil i området.

6.6. Hydrologi och avvattnning

Vägförslaget kommer att utformas för att bibehålla befintlig avvattnning. På enskilda punkter kan det bli aktuellt med byte eller nyförläggning av trummor.

6.7. Hushållning med naturresurser

Alla massor som uppfyller kraven på material i olika delar av anläggningen återanvänds inom projektet. Tillkommande material för vägens överbyggnad och beläggning kommer att behövas tas från täkter.

6.8. Samhällsekonomisk bedömning

Trafikverket kommer att genomföra en SEB (samlad effektbedömning). En SEB omfattar en samhällsekonomisk analys, en transportpolitisk målanalys och en fördelningsanalys. SEB ska tas fram baserad på aktuell kostnadskalkyl och utformning.

6.9. Indirekta och samverkande effekter och konsekvenser

En breddning av gång- och cykelvägen kommer att påverka omgivningen främst genom att mark behöver tas i anspråk.

6.10. Påverkan under byggnadstiden

De miljökonsekvenser som uppstår under byggtiden är kopplade till användning av fordon och maskiner samt hantering av bränslen, oljor och andra kemikalier som innehåller risk för läckage till omgivande mark och vatten. Drift av fordon och maskiner medför luftutsläpp och orsakar buller och vibrationer. Risken för påverkan på recipenter är störst vid arbete i vatten, vid nederbörd samt vid passage av vattendrag vilket kan innehålla grumling, igenslamning av lekbottnar, ökad syreförbrukning samt spridning av kemikalier. För att minska riskerna för förorening av recipenter kommer anpassade och lämpliga åtgärder, såsom miljökrav på produkter och kemikalier, grumlingsskydd vid arbete i vatten och val av lämplig tidsperiod för arbete i vatten, att utarbetas.

Temporära störningar kommer att vara ofrånkomliga under byggtiden, men minimeras normalt sett genom krav på entreprenörens miljöarbete. Skyddsåtgärder och restriktioner för byggtiden kommer att tas fram.

För byggskedet gäller, förutom de krav som fastställs i vägplanen. Trafikverkets styrande miljökrav för entreprenörer. Dessa krav finns formulerade i ”Generella miljökrav vid entreprenadupphandlingar”, TDOK 2012:93. I detta dokument finns krav på systematiskt miljöarbete, att miljöplan ska tas fram för entreprenaden samt utbildningskrav för personal, krav vid hantering av kemiska produkter, miljökrav för fordon och arbetsmaskiner samt riktvärden för buller under byggtiden.

Massbalans ska eftersträvas i ett vägprojekt för att minimera behovet av transporter och för god hushållning med naturresurser. Bedömningen är att visst överskott av massor kommer att uppstå i projektet. Geotekniska undersökningar av jord och berg har genomförts i projektet och utifrån dessa kan massbalansen bedömas mer exakt. Överskottsmassor kan komma att användas i projektet alternativt köras på deponi.

Vid vägarbete finns risk för att markföroreningar påträffas. Ytliga jordlager i vägdiken kan vara förorenade av vägtrafiken. Provtagning har genomförts för att kontrollera detta. Särskilda hanteringsrutiner för detta tas fram till byggskedet.

Under byggtiden kommer störningar för boende längs vägen att uppkomma. Störningarna består i trafik med entreprenadmaskiner och transportfordon och bland annat buller från vibrationer och damm.

Under byggtiden hanteras miljöfarliga ämnen i viss utsträckning, främst oljor och bränslen. All hantering av miljöfarliga ämnen och vätskor ska styras av entreprenörens miljöplan och kontrolleras via byggplatsuppföljningens ronder och revisioner.

Under arbetena kommer markytter utan skyddande vegetationstäcke att förekomma. Om öppna markytter, uppläggningsområden och diken förblir otäckta under längre tid ökar risken för markerosion och ökad materialtransport till området. Uppstår denna problematik kommer åtgärder att vidtas under byggtiden.

Byggplatsen organiseras så att all mark och vegetation utanför arbetsområdet skyddas. Detta får inte används till etablering, upplag etc. Trafikverket anvisar vägområdet och eventuellt yta för tillfällig nyttjanderätt under byggtiden som arbetsområde. Det kommer att framgå av vägplanen. Särskild vikt läggs vid skydd av tomtmark och vattendrag. Ytor för hantering av miljöfarliga ämnen ska inte anläggas i anslutning till vattenmiljöerna.

7. Samlad bedömning

7.1. Överensstämmelse med de transportpolitiska målen

Genom att en ny gång- och cykelväg skapas kommer tillgängligheten och framkomligheten att förbättras för den genomgående trafiken. För trafik på de anslutande vägarna kommer tillgängligheten att vara densamma som dagens förhållanden.

För boende i området kommer tillgängligheten och framkomligheten att bli bättre eftersom gång- och cykelvägen blir bredare och gående och cyklister separeras. Trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter blir då bättre mot dagens förhållanden.

Eftersom ändamålet med vägförslaget är att förbättra framkomlighet och trafiksäkerhet i så stor utsträckning som möjligt kan funktionsmålet sägas vara uppfyllt.

7.2. Vägplanens inverkan på miljökvalitetsmålen

Denna vägplan berör miljökvalitetsmålen:

- God bebyggd miljö
- Giftfri miljö
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag

Dessa miljökvalitetsmål berörs så till vida att den nya gång- och cykelvägen ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Vidare ska produkter och kemikalier hanteras så att människors hälsa eller den biologiska mångfalden inte i stort påverkas eller hotas.

Vägplanen bedöms uppfylla miljökvalitetsmålen, både vid anläggning (enligt ovan) och vid drift, då den underlättar en ökad cykelpendling med minskade avgasutsläpp till boendemiljö, närområdet och omgivande vatten som följd. De vattennära delarna av gång- och cykelvägen kommer att utformas på ett sådant sätt att påverkan på vattenmiljön och berörda habitat minimeras.

8. Överensstämmelse med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, miljökvalitetsnormer och bestämmelser om hushållning med mark och vattenområden

8.1. De allmänna hänsynsreglerna

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska följa miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Syftet med reglerna är att förebygga negativa effekter och att miljöhänsynen i olika sammanhang ska öka. Verksamhetsutövaren är skyldig att visa att de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitel iakttagits. Hänsynsreglerna omfattar krav på att verksamhetsutövaren ska ha tillräcklig kunskap om verksamheten och att försiktighetsmått och skyddsåtgärder vidtas. Verksamheten ska förläggas på lämplig plats, hushållning med råvaror ska ske, bästa möjliga produkter och teknik ska användas. Verksamheten kan stoppas om den kan antas medföra väsentlig skada på miljön.

De allmänna hänsynsreglerna bedöms vara uppfyllda i projektet. Trafikverket har god kunskap om planering, projektering, anläggande och drift av vägar samt om tänkbar påverkan på omgivningen. Huvudsakliga konsekvenser har identifierats inom arbetet med och skadeförebyggande åtgärder kommer att vidtas där det är motiverat och skäligt för att minska projektets miljökonsekvenser.

Projektet har utförts i överensstämmelse med miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Relevant information har införskaffats från tidigare utredningar och samråd sker med myndigheter och personer med sakkunskap.

Åtgärder utreds med hänsyn till människors hälsa och miljön och skyddsåtgärder och försiktighetsmått kommer att inarbetas i vägplanen.

8.2. Biotopskydd

I närheten av den planerade gång- och cykelvägen förekommer ett område som klassas som nyckelbiotop. Detta är ett öppet småvatten som övergår i barrskog och sumpskog, vilket ingår i våtmarksområdet Dammtorpsjön. Utbyggnaden av gång- och cykelvägen bedöms inte innehålla någon negativ påverkan på området. I samband med en kommande undersökning avseende Natura 2000-området kommer även nyckelbiotopens skydd att ses över. Syftet med det är att säkerställa att gång- och cykelvägen inte innehåller någon försämring av bevarandestatusen för de utpekade arterna och naturtyperna i området.

En övergripande naturvärdesinventering genomfördes i juni 2015. Huvudsyftet med inventeringen var att utreda vilka naturvärden som finns i gång- och cykelvägens närhet och som därmed riskerar att påverkas av dess utbyggnad. Rapporten är vid detta dokumentets tryckning inte helt färdigställd men kommer att finnas med i arbetet framöver.

8.3. Miljökvalitetsnormer

Utbyggnaden av gång- och cykelvägen bedöms inte medföra någon påverkan fisk- och musselvatten eller havsmiljön. Vad gäller utomhusluft och omgivningsbuller kan det i anläggningsskedet bli en ytterst liten och tillfällig ökning av utomhusbuller och försämring

av luftkvaliteten, i den omedelbara närheten av anläggningarna. Under drifttiden antas utbyggnaden av gång- och cykelvägen bidra till minskad bilanvändning och därmed innebära en förbättring av luftkvaliteten och minskat buller. Yt- och grundvatten bedöms inte påverkas, förutsatt att grundvattennivåerna inte förändras av utbyggnaden och inga oväntade utsläpp sker till sjöarna.

Miljökvalitetsnormer regleras i miljöbalkens 5:e kapitel. Avsikten med miljökvalitetsnormerna är att fastlägga en högsta tillåtna förurenings- och störningsnivå som människor eller miljön kan belastas med. Fastställda miljökvalitetsnormer finns i dagsläget för utomhusluft, omgivningsbuller, fisk- och musselvatten, havsmiljön samt yt- och grundvatten.

9. Markanspråk och pågående markanvändning

Gång- och cykelvägen följer befintlig vägsträckning. En breddning av gång- och cykelvägen medför att mark behöver tas i anspråk.

9.1. Vägområde för allmän väg

Nytt vägområde för vägåtgärder som föreslås vid allmän väg omfattar förutom själva vägen utrymme för de väganordningar som redovisas i kapitel 5. För att möjliggöra drift och underhåll ingår i vägområdet en kantremsa som i skogsmark är två meter bred utanför bankfot eller släntkrön. På impediment (mark som är olämplig för skogs- eller jordbruk, till exempel berghällar) och åkermark är kantremsan 0,5 meter bred. På tomtmark tas ingen kantremsa i anspråk. Längs sträckan finns även en säkerhetszon som varierar beroende på vägens hastighet. Där säkerhetszonen sträcker sig längre ut än två meter utanför bankfot eller släntkrön utgår behovet av kantremsa.

Plankartor som redovisar nytt vägområde kommer att tas fram. Tillkommande vägområde kommer att anges i den fastighetsförteckning som tas fram, det vill säga det område som ligger utanför befintligt vägområde för allmän väg.

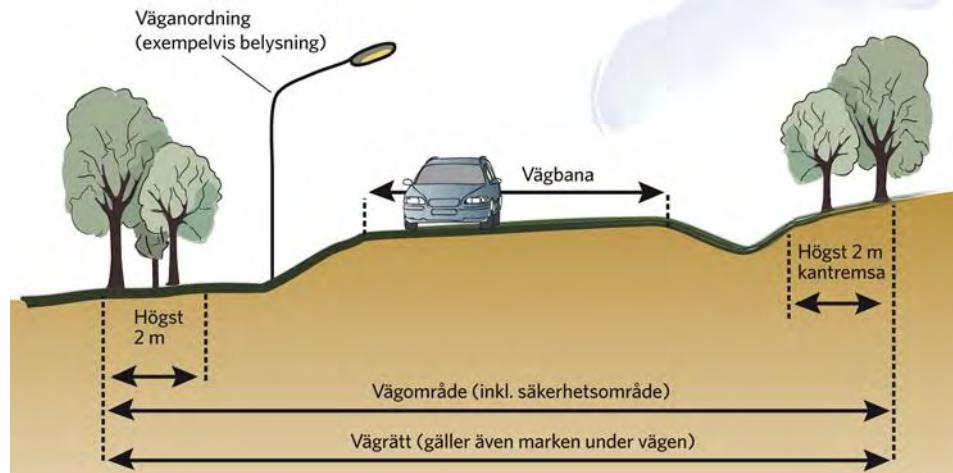

Bild 34. Vägområde och vägrätt.

9.2. Vägområde för allmän väg med vägrätt

Vägrätt uppkommer genom att väghållaren tar i anspråk mark eller annat utrymme för väg med stöd av en upprättad, och när det behövs fastställd, vägplan. Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen. Väghållaren får rätt att i fastighetsägarens ställe bestämma över marken eller utrymmets användning under den tid vägrätten består. Vidare får väghållare tillgodogöra sig jord- och bergmassor och andra tillgångar som kan utvinnas ur marken eller utrymmet. Vägrätten upphör när vägen dras in från allmänt underhåll.

Byggandet av vägen kan starta när väghållaren har fått vägrätt, även om det inte har träffats någon ekonomisk uppgörelse för intrång och annan skada. Värdetidpunkten för intrånet är den dag då marken tas i anspråk. Den statliga ersättningen räknas upp från dagen för ianspråktagandet med ränta enligt 5§ Räntelagen (1975:635) tills ersättningen betalas. Eventuella tvister om ersättningen avgörs i domstol. Ersättningen för den mark som tas i anspråk med vägrätt ska motivera minskningen av fastighetens marknadsvärde vid värdetidpunkten.

Arealer för nytt vägområde beräknas och infogas i kommande granskningshandling.

9.3. Vägområde inom detaljplan

Ett flertal detaljplaner påverkas av projektet. Det är främst allmän platsmark och prickmark som påverkas, så nuvarande bedömning är att inga detaljplaner kommer att behöva upphävas eller göras om.

9.4. Vägområde för allmän väg med inskränkt vägrätt

Inskränt vägrätt är en rättighet för väghållaren (Trafikverket) att nyttja området för det ändamål som anges i vägplanen. Markägaren har fortfarande rätt att använda området för ändamål som inte hindrar eller stör väghållarens användning av marken.

Vägrätten är inskränkt även på det sättet att väghållaren inte har rätt att använda material och andra tillgångar som kan utvinnas ur marken.

Följande områden med inskränkt vägrätt föreslås:

- Inskränt vägrätt för täta diken
- Inskränt vägrätt för släntförstärkning
- Inskränt vägrätt för åtkomst till vägtrumma
- Inskränt vägrätt för dagvattenledning
- Inskränt vägrätt för släntförstärkning i vatten

Arealer för ytor med inskränkt vägrätt beräknas och infogas i kommande granskningshandling.

9.5. Område med tillfällig nyttjanderätt

Områden med tillfällig nyttjanderätt behövs för att kunna bygga de planerade vägåtgärderna. Ytorna behövs för exempelvis uppställning av byggmaterial, etablering, upplag, släntförstärkningar, urgrävning och tillfälliga förbifarter under byggandet av broar. Nyttjanderätten ska gälla under byggnadstiden och markytorna kommer att återställas innan de återlämnas.

Förslag på områden för tillfällig nyttjanderätt har markerats på plankartorna.

Arealer för ytor med tillfällig nyttjanderätt beräknas och infogas i granskningshandlingen.

10. Fortsatt arbete

10.1. Allmänhetens granskning

Efter samrådstiden kommer inkomna synpunkter att sammanfattas i en samrådsredogörelse. Eventuellt utförs justeringar av vägplaneförslaget utifrån dessa. Vägplanen kommer sedan att sammanställas till en Granskningshandling som ställs ut i minst tre veckor för skriftliga synpunkter. Efter granskningen sammanställs synpunkterna i ett PM och hela vägplanen skickas till länsstyrelsen för ett slutligt yttrande.

10.2. Kontroll och uppföljning

Under byggskedet och efterföljande driftsskede utförs kontroller och åtgärder följs upp. Följande aktiviteter har identifierats:

- För att säkerställa att inga skador uppstår under entreprenaden görs en besiktning innan mark tas i anspråk för arbeten med ev. tillfälliga vägar,

etableringsplatser, etc. När mark inte längre behövs ska den återställas och besiktigas inför återlämnande.

- Enskilda brunnar i vägens närhet ska kontrolleras före och efter entreprenaden.
- En kontroll- och skötselplan tas fram för diken och anläggningar.

11. Genomförande och finansiering

11.1. Formell hantering

Fastställelsebeslutets omfattning

Fastställelsebeslutet omfattar det som redovisas på vägplanens plankartor samt de villkor som tas upp i beslutet.

Rättsverkningar av fastställelsebeslutet

Fastställelsebeslut som vinner laga kraft ger följande rättsverkningar:

- Väghållaren får tillstånd att bygga allmän väg i enlighet med fastställelsebeslutet och de villkor som anges i beslutet.
- Väghållaren får rätt att ta mark eller annat utrymme i anspråk med vägrätt.
- Väghållaren erhåller också en tidsbegränsad nyttjanderätt (tillfällig nyttjanderätt) till mark eller utrymme i samband med byggandet av vägen för t.ex. tillfälliga upplagsplatser.
- För den mark eller utrymme som tas i anspråk erhåller berörda fastighetsägare ersättning.
- Vad som utgör allmän väg och väganordning läggs fast.

Sakägare

Avgränsning av sakägarkretsen har gjorts utifrån det syfte och den påverkan som vägplanen bedöms medföra på omgivningen. För påverkan i natur-, kultur-, och vattenmiljöer har medtagits de organisationer, lokala organ, sammanslutningar och andra som har ett väsentligt intresse i saken.

Fastighetsförteckningen är indelad i sex delar enligt Vägförordningen 3 kap 13 §:

- fastigheter där mark eller utrymme behöver tas i anspråk permanent eller tillfälligt och kända ägare till dessa fastigheter,
- mark- och vattenområden som är samfälliga för flera fastigheter och inom vilka mark eller utrymme behöver tas i anspråk permanent eller tillfälligt och kända ägare till kända delägande fastigheter,
- nyttjanderätt eller annan särskild rätt, utom hyresrätt och bostadsrätt, till fastigheter där mark eller utrymme behöver tas i anspråk permanent eller tillfälligt och kända innehavare av dessa rättigheter,

- fastigheter vars utfart till allmän väg planeras ändras med anledning av vägbygget och kända ägare till dessa fastigheter,
- gemensamhetsanläggningar enligt anläggningsslagen (1973:1149) och därmed jämförda vägsamfälligheter och vägföreringar, i den mån de berörs av vägplanen, samt kända ägare till de kända fastigheter som deltar i anläggningarna.

Om en samfällighetsförening enligt lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter förvaltar en samfällighet, särskild rätt eller gemensamhetsanläggning, har föreningen angetts i stället för ägare eller innehavare.

Kommunala planer

Den senaste kommunala översiktsplanen (ÖP), som upprättats för Älta är antagen i juni 2012. Denna ÖP berör hela Nacka kommun och är mycket övergripande.

Nuvarande bedömning är att inga detaljplaner kommer att behöva upphävas eller göras om.

Samråd

Samråd bedrivs under hela planprocessen i olika skeden med bland annat länsstyrelsen, kommuner, ledningsägare samt enskilda berörda sakägare. Samråden dokumenteras i en separat samrådsredogörelse som kommer att bifogas underlaget till vägplanen.

11.2. Genomförande

Bygghandling

När vägplanen har vunnit laga kraft kommer Trafikverket troligen att göra en upphandling av en totalentreprenad. Vid en totalentreprenad upprättar den upphandlade entreprenören en bygghandling.

Dispenser

Följande separata prövningsförfaranden enligt gällande lagar krävs innan detta vägprojekt får genomföras:

- Anmälan om vattenverksamhet enligt Miljöbalken kap 11. Anmälan ställs till Nacka kommun.
- Ansökan om tillstånd avseende Natura 2000-område enligt Miljöbalken kap 7. Tillståndsansökan ställs till Länsstyrelsen i Stockholms län.
- Vägprojekt som innebär att naturmiljön väsentligt kan förändras ska anmälas för 12:6 samråd till tillsynsmyndigheten. Exempel på sådana projekt är tillfälliga transportvägar och uppläggning av massor som inte hanteras i miljöbeskrivningen.
- För arbeten som innebär uppläggning av massor som kan förorena mark eller vatten krävs anmälan eller tillstånd. Anmälan sker till aktuell kommun.
- Om förorenad mark upptäcks ska det omedelbart anmälas till tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken 10 kap 9 §. Inom vägplanens område kan finnas tjärhaltig beläggningmassa.

Påträffas tjärhaltig beläggningmassa kommer rutiner för hantering av massorna att tas fram till byggskedet.

Produktion

Under anläggandet av den nya gång- och cykelvägen kan en viss störning av trafiken vara oundviklig.

Det kommer att ställas krav på entreprenören att ordna framkomlighet under byggtiden.

Tillfälliga lokala trafikomläggningar kan komma att ske för att kunna utföra anläggningsarbeten.

11.3. Finansiering

En kostnadsbedömning för en ny gång- och cykelväg kommer att tas fram.

12. Underlagsmaterial och källor

TRVÖK Trafikverkets övergripande krav för fysisk planläggning av vägar och järnvägar, TRV 2012:211, TDOK 2012:1151.

Infrastruktur i landskapet, Trafikverket, Publ. 2011:103

Vägar- och gators utformning, VGU, Trafikverket.

Nacka kommun Översiksplan (Antagen juni 2012)

Nacka kommun, Detaljplaner

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Regional cykelplan för Stockholms län, 2014:041.

Säkra skolvägar i Älta, Trafikverket och Nacka kommun 2012.

www.transportstyrelsen.se STRADA

www.trafikverket.se (Trafikinformation, NVDB)

www.trafikverket.se (Årsmedeldygnastrafik)

Trafikverket, Solna strandväg 98, 171 54 Solna.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se

Ärendenummer
[Ärendenummer]
Ert ärendenummer
[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum
2016-01-15
Sidor
1(1)

Nacka Kommun
131 81 NACKA

Kopia till:
Diariet

NACKA KOMMUN

2016-01-18

Dnr
Dpl

Välkommen till samrådsmöte för ombyggnad av gång- och cykelväg Ältastråket, del av cykelsatsning Södertörn, Nacka kommun, Stockholms län.

Trafikverket Region Stockholm planerar för *ombyggnad* av befintlig gång- och cykelväg längs Ältastråket. Förändringen gäller det regionala cykelstråket Ältastråket som är ca 10 km långt och löper längs Ältavägen (väg 260).

Du är ägare till en fastighet där mark eller utrymme kan komma att tas i anspråk och därför bjuder Trafikverket in dig till ett samrådsmöte måndagen den 1 februari kl. 18.00-20.30, i Stavborgsskolan (Ljushallen), Almvägen 2, 138 30 Älta.

Syftet med samråd är att Trafikverket tar kontakt och för en dialog med berörd allmänhet, myndigheter och organisationer för att få synpunkter och kunskap som är viktiga att ta hänsyn till i arbetet. Efter denna remiss arbetar vi vidare med handlingarna med stöd av inkomna synpunkter.

Vid samrådsmötet informerar vi bl. a om:

- förslag till ombyggnad
- förslagets miljökonsekvenser
- vägplanens formella handläggning

Efter den allmänna informationen, vilken beräknas vara klar ca. kl. 19.20, finns möjlighet till enskilda samtal för de som så önskar.

Lämna synpunkter på samrådshandlingen senast den 2016-02-22. Skicka synpunkter enligt följande:

- Brev skickas till Trafikverket, Ärendemottagningen, Region Stockholm, Box 810, 781 28 Borlänge
- E-post till investeringsprojekt@trafikverket.se

Märk ditt brev eller e-post med ärendenummer TRV 2015/57782.

Resultatet av samrådet redovisas i en s.k. samrådsredogörelse där inkomna synpunkter översiktligt sammanställs och bemöts.

Vi ber dig att underrätta eventuell arrendator eller annan innehavare av nyttjanderätt om samrådsmötet.

Samrådsmaterialet finns tillgängligt, under tiden 2016-01-25 – 2016-02-22, på Trafikverkets webbplats www.trafikverket.se/projekt och på följande platser:

- Trafikverket, Solna Strandväg 98, 171 54 Solna
- Nacka stadshus, Granitvägen 15, 131 40 Nacka
- Älta bibliotek, Ältavägen 202, Box 16, 138 21 Älta

Har du frågor? Kontakta gärna Åsa Dolk, Trafikverket Region Stockholm tel. 010-123 16 34 eller e-post: asa.dolk@trafikverket.se.

Med vänlig hälsning

Åsa Dolk

projektledare

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 27

Övriga frågor**Om arbetsmiljön i Nacka stadshus**

Khashayar Farmanbar (S) önskar en redogörelse av arbetsmiljön i Nacka stadshus eftersom kommunstyrelsen är ansvarig för arbetsmiljön och med tanke på vad som framkommit i media. Redovisning önskas vid kommunstyrelsens sammanträde den 22 februari 2016.

Stadsdirektör Lena Dahlstedt återkommer till kommunstyrelsens sammanträde den 22 februari 2016 med önskad information.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
A handwritten signature in blue ink, appearing to read "EFS".	A handwritten signature in blue ink, appearing to read "DP".	A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jee".

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 2

Delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar delegationsbesluten till protokollet.

Delegationsbeslut, anmälningar KSAU

Ärende	Beslutsfattare
Vidaredelegation ansvar 22000 och 22100	Utbildningsdirektör Susanne Nord
Organisatorisk tillhörighet för personal inom stödfunktioner	Stadsdirektören Lena Dahlstedt
Ändrade ansvar för vissa huvud- och stödprocesser	Stadsdirektören Lena Dahlstedt
Tilldelning i upphandling av konsultförmedlare för upphandlingskonsulter	Administrative direktören Mats Bohman
Avslagsbeslut att ta del av vissa uppgifter i allmän handling	Stadsjuristen Helena Meier
Ätagande förslag förlängt vigselförordnande	
Yttrande gällande SOU 2016:9 Plats för nyanlända i fler skolor	Kommunstyrelsens ordförande Mats Gerdau
Deltagande i konferens Klimatforum 2016	Kommunstyrelsens ordförande Mats Gerdau

Yrkanden

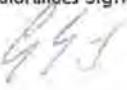
Khashayar Farmanbar (S) yrkade att kommunstyrelsen ska ta upp frågan om handling H)
Avslagsbeslut att ta del av vissa uppgifter i allmän handling, som eget beslutsärende.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Khashayar Farmanbars yrkande att kommunstyrelsen ska ta upp frågan om handling H) *Avslagsbeslut att ta del av vissa uppgifter i allmän handling*, som eget beslutsärende.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

”Angående handling K. Yttrande från Nacka Kommun gällande SOU 2016:9 Plats för nyanlända i skolan”

Vi förstår att den korta remisstiden inte medgav möjlighet för KS eller dess utskott att hantera denna remiss. Det är dock vår önskan att styrka förslaget från regeringen i sin helhet då det är ett viktigt sätt för oss i kommunen att kunna lyckas med en positiv etablering av nyanlända och att bygga vidare på ett samhälle med tillväxt och frihet.

Angående handling H. avslagsbeslut delar av allmän handling.

Kommunfullmäktige utser kommunstyrelse som har ansvar för bla arbetsmiljön.

Kommunfullmäktige utser också revisorer för att följa upp bla kommunstyrelsens arbete. Nyligen inkom en skrivelse – ett öppet brev – till en lång rad politiker samt till media. Detta brev innehåller bland annat personnamn. Det är dessa delar i detta öppna brev som revisorerna nekas att ta del av. Som orsak anges att okänd tredje person har skickat en skrivelse där ordet ”drabbade” används om personer som förfågan avser, samt att ordet ”drabbade” används i ett sammanhang som kan tolkas som hälsorelaterat. Även om vi finner den förklaringen långsökt, konstaterar vi att detta brev har författas av tredje person som ett öppet brev och har även lämnats till media. Brevets fullständiga innehåll kan därmed på goda grunder antas ha kommit till allmän kännedom via upphovsmannens försorg, varför detta hemlighetsmakeri gentemot revisorerna inte fyller avsedd funktion. Därutöver konstaterar vi att revisorerna måste få möjlighet att kunna följa upp de fall som beskrivs i brevet om de så önskar för att kunna fullfölja sina åtaganden gentemot fullmäktige, därför vill vi att revisorerna omedelbart får tillgång till hela handlingens innehåll utan inskränkning. Vi tar sekretessfrågorna på stort allvar och därför vill vi inte att den formella sekretessens funktion ska bli att försvåra revisorernas arbete. Därför yrkar vi att kommunstyrelsen ska fatta beslut om att lämna handlingen i komplett form till revisorerna.”

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets arbetsutskottsgrupp.

”Miljöpartiet anser det självklart, att kommunfullmäktiges egna revisorer har rätt att ta del av de handlingar, de själva bedömer att de behöver för att kunna utföra sitt uppdrag.”

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Frågan om sekretess ska gälla eller ej är så klart en bedömningsfråga. Texten i Offentlighets- och sekretesslagen som anges som beslut säger att ”Sekretessen gäller ... om det måste antas att den enskilde eller någon närliggande till denne kommer att lida betydande men om uppgiften röjs.” Det är alltså inte ovillkorligen så att sekretess gäller för alla uppgifter som rör en enskilds hälsa. Så den springande punkten här är således om utlämnandet av skrivelsen måste antas ge betydande men.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

9 februari 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Mot bakgrund av vad skrivelsen handlar om är det min bedömning att den person som kan lida men av att skrivelsen lämnas ut i sin helhet den namngivna personen i kommunledningen. Man bör också beakta att detta är en skrivelse som spritts som öppet brev och där personen i kommunledningen namngivits i media när de tagit upp och relaterat uppgifterna i skrivelsen.

Eftersom anklagelserna är uppseendeväckande och hanteringen, för den som läser skrivelsen, uppfattas som grov så uppfattar jag att det är synnerligen angeläget att kommunfullmäktiges revisorer ges möjlighet att närmare granska ärendet. Det kan utan vidare uppfattas som att sekretessbeläggningen just är gjord för att förhindra denna granskning och inte för att skydda de enskilda personerna.

Vänsterpartiet ifrågasätter således sekretessbeläggningen och dess grunder.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Avslagsbeslut att ta del av vissa uppgifter i allmän handling

Beslut

I en skrivelse rubricerad ”Öppet brev till politiker och media om vad Nackabornas skattepengar går till”, namnges medarbetare/tidigare medarbetare som uppges som drabbade av en person i kommunledningen. Med stöd av 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen beslutar kommunstyrelsen att inte lämna ut namn på dessa medarbetare/tidigare medarbetare och uppgifter som på annat sätt kan identifiera dem.

Detta beslut fattas av stadsjuristen med stöd av punkten 9 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Skäl för beslutet

I 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen anges att sekretess gäller för uppgift som rör en enskilds hälsa, om det måste antas att den enskilde eller någon närliggande till denne kommer att lida betydande men om uppgiften röjs. Enligt rubriken på 21 kap offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretessen till skydd för uppgift om enskilds personliga förhållanden oavsett i vilket sammanhang uppgiften förekommer.

I en inkommen skrivelse till en av kommunens förtroendevalda namnges medarbetare/tidigare medarbetare. Den till skrivelsen anonyma avsändaren anger att de namngivna medarbetarna/tidigare medarbetarna ska ha blivit drabbade av en person i kommunledningen. Ordet ”drabbade” används i ett sammanhang att det handlar om personernas hälsa.

Två av de av kommunfullmäktige valda revisorerna, Kerstin Malmström och Yvonne Wessman, har begärt att få ta del av skrivelsen. Kommunstyrelsen bedömer att uppgiften om namn och uppgift som kan identifiera de namngivna personerna omfattas av sekretess enligt 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen och därmed inte ska lämnas ut. De

uppgifter som utöver namn inte lämnas ut, är uppgifter om storleken på avgångsvederlag som personerna ska ha fått. Uppgiften om vederlagets storlek är i sig visserligen offentlig, men uppgifterna kan i dess sammanhang identifiera vilken person som avses och ska därför inte lämnas ut. Skrivelsen lämnas i övrigt ut.

Det gör vid sekretessprövningen inte någon skillnad att de som begärt ut handlingarna är av kommunfullmäktig utsedda revisorer.

Helena Meier

Stadsjurist

Stadsledningskontoret

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas av dem som har begärt att få del av handlingen i dess helhet, inom tre veckor efter att respektive person har fått del av beslutet. Överklagandet ska vara ställt till Kammarrätten i Stockholm men ges in till kommunstyrelsen i Nacka, 131 81 NACKA.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Upphandling av tolkförmedlingstjänster

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Inköpsenheten utvärderar för närvarande upphandlingen av tolkförmedlingstjänster med delat anbud. Med delat anbud menas att anbudsgivare kan lämna anbud i tolktjänster för utländska språk och/eller teckentolkning. Eftersom det är en pågående upphandling omfattas handlingarna av absolut sekretess. Målet är att kommunstyrelsen kommer att fatta tilldelningsbeslut den 22 februari 2016. I detta ärende ges en beskrivning av upphandlingen.

Det är en ramavtalsupphandling med rangordning i delområdet tolktjänster för utländska språk och ramavtal med en leverantör för teckentolkar. Utvärdering har gjorts på både pris och kvalitet.

Ärendet

Eftersom det rör sig om en ramavtalsupphandling som flera enheter har möjlighet att avropa från ansvarar inköpsenheten för ärendet.

En upphandling av tolktjänster inleddes december 2014 efter att det tidigare avtalet löpte ut. Denna upphandling överprövades dock under sommaren 2015 och förvaltningsdomstolen fann brister i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsdomstolen fann mot bakgrund av att det förelåg brister i det konkurrensuppsökande skedet att upphandlingen skulle göras om.

En ny upphandling startades hösten 2015 med inriktning att göra om och göra rätt. Ett led i denna upphandling var att hitta kvalitetsparametrar som kommunen kan värdera i en utvärdering. Resultat blev ett nytt förfrågningsunderlag jämfört med det tidigare. En väsentlig skillnad är att kommunen har gjort en utvärdering på kvalitet omfattande två områden i tolktjänster för utländska språk och på ett område för teckentolkar:

1. Leverantörens sätt att hantera reklamationer
2. Hur leverantörer kompetensutvecklar sin personal (endast för tolktjänster av utländska språk)

Det har även funnits med tydliga kompetenskrav för de olika tolktjänsterna. Kompetenskraven anges i bilaga 1, Ska-krav Genomförandeprocessen av upphandlingen finns redovisat i bilaga 2, Förutsättningar för anbudinlämnade.

Rangordning för området tolktjänster för utländska språk sker med högst tre leverantörer. Anbudsgivare ska ange deras timpris för auktoriserade tolkar. Kommunen har angett att leverantörer får debitera 70 % av det angivna timpriset för övriga tolkar.

Ekonomiska konsekvenser

Det totala värdet av tolktjänster av utländska språk uppgår till 1,5 mkr/år samt för tecken-tolkar till 210 000 kr/år. Kostnader för tolktjänster tas på respektive enhets beslutade budget. Kostnaden för själva upphandlingen betalas till del av inköpsenheten och fördelar på avropande enheter. Inköpsenheten har tagit kostnaden för den första upphandlingen som fick göras om.

Konsekvenser för barn

Inga direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1 – Ska-krav

Bilaga 2 – Förutsättningar för anbudinlämnande

Sebastian Nordgren
Inköpsschef

Nacka kommun	Diarie KFKS 2015/597-055
Skakrav	Namn Tolkförmedling

Detta dokument är en kopia på upphandlingens elektroniska skallkravsformulär. Skallkravsformuläret ska besvaras elektroniskt genom att du klickar på knappen Lämna anbud som du finner till vänster i annonsen eller inbjudan på www.e-avrop.com.

Introduktion

Denna bilaga innehåller specifikation av vilken information som ska lämnas om anbudsgivaren och dennes ekonomiska och juridiska ställning samt tekniska förmåga och kapacitet. Vidare framgår övriga obligatoriska krav kopplade till upphandlingsföremålet som ska vara uppfyllda i upphandlingen.

Samtliga obligatoriska krav ska uppfyllas och accepteras, vilket anbudsgivaren intygar genom att kryssa i rutan "ja". Anbud som inte uppfyller samtliga krav kommer att förkastas. Kraven ska vara uppfylla under hela kontraktstiden.

1.0 ADMINISTRATIVA KRAV PÅ ANBUDET

Krav 1.1

Kommersiella villkor:

Ramavtalet kommer att baseras på innehållet i detta förfrågningsunderlag med bilagor samt anbudsgivarens anbud.

Samtliga krav och villkor ska accepteras i sin helhet av anbudsgivaren.

Accepteras villkoren?

Krav 1.2

Kommunikation:

Anbud, handlingar och frågor ska vara författat på svenska. Undantag får göras för enstaka fackuttryck och/eller tekniska beskrivningar där det är vedertaget inom branschen att språket är annat än svenska.

Kommunerna förbehåller sig rätten att på anbudsgivarens bekostnad, begära in översättning om så bedöms nödvändigt.

Frågor och svar ska lämnas elektroniskt via e-avrop.com.

Accepteras krav?

Krav 1.3

Anbudets form och innehåll:

Observera att anbud ska lämnas av den organisation som kommer att stå för anbudet och även ansvara för fullföljande av eventuellt kontrakt. I det fall konsult anlitas för att lämna anbud ska denne registrera konto på e-Avrop, varifrån anbjudet lämnas, med uppdragsgivarens organisations namn och organisationsnummer.

Accepteras krav?

Krav 1.4

Avrop:

Kommunerna avropar från den leverantör som har plats ett (1) i rangordningen. Ramavtalsleverantören som har plats ett (1) är skyldig att besvara avropsförfrågan inom åtta (8) timmar. Avböjer eller underläter ramavtalsleverantören att besvara avropet har kommunerna rätt att avropa från nästa ramavtalsleverantör i rangordningen, dvs. ramavtalsleverantören som har plats två (2) i rangordningen o.s.v.

Ramavtalsleverantör får avböja eller underläta att besvara avrop vid totalt sex (6) tillfällen per period om tre (3) månader från och med ramavtalsstart.

Om ramavtalsleverantör skulle avböja eller underläta att besvara avrop vid fler än sex (6) tillfällen per period om tre (3) månader kommer ramavtalsleverantören att rangordnas som nr tre. Kommunerna har i så fall rätt att avropa från nästa ramavtalsleverantör i rangordningen, dvs. ramavtalsleverantören som har plats två (2) i rangordningen o.s.v.

Accepteras krav?

Krav 1.5

Kontaktpunkter hos anbudsgivaren ska fyllas i och lämnas enligt nedan:

Kontaktperson under upphandlingen

Namn:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Kontaktperson under avtalstiden

Namn:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Är svarsrutan ifylld med ovan begärd information?

Krav 1.6

Sekretess:

Anbudsgivare som begär sekretess ska noga specificera vilka uppgifter som eventuellt bör vara sekretessbelagda, beskriva på vilka grunder man anser att sekretess bör gälla samt på vilket sätt det kan innehålla skada för anbudsgivaren om uppgifterna lämnas ut.

Kommunerna gör dock en självständig prövning och kan inte garantera att uppgifterna kan hållas hemliga. I samband med att tilldelningsbeslutet distribueras kan vissa uppgifter ur anbjudet komma att offentliggöras, t.ex. vissa prisuppgifter.

Begär anbudsgivaren sekretess?

Specificera i textrutan nedan för vilka uppgifter i anbjudet som sekretess begärs. Alternativt kan bilaga bifogas, ange i så fall av vilken bilaga uppgifterna framgår.

Ange även grunder samt skada som kan uppkomma om handlingarna lämnas ut.

Om anbudsgivaren inte begär sekretess skriv Nej i textrutan.

2.0 KRAV PÅ ANBUDSGIVAREN

Krav 2.1

Obligatoriska uteslutningsgrunder enligt 10 kap. 1 § LOU

Enligt 10 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet utesluta en leverantör från att delta i en offentlig upphandling, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt en lagakraftvunnen dom är dömd för brott som innehållar

- Deltagande i organiserad brottslighet
- Bestickning
- Bedrägeri
- Penningtvätt

Anbudsgivare svarar för att eventuella underleverantörer och/eller samarbetspartner uppfyller kraven enligt ovan.

Bekräftar anbudsgivaren att denne och eventuella underleverantörer/samarbetspartner är fri från hinder enligt 10 kap. 1 § LOU att delta?

Krav 2.2

Frivilliga uteslutningsgrunder enligt 10 kap. 2 § LOU

Enligt 10 kap. 2 § LOU får en upphandlande myndighet utesluta en anbudsgivare från att delta i en upphandling under vissa förutsättningar, bl.a. om anbudsgivaren

- Är i konkurs, likvidation, tvångsförvaltning, ackord eller liknande förfarande eller föremål för ansökan om något av dessa förfaranden
- Har gjort sig skyldig till alvarligt fel i yrkesutövningen
- Inte har fullgjort sina åtaganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt
- I något väsentligt hänseende lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av bestämmelserna i 10 eller 11 kap.

Anbudsgivare svarar för att eventuella underleverantörer och/eller samarbetspartner uppfyller kraven enligt ovan.

Bekräftar anbudsgivaren att denne och eventuella underleverantörer/ samarbetspartners är fri från hinder enligt 10 kap. 2 § LOU att delta?

Krav 2.3

Ekonomin ställning

Anbudsgivaren ska ha sådan ekonomisk ställning att denne kan upprätthålla ett långsiktigt avtal. Underlag för bedömningen är utdrag ur affärs- och kreditupplysningsföretaget Businesscheck soliditets-/likviditetsbedömning eller motsvarande uppgifter från likvärdigt företag.

Anbudsgivaren ska uppfylla minst rating 5 enligt BusinessCheck vid anbudsstillfället vilket motsvarar lägst riskklass 3 hos kreditupplysningsföretaget Upplysningscentralen (UC). Om anbudsgivaren inte uppnår rating 5 enligt BusinessCheck ska denne ändå anses uppfylla kraven om:

- anbudsgivaren i anbuden lämnat en sådan förklaring att det kan anses klarlagt att denne har motsvarande ekonomisk stabilitet, samt
- anbudsgivaren lämnar en garanti från moderbolag eller annan garant gällande anbudsgivarens ekonomiska stabilitet. Sådant intyg ska bifogas anbuden och vara undertecknat av moderbolagets eller garantens firmatecknare. Efterfrågad rating ska i dessa fall på motsvarande sätt redovisas och uppfyllas av garanten.

Utländska anbudsgivare eller nystartade företag eller företag som av annan anledning inte kan erhålla rating genom BusinessCheck kan redovisa sin ekonomiska ställning på annat sätt. Bevis kan utgöras av bankgaranti eller annan ekonomisk redovisning som visar att kravet på kreditvärdig är uppfyllt.

Anbudsgivare som ej uppfyllt krav om ekonomisk ställning enligt ovan kommer att förkastas.

Anbudsgivaren intygar genom att svara ja att ställdt krav enligt denna punkt är uppfyllt och att denne och eventuell samarbetspartner uppfyller ställt krav.

Accepteras krav?

Krav 2.4

Bevis på registrering

Anbudsgivaren samt eventuella underleverantörer och/eller samarbetspartners ska uppfylla i Sverige eller i hemlandet lagenligt ställda krav avseende sina registreringsskyldigheter.

Kommunerna kommer att kontrollera att anbudsgivaren uppfyller krav på registrering genom att inhämta uppgifter från BusinessCheck. I de fall det inte är möjligt för Kommunen att få tillgång till de aktuella uppgifterna ska anbudsgivaren, vid förfrågan från Kommunerna, vara beredd att tillhandahålla uppgifter som visar att kravet är uppfyllt.

Accepteras krav?

Krav 2.5

Samarbetspartner:

Anbudsgivaren ska på begäran av Kommunerna visa skriftligt åtagande från företaget ifråga eller på annat sätt visa att anbudsgivaren kommer att förfoga över nödvändiga resurser.

Lämnas anbud med samarbetspartner?

Om ja; uppfyller angivna samarbetspartner ställda krav i upphandlingen?

Om ja; ange företagsnamn och organisationsnummer i svarsruta nedan.

Om ja; bifoga skriftligt åtagande från företaget ifråga.

Om nej; ange "Nej" i svarsrutan nedan.

Är svarsrutan ifyllt?

Krav 2.6

Underleverantör:

Om underleverantör anlitas, ska organisationsnummer samt fullständigt namn på underleverantör(er) lämnas. Vidare ska anges vilken hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på underleverantör. Anbudsgivaren ska på begäran kunna uppvisa att eventuella underleverantörer uppfyller ställda krav i upphandlingen.

Eventuella ändringar avseende underleverantörer ska skriftligen meddelas och godkännas av Kommunerna innan byte.

Anlitas underleverantör?

Om ja; uppfyller angivna underleverantörer ställda krav i upphandlingen?

Om ja; ange underleverantörens företagsnamn och organisationsnummer i svarsruta nedan.

Om ja; ange vilken samt hur stor del av kontraktet som kan komma att genomföras av underleverantör.

Om nej; ange "Nej" i svarsrutan nedan.

Är svarsrutan ifyllt?

Krav 2.7

Teknisk kompetens:

Anbudsgivare ska ha dokumenterad kompetens och erfarenhet av att organisera och driva verksamheten enligt de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget. För att detta ska uppnås ska följande krav uppfyllas:

- Anbudsgivarens organisation ska antingen ha drivit motsvarande verksamhet avseende tolkförmedlingstjänster till offentlig verksamhet (kommunal, landstingskommunal, statlig eller stiftelse)
- eller så ska den anbudsgivande organisationen ha minst en person i ledningen som i annan verksamhet varit ansvarig eller medansvarig för motsvarande verksamhet. Med motsvarande verksamhet avses tolkförmedlingstjänster till offentlig verksamhet (kommunal, landstingskommunal, statlig eller stiftelse).

Krav 2.8

Bevis på teknisk kapacitet

Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av liknande uppdrag, dvs. uppdrag som till sitt innehåll motsvarar denna upphandling. Anbudsgivaren påvisar detta genom att till anbjudet bifoga ifyllt formulär för referensuppdragern. Referensformulär avseende två (2) likartade uppdrag ska lämnas. De likartade uppdragen ska ha

genomförs under de 3 senaste åren eller vara pågående. Referensuppdelen får således inte vara äldre än 3 år. Referensuppdelen ska lämnas för det/de delområden anbudsgivaren lämnar anbud på. Om anbudsgivaren lämnar på båda delområden ska anbudsgivaren lämna tre referensuppdelen per delområde.

Referenspersonen ska aktivt ha varit involverad eller varit användare/beställare av avtalet.

Referenser från beställare som ingår som delägare i anbudsgivarens bolag godtas ej.

Referenspersoner får inte vara i jävsförhållande med anbudsgivaren.

Referenspersoner får inte förekomma i mer än 1 referensuppdelen.

Samtliga referenspersoner ska vara vidtalade.

Nystartade företag som saknar erfarenhet av likartade uppdrag under de 3 senaste åren, och således inte har egna referenser, ska ange två (2) uppdrag som har utförts av person/er i anbudsgivarens ledning. Angivna uppdrag ska vara likvärdigt med detta uppdrag.

Kommunerna kommer efter anbudsöppning att kontakta referenspersonerna via telefon för att kontrollera att anbudsgivaren utfört tjänsterna i sin helhet på ett professionellt sätt och med ett godkänt resultat. Med godkänt resultat menas utfört arbete enligt avtal och inte med för många avvikelse, reklamationer eller utbegärda viden eller hävt avtal, dvs kundens verksamheter har kunnat löpa på utan några stora störningar.

Krav på bilaga 2.9

Vid inlämning ska [referensbilaga 1] bifogas anbuden. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Anbudsgivaren ska bifoga uppgifter i enlighet med bifogad referensbilaga. Om anbudsgivare lämnar på bågge Delområden ska de ytterligare referensbilagorna namnges med delområdets namn.

Krav på bilaga 2.10

Vid inlämning ska [referensbilaga 2] bifogas anbuden. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Anbudsgivaren ska bifoga uppgifter i enlighet med bifogad referensbilaga. Om anbudsgivare lämnar på bågge Delområden ska de ytterligare referensbilagorna namnges med delområdets namn.

Krav 2.11

Kundansvarig:

En kontaktperson ska utses av anbudsgivaren vid kontrakt tilldelning för att underlätta kontakten med verksamheterna när de har reklamationer, frågor eller liknande. Detta för att skapa en enhetlig bild över kommunens avtal, beställningar och klagomål. Det är inte tänkt att det är enbart kundansvarig som ska ta emot beställningar, utan beställningar ska bokningspersonalen hos anbudsgivaren kunna besvara.

Accepteras kravet?

Krav 2.12

Kvalitetsarbete:

Anbudsgivare ska tillämpa dokumenterade kvalitetssäkringsrutiner för utförande av tjänsten som säkerställer att uppdrag sker på ett sådant sätt att överenskommen omfattning och kvalitet uppnås och upprätthålls. Kvalitetssäkringsarbetet ska bedrivas med stöd av hjälpmittel och/eller rutiner som gör det möjligt att följa upp uppdraget och mäta de resultat som uppnås mot uppsatta mål.

Kontaktperson ska anges vid avtalsstart.

Accepteras kravet?

Krav på bilaga 2.13

Vid inlämning ska [kvalitetsarbete] bifogas anbjudet. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Anbudsgivaren ska beskriva och bifoga sitt kvalitetsarbete enligt krav 2.12

3.0 GEMENSAMMA KRAV PÅ TJÄNSTERNA FÖR DELOMRÅDENA

Krav 3.1

Utförande av tjänsterna:

- Tjänsterna som offereras ska utföras enligt lagstiftning och övriga regelverk som gäller inom anbudsgivaren och beställarens verksamheter.
- Det ska finnas möjlighet att välja kön avseende vid utförandet av tolkningen
- Så kallad jourtolkning på andra tider än helgfria vardagar 08.00-17.00 ska kunna utföras.
- Anbudsgivaren ska genomföra tolkuppdraget, den enskilda beställningen, i enlighet med de tider som framgår av beställningen
- Anbudsgivaren och dess tolkar ska ge god service och gott bemötande gentemot de verksamheter och medborgare som nyttjar tolktjänsterna, vilket innebär bl.a. problemlösningsförmåga, kunskap och förståelse om kulturella skillnader och personliga svårigheter.

Accepteras kravet?

Krav 3.2

Tillgång på tolkar av utländska språk:

Anbudsgivaren ska ha tillgång på auktoriserade tolkar som uppfyller kraven inom de delområde som offereras och som efterfrågas i detta förfrågningsunderlag.

Accepteras kravet?

Krav 3.3

Tillgång till teckentolkar:

Anbudsgivaren ska ha tillgång på teckentolkar som uppfyller kraven inom de delområde som offereras och som efterfrågas i detta förfrågningsunderlag.

Accepteras kravet?

Krav 3.4

Bokningspersonal hos anbudsgivaren:

Personal hos anbudsgivaren som tar emot beställningar ska ha kunskap om vilken kompetens och erfarenhet som erfordras för att kunna utföra uppdraget enligt detta förfrågningsunderlag, samt att de ska ha tillräckliga kunskaper om det/de avtal som kommer att gälla mellan Kommunen och anbudsgivaren.

Accepteras kravet?

Krav 3.5

Generella krav på tolkar:

Tolkarna ska :

- ha god social kompetens och god samarbetsförmåga
- behärska svenska språket, tolkspråket och tolkspråkets dialekt i sådan utsträckning att tolken obehindrat kan tolka i bågge språkriktningarna.
- goda kunskaper om det svenska samhället och om kommunens verksamheter.

Anbudsgivaren ansvarar för att tolken har erforderlig kompetens för uppdraget.

Accepteras kravet?

Krav 3.6

Legitimation:

Anbudsgivaren ska tillhandahålla och ansvara för att anlitade tolkar innehåller giltig fotolegitimation i vilken anbudsgivarens och tolkens namn samt tolkens kompetens finns angivet på kortets framsida.

Accepteras kravet?

Krav 3.7

God tolksed:

Samtliga uppdrag ska utföras enligt Kammarkollegets god tolksed. Detta innebär bland annat att:

- Tolken ska iaktta gällande jävbestämmelser samt avböja ett uppdrag när det föreligger omständigheter som kan rubba förtroendet till tolkens opartiskhet eller självständighet.
- Tolken ska förhålla sig neutral och opartisk och ska inte engagera sig i ärendet.
- Tystnadsplikt följer av offentlighets- och sekretesslagen samt särskild lag.

Accepteras kravet?

Krav 3.8

Tillgänglighet:

Beställare i Nacka och Värmdö kommun ska ha möjlighet att kunna nå leverantören på telefon helgfria måndag-fredag 8.00-17.00. Undantaget är klämdagar och dagar före röd dag då accepteras kortare öppettider, dock minst 4 timmar. Under övriga tider ska beställningar kunna göras via e-post, jourtelefon eller webbeställning.

Accepteras kravet?

Anbudsgivaren ska redogöra vilka öppettider på telefon som gäller på klämdagar och dagar före röd dag samt hur

beställning ska ske på övriga tider. Mailuppgifter, jourtelefonnummer och inloggning till en webbeställning ska anges vid avtalsstart. Detta är enbart information till beställare och kommer inte att utvärderas.

Krav 3.9

Beställningsblankett vid beställning av tolktjänster:

Leverantören ska ta fram en beställningsblankett som ska fyllas i inför varje beställning. Blanketten ska vid avtalstecknade lämnas över till Kommunerna för att alla beställare ska få tillgång till denna vid eventuell beställning via e-post.

Vid beställning via telefon ska Leverantören fylla i beställningsblanketten efter vad som beställs under samtalet.

Vid beställning via webb ska beställningsblanketten finnas tillgängligt på leverantörens webb eller på annat likvärdigt sätt tillhandahålla samma beställningsinformation.

Beställning av tolkuppdrag ska kunna ske via telefon eller annat sätt enligt krav 3.8.

Information om vad beställningsblankettens ska innehålla anges i avtalet punkt 3, Beställning av tolktjänster.

Accepteras kravet?**Krav 3.10**

Beställningsbekräftelse:

Anbudsgivare ska skriftligen bekräfta beställningen inom 8 timmar på måndag-fredag mellan 8-17. Om detta inte är möjligt pga att kväll eller helg inträffar under denna tid ska skriftlig bekräftelse ges så snart som möjligt på nästkommande vardag. Anbudsgivare ska fråga om beställaren även vill ha bekräftelsen via telefon.

Krav 3.11

Inställelsenster för utförandet:

Inställelsenster ska ske enligt kontrakt.

Accepteras kravet?

Krav 3.12

Avbeställning:

Beställaren ska kunna avbeställa en beställd tolk utan kostnad senast kl. 12.00 dagen före tolkuppdragets start.

Anbudsgivare ska kunna meddela förhinder senast 15.00 dagen före tolkuppdragets början utan att vite utgår.

Om anbudsgivaren inte kan leverera den efterfrågade tolken så äger leverantören inte rätt att fakturera tolken.

Accepteras kravet?

Krav 3.13

Ersättande tolk i vissa fall:

Inträffar omständighet, senare än vad som anges i krav 3.12, som innebär att tolk inte kan utföra uppdraget är anbudsgivaren skyldig att omedelbart underrätta beställaren om detta och erbjuda ny tolk med motsvarande egenskaper/kompetens som efterfrågats samt tillse att ersättande tolk får nödvändig information om uppdraget.

Ersättande tolk ska godkännas skriftligen av beställaren.

Accepteras kravet?

Krav 3.14

Reseersättning:

För Nacka kommun utgår ej reseersättning.

För Värmdö kommun utgår reseersättning enl. kontrakt

Accepteras kravet?

4.0 DELOMRÅDE 1 - Krav på tolkning av utländska språk (ej teckentolkning)

Info:

Dessa ska-krav är krav som ställs på tolkar för utländska språk. På grund av tekniska skäl i systemet behöver alla krav accepteras även om man inte lämnar anbud i detta område.

För att veta om anbudsgivare avser lämnar anbud i detta område, ska anbudsgivaren i textrutan nedanför respektive krav ange om de lämnar anbud i området eller inte. Skriv Ja resp Nej i textrutan.

Ja = lämnar anbud i detta område

Nej = Lämnar inte anbud i detta område

Krav 4.1

Kompetenskrav på Auktoriserade språktolkar:

- Tolken ska innehå godkänd legitimation enligt Kammarkollegiet

Accepteras kravet?

Krav 4.2

Kompetenskrav på Övriga språktolkar:

- Övriga språktolkar ska ha genomfört grundutbildning på minst 30 timmar i tolketik och tolkmetoder

Accepteras kravet?

Krav 4.3

Typer av tolkuppdrag:

Tolkningarna ska kunna genomföras som kontakttolkning, telefontolkning eller tolkning via kamerauppkoppling via internet ("videotolkning").

Accepteras kravet?

Krav 4.4

Tolkning på annan ort:

- Möjlighet för tolkning via telefon eller via video skakunna erbjudas via annan ort på grund utav vissa omständigheter såsom exempelvis våld i nära relationer där denna möjlighet krävs för att upprätthålla sekretess.

Accepteras kravet?

Krav 4.5

Ljudkvaliteten:

Vid telefon- eller videotolkning ska ljudkvaliteten så vara tydlig att tolkningen kan genomföras utan störningar eller missförstånd.

Accepteras kravet?

Krav 4.6

Engelska tolkar

Engelska tolkar måste alltid finnas tillgängliga för beställning.

Bekräfta att minst fem engelska tolkar finns.

Accepteras kravet?

Krav 4.7

Följande språk ska kunna efterfrågas vid avrop:

Albanska Makedonska

Amarinja Malajsiska

Arabiska Mandarin-Riksin

Armeniska Mandinka

Assyriska/

syrian Marockanska

Azerbajanska Pashto

Bengali Persiska

Berberiska Polska

Bosniska Portugisiska

Bulgariska Punjabi

Dari Rumänska

Engelska Ryska

Estniska Serbokroatiska

Finska Singalesiska

Flamländska Somali

Franska Spanska

Grekiska Swahili

Gujarati Tagalog

Hebreiska Tamil

Hindi Thailändska

Indonesiska Tigrinia

Isländska Tjeckiska

Italienska Turkiska

Japanska Turkmeniska

Kantonesiska Tyska

Koreanska Ungerska

Kurdiska/

bardin Urdu

Kurdiska/ feili Vietnamesiska

Kurdiska/ sorani Wollof

Kurdiska/ kurmanji Östassyrisk/ keldani

Laotiska Övriga språk vid behov

Lettiska

Lingala

Litauiska

Lugando

5.0 DELOMRÅDE 2 – Krav på teckentolkning

Info:

Dessa ska-krav är krav som ställs på teckentolkar. På grund av tekniska skäl i systemet behöver alla krav accepteras även om man inte lämnar anbud i detta område.

För att veta om anbudsgivare avser lämnar anbud i detta område, ska anbudsgivaren i textrutan nedanför respektive krav ange om de lämnar anbud i området eller inte. Skriv Ja resp Nej i textrutan.

Ja = lämnar anbud i detta område

Nej = Lämnar inte anbud i detta område

Krav 5.1

Kompetenskrav på teckentolkar:

- Tolk- och översättarinstitutet godkänd utbildning i teckenspråkstolkning, Skolöverstyrelsen godkända tolkutbildning eller motsvarande.

Accepteras kravet?

Krav 5.2

Teknisk utrustning:

Vid teckentolkning ska leverantören kunna tillhandahålla teknisk utrustning som krävs för att kunna infoga tolkning eller likvärdigt till t.ex inspelat material.

Accepteras kravet?

1.0 INFORMATION OM UPPHANDLINGEN

1.1

INLEDNING

Nacka kommun (Kommunen) gör Nacka till en attraktiv plats att leva, vistas och verka på. Kommunen är en av Sveriges mest expansiva kommuner.

Inköp av varor samt tjänster i Kommunen ska bidra både till en effektiv verksamhet med hög kvalitet samt till en långsiktigt hållbar Kommun. I hållbarhetsperspektivet ingår såväl klimatmässig som social och ekonomisk hållbarhet.

Kommunen har miljömål inom sex områden som ska bidra till ett hållbart Nacka. Dessa kan du läsa om här:

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/miljo/lokala_mål/Sidor/klimat.aspx

För Värmdö kommun se: www.varmdo.se

1.2

OMFATTNING

Nacka kommun och Värmdö kommun (Kommunerna) upphandlar Tolkförmedling med diarienummer KFKS 2015/597-055, enligt nedanstående instruktioner och bifogade handlingar.

Denna upphandling omfattar två stycken delområden:

Delområde 1 – Tolktjänster för utländska språk

Delområde 2 - Teckentolkar

Delområdena ska leda till ramavtal avseende Tolkförmedling med vardera Kommun.

Upphandlingens syfte är att säkerställa kommunernas behov av Tolktjänster under kontraktsperioden.

Tjänsten i delområde 1 ska omfatta förmedling av auktoriserade tolkar och övriga tolkar för genomförande av tolkningsuppdrag hos beställande enheter inom Kommunerna.

Tjänsten i delområde 2 ska omfatta förmedling av teckentolkar för genomförande av tolkuppdrag hos beställande enheter inom Kommunerna.

1.3

UPPHANDLINGENS VÄRDE

Nacka kommun avropade år 2013-2014 tolktjänster för utländska språk till ett värde av ca 2 933 000 kr

Värmdö kommun avropade år 2013-2014 tolktjänster för utländska språk till ett värde av ca 1 000 000 kr.

Nacka kommun har hittills under 2015 avropat teckentolkar för cirka 210 000 kr.

Värmdö kommun uppskattar den avropande volymen till 100 000 kr/år

Kommunerna garanterar inga volymer under avtalstiden.

1.4

UPPHANDLINGSFÖRFARANDE

Upphandlingen genomförs i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. 1 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) med ett öppet förfarande.

1.5 NACKA KOMMUNS KONTAKTUPPGIFTER FÖR UPPHANDLINGEN

Kontaktperson för denna upphandling är:

Agneta Stern

agneta.stern@nacka.se

070-431 91 89

1.6 FÖRFRÄGNINGSUNDERLAG

Kommunernas förfrågningsunderlag avser att ge en saklig och allsidig information om förutsättningarna för upphandlingen och uppdraget. I förfrågningsunderlaget anges de krav och avtalsvillkor som Kommunerna ställer på anbudsgivaren och upphandlingsföremålet.

Förfrågningsunderlaget omfattar nedan angivna handlingar inklusive eventuella frågor och svar som per sista anbudsday ligger i upphandlingsannonserna på www.e-avrop.com.

Förfrågningsunderlaget består av:

- Förutsättningar för anbudslämning (detta dokument)
- Ska-kravsbilaga med obligatoriska krav i e-Avrop, dvs. krav på anbudsgivavaren samt krav på upphandlingsföremålet
- Prisformulär
- Utvärderingsmodell i e-Avrop
- Avtal
- Betalningsrutiner för Värmdö Kommun
- Referensbilaga

1.7 RAMAVTAL

Ramavtal kommer att ingås med tre (3) leverantörer i rangordning enligt bilagda kommersiella villkor i delområde 1, för tolktjänster förutländska språk, vilket anbudsgivaren således ska utgå ifrån vid upprättandet av anbuden.

För delområde 2, teckentolkning, kommer ramavtal att ingås med endast en leverantör.

Ramavtalet gäller för en inledande period om två (2) år efter att avtal har tecknats. Kommunerna har möjlighet till förlängning av avtalet med ett år i taget till och med 2020-02-29

Om Kommunerna avser att förlänga avtalet ska det ske med minst sex månaders varsel före utgången av varje avtalsperiod.

Om upphandlingen blir föremål för rättslig prövning förlängs ramavtalets giltighetstid automatiskt fram till dess att avtal kan tecknas.

Avrop kommer att göras enligt bilagda kommersiella villkor.

1.8

SAMARBETSPARTNER

En anbudsgivare får vid behov åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet i enlighet med 11 kap. 12 § LOU.

Med annat företag avses företag som till exempel dotterbolag, systerbolag inom en koncern eller samarbetspartner. Om anbudsgivare avser att åberopa annat företags kapacitet ska anbudsgivaren bifoga ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att anbudsgivaren kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet fullgörs.

Anbudsgivaren svarar för att ställda krav på eventuella samarbetspartner i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Samarbetspartners som inte uppfyller kraven i upphandlingen kan komma att uteslutas från anbudsgivarens anbud, vilket kan få konsekvenser för anbjudet i sin helhet.

Uppgifter om eventuella samarbetspartner ska fyllas i bilaga Ska-krav i e-Avrop. Eventuella ändringar avseende samarbetspartner ska skriftligen meddelas och godkännas av Kommunerna innan byte.

1.9

UNDERLEVERANTÖR

Med underleverantör avses sådan leverantör som träder i leverantörens/anbudsgivarens ställe för att utföra hela eller delar av uppdraget/leveransen.

Hela eller delar av uppdraget kan utföras av underleverantörer. Anbudsgivare svarar för underleverantörens arbete såsom för sitt eget arbete.

Anbudsgivaren svarar för att ställda krav på eventuella underleverantörer i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Underleverantörer som inte uppfyller kraven i upphandlingen kan komma att uteslutas från anbudsgivarens anbud, vilket kan få konsekvenser för anbjudet i sin helhet.

Uppgifter om eventuella underleverantörer ska fyllas i angivet krav i bilaga ska-krav i e-Avrop. Eventuella ändringar avseende underleverantörer ska skriftligen meddelas Kommunen innan byte.

Underleverantör får ej fakturera Kommunerna.

2.0

KRAV PÅ ANBUDET

2.1

KOMMUNIKATION OCH ANBUDSINLÄMNING M.M.

Det är angeläget att anbudsgivare kontaktar Kommunen så tidigt som möjligt om något i förfrågningsunderlaget med bilagor är oklart.

Alla frågor ska ställas via frågor och svar funktionen i e-Avrop. Alla frågor och svar publiceras för att säkerställa att samtliga registrerade anbudsgivare får tillgång till all information vid samma tillfälle.

Sista dag att inkomma med frågor är nio (9) dagar före sista anbudsdag. Det innebär att frågor rörande denna upphandling ska ställas senast 2016-01-03.

Publicerade frågor och svar samt eventuella förtydliganden och kompletteringar under anbustiden utgör en del av förfrågningsunderlaget. Kommunen kommer att besvara ställda frågor senast 6 dagar före anbustidens utgång.

2.2 LÄMNANDE AV ANBUD

Anbud ska lämnas elektroniskt via www.e-avrop.com av behörig företrädare för anbudsgivaren.

LÄNK TILL INFORMATION OM ANBUDSINLÄMNING

www.e-avrop.com/information/upphandling/anbudsInlamning/Lamna_Anbud.htm

Anbud ska lämnas av den organisation som kommer att stå för anbuden och även ansvara för fullföljande av eventuellt kontrakt. I det fall konsult anlitas för att lämna anbud ska denne registrera konto på e-Avrop, varifrån anbuden lämnas, med uppdragsgivarens organisations namn och organisationsnummer.

Innan anbud lämnas uppmanas presumtiva anbudsgivare att kontrollera om nya uppgifter om upphandlingen har tillkommit genom att logga in på

www.e-avrop.com.

2.3 ANBUDETS GILTIGHETSTID

Anbud ska vara bindande till och med 2016-06-10. Om upphandlingen blir föremål för rättslig prövning förlängs anbuds giltighetstid automatiskt fram till dess att kontrakt kan tecknas.

2.4 ANBUDETS FORM OCH INNEHÅLL

Anbuden med bilagor ska vara prissatt i SEK, exklusive moms.

Anbudsgivaren ska basera sitt anbud på de förutsättningar och krav som anges i detta förfrågningsunderlag och ska beskriva situationen den dag då anbuden lämnas såvitt krav inte uttryckligen medger annat.

Upphandlingen genomförs utan förhandling om priser och andra kontraktsvillkor.

Under anbustiden kommer Kommunen inte att genomföra studie- eller företagsbesök eller ta emot presumtiva anbudsgivare som vill presentera sitt företag.

Felaktiga och/eller ofullständiga uppgifter i anbuden kan leda till att anbuden inte upptas till prövning eller förkastas.

2.5 DELAT ANBUD

Kommunerna kommer att anta en eller flera anbudsgivare, detta gäller för delområde 1, tolktjänster för utländska språk.

För delområde 2, teckentolkning, kommer endast en anbudsgivare att antas.

Anbud kan lämnas antingen för delområde 1 (tolktjänster) eller för delområde 2 (teckentolkning) eller för bågge områden.

Separata avtal kommer att tecknas för Nacka kommun respektive Värmdö kommun.

2.6 RESERVATIONER ELLER ALTERNATIVA ANBUD

Reservationer eller alternativa anbud accepteras inte.

2.7

KOMPLETTERINGAR OCH FÖRTYDLIGANDEN

Anbudsgivare ska se till att anbjudet är komplett och innehåller samtliga begärda handlingar och uppgifter vid anbudets inlämnande.

Kommunen har ingen skyldighet att begära kompletteringar och/eller förtydliganden av anbudsgivare. Kompletteringar och/eller förtydliganden kommer endast att begäras av Kommunen under förutsättning att Kommunen bedömer det är möjligt utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Om förfrågningsunderlaget behöver kompletteras med anledning av frågor till den Kommunen eller av någon annan anledning kommer skriftliga svar att sändas via www.e-avrop.com till alla kända anbudsgivare snarast och senast 6 dagar före anbudstidens utgång.

2.8

SISTA ANBUDSDAG

Anbud ska vara Nacka kommun tillhanda senast 2016-01-12.

Anbud som kommer in försent kommer inte att beaktas.

2.9

ANBUDSÖPPNING

Anbudsöppning är planerad till den 2016-01-13.

Anbudsöppningen är inte offentlig. Om anbudsgivare så begär, kan en representant utsedd av Stockholms Handelskammare på anbudsgivarens bekostnad, närvara vid öppningssammanträdet. Detta ska anmälas i god tid till Kommunen.

2.10

ANBUDSSEKRETESS

Kommunen omfattas av offentlighetsprincipen. Anbud och uppgifter i ett upphandlingsärrende är belagda med absolut sekretess till dess upphandlingsbeslut fattats eller att upphandlingen avslutats på annat sätt enligt offentlighets- och sekretesslagstiftningen (2009: 400). Därefter blir anbuden enligt huvudprincipen i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (1949: 105) allmänna handlingar.

Anbudsgivare kan önska sekretessbelägga vissa delar av sitt anbud efter det att den absoluta sekretessen upphört. Kommunen kan dock inte garantera att uppgifterna hålls hemliga när anbudssekretessen upphört, eftersom Kommunen självständigt prövar i vilka fall sekretess ska gälla när begäran att lämna ut handling inkommer.

3.0

KONTROLL, PRÖVNING OCH UTVÄRDERING AV ANBUD

Efter anbudsöppning sker kontroll och prövning av de anbud som uppfyller de administrativa kraven. Kontroll och prövning av anbud kommer att genomföras med utgångspunkt från de krav som ställts och de uppgifter som anbudsgivaren har lämnat.

Anbudsprövning sker i tre steg:

Steg 1: Kontroll att de administrativa kraven i upphandlingen uppfylls samt kontroll att anbudsgivaren uppfyller våra ställda krav på anbudsgivaren

Steg 2: Prövning av övriga obligatoriska krav och utvärderingskriterier kopplade till upphandlingsföremålet

Steg 3: Tilldelning

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ANBUDSLÄMNING DNR 2015/597-055

Anbud som är de ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till nedan angivna omständigheter kommer att antas i varje delområde.

Nedan beskrivs de olika stegen övergripande.

3.1

KONTROLL AV ADMINISTRATIVA KRAV SAMT KVALIFICERING AV ANBUDSGIVARE, STEG 1

Vid steg 1 kontrolleras om anbudet uppfyller de administrativa kraven, bl.a. om anbudet inkommit i rätt tid och undertecknats av behörig företrädare samt att de kommersiella villkoren accepterats. Vidare kontrolleras att anbudsgivaren inte utesluts från upphandlingen på grund av någon diskvalificeringsgrund enligt 10 kap. 1 och 2 § § LOU. Därutöver kontrolleras att övriga krav på anbudsgivaren är uppfyllda. Syftet är att fastställa om anbudsgivaren har den kapacitet, erfarenhet, organisation m.m. som uppdraget kräver. De anbudsgivare som inte uppfyller ställda krav förkastas, övriga anbudsgivare går vidare till nästa steg, steg 2.

3.2

PRÖVNING AV ÖVRIGA KRAV, STEG 2

I denna fas prövas anbuden mot de obligatoriska krav och de utvärderingskriterier som ställts på upphandlingsföremålet.

Steg 2a

Kommunen prövar om ställda obligatoriska krav i upphandlingen är uppfyllda. Endast anbudsgivare som klarar denna fas går vidare till nästa steg, steg 2b, övriga anbud förkastas.

Steg 2b

Kommunen prövar ställda utvärderingskriterier i upphandlingen. Endast anbudsgivare som klarar denna fas går vidare till nästa steg, steg 3, övriga anbud förkastas.

3.3

TILLDELNING, STEG 3

Vid det sista steget tilldelas de anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga.

3.4

Utvärderingsmodell för delområde 1, tolktjänster av utländska språk

Tilldelningsgrund ekonomiskt mest fördelaktiga

Anbudsutvärderingen sker enligt mervärdesmodellen, vilket innebär att utvärderingskriterier bedöms i utvärderingen. Utvärderingskriterierna ges ett mervärde enligt beskrivning nedan. De olika mervärdena summeras till ett jämförelsetal.

Den anbudsgivare som erhåller det lägsta jämförelsetalet antas som leverantör med rangordning 1. Detta gäller för delområde 1, tolktjänster för utländska språk.

Den anbudsgivare som erhåller det näst lägsta jämförelsetalet antas som leverantör med rangordning 2. Detta gäller för delområde 1, tolktjänster för utländska språk.

Den anbudsgivare som erhåller det tredje näst lägsta jämförelsetalet antas som leverantör med rangordning 3. Detta gäller för delområde 1, tolktjänster för utländska språk.

Om fler anbudsgivare får lika jämförelsetal kommer tilldelning av rangordning att ske genom lottnings.

Utvärderingsmodell för delområde 2, teckentolkning

Tilldelningsgrund ekonomiskt mest fördelaktiga

Anbudsutvärderingen sker enligt mervärdesmodellen, vilket innebär att utvärderingskriterier bedöms i utvärderingen. Utvärderingskriterierna ges ett mervärde enligt beskrivning nedan. De olika mervärdena summeras till ett jämförelsetal.

Den anbudsgivare som erhåller det lägsta jämförelsetalet antas som leverantör.

Avtal kommer att tecknas med endast en anbudsgivare.

3.5 Utvärderingskriterier

I Kommunernas strävan att få de bästa tolkarna till de medborgare som har behov av tolkning vid kommunicering, kommer anbuden att utvärderas på följande kvalitetsparametrar/kriterier:

- Anbudsgivarens process för reklamationshantering (gäller för båda delområdena)
- Anbudsgivarens process för personalutveckling (gäller endast för delområde 1, tolktjänster för utländska språk)

Det är Kommunernas inställning och tro att anbudsgivare med hög kvalitet i dessa processer lockar till sig de bästa tolkarna.

Varje kategori utvärderas för sig. Beskrivningarna ska bifoga i utvärderingssteget i e-Avrop.

Här nedan beskrivs kriterierna:

Processen för reklamationshantering

Kommunernas önskemål är att ha en leverantör med hög leverans och leveranskvalitet under hela avtalstiden. Det är Kommunernas inställning och tro att hög leveranskvalitet fås genom ett strukturerat och strategiskt arbete med reklamationshantering.

Anbudsgivaren ska beskriva sina strukturer och strategier, inklusive rutiner för reklamationshantering, uppföljning av klagomål och hur förbättringsåtgärder initieras, implementeras och följs upp.

Processen för personalutveckling

Kommunernas önskemål är att anbudsgivaren kan bedriva en kontinuerlig vidareutbildning av tolkarna så att tolkarna utvecklas i sitt arbete och bättre kan möta de behov som kommunens verksamheter har. Det är kommunernas inställning och tro att personalutveckling befrämjas genom en uttänkt strategi och ett strukturerat arbetssätt för personalutveckling.

Anbudsgivaren ska beskriva sin strategi, inklusive rutiner och arbetssätt för utveckling av personal, både generellt och specifikt.

3.6 Poängsättning

Anbudsgivarens beskrivningar utvärderas och ges mervärden enligt nedan tabell. Varje utvärderingskriterie bedöms för sig. Mervärdena dras ifrån det angivna timpriset för tolkar i den kategori som anbudet avser.

**FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR
ANBUDSLÄMNING
DNR 2015/597-055**

Bedömning	Mervärde	Beskrivning av bedömningen
Utmärkt	- 400 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process på en utmärkt nivå uppfyller kriteriet och ger betydande mervärde för Kommunernas beställare. Anbudsgivarens process visar på ett mycket tydligt, strukturerat och detaljerat arbetssätt som har mycket stor relevans med det som efterfrågas.
Mycket bra	- 200 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process i huvudsak uppfyller kriteriet och ger ett mervärde för Kommunernas beställare. Anbudsgivarens process visar på ett tydligt, strukturerat och detaljerat arbetssätt som har relevans på det som efterfrågas. Processen har några få brister av mindre betydelse.
Bra	- 100 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process delvis uppfyller kriteriet och bedöms tillföra en god kvalitet. Anbudsgivarens process visar på ett arbetssätt som på en fullgod nivå har relevans på det som efterfrågas. Processen har ett antal brister.
Otillräcklig	0 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process inte uppfyller en tillräcklig nivå. Kriteriet uppfylls inte alls.

Exempel på utvärdering av tolkar för utländska språk

	Anbud 1	Anbud 2	Anbud 3	Anbud 4
Timpris för första timmen mellan 7.00–19.00	750 kr	590 kr	630 kr	720 kr
Viktat till 80 %	600 kr	472 kr	504 kr	576 kr
Timpris för första timmen mellan 19.00–24.00	1 125 kr	885 kr	945 kr	1 080 kr
Viktat till 10 %	113 kr	89 kr	95 kr	108 kr
Timpris för första timmen mellan 00.00-7.00	1 500 kr	1 180 kr	1 260 kr	1 440 kr
Viktat till 5 %	75 kr	59 kr	63 kr	72 kr
Timpris för första timmen alla helger inkl. långhelger och röda dagar	1 500 kr	1 180 kr	1 260 kr	1 440 kr
Viktat till 5 %	75 kr	59 kr	63 kr	72 kr
Totalt utvärderingspris	863 kr	679 kr	725 kr	828 kr

Utvärderingskriterium:

Beskrivning av processen för reklamationshantering	400 kr	100 kr	400 kr	400 kr
Beskrivning av processen för personalutveckling	400 kr	200 kr	200 kr	200 kr
Totalt mervärde	800 kr	300 kr	600 kr	600 kr
Jämförelsepris för utvärdering	63 kr	379 kr	125 kr	228 kr

Rankning	1	4	2	3
----------	---	---	---	---

Exempel på utvärdering av teckentolkar

	Anbud 1	Anbud 2	Anbud 3	Anbud 4
Timpris för första timmen mellan 7.00–19.00	750 kr	590 kr	630 kr	720 kr
Viktat till 80 %	600 kr	472 kr	504 kr	576 kr
Timpris för första timmen mellan 19.00–24.00	1 125 kr	885 kr	945 kr	1 080 kr
Viktat till 10 %	113 kr	89 kr	95 kr	108 kr
Timpris för första timmen mellan 00.00-7.00	1 500 kr	1 180 kr	1 260 kr	1 440 kr
Viktat till 5 %	75 kr	59 kr	63 kr	72 kr
Timpris för första timmen alla helger inkl. långhelger och röda dagar	1 500 kr	1 180 kr	1 260 kr	1 440 kr
Viktat till 5 %	75 kr	59 kr	63 kr	72 kr
Totalt utvärderingspris	863 kr	679 kr	725 kr	828 kr

Utvärderingskriterium:

Beskrivning av processen för reklamationshantering	400 kr	100 kr	200 kr	400 kr
Totalt mervärde	400 kr	100 kr	200 kr	400 kr
Jämförelsepris för utvärdering	463 kr	579 kr	525 kr	428 kr

Rankning	2	4	3	1
----------	---	---	---	---

3.7

TILLDELNINGSBESLUT

Efter avslutad utvärdering fattar Kommunerna varsitt tilldelningsbeslut, som utvisar vilken/vilka anbudsgivare som Kommunerna avser att teckna ramavtal med samt hur utvärderingen har genomförts. Tilldelningsbeslutet är inte en civilrättsligt bindande handling. Efter att tilldelningsbeslutet har skickats ut till samtliga anbudsgivare börjar en avtalsspärr om tio dagar enligt 16 kap. 1 § LOU att gälla.

Avtalsspärren räknas från och med dagen efter att tilldelningsbeslutet har skickats och i tio (10) dagar. Om den infaller på en lördag, söndag eller helgdag räknas denna istället infalla på nästkommande arbetsdag. Under denna tid får inte ramavtalet tecknats.

Ramavtalet blir bindande då båda parter skriftligen undertecknat ramavtalet (se punkt 1.7).